ਇੰਦੌਰ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ

v.

ਮਨੋਹਰਲਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ। ਆਦਿ (ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ. (ਸੀ) ਨੰਬਰ 9036-9038 2016)

ਮਾਰਚ 06, 2020

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਇੰਦਰਾ ਬੈਨਰਜੀ, ਵਿਨੀਤ ਸਰਨ,
ਐਮ.ਆਰ. ਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਐਸ. ਰਵਿੰਦਰ ਭੱਟ, ਜੇ.ਜੇ.

ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਵਿੱਚ ਵਾਜਬ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਐਕਟ, 2013: ਵਿਧਾਨ

ਸਭਾ
2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ - ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ - ਮੁੱਖ
ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ - ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਮੁਲਾਂਕਣ, ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਯੋਜਨਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ 2013 ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਭੂਮੀ
ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ ਤੋਂ ਵੱਖ ਹੋਣਾ - ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਕੀਤੇ ਗਏ।

ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਵਿੱਚ ਵਾਜਬ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਐਕਟ, 2013: ਧਾਰਾ 24 (2)

ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਲਈ ਦੋਹਰੀ ਲੋੜ - ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸਰੀਰਕ ਕਬਜ਼ਾ ਹੈ
ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ - ਕੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਸੰਚਿਤ ਹਨ ਭਾਵ ਦੋਵੇਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ
ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਹਨ
ਵਿਕਲਪਕ ("ਜਾਂ ਤਾਂ/ਜਾਂ") - ਹੋਲਡ: 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ

ਈ ਸਿਰਫ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਜਿੱਥੇ ਇਨਾਮ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪੰਜ ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਸਰੀਰਕ ਕਬਜ਼ਾ
ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਨਾ ਹੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ -
ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਧਾਰਾ 24 (2) ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਮੇਲ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਦੋ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ
ਗਈਆਂ ਹਨ - ਕਾਨੂੰਨੀ ਦਾ ਆਮ ਨਿਯਮ
ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਅਤੇ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਹੈ
'ਜਾਂ' ਦੁਆਰਾ ਵੱਖ ਕੀਤੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿਕਲਪਕ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ 'ਜਾਂ' ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਸਥਿਤੀਆਂ
ਨੂੰ ਸੰਚਿਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ 'ਜਾਂ' ਨੂੰ 'ਨਹੀਂ' ਜਾਂ 'ਅਤੇ' ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ 'ਜਾਂ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਕੰਜੰਕਟਿਵ ਵਜੋਂ
ਪੜ੍ਹਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ -
ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕਬਜ਼ੇ ਅਤੇ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ .24(2) ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸ਼ਬਦ 'ਜਾਂ'
ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ 'ਨੋਰ' ਜਾਂ 'ਅਤੇ' ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ - ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ
ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਕਥਿਤ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਉਦੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜ
ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਕਾਰਨ, ਕਬਜ਼ਾ
ਜ਼ਮੀਨ ਨਹੀਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ - ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ,

ਭਾਵੇਂ ਇਕ ਸ਼ਰਤ ਪੂਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ - ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ.

ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਐਕਟ, 2013 ਵਿੱਚ ਵਾਜਬ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ: ਧਾਰਾ 24 (2) - 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ "ਜਾਂ" ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨਾ -
ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ: ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਅਸਧਾਰਨ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ, ਕਿਉਂਕਿ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਦੇ ਰਿਫੰਡ ਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ - ਜੇ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ਾ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਕੋਲ ਹੈ; ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਲਾਭ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ -
2013 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਰਿਫੰਡ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ, ਰਾਜ

ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ - ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਹੋਵੇਗਾ

2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਇਹ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦਾ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ - ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨਹੀਂ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ - 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਰਿਫੰਡ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ
ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਜਾਂ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ "ਅਤੇ" ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ - ਅਨਿਆਂਪੂਰਨ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ।

ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਵਿੱਚ ਵਾਜਬ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਐਕਟ, 2013: ਧਾਰਾ 24 (2) –
ਉਦੇਸ਼ - ਹੋਲਡ: ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸਰੀਰਕ ਕਬਜ਼ਾ ਨਾ ਲੈਣ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਸੁਸਤੀ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣਾ
2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪੰਜ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਪੈਂਡਿੰਗ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਇਨਾਮ ਦੇਣਾ ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਉਹ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਣ।

ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਵਾਜਬ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਐਕਟ, 2013: ਧਾਰਾ 24 - 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਿੱਜੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖੋਹਣ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕੀ ਹੱਕ ਖੋਹਣ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਦਾ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਕੋਲ ਸੀ, ਜਾਂ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਜਾਂ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਜਾਂ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦਾ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੀ ਵਿਕਰੀ ਜਾਂ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ.

ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਐਕਟ, 2013 ਵਿੱਚ ਵਾਜਬ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ: ਧਾਰਾ 24 (2) ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ - ਕੀ ਇਹ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 24 (1) (ਬੀ) ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ: ਇਹ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ - ਸਮੁੱਚੀ ਵਿਵਸਥਾ

ਧਾਰਾ 24 (2), ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਉਦੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ
ਪੰਜ ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਵਿੱਚ ਵਾਜਬ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਐਕਟ, 2013: ਧਾਰਾ 24 (2)
–
ਲੰਬਿਤ ਪਈਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ - ਆਯੋਜਿਤ: ਧਾਰਾ 24 (2) ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ
ਉਹ ਕਾਰਵਾਈ ਜੋ ਉਸ ਤਾਰੀਖ ਤੱਕ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ ਜਿਸ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਐਕਟ
2013, ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਮਾਪਤ ਹੋਈ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ - ਧਾਰਾ 24 (2) ਸਮਾਪਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ
ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਵੈਧਤਾ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕਣ ਦਾ ਸਾਧਨ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਦਹਾਕਿਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਾਂ ਸਵਾਲ ਕਰਨ ਲਈ
ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਦਾ ਤਰੀਕਾ - 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕਦੇ ਇਰਾਦਾ
ਨਹੀਂ ਸੀ - ਧਾਰਾ 24 (2) ਸਿਰਫ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ
ਪੰਜ ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸੁਸਤੀ/ਅਸਫਲਤਾ।

ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਵਿੱਚ ਵਾਜਬ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਐਕਟ, 2013: ਧਾਰਾ
24 (2) – ਕੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਨਵੇਂ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ - ਆਯੋਜਿਤ: ਧਾਰਾ 24 (2)
2013 ਦਾ ਐਕਟ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਣ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਨਵੇਂ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ
ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਾਪਤ ਹੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ - ਧਾਰਾ 24 ਬਾਸੀ ਅਤੇ ਸਮਾਂਬੱਧ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁੜ
ਸੁਰਜੀਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਮਾਪਤ ਹੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਖੋਲ੍ਹਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ
ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਲਈ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੇ ਢੰਗ ਜਾਂ ਢੰਗ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।
ਅਯੋਗ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਬਜਾਏ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣਾ
ਪ੍ਰਾਪਤੀ[ਸੋਧੋ]

ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਵਿੱਚ ਵਾਜਬ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਐਕਟ, 2013: ਧਾਰਾ 24 (2)
- ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ (ਆਂ) ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਣਾ - ਕਿਹਾ: ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਜਾਂ
ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ;
ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਧਾਰਾ 24 (2) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ 5 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਮਿਆਦ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ
ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ।

ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਵਿੱਚ ਵਾਜਬ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਐਕਟ, 2013: ਧਾਰਾ 24
(2) ਅਤੇ
ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ - ਸ. 24 (2) ਦੇ ਮੁੱਖ ਭਾਗ ਵਿੱਚ 'ਭੁਗਤਾਨ' ਸ਼ਬਦ ਹੈ
ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਨਤੀਜਾ
ਜੇ ਇਹ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਜ਼ਮੀਨ ◌ਾ◌ੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਤਹਿਤ
ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਸਾਰੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀ (ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ) ਇਸ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ

2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ - ਜੇ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 ਅਧੀਨ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਤਹਿਤ ਵਿਆਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ - ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਾ ਕਰਵਾਉਣ (ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ) ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ - ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਹੋਲਡਿੰਗਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ, ਮੁਆਵਜ਼ਾ

2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ "ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ" ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਤਹਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ।

ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਵਿੱਚ ਵਾਜਬ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਐਕਟ, 2013: ਧਾਰਾ 24 (2) –

ਜਦੋਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 (1) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ 1894, ਪਰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ/ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ - ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਗਲਤੀ - ਕਿਹਾ ਗਿਆ: ਜੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਲਈ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਾ ਕਰਵਾਉਣਾ - ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਧਾਰਾ 31 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਕਮ ਦਾ ਟੈਂਡਰ ਦੇ ਕੇ ਪੂਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ - ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਧੇਰੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਮੰਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਕਿ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਐਕੁਆਇਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ - ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ, 1894 – ਧਾਰਾ 31 (1)।

ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ: ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ - ਕਦੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਵੱਡੇ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਪੰਚਨਾਮਾ - ਕਬਜ਼ਾ ਬਣਾ ਕੇ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।

ਕਬਜ਼ਾ: ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਸੰਕਲਪ - ਹੋਲਡ: ਕਬਜ਼ਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਐਨੀਮਸ ਪੋਸੀਡੇਂਡੀ - ਕਬਜ਼ਾ ਉਸ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ - ਜੇ ਜ਼ਮੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਇਹ ਅਨੁਮਾਨ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਮਾਲਕ ਹੈ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ - ਸਥਾਪਤ ਸਿਧਾਂਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਬਜ਼ਾ ਸਿਰਲੇਖ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ - ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ

- ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਤੱਤ ਸਰੀਰਕ ਨਿਯੰਤਰਣ ਜਾਂ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਇਰਾਦੇ ਜਾਂ ਇੱਛਾ 'ਤੇ - ਕਾਰਪਸ ਅਤੇ ਐਨੀਮਸ ਦੋਵੇਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ ਅਤੇ ਸਹਿ-ਮੌਜੂਦ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ.

ਦੇਰੀ/ਲੱਛਣ: ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕਣ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਘਾਤਕ ਹੁੰਦੀ ਹੈ - ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ

ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਵੇਸਟਿੰਗ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਧਾ

ਰਾ 16 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਕਈ ਦਹਾਕਿਆਂ ਦੇ ਬੀਤਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ - ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ, 1894 - ਧਾਰਾ 16।

ਸੰਵਿਧਾਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ: ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਜੋੜ ਜਾਂ ਘਟਾਓ
ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ - ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ - ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ: ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ
ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ, ਜੋੜ ਜਾਂ ਘਟਾਓ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਕਿਸੇ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਜੋੜਨਾ ਜਾਂ ਘਟਾਉਣਾ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਵੱਖਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੈਕਸਿਮ "ਇੱਕ ਵਰਬਿਸ ਲੇਗਿਸ ਨਾਨ ਈਸਟ ਰਿਸੈਂਡਮ" ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ -
ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੈਕਸੀਮ।
ਸੰਵਿਧਾਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ: ਜਦੋਂ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ
ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਸੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਧਾਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਸੇ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ.

ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ: ਕਿਸੇ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਪਰਵੀਜ਼ - ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦਾ ਕੰਮ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣਾ ਜਾਂ ਵਧਾਉਣਾ ਹੈ - ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਉਸ ਵਿਵਸਥਾ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਯਾਤਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਸੰਵਿਧਾਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ: ਕੋਲਨ (ਵਿਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ) - ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਮਹੱਤਵ - ਕੋਲਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇੱਕ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਪਾਠ ਤੋਂ ਤਰਕਸੰਗਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ - ਨਿਰਪੱਖ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ
ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ
ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਐਕਟ, 2013 – ਧਾਰਾ 24 (2)।

ਨਿਆਂਇਕ ਨੋਟਿਸ: ਨਿਆਂਇਕ ਨੋਟਿਸ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਸਰਕਾਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿੱਚ, 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਅਤੇ 33 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਰਕਮ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦੀ ਦਰ ਵਧੇਰੇ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਉੱਚ ਦਰ
ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਆਜ ਉਪਲਬਧ ਹੈ
- ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ, 1894

ਰੱਦ ਕਰਨਾ: ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਪ੍ਰਯੋਗਤਾ - ਹੋਲਡ: ਜਦੋਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸੇ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਨਵਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ
ਨਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਜੇ ਇਹ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਪਹਿਲਾਂ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐਕਟ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਇਰਾਦਾ - ਜਾਂਚ ਹੋਵੇਗੀ
ਜੇ ਪੁਰਾਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦਾ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੀ ਨਵਾਂ ਐਕਟ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਜਾਂ ਨਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜਾਂਚ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ - ਜੇ ਨਵਾਂ ਐਕਟ ਵੱਖੋ ਵੱਖਰੇ ਇਰਾਦੇ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ - ਜਨਰਲ
ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ।

ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਵਾਕਾਂਸ਼: ਸ਼ਬਦ 'ਭੁਗਤਾਨ', ਨਰਮ', 'ਵੈਸਟਿੰਗ' - ਅਰਥ, ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ.

ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਵਾਕਾਂਸ਼: ਸ਼ਬਦ 'ਭੁਗਤਾਨ' ਅਤੇ 'ਜਮ੍ਹਾਂ' - ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਵਾਜਬ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦਕੋਸ਼ ਦੇ ਅਰਥ ਅਤੇ ਅਰਥ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ
ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਐਕਟ, 2013

ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਵਾਕਾਂਸ਼: ਵੈਸਟਿੰਗ ਦਾ ਸੰਕਲਪ - ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਕੀਤੇ ਗਏ.

ਹਵਾਲੇ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ

ਹੋਲਡ: 1. 2013 ਦਾ ਐਕਟ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਦਲਦਾ ਹੈ
ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ, 1894, ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਇੱਕ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ, ਜੋ ਲਗਭਗ 120 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਸੀ, ਉਪਰੋਕਤ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਕਮੀਆਂ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਕਮੀਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ। 2013 ਦਾ ਐਕਟ ਸੰਭਾਵਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ, 1894 ਤਹਿਤ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ।
ਜੋ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਅੜਿੱਕੇ ਵਾਲੀ ਧਾਰਾ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ
2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ। [ਪਾਰਸ 6, 7] [58 ਬੀ-ਡੀ]

<u>ਸੈਕਸ਼ਨ 24 ਦਾ ਦਾਇਰਾ</u>

ਧਾਰਾ 24 ਇੱਕ ਗੈਰ-ਅੜਿੱਕੇ ਵਾਲੀ ਧਾਰਾ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਉੱਪਰ ਹੈ
2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 114 ਸਮੇਤ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ, ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਬੱਚਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ
2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 114, ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ, 1897 ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੀ ਆਮ ਵਰਤੋਂ, ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧ ਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰ ਲਈ ਗਈ ਹੈ। ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ, 1897 ਦੀ ਧਾਰਾ 6 (ਏ) ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਵੱਖਰਾ ਇਰਾਦਾ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ, ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ
ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਭੁਗਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵੀ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਚਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
6 (ਬੀ)। ਧਾਰਾ 6 (ਸੀ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਰੱਦ ਕਰਨ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ,
ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ, ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਜਾਂ ਦੇਣਦਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ, ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ, ਜਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। [ਪੈਰਾ 94] [115 ਈ-ਜੀ]

2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (1) (ਏ) ਨੂੰ ਗੈਰ-ਅੜਿੱਕੇ ਵਾਲੀ ਧਾਰਾ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ

1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਪੁਰਸਕਾਰ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਏ
11, ਫਿਰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ; ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਧਾਰਾ 24 (1) (ਬੀ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਿੱਥੇ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ
ਇਹ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ। ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ, ਮਿਤੀ ਅਨੁਸਾਰ
ਜਿਸ ਨੂੰ 2013 ਦਾ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ, ਅਤੇ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਅੰਤ ਤੱਕ. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਧਾਰਾ 24 (1) (ਬੀ) ਦਾ ਅਪਵਾਦ ਧਾਰਾ 24 (2) ਵਿੱਚ ਬਕਾਇਆ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਪੰਜ ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੱਕ, ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ਾ
ਜ਼
ਮੀਨ ਦਾ ਸੀ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਖਤਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (1) (ਬੀ) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦੀ। [ਪੈਰਾ 95] [115 -] [116 ਏ-ਸੀ]

ਜਸਟਿਸ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ (14ਵਾਂ ਸੰਸਕਰਣ)
ਜੀ.ਪੀ. ਸਿੰਘ - ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਧਾਰਾ 24 (2) ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਮੇਲ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਦੋ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਭਾਵੇਂ ਇੱਕ ਸ਼ਰਤ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਤਰਕਸੰਗਤ ਹੈ
1894 ਦੇ ਐਕਟ ਤੋਂ ਧਾਰਾ 24 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਤਰਕਹੀਣ ਨਤੀਜੇ ਨਿਕਲਣਗੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਹੇਠ ਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਐਕੁਆਇਰ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਲਈ
ਪੁਰਾਣੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਤਹਿਤ ਜੇਕਰ ਦੋਵੇਂ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਹਨ, ਯਾਨੀ ਨਾ ਤਾਂ ਸਰੀਰਕ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। [ਪਾਰਸ 99, 101] [119
-][122 -]

ਪਟੇਲ ਚੁਨੀਭਾਈ ਦਾਜੀਭਾ, ਆਦਿ. ਵੀ. ਨਾਰਾਇਣਰਾਓ ਖੰਡੇਰਾਓ ਜੰਬੇਕਰ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ. ਏਆਈਆਰ 1965 ਐਸਸੀ 1457: [1965] ਐਸਸੀਆਰ 328; ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੋਡਕਟ ਐਂਡ ਟਰੇਡਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਵੀ. ਆਮਦਨ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ, [1971] ਐਸਸੀਆਰ
977 - 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ

ਬ੍ਰਾਊਨ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ, ਵੀ. ਹੈਰੀਸਨ (1927) ਸਾਰੇ ਈਆਰ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ 195; ਫੈਡਰਲ ਸਟੀਮ ਨੈਵੀਗੇਸ਼ਨ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗ ਵਿਭਾਗ 1974 (1) ਡਬਲਯੂਐਲਆਰ 505 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

2.4 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਇੱਕ ਦੰਡਾਤਮਕ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ - 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪੰਜ ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਨਾਮ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਾ ਤਾਂ ਕਬਜ਼ਾ ਨਾ ਲੈਣ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸੁਸਤੀ ਲਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣਾ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਉਹ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।
ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ "ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਫਿਰ ਕਾਰਵਾਈ

1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (1) (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਅਰਥਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ

ਇਹ ਕਿ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਪ੍ਰੈਸੈਂਟੀ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਲੰਬਿਤ ਸੀ, ਕਾਰਵਾਈ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ
24(2). [ਪੈਰਾ 112] [131 ਏ-ਸੀ]
ਮੈਸਰਜ਼ ਰਣਛੋਦਾਸ ਆਤਮਾਰਾਮ ਅਤੇ ਏ.ਐਨ.ਆਰ. v. ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ. ਏਆਈਆਰ 1961 ਐਸਸੀ 935: [1961] ਐਸਸੀਆਰ 718;
ਯਸ਼ਪਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ। v. ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ।
(2005) 5 ਐਸਸੀਸੀ 420: [2005] 2 ਐਸਸੀਆਰ 23; ਸੰਯੁਕਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ
ਮਾਈਨਜ਼ ਸੇਫਟੀ ਬਨਾਮ ਮਾਈਨਜ਼ ਸੇਫਟੀ ਤੰਦੂਰ ਅਤੇ ਨਯਾਂਗੀ ਪੱਥਰ ਦੀਆਂ ਖੱਡਾਂ
(ਪੀ) ਲਿਮਟਿਡ (1987) 3 ਐਸਸੀਸੀ 308 : [1987] 2 ਐਸਸੀਆਰ 911; ਸਮੀ
ਖਾਨ ਬਨਾਮ ਬਿੰਦੂ ਖਾਨ (1998) 7 ਐਸਸੀਸੀ 59: [1998] 1 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 244; ਬੰਬਈ ਰਾਜ ਬਨਾਮ
ਆਰਐਮਡੀ ਚਮਰਬਾਗਵਾਲਾ [1957] 1 ਐਸਸੀਆਰ 874; ਤਿਲਕਧਾਤ ਸ਼੍ਰੀ ਗੋਵਿੰਦਲਾਲ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਆਦਿ ਬਨਾਮ
ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ ਏਆਈਆਰ 1963 ਐਸਸੀ 1638:
[1964] ਐਸਸੀਆਰ 561 - ਇਸ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ

ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ [1965] 2 ਐਸਸੀਆਰ 853; ਸ਼੍ਰੀ
ਨਸੀਰੂਦੀਨ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਅਪੀਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ (1975) 2 ਐਸਸੀਸੀ 671: [1976] 1 ਐਸਸੀਆਰ 505;
ਨਗਰ ਨਿਗਮ
ਦਿੱਲੀ ਬਨਾਮ ਟੇਕ ਚੰਦ ਭਾਟੀਆ (1980) 1 ਐਸਸੀਸੀ 158: [1980] 1 ਐਸਸੀਆਰ 910; ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ
ਸਾਬਕਾ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਰਾਮ ਸਿੰਘ
(1992) 4 ਐਸਸੀਸੀ 54 : [1992] 3 ਐਸਸੀਆਰ 634 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਮਾਰਸੀ ਡਾਕਸ ਅਤੇ ਹਾਰਬਰ ਬੋਰਡ ਬਨਾਮ ਕੋਗਿੰਸ ਅਤੇ ਗ੍ਰਿਫਿਥ (ਲਿਵਰਪੂਲ) ਲਿਮਟਿਡ ਐਲਆਰ (ਏਸੀ) ਭਾਗ
1888 595; ਰੇ ਹੇਡਨ ਪਾਸਕ ਬਨਾਮ ਪੈਰੀ (1931) 2 ਸੀ.333; ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਬੋਰਡ ਆਫ ਵਰਕਸ ਬਨਾਮ ਸਟ੍ਰੀਟ
ਬ੍ਰਦਰਜ਼ (1881) V
445 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਯੋਜਨਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਧਾਰਾ 11 ਅਧੀਨ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕੁਲੈਕਟਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਜ਼ੁਰਮਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ

ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ, ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ,

1

894 ਦੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਉਦੋਂ ਹੀ ਖਤਮ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ। ਦੀ ਧਾਰਾ 11ਏ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ
1894 ਦਾ ਐਕਟ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਲੈਕਟਰ ਇੱਕ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੇਵੇਗਾ
ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਜੇ ਇਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੋਈ ਪੁਰਸਕਾਰ
ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਦੋ ਸਾਲ, ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਵੇਗੀ
ਲਾਪਰਵਾਹੀ। ਦੋ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਲਾਗੂ ਸੀ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਜ਼ਮੀਨ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਸਾਰੇ ਜ਼ੁਰਮਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਦੋਵਾਂ ਲੋੜਾਂ ਦੇ ਵਾਪਰਨ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ
ਨਿਪਟਾਰਾ ਆਟੋਮੈਟਿਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ

ਇਨਾਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦਾ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
16. [ਪਾਰਸ 114, 115][131 -][132 -]
1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਨਾਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਬਜ਼ਾ
ਲੈ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 16 ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜ਼ਮੀਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਹੈ।
ਧਾਰਾ 12 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਪੁਰਸਕਾਰ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣਾ ਭੁਗਤਾਨ
'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਭੁਗਤਾਨ ਧਾਰਾ 31 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ
ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ "ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ"।
31(2). ਧਾਰਾ 31 (1) ਜਾਂ 31 (3) ਅਧੀਨ ਅਸਫਲ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਕੁਲੈਕਟਰ ਵੀ
ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ, ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਆਜ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
ਧਾਰਾ 34 @ 9% ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਹਿਲੇ ਸਾਲ ਲਈ ਇਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਜਾਂ ਜਮ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ @ 15%
ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਧਾਰਾ 16 ਅਧੀਨ ਰਾਜ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 31 (1) ਅਧੀਨ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਦਾ ਕਰਨ
ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।
ਵਿਆਜ, ਅਤੇ ਧਾਰਾ 31 ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਕਾਰਨ, ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕੋਈ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ. ਉਸੇ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ
ਧਾਰਾ 24 (2) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ 2013 ਦਾ ਐਕਟ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਾਲਾਂਕਿ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ
ਗਿਆ ਹੈ, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਵਿਆਜ ਦੇ ਨਾਲ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ
ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ,
ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ
24(2). ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਧਾਰਾ 16 ਜਾਂ 17 (1) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਬਜ਼ਾ
ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜ਼ਮੀਨ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸਾਰੇ ਜ਼ੁਰਮਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੈ, ਜੇ
ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਕੋਈ ਵੰਡ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ

ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਜੋਂ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਵਿੱਚ ਵਿਆਜ @ 9% ਜਾਂ @ 15% ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵਧੀਆ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਾ ਸਿਰਫ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਬਲਕਿ ਸਾਰੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ

ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਾ

2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ। ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸ਼ਬਦ "ਉਪਰੋਕਤ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਾਰੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀ" ਹੈ, ਭਾਵ, 1894 ਦਾ ਐਕਟ, ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ
ਉਹ ਹਨ ਜੋ ਧਾਰਾ 8 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਧਾਰਾ 4 ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਖਰੀਦ ਰੱਦ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਲਾਭ
ਧਾਰਾ 24 (2) ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ

1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
[ਪੈਰਾ 118] [133 -] [134 ਏ-ਡੀ]

2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਾਭਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਕਿੱਥੇ
ਇਨਾਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਾਂ ਇਨਾਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ (ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ,
ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ) ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਨਹੀਂ
ਸ਼ੱਕ ਹੈ ਕਿ ਭੁਗਤਾਨ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ: ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਆਜ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ: ਨਾਲ ਹੀ, ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ- ਕਿਸੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪੁਰਸਕਾਰ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਹੋਲਡਿੰਗਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਧੇਰੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ
1894 ਦੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਧਾਰਾ 4 ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਸਾਰੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ। ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ
ਨੂੰ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੋ
ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵੀ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਸੌਂਪਣਾ ਹੈ
ਸੰਪੂਰਨ, ਕੋਈ ਵਿਨਿਵੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ. [ਪੈਰਾ 120] [134 -] [135 ਏ-ਸੀ]

ਦੀਮਾਕੁਚੀ ਟੀ ਅਸਟੇਟ ਦੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਬਨਾਮ ਦੀਮਾਕੁਚੀ ਚਾਹ ਅਸਟੇਟ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ [1958] ਐਸਸੀਆਰ 1156; ਮੁਕੇਸ਼ ਕੇ.

ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ ਬਨਾਮ ਸੀਨੀਅਰ ਡਵੀਜ਼ਨਲ ਮੈਨੇਜਰ, ਐਲਆਈਸੀ ਅਤੇ ਹੋਰ।
(2004) 8 ਐਸਸੀਸੀ 387 : [2004] 4 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 127 - ਨਿਰਭਰ

2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ "ਜਾਂ" ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਨਾਲ ਇੱਕ ਅਸਧਾਰਨ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ - ਕਿਉਂਕਿ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ
ਇਸ ਦੇ ਰਿਫੰਡ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ। ਜੇ ਸਰੀਰਕ ਕਬਜ਼ਾ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਕੋਲ ਹੈ; ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕੋਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਲਈ ਐਕਟ ਵਿੱਚ। 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਰਿਫੰਡ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਹੋਵੇਗਾ
ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਨਾਲ ਅਮੀਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਕਦੇ ਵੀ ਵਿਧਾਨਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ
2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ। ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨਹੀਂ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ੨੦੧੩ ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਰਿਫੰਡ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਬਦ
"ਜਾਂ" ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ "ਅਤੇ" ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
[ਪੈਰਾ 132] [150-] [151 -]

ਸੀ. ਪਦਮਾ ਅਤੇ ਹੋਰ। 5. ਡਿਪਟੀ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ (1997) 2 ਐਸਸੀਸੀ 627 : [1996] 9 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 158; ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤੀ ਗਲਾਸ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਬਨਾਮ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ (2003) 1 ਐਸਸੀਸੀ 335:
[2002] 3 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 534; ਮਿਲਕਫੂਡ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਜੀਐਮਸੀ ਆਈਸ ਕਰੀਮ (ਪੀ) ਲਿਮਟਿਡ 2004 (7) ਐਸਸੀਸੀ 288 : [2004] 3 ਐਸਸੀਆਰ 854 –
ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

: ਵੈਸਟਿੰਗ ਅਤੇ ਡਿਸਵੈਂਗ

ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਵੇਚਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਜੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਉੱਥੇ
1894 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨਾ ਘਾਤਕ ਹੋਵੇਗਾ ਜਾਂ ਕੋਈ ਜੁਰਮਾਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਕਬਜ਼ਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਘੁਸਪੈਠਕਰਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਸਹੀ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਵੇਸਟਿੰਗ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਪੂਰਨ ਸਿਰਲੇਖ, ਕਬਜ਼ੇ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ।
(ਪਾਰਸ 141, 147) [160-] [161-] [163 -]

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਸਾਧੂ ਰਾਮ 1996 (7) ਜੇਟੀ 118; ਸਟਾਰ ਵਾਇਰ (ਇੰਡੀਆ) ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ (1996) 11 ਐਸਸੀਸੀ 698 : [1996] 7 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 6; ਮਾਰਕੀਟ ਕਮੇਟੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮੁਰਾਰੀ (1996) 1 ਐਸਸੀਸੀ 311 : [1995] 4 ਬੇਨਤੀ।

ਐਸਸੀਆਰ 787; ਪੁੱਤੂ ਲਾਲ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਦੁਆਰਾ .. ਯੂ.ਪੀ. ਰਾਜ
ਏਐਨਆਰ (1996) 3 ਐਸਸੀਸੀ 99: [1996] 2 ਐਸਸੀਆਰ 638; ਫਲ ਅਤੇ
ਸਬਜ਼ੀ ਵਪਾਰੀ ਯੂਨੀਅਨ ਬਨਾਮ ਦਿੱਲੀ ਸੁਧਾਰ ਟਰੱਸਟ [1957] ਐਸਸੀਆਰ 01; 147 ਵੀਕੇਐਨਐਮ ਵੋਕੇਸ਼ਨਲ
ਹਾਇਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਬਨਾਮ ਕੇਰਲ ਰਾਜ (2016) 4 ਐਸਸੀਸੀ 216:
[2016] 1 ਐਸਸੀਆਰ 343; ਜਾਰਜ ਬਨਾਮ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਅਤੇ
ਓ.ਆਰ.ਐਸ. (2010) 13 ਐਸਸੀਸੀ 98 : [2010] 7 ਐਸਸੀਆਰ 204;
ਪੀ. ਚਿੰਨਾਨਾ ਅਤੇ ਹੋਰ। 5. ਏ.ਪੀ. ਅਤੇ ਓ.ਆਰ. (1994) 5 ਐਸਸੀਸੀ 486 : [1994] 2 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 426;
ਸਤਿੰਦਰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਜੈਨ ਅਤੇ ਹੋਰ। v. ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ (1993) 4 ਐਸਸੀਸੀ 369 : [1993] 2 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ
336; ਟੀਕਾ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ। v. ਰਾਜ
ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ। (2009) 10 ਐਸਸੀਸੀ 689: [2009] 14 ਐਸਸੀਆਰ 905; ਪ੍ਰਤਾਪ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ. v.
ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (1996) 3 ਐਸਸੀਸੀ 1 : [1996] 2 ਐਸਸੀਆਰ 1088; ਅਵਧ ਬਿਹਾਰੀ
ਯਾਦਵ ਅਤੇ ਹੋਰ। v. ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਰਾਜ (1995) 6 ਐਸਸੀਸੀ 31
: [1995] 3 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 197 - 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ

ਵਿਕਰੀ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਯੂ.ਪੀ. ਬਨਾਮ ਮੋਦੀ ਖੰਡ ਮਿੱਲ [1961] 2 189; ਦੱਤਾਤ੍ਰੇਯ ਮੋਰੇਸ਼ਵਰ ਬਨਾਮ ਬੰਬਈ ਰਾਜ ਅਤੇ
ਹੋਰ, ਏਆਈਆਰ 1952 ਐਸਸੀ 181: [1952] ਐਸਸੀਆਰ 612; ਯੂ.ਪੀ. ਅਤੇ ਓ.ਆਰ. ਰਾਜ ਬਾਬੂ ਰਾਮ
ਉਪਾਧਿਆਏ, ਏਆਈਆਰ 1961 ਐਸਸੀ 751: [1961] ਐਸਸੀਆਰ 679; ਰਜ਼ਾ ਬੁਲੰਦ ਸ਼ੂਗਰ
ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ, ਰਾਮਪੁਰ ਬਨਾਮ ਮਿਉਂਸਪਲ ਬੋਰਡ, ਰਾਮਪੁਰ, ਏਆਈਆਰ 1965
ਐਸਸੀ 895: [1965] ਐਸਸੀਆਰ 970; ਮੈਸੂਰ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਮੈਸੂਰ ਰਾਜ ਵੀ.ਕੇ.
ਕੰਗਨ, ਏਆਈਆਰ 1975 ਐਸਸੀ 2190: [1976] 1 ਐਸਸੀਆਰ 369;
ਸ਼ਰੀਫ-ਉਦ-ਦੀਨ ਬਨਾਮ ਅਬਦੁਲ ਗਨੀ ਲੋਨ, ਏਆਈਆਰ 1980 ਐਸਸੀ 303: [1980] 1 ਐਸਸੀਆਰ 1177;
ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ। v. ਆਨੰਦ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਹੋਰ, (2003) 3 433: [2003] 1
653; ਚੰਦਰਿਕਾ ਪ੍ਰਸਾਦ ਯਾਦਵ ਬਨਾਮ ਚੰਦਰਿਕਾ ਪ੍ਰਸਾਦ ਯਾਦਵ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਏਆਈਆਰ 2004 ਐਸਸੀ
2036: [2004] 3 ਐਸਸੀਆਰ 834;
ਮੈਸਰਜ਼ ਰਬੜ ਹਾਊਸ ਬਨਾਮ ਐਕਸਸੇਲਸੀਅਰ ਨੀਡਲ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ, ਏਆਈਆਰ 1989
ਐਸਸੀ 1160: [1989] 1 ਐਸਸੀਆਰ 986; ਬੀ.ਐਸ.
ਖੁਰਾਣਾ ਅਤੇ ਹੋਰ। v. ਦਿੱਲੀ ਨਗਰ ਨਿਗਮ
ਅਤੇ ਹੋਰ, (2000) 7 ਐਸਸੀਸੀ 679: [2000] 3 ਬੇਨਤੀ.
357; ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਏ.ਐਨ.ਆਰ. ਰਘੁਬੀਰ ਦਿਆਲ,
(1995) 1 ਐਸਸੀਸੀ 133 : [1994] 5 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 448;
ਗੁਲੀਪੀਲੀਸੌਰੀਆ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਬਾਂਡਾਰੂ ਪਵਾਨੀ @ ਗੁਲੀਪੀਲੀ ਪਵਾਨੀ, (2009) 1 ਐਸਸੀਸੀ 714 : [2008] 17
ਐਸਸੀਆਰ 35 –
ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਬ੍ਰੈਥਵੇਟ & . v. ... [1968] 1 771 –
ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਅਧਿਕਾਰ

2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਧਿਕਾਰ। ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕੀ ਹੱਕ ਖੋਹਣ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਦਾ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸੀ।
ਰਾਜ ਦੇ ਨਾਲ, ਜਾਂ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਜਾਂ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਜਾਂ ਵਿਆਜ ਨੂੰ ਵੇਚਣਾ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਕਰੀ ਜਾਂ ਤਬਾਦਲੇ ਰਾਹੀਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸੇ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਨਵਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ
ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਜਾਂਚ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ
ਨਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਬਾਰੇ ਜੇ ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐਕਟ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਇਰਾਦਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੇ ਪੁਰਾਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦਾ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੀ ਨਵਾਂ ਐਕਟ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਜਾਂ ਨਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜਾਂਚ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਜੇ ਨਵਾਂ ਐਕਟ ਵੱਖਰਾ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
ਇਰਾਦੇ, ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਕਾਇਮ ਰਹੇਗਾ
ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। (ਪਾਰਸ 148, 149) [164 -] [166 ਏ-ਸੀ]

ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਕੰਸਟ੍ਰਕਸ਼ਨ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ
(2017) 9 ਐਸਸੀਸੀ 463: [2017] 9 ਐਸਸੀਆਰ 482 - 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ

ਜ਼ੀਲੇ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਜ਼ੀਲੇ ਸਿੰਘ ਵਿ. ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ (2004) 8 ਐਸਸੀਸੀ 01 : [2004]
3 ਬੇਨਤੀ ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 400; ਸੀ.ਆਈ.ਟੀ. ਬਨਾਮ ਸਰਕਾਰ ਬਿਲਡਰਜ਼ (2015) 7
ਐਸਸੀਸੀ 579: [2015] 7 ਐਸਸੀਆਰ 56; ਜਵਾਹਰਮਲ ਬਨਾਮ ਜਵਾਹਰਮਲ ਵੀ. ਅਵਸਥਾ
ਰਾਜਸਥਾਨ [1966] 1 ਐਸਸੀਆਰ 890; ਰਾਏ ਰਾਮਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਰਾਏ। ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ [1964] 1 ਐਸਸੀਆਰ 897; ਕੇ.ਐਸ. ਪਰਿਪੂਰਨਨ ਬਨਾਮ ਕੇਰਲ ਰਾਜ (1994) 5 ਐਸਸੀਸੀ 593: [1994] 3 ਬੇਨਤੀ।
405 - 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ

ਯਾਮਾਸ਼ੀਤਾ-ਸ਼ਿਨਿਹੋਨ ਸਟੀਮਸ਼ਿਪ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ, ਐਲ'ਆਫਿਸ ਸ਼ੈਫੀਫੀਨ ਡੇਸ ਫਾਸਫੇਟਸ ਐਂਡ ਏਐਨਆਰ
[1994], 1 ਏ.ਸੀ. 486; ਲਾਰੀ ਬਨਾਮ ਲਾਰੀ ਬਨਾਮ। ਰੇਨਾਡ (1892) 3 ਚ. 402; ਗਲੋਸਟਰ ਯੂਨੀਅਨ ਬਨਾਮ ਵੂਲਵਿਚ ਯੂਨੀਅਨ (1917) 2 ਕੇ.ਬੀ. ਰਾਜਾ ਬਨਾਮ ਰਾਜਾ।
ਸਾਊਥੈਮਪਟਨ ਲਈ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਦੇ ਜਨਰਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ
(1916) 2 ਕੇ.ਬੀ. 249 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਬੇਨੀਅਨ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਆਖਿਆ, 5 ਵਾਂ ਐਡੀਸ਼ਨ (2012) - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

5. ਰੀ: 2013 ਦਾ ਵਿਧਾਨਕ ਇਤਿਹਾਸ

ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਬਿੱਲ, 2011 (2011 ਦਾ ਬਿੱਲ ਨੰਬਰ 77) ਸੰਸਦ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਧਾਰਾ 24 (1), ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਵਿੱਚ ਇਨਾਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਵਸਥਾ ਸੀ, ਜੋ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ,
ਅਤੇ ਹੁਣ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 24 (1) (ਏ) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕੋਈ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਨਾਮ ਪਾਸ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਵਧੇਰੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਉਪਲਬਧ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਵਸਥਾ ਸੀ ਜੋ ਨਹੀਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ, ਕੋਈ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਸੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

29.8.2013 ਨੂੰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਹੋਈਆਂ ਬਹਿਸਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਸੁਣਵਾਈਆਂ, ਇਸ ਸਵਾਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਲਈ ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕਿਉਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਬਹਿਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਸਬੰਧਤ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ।
ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਕੇਵਲ ਤਾਂ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੇ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਜ਼ੋਰ ਕਬਜ਼ੇ 'ਤੇ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਬਹਿਸ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਤੋਂ ਵੀ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ "ਜਾਂ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ "ਅਤੇ" ਵਜੋਂ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਸੀ. (ਪਾਰਸ 161, 162, 164, 165) [178 ਡੀ-ਈ] [179 ਬੀ-ਡੀ] [180 -
][180 -]

ਟਿਨਸੁਖੀਆ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਸਪਲਾਈ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਅਸਾਮ ਰਾਜ
(1989) 3 ਐਸਸੀਸੀ 709: [1989] 2 ਐਸਸੀਆਰ 544; ਸੀ.ਆਈ.ਟੀ.
v. ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਬਲਕ ਕੈਰੀਅਰਜ਼, (2003) 3 ਐਸਸੀਸੀ 57 : [2002] 5 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 387; ਬਲਰਾਮ ਕਮਾਨਤ ਬਨਾਮ ਬਲਰਾਮ ਕਮਾਨਤ ਵਿ. ਭਾਰਤ ਸੰਘ (2003) 7 ਐਸਸੀਸੀ 628 : [2003] 3 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 24; ਨਵਾਂ
ਭਾਰਤ
ਅਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਨੂਲੀ ਨਿਵੇਲ, (2008) 3 ਐਸਸੀਸੀ 279:
[2007] 13 ਐਸਸੀਆਰ 598; ਐਚ.ਐਸ. ਵੰਕਾਨੀ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ,
(2010) 4 ਐਸਸੀਸੀ 301 : [2010] 3 ਐਸਸੀਆਰ 485; ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ
& . ਮਹਿਤਾ (ਸੇਵਾਮੁਕਤ) ਅਤੇ ਹੋਰ, (2013) 3 ਐਸਸੀਸੀ 1 : [2013] 1 ਐਸਸੀਆਰ 1 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

6. ਰੀ: ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼

2013 ਦਾ ਐਕਟ ਪਿਛਲੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਅਟੈਂਡੈਂਟ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ. ਉਸੇ ਸਮੇਂ,
ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਨ ਜਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪਣਾਉਣ ਵੇਲੇ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ

ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਵਿਆਖਿਆ, ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਅੰਤਮ ਬਣ ਗਏ ਹਨ, ਜਾਂ ਬਾਸੀ। [166 ਤੱਕ] [181 ਡੀ-ਈ]

ਬੁਰਾਕੁਰ ਕੋਲ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ [1962] 1 ਐਸਸੀਆਰ 44; ਏ. ਥੰਗਲ ਕੁੰਜੂ ਮੁਸਲੀਆਰ ਬਨਾਮ ਐਮ ਵੈਂਕਟਚਲਮ ਪੋਟੀ [1955] ਐਸਸੀਆਰ 1196; ਅਰਨੀਤ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਅਰਨੀਤ ਦਾਸ ਵਿ. ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ (2000) 5 ਐਸਸੀਸੀ 488; ਪੋਪਟ ਬਾਹਿਰੂ ਗੋਵਰਧਨ ਅਤੇ ਹੋਰ। 5. ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ., (2013) 10 765: [2013] 8 241 – ਭਰੋਸੇਯੋਗ

ਭਾਵਨਗਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਬਨਾਮ ਪਾਲੀਤਾਨਾ ਸ਼ੂਗਰ ਮਿੱਲ (ਪੀ) ਲਿਮਟਿਡ (2003) 2 ਐਸਸੀਸੀ 111 : [2002] 4 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 517 – ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਧਾਰਾ 24 (2) ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ: ਕੀ ਇਹ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਧਾਰਾ 24 (2) ਜਾਂ ਧਾਰਾ 24 (1) ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਮੁੱਖ ਭਾਗ ਵਿੱਚ "ਜਾਂ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ 'ਅਤੇ' ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਦੇ ਸਮੇਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਧਾਰਾ 24 (2) ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਦੋਂ ਹੀ ਇਹ ਸਮਝ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਜੇ 'ਕਬਜ਼ਾ' ਜਾਂ 'ਮੁਆਵਜ਼ਾ' ਦੀਆਂ ਦੋ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿਚਕਾਰ 'ਜਾਂ' ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ,' ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ, ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਬਣੋ ਅਤੇ ਓਟੀਓਜ਼ ਬਣ ਜਾਓ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕੋਈ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ। ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਐਕੁਆਇਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ (ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ) ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਮੁੱਖ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਦੋਂ "ਜਾਂ" ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 24 (2) ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਾ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਲਈ। [ਪੈਰਾ 171] [184 -]

ਧਾਰਾ 24 (2) ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਾ ਦੇਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਜੇ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਨਾ ਹੀ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਦੇ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਹੋਲਡਿੰਗਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਾਰੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਐਕਟ 2013 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਵਧਿਆ ਹੋਇਆ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਮਿਲੇਗਾ।
ਧਾਰਾ 24 (2) ਨਾ ਸਿਰਫ ਸਰੀਰਕ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ

ਕਬਜ਼ਾ ਪਰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ। ਜੇ ਦੋਵੇਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਹੈ. ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਇਨਾਮ ਪਾਸ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਧਾਰਕ। ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਦੋਵੇਂ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹਨ

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 24 (2) ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਹੈ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਇੱਕ ਸਿਹਤਮੰਦ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 24 (2) ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਹੈ; ਇਹ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਫਿੱਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਜ ਲਈ ਕਬਜ਼ਾ ਨਾ ਲੈਣ ਦੇ ਨਾਲ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਦੋਂ ਕਿ ਗੈਰ-ਜਮ੍ਹਾ ਲਈ ਵਧੇਰੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 172] [184 -] [185 ਏ-ਡੀ]

ਧਾਰਾ 24 (1) (ਬੀ) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਜਿੱਥੇ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਇਨਾਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ
ਉਕਤ ਐਕਟ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਕੋ ਇਕ ਅਪਵਾਦ 5 ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਮਿਆਦ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਧਾਰਾ 24 (1) ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਲਈ ਧਾਰਾ 24 (2) ਵਿਚ ਇਕ ਗੈਰ-ਅੜਿੱਕੇ ਵਾਲੀ ਧਾਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ। ਗੈਰ-ਅੜਿੱਕੇ ਵਾਲੀ ਧਾਰਾ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਵੀ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
24 (2) ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ 24 (1) (ਬੀ) ਦਾ ਅਪਵਾਦ ਹੈ। ਧਾਰਾ 24 (1) (ਬੀ) ਹੈ

ਇੱਕ ਸਵੈ-ਨਿਰਭਰ ਵਿਵਸਥਾ, ਅਤੇ ਇਹ ਗੈਰ-ਅੜਿੱਕੇ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਵੀ ਹੈ

ਉਪ-ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਧਾਰਾ

(1) ਸੰਸਦ ਨੇ ਧਾਰਾ 24 (1) ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਅੜਿੱਕੇ ਵਾਲੀ ਧਾਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ। ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਧਾਰਾ 24 (1) (ਬੀ) ਤਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ।
2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧਾਰਾ 24 (2) ਧਾਰਾ 24 (1) (ਬੀ) ਦਾ ਅਪਵਾਦ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵੀ ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ ਹੈ ਜੋ ਸਿਰਫ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੀ ਗੈਰ-ਅੜਿੱਕੇ ਵਾਲੀ ਧਾਰਾ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਰ ਵਿਆਖਿਆ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਲਈ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਹੋਵੇਗੀ

ਧਾਰਾ 24 (1) (ਬੀ) ਜੋ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ,

ਇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਿੱਸਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਭਾਵੇਂ

ਧਾਰਾ 24 (1) (ਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਿਰਫ ਧਾਰਾ 24 (1) (ਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਧੇਰੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 173] [185 -] [186-]

ਦਿੱਲੀ ਮੈਟਰੋ ਰੇਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਤਰੁਣ ਪਾਲ ਸਿੰਘ
(ਓ.ਆਰ.ਐਸ. (2018) 14 ਐਸਸੀਸੀ 161 : [2017] 14 ਐਸਸੀਆਰ 202 171 –
'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ

ਦਿੱਲੀ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਬਨਾਮ ਵਰਿੰਦਰ ਲਾਲ ਬਾਹਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ। - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ
ਸੈਕਸ਼ਨ 24 (2) ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਵਿਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ:

ਸੰਸਦ ਨੇ ਧਾਰਾ 24 (1) ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫੁਲ ਸਟਾਪ (.) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 24 (2) ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਲਨ (:)) ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਵਿਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਖ਼ਾਸਕਰ ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ. ਕੋਲਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇੱਕ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ
ਉਪ-ਧਾਰਾ ਜੋ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਪਾਠ ਤੋਂ ਤਰਕਸੰਗਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ
ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 24 (1) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

(ਅ) ਵਿਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਿੱਟੇ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ
ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੀ ਸਮੱਸਿਆ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਵਿਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਇੱਕ ਸਵੀਕਾਰਕੀਤਾ ਤਰੀਕਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਈ ਵਾਰ ਵਿਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ। ਧਾਰਾ 24 (1) (ਬੀ) ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੁਕਣਾ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਾਕ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅਗਲੇ ਭਾਗ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰੋ. ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ
ਕਿ ਕੋਲਨ (:) ਕੋਲ ਪਿਛਲੇ ਕਥਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਹੈ ਅਤੇ
ਇਸ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਾਕ ਦੇ ਅਰਥ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ. ਕੋਲਨ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਾਠ ਅੰਦਰੂਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਭਾਵ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 24 (2) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 24 (1) ਨਹੀਂ। ਕੋਲਨ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠ ਾਂ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ. ਕੋਲਨ ਕਿਸ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਤੱਤਾਂ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਸਮਝਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ. ਜੇ ਧਾਰਾ 24 (1) (ਬੀ) ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 24 (2) "ਕੋਲਨ" ਨਾਲ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। (ਪਾਰਸ 174, 176) [186 ਡੀ-ਜੀ] [187
-]

ਫਾਲਕਨ ਟਾਇਰਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ (2006) 6 ਐਸਸੀਸੀ
530 : [2006] 3 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 734; ਅਸ਼ਵਿਨੀ ਕੁਮਾਰ ਘੋਸ਼ ਅਤੇ ਏਐਨਆਰ ਬਨਾਮ ਅਰਵਿੰਦਾ ਬੋਸ ਅਤੇ ਨਾਰ [1953] ਐਸਸੀਆਰ 1; ਜਮਸ਼ੇਦ ਗੁਜ਼ਦਾਰ ਬਨਾਮ ਡਾ. ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ (2005) 2 ਐਸਸੀਸੀ 591 :
[2005] 1 ਐਸਸੀਆਰ 223 - ਭਰੋਸੇਯੋਗ

ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਰਿਲਾਇੰਸ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ (2017) 16 ਐਸਸੀਸੀ 28 : [2017] 13 ਐਸਸੀਆਰ 25; ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਸਵਪਨ ਕੁਮਾਰ ਗੁਹਾ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ (1982) 1 ਐਸਸੀਸੀ 561: [1982] 3 ਐਸਸੀਆਰ 121 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਮਾਰਸ਼ਲ ਬਨਾਮ ਮਾਰਸ਼ਲ ਬਨਾਮ। ਕੋਟਿੰਘਮ [1982] ਸੀਐਚ 82; ਡਿੰਗਮਾਰ ਬਨਾਮ ਡਾ. ਡਿੰਗਮਾਰ 2007 (2) ਸਾਰੇ ਈਆਰ 382; ਕੈਨੇਡੀ ਬਨਾਮ ਸੂਚਨਾ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (ਨਿਆਂ ਲਈ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ) [2012] 1 ਡਬਲਯੂਐਲਆਰ 3524; ਟੇਲਰ ਬਨਾਮ ਟੇਲਰ ਵਿ. ਕੈਰੀਬੋ
102 ਮੈਂ. 401, 67 ਏ.2 (1907) - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

'ਫੁਲ ਸਟਾਪ' ਅਤੇ 'ਕੋਲਨ', ਵਿਆਖਿਆ ਵਿਚ ਵੇਪਾ ਪੀ. ਸਾਰਥੀ
ਸੰਵਿਧਾਨਾਂ, ਪੰਜਵਾਂ ਸੰਸਕਰਣ; ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਆਖਿਆ ਬਾਰੇ ਬੈਨੀਅਨ - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਧਾਰਾ 24 (1) (ਏ) ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਇਨਾਮ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਉੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜੇ ਇਨਾਮ ਵਿੰਡੋ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਧਾਰਾ 24 (1) (ਬੀ) ਦੀ ਮਿਆਦ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਹੋਣਗੇ। ਧਾਰਾ 24 (1) ਦਾ ਇਕੋ ਇਕ ਅਪਵਾਦ ਧਾਰਾ ਵਿਚ ਗੈਰ-ਅੜਿੱਕੇ ਵਾਲੀ ਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ
24 (2) ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਕੇ ਕਿ ਜੇ 5 ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਹਨ, ਤਾਂ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਸਥਿਤੀ ਵਜੋਂ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ,
ਕੇਸ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਰਕਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ
ਐਕਟ 2013 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਾਰੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਹੋਲਡਿੰਗਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਧਾਰਾ 4 ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਰੱਖ ਰਹੇ ਸਨ, ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਜੇ ਇਹ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਜੋੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 24 (1) (ਬੀ) ਧਾਰਾ 24 (1) (ਬੀ) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ
1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ, ਜੋ ਮੁੱਖ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਲਈ. ਇਹ ਮੁੱਖ ਵਿਵਸਥਾ ਨਾਲ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦਾ ਕੰਮ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣਾ ਜਾਂ ਚੌੜਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਸਥਿਰ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਉਸ ਵਿਵਸਥਾ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ
1894 ਦੇ ਐਕਟ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਯਾਤਰਾ ਕਰੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ
24 (1) (ਬੀ) 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਾਸਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਧਾਰਾ 24 (1) (ਬੀ) ਦੇ ਨਾਲ ਇਸ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੀ ਕੋਈ ਜਗ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 24 (2) ਨਾਲ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਹੀ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।
ਇਹ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਮੁੱਚਾ

ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਉਦੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਅਸਫਲਤਾ 5 ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ. (ਪਾਰਸ 185, 186) [197 ਡੀ-ਐਚ] [198-] [198 -]

<u>ਦਬਾਰਾ: ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਇਸ ਨੂੰ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ</u>

ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਧਾਰਾ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਜੋੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਜੇ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ 24 (1) (ਬੀ) ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਸਲ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਵਧੇਰੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ ਅੱਗੇ ਵਧ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਸਕਦਾ ਹੈ. ਇਸ ਲਈ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਪੁਰਸਕਾਰ [ਧਾਰਾ 24 (1) (ਏ)] ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਜਿੱਥੇ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ (ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ) ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ [ਭਾਵ ਧਾਰਾ ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ] 24 (2)] ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਵੇਂ ਐਕਟ, ਅਰਥਾਤ ਐਕਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਹੈ 2013 ਵਿੱਚ। ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਅਰਧ-ਕੋਲਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਧਾਰਾ 24 (1) (ਬੀ) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਨਫ਼ਰਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਜਿਸ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਦੇ ਸਮੇਂ ਧਾਰਾ 24 (2) ਵਿੱਚ 'ਜਾਂ' ਨੂੰ 'ਨਹੀਂ' ਵਜੋਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਉਥੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਇਆ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਇਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਉੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਲਾਭਕਾਰੀ ਨਤੀਜਿਆਂ ਲਈ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। (ਪਾਰਸ 190, 196, 197) [200 ਈ.ਪੂ.] [207 -]

ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਲੀਲਾ ਜੈਨ ਅਤੇ ਹੋਰ [1965] 1 ਐਸਸੀਆਰ 276; ਸੇਲਜ਼-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ, ਸਰਕਲ 1, ਜਬਲਪੁਰ ਬਨਾਮ ਹਨੂੰਮਾਨ ਪ੍ਰਸਾਦ [1967] 1 ਐਸਸੀਆਰ 831; ਵਪਾਰਕ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਮਾਲੀਆ ਬੋਰਡ, ਮਦਰਾਸ ਅਤੇ ਏ.ਐਨ.ਆਰ. ਵੀ. ਰਾਮਕਿਸ਼ਨ ਸ਼੍ਰੀਕਿਸ਼ਨ ਝਾਵੇਰ ਆਦਿ ਏਆਈਆਰ (1968) ਐਸਸੀ 59: [1968] ਐਸਸੀਆਰ 148; ਐਸ. ਸੁੰਦਰਮ ਪਿਲਾਈ ਅਤੇ ਹੋਰ। ਵੀ. ਵੀ. ਆਰ. ਪੱਟਾਬੀਰਮਨ ਅਤੇ ਓਰਜ਼ (1985) 1 591: [1985] 2 643; ਈਸ਼ਵਰਲਾਲ ਠਾਕੋਰਲਾਲ ਅਲਮੈਲਾ ਬਨਾਮ ਮੋਤੀਭਾਈ ਨਾਗਜੀਭਾਈ [1966] 1 ਐਸਸੀਆਰ 367; ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਸਹਿਕਾਰੀ ਭੂਮੀ ਵਿਕਾਸ ਬੈਂਕ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ

ਰਾਜ ਸਹਿਕਾਰੀ ਭੂਮੀ ਵਿਕਾਸ ਬੈਂਕ, ਕਰਮਚਾਰੀ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਏ.ਐਨ.ਆਰ. (2004) 1 574 : [2003] 6 ਬੇਨਤੀ ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ.
1039; ਸ਼ਿਮਭੂ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ. v. ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ, (2014) 13 318 : [2013] 14 136; ਕੇਦਾਰਨਾਥ ਜੂਟ ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਵਪਾਰਕ ਟੈਕਸ ਅਧਿਕਾਰੀ
ਅਤੇ ਹੋਰ, [1965] 3 ਐਸਸੀਆਰ 626; ਸ਼ਾਹ ਭੋਜਰਾਜ ਕੁਵੇਰਜੀ ਤੇਲ
ਮਿੱਲਜ਼ ਐਂਡ ਜਿਨਿੰਗ ਫੈਕਟਰੀ ਬਨਾਮ ਸੁਭਾਸ਼ ਚੰਦਰ ਯੋਗਰਾਜ
ਸਿਨਹਾ, ਏਅਰ 1961 ਐੱਸਸੀ 1596; ਦਵਾਰਕਾ ਪ੍ਰਸਾਦ ਵੀ। ਦਵਾਰਕਾ ਦਾਸ ਸਰਫ, (1976) ੧ ਐੱਸਸੀਸੀ 128 :
[1976[੧ ਐੱਸਸੀਆਰ 277; ਦਾ
ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਮੈਸੂਰ, ਤ੍ਰਾਵਣਕੋਰ- ਕੋਚੀਨ ਅਤੇ ਕੁਰਗ, ਬੰਗਲੌਰ ਇੰਡੋ ਮਰਕੇਨਟਾਈਲ
ਬੈਂਕ ਲਿਮਟਿਡ, [1959] () 2 256; ਰੋਮੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ ਬਨਾਮ ਰੋਮੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ ਵਿ. ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ
ਅਤੇ ਓ.ਆਰ. (2006) 6 ਐਸਸੀਸੀ 510 : [2006] 4 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 227; ਮੋਤੀਰਾਮ ਘੇਲਾਭਾਈ ਬਨਾਮ
ਮੋਤੀਰਾਮ ਘੇਲਾਭਾਈ ਵਿ. ਜਗਨ
ਨਗਰ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ (1985) 2 ਐਸਸੀਸੀ 279 : [1985] 2 ਐਸਸੀਆਰ 1051;
ਮਧੂ ਗੋਪਾਲ ਬਨਾਮ ਛੇਵੇਂ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਅਤੇ ਹੋਰ।
(1988) 4 ਐਸਸੀਸੀ 644 : [1988] 3 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 276;
ਕਿੰਗ ਬਨਾਮ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਏਆਈਆਰ (34) 1947
94 - 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ

ਕਨੂੰਨ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਕ੍ਵੇਜ਼, 7 ਵਾਂ ਸੰਸਕਰਣ. - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਵਿੱਚ: "ਭਗਤਾਨ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਧਾਰਾ 24 (2) ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ "ਜਮ੍ਹਾਂ" ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ

1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਵੱਲ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ 'ਭੁਗਤਾਨ' ਅਤੇ 'ਜਮ੍ਹਾਂ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਅਰਥ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਸੈਕਸ਼ਨ
31 (1) ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੁਰਸਕਾਰ ਪਾਸ ਹੋਣ 'ਤੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਇਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਰੇਗਾ?
ਉਹ। ਭੁਗਤਾਨ ਸਿਰਫ ਧਾਰਾ 31 (1) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ 31 (1) ਵਿੱਚ 'ਟੈਂਡਰ' ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਵਿੱਚ 'ਜਮ੍ਹਾਂ' ਸ਼ਬਦ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 (2) ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ 'ਰੋਕਿਆ' ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਇੱਕ ਜਾਂ ਵਧੇਰੇ ਸੰਕਟਕਾਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਭੁਗਤਾਨ
31(2). ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਉਦੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਸੰਕਟਕਾਲੀਨ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਕਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ, ਜਾਂ ਜੇ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਅਲੱਗ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਮਰੱਥ ਵਿਅਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਾਂ ਜੇ
ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਬਾਰੇ ਵਿਵਾਦ ਹੈ ਜਾਂ

ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਦੀ ਵੰਡ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਉਹ (ਭਾਵ ਕੁਲੈਕਟਰ) ਰੋਕ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ
ਵੰਡ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਰੈਫਰੈਂਸ ਕੋਰਟ ਯਾਨੀ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਅਤੇ ਸਿਰਲੇਖ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ
ਹਵਾਲਾ ਧਾਰਾ ੧੮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਧਾਰਾ 31 (2) ਤਹਿਤ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਵਾਲੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਹੀਂ
ਹਵਾਲਾ, ਜੋ ਧਾਰਾ 30 ਜਾਂ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੰਗਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 28ਏ। [ਪਾਰਸ 198, 199] [208 -]

ਧਾਰਾ 24 (2) ਉਸ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਜਿੱਥੇ
ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 31 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਟੈਂਡਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਸ਼ਬਦ
'ਭੁਗਤਾਨ' ਇੱਕ ਮੁਕੰਮਲ ਘਟਨਾ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ / ਟੈਂਡਰ ਧਾਰਾ 31 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜੁਰਮਾਨਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਰਕਮ ਅਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾ 24 (2) ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ 'ਭੁਗਤਾਨ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ
ਧਾਰਾ 31 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਦੇ ਕੇਨ 'ਡਿਪਾਜ਼ਿਟ' ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰੋ। ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਰਕਮ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ
ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ ੨੪ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 24 ਦੇ ਮੁੱਖ ਭਾਗ ਵਿੱਚ, ਸ਼ਬਦ 'ਭੁਗਤਾਨ' ਅਤੇ
ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ 'ਜਮ੍ਹਾਂ' ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 200] [208 -] [209- ਏ]

ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਾ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਵਿੱਚ ਨਜਿੱਠਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ 24 (2) ਅਨੁਸਾਰ, ਜੇ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ,
ਇਹ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ 5 ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਜ਼ਮੀਨ ਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਾ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਇਹ ਹਨ: () ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਜਿੱਥੇ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਕੁਝ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਹੋਲਡਿੰਗਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, () ਕੇਸ ਵਿੱਚ

ਜੇ ਕੋਈ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਪਹਿਲੇ ਸਾਲ ਲਈ 9% ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ @ 15% ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਵਿਆਜ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ। [ਪੈਰਾ 201] [209 ਬੀ-ਡੀ]

ਧਾਰਾ 31 (1) ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ "ਭੁਗਤਾਨ" ਸ਼ਬਦ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ "ਜਮ੍ਹਾਂ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਦਾਇਗੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ੀ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇ ਰਕਮ ਦਾ ਟੈਂਡਰ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਰਕਮ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਡਿਫਾਲਟ ਲਈ ਜੁਰਮਾਨਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਡਿਫਾਲਟਰ, ਦੇਣਦਾਰੀ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਆਜ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ। "ਜਮ੍ਹਾਂ" ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਵੱਖਰਾ ਹੈ ਅਤੇ "ਭੁਗਤਾਨ" ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ, 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਵਿੱਚ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਗੈਰ-ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ-

ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਲਈ, ਵਧੇਰੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ "ਭੁਗਤਾਨ" ਸ਼ਬਦ ਇਸ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ "ਜਮ੍ਹਾਂ" ਸ਼ਬਦ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਧਾਰਾ 24 (2) ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਉਲਟ ਹੋਵੇਗਾ। [ਪਾਰਸ 203, 204] [209 -] [210-] [210 -]

9.5 ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਰਕਮ ਹਵਾਲਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ ਜਾਣੀ ਹੈ

ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ

31(2). ਡਿਫਾਲਟ ਦਾ ਸਮਾਪਤ ਹੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ। ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ 'ਤੇ 1893 ਤੋਂ 2013 ਤੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਨਤੀਜਾ ਸਿਰਫ ਸੀ

ਵਿਆਜ ਲਈ ਦੇਣਦਾਰੀ ਅਤੇ ਉਹ ਸਾਰੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਸਨ

ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਯੋਗ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ

24. ਇਹ ਸਿਰਫ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਪੰਜ ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ, ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਹਨ, ਤਾਂ

ਇਹ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਗ਼ਲਤੀ ਹੈ। ਜੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਧੇਰੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 205] [210 -] [211-]

ਜਦੋਂ ਰਕਮ ਦਾ ਟੈਂਡਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ. ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ

ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ। ਜੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਰਕਮ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ
ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਰਕਮ ਉਸਦੇ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਕਾਰਨ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਉਸ ਲਈ
ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਘਾਟ
ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ. ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜਦੋਂ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
ਵਿਆਜ਼ ਦੇ ਨਾਲ਼ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਪਰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਹੋਲਡਿੰਗ ਲਈ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ,
ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਢੁਕਵੇਂ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ
ਧਾਰਾ 24 (2) ਧਾਰਾ 77 ਅਤੇ 80 ਵਿੱਚ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਸਕੀਮ ਵੀ ਉਹੀ ਹੈ ਜੋ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 ਅਤੇ 34
ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 206] [211 ਬੀ-ਡੀ]
ਨਿਆਂਇਕ ਨੋਟਿਸ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ
1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਅਤੇ 33 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਰਕਮ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਰ ਵਧੇਰੇ ਹੈ।
ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਧਾਰਾ ੩੪ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉੱਚ ਵਿਆਜ ਦਰ ਉਪਲਬਧ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 207] [211 -]
ਪੁਰਾਣੀ ਹਕੂਮਤ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇਹ ਕੁਲੈਕਟਰ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਸੀ
ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ, ਅਤੇ ਟੈਂਡਰ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਤਾਰੀਖ ਜਾਂ ਤਾਰੀਖਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੋ। ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ
ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਜਾਂ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸਲ ਮਾਲਕ ਦੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ, ਜਾਂ
ਇਸ ਬਾਰੇ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਕਾਨੂੰਨ ਨੇ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਰਕਮ
ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ: ਜਿਵੇਂ ਕਿ
ਇਹ ਅੱਜ ਧਾਰਾ 77 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ, ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਜਦੋਂ
1894 ਦਾ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਾ ਕਰਵਾਉਣ
ਕਾਰਨ ਪੂਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਦੇਣਾ ਗਲਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ
ਅਸਫਲਤਾ [ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ]
31 (2)] ਦੀ ਕਮੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਜੇ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪੰਜ ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ। ਅਜਿਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਕਾਰਵਾਈ
ਹੋਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਇੱਕ ਨਿਯਮ ਜਾਂ
ਮਿਆਰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ, ਅਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਈ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜਦੋਂ ਇਹ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ. ਜੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ
"ਜਮ੍ਹਾਂ" ਨੂੰ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ "ਭੁਗਤਾਨ" ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਅਸੰਤੁਲਨ ਅਤੇ ਵਿਗਾੜ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗਾ,
ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 31 (2) ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨਾ ਘਾਤਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਰਕਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ
ਗਈ ਹੈ

ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਵਧੇਰੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਸੰਕਟਕਾਲੀਨ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਰਕਮ ਦਾ "ਟੈਂਡਰ" ਇਸ ਨੂੰ ਟੈਂਡਰ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨਤੀਜੇ ਤੋਂ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ। [ਪਾਰਸ 208, 209, 211] [211 -] [212--] [212-]

ਸਟਰਾਅ ਬੋਰਡ ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ, ਸਹਾਰਨਪੁਰ
5. ਗੋਬਿੰਦ [1962] (ਪੰਨਾ 3) ਐਸਸੀਆਰ 318; ਦਿੱਲੀ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਅੰਡਰਟੇਕਿੰਗ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਬਨਾਮ ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਏਐਨਆਰ [1965] 1 ਐਸਸੀਆਰ 998; ਭਾਰਤੀ ਆਕਸੀਜਨ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਨਾਰਾਇਣ ਭੌਮਿਕ (1968) 1 ਪੀਐਲਜੇਆਰ 94; ਬਨਾਰਸ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ
ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ, ਲਖਨਊ (1969) 2 ਐਸਸੀਸੀ 316 : [1970] 1
669; ਭਾਰਤ ਐਲੂਮੀਨੀਅਮ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਕੈਸਰ ਐਲੂਮੀਨੀਅਮ ਟੈਕਨੀਕਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਇੰਕ (2012) 9 ਐਸਸੀਸੀ 552: [2012] 12 ਐਸਸੀਆਰ 327; ਮੈਂਬਰ, ਬੋਰਡ ਆਫ ਰੈਵੇਨਿਊ ਬਨਾਮ ਆਰਥਰ ਪਾਲ ਬੈਂਥਲ [1955] 2 ਐਸਸੀਆਰ 842; ਕਮਿਸ਼ਨਰ
ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਬਨਾਮ ਮੈਸਰਜ਼ ਈਸਟ ਵੈਸਟ ਇੰਪੋਰਟ ਐਂਡ ਐਕਸਪੋਰਟ (ਪੀ) ਲਿਮਟਿਡ (1989) 1 ਐਸਸੀਸੀ 760: [1989] 1 ਐਸਸੀਆਰ 570
- 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ

ਕ੍ਰਾਫੋਰਡ ਬਨਾਮ ਕ੍ਰਾਫੋਰਡ ਵੀ. ਸਪੂਨਰ (1846) 6 ਮੂਰ ਪੀਸੀ 1; ਲਾਰਡ ਹਾਵਰਡ ਡੀ ਵਾਲਡੇਨ ਬਨਾਮ ਆਈਆਰਸੀ ਅਤੇ ਏਐਨਆਰ (1948) 2 ਏਈਆਰ 825 –
ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਵਰਤੇ ਗਏ ਹਨ
24(2). ਧਾਰਾ 24 (2) ਵਿੱਚ "ਭੁਗਤਾਨ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਕਿ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ "ਜਮ੍ਹਾਂ" ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

"ਭੁਗਤਾਨ" ਵਿੱਚ "ਜਮ੍ਹਾਂ" ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਸੰਸਦ ਕਰੇਗੀ ਮੁੱਖ ਉਪ-ਭਾਗ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਵੱਖੋ ਵੱਖਰੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਵਰਤੇ ਹਨ, ਜੇ ਅਰਥ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ. ਅਦਾਲਤ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਜੋੜ ਜਾਂ ਘਟਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਸਿੱਧਾ ਅਰਥ ਦੇਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਜਮ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਜੋੜ ਜਾਂ ਕਟੌਤੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉੱਥੇ
ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਵੱਖਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੈਕਸਿਮ "ਏ ਵਰਬਿਸ ਲੇਗਿਸ ਨਾਨ ਈਸਟ ਰਿਸੈਂਡਮ" ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ. ਧਾਰਾ 24 (2) ਵਿੱਚ "ਜਮ੍ਹਾਂ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਣਦੇਖੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ

ਇੱਕੋ ਅਰਥ ਵਾਲੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇੱਕੋ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ

ਇੱ

ਕ ਵਿਵਸਥਾ, ਜਦੋਂ ਕਿ "ਭੁਗਤਾਨ" ਅਤੇ "ਜਮ੍ਹਾਂ" ਸ਼ਬਦ ◌ਾ◌ं ਦਾ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰਾ ਅਰਥ ਹੁੰਦਾ ਹੈ. ਭੁਗਤਾਨ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ। ਇਹ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਦਿਲਚਸਪੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ. ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਵੀ ਕੁਦਰਤੀ, ਸਧਾਰਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਅਰਥ ਹੈ ਸ਼ਬਦ "ਭੁਗਤਾਨ" ਅਤੇ "ਜਮ੍ਹਾਂ" ਇੱਕੋ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ;
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤੀ ਅਤੇ ਵਿਆਕਰਣਿਕ ਅਰਥ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 215] [214 -] [215 ਏ-ਡੀ]

ਜਸਟਿਸ ਜੀ.ਪੀ. ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ

- ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕੋ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਧਾਰਨਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕੋ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ. [ਪੈਰਾ 216] [216 -] [217-]

<u>ਧਾਰਾ 55 ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਸਥਾਈ
ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼</u>

ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਸਥਾਈ ਆਦੇਸ਼ ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਰਕਮ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕੇਵਲ ਉਦੋਂ ਹੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ (ਉੱਚ ਲਈ)
ਮੁਆਵਜ਼ਾ) ਮੰਗਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਹੋਰ ਨਹੀਂ। ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ
ਇਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਰਕਮ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਟੈਂਡਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਿਰਫ ਉੱਚ ਵਿਆਜ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ. ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਨਿਯਮ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਮੰਨ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 31 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਦੇਣਦਾਰੀ ਬਣਦੀ ਹੈ।
ਉੱਚ ਵਿਆਜ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਰਾਜ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਦੇਣਦਾਰੀ
ਵਿਆਜ ਸਮੇਤ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਕਾਇਮ ਰਹੇਗਾ। ਜਦੋਂ ਰਕਮ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਬੇਨਿਯਮੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਉਲਟ ਨਤੀਜਾ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਾ ਹੋਣ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੈ
ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ
ਧਾਰਾ 32 ਅਤੇ 33 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕਿਓਰਿਟੀਜ਼
1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਆਜ 15 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਪੱਖਪਾਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਬਲਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੀ ਭੁਗਤਾਨ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ.
ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਸਿਰਫ ਉੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇ ◌ੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ

ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਜ਼ਮੀਨਾਂ, ਸਾਰੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਧਾਰਾ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਅਨੁਸਾਰ ਉੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ
24(2). [ਪੈਰਾ 229] [227 -] [228 ਏ-ਡੀ]

ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕਵਾਇਰ ਕਰ ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਐਵਾਰਡ ਪਾਸ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਰਾਜ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੀ
ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਾਫ਼ੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੇ ਵੀ ਦਖਲ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।
ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਬਜਾਏ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਨਾਲ
ਹੋਈਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਾ ਕਰੋ। [ਪੈਰਾ
241][235 -][236-]

2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਲੈਕਟਰ ਕੋਲ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਫੰਡ ਹੋਣਗੇ। ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ
ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਜਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼, ਸਾਰੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਉੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਜੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੁਲੈਕਟਰ ਕੋਲ ਜਾਂ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੈਸਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਤੀਜਾ ਵਧੇਰੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ। ਫਿਰ ਵੀ, ਜੇ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਅਨਿਯਮਿਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਿਆਜ
1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਧਾਰਾ 24 (2) ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੇ ਇਨਾਮ ਦੇ ਐਲਾਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 5 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਸੰਸਦ ਨੇ 5 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਜਬ ਸਮਾਂ ਮੰਨਿਆ
ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਰਥਾਤ, ਸਰੀਰਕ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣਾ
ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ। ਇਹ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਇਰਾਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਉਸ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ 2013 ਦਾ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।
ਕਾਰਵਾਈ ਸਮਾਪਤ ਹੋ ਗਈ। ਧਾਰਾ 24 (2) ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਐਕੁਆਇਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਲੈਣ ਦੀ ਵੈਧਤਾ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕਣ ਦਾ ਸਾਧਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ 1960, 1970, 1980 ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।
ਲਿਆ ਗਿਆ, ਜਾਂ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਣਾ। ਜੇ ਅਜਿਹੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕਣ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦੇ ਸਨ

ਖਜ਼ਾਨਾ, ਅਜਿਹੀ ਚੁਣੌਤੀ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ
ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਉਪਲਬਧ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 242] [236 -]

ਜਾਨਕੀਨਾਥ ਸਾਰੰਗੀ ਬਨਾਮ ਜਾਨਕੀਨਾਥ ਸਾਰੰਗੀ ਵੀ. ਉੜੀਸਾ ਰਾਜ (1969) 3 ਐਸਸੀਸੀ 392; ਸੁਨੀਲ ਕੁਮਾਰ ਬੈਨਰਜੀ ਬਨਾਮ ਸੁਨੀਲ ਕੁਮਾਰ ਬੈਨਰਜੀ। ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ। (1980) 3 ਐਸਸੀਸੀ 304 : [1980] 3 ਐਸਸੀਆਰ 179; ਆਂਧਰਾ ਰਾਜ
ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਬਨਾਮ ਠੱਕੀਦੀਰਾਮ ਰੈੱਡੀ (1998) 6 ਐਸਸੀਸੀ 554:
[1998] 3 ਐਸਸੀਆਰ 1088; ਰਾਮ ਦੀਨ ਮੌਰਿਆ (ਡਾ.) ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ (2009) 6 ਐਸਸੀਸੀ 735: [2009] 6 ਐਸਸੀਆਰ 703; ਰਾਏ, ਵਿਮਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਅਤੇ ਹੋਰ। v. ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ। (2003) 6 ਐਸਸੀਸੀ 401 : [2003] 1 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 358;
ਹਿਸਾਰ ਸੁਧਾਰ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੁਕਮਣੀ ਦੇਵੀ ਅਤੇ ਏਐਨਆਰ
(1990) ਸੁਪ ਐਸਸੀਸੀ 806; ਕਿਸ਼ਨ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਕਿਸ਼ਨ ਦਾਸ ਯੂ.ਪੀ.
(1995) 6 ਐਸਸੀਸੀ 240 : [1995] 3 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 584; -
ਅਸ਼ੋਕ ਨਗਰ (ਸਾਹਿਬਾਬਾਦ) ਪਲਾਟ ਹੋਲਡਰਾਂ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਵੀ. ਯੂ.ਪੀ. ਰਾਜ (1997) 10 77 : [1997] 3 1096 – ਭਰੋਸੇਯੋਗ

ਹਾਵਰਡ ਬਨਾਮ ਹਾਵਰਡ ਵੀ. ਵਾਤਾਵਰਣ ਲਈ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ, (1975)
.. 235; ਬੇਲਵੇਡੀਅਰ ਕੋਰਟ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਫ੍ਰੇਂਗਮੋਰ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟਸ ਲਿਮਟਿਡ (1996) 3 ਡਬਲਯੂ.ਐਲ.ਆਰ. 1008 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

<u>1894 ਦੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ</u>

1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਕਬਜ਼ਾ
ਪੁਰਸਕਾਰ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ਮੀਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਜ਼ੁਰਮਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 17 (1) ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਸ਼ਬਦ "ਕਬਜ਼ਾ" ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ
1894 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਕਿ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਵਿੱਚ, ਐਫ
ਸ਼ਬਦ "ਸਰੀਰਕ ਕਬਜ਼ਾ" ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ. 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸਿਰਫ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਸਰੀਰਕ ਕਬਜ਼ਾ ਸੀ। ੨੦੧੩ ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣਾ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸੀ
ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ਾ। ਜਦੋਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜੀ
ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦਾ ਇੱਕ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਤਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ,
ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜੋ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਖੇਤੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਪੁਲਿਸ ਫੋਰਸ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ
ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂਚ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਖਿੱਚ ਕੇ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ 'ਤੇ ਰਹਿਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਾਂ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜੇ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕੋਈ ਦੁਬਾਰਾ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੋਈ ਖੁੱਲੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਖੇਤੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਰਹਿਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਆਊਟਹਾਊਸ, ਆਦਿ, ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਘੁਸਪੈਠ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ

ਰਾਜ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ। (ਪਾਰਸ 244, 245) [237 -] [238-

][238 -]

ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਐਨੀਮਸ ਪੋਸੀਡੇਂਡੀ. ਕਬਜ਼ਾ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਜਿਸ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਜ਼ਮੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਿਰਫ
ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਦਾ ਕਿ ਮਾਲਕ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਥਾਪਤ ਸਿਧਾਂਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਬਜ਼ਾ ਸਿਰਲੇਖ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ. ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਤੱਤ ਸਰੀਰਕ ਨਿਯੰਤਰਣ ਹੈ ਜਾਂ
ਵਸਤੂ 'ਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਜਾਂ ਇੱਛਾ. ਕਾਰਪਸ ਅਤੇ ਐਨੀਮਸ ਦੋਵੇਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ ਅਤੇ ਸਹਿ-ਮੌਜੂਦ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ. [ਪੈਰਾ 247] [239 ਏ-ਸੀ]

ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਅਤੇ ਯਾਦਗਾਰ ਬਨਾਮ ਅਨਿਲ ਕੁਮਾਰ ਭੂੰਜਾ ਅਤੇ ਹੋਰ। (1979) 4 ਐਸਸੀਸੀ
274 : [1980] 1 ਐਸਸੀਆਰ 323; ਰਾਮਦਾਸ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਦਾਸ ਦਵਿੰਦਰ (2004) 3 ਐਸਸੀਸੀ 684; ਭਿੰਕਾ ਅਤੇ ਹੋਰ। ਚਰਨ ਸਿੰਘ [1959]
(ਬੇਨਤੀ 2) 798; ਵੀ. ਚੰਦਰਸ਼ੇਖਰਨ ਅਤੇ ਏ.ਐਨ.ਆਰ. v. ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ (2012) 12 ਐਸਸੀਸੀ 133:
[2012] 10 603 - 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ

ਐਸਐਮ ਯਾਕੂਬ ਬਨਾਮ ਟੀ ਐਨ ਬਾਸੂ ਏਆਈਆਰ 1949 ਪੈਟ 146 - ਕਿਨੋਕ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਕਿਨੋਚ ਲਿਮਟਿਡ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਰੋਲੈਂਡਜ਼ (1912) 1 ਸੀਐਚ 527 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਮਿੱਤਰਾ ਦਾ "ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਅਤੇ ਮਾਲਕੀ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ", ਦੂਜਾ ਸੰਸਕਰਣ; ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਵਾਕਾਂਸ਼, ਸਥਾਈ ਸੰਸਕਰਣ, ਵੈਸਟ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ
ਕੰਪਨੀ; ਜੋਵਿਟ ਜ਼ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਆਫ ਇੰਗਲਿਸ਼ ਲਾਅ, ਐਡ. 1969 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਵੇਸਟਿੰਗ ਕਬਜ਼ੇ ਕੋਲ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੇ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਅਤੇ 17 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੈਸਟਿੰਗ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੇਸਟਿੰਗ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ।
ਧਾਰਾ 16 ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਵੇਸਟਿੰਗ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਦਮਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁੰਦੀ ਹੈ,

ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਧਾਰਾ 4 ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ, ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਘੋਸ਼ਣਾ ਏ
6, ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ, ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਨਾਮ ਅਤੇ ਫਿਰ ਕਬਜ਼ਾ। ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਜ਼ੁਰਮਾਂ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਮੁਕਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨਾ ਸਿਰਫ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੀਆਂ ਵੈਸਟਾਂ ਬਲਕਿ ਹੋਰ ਸਾਰੀਆਂ ਜ਼ਬਤ ਵੀ ਤੁਰੰਤ ਹਟਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਸੰਪੂਰਨ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਦਾ ਕੋਈ ਕੰਟਰੋਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਉਸ ਕੋਲ ਜਾਇਦਾਦ ਲੈਣ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਐਨਿਮਸ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਭਾਵੇਂ ਉਸਨੇ ਕਬਜ਼ਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਘੁਸਪੈਠ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ
ਕਬਜ਼ਾ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਇੱਕ ਘੁਸਪੈਠਕਰਤਾ ਹੈ ਅਤੇ
ਘੁਸਪੈਠ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਕਬਜ਼ਾ ਉਸ ਦੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਅਤੇ ਮਾਲਕ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। 'ਵੈਸਟ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਉਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਐਕਟ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਵੇਸਟਿੰਗ ਸੰਪੂਰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।
ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ,
ਧਾਰਾ 24 (2) ਰਾਜ ਤੋਂ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। [ਪਾਰਸ 256, 258] [245 -] [246 -] [247-]

ਲਾਰਸਨ ਐਂਡ ਟੂਬਰੋ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ (1998) 4 ਐਸਸੀਸੀ 387: [1998] 2 ਐਸਸੀਆਰ 339;
ਬੀ.ਆਰ. ਐਂਟਰਪ੍ਰਾਈਜ਼ਜ਼ ਬਨਾਮ ਰਾਜ
ਯੂ.ਪੀ. ਅਤੇ ਓ.ਆਰ., (1999) 9 700: [1999] 2
1111; ਕੈਲਾਸ਼ ਨਾਥ ਅਗਰਵਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ। v. ਪ੍ਰਦੇਸ਼ੀਆ
ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਐਂਡ ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਯੂ.ਪੀ. ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ., (2003) 4 305:
[2003] 1 1159;
ਕੁਤਬ ਐਨਕਲੇਵ ਕੰਪਲੈਕਸ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਟਰੱਸਟ
v. ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, (2003) 5 622: [2003]
2 ਐਸਸੀਆਰ 1; ਸੀਤਾ ਰਾਮ ਭੰਡਾਰ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਬਨਾਮ ਸੀਤਾ ਰਾਮ ਭੰਡਾਰ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ
ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਗਵਰਨਰ, ਐਨਸੀਟੀ, ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਹੋਰ, (2009) 10 ਐਸਸੀਸੀ 501: [2009] 14 ਐਸਸੀਆਰ 507;
ਬਾਲਮੋਕੰਦ ਖੱਤਰੀ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਐਂਡ ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਟਰੱਸਟ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (1996)
ਐਸਸੀਸੀ 212: [1996] 2 ਐਸਸੀਆਰ 643; ਪੀ.ਕੇ. ਕਲਬੁਰਕੀ ਬਨਾਮ ਅਵਸਥਾ
ਕਰਨਾਟਕ ਅਤੇ ਹੋਰ। (2005) 12 ਐਸਸੀਸੀ 489; ਰਾਸ਼ਟਰੀ
ਟੈਕਸਟਾਈਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਨਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਬਦਰੀਕੁਮਾਰ ਜਗਦ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ 2011 (12)
ਐਸਸੀਸੀ 695: [2011] 14 ਐਸਸੀਆਰ 472;
. ਵੈਂਕਟੇਸ਼ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. v. ਕਮਿਸ਼ਨਰ,
ਬੰਗਲੌਰ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ, ਆਦਿ (2015) 17
ਐਸਸੀਸੀ 1 : [2015] 15 ਐਸਸੀਆਰ 499; ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਸਿੰਘ

ਜੰਮੂ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ (2017) 13 ਐਸਸੀਸੀ 474

ਰਮੇਸ਼ ਵਿਜੇ ਸ਼ਰਮਾ ਬਨਾਮ ਪਸ਼ੂਪਤੀ ਰਾਏ (1979) 4 ਐਸਸੀਸੀ 27 : [1980] 1 ਐਸਸੀਆਰ 6; ਮਾਗੁਨੀ ਚਰਨ ਦਿਵੇਦੀ ਬਨਾਮ ਮਾਗੁਨੀ ਚਰਨ ਦਿਵੇਦੀ ਵਿ.
ਉੜੀਸਾ ਰਾਜ (1976) 2 ਐਸਸੀਸੀ 134 : [1976] 3 ਐਸਸੀਆਰ 76;
ਸ਼੍ਰੀ ਤਰਕੇਸ਼ਵਰ ਸਿਓ ਠਾਕੁਰ ਜੀਊ ਬਨਾਮ ਦਰ ਦਾਸ ਡੇ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ (1979) 3 ਐਸਸੀਸੀ 106; ਕਰਨਪੁਰਾ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (1988) ਸਪ. ਐਸਸੀਸੀ 488 - ਵਿਲੱਖਣ

ਗ੍ਰੇਟਰ ਬੰਬਈ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਅਤੇ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ (2001) 8 ਐਸਸੀਸੀ 143 : [2001] 2 ਬੇਨਤੀ 50; ਐਨ.ਏ.ਐਲ. ਲੇਆਉਟ ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਟਸ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਬੰਗਲੌਰ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਅਥਾਰਟੀ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. 5. ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ (2018) 12 ਐਸਸੀਸੀ 400: [2017] 13 ਐਸਸੀਆਰ 1053 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਨੂੰ

ਰਿਚਰਡਸਨ ਬਨਾਮ ਰਿਚਰਡਸਨ। ਰੌਬਰਟਸਨ, (1862) 6 ਐਲਟੀ 75 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

11.4 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜਦੋਂ ਇਨਾਮ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਧਾਰਾ 16 ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 17 ਅਧੀਨ ਇਨਾਮ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦਾ ਪੰਚਨਾਮਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਾਜ ਕੋਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਦੁਬਾਰਾ ਦਾਖਲਾ ਜਾਂ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣਾ
ਕਬਜ਼ਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਖੁੱਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਹੈ,
ਕਬਜ਼ਾ ਮਾਲਕ ਦਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਖਾਲੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਪਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਮਾਲਕ ਦੀ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ (1894 ਦੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ) ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ 'ਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ,
ਇਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣਾ। [ਪੈਰਾ 272] [255 -] [256 ਏ-ਸੀ]

ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸਹਿਰਾਵਤ ਬਨਾਮ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸਹਿਰਾਵਤ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ (2012) 1 ਐਸਸੀਸੀ 792 : [2011] 14 ਐਸਸੀਆਰ 1113 - ਸਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ

ਕਾਸ਼ੀ ਬਾਈ ਬਨਾਮ ਸੁਧਾ ਰਾਣੀ ਘੋਸ਼ (2012) 5 ਐਸਸੀਸੀ 370:
[2012] 3 841 - 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ

11.5 ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੈ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ, ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜ਼ਮੀਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ, ਸਥਾਨਕ ਅਥਾਰਟੀਆਂ, ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ,

ਆਦਿ। ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ (ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ) ਉਹ
ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀਆਂ
ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ; ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੇ ਦਖਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ
ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੀ ਆੜ ਵਿੱਚ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰੋ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਧਾਰਾ 24 ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕਵਰ
ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੀ ਅਤੇ ਬੀ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਘੋਰ ਦੁਰਵਰਤੋਂ
ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਬੰਦ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਿਰਲੇਖ ਇੱਕ ਵਾਰ ਸੌਂਪੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ
ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ, ਮਿਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ; ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਭਾਵੇਂ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਕਿ
ਕਬਜ਼ੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਐਕੁਆਇਰ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ,
ਦਲੀਲਾਂ ਲਈ, ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਇਹ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹੋਣਗੇ
ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ
ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ। [ਪੈਰਾ 277] [258-] [259 ਏ-ਸੀ]

ਵੇਲਾਕਸ਼ਨ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ (2015) 4 ਐਸਸੀਸੀ 325;
ਨਰਮਦਾ ਬਚਾਓ ਅੰਦੋਲਨ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ (2011) 7
ਐਸਸੀਸੀ 639 : [2011] 6 ਐਸਸੀਆਰ 443 - ਓਵਰਰੂਲਡ

ਮਾਰੀਆ ਮਾਰਗਾਡੀਆ ਸੇਕੁਰੀਆ ਬਨਾਮ ਇਰਾਸਮੋ ਜੈਕ ਡੀ ਸੇਕੁਏਰੀਆ
(2012) 5 ਐਸਸੀਸੀ 370: [2012] 3 ਐਸਸੀਆਰ 841; ਰਾਸ਼ਟਰੀ
ਥਰਮਲ ਪਾਵਰ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਮਹੇਸ਼ ਦੱਤਾ (2009) 8 ਐਸਸੀਸੀ 339: [2009] 10 ਐਸਸੀਆਰ 1084; ਵੀ.
ਚੰਦਰਸ਼ੇਖਰਨ ਅਤੇ ਏ.ਐਨ.ਆਰ.
v. ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ। (2012) 12 ਐਸਸੀਸੀ 133:
[2012] 10 603 - 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ

<u>ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ</u>

ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋ ਲੋੜਾਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ, ਜੇ
ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਸਰੀਰਕ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ,
ਤਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ
ਲਈ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ
ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਸੌਂ ਜਾਓ। ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਕੇਵਲ ਡਿਫਾਲਟ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੁਆਰਾ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ
ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਆਦੇਸ਼। ਜਦੋਂ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਤਾਂ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਣ
ਲਈ ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਜਿਹੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਨੇ ਅੰਤਰਿਮ
ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ

ਧਾਰਾ 19 (7) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਤਹਿਤ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 69 ਅਧੀਨ ਮਿਆਦ ਦੀ ਗਣਨਾ ਲਈ ਵੀ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਧਾਰਾ ੨੪ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ
ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ, ਅਤੇ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਜਾਂ ਸੁਸਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ
ਸੰਸਦ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 282] [261 -] [262-]

ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ। ਖੰਡਕਾ ਜੈਨ ਜਿਊਲਰਜ਼
(2007) 14 ਐਸਸੀਸੀ 339: [2007] 12 ਐਸਸੀਆਰ 105; ਪਦਮ
ਸੁੰਦਰਾ ਰਾਓ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਅਤੇ ਹੋਰ। v. ਟੀ.ਐਨ. ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. ਦਾ ਰਾਜ,
(2002) 3 ਐਸਸੀਸੀ 533 : [2002] 2 ਐਸਸੀਆਰ 383; ਭਾਰਤ ਸੰਘ
v. (2009) 2 121 : [2008] 17 120
- ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਇਹ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਲਾਭ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਧਾਰਾ ੨੪ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਲਾਭ ਸਾਰੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 5 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਵੀ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਹੋਲਡਿੰਗਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਕੁਝ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਆਏ ਹਨ ਅਤੇ ਯੋਜਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਬਾਕੀ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਿਮ ਰੋਕ ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੈ
ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਫਾਇਦਾ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਨਿਰੰਤਰ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕਾਰਨ ਹੀ 5 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਿਆ। ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਭੜਕਾਉਣ ਜਾਂ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਬਲਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਕਈ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚ
ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਬੈਂਚਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਰਿੱਟ ਅਪੀਲਾਂ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਲਟਕ ਰਹੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ
ਧਾਰਾ 24 (2) ਦਾ ਲਾਭ। ਸੰਸਦ ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੀ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਬੇਤੁਕੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਯੋਗ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਨੇ

ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਦੇ ਬਲ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ

2

013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 114 ਅਤੇ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ, 1897 ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਪੁਰਾਣਾ ਐਕਟ ਜੋ ਧਾਰਾ 24 (1) (ਬੀ) ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਵੇਗਾ

2013 ਦਾ ਐਕਟ। ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ, 1897 ਦੀ ਧਾਰਾ 6 (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਰੱਦ ਕਰਨ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਸੰਚਾਲਨ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਜੋ ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਭੁਗਤੀ ਗਈ

ਇਸ ਦੇ ਹੇਠਾਂ। ਧਾਰਾ 6 (ਸੀ) ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਰੱਦ ਕਰਨ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ, ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਜਾਂ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 24 (1) (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੋਵੇ

ਸੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਿੱਥੇ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਇਨਾਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ,

ਧਾਰਾ 24 (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਉਪਬੰਧ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਧਾਰਾ 24 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਧਾਰਾ 114 ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ, 1897 ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ

ਧਾਰਾ 24 ਦੀ ਗੈਰ-ਅੜਿੱਕੇ ਵਾਲੀ ਧਾਰਾ, ਜਿੱਥੇ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇੱਕ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਹੈ, ਉਹ ਵੀ

ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ; ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਧਾਰਾ 24 (2) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ 5 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਮਿਆਦ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। [ਪੈਰਾ 287] [263 -] [264 ਏ-ਜੀ]

ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ. ਮੋਦੀ ਰਬੜ ਲਿਮਟਿਡ (1986) 4 ਐਸਸੀਸੀ 66 : [1986] 3 ਐਸਸੀਆਰ 587 - 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ

ਸਿੰਡੀਕੇਟ ਬੈਂਕ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਭਾ ਡੀ ਨਾਇਕ ਅਤੇ ਏਐਨਆਰ (2001) 4 ਐਸਸੀਸੀ 713: [2001] 2 ਐਸਸੀਆਰ 714 - ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ

ਮਦਨ ਸਿੰਘ ਸ਼ੇਖਾਵਤ ਬਨਾਮ ਮਦਨ ਸਿੰਘ ਸ਼ੇਖਾਵਤ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (1999) 6 ਐਸਸੀਸੀ 459; ਯੂ.ਪੀ. ਅਤੇ ਓ.ਆਰ. ਰਾਜ v. ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਐਲੂਮੀਨੀਅਮ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ। ਅਤੇ ਓ.ਆਰ. (1979) 3 ਐਸਸੀਸੀ 229 : [1979] 3 709; ਐਮ. ਪੈਂਟੀਆ ਬਨਾਮ ਮੁਦੱਦਾਲਾ ਵੀਰਾਮਲੱਪਾ [1961] 2 ਐਸਸੀਆਰ 295; ਹਮੀਦੀਆ ਹਾਰਡਵੇਅਰ ਸਟੋਰ ਬਨਾਮ ਬੀ ਮੋਹਨ ਲਾਲ ਸੇਵਕਰ (1988) 2 ਐਸਸੀਸੀ 513: [1988] 3 ਐਸਸੀਆਰ 384 – ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਸੀਫੋਰਡ ਕੋਰਟ ਅਸਟੇਟਸ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਅਸ਼ਰ (1949) 2 ਕੇ.ਬੀ. 481 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

12.3 ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਕੁਝ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਹੈ (ਜਿਸ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ) ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਜਾਂ ਸਥਿਤੀ ਜਿਉਂ ਦੀ ਤਿਉਂ ਰੱਖਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਵਿਹਾਰਕ ਹਕੀਕਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਜੋਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਰਾਜ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਲਈ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣਾ ਜਾਂ ਬਣਾਉਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ। ਕਈ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੇ ਅੰਤਰਿਮ

ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਵੀ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਈ। ਹੁਣ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ

(ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ) 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਇਨਾਮ ਦੇਣ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 11ਏ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ

ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਉਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦੇ, ਜੋ ਕਿ ਯੋਗ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ. ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਸਵਾਲ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਦੋਂ ਕਬਜ਼ੇ ਜਾਂ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਅਗਲੇਰੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧ ਸਕਦੇ; ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਜੁੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ

ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਨਾਲ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀ

ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਖਾਲੀ ਹੋਣ ਤੱਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਉਡੀਕ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 297] [272--]

ਅਭੈ ਰਾਮ (ਮੁਰਦਾ) . ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੁਆਰਾ। v. ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ (1997) 5 421 : [1997] 3 931;
ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਵਿ. ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ. (2010) 4 ਐਸਸੀਸੀ 17:
[2010] 2 ਐਸਸੀਆਰ 447; ਸੁਰੇਸ਼ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਗੁਲਾਮ ਚਿਸ਼ਤੀ
(1990) 1 ਐਸਸੀਸੀ 593 : [1990] 1 ਐਸਸੀਆਰ 186; ਸ਼ਿਆਮ ਸੁੰਦਰ
ਅਤੇ ਓ.ਆਰ. ਰਾਮ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਏ.ਐਨ.ਆਰ. (2001) 8 ਐਸਸੀਸੀ 24 : [2001] 1 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 115 - ਨਿਰਭਰ
ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਸ਼ਿਵ ਰਾਜ (2014) 6 ਐਸਸੀਸੀ 564: [2014]
8 ਐਸਸੀਆਰ 751; ਕਰਨੈਲ ਕੌਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (2015) 3 ਐਸਸੀਸੀ 206; ਰਾਜੀਵ ਚੌਧਰੀ ਐਚਯੂਐਫ ਬਨਾਮ ਦਿੱਲੀ ਰਾਜ (ਐਨਸੀਟੀ) (2015) 3 ਐਸਸੀਸੀ 541 - ਵਿਲੱਖਣ

ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ. v. ਨਾਰਥ ਟੈਲੂਮਰ ਕੋਲੀਰੀ ਅਤੇ
ਓਆਰਐਸ (1989) 3 ਐਸਸੀਸੀ 411 : [1989] 3 ਐਸਸੀਆਰ 455 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ
ਨੂੰ

12.4 ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੈਸਸ ਓਮਿਸਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ, ਜੇ ਵਿਵਸਥਾ

ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਹੈ

ਵਿ

ਧਾਨ ਸਭਾ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ, ਸੋਧਣ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ, ਜੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 24 ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੈਸਸ ਓਮਿਸਸ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ. [ਪੈਰਾ 309] [281 ਏ-ਬੀ]

ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਡੀ.ਸੀ. ਨੰਜੁਦਈਆ (1996) 10
ਐਸਸੀਸੀ 619 : [1996] 5 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 222; ਰਾਣਾ ਗਰਡਰਜ਼
ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ (2013) 10 ਐਸਸੀਸੀ 746 : [2013] 14 ਐਸਸੀਆਰ 58 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

12.5 ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ
ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾ 'ਤੇ ਤੋਲਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ,
ਪਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਰੰਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਵੀ ਪੂਰੀ ਤਾਕਤ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ. ਮੈਕਸਿਮ "ਲੈਕਸ ਨਾਨ ਕੋਗਿਟ ਐਡ ਇਮਪੋਸਿਬਿਲੀਆ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਇਸ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ
ਅਸੰਭਵ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ. ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
ਖਜ਼ਾਨਾ। ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜੋ ਲੰਬਿਤ ਸੀ (ਜਾਂ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ);
ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਲਈ ਹਵਾਲੇ ਮੰਗੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।
ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਆਦਿ ਨੂੰ ਕੋਈ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪੈਂਡਿੰਗ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ
ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਦਾਲਤ, ਧਾਰਾ 24
(2) ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਾ ਕਰਵਾਉਣ ਜਾਂ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਕਾਰਨ ਕਾਰਵਾਈ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਕਾਰਨ ਲੋੜੀਂਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। [ਪਾਰਸ 311,
312][311 -][283 -]

ਮੈਰੀ ਐਂਜਲ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ. v. ਟੀ.ਐਨ. ਰਾਜ (1999) 5 209 : [1999] 3 594; ਚੰਦਰ ਕਿਸ਼ੋਰ ਝਾ ਬਨਾਮ ਚੰਦਰ ਕਿਸ਼ੋਰ ਝਾ
ਮਹਾਬੀਰ ਪ੍ਰਸਾਦ (1999) 8 ਐਸਸੀਸੀ 266: [1999] 2 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 754; ਮੁਹੰਮਦ ਗਾਜ਼ੀ ਬਨਾਮ ਮੁਹੰਮਦ ਗਾਜ਼ੀ ਵੀ. ਐਮ.ਪੀ. ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.
(2000) 4 ਐਸਸੀਸੀ 342: [2012] 3 ਐਸਸੀਆਰ 841; ਉਦਯੋਗਿਕ
ਫਾਈਨਾਂਸ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਕੈਨਾਨੋਰ ਸਪਿਨਿੰਗ ਐਂਡ ਵੀਵਿੰਗ ਮਿੱਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ। (2002) 5
54 : [2002] 2 ਐਸਸੀਆਰ 1093; ਹੁੱਡਾ ਅਤੇ ਏ.ਐਨ.ਆਰ. v. ਡਾ.
ਬਾਬੇਸ਼ਵਰ ਕਨਹਾਰ ਅਤੇ ਏਐਨਆਰ (2005) 1 ਐਸਸੀਸੀ 191: [2004] 6
ਬੇਨਤੀ ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 282 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

12.6 ਇਕ ਹੋਰ ਰੋਮਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਕਥਨ "ਨੀਮੋ ਟੈਨੇਟੂਰ ਐਡ ਇਮਪੋਸਿਬਿਲੀਆ", ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਅਸੰਭਵ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ. ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਅਤੇ ਵੰਡਣ ਦੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਫਿਰ ਵੀ ਉਹ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਦੌਰਾਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ; ਆਦੇਸ਼
ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਬਰਾਬਰੀ 'ਤੇ
ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਜਿਹੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. ਮੈਕਸਿਮ
ਐਕਟਸ ਕਿਊਰੀ ਨੇਮਿਨੇਮ ਗ੍ਰੈਵਾਬਿਟ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ. ਜੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਕੋਈ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅੰਤਮ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।
ਜੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਆਪਣੇ ਆਪ ਭੰਗ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਬੇਤੁਕੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜਾਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਆਧਾਰ ਦੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਦੇਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਹੋਣ ਨਾਲ, ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਇਕੁਇਟੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਨੀਤੀ ਕਿ ਅਸਥਿਰ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸ ਕਾਰਨ ਫਲਦਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਦੇਰੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਦੁੱਖ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ। 2013 ਦਾ ਐਕਟ ਬੇਈਮਾਨ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ, ਪਰ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲੋੜਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨ ਦੀ ਸੁਸਤੀ 'ਤੇ ਨਾਰਾਜ਼ ਹੈ। [ਪਾਰਸ 314, 318, 319] [284 ਡੀ-ਈ] [287 -] [288-] [288 ਬੀ-ਸੀ]
ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਚੋਣ (1974) 2 ਐਸਸੀਸੀ 33: [1975] 1 ਐਸਸੀਆਰ 504; ਸਟੈਂਡਰਡ ਚਾਰਟਰਡ ਬੈਂਕ ਬਨਾਮ
ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ (2005) 4 ਐਸਸੀਸੀ 530 : [2005] 1 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 49 - 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ

ਟੈਕਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਬਨਾਮ ਓਂਕਾਰਮਲ ਨਾਥਮਲ ਟਰੱਸਟ

(1976) 1 ਐਸਸੀਸੀ 766 : [1975] ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 365 –
ਵਿਲੱਖਣ

ਨੀਰਜ ਕੁਮਾਰ ਸੈਨੀ ਬਨਾਮ ਯੂਪੀ ਰਾਜ (2017) 14 ਐਸਸੀਸੀ 136: [2017] 4 ਐਸਸੀਆਰ 881 - ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ
ਹੋਇਆ

ਮੌਤੰਜੈ ਪਾਠੀ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ. 5. ਨਰਮੁਦਾ ਬ੍ਰਾਲਾ ਸਸਮਲ ਅਤੇ ਏਐਨਆਰ ਏਆਈਆਰ 1961 ਐਸਸੀ 1353 :
[1962] ਐਸਸੀਆਰ 290 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ
ਨੂੰ

ਸੰਬਾਸਿਵਾ ਚਾਰੀ ਬਨਾਮ ਰਾਮਾਸਮੀ ਰੈਡੀ ਆਈਐਲਆਰ (1899) 22 ਮੈਡ 179; ਜੀ.ਟੀ.ਸੀ. ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ
ਵੀ. ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (1998)
3 ਐਸਸੀਸੀ 376; ਜੈਪੁਰ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਬਨਾਮ ਸੀ.ਐਲ.

ਮਿਸ਼ਰਾ (2005) 8 ਐਸਸੀਸੀ 423; ਗ੍ਰਿੰਡਲੇਜ਼ ਬੈਂਕ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਸੀ.ਆਈ.ਟੀ.
(1980) 2 ਐਸਸੀਸੀ 191 : [1980] 2 ਐਸਸੀਆਰ 765; ਮਹਾਦੇਵ
ਸਾਵਲਾਰਾਮ ਸ਼ੇਲਕੇ ਬਨਾਮ ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ (1995) 3 ਐਸਸੀਸੀ 33: [1995] 1 ਐਸਸੀਆਰ 543;
ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ
ਓ.ਆਰ.ਐਸ. ਦੇਵੀ ਰਤਨ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ (2010) 1 ਐਸਸੀਸੀ 417: [2009]
15 1010; ਕਰਨਾਟਕ ਦੁਰਲੱਭ ਧਰਤੀ ਅਤੇ ਏ.ਐਨ.ਆਰ. 5. ਸੀਨੀਅਰ ਭੂ-ਵਿਗਿਆਨੀ, ਖਾਨ ਅਤੇ ਭੂ-ਵਿਗਿਆਨ ਵਿਭਾਗ
(2004)
ਐਸਸੀਸੀ 783 : [2004] 1 ਐਸਸੀਆਰ 965; ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ
ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਬਨਾਮ ਨੈਸ਼ਨਲ ਤੰਬਾਕੂ ਕੰਪਨੀ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ (1972) 2 ਐਸਸੀਸੀ 560 : [1973]
1 ਐਸਸੀਆਰ 822; ਕਰਨਾਟਕ
ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਭਾਰਤ ਸੰਘ (1977) 4 ਐਸਸੀਸੀ 608 : [1978] 2
1 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਕੋਲਕੁਹੋਨ ਬਨਾਮ . ਬਰੂਕਸ (1889) 21 ਕਿਊਬੀਡੀ 52 - ਲੁਈਸ ਸਦਰਲੈਂਡ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਸਾਰੀ (ਦੂਜਾ ਸੰਸਕਰਣ) ਦਾ

ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ;
ਪੀ. ਸੇਂਟ ਦੁਆਰਾ ਸੰਵਿਧਾਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ (12 ਵਾਂ ਸੰਸਕਰਣ) 'ਤੇ ਮੈਕਸਵੈਲ.
ਜੇ. ਲੈਂਗਨ - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਵਿੱਚ: ਮੜ-ਬਹਾਲੀ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ:

ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਅੰਤ 'ਤੇ ਪੂਰਾ ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦਰਸ਼ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਉਸੇ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਪਰ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਅਤੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਲਈ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ. ਗ਼ਲਤ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਜਾਂ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸੰਗ, ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾਕਾਰ ਜੋ ਆਪਣੇ ਮੌਕੇ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਰਣਨੀਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਕਰਕੇ ਲਾਭ ਉਠਾਓ। ਇਹ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਵਜੋਂ ਵਰਤ ਕੇ ਅਣਉਚਿਤ ਸੰਪੰਨਤਾ ਜਾਂ ਅਣਉਚਿਤ ਲਾਭ ਲੈਣ ਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ ਕਰੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਧਾਰਾ 24 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਜਿਸ ਮਿਆਦ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ 5 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰਨ ਲਈ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। [ਪਾਰਸ 332,
335, 336][298 -][306 -][307 -]

ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ। ਵੀ. ਐਸਾਰ ਆਇਲ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਏਐਨਆਰ (2012) 3 ਐਸਸੀਸੀ 522 : [2012] 2
ਐਸਸੀਆਰ 1127; ਏ. ਸ਼ਨਮੁਗਮ ਬਨਾਮ
ਆਰੀਆ ਕਸ਼ੱਤਰੀ ਰਾਜਕੁਲ ਵਮਸਥਬੂ ਮਡਾਲਿਆ ਨੰਦਵਾਨਾ ਪਰਿਪਾਲਨਾਈ ਸੰਗਮ (2012) 6 ਸਿਕਾ 430 :
[2012] 4 ਐਸਸੀਆਰ 74; ਇੰਡੀਅਨ ਕੌਂਸਲ ਫਾਰ ਐਨਵਾਇਰੋ-ਲੀਗਲ
ਐਕਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਐਕਸ਼ਨ ਵੀ. ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, (2011) 8 ਐਸਸੀਸੀ 161 : [2011] 9
146; ਗ੍ਰਿੰਡਲੇਜ਼ ਬੈਂਕ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਸੀਆਈਟੀ, (1980) 2 ਐਸਸੀਸੀ 191; ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਵਰਮਾ ਬਨਾਮ ਯੂਪੀ
ਰਾਜ (1992)
2 ਐਸਸੀਸੀ 620: [1992] 2 ਐਸਸੀਆਰ 378; ਮਾਰਸ਼ਲ ਸੰਨਜ਼ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ।

() ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਸਾਹੀ ਓਰਟ੍ਰਾਂਸ (ਪੀ) ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਏਐਨਆਰ, (1999) 2 ਐਸਸੀਸੀ 325 : [1999] 1
ਐਸਸੀਆਰ 311; ਕਾਲਾਭਾਰਤੀ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਬਾਜ਼ੀ
ਹੇਮੰਤ ਵਿਮਲਨਾਥ ਨਾਰੀਚਾਨੀਆ (2010) 9 ਐਸਸੀਸੀ 437: [2010] 10 ਐਸਸੀਆਰ 971; ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾਸਵਾਮੀ
ਐਸ.ਪੀ.ਡੀ. ਭਾਰਤ ਸੰਘ (2006) 3 ਐਸਸੀਸੀ 286 : [2006] 2 ਐਸਸੀਆਰ 390 - ਨਿਰਭਰ

<u>ਕੀ ਧਾਰਾ ੨੪ ਬਾਸੀ ਅਤੇ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਮੜ ਸਰਜੀਤ ਕਰਦੀ ਹੈ</u>

ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੀ ਆੜ ਵਿੱਚ ਸਿੱਟੇ ਕੱਢੇ ਗਏ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ
ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕਣ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਜਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ
ਇਹ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਕਈ ਗੇੜਾਂ ਵਿੱਚ, ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ
ਹੈ. ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ
ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਕ ਵਾਰ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦਾ ਪੰਚਨਾਮਾ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੁਬਾਰਾ ਦਾਖਲ ਹੋਣਾ ਜਾਂ
ਕਬਜ਼ਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣਾ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ
ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਅਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ
ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ। [ਪਾਰਸ 340, 342] [309 -] [312 -]

ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ। v. ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ 2019
(13) ਸਕੇਲ 698; ਮਹਾਵੀਰ ਅਤੇ ਹੋਰ। v. ਭਾਰਤ ਸੰਘ
(2018) 3 ਐਸਸੀਸੀ 588: [2017] 11 ਐਸਸੀਆਰ 553; ਹਰੀ ਸਿੰਘ
ਅਤੇ ਓ.ਆਰ. v. ਯੂ.ਪੀ. ਰਾਜ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਏ.ਆਈ.ਆਰ 1984 ਐਸਸੀ 1020: [1984] 3 417; ਟੀ.ਐਨ. ਅਤੇ
ਓ.ਆਰ. ਦਾ ਰਾਜ। ਵੀ. ਐਲ. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਐਂਡ ਓਰਜ਼ (1996) 1 ਐਸਸੀਸੀ 250 : [1995] 4 ਬੇਨਤੀ ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ.
663;
ਗ੍ਰੇਟਰ ਬੰਬਈ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਬਨਾਮ ਗ੍ਰੇਟਰ ਬੰਬਈ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਉਦਯੋਗਿਕ
ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟ ਕੰਪਨੀ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ (1996) 11 ਐਸਸੀਸੀ 501 : [1996] 5 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ
551; ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਜ਼ਿੰਕ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਭਾਟੀ ਅਤੇ ਹੋਰ, (2008) 3 ਐਸਸੀਸੀ 462: [2008] 4
ਐਸਸੀਆਰ 616; ਏ.ਪੀ. ਅਤੇ ਓ.ਆਰ. ਦੀ ਸਰਕਾਰ v. ਕੋਲਲੁਤਲਾ ਓਬੀ ਰੈਂਡੀ ਅਤੇ ਹੋਰ, (2005) 6 493: [2005] 2
ਬੇਨਤੀ 513; ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਏ.ਐਨ.ਆਰ. v. ਉੱਤਰ ਰਾਜ
ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ। (2017) 6 ਐਸਸੀਸੀ 787: [2017] 3 ਐਸਸੀਆਰ
921; ਸਵੈਕਾ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ. v. ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ (2008) 4
ਐਸਸੀਸੀ 695: [2008] 2 521; ਹਰਿਆਣਾ ਸਟੇਟ ਹੈਂਡਲੂਮ ਐਂਡ ਹੈਂਡਕ੍ਰਾਫਟਸ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.
ਜੈਨ ਸਕੂਲ ਸੁਸਾਇਟੀ (2003)
12 ਐਸਸੀਸੀ 538; ਸ਼ਹਿਰੀ ਸੁਧਾਰ ਟਰੱਸਟ, ਉਦੈਪੁਰ ਬਨਾਮ

ਭੇਰੂ ਲਾਲ ਅਤੇ ਓਰਸ (2002) 7 ਐਸਸੀਸੀ 712: [2002] 2 ਬੇਨਤੀ।

ਇੱ

ਕ 512; ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਗਰ ਇਵੈਕੂਈ ਪਲਾਟ ਖਰੀਦਦਾਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹੋਰ। 5. ਅੰਡਰ ਸਕੱਤਰ, ਦਿੱਲੀ ਐਡਮਿਨ & ਓ.ਆਰ.ਐਸ. (1990) 2 ਐਸਸੀਸੀ 268; ਯੂ.ਪੀ. ਰਾਜ ਜਲ ਨਿਗਮ ਅਤੇ ਏ.ਐਨ.ਆਰ. ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਏਐਨਆਰ (2006) 11 ਐਸਸੀਸੀ 464 : [2006] 8 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 916; ਰਬਿੰਦਰਨਾਥ ਬੋਸ ਅਤੇ ਹੋਰ। v. ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਓਆਰਐਸ (1970) 1 ਐਸਸੀਸੀ 84 : [1970] 2 697; ਧਰੱਪਾ ਬਨਾਮ ਬੀਜਾਪੁਰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਦੁੱਧ ਉਤਪਾਦਕ ਸਭਾਵਾਂ ਯੂਨੀਅਨ ਲਿਮਟਿਡ (2007) 9 ਐਸਸੀਸੀ 109 : [2007] 5 729; ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਲਕਸ਼ਮਣ (2005) 8 ਐਸਸੀਸੀ 709 : [2005] 4 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 535 - 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਅਸਾਮ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਭਾਸਕਰ, ਜੋਤੀ ਸਰਮਾ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ (2015) 5 ਐਸਸੀਸੀ 321 : [2014] 14 ਐਸਸੀਆਰ 1451 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਸ਼ਚਤਤਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਖ਼ਾਸਕਰ ਜਦੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਵਾਪਸ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਸ਼ਚਤਤਾ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣਾ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ। ਲਾਚੇ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਇੱਕ ਅਡੋਲ ਧਿਰ ਨੂੰ ਰੋਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇੱਕ ਉਲਟ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦੇਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਆਪਣੀ ਹੋਲਡਿੰਗ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਅੰਦੋਲਨ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ. ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਉਹ ਕੇਸ, ਜਿੱਥੇ ਸਿਰਲੇਖ ਰਾਜ ਕੋਲ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਾਅਦ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਦੇ ਉਲਟ ਹੋਵੇਗਾ. [ਪੈਰਾ 353] [322 ਡੀ-ਜੀ]

ਵੋਡਾਫੋਨ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਬੀ.ਵੀ. ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਓਆਰਐਸ (2012) 6 ਐਸਸੀਸੀ 613 : [2012] 1 ਐਸਸੀਆਰ 573; ਏ.ਪੀ. ਸਟੇਟ ਫਾਈਨੈਂਸ਼ੀਅਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਗਰਵਾਰੇ ਰੋਲਿੰਗ ਮਿੱਲ (1994) 2 647 - 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ

ਮਥੁਰਾ ਪ੍ਰਸਾਦ, ਬਾਜੂ ਜੈਸਵਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ। v. ਡੋਸੀਬਾਈ ਐਨ.ਬੀ. ਜੀਜੀਭੌਏ (1970) 1 613 : [1970] 3 830; ਕੇਨਰਾ ਬੈਂਕ ਬਨਾਮ ਐਨ.ਜੀ. ਸੁਬਰਾਯਾ ਸੇਟੀ ਅਤੇ ਏਐਨਆਰ (2018) 16 ਐਸਸੀਸੀ 228: [2018] 3 ਐਸਸੀਆਰ 884; ਅਨਿਲ ਕੁਮਾਰ ਗੁਪਤਾ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ (2012) 12 ਐਸਸੀਸੀ 443; ਚੰਦ ਅਤੇ ਹੋਰ। v. ਭਾਰਤ ਸੰਘ (1994) 1 44 : [1993] 2 ਬੇਨਤੀ 558 – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਰੇਲਵੇ ਬੋਰਡ ਬਨਾਮ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਰੇਲਵੇ ਬੋਰਡ ਪਿਕਿਨ (1974) ਏਸੀ 765 - ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

14.3 ਧਾਰਾ 24 ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਮਰੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਬਾਸੀ ਦਾਅਵਿਆਂ ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ ਹੋਏ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ੨੦੧੩ ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ ੨੪ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਧਾਰਾ 24 ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਉਂਦੀਆਂ, ਜਿੱਥੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਦਾਅਵੇ ਗੁਆਚ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਹੋ ਗਏ ਹਨ।

ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੁਆਰਾ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਕੋਈ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ,

ਬਾਸੀ ਅਤੇ ਮਰੇ ਹੋਏ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ

ਧਾਰਾ 24 ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਬਹਾਨਾ। ਅਸਾਧਾਰਣ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਪਾਅ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਹੈ ਜੇ ਕੇਸ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ. ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ 'ਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇ ਨਾ ਕਿ ਹੇਠਾਂ

2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2) [ਪੈਰਾ 359] [325 -]

ਧਾਰਾ 101 ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਅਸਲ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਮਾਲਕਾਂ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਜਾਂ ਉਚਿਤ ਲੈਂਡ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ ੨੪ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਧਾਰਾ ੧੦੧ ਨੂੰ ੧੮੯੪ ਦੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਾਪਤੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਕਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ

ਧਾਰਾ 101 ਹਾਲਾਂਕਿ ਭਾਵਨਾ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਦੇਣ ਦੀ ਹੈ

ਅਸਲ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸ ਜਾਂ ਲੈਂਡ ਬੈਂਕ।

ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸ਼ਬਦ ਹੈ "ਜਦੋਂ ਇਸ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਜ਼ਮੀਨ ਅਣਵਰਤੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ"। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਉਦੋਂ ਵਾਪਰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਰਾਜ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਦਾ

ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ। ਧਾਰਾ ੧੦੧ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ੧੮੯੪ ਦੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ। [ਪਾਰਸ 360, 361] [325 -] [326 ਏ-ਸੀ]

ਪੁਣੇ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਏਐਨਆਰ ਬਨਾਮ ਹਰਕਚੰਦ ਮਿਸਰੀਮਲ ਸੋਲੰਕੀ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ (2014) 3 ਐਸਸੀਸੀ 183: [2014] 1
ਐਸਸੀਆਰ 783; ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਲਾਜੀ ਨਗਰ ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਟਸ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ (2015) 3 ਐਸਸੀਸੀ 353: [2014] 7 ਐਸਸੀਆਰ 799 - ਓਵਰਟੂਲ

ਯੋਗੇਸ਼ ਨੀਮਾ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ (2016) 6 ਐਸਸੀਸੀ 387; ਐਂਟਰਟੇਨਮੈਂਟ ਨੈੱਟਵਰਕ (ਇੰਡੀਆ) ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ

ਕੈਸੇਟ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ (2008) 13 ਐਸਸੀਸੀ 30 : [2008] 9
165; ਉੜੀਸਾ ਲਿਮਟਿਡ ਦੀ ਦੱਖਣੀ ਬਿਜਲੀ ਸਪਲਾਈ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀ ਸੀਤਾਰਾਮ ਰਾਈਸ ਮਿੱਲ (2012) 2
ਐਸਸੀਸੀ 108: [2011] 15 ਐਸਸੀਆਰ 211; ਡੀ ਸਾਈਬਾਬਾ ਬਨਾਮ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ
ਓਆਰਐਸ (2003) 6 ਐਸਸੀਸੀ 186: [2003] 3 ਐਸਸੀਆਰ 1209; ਸਰਕਾਰ
ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪੀ ਲਕਸ਼ਮੀ ਦੇਵੀ (2008)
4 ਐਸਸੀਸੀ 720: [2008] 3 ਐਸਸੀਆਰ 330; ਇੰਦੌਰ ਵਿਕਾਸ
ਅਥਾਰਟੀ ਬਨਾਮ ਸ਼ੈਲੇਂਦਰ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਲਾਸ ਐਂਡ ਓਰਜ਼ ਰਾਹੀਂ। (2018) ਐਸਸੀਸੀ ਆਨਲਾਈਨ ਐਸਸੀ 100; ਐਨ
ਕੰਨਦਾਸਨ ਬਨਾਮ ਅਜੋਏ ਖੋਸੇ ਅਤੇ ਹੋਰ (2009) 7 ਐਸਸੀਸੀ 1 : [2009] 7 ਐਸਸੀਆਰ 668;
ਰਾਮ ਨਾਰਾਇਣ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਨਾਰਾਇਣ ਸਟੇਟ ਆਫ ਯੂ.ਪੀ. ਏਆਈਆਰ 1957 ਐਸਸੀ 18 : [1956]
664; ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰੈੱਸ ਕੌਂਸਲ ਆਫ ਇੰਡੀਆ
(2002) 3 ਐਸਸੀਸੀ 722 : [2002] 2 ਐਸਸੀਆਰ 369; ਦੇ ਕੁਲੈਕਟਰ
ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਬਨਾਮ ਐਲਫਿਨਸਟਨ ਐਸਪੀਜੀ.&ਡਬਲਯੂ.ਵੀ.ਜੀ.ਮਿੱਲਜ਼ .। (1971)1 ਐਸਸੀਸੀ 337 : ਜੇ
ਡਾਲਮੀਆ ਬਨਾਮ ਆਮਦਨ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਏਆਈਆਰ 1964 ਐਸਸੀ 1866: [1964] ਐਸਸੀਆਰ 579;
ਇਨੋਵੇਸ਼ਨ (ਪੀ) ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਕਿਰੁਸਾ ਸੌਫਟਵੇਅਰ (ਪੀ) ਐਲ ਟੀ ਡੀ
(2018) 1 ਐਸਸੀਸੀ 353: [2017] 10 ਐਸਸੀਆਰ 1006; ਸ਼੍ਰੀ ਕੇ.ਸੀ
ਗਜਪਤੀ ਨਾਰਾਇਣ ਦੇਵ ਬਨਾਮ ਗਜਪਤੀ ਨਾਰਾਇਣ ਦੇਵ ਉੜੀਸਾ ਰਾਜ [1954] ਐਸਸੀਆਰ 11; ਜਗਨਨਾਥ
ਮੰਦਰ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਬਨਾਮ ਸਿੱਧ ਮਠ (2015) 16 ਐਸਸੀਸੀ 542: [2015] ਐਸਸੀਆਰ 46;
ਗੁਲਾਮ ਮੁਸਤਫਾ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ, (1976) 1 ਐਸਸੀਸੀ
800 : [1977] 1 ਐਸਸੀਆਰ 875; ਚੰਦਰਗੌੜਾ ਰਾਮਗੌਂਡਾ
ਪਾਟਿਲ ਅਤੇ ਏ.ਐਨ.ਆਰ. 5. ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, (1996) 6 ਐਸਸੀਸੀ 405; ਬੰਦਾ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ
ਬਨਾਮ ਮੋਤੀ ਲਾਲ ਅਗਰਵਾਲ (2011) 5 ਐਸਸੀਸੀ 394: [2011] 7 ਐਸਸੀਆਰ 435;
ਬ੍ਰਲਵੰਤ ਨਾਰਾਇਣ ਭਗੜੇ ਬਨਾਮ ਐਮਡੀ ਭਾਗਵਤ, (1976) 1
ਐਸਸੀਸੀ 700: [1975] ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 250; ਟੀ.ਐਨ. ਬਨਾਮ ਰਾਜ
ਮਹਾਲਕਸ਼ਮੀ ਅੰਮਲ, (1996) 7 ਐਸਸੀਸੀ 269: [1995] 5
ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 451; ਟੀ.ਐਨ. ਹਾਊਸਿੰਗ ਬੋਰਡ ਬਨਾਮ ਏ. ਵਿਸ਼ਵਮ,
(1996) 8 ਐਸਸੀਸੀ 259: [1996] 2 ਐਸਸੀਆਰ 402; ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼
ਵਰਮਾ ਅਤੇ ਹੋਰ। v. ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ,
(2010) 13 ਐਸਸੀਸੀ 158: [2010] 15 ਐਸਸੀਆਰ 302; ਏ.ਆਰ. ਅੰਤੁਲੇ
ਬਨਾਮ ਆਰ.ਐਸ.ਨਾਇਕ ਅਤੇ ਓਰਜ਼ [1988] ਬੇਨਤੀ 1 ਐਸਸੀਆਰ 01; ਕਾਰਡੀਓ
ਨਾੜੀਆਂ ਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ (2014) 2 ਐਸਸੀਸੀ 62: [2013] 12 ਐਸਸੀਆਰ 674; ਦਾਊ ਦਿਆਲ ਬਨਾਮ ਯੂਪੀ
ਰਾਜ [1959] ਸੁਪ 1 ਐਸਸੀਆਰ 639; ਸਾਊਥ ਈਸਟਰਨ ਕੋਲ ਫੀਲਡ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ
ਹੋਰ। (2003) 8 ਐਸਸੀਸੀ 648 : [2003] 4 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 651;
ਦੇਵ ਸ਼ਰਨ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ (2011) 4

ਐਸਸੀਸੀ 769: [2011] 3 ਐਸਸੀਆਰ 728; ਰਾਧੇ ਸ਼ਿਆਮ ਬਨਾਮ ਰਾਜ
ਯੂ.ਪੀ. (2011) 5 ਐਸਸੀਸੀ 553: [2011] 8 ਐਸਸੀਆਰ 359; ਭਾਰਤ
ਸੇਵਕ ਸਮਾਜ ਬਨਾਮ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਗਵਰਨਰ ਅਤੇ ਹੋਰ। (2012) 12 ਐਸਸੀਸੀ 675; ਮਾਧਵ ਰਾਓ ਸਿੰਧੀਆ ਬਨਾਮ
ਭਾਰਤ ਸੰਘ (1971) 1 ਐਸਸੀਸੀ 85: [1971] 3 ਐਸਸੀਆਰ 9 (11 ਜੱਜ); ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ
ਵੀ ਕੇ ਦੇਵੀ (1996) 4 ਐਸਸੀਸੀ 76

: [1996] 2 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 1 (2 ਜੱਜ); ਭਰਤ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ
ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ (2014) 6 ਐਸਸੀਸੀ 586; ਬਿਮਲਾ ਦੇਵੀ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ (2014) 6 ਐਸਸੀਸੀ 583;
ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਵਿਨੋਦ ਆਇਲ ਐਂਡ ਜਨਰਲ ਮਿੱਲਜ਼ (2014) 15 ਐਸਸੀਸੀ 410: [2014] 13 ਐਸਸੀਆਰ
524; ਸੀਤਾ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ (2015)
3 ਐਸਸੀਸੀ 597; ਰਾਮ ਕਿਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ (2015) 4 ਐਸਸੀਸੀ 347; ਸਮਰੱਥ ਆਟੋਮੋਬਾਈਲਜ਼ ਕੰਪਨੀ
ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਏਆਈਆਰ 2015 ਐਸਸੀ 3186: [2015] ਐਸਸੀਆਰ 237; ਸਰਕਾਰ
ਐਨਸੀਟੀ ਦਿੱਲੀ ਬਨਾਮ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਏਆਈਆਰ 2015 ਐਸਸੀ 2683: [2015]
692; ਕਰਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ (2014) 5 ਐਸਸੀਸੀ 738; ਸ਼ਸ਼ੀ ਗੁਪਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ। v. ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ
(2016) 13 ਐਸਸੀਸੀ 380; ਦਿੱਲੀ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਬਨਾਮ ਦਿੱਲੀ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ
ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ (2016) 16 ਐਸਸੀਸੀ 258: [2016] 5 ਐਸਸੀਆਰ 227;
ਇਵੋ ਅਗਨੇਲੋ ਸੈਂਟੀਮਾਨੋ ਫਰਨਾਂਡਿਸ ਵੀ. ਗੋਆ ਰਾਜ (2011) 11 ਐਸਸੀਸੀ 506: [2011] 2 ਐਸਸੀਆਰ 1142;
ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਰਾਜ
ਝਾਰਖੰਡ (2005) 3 ਐਸਸੀਸੀ 551: [2005] 1 ਐਸਸੀਆਰ 1019;
ਕੇਂਦਰੀ ਰੇਲਵੇ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਬਨਾਮ ਵਿਸ਼ਵਨਾਥ (1969) 3 ਐਸਸੀਸੀ 95; [1970] 2 ਐਸਸੀਆਰ 726; ਮੈਸਰਜ਼
ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਓਰ ਐਂਡ ਫਰਟੀਲਾਈਜ਼ਰਜ਼ (ਇੰਡੀਆ) ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਕਰਮਚਾਰੀ ਰਾਜ ਬੀਮਾ (1987) 4
ਐਸਸੀਸੀ 203: [1987] 3 ਐਸਸੀਆਰ 981; ਸੇਕਸਰੀਆ ਕਪਾਹ
ਮਿੱਲਜ਼ ਬਨਾਮ ਮਿੱਲਜ਼ ਬੰਬਈ ਰਾਜ [1953] ਐਸਸੀਆਰ 325;
ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਬਨਾਮ ਅਨਿਲ ਕੁਮਾਰ (1979) 4 ਐਸਸੀਸੀ 274:

[1980] 1 ਐਸਸੀਆਰ 323; ਬੀ. ਗੰਗਾਧਰ ਵੀ. ਰਾਜਲਿੰਗਮ (1995)
5 ਐਸਸੀਸੀ 238 : [1995] 1 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 535; ਗੁਰੂਚੰਦ
ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਕਮਲਾ ਸਿੰਘ (1976) 2 ਐਸਸੀਸੀ 152: [1976] 1 ਐਸਸੀਆਰ 739 (67); ਮੋਹਨ ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਮੋਹਨ
ਲਾਲ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ (2015) 6 ਐਸਸੀਸੀ 222 : [2015] 5 ਐਸਸੀਆਰ 435; ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ
ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਬਨਾਮ ਪਾਰਸਨ ਟੂਲਜ਼ ਐਂਡ ਪਲਾਂਟ (1975) 4 ਐਸਸੀਸੀ 22;
ਜੀ ਨਾਰਾਇਣਸਵਾਮੀ ਬਨਾਮ ਜੀ ਪਨੀਰਸੇਲਵਮ (1972) 3 ਐਸਸੀਸੀ 71; ਕੁਲਦੀਪ ਨਈਅਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ
(2006) 7 ਐਸਸੀਸੀ 1 : [2006] 5 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 1; ਨਾਗਾ ਪੀਪਲਜ਼ ਮੂਵਮੈਂਟ ਆਫ ਹਿਊਮਨ ਰਾਈਟਸ ਬਨਾਮ
ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (1998) 2 ਐਸਸੀਸੀ 109:
[1997] 5 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 469; ਆਰ.ਐਸ. ਨਾਇਕ ਬਨਾਮ ਏ.ਆਰ. ਅੰਤੁਲੇ

(1984) 2 ਐਸਸੀਸੀ 183 : [1984] 2 ਐਸਸੀਆਰ 495; ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ
ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਡੀ ਜੇ ਬਹਾਦੁਰ (1981) 1 ਐਸਸੀਸੀ 315 : [1981]
1 1083; ਬੀ ਪ੍ਰੇਮਾਨੰਦ ਵੀ ਮੋਹਨ ਕੈਕਲ (2011)
ਐਸਸੀਸੀ 266: [2011] 3 ਐਸਸੀਆਰ 932; ਮਾਰਟਿਨ ਬਰਨ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ
ਕਲਕੱਤਾ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ [1966] 1 ਐਸਸੀਆਰ 543;
ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਆਮਦਨ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵੀ ਕੇਸ਼ਬ
ਚੰਦਰ ਮੰਡਲ [1950] ਐਸਸੀਆਰ 435; ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ
v ਨਾਂਦੇੜ ਪਰਭਣੀ ਸੰਘ (2000) 2 ਐਸਸੀਸੀ 69 : [2000] 1
357; ਮੁਹੰਮਦ. ਕਵੀ ਬਨਾਮ ਫਾਤਮਾਬਲ ਇਬਰਾਹਿਮ (1997) 6 ਐਸਸੀਸੀ 71; ਐਮ.ਵੀ. ਜਾਵਲੀ ਬਨਾਮ
ਮਹਾਜਨ ਬੋਰਵੈੱਲ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ (1997) 8 ਐਸਸੀਸੀ 72: [1997] 4 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 320;
ਫਾਰਮਾਸਿਊਟੀਕਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਨੀਤਾ ਭੱਲਾ (2005) 8 ਐਸਸੀਸੀ 89:
[2005] 3 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 371; ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ [1955] 1 ਐਸਸੀਆਰ 893; ਜੇ.ਕੇ.ਕਾਟਨ
ਐਸ.ਪੀ.ਜੀ. ਅਤੇ ਡਬਲਯੂ.ਵੀ.ਜੀ.ਮਿਲਸ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (1987) ਐਸਯੂਪੀ
ਐਸਸੀਸੀ 350: [1988] ਐਸਸੀਆਰ 700; ਬੰਗਾਲ ਇਮਿਊਨਿਟੀ .। v. ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ [1955] 2 603;
ਐਮਆਈਜੀ ਕ੍ਰਿਕਟ ਕਲੱਬ
ਅਭਿਨਵ ਸਹਿਕਾਰ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਸੁਸਾਇਟੀ, (2011) 9 ਐਸਸੀਸੀ 97
: [2011] 11 ਐਸਸੀਆਰ 141; ਈਸ਼ਵਰ ਸਿੰਘ ਬਿੰਦਰਾ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ ਬਨਾਮ ਯੂਪੀ ਰਾਜ [1969] 1
ਐਸਸੀਆਰ 219 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ
ਗਿਵਰਡ ਡੀ ਵਾਲਡੇਨ (ਲਾਰਡ) ਬਨਾਮ ਆਈਆਰਐਸ (1948) 2 ਆਲ ਈਆਰ 825 (ਐਚਐਲ); ਸਮਾਜਿਕ
ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਵੀ ਟੁਨੀਕਲਿਫ
[1991] 2 ਸਾਰੇ ਈਆਰ 712; ਹਾਵਰਡ ਡੀ ਵਾਲਡੇਨ (ਲਾਰਡ) ਬਨਾਮ ਆਈਆਰਸੀ,
(1948) 2 ਸਾਰੇ ਈਆਰ 825 (ਐਚਐਲ); ਗ੍ਰੀਨ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਗਲਿਨਰੋਨਵੀ ਸਟੇਟ ਕੰਪਨੀ ਐਲ.ਆਰ
(1928) 1 ਕੇ.ਬੀ. 561 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

<u>ਕੇਸ ਲਾਅ ਰੈਫਰੈਂਸ</u>

(2016) 6 ਐਸਸੀਸੀ 387	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ**	**ਪੈਰਾ 2**
[2003] 3 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 24	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ**	**ਪੈਰਾ 23**
[2008] 3 SCR 330	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ**	**ਪੈਰਾ 23**
[2010] 3 SCR 485	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ**	**ਪੈਰਾ 23**
[2013] 8 ਐਸਸੀਆਰ 849	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ**	**ਪੈਰਾ 31**

[1964] 579	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 38
[2017] 10 1006	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 44
[1971] 977	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 44

[1969] 1 SCR 219	**ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਨੂੰ ਗਿਆ**	**ਪੈਰਾ 44**
[1987] 2 SCR 911	**ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਨੂੰ ਗਿਆ**	**ਪੈਰਾ 44**
[1955] 2 SCR 603	**ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਨੂੰ ਗਿਆ**	**ਪੈਰਾ 47**
[1954] SCR 11	**ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਨੂੰ ਗਿਆ**	**ਪੈਰਾ 47**
[2015] SCR 46	**ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਨੂੰ ਗਿਆ**	**ਪੈਰਾ 47**
[2002] 3 ਬੇਨਤੀ ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 534	**ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਨੂੰ ਗਿਆ**	**ਪੈਰਾ 50**
[1977] 1 SCR 875	**ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਨੂੰ ਗਿਆ**	**ਪੈਰਾ 50**
[2009] 14 SCR 507	**'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ**	**ਪੈਰਾ 50**
(1996) 6 SCC 405	**ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਨੂੰ ਗਿਆ**	**ਪੈਰਾ 50**
[2011] 7 SCR 435	**ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਨੂੰ ਗਿਆ**	**ਪੈਰਾ 50**
[1975] SCR 250	**ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਨੂੰ ਗਿਆ**	**ਪੈਰਾ 51**
[1995] 5 ਬੇਨਤੀ ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 451	**ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਨੂੰ ਗਿਆ**	**ਪੈਰਾ 51**
[1996] 2 SCR 402	**ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਨੂੰ ਗਿਆ**	**ਪੈਰਾ 51**
[2010] 15 SCR 302	**ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਨੂੰ ਗਿਆ**	**ਪੈਰਾ 51**
[1988] ਬੇਨਤੀ 1 SCR 01	**ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਨੂੰ ਗਿਆ**	**ਪੈਰਾ 52**

(2015) 3 SCC 597	**ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ**	**ਪੈਰਾ 58**
(2015) 4 SCC 347	**ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ**	**ਪੈਰਾ 58**
[2015] SCR 237	**ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ**	**ਪੈਰਾ 58**
[2015] SCR 692	**ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ**	**ਪੈਰਾ 58**
(2014) 5 SCC 738	**ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ**	**ਪੈਰਾ 58**
(2016) 13 SCC 380	**ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ**	**ਪੈਰਾ 58**
[2016] 5 SCR 227	**ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ**	**ਪੈਰਾ 58**
[2011] 2 SCR 1142	**ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ**	**ਪੈਰਾ 59**
[2005] 1 SCR 1019	**ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ**	**ਪੈਰਾ 63**
[1970] 2 SCR 726	**ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ**	**ਪੈਰਾ 63**
[1987] 3 SCR 981	**ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ**	**ਪੈਰਾ 63**
[1953] SCR 325	**ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ**	**ਪੈਰਾ 67**
[1980] 1 SCR 323	**ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ**	**ਪੈਰਾ 67**
[1995] 1 ਬੇਨਤੀ ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 535	**ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ**	**ਪੈਰਾ 67**
[1976] 1 SCR 739	**ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ**	**ਪੈਰਾ 67**
[2015] 5 SCR 435	**ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ**	**ਪੈਰਾ 67**
[2007] 12 SCR 105	**ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਨੰ**	**ਪੈਰਾ 69**

[1997] 4 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 320	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਨੂੰ ਗਿਆ	ਪੈਰਾ 82
[2005] 3 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 371	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਨੂੰ ਗਿਆ	ਪੈਰਾ 82
[1955] 1 SCR 893	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਨੂੰ ਗਿਆ	ਪੈਰਾ 84
[1988] SCR 700	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਨੂੰ ਗਿਆ	ਪੈਰਾ 86
[1955]2 SCR 603	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਨੂੰ ਗਿਆ	ਪੈਰਾ 86
[2011] 11 SCR 141	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਨੂੰ ਗਿਆ	ਪੈਰਾ 87
[1965] SCR 328	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 97
(1971) 2 SCC 540	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 97
[1961] SCR 718	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 101
[2005] 2 SCR 23	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 101
[1987] 2 SCR 911	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 101
[1998] 1 ਬੇਨਤੀ ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 244	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 103
[1964] SCR 561	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 104
[1957] 1 SCR 874	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 104
[1965] 2 SCR 853	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਨੂੰ ਗਿਆ	ਪੈਰਾ 106
[1976] 1 SCR 505	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਨੂੰ ਗਿਆ	ਪੈਰਾ 107
[1980] 1 SCR 910	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਨੂੰ ਗਿਆ	ਪੈਰਾ 108
[1992] 3 SCR 634	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਨੂੰ ਗਿਆ	ਪੈਰਾ 109
[1958] SCR 1156	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 120
[2004] 4 ਬੇਨਤੀ ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 127	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 121

[1994] 2 ਬੇਨਤੀ ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 426	**'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ**		**ਪੈਰਾ 139**
[2010] 7 SCR 204	**'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ**		**ਪੈਰਾ 140**
[1952] SCR 612	**ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ**	**ਨੂੰ**	**ਪੈਰਾ 140**
[1961] SCR 679	**ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ**	**ਨੂੰ**	**ਪੈਰਾ 140**
[1965] SCR 970	**ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ**	**ਨੂੰ**	**ਪੈਰਾ 140**
[1980] 1 SCR 1177	**ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ**	**ਨੂੰ**	**ਪੈਰਾ 140**
[2003] 1 SCR 653	**ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ**	**ਨੂੰ**	**ਪੈਰਾ 140**
[2004] 3 SCR 834	**ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ**	**ਨੂੰ**	**ਪੈਰਾ 140**
[1989] 1 SCR 986	**ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ**	**ਨੂੰ**	**ਪੈਰਾ 140**
[2000] 5 ਬੇਨਤੀ ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 357	**ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ**	**ਨੂੰ**	**ਪੈਰਾ 140**
[1994] 5 ਬੇਨਤੀ ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ.	**ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ**	**ਨੂੰ**	**ਪੈਰਾ 140**

[2010] 13 ਬੇਨਤੀ ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਨੂੰ ਪੈਰਾ 160

[1989] 2 344 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਨੂੰ ਪੈਰਾ 160

[2002] 5 ਬੇਨਤੀ ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 387 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਨੂੰ ਪੈਰਾ 160

[2003] 3 1209 ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਨੂੰ ਪੈਰਾ 160

[2003] 3 ਬੇਨਤੀ ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 24	**ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਨੂੰ ਗਿਆ**	**ਪੈਰਾ 160**
[2007] 13 SCR 598	**ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਨੂੰ ਗਿਆ**	**ਪੈਰਾ 160**
[2008] 3 SCR 330	**ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਨੂੰ ਗਿਆ**	**ਪੈਰਾ 160**
[2008] 9 SCR 165	**ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਨੂੰ ਗਿਆ**	**ਪੈਰਾ 160**
[2009] 7 SCR 668	**ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਨੂੰ ਗਿਆ**	**ਪੈਰਾ 160**
[2010] 3 SCR 485	**ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਨੂੰ ਗਿਆ**	**ਪੈਰਾ 160**
[2013] 1 SCR 1	**ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਨੂੰ ਗਿਆ**	**ਪੈਰਾ 160**
[1962] 1 SCR 44	**'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ**	**ਪੈਰਾ 166**
[1955] SCR 1196	**'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ**	**ਪੈਰਾ 166**
(2000) 5 SCC 488	**'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ**	**ਪੈਰਾ 166**
[2016] 5 SCR 227	**ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਨੂੰ ਗਿਆ**	**ਪੈਰਾ 166**
[2002] 2 SCR 383	**ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਨੂੰ ਗਿਆ**	**ਪੈਰਾ 166**
[2013] 8 SCR 241	**'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ**	**ਪੈਰਾ 166**
[2011] 3 SCR 932	**ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਨੂੰ ਗਿਆ**	**ਪੈਰਾ 166**
[1968] ਐਸਸੀਆਰ 148	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 190
[1985] 2 643	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 191
[2002] 4 ਬੇਨਤੀ ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ.	**ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਨੂੰ ਗਿਆ**	**ਪੈਰਾ 166**
[1966] 1 367 **517**	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 193
[2003] 6 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 1039	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 193
[2013] 14 ਐਸਸੀਆਰ 136	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 193

[1965] 3 SCR 626	ਭਰੋਸੇਯੋਗ On	ਪੈਰਾ 193
ਏਆਈਆਰ 1961 ਐਸਸੀ 1596	ਭਰੋਸੇਯੋਗ On	ਪੈਰਾ 193
[1976] 1 SCR 277	ਭਰੋਸੇਯੋਗ On	ਪੈਰਾ 193
[1959] (Supp) 2 SCR 256	ਭਰੋਸੇਯੋਗ On	ਪੈਰਾ 193
[2006] 4 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 227	ਭਰੋਸੇਯੋਗ On	ਪੈਰਾ 193
[1985] 2 SCR 1051	ਭਰੋਸੇਯੋਗ On	ਪੈਰਾ 194
[1988] 3 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 276	ਭਰੋਸੇਯੋਗ On	ਪੈਰਾ 194
AIR (34) 1947 PC 94	ਭਰੋਸੇਯੋਗ On	ਪੈਰਾ 194
[1962] (ਪੰਨਾ 3) SCR 318	ਭਰੋਸੇਯੋਗ On	ਪੈਰਾ 212
[1965] 1 SCR 998	ਭਰੋਸੇਯੋਗ On	ਪੈਰਾ 213
[1970] 1 SCR 669	ਭਰੋਸੇਯੋਗ On	ਪੈਰਾ 214
[2012] 12 SCR 327	ਭਰੋਸੇਯੋਗ On	ਪੈਰਾ 219
[1955] 2 SCR 842	ਭਰੋਸੇਯੋਗ On	ਪੈਰਾ 221
[1989] 1 SCR 570	ਭਰੋਸੇਯੋਗ On	ਪੈਰਾ 222
[1999] 2 SCR 1111	ਭਰੋਸੇਯੋਗ On	ਪੈਰਾ 222
[2003] 1 SCR 1159	ਭਰੋਸੇਯੋਗ On	ਪੈਰਾ 222
[2003] 2 SCR 1	ਭਰੋਸੇਯੋਗ On	ਪੈਰਾ 222
(1969) 3 SCC 392	ਭਰੋਸੇਯੋਗ On	ਪੈਰਾ 231
[1980] 3 SCR 179	ਭਰੋਸੇਯੋਗ On	ਪੈਰਾ 232
[1998] 3 SCR 1088	ਭਰੋਸੇਯੋਗ On	ਪੈਰਾ 232
[2009] 6 SCR 703	ਭਰੋਸੇਯੋਗ On	ਪੈਰਾ 236
[2003] 1 ਬੇਨਤੀ ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 358	ਭਰੋਸੇਯੋਗ On	ਪੈਰਾ 236
(1990) Supp SCC 806	ਭਰੋਸੇਯੋਗ On	ਪੈਰਾ 237
[1995] 3 ਬੇਨਤੀ ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 584	ਭਰੋਸੇਯੋਗ On	ਪੈਰਾ 238
[1997] 3 SCR 1096	ਭਰੋਸੇਯੋਗ On	ਪੈਰਾ 239
[1980] 1 SCR 323	ਭਰੋਸੇਯੋਗ On	ਪੈਰਾ 251
(2004) 3 SCC 684	ਭਰੋਸੇਯੋਗ On	ਪੈਰਾ 252

[2012]	**10 SCR 603**	**'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ**	**ਪੈਰਾ 254**
[2011]	**14 SCR 472**	**'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ**	**ਪੈਰਾ 255**
[2001]	**2 ਬੇਨਤੀ ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 50**	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ**	**ਪੈਰਾ 257**
[1996]	**2 SCR 643**	**'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ**	**ਪੈਰਾ 263**
(2005)	**12 SCC 489**	**'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ**	**ਪੈਰਾ 264**
[2015]	**15 SCR 499**	**'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ**	**ਪੈਰਾ 266**
(2017)	**13 SCC 474**	**'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ**	**ਪੈਰਾ 267**
[2017]	**13 SCR 1053**	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ**	**ਪੈਰਾ 267**
[1976]	**3 SCR 76**	**ਵਿਲੱਖਣ**	**ਪੈਰਾ 268**
(1979)	**3 SCC 106**	**ਵਿਲੱਖਣ**	**ਪੈਰਾ 268**
[1980]	**1 SCR 6**	**ਵਿਲੱਖਣ**	**ਪੈਰਾ 269**
(1988)	**ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 488**	**ਵਿਲੱਖਣ**	**ਪੈਰਾ 269**
[2011]	**14 SCR 1113**	**ਸਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ**	**ਪੈਰਾ 271**
[2012]	**3 SCR 841**	**'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ**	**ਪੈਰਾ 272**
[2012]	**3 SCR 841**	**'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ**	**ਪੈਰਾ 273**
[2009]	**10 SCR 1084**	**'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ**	**ਪੈਰਾ 274**
[2012]	**10 SCR 603**	**'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ**	**ਪੈਰਾ 275**
[2008]	**17 SCR 120**	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ**	**ਪੈਰਾ 281**
(2015)	**4 SCC 325**	**ਓਵਰਰੂਲਡ**	**ਪੈਰਾ 277**
[2011]	**6 SCR 443**	**ਓਵਰਰੂਲਡ**	**ਪੈਰਾ 277**
[1961]	**2 SCR 295**	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ**	**ਪੈਰਾ 289**
[1988]	**3 SCR 384**	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ**	**ਪੈਰਾ 289**
(1999)	**6 SCC 459**	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ**	**ਪੈਰਾ 290**
[1986]	**3 SCR 587**	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ**	**ਪੈਰਾ 291**

[1990] 1 SCR 186		**'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ**	**ਪੈਰਾ 301**
[2001] 1 ਬੇਨਤੀ ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 115		**'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ**	**ਪੈਰਾ 302**
[2014] 8 SCR 751		**ਵਿਲੱਖਣ**	**ਪੈਰਾ 305**
(2015) 3 SCC 206		**ਵਿਲੱਖਣ**	**ਪੈਰਾ 305**
(2015) 3 SCC 541		**ਵਿਲੱਖਣ**	**ਪੈਰਾ 305**
[2014] 7 SCR 799		**ਓਵਰਰੂਲਡ**	**ਪੈਰਾ 305**
[1989] 3 SCR 455		**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ**	**ਪੈਰਾ 306**
[1996] 5 ਬੇਨਤੀ ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 222		**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ**	**ਪੈਰਾ 309**
[2013] 14 SCR 58		**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ**	**ਪੈਰਾ 310**
[1999] 3 SCR 594		**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ**	**ਪੈਰਾ 311**
[1999] 2 ਬੇਨਤੀ ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 754		**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ**	**ਪੈਰਾ 313**
[2000] 2 SCR 871		**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ**	**ਪੈਰਾ 313**
[2002] 2 SCR 1093		**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ**	**ਪੈਰਾ 314**
[2004] 6 ਬੇਨਤੀ ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 282		**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ**	**ਪੈਰਾ 315**
[1975] 1 SCR 504		**'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ**	**ਪੈਰਾ 316**
[2005] 1 ਬੇਨਤੀ ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 49		**'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ**	**ਪੈਰਾ 317**
[1962] SCR 200		**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ**	**ਪੈਰਾ 318**
[1975]	ਬੇਨਤੀ ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 365	ਵਿਲੱਖਣ	ਪੈਰਾ 325
[2017]	4 881	ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ	ਪੈਰਾ 326
[1978]	2 1	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 330
[2003]	4 ਬੇਨਤੀ ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 651	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 332

[2012] 2 SCR 1127	ਭਰੋਸੇਯੋਗ On	ਪੈਰਾ 333
[2012] 4 ਐਸਸੀਆਰ 74	ਭਰੋਸੇਯੋਗ On	ਪੈਰਾ 334
[2011] 9 ਐਸਸੀਆਰ 146	ਭਰੋਸੇਯੋਗ On	ਪੈਰਾ 334
(1980) 2 ਐਸਸੀਸੀ 191	ਭਰੋਸੇਯੋਗ On	ਪੈਰਾ 334
[1992] 2 SCR 378	ਭਰੋਸੇਯੋਗ On	ਪੈਰਾ 334
[1999] 1 SCR 311	ਭਰੋਸੇਯੋਗ On	ਪੈਰਾ 334
[2010] 10 SCR 971	ਭਰੋਸੇਯੋਗ On	ਪੈਰਾ 335
[2006] 2 SCR 390	ਭਰੋਸੇਯੋਗ On	ਪੈਰਾ 336
2019 (13) ਸਕੇਲ 698	ਭਰੋਸੇਯੋਗ On	ਪੈਰਾ 337
[2017] 11 SCR 553	ਭਰੋਸੇਯੋਗ On	ਪੈਰਾ 339
[2014] 14 SCR 1451	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 341
[1984] 3 SCR 417	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 344
[1995] 4 ਬੇਨਤੀ ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 663	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 345
[1996] 5 ਬੇਨਤੀ ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 551	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 346
[2008] 4 SCR 616	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 346
[2005] 2 ਬੇਨਤੀ ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 513	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 346
[2017] 3 SCR 921	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 347
[2008] 2 SCR 521	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 348
[1998] 2 SCR 339	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 348
(2003) 12 SCC 538	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 348
[2002] 2 ਬੇਨਤੀ ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 512	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 348
(1990) 2 SCC 268	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 348
[2006] 8 ਬੇਨਤੀ ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 916	'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 350

(1994) 2 SCC 647	**'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ**	**ਪੈਰਾ 353**
[1970] 3 SCR 830	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ**	**ਪੈਰਾ 355**
[2018] 3 SCR 884	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ**	**ਪੈਰਾ 355**
(2012) 12 ਐਸਸੀਸੀ 443	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ**	**ਪੈਰਾ 355**

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2016 ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰਬਰ 9036-9038.

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 30.11.2015 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ
ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਬੈਂਚ, 2006 ਦੀ ਰਿੱਟ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 514, 799 ਅਤੇ 772 ਵਿੱਚ ਇੰਦੌਰ ਵਿਖੇ।

ਨਾਲ

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 4835 2015, 19356, 19362, 19361, 19358,
19357, 19360, 19359, 19363, 19364, 19412 2017, ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ.(ਸੀ) ਨੰਬਰ 30577-
2015 ਦੇ 30580, 9798-9799, 17088-17089, 37375, 37372, 16573-16605.
2016 ਦੇ 34752-34753, 15890, 33022, 33114, 2017 ਦੇ 33127, 30452
2018, 2019 ਦਾ 16051, 2017 ਦਾ ਐਮ.ਏ. ਨੰਬਰ 1423, ਸੀ.ਏ. ਨੰਬਰ 12247
2016. 2017 ਦਾ ਐਮ.ਏ. ਨੰਬਰ 1787, 2016 ਦੇ ਸੀ.ਏ. ਨੰਬਰ 10210, ਐਮ.ਏ.
2017 ਦਾ 1786, 2016 ਦੇ ਸੀ.ਏ. ਨੰਬਰ 10207 ਵਿੱਚ, ਸੀ.ਏ. ਵਿੱਚ 2018 ਦਾ ਐਮ.ਏ. ਨੰਬਰ 45. ਅਤੇ
2017 ਦੀ ਨੰਬਰ 6239, 2018 ਦੀ ਡਾਇਰੀ ਨੰਬਰ 23842, 2016 ਦੀ ਸੀਸੀ ਨੰਬਰ 15967।

ਤੁਸ਼ਾਰ ਮਹਿਤਾ, ਐਸਜੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪਿੰਕੀ ਆਨੰਦ, ਏਐਸਜੀ, ਬੀਕੇ ਸਤੀਜਾ, ਅਜੇ ਬਾਂਸਲ, ਆਗ, ਆਰ ਬਾਲਾਸੁਬਰਾਮਨੀਅਮ, ਸ਼ਿਆਮ ਦੀਵਾਨ, ਮਨੋਜ ਸਵਰੂਪ, ਗੋਪਾਲ ਸ਼ੰਕਰਨਾਰਾਇਣਨ, ਅਨੂਪ ਜਾਰਜ ਚੌਧਰੀ, ਐਮਐਸ ਜੂਨ ਚੌਧਰੀ, ਗੁਰੂ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੁਮਾਰ, ਵੀ ਸ਼ੇਖਰ, ਕੇਐਸ ਨਾਮਦਾਰ, ਸ਼ੇਖਰ ਨਾਫੜੇ, ਪ੍ਰਿਤੇਸ਼
ਕਪੂਰ, ਰਾਮੇਸ਼ਵਰ ਸਿੰਘ ਮਲਿਕ, ਧਰੁਵ ਮਹਿਤਾ, ਅਨੁਕੂਲ ਚੰਦਰ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਕੇ ਸ਼ਸ਼ੀ ਕਿਰਨ ਸ਼ੈਂਟੀ, ਮੋਹਨ ਪਰਾਸਰਨ, ਜਯੰਤ ਮੁਥਰਾਜ,
ਕੇ. ਰਾਧਾਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ, ਸਰ ਏ.ਡੀ.ਵੀ.ਐਸ., ਕਾਨੂ ਅਗਰਵਾਲ, ਮਨਨ ਪੋਪਲੀ, ਰਾਜੀਵ ਰੰਜਨ, ਸ਼ਾਂਤਨੂ ਸ਼ਰਮਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਹੇਮੰਤਿਕਾ ਵਾਹੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜੇਸਲ ਵਾਹੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪੂਜਾ ਸਿੰਘ, ਅਸ਼ਵਨੀ ਕੁਮਾਰ ਧਤਵਾਲੀਆ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗਰਿਮਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ, ਸੁਮਿਤ ਤੇਟਰਵਾਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੌਦਾਮਿਨੀ ਸ਼ਰਮਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਨਿਧਾ ਮਹਿਰਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕ੍ਰਿਤੀ ਦੁਆ,
ਹੇਮੰਤ ਆਰੀਆ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਤਨੀਸ਼ਾ ਸਾਮੰਤ, ਚਕਿਤਨ ਵੀਐਸ ਪਾਪਤਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਸ਼ਿਤਾ ਗੋਇਲ, ਅੰਕੁਰ ਤਲਵਾੜ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਸਿੰਘ, ਰਾਜ ਬਹਾਦਰ ਯਾਦਵ, ਵਿਨੋਦ ਕੁਮਾਰ, ਅਸ਼ਵਨੀ ਕੁਮਾਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪੀਹਾ ਵਰਮਾ, ਰਵਿੰਦਰ ਨੈਨ, ਆਯੂਸ਼ ਅਗਰਵਾਲ, ਅਨੁਜ ਅਗਰਵਾਲ, ਅਭਿਨਵ ਮਲਹੋਤਰਾ, ਸੁਦੀਪਤੋ ਸਰਕਾਰ, ਭਾਵ ਰਤਨ, ਪ੍ਰਮੋਦ
ਅਗਰਵਾਲ, ਸਿਧਾਰਥ ਬੱਤਰਾ, ਗੌਰਵ ਅਗਰਵਾਲ, ਅਵਿਸ਼ਕਰ ਸਿੰਘਵੀ, ਹਰਸ਼

ਪਰਾਸ਼ਰ, ਨਿਪੁਨ ਕਤਿਆਲ, ਐਮ.ਐਸ., ਤਨਵੀ ਭਟਨਾਗਰ, ਰਾਹੁਲ ਕੌਸ਼ਿਕ, ਧਰੁਵ ਸੁਰਨਾ, ਆਰ. ਆਨੰਦ ਪਦਮਨਾਭਨ, ਅਰਵਿੰਦ ਸੀ., ਸ਼ਸ਼ੀ ਭੂਸ਼ਣ ਕੁਮਾਰ, ਰਾਜੀਵ ਕੁਮਾਰ ਦੂਬੇ, ਕਮਲੇਂਦਰ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਹਿਤੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਐਸ.ਕੇ. ਰਾਜੋਰਾ, ਅਖਿਲੇਸ਼ਵਰ ਝਾ, ਐਮ. ਸੈਂਡਿਆ ਸ਼ਰਮਾ, ਰਵਿੰਦਰ ਕੇਸ਼ਵਰਾਓ ਅਸ਼ਿਊਰ, ਸਾਗਰ ਐਨ ਪਾਹੁਨੇ ਪਾਟਿਲ, ਐਮਐਸ ਐਸ ਲਕਸ਼ਮੀ ਅਈਅਰ, ਅਭਿਕਲਪ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ, ਐਮਐਸ ਐਸ਼ਵਰਿਆ ਦਾਸ, ਦੁਰਗੇਸ਼ ਗੁਪਤਾ, ਏਪੀ ਮਾਈ, ਏ ਰਾਜਰਾਜਨ, ਸੰਜੀਵ ਕੁਮਾਰ ਚੌਧਰੀ, ਜਿਤੇਸ਼ ਮਲਿਕ, ਐਮਐਸ ਬੀਨਾ, ਸਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਸਿਧਾਰਥ ਬੱਤਰਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗਰਿਮਾ ਸਹਿਗਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਗੰਧਾ ਸ਼ਰਮਾ, ਰਾਮ ਸ਼ੰਕਰ, ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ, ਆਸ਼ੀਸ਼ ਚੌਬੇ, ਜੀ ਪੇਂਟਿੰਗ, ਐਮਐਸ ਮੁਆਫੀ, ਆਰ.ਕੇ.ਵੀ. ਆਰ.ਵੀ. ਕਾਮੇਸ਼ਵਰਨ, ਮਹੇਸ਼ ਠਾਕੁਰ, ਬੀ.ਐਸ. ਸ਼੍ਰੀਨਿਵਾਸ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਵਿਪਾਸ਼ਾ ਸਿੰਘ, ਸ਼ਰਨ ਠਾਕੁਰ, ਸਿਧਾਰਥ ਠਾਕੁਰ, ਵਿਜੇ ਕੁਮਾਰ ਪਰਦੇਸੀ, ਸ਼ੈਲੇਸ਼ ਮਦਿਆਲ, ਸੁਧਾਂਸ਼ੂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਕਾਰਤਿਕ ਆਨੰਦ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ੇਫਾਲੀ ਚੌਧਰੀ, ਸੋਹੇਬ ਹੁਸੈਨ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਆਦਿਬਾ ਮੁਜਾਹਿਦ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਦਿਤੀ ਦਾਨੀ, ਅਸ਼ਵਿਨ ਕੁਮਾਰ ਡੀਐਸ, ਪੀਯੂਸ਼ ਗੋਇਲ, ਵਿਵੇਕ ਗੁਰਨਾਨੀ, ਅਗਨੀ ਸੇਨ, ਸੰਜੀਵ ਮੈਨਨ, ਐਮਐਸ ਪੁਰਬਿਤਾ ਮਿੱਤਰਾ, ਐਮਐਸ ਏ ਜਸਵੰਤੀ, ਕੇਵੀ ਵਿਜੇਕੁਮਾਰ, ਆਨੰਦ ਕੰਨਨ, ਦੀਪਕ ਗੋਇਲ, ਕਮਲ ਕੁਮਾਰ ਪਾਂਡੇ, ਬਲਦੇਵ ਅਤ੍ਰੇਆ, ਅਜੇ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਘ, ਨੀਲਮ ਗੋਇਲ, ਗੌਰਵ ਯਾਦਵ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਵੀਨਾ ਬਾਂਸਲ, ਸੰਜੇ ਕੁਮਾਰ ਵਿਸੇਨ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਭੂਸ਼ਣ, ਓਮਨਕੁਟਨ ਕੇਕੇ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਨੰਨਿਆ ਘੋਸ਼, ਅਭਿਮਾਨੂ ਸ਼੍ਰੇਸ਼ਠ, ਪਲਵ ਮੋਂਗੀਆ, ਅਭਿਸਥਾ ਕੁਮਾਰ, ਐਮਐਸ ਜੈਕ੍ਰਿਤੀ ਐਸ ਜਡੇਜਾ, ਯਸ਼ਰਾਜ ਸਿੰਘ ਦੇਵੜਾ, ਅਸ਼ੋਕ ਅਰੋੜਾ, ਡਾ ਸੁਸ਼ੀਲ ਬਲਵਾਰਾ, ਵਿਵੇਕ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਐਮਐਸ। ਸ਼ੁਕਲਾ, ਚੰਦਨ ਕੁਮਾਰ, ਮਧੂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਰਿਤੂਰਾਜ ਬਿਸਵਾਸ, ਰਿਤੂਰਾਜ ਚੌਧਰੀ, ਹੇਮੰਤ ਕੁਸ਼ਵਾਹਾ, ਚੰਦ ਕੁਰੈਸ਼ੀ, ਰਜਤ ਵਰਮਾ, ਹੀਰੇਨ ਦਾਸਨ, ਸੰਜੇ ਕਪੂਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮੇਘਾ ਕਰਨਵਾਲ, ਭਰਤ ਗੰਗਾਧਰਨ, ਹਰਸ਼ਲ ਨਾਰਾਇਣ, ਵੀਐਮ ਖੰਨਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ੁਭਰਾ ਕਪੂਰ, ਪ੍ਰਮੋਦ ਦਿਆਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ਸ਼ੀ ਕਿਰਨ, ਡਾ ਸਤੀਸ਼ ਚੰਦਰਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਊਸ਼ਾ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਮਨੋਜ ਜੈਨ, ਸ਼ੰਕਰ ਚਿਲੇਜ (ਫੋਰ ਮੈਸਰਜ਼ ਲੋਅਰਜ਼ ਨੀਟ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ), ਐਮ.ਐਸ. ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ, ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਬੀ ਸਹਾਰੀਆ, ਵਿਰੇਸ਼ ਬੀ ਸਹਾਰੀਆ (ਚਾਰ ਮੈਸਰਜ਼ ਸਹਾਰੀਆ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ), ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰਸ਼ਮੀ ਨੰਦਕੁਮਾਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਆਯੁਸ਼ਮਾ ਅਵਸਥੀ, ਸ਼ੰਕਰ ਨਾਰਾਇਣਨ, ਡਾ ਡੀਵੀ ਰਾਓ, ਬੀਵੀ ਬਲਰਾਮ ਦਾਸ, ਕੁਨਾਲ ਵਰਮਾ, ਵਿਨੈ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ੈਲੇਂਦਰ, ਐਮਐਸ ਦੀਪਿਕਾ ਬਨਾਮ ਮਰਵਾਹਾ, ਚੰਦਰ ਭੂਸ਼ਣ ਪ੍ਰਸਾਦ, ਸਿਧਾਰਥ ਚੌਧਰੀ, ਮੁਹੰਮਦ ਅਲੀ ਖਾਨ, ਉਮਰ ਹੋਦਾ, ਸਪਰਸ਼ ਪ੍ਰਸਾਦ, ਅਨੁਰਾਗ ਸਿੰਘ, ਗੌਰਵ ਗੋਇਲ, ਐਸਕੇ ਰਾਉਤ, ਆਰਕੇ ਭੁਡੇਜਾ, ਸਚਿਨ ਗੁਪਤਾ, ਰਾਮੇਸ਼ਵਰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਗੋਇਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਜੈਨ, ਵਿਕਾਸ ਰਾਮ ਬਾਬੂ, ਵਿਕਰਾਂਤ ਯਾਦਵ, ਪੁਨੀਤ ਚੁੱਘ, ਸੁਦਰਸ਼ਨ ਮੈਨਨ, ਰਵਿੰਦਰ ਏ ਲੋਖੰਡੇ, ਸਮਰੇਂਦਰ ਬੇਉਰਾ, ਰਾਮ ਗੁਪਤਾ, ਕੇਸ਼ਵ ਰੰਜਨ, ਮਨੀਸ਼ ਪਾਲੀਵਾਲ, ਸੇਂਥਿਲ ਜਗਦੀਸਨ, ਅੰਭੋਜ ਕੁਮਾਰ ਸਿਨਹਾ, ਆਰਵੀ ਕਾਮੇਸ਼ਵਰਨ, ਵਿਕਾਸ ਮਹਿਤਾ, ਅਪੂਰਵ ਖਟੋਰ, ਵਸੰਤ ਭਰਨੀ, ਮਿਥੁਨ ਸ਼ਸ਼ਾਂਕ, ਅਭਿਨਵ ਰਾਮਕ੍ਰਿਸ਼ਨ, ਅਰੁਣ ਕੇ ਸਿਨਹਾ,

ਪਰਮਾਸਿਵਮ, ਐਮ. ਯੋਗੇਸ਼ ਕੰਨਾ, ਮੁਨੱਵਰ ਨਸੀਮ, ਸੀ.ਐਲ.

ਸ

ਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਰਾਜੇਸ਼ ਮਹਲੇ, ਰਿਤੇਸ਼ ਖੱਤਰੀ, ਬਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਬਰਾੜ, ਰਾਜੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਝਾਅ, ਡਾ ਐਮਐਸ ਵਰਮਾ, ਰੰਜਨਾ ਵੋਹਰਾ, ਰਾਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਯਾਦਵ, ਅਲਪਨਾ ਮਲਿਕ, ਦਿਨੇਸ਼ ਕੇ ਮੁਦਗਲ, ਸ਼ਸ਼ੀ ਸਿੰਘ, ਰਜਨੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਝਾਅ, ਯਸ਼ਪਾਲ ਢੀਂਗਰਾ, ਦਿਵਿਕਾਂਤ ਲਾਹੋਟੀ, ਮਨੀਸ਼ ਕੌਸ਼ਿਕ, ਐਮਐਸ।

ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਗਰੋਵਰ, ਪਰੀਕਸ਼ਿਤ ਆਹੂਜਾ, ਕਾਰਤਿਕ ਲਾਹੋਟੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪ੍ਰਵੀਨਾ ਬਿਸ਼ਟ, ਮਧੁਰ ਝਾਵਰ, ਰਾਜੀਵ ਕਟਾਰੀਆ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੇਬਜਾਨੀ ਦਾਸ ਪੀ (ਫੇਰ ਮੈਸਰ) ਦਿੱਲੀ ਲਾ
ਚੈਂਬਰਜ਼), ਕੇ. ਪਰਮੇਸ਼ਵਰ, ਪੀ.ਵੀ. ਦਿਨੇਸ਼, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਿੰਧੂ ਟੀ.ਪੀ., ਮੁਕੰਦ ਪੀ.

ਉਨੀ, ਅਨਿਰੁਧ ਦੇਸ਼ਮੁਖ, ਰਾਜੇਸ਼ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ, ਸੁਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰੀ, ਯਤਿਨ ਐਮ ਜਗਤਾਪ, ਰਾਬਿਨ ਮਜੂਮਦਾਰ, ਸੌਰਵ ਰਾਏ, ਹਰਸ਼ ਆਨੰਦ, ਗੌਰਵ ਮਜੂਮਦਾਰ, ਦੇਵਿਕਾ ਖੰਨਾ, ਯਸ਼ ਅਹਲਾਵਤ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਵੀਡੀ ਖੰਨਾ, ਮਨੀਸ਼ ਕੇ ਬਿਸ਼ਨੋਈ, ਮੈਸਰਜ਼ ਐਸ ਨਾਰਾਇਣ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ, ਸ਼੍ਰੀ ਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਬਾਲਾਜੀ

ਸੀ ਸ਼੍ਰੀਨਿਵਾਸਨ, ਅਨੁਪਮ ਰੈਨਾ, ਸੁਨੰਦੋ ਰਾਹਾ, ਅਰਿੰਦਮ ਦਾਸ, ਕੁਨਾਲ ਮਲਿਕ,
ਸੁਮੰਤ ਭਾਰਦਵਾਜ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮ੍ਰਿਦੁਲਾ ਰੇ ਭਾਰਦਵਾਜ, ਅਮੋਲ ਚਿਤਰਾਵੰਸ਼ੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰਿਨਚੇਨ ਵਾਂਗਮੋ, ਵੇਦਾਂਤ ਭਾਰਦਵਾਜ, ਸੰਗਮ ਲਾਲ ਪਾਂਡੇ, ਬਿਸਵਜੀਤ ਦਾਸ, ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਅਨਾਮਿਕਾ ਸ਼ਰਮਾ, ਅਭਿਗਿਆ, ਵਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ
ਸ਼ਰਮਾ, ਵਰੁਣ ਠਾਕੁਰ, ਐਸ ਸ਼ਰਮਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮੰਦਾਕਿਨੀ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਖਮਨੀ ਬਾਜਵਾ, ਸਈਦ ਇਮਤਿਆਜ਼ ਅਲੀ, ਅਲੀ ਸਫੀਰ ਫਾਰੂਕੀ, ਔਫਤਾਬ ਅਲੀ ਖਾਨ, ਐਮ.ਜੈ.
ਚੌਧਰੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮੁਮਤਾਜ਼ ਆਲਮ ਸਿੱਦੀਕੀ, ਕੇਸ਼ਵ ਠਾਕੁਰ, ਅਰਵਿੰਦ ਕੁਮਾਰ ਕੇ, ਅਨਿਰੁਧ ਪੀ ਮਾਈ, ਆਰਐਮ ਭੰਗੜੇ, ਸ਼ਿਵਕਾਂਤ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਹਰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਸਾਹੂ, ਵਿਸ਼ਾਲ ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ, ਪ੍ਰਣਯ ਕੁਮਾਰ ਐਮ, ਐਮਐਸ ਬੀਨੂੰ ਟਮਟਾ, ਧਰੁਵ ਟਮਟਾ, ਪੰਕਜ ਪਾਂਡੇ, ਏਡੀਵੀਐਸ। ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਲਈ।
ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਿਸ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ?

ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.

ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਵਿੱਚ ਵਾਜਬ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਐਕਟ, 2013 (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, '2013 ਦਾ ਐਕਟ') ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਦੀ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ
ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪੰਜ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਦਾ ਮਾਮਲਾ।

ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਅਤੇ ਏਐਨਆਰ ਬਨਾਮ ਹਰਕਚੰਦ ਮਿਸਰੀਮਲ ਸੋਲੰਕੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ। ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਯੋਗੇਸ਼ ਵਜੋਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ
ਨੀਮਾ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ2, ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ,
ਹਾਲਾਂਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਲਾਜੀ ਨਗਰ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕੀਤਾ
ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ 3 (ਜਿਸ ਨੇ ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ (ਸੁਪਰਾ) ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 24 (2)

[1] (2014) 3 ਐਸਸੀਸੀ 183
[2] (2016) 6 ਐਸਸੀਸੀ 387
[3] (2015) 3 ਐਸਸੀਸੀ 353

2013 ਦਾ ਐਕਟ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰੋਕ ਜਾਂ ਰੋਕ ਕਾਰਨ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੋਵੇ) ਅਤੇ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਹੋਰ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ (2016 ਦੇ ਐਸਐਲਪੀ (ਸੀ) ਨੰਬਰ 2131 (ਇੰਦੌਰ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਬਨਾਮ ਸ਼ੈਲੇਂਦਰ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ।
ਐਲ.ਆਰ.ਐਸ.[4]) ਇਹ ਮਾਮਲਾ 7.12.2017 ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ;
ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ:

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਮਾਮਲੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਸਵੀਕਾਰ ਨਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ, ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਅੰਦੋਲਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ
ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਗੁਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਅਤੇ ਕਦੋਂ
ਲਗਾਤਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਲੰਬਿਤ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 24 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਸੀ
ਲੰਬਿਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਯੋਗੇਸ਼ ਨੀਮਾ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ. ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ
ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਈ ਹੋਰ ਮੁੱਦੇ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੂਪਰੇਖਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਲਈ ਮਾਣਯੋਗ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਆਦੇਸ਼। ਇੰਦੌਰ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਬਨਾਮ ਸ਼ੈਲੇਂਦਰ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, "ਆਈਡੀਏ ਬਨਾਮ ਸ਼ੈਲਿੰਦਰ") ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ
ਪੁਣੇ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੇ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਕਈ ਪਹਿਲੂਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਪੁਣੇ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ (ਸੁਪਰਾ) ਤਾਲਮੇਲ ਦੀ ਤਾਕਤ ਵਾਲੇ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਆਈਡੀਏ ਬਨਾਮ ਸ਼ੈਲੇਂਦਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ
ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਗਲਤ ਜਾਪਦਾ ਹੈ।

ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਇੰਦੌਰ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਬਨਾਮ ਸ਼ਿਆਮ ਵਰਮਾ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (2016 ਦਾ ਐਸਐਲਪੀ ਨੰਬਰ 9798) ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਮਾਣਯੋਗ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਕੋਲ ਭੇਜਣਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਿਆ ਤਾਂ ਜੋ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਣਾ ਵਿੱਚ
ਪ੍ਰਤਾਪ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਟਰੱਸਟ (ਰਜਿ.) ਅਤੇ ਏਐਨਆਰ (2015 ਦਾ ਸੀਏ ਨੰਬਰ 4835) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਮਾਣਯੋਗ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਵੱਡੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਉਚਿਤ ਬੈਂਚ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੈਚ ਦੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ, ਜੋ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਉੱਠਦੇ ਹਨ:

---

[4] 2018 ਐਸਸੀਸੀ ਆਨਲਾਈਨ ਐਸਸੀ 100

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

"1. ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ '/ਟੈਂਡਰ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੈ

ਭੂ

ਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਐਕਟ, 2013 (2013 ਦਾ ਐਕਟ) ਵਿੱਚ ਵਾਜਬ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਐਕਟ, ਐਲਏ (1894 ਦਾ ਐਕਟ) ਦੀ ਧਾਰਾ 31 ਦੀ ਧਾਰਾ 24? ਕੀ ਜਮ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ
1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਘਾਟ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
2013 ਦਾ ਐਕਟ। ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਕੀ ਹਨ
ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 (1) ਅਤੇ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ? ਕੀ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਕੀ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਲਤੀ/ਵਿਵਹਾਰ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾ ਸਕਦੇ ਹਨ?

ਕੀ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦ ਜਾਂ 'ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਕੰਜੰਕਟਿਵ ਜਾਂ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?

ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦਾ ਅਸਲ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕੀ ਹੈ, ਕੀ ਇਹ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਜਾਂ ਮੁੱਖ ਧਾਰਾ 24 ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਦਾ ਹੈ?

ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਕੀ ਹੈ
ਐਕੁਆਇਰ ਐਕਟ ਅਤੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦਾ ਸਹੀ ਅਰਥ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ?

ਕੀ ਇਹ ਮਿਆਦ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ
ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਮਕਸਦ ਲਈ?

ਕੀ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ
ਬਾਸੀ ਦਾਅਵੇ? ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪ੍ਰਤੀ ਇਨਕੁਰੀਅਮ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦਾ ਸਵਾਲ
ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਸੰਵਾਲਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਗੌਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 3 ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੀ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ
2013 ਦੇ ਐਕਟ ਬਾਰੇ:
ਕੀ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਵਰਤੇ ਗਏ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਵਿੱਚ "ਜਾਂ" ਸ਼ਬਦ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ "ਅਤੇ" ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ?

ਕੀ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਕੀ ਇਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 24 (1) (ਬੀ) ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?

() ਧਾਰਾ 24 (2) ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ "ਭੁਗਤਾਨ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?

ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਕੀ ਹਨ?

ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਾ ਕੀਤੀ ਰਕਮ ਦੇ ਕੀ ਨਤੀਜੇ ਹਨ?

ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
ਮੁਆਵਜ਼ਾ?

2013 ਦਾ ਐਕਟ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ, 1894 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਇੱਕ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ
ਇਹ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਕਮੀਆਂ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਕਮੀਆਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਲਗਭਗ 120 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਸੀ।

2013 ਦਾ ਐਕਟ ਸੰਭਾਵਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ, 1894 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
ਅੜਿੱਕੇ ਵਾਲੀ ਧਾਰਾ ਅਤੇ ੨੦੧੩ ਦੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।
ਕੇਂਦਰ, ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਵੱਲੋਂ, ਸ਼੍ਰੀ ਤੁਸ਼ਾਰ ਮਹਿਤਾ, ਵਿਦਵਾਨ ਸਾਲਿਸਿਟਰ ਜਨਰਲ (ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਐਸਜੀ") ਦਲੀਲਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ), ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪਿੰਕੀ ਆਨੰਦ, ਵਧੀਕ ਸਾਲਿਸਿਟਰ ਜਨਰਲ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਏਐਸਜੀ"), ਸ਼੍ਰੀ ਅਨੁਪ ਚੌਧਰੀ
ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਜਯੰਤ ਮੁਥੁਰਾਜ, ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ਸ਼ੀ ਕਿਰਨ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰਚਨਾ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ, ਸ਼੍ਰੀ ਆਰ.ਐਮ. ਭੰਗੜੇ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜੇਸ਼ ਮਹਾਲੇ,
ਵਿਦਵਾਨ ਸਲਾਹਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ।

ਵਿਦਵਾਨ ਐਸਜੀ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਹੋਰ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।
(ਰੱਦ) ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ,
(ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਐਲਏ ਐਕਟ")। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਐਕੁਆਇਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਚੱਲਣ 'ਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਮਾਂ-ਸੀਮਾਵਾਂ ਅਤੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਾਰਾ ੨੪ ਇੱਕ ਪਰਿਵਰਤਨਸ਼ੀਲ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ
ਇੱਕ ਵਿਆਖਿਆ ਜੋ ਪਿਛਲੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਪਿਛਲੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਥੋਪਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਧਾਰਨਾ ਹੈ
ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਉਲਟ ਇਰਾਦਾ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਹੈ
ਐਲਏ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੁਰਸਕਾਰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਪੜ੍ਹਅ, ਕਿ

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਵੱਖਰੇਪਣ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਕਾਰਕ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦਾ ਹੈ

2

013 ਦੇ ਐਕਟ ਜਾਂ ਐਲਏ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ। ਇਹ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 24 (1) ਵਿੱਚ ਉਪਬੰਧ ਦਾ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਹਿੱਸਾ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਅੜਿੱਕਾ ਧਾਰਾ ਹੈ ਜੋ ਧਾਰਾ 24 (1) (ਏ) ਅਤੇ (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਦੱਸੀਆਂ ਸੰਕਟਕਾਲੀਨ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ ਦੇ ਸੀਮਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ।

2013 ਦਾ ਐਕਟ।

ਧਾਰਾ 24 (1) (ਏ) ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਐਲਏ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਇਨਾਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਉਕਤ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਪੂਰੀ ਅਭਿਆਸ
2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਡੀ ਨੋਵੋ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ. ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾ 24 (1) (ਏ) ਇਸ ਦੀ ਸੀਮਤ ਪ੍ਰਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ
2013 ਦਾ ਐਕਟ। ਧਾਰਾ 24 (1) (ਬੀ) ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਐਲਏ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ ਅਤੇ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਧਾਰਾ 24 (1) (ਬੀ) ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੱਡੀ ਛਤਰੀ ਧਾਰਾ ਹੈ
24, ਜੋ ਐਲਏ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੇ
ਪੁਰਸਕਾਰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਪੜਾਅ ਪਾਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅੰਬਰੇਲਾ ਕਲਾਜ਼ ਧਾਰਾ 24 (1) (ਬੀ) ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਧਾਰਾ 24 (2) ਹੈ - ਜੋ ਬਾਹਰੀ ਧਾਰਾ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 24 (2), ਵਿਦਵਾਨ ਐਸਜੀ ਨੇ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ, ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਕੋ ਇਕ ਲੈਪਸਿੰਗ ਕਲਾਜ਼ ਹੈ ਜੋ
2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਸਖਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 24 (2) ਇੱਕ ਗੈਰ-ਅੜਿੱਕੇ ਵਾਲੀ ਧਾਰਾ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਸਿਰਫ ਧਾਰਾ 24 (1) ਤੋਂ ਅਪਵਾਦ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਲਏ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ, ਐਲਏ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ ੧੧ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।
ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਧਾਰਾ 24 (2) ਦਾ ਧਾਰਾ 24 (1) (ਏ) ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ
ਐਲ.ਏ.ਏ.ਸੀ.ਟੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ ੧੧ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਬਾਰੇ ਬਿਲਕੁਲ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਧਾਰਾ 24 (1) (ਬੀ) ਦਾ ਸੀਮਤ ਅਪਵਾਦ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਧਾਰਾ 24 (2) ਧਾਰਾ 24 (1) (ਬੀ) ਨਾਲ ਅਪਵਾਦ ਵਜੋਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸੰਕਟਕਾਲੀਨ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ
ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਜਦੋਂ ਐਲਏ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ ੧੧ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 24 (2) ਵਿੱਚ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਲਈ ਸੰਕਟਕਾਲੀਨ ਸਥਿਤੀਆਂ, ਐਲਏ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪੰਜ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ (ਜੋ ਕਿ 1.1.2014 ਹੈ)। ਜੇ ਇਨਾਮ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਦੋ ਸੰਕਟਕਾਲੀਨ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲਤੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ -: (ਏ) ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ; ਜਾਂ ()

ਮੁਆਵਜ਼ਾ "ਭੁਗਤਾਨ" ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ, ਆਪਣੇ ਸੁਭਾਅ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ, ਜੋ ਗੰਭੀਰ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਜੇ ਉਹ ਸੰਕਟਕਾਲੀਨ ਸਥਿਤੀਆਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਇਨ੍ਹਾਂ "ਸੰਕਟਕਾਲੀਨਤਾਵਾਂ" ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਹੋਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। "ਸੰਕਟਕਾਲੀਨਤਾਵਾਂ" ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਪਿਛਲੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ
ਜਿੰਨੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਕਟ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਿਛਲੇ ਸਾਰੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ੨੦੧੩.

ਵਿਦਵਾਨ ਐਸਜੀ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦਾ ਅਪਵਾਦ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜੇ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੋਈ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।
ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਾਰੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀ
ਪ੍ਰਾਪਤੀ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗੀ।

ਇਸ ਲਈ, ਜੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਲਾਭ ਮਿਲੇਗਾ
2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦੇ ਸੀਮਤ ਹੱਦ ਤੱਕ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ
ਕਿ ਜੇ ਐਕੁਆਇਰ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਵੀ ਉਹ ਸਾਰੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਹੈ, 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ।

ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 24 (1) (ਏ) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 24 (2) ਹਨ ਪਿਛੇਕੜ ਦੀ ਹੱਦ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਲਿਤ ਕਰਨਾ। ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਸੰਤੁਲਨ
ਕੁਝ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਵਧੇ ਹੋਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਸੰਸਦ ਨੇ "ਵਿਚਕਾਰਲਾ ਰਸਤਾ" ਅਪਣਾਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ
ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਇਸ ਲਈ ਧਾਰਾ 24 (2) ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਚੁਣੇ ਗਏ ਹੋਰ ਵਿਚਕਾਰਲੇ ਰਸਤੇ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਲਾਗੂ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਕਦਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਅਸਥਾਈ ਵਿਵਸਥਾ ਜਾਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਕਈ ਸੰਕਟਕਾਲੀਨ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦੀ ਹੈ
ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੇ ਤਜ਼ਰਬੇ ਤੋਂ ਉੱਭਰਦੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਧਾਰਾ 24[2] ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਦ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਕੁਝ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੰਕਟਕਾਲੀਨ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦਾ ਸੀ ਜੋ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਅਕਸਰ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ। ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਇਹ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਅਕਸਰ, ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਬੇਨਾਮੀ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਮਾਲਕੀ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਜਾਂ ਆਪਣੀ ਪਛਾਣ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਅਜਿਹੇ ਵਿੱਚ

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਸਥਿਤੀਆਂ, ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਥਾਰਟੀ ਲਈ "ਭੁਗਤਾਨ" ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ

(

ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਹੱਕਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਰਣਨ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲਏ ਜਾਣ ਲਈ ਵੱਖਰਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ) "ਸਾਰੇ" ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ/ ਹੱਕਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ।
ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 24[2] ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ,
ਜੇ ਇਹ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਕਮ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਹਿੱਸੇ ਲਈ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ-
ਹੋਲਡਿੰਗ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ; ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਨਤੀਜਾ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਾਭਾਂ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਹੋਵੇਗੀ
2013. ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਸੰਸਦੀ ਇਰਾਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ
ਉਹ ਪੜਾਅ ਜਿਸ ਤੱਕ ਐਲਏ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਹੈ। ਜੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਜਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਹਰ ਕਿਸੇ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਟੈਂਡਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਤਿਆਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ
ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਉਲਟਣਯੋਗ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਸੀ "ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨ" ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਿਛਲੇ ਸਾਰੇ ਪੜਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ.
ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇ ਇਹ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ - (1) ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; (2) ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਨੇ (ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ) ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ; ਅਤੇ (3) ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਜ਼ਮੀਨ ਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ [ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਵੱਖ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਬਣਾਉਣਾ
ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਲੈਣ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਹੈ), ਫਿਰ, ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਡੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ
ਨਾ ਹੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ੨੦੧੩ ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਧਾਰਾ 24[1][ਬੀ] ਅਧੀਨ ਵਿਚਾਰੀ ਗਈ ਸਥਿਤੀ ਵਰਗੀ ਹੋਵੇਗੀ।
ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬਿੱਲ ਦਾ ਖਰੜਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੌਰਾਨ, ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਖਦਸ਼ੇ
'ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਬਾਰੇ ਸਥਾਈ ਕਮੇਟੀ' ਦੀ 31ਵੀਂ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ 'ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਬਿੱਲ, 2011' 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰਦਿਆਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦਾ ਪੂਰਵਗਾਮੀ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਐਸਜੀ ਨੇ ਸਥਾਈ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੇ ਅੰਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ,
ਬਿੱਲ ਦਾ ਖਰੜਾ, ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਟਿੱਪਣੀਆਂ
ਅਤੇ ਵਿਭਾਗਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ, ਉਹ ਪੜਾਅ (ਪੜਾਅ) ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਖਰੜੇ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ (ਧਾਰਾ 24) ਵਿੱਚ ਸੋਧਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ
ਇਸ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਮੌਜੂਦਾ ਰੂਪ ਅਤੇ ਢਾਂਚੇ ਵਿੱਚ ਹੈ।

ਵਿਦਵਾਨ ਐਸਜੀ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਬਿੱਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਮੰਤਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਸੋਧਾਂ - ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ "ਜਮ੍ਹਾਂ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀ ਵਿਧਾਨਕ ਬੁੱਧੀ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਿੱਲ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ (ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ) ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਵਿਆਪਕ ਅਤੇ ਨਕਲੀ ਅਰਥ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, "ਬੈਂਕ" ਖਾਤੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

"ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ" ਅਤੇ "ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣਾ" ਸ਼ਬਦ ਇਸਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਅਰਥਾਂ ਨਾਲ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦੇਣਾ। ਇਹ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ 2012-13 ਦੀ ਹਕੀਕਤ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ ਜਿੱਥੇ ਕਰੋੜਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਇਹ ਵੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ

ਸੋਧ ਉਸ ਸਮੇਂ ਹੋਰ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਮੰਤਰਾਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖਦਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੈ। ਉਕਤ ਬਿੱਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਸੋਧਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ
ਰਾਜ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ, ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਇਸਦਾ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਇੱਕ ਸੰਤੁਲਨ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਖਰੜਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵੱਲ ਸੀ ਜੋ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਤੋਂ ਬਚਾਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਮਾਂ ਨਵੇਂ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਧਿਆ ਹੋਇਆ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਤੱਕ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅੱਗੇ ਵਧੀ ਹੈ। ਇਹ ਧਾਰਾ 24 (1) (ਏ) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਸੀ ਜੋ ਸੀਮਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਵਧੇਰੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਤੋਂ ਬਚਾਉਂਦੀ ਹੈ।
ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ

ਉਸੇ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਨਾਲ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 24 (1) (ਬੀ) ਦੇ ਨਾਲ
ਇਹ ਸੰਸਦੀ ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।

ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸੀਮਤ ਸੀ
ਪਿਛਲੀ ਕਾਰਵਾਈ: ਫਿਰ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਪਿਛੋਕੜ ਸੰਚਾਲਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਚੌੜਾਈ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਨੂੰ ਸੰਕੀਰਣ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੇ ਗੰਭੀਰ ਨਤੀਜੇ. ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ
ਧਾਰਾ 24 ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪਿਛੋਕੜ ਦੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 114 ਅਤੇ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ, 1897 ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਤੋਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਏ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਧਾਰਾ 114 (2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ) ਅਤੇ 1897 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੋਵੇਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ
ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ ਚੱਲ ਰਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਧਾਰਾ 24 ਦੀ ਸੰਕੀਰਣ ਵਿਆਖਿਆ। ਵਿਦਵਾਨ ਐਸਜੀ ਨੇ ਯੂਕੇ ਦੇ ਵਿਆਖਿਆ ਐਕਟ, 1978 ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ; ਉਸਨੇ ਬੇਨੀਅਨ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਆਖਿਆ ਬੈਨੀਅਨ ਦੇ ਪੰਜਵੇਂ ਸੰਸਕਰਣ, (2012) ਇੰਡੀਅਨ ਰੀਪ੍ਰਿੰਟ 'ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"ਜਿੱਥੇ, ਕਾਰਕਾਂ ਦੇ ਭਾਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਪਿਛਲਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ, ਪਿਛਲੀ ਨਜ਼ਰ ਨਾਲ ਇਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਆਮ ਧਾਰਨਾ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਪਾਸ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ"

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਏ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ
v ਟੁਨੀਕਲਿਫ 5, ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਕਿ:

"ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਦ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਪਿਛਲੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਬਦਲਣ ਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਹੋਵੇ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸਦੇ ਉਲਟ ਨਾ ਹੋਵੇ ਇਰਾਦਾ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ".

ਵਿਦਵਾਨ ਐਸਜੀ ਨੇ ਹਾਊਸ ਆਫ ਲਾਰਡਜ਼ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਨੇ ਉਕਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਯਾਮਾਸ਼ੀਤਾ-ਸ਼ਿਨਿਹੋਨ ਸਟੀਮਸ਼ਿਪ ਕੰਪਨੀ ਵਿਚ ਅੱਠ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਸੁਮੇਲ ਵਿਚ ਬੈਠਣਾ.
ਲਿਮਟਿਡ.ਵੀ. ਦਫਤਰ ਸ਼ੈਫੀਫੀਨ ਡੇਸ ਫਾਸਫੇਟਸ ਅਤੇ ਏ.ਐਨ.ਆਰ.6, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਵਰਤੋਂ ਸਿਰਫ ਉਦੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਨਾਲ ਨਾ ਮਿਲੋ। ਵਿਦਵਾਨ ਐਸਜੀ ਨੇ ਜ਼ੀਲੇ ਸਿੰਘ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ
5. ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ 7 ਜਿੱਥੇ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਪਿਛੋਕੜ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਾਂ ਰਾਹੀਂ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦੀ। ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦਾ ਅਰਥ ਕੱਢਣ ਲਈ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਅਜਿਹਾ ਇਰਾਦਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ,
ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ।

ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ, ਕਿਸੇ ਸੋਧ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਣਚਾਹੇ ਅਤੇ ਬੇਤੁਕੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਵਕ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਵਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੇ। ਇਹ ਵੀ ਸੀ
ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਧਾਰਾ 24 (2) ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ

---

[5] [1991] 2 ਸਾਰੇ 712

[6] [1994] 1 ਏ. 486, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ:
ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਨਿਯਮ ਬੁਨਿਆਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਵਹਾਰ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਾਂ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਇਹ ਮੈਕਸਿਮ ਨਿਊਲਮ ਕ੍ਰੀਮੀਨ ਨੂਲਾ ਪੋਏਨਾ ਸਾਈਨ ਲੇਗ ਵਿੱਚ ਝਲਕਦਾ ਹੈ. ਇਹ ਯੂਰਪੀਅਨ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 7 ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ
ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ (1953) (ਸੀ.ਐਮ.ਡੀ.)
8969). ਇਹ ਨਿਯਮ ਅਪਰਾਧਿਕ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਘੱਟ ਤਾਕਤ ਨਾਲ. ਇਹ ਦੁਬਾਰਾ ਮੈਕਸਿਮਸ, ਲੈਕਸ ਪ੍ਰੋਸਪਿਕਿਟ ਨਾਨ ਰੇਸਪਿਕਿਟ ਅਤੇ ਓਮਨੀਸ ਨੋਵਾ ਕੰਸਟੀਚਿਊਟੀਓ ਫਿਊਚਰਿਸ ਟੈਂਪੋਰਿਸ ਫਾਰਮਾਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ. ਫ੍ਰੈਂਚ ਸਿਵਲ ਕੋਡ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਲਾ ਲੋਈ ਨੇ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਅਵੇਨੀਰ; ' ' :"
…..
ਪਰ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਹਵਾਲੇ ਇਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਨੁਕਤੇ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਦੇ ਹਨ, ਕਿ ਅਪਵਾਦ ਸਿਰਫ ਉਥੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਜਾਂ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ. ਇਹ ਆਮ ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਧਾਰਨਾ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਕਸਵੈਲ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ, ਪੰਨਾ 494 ਸੀ-ਈ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਵਿੱਚ ਸਟੂਟਨ ਐਲ.ਜੇ. ਟਿਊਨਿਕਲਿਫ [1991] 2 ਸਾਰੇ ਈ.ਆਰ. 712, 724..

[7] (2004) 8 ਐਸਸੀਸੀ 01

ਸੰਭਾਵਿਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; ਫਿਰ ਵੀ, ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਪਿਛੋਕੜ ਦੀ ਹੱਦ ਨੂੰ ਸੰਕੀਰਣ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੇ ਸਖਤ ਨਤੀਜੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੁੰਦੇ ਹਨ. ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਸੀਆਈਟੀ ਬਨਾਮ ਸਰਕਾਰ ਬਿਲਡਰਜ਼ 8 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰੰਤਰ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਪਿਛਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਪਿਛਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਹੱਦ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਹਾਰਕ ਹਕੀਕਤਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ
ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ 9 ਅਤੇ ਰਾਏ ਰਾਮਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ[10].

ਵਿਦਵਾਨ ਐਸਜੀ ਨੇ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਲਹਿਰ
ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਵਿਆਖਿਆ ਇਸ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਿਰਫ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਕੁਝ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ।
ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਸਲਾਹਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਇਆ ਕਿ ਧਾਰਾ 24 (1) (ਏ)
ਤੱਥ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਕੇ ਕਿ ਇਨਾਮ ਉਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ. ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਧਾਰਾ 24 (1) (ਬੀ) ਬਣਾਉਣ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ
ਪੁਰਸਕਾਰ, ਪੁਰਾਣੇ (ਐਲਏ) ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਪਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਤੌਰ ਤੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੁਰਸਕਾਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅੱਗੇ ਦੀ ਸਾਰੀ "ਕਾਰਵਾਈ" ਨਵੇਂ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ
ਇੱਥੇ ਇਹ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਸੰਸਦ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਇਰਾਦਾ ਸੀ ਕਿ ਪੁਰਾਣੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਵੇਂ ਐਕਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 77 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਐਸਜੀ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਜੋ ਧਾਰਾ 24 (1) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਗੈਰ-
ਅੜਿੱਕੇ ਵਾਲੀ ਧਾਰਾ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੀਆਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ
ਇਸ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਨ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸੰਸਦ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਨਿਪਟਾਰੇ ਗਏ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਨਹੀਂ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਉਸਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਦੱਖਣੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ
ਉੜੀਸਾ ਲਿਮਟਿਡ ਦੀ ਬਿਜਲੀ ਸਪਲਾਈ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀ ਸੀਤਾਰਾਮ ਰਾਈਸ ਮਿੱਲ 11; ਤਿਨਸੁਖੀਆ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਸਪਲਾਈ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਅਸਾਮ ਰਾਜ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ 12;

---

[8] 2015 (7) ਐਸਸੀਸੀ 579
[9] 1966 (1) 890
[10] 1964 (1) 897
[11] (2012) 2 ਐਸਸੀਸੀ 108
[12] (1989) 3 709 @ ਪੈਰਾ 118-121

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਬਨਾਮ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਬਲਕ ਕੈਰੀਅਰਜ਼[13]; ਡੀ.
ਸਾਈਬਾਬਾ ਬਨਾਮ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ 14; ਬਲਰਾਮ ਕਮਾਨਤ ਬਨਾਮ ਬਲਰਾਮ ਕਮਾਨਤ ਵਿ.
ਭਾਰਤ ਸੰਘ 15; ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਐਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਨੂਲੀ ਨਿਵੇਲ16; ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ ਬਨਾਮ
ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪੀ ਲਕਸ਼ਮੀ ਦੇਵੀ 17; ਐਂਟਰਟੇਨਮੈਂਟ ਨੈੱਟਵਰਕ (ਇੰਡੀਆ) ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਸੁਪਰ ਕੈਸੇਟ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼
ਲਿਮਟਿਡ[18]; ਐਨ.
ਕੰਨਦਾਸਨ ਬਨਾਮ ਅਜੋਏ ਖੋਸੇ ਅਤੇ ਓਰਸ 19; ਐਚ.ਐਸ. ਵੰਕਾਨੀ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ, [20]; ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਨਰਮਦਾ
ਬਚਾਓ ਅੰਦੋਲਨ ਬੀ
(ਓ.ਆਰ.ਐਸ.[21]

ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਹੁਣ ਤੱਕ, ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਬਾਲਾਜੀ ਨਗਰ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਸਹਾਇਕ ਦੇ
ਅਨੁਸਾਰ. ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ 22 ਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ਬਦ "ਜਾਂ" -
(ਧਾਰਾ 24 (2) ਵਿੱਚ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ), ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਪੁਰਾਣਾ ਐਕਟ, 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ 5 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ, "ਪਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ
ਜਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ" - ਨੂੰ ਅਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਜੇ ਕੋਈ ਵੀ ਸ਼ਰਤ
ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ. ਹਾਲਾਂਕਿ,
ਸਿੱਖੇ ਹੋਏ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ, ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਸਹੀ ਅਤੇ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ
"ਜਾਂ" ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕੰਜੰਕਟਿਵ ਸ਼ਬਦ ਵਜੋਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ "ਭੁਗਤਾਨ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ
ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੁਣੇ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਤੋਂ
ਪਹਿਲਾਂ
ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਇਹ ਸਨ:
ਭੁਗਤਾਨ ਦਾ ਟੈਂਡਰ ਦੇਣਾ, ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਜੇ ਕੋਈ ਵੀ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਅਲੱਗ ਕਰੋ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕ ਬਾਰੇ ਵਿਵਾਦਾਂ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ
ਕਰੋ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਪੁਰਾਣੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 (2) ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ
ਗਿਆ ਕਿ ਇਸ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਬਾਰੇ ਕਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
ਭੁਗਤਾਨ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ, ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਕਿਸੇ ਦੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ,
ਜਾਂ ਰਕਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕ ਬਾਰੇ ਕਿਸੇ ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਸੰਕਟਕਾਲੀਨ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ। ਇਸਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਮਤਲਬ ਇਹ ਸੀ ਕਿ
ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ

---

[13] (2003) 3 57 @ ਪੈਰਾ 14-21
[14] (2003) 6 ਐਸਸੀਸੀ 186 ਪੈਰਾ 16-18
[15] (2003) 7 628 ਪੈਰ੍ਹਾ 24
[16] (2008) 3 279 @ ਪੈਰਾ 51-54
[17] (2008) 4 ਐਸਸੀਸੀ 720 41 ਅਤੇ 42 ਲਈ
[18] (2008) 13 ਐਸਸੀਸੀ 30 ਪੈਰਾ 132-137
[19] (2009) 7 ਐਸਸੀਸੀ 1 ਪੈਰਾ 54-67
[20] (2010) 4 ਐਸਸੀਸੀ 301 ਪੈਰਾ 43-48
[21] (2011) 7 ਐਸਸੀਸੀ 639 ਪੈਰਾ 78-85
[22] 2015 (3) ਐਸਸੀਸੀ 353

ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ, ਭੁਗਤਾਨ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਜੇ ਰਕਮ ਟੈਂਡਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਨੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿੱਤੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਨੂੰ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਜੋ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਵੰਡ ਨੂੰ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਬਣਾ ਸਕੇ
ਇਹ ਅੱਗੇ ਆਇਆ ਅਤੇ ਹੱਕ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਅਜਿਹੀ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ, ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ (ਧਾਰਾ 31 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ) ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਵਧੇਰੇ
ਧਾਰਾ ੩੪ ਦੁਆਰਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਵਿਆਜ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ।

ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 24 ਦਾ ਸੰਦਰਭ ਇੱਕ ਅਸਥਾਈ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਲਏ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਲੰਬਿਤ ਪਈ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਜਦੋਂ 2013 ਦਾ ਐਕਟ ਸੀ
ਇਹ 1.1.2014 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਮਕਸਦ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼
ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਜਨਤਕ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਲਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨਾ ਸੀ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਐਲਏ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਐਡਵਾਂਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਧਨ ਦਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਅਜਿਹੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜਾ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ, ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਵਿਘਨ ਪਾਏ ਬਿਨਾਂ, 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਦਰਪੇਸ਼ ਜ਼ਮੀਨੀ ਹਕੀਕਤਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਦੀ ਹੈ।
ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਮਾਮਲੇ ਹਨ
ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੋ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ, ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਵੱਡੇ ਟੁਕੜਿਆਂ ਤੋਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ
ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਪਾਰਸਲ ਅਤੇ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਅਕਤੀ "ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ"। ਜਦੋਂ ਸੰਸਦ ਨੇ ਪੁਰਾਣੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਸਥਾਈ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੇ ਵਿਹਾਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਪੂਰੀ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ
ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ। ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ
ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਸੁਚੇਤ ਰਹੋ ਕਿ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਲਗਭਗ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਸਖਤ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਟੈਂਡਰ ਦਾ ਵੀ ਗਲਤ ਅਤੇ ਗਲਤ ਧਾਰਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਟੈਂਡਰ ਦੀ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਨੂੰ ਮਾਤਰਾ ਦੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਟੈਂਡਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਇਹ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਸੰਭਵ ਕੰਮ ਕਰੇਗੀ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ। ਇਸ ਲਈ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ
ਭੁਗਤਾਨ ਨੂੰ "ਸਵੀਕਾਰ" ਕਰ ਲਿਆ। ਇਹ ਸਿਰਫ "ਭੁਗਤਾਨ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ.

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਵਿੱਚ ਸੰਤੁਲਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ
ਇੱ
ਕ ਸੰਕਟਕਾਲੀਨ ਸਥਿਤੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੁਰਸਕਾਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਪੁਰਸਕਾਰ 1.1.2014 ਤੋਂ ਪੰਜ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਜਦੋਂ ਰਕਮ "ਜਮ੍ਹਾਂ" ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਦੇ ਖਾਤੇ।

ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਸੱਚੀ ਉਸਾਰੀ 'ਤੇ ਅਤੇ ਹਵਾਲੇ ਕੀਤੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਸ਼ਾਬਦਿਕ, ਕੁਦਰਤੀ ਅਤੇ ਵਿਆਕਰਣਿਕ ਅਰਥ ◌ਾ◌ ਨੂੰ ਲੈਣਾ
ਉਪਰੋਕਤ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਭੁਗਤਾਨ" ਅਤੇ "ਜਮ੍ਹਾਂ" ਸ਼ਬਦ ਇੱਕੋ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਹਨ, ਅਰਥਾਤ ਇਸ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਰਕਮ (ਭਾਵ ਟੈਂਡਰਿੰਗ) ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਉਣਾ। ਇਹ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਇਹ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਤਾਂ ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਿੱਚ ਲੱਭਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ
ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦਾ ਗੰਭੀਰ ਨਤੀਜਾ ਨਿਕਲੇਗਾ
ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਬਾਰੇ।

ਵਿਦਵਾਨ ਏਐਸਜੀ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਮੁਥੁਰਾਜ ਨੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਅਸਧਾਰਨ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਤਰੀਕਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 24 ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ
ਸ਼ਬਦਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤੀ ਅਰਥ ਦੇਣਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ "ਭੁਗਤਾਨ" ਅਤੇ "ਜਮ੍ਹਾਂ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਤੱਥ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਇੱਕੋ ਐਕਟ ਦੇ ਸੰਕੇਤਕ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ "ਭੁਗਤਾਨ" ਅਤੇ "ਜਮ੍ਹਾਂ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ, ਸੰਸਦ ਨੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਛੋਟ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ
ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉੱਭਰ ਰਹੀ ਤੱਥ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਈ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਕੇ ਲੈਪਸਿੰਗ ਦੇ ਸਖਤ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਬਚਾਓ । ਇਲਾਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ
"ਭੁਗਤਾਨ" ਅਤੇ "ਜਮ੍ਹਾਂ" ਸਮਾਨਾਰਥੀ ਜਾਂ "ਜਮ੍ਹਾਂ" ਦੇ ਸਮਾਨਾਰਥੀ ਵਜੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਰੱਖਣ ਲਈ "ਤਨਖਾਹ" ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਗਲਾ ਕਦਮ ਹੈ, ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾਲ ਹਿੱਸਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹਿੱਸਾ ਉਸਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਜਨਤਕ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ। ਅਜਿਹੀ ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਸਥਿਤੀ/ਨਤੀਜਾ ਹੋਵੇਗਾ
ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਕਦੇ ਵੀ ਉਮੀਦ ਜਾਂ ਕਲਪਨਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ. ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਈ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਵਿੱਤੀ ਕੋਡ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਥਾਈ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ ਪੈਸੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।
ਜਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲੱਭਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਰਕਮ ਦਾ ਟੈਂਡਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ।

ਵਿਦਵਾਨ ਏਐਸਜੀ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਜਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਨਾ ਜਾਂ ਸੋਧਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਅਤੇ ਬਦਲਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਾਦਾ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਿਰਮਾਣ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਪੜ੍ਹਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਇੱਕ ਸਮਝਣਯੋਗ ਨਤੀਜਾ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਇਹ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਜਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ। ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਕੁਝ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ "ਭੁਗਤਾਨ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਮਤਲਬ ਅਸਲ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, "ਜਮ੍ਹਾਂ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਮਤਲਬ "ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨਾ" ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਦੇ ਵੀ ਵਿਧਾਨਕ ਨਹੀਂ ਸੀ
ਇਰਾਦਾ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਸਵੀਕਾਰਕੀਤੀ ਵਿਆਖਿਆਤਮਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤੋਂ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਿਆਂ, ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ [ਸੁਪਰਾ] ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਸੀ ਕਿ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ "ਭੁਗਤਾਨ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ
ਐਲ.ਏ.ਏ.ਸ੍ਰੀ.ਟੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ ੩੧ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਧਾਰਨਾ ਨਾ ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਤਰਕ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਤਰਕ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ
ਫ਼ੈਸਲੇ ਕਹੇ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਅਨੁਮਾਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵੱਲੋਂ ਚੇਤੰਨ ਭੁੱਲਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਏ ਬਿਨਾਂ ਗੰਭੀਰ ਨਤੀਜੇ ਨਿਕਲੇ ਹਨ। ਵਿਦਵਾਨ ਐਸਜੀ ਨੇ ਦਰਸਾਇਆ ਕਿ ਕਿਵੇਂ "ਭੁਗਤਾਨ" ਅਤੇ "ਜਮ੍ਹਾਂ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਐਲਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ
ਐਕਟ ਅਤੇ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ।

ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਐਲਏਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 77 ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ। ਐਲਏਏਸੀਟੀ ਦੀ ਧਾਰਾ ੩੧ ਦੇ ਪਰਛਾਵੇਂ ਵਿੱਚ ੨੦੧੩ ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ ੨੪ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ
ਇੱਕ ਵਿਕਲਪਕ ਦਲੀਲ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਭੁਗਤਾਨ" / "ਟੈਂਡਰ" ਅਤੇ "ਜਮ੍ਹਾਂ" ਸ਼ਬਦ ਦੋਵਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਚੇਤੰਨਤਾ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ
31, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦਾ ਖਰੜਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ, ਇੱਕ ਅਸਧਾਰਨ ਸਥਿਤੀ ਵਾਪਰਦੀ ਹੈ. 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ਾ "ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ" "ਜਮ੍ਹਾਂ" ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ "ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ" ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ
ਐਲਏ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ
ਐਲਏਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 ਵਿੱਚ "ਬੈਂਕ ਖਾਤਾ" ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ "ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਵਿੱਚ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਭੁੱਲਾਂ ਦਾ ਭਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਇਹ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ ਐਲਏ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 ਦੀਆਂ ਸਖਤੀਆਂ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕਾਂ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਨੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਵਾਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇਗੀ. ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਬਦ ਸੈਕਸ਼ਨ
ਐਲਏ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ ੩੧ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ ੨੪ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ

---

[23] ਬਾਲਕੋ ਬਨਾਮ ਕੈਸਰ ਐਲੂਮੀਨੀਅਮ ਟੈਕਨੀਕਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਇੰਕ., (2012) 9 ਐਸਸੀਸੀ 552; ਹਾਵਰਡ ਡੀ ਵਾਲਡੇਨ (ਲਾਰਡ) ਬਨਾਮ ਆਈਆਰਸੀ, (1948) 2 ਸਾਰੇ ਈਆਰ 825 (ਐਚਐਲ); ਵੀ.ਐਲ.ਐਸ. ਫਾਈਨਾਂਸ ਲਿਮਟਿਡ ਵੀ. ਭਾਰਤ ਸੰਘ,
(2013) 6 ਐਸਸੀਸੀ 278; ਅਤੇ ਰਾਮ ਨਾਰਾਇਣ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਨਾਰਾਇਣ ਵੀ. ਯੂ.ਪੀ. ਰਾਜ, ਏਆਈਆਰ 1957 ਐਸਸੀ 18.

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

2013 ਵਿੱਚ। ਸੰਸਦ ਨੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ "ਭੁਗਤਾਨ" ਅਤੇ "ਜਮ੍ਹਾਂ" ਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਧਾਰਾ 31 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਜੋ ਸਖਤੀ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾ ਸਕੇ
ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਸਥਾ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀਆਂ ਵਿਹਾਰਕ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਅਸਥਾਈ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਸਥਿਰ ਕੈਨਨ ਹੈ ਵਿਆਖਿਆ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੁਦੋਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਾਕਾਂਸ਼ਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਵੱਖਰੇ ਹੋਣਗੇ. ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਦਬਾਓ
ਕੌਂਸਲ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, [24] 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 24 (1) ਇੱਕ ਗੈਰ-ਅੜਿੱਕੇ ਵਾਲੀ ਧਾਰਾ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਧਾਰਾ 24 (ਏ) ਅਤੇ (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਸੰਕਟਕਾਲਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਐਲਏਏਸੀਟੀ ਦੇ ਸੀਮਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 24 (1) (ਏ) ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਨਵਾਂ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ 1.1.2014 ਤੱਕ ਕੋਈ ਇਨਾਮ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਰੀ ਰਹਿ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ਾ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਪਏਗਾ. ਧਾਰਾ 24 (1) (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਕਿੱਥੇ ਐਲਏਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ
1894, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ. ਧਾਰਾ 24 (2) ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬਾਹਰੀ ਧਾਰਾ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦੀ ਹੈ
ਅਤੇ ਡੀ ਨੋਵੋ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ.

ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 24 (2) ਵਿੱਚ ਲੈਪਸਿੰਗ (ਪ੍ਰਾਪਤੀ) ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ, ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਇਨਾਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ। ਐਲਏ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪੰਜ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ
2013 ਦਾ ਐਕਟ ਭਾਵ 1.1.2014। ਜੇ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਦੋ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਾਪਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ; ਇੱਕ, ਸਰੀਰਕ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ("ਅਤੇ" ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ) ਅਤੇ ਦੂਜਾ, ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ.

"ਭੁਗਤਾਨ"/"ਟੈਂਡਰ" ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਦੱਸਦਿਆਂ ਇਹ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਵਿਦਵਾਨ ਸਲਾਹ ਦੁਆਰਾ ਕਿ "ਟੈਂਡਰ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਰਕਮ ਦਾ ਟੈਂਡਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਰਕਮ ਦਾ ਟੈਂਡਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਜਿਸ ਲਈ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ
ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨਾ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਅਰਥ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ
ਬਲੈਕ ਜ਼ ਲਾਅ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦ।

ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ "ਟੈਂਡਰ" ਟੈਂਡਰਿੰਗ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਜੁਰਮਾਨੇ ਤੋਂ ਬਚਾ ਸਕਦਾ ਹੈ

---

[24] (2002) 3 722

ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਧਿਰ ਬੇਲੋੜੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਟੈਂਡਰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। "ਭੁਗਤਾਨ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਮਤਲਬ ਐਲਏਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 (1) ਅਤੇ ਐਕਟ 2013 ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਇਸ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਿਰਫ, ਜੇ ਕੋਈ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਇਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਸਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ. ਇੱਕ ਵਾਰ ਰਕਮ ਦਾ ਟੈਂਡਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਕਿੰਨੀ ਰਕਮ ਹੋਵੇਗੀ

ਭੁਗਤਾਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, "ਭੁਗਤਾਨ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਮਤਲਬ ਅਸਲ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਲਈ ਜੋ ਵੀ ਸੰਭਵ ਹੈ ਉਹ ਹੈ
ਸਿਰਫ ਸੋਚਿਆ ਗਿਆ. "ਭੁਗਤਾਨ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਰਸੀਦ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੋਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।
ਇਸ ਦੇ ਟੈਂਡਰ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਰਕਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਬਨਾਰਸ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਸੀਆਈਟੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਦੇ [25] ਕੁਲੈਕਟਰ ਬਨਾਮ ਐਲਫਿਨਸਟਨ ਐਸਪੀਜੀ ਅਤੇ ਡਬਲਯੂਵੀਜੀ ਮਿੱਲਜ਼ .।[26]
ਅਤੇ ਜੇ ਡਾਲਮੀਆ ਬਨਾਮ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ [27], ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰਕਮ ਦਾ ਟੈਂਡਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਪੁਣੇ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ "ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ
ਧਾਰਾ 24 (2), ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ "ਭੁਗਤਾਨ" ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ:

ਜੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਧਾਰਾ 31 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਕਟਕਾਲੀਨ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਵਾਪਰਨ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ "ਭੁਗਤਾਨ" ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
24 (2) ਜਦੋਂ ਕੁਲੈਕਟਰ (ਜਾਂ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਲਈ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਧਿਕਾਰੀ) ਨੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਿਭਾਈ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਰਕਮ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਈ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾ ਸਕੇ
ਧਾਰਾ 32 ਅਤੇ 33 ਵਿੱਚ।

ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਸਰਕਾਰੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਜਾਂ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ "ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ) ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਇਹ
ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਰਥਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ
ਧਾਰਾ 24 (2) ਵਿੱਚ "ਭੁਗਤਾਨ" ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਨੇ ਡਾਲਮੀਆ ਅਤੇ ਬਨਾਰਸ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਗਏ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ।

---

[25] (1969) 2 ਐਸਸੀਸੀ 316
[26] (1971)1 337
[27] (1964) 53 ਆਈਟੀਆਰ 83 [ਏਆਈਆਰ 1964 ਐਸਸੀ 1866]

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਕੇਸ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਪੈਰਾ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਐਲਏ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ ੩੪ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਏ 16, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ 'ਤੇ ਬਿਲਕੁਲ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ. ਇਹ ਇਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ, ਜੋ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਜਮ੍ਹਾ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਵਕੀਲ ਪੇਸ਼ ਕਰੋ, ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਸਰਕਾਰੀ ਫੰਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣਾ
ਫੰਡ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਸਥਾਈ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ

ਰਾਜਾਂ ਦੁਆਰਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਥਾਈ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਅਸਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ
ਪੁਣੇ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ, ਐਲਏਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਅਤੇ ਸਥਾਈ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਬਿਨਾਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂ ਜੋ ਉੱਠਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ
ਜੇ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਤਾਂ ਪੱਖਪਾਤ ਜਾਂ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਹੋਵੇਗੀ
ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਖ਼ਾਸਕਰ ਜਦੋਂ ਐਲਏਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਪੜ੍ਹਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 34 (ਐਲਏ ਐਕਟ ਦੀ) ਦੇ ਕਾਰਨ, ਕੋਈ ਵੀ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਦਰ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਜੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਗਲਤੀ ਸੀ ਤਾਂ ਧਾਰਾ 31 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ।

ਇਸ ਬਾਰੇ ਬਹਿਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਕੀ "ਜਾਂ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਕੰਜੰਕਟਿਵ ਜਾਂ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਐਲਏਏਸੀਟੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਪੜ੍ਹਅ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਦੋ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਹਨ. ਲੋੜੀਂਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਐਲਏ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਈ ਉਪਰੋਕਤ ਅਥਾਰਟੀ ਧਾਰਾ 31 ਦੇ ਤਹਿਤ ਟੈਂਡਰ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧ ਸਕਦੀ ਹੈ
ਐਲ.ਏ.ਏ.ਸੀ. ਉਪਰੋਕਤ ਦੋਵੇਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਐਲਏ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 24 (2), ਲੈਪਸਿੰਗ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਐਫ਼ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਅਤੇ ਟੈਂਡਰਿੰਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਦੋ ਵਾਕਾਂਸ਼ਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਭੁਗਤਾਨ ਨੂੰ "ਜਾਂ" ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਥਾਰਟੀ ਲਈ ਦੋਵਾਂ ਸੰਕਟਕਾਲੀਨ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੀਮਤ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦੇ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਆਖਿਆ ਇਹ ਹੋਵੇਗੀ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸਿਰਲੇਖ ਨੂੰ "ਸੌਂਪਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ" ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ
ਐਲਏ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ਾਂ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਗਿਆ ਹੈ)। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਕਤ ਨੂੰ "ਸਾਰਿਆਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ" ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ". ਉਸੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਬਦ

"ਜਾਂ" ਨੂੰ "ਅਤੇ" ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਲੈਪਸਿੰਗ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੀਮਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਜਿੱਥੇ ਦੋਵੇਂ, ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ (ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਅਧੀਨ) ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ.

ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਈਸ਼ਵਰ ਸਿੰਘ ਬਿੰਦਰਾ ਬਨਾਮ ਯੂਪੀ 28 ਰਾਜ ਵਜੋਂ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਕੱਢਿਆ
ਮੈਕਸਵੈਲ ਆਨ ਇੰਟਰਪ੍ਰੀਟੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸਟ੍ਰੌਡ ਜ਼ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੱਕ ਕਿ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਕੰਜੰਕਟਿਵ "ਅਤੇ" ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸੰਚਿਤ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਇਕੱਠੇ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਇਹ "ਜਾਂ" ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਈ ਵਾਰ, ਅਜਿਹੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਇਹ ਆਪਣੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪੜ੍ਹੋ
"ਜਾਂ" ਵਜੋਂ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮੈਕਸਵੈਲ ਨੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ "ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ
ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਕਈ ਵਾਰ ਇਸ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
'ਜਾਂ' ਅਤੇ 'ਅਤੇ' ਇਕ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਲਈ ਜੋੜਨਾ". ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਮੋਬਿਲੋਕਸ ਇਨੋਵੇਸ਼ਨਜ਼ (ਪੀ) ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਕਿਰੁਸਾ ਸਾੱਫਟਵੇਅਰ (ਪੀ) ਲਿਮਟਿਡ 29 'ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ:

"38. ਫਿਰ ਵੀ, ਸ਼ਬਦ "ਅਤੇ" ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ
8(2) (ਏ) ਨੂੰ ਵਿਧਾਨਕ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ "ਜਾਂ" ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਇਰਾਦਾ ਅਤੇ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਇਸ ਨੂੰ "ਜਾਂ" ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਇੱਕ ਅਸਧਾਰਨ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ, ਵਿਵਾਦ ਸਿਰਫ ਦੀਵਾਲੀਆ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦੇਵੇਗਾ ਜੇ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨਹੀਂ। ਇਹ
ਇਸ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣਗੀਆਂ; ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਨਸੋਲਵੈਂਸੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਵਿਵਾਦ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ
ਕੇਸ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਮੌਜੂਦ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਜਾਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ..."
ਵਿਦਵਾਨ ਸਲਾਹਕਾਰ ਨੇ ਉਸੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੇ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕਈ ਹੋਰ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ (ਅਰਥਾਤ ਕਿ "ਜਾਂ" ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ
ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਅਤੇ ਜੇ ਲੋੜ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ "ਅਤੇ" ਵਜੋਂ, ਅਰਥਾਤ, ਇੱਕ ਕੰਜੰਕਟਿਵ ਵਜੋਂ).[30]

---

[28] 1969 (1) 219
[29] (2018)1 353
[30] ਬ੍ਰਾਊਨ ਬਨਾਮ ਹੈਰੀਸਨ 1927 ਆਲ ਈਆਰ 195 @ ਪੰਨਾ 203, 204 (ਸੀਏ); ਰਣਛੋਦਾਸ ਆਤਮਾਰਾਮ ਅਤੇ ਏਐਨਆਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ, 1961 (3) ਐਸਸੀਆਰ 718; ਬੰਬਈ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਆਰਐਮਡੀ ਚਮਰਬਾਗਵਾਲਾ 1957 (1) ਐਸਸੀਆਰ 874 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਆਰਐਮਡੀਸੀ"); ਪਟੇਲ ਚੁਨੀਭਾਈ ਦਾਜੀਭਾ ਬਨਾਮ ਨਾਰਾਇਣਰਾਓ, 1965
(2) ਐਸਸੀਆਰ 328; ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੋਡਕਟ ਐਂਡ ਟਰੇਡਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਵੀ. ਆਮਦਨ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ, 1971
ਐਸਸੀਆਰ 977; ਈਸ਼ਵਰ ਸਿੰਘ ਬਿੰਦਰਾ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ ਬਨਾਮ ਯੂਪੀ ਰਾਜ 1969 (1) ਐਸਸੀਆਰ 219; ਖਣਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਸੰਯੁਕਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਵੀ ਤੰਦੂਰ ਅਤੇ ਨਯੰਗੀ ਪੱਥਰ ਖੱਡਾਂ (ਪੀ0 ਲਿਮਟਿਡ 1987 (3) ਐਸਸੀਸੀ 308; ਸਮੀ ਖਾਨ ਬਨਾਮ ਬਿੰਦੂ ਖਾਨ 1998 (7) ਐਸਸੀਸੀ 59. ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਯਸ਼ਪਾਲ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ ਬਨਾਮ ਰਾਜ
ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ, 2005 (5) ਐਸਸੀਸੀ 420

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਇਹ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੀ ਪਲੇਸਮੈਂਟ (ਅਗਲੇ ਸੈਕਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ) ਏ
24 (2)) ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਚਾਨਕ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦਾ ਖੇਤਰ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ ਧਾਰਾ
24 (2) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 24 (1) (ਬੀ) ਨਹੀਂ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ
ਧਾਰਾ 24 (2) ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਹੋਲਡਿੰਗਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ
(ਭਾਵੇਂ ਸਾਰੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਦਾ ਟੈਂਡਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ), ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਭ ◌ਾ◌ं ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਕੀਮਤੀ ਲਾਭ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਪਰਵੀਜ਼ ਵਧੇ ਹੋਏ ਲਾਭ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਸ਼ਰਤਾਂ

ਸੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ. ਇਸ ਲਈ, ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਗਣਨਾ ਦਾ ਲਾਭ ਦੇਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਜੋਂ ਉਚਿਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (1) (ਬੀ) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਸੰਸਦੀ ਇਰਾਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ
ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਕੋਲਨ (ਇੱਕ ਵਿਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ) ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਉਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਅਪਵਾਦ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਅਸ਼ਵਿਨੀ ਕੁਮਾਰ ਘੋਸ਼ ਅਤੇ ਏਐਨਆਰ ਬਨਾਮ ਅਰਵਿੰਦਾ ਬੋਸ ਅਤੇ ਏਐਨਆਰ 31 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ (ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ "... ਵਿਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ ਆਖਰਕਾਰ ਇੱਕ ਹੈ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਵਿੱਚ ਮਾਮੂਲੀ ਤੱਤ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਧਿਆਨ

ਈ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ..... ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਰੋਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅਰਥ ਬਾਰੇ ਸ਼ੱਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਵਿਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਭਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਜਮਸ਼ੇਦ ਗੁਜ਼ਰ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ 'ਤੇ ਵੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।[32]
ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪਿੰਕੀ ਆਨੰਦ, ਵਿਦਵਾਨ ਏਐਸਜੀ, ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਭੁਗਤਾਨ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣਾ ਕੋਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਪੁਰਾਣੇ ਐਲਏ ਐਕਟ ਦਾ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪੁਰਾਣੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ; ਨਾ ਹੀ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਲਈ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ
2013 (ਧਾਰਾ 114) ਲਾਗੂ ਰਹੇਗੀ; ਹਾਲਾਂਕਿ, ਧਾਰਾ 24 ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ ਤੋਂ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਸੀਮਤ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 24 (2) ਜੀ
ਪੁਰਾਣੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲੈਪਸਿੰਗ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਤਾਜ਼ਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਲੈਪਸਿੰਗ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੰਕੀਰਣ ਸੰਕਲਪ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਐਸਜੀ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨਾ

---

[31] 1953 1

[32] 2005 (2) 591

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੁਰਾਣੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਕਾਰਨ, ਜੋ ਕਿ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਾਜ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਿਰਲੇਖ ਨੂੰ ਜੋੜ ਕੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪੁਰਾਣੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਨਿਵੇਸ਼ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਕਿ ਜਾਂ ਤਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨਾ, ਜਾਂ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣਾ - ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ,
ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੁਣੇ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
(ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਹੋਰ ਫੈਸਲੇ, ਰਾਜ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ, ਅਤੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ
ਤੀਜੀਆਂ ਧਿਰਾਂ (ਜਾਂ ਤਾਂ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਦੇ ਉੱਦਮਾਂ ਦੇ ਅਲਾਟੀਆਂ ਵਜੋਂ, ਇੱਕ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਲਈ, ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੜਕਾਂ, ਪੁਲਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜਨਤਕ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ) ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

47. ਲੋਕ ਸਭਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾ 24 (2) ਵਿੱਚ ਖਾਮੀ ਸਮਝੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣਾ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ
1894 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਵਿਨਿਵੇਸ਼ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਬੰਗਾਲ ਇਮਿਊਨਿਟੀ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ 33 ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹੈ
ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਉਸਾਰੀ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੈ ਜੋ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਸ਼ਬਦਾਂ 'ਤੇ ਰੱਖੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਉਹੀ ਸ਼ਬਦ ਦੁਹਰਾਉਂਦੀ ਹੈ. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਕੇਸੀ ਗਜਪਤੀ ਨਾਰਾਇਣ ਦੇਵ ਬਨਾਮ ਉੜੀਸਾ ਰਾਜ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ

"ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵਰਣਨ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਰਾਜ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।
ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਸਮਰਪਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਵਿੱਚ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ। ਸਾਡੇ ਵਰਤਮਾਨ ਮਕਸਦ ਲਈ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਮੁੱਢਲਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ
ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਾਰੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਫਿਰਕੂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ, ਗੈਰ-ਰਖੋਤੀ ਜ਼ਮੀਨਾਂ, ਰਹਿੰਦ-ਖੂੰਹਦ ਅਤੇ ਰੁੱਖਾਂ ਦੇ ਬਾਗ, ਚਰਾਗਾਹ ਜ਼ਮੀਨਾਂ, ਜੰਗਲ, ਖਾਣਾਂ ਅਤੇ ਖਣਿਜ, ਖੱਡਾਂ, ਨਦੀਆਂ ਅਤੇ ਨਦੀਆਂ, ਟੈਂਕ, ਪਾਣੀ ਦੇ ਚੈਨਲ, ਮੱਛੀ ਪਾਲਣ, ਕਿਸ਼ਤੀਆਂ, ਟੋਪੀਆਂ ਅਤੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਅਤੇ
ਇਮਾਰਤਾਂ ਜਾਂ ਢਾਂਚੇ ਅਤੇ ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਹ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਹਨ, ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਹੋਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਚੋਲੇ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗੀ।

---

[33] (1955) 2 603

[34] 1954 11

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਏ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ
ਜਗਨਨਾਥ ਮੰਦਰ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਬਨਾਮ ਸਿੱਧ ਮਠ 35 ਨੇ ਪੈਰਾ 53 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ "ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਸਥਿਰ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾਯੋਗ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਉਸ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਦੇ ਕਿਸੇ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ
ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੌਂਪਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।
ਇਹ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਗੰਭੀਰ ਨਤੀਜੇ ਉਦੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਸ਼ਰਤ ਨੰ. () ਅਤੇ () ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਜਾਂ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਹਨਾਂ ਦੋਵਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਸ਼ਬਦ "ਜਾਂ" ਹੈ; ਜੇ ਇਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਨਤੀਜੇ ਨਿਕਲਣਗੇ ਜਿਸ ਦਾ ਬੇਤੁਕਾ ਨਤੀਜਾ ਨਿਕਲੇਗਾ
ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੈਸਟਿੰਗ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ
ਐਲ.ਏ.ਏ.ਸੀ.ਟੀ. ਦੇ 16. ਧਾਰਾ 24 (2) ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਸ਼ਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕੀ ਹੱਕ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇ ਸੰਸਦ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰਾਜ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰਨਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਦੀ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਧਾਰਾ 24 (2) ਵਿੱਚ "ਜਾਂ" ਦੀ ਸੰਖੇਪ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਰਾਜ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਤੀਜੇ ਹੋਣਗੇ, ਬਲਕਿ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਤੀਜੀਆਂ ਧਿਰਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਜੋਖਮ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ
ਅਲਾਟੀਆਂ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਵਜੋਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੰਪੂਰਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ। ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਸੰਸਦ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਹ ਜੋ
ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ, ਰਾਜ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ
2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦੀ ਘਟਨਾ। ਇਹ ਠੀਕ ਸੀ
ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਸੰਸਦੀ ਇਰਾਦੇ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ "ਜਾਂ" ਨੂੰ "ਅਤੇ" ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜੇ ਨਾ ਤਾਂ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ) ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, (ਭਾਵ, ਪਾਰਟੀ ਜਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਟੈਂਡਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਤਾਂ ਹੀ ਐਲਏਸੀਟੀ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਖਤਮ ਹੋ ਵੇਗੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਸਲਾਹ
ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਕਈ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।[36]

ਮੈਸਰਜ਼ ਭੰਗੜੇ, ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜੇਸ਼ ਮਹਾਲੇ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ਸ਼ੀ ਕਿਰਨ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਇਆ ਕਿ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੀ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵੱਖਰੀਆਂ ਹਨ (ਜਾਂ ਤਾਂ "ਜਾਂ"
ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ) ਬਹੁਤ ਸਖਤ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰ ਹਨ. ਵਿਦਵਾਨ ਸਲਾਹ

---

[35] (2015) 16 542 @ ਪੈਰਾ 53

[36] ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤੀ ਗਲਾਸ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਬਨਾਮ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, (2003) 1 ਐਸਸੀਸੀ 335; ਗੁਲਾਮ ਮੁਸਤਫਾ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ, (1976) 1 ਐਸਸੀਸੀ 800; ਸੀਤਾ ਰਾਮ ਭੰਡਾਰ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਬਨਾਮ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਗਵਰਨਰ, ਐਨਸੀਟੀ ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਹੋਰ, (2009) 10 ਐਸਸੀਸੀ 501 ਅਤੇ ਚੰਦਰਗੌੜਾ ਰਾਮਗੌਡਾ ਪਾਟਿਲ ਅਤੇ ਏਐਨਆਰ। v. ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਅਤੇ
ਓਰਸ., (1996) 6 405

ਏ. ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਉਹ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਜੋ ਰਾਜ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮਾਲਕੀ ਕਈ ਵਾਰ ਦੂਜੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਹੁਣ ਮਾਲਕੀ ਖੋਹਣ ਦੇ ਖਤਰੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇੱਕ ਕਲਪਨਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ
ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਅਜਿਹੇ ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਜੇ ਇਰਾਦਾ ਅਜਿਹਾ ਸੀ,
ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਧੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।
ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ, ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਖੋਹਣਾ ਜਾਂ ਖੋਹਣਾ, ਸ਼ੱਕੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਜਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰੂਪ ਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉਪਕਾਰ।

ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਰਾਜ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਪੰਚਨਾਮਾ ਬਣਾ ਕੇ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਜ਼ਮੀਨ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਰਾਜ ਦਾ ਆਮ ਸ਼ਾਸਨ ਹੋਵੇਗਾ
ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਖੁੱਲੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ, ਕਬਜ਼ਾ ਮਾਲਕ ਦਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰਾਜ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦਾ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਜ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਆਪਣੀ ਪੁਲਿਸ ਫੋਰਸ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਣ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ 'ਤੇ ਖੇਤੀ ਕਰਨ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਬੇਘਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ 'ਤੇ ਰਹਿਣਾ ਜਾਂ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ
ਜੋ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੁਝ ਨਿੱਜੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜੇ ਉਹ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਦਾਖਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਖੇਤੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ
ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਬਜ਼ਾ ਰਾਜ ਦਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਤਾਰ ਪੰਚਨਾਮਾ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਢੰਗ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦਾ ਢੰਗ ਮੰਨਿਆ। ਬੰਦਾ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਬਨਾਮ ਮੋਤੀ ਲਾਲ ਅਗਰਵਾਲ ਕੇਸ 37 ਇਹ ਅਦਾਲਤ
ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਪੰਚਨਾਮਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ। ਜੇ ਐਕੁਆਇਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਹਰੇਕ ਪਾਰਸਲ ਦਾ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਾਫ਼ੀ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਤਿਆਰੀ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਤੀਕਾਤਮਕ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇ
ਸੁਤੰਤਰ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ। ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਵਰਤੋਂ ਵੀ
ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਅਜੇ ਵੀ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਸੀ।

ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਰਾਜ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦਾ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਤਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰੇ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ

---

37 (2011)5 ਐਸਸੀਸੀ 394 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਬੰਦਾ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਏ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਉਜਾੜਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰੋ।
ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ੇ ਨੂੰ ਕਿਸ ਲਈ ਸਰੀਰਕ ਕਬਜ਼ਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਰਾਜ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਈ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਤਾਰ ਪੰਚਨਾਮਾ ਖਿੱਚਣ ਦੇ ਢੰਗ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦਾ ਢੰਗ ਮੰਨਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਟੀ.ਐਨ. ਹਾਊਸਿੰਗ ਬੋਰਡ ਬਨਾਮ ਕੇਸ ਵਿੱਚ। .
ਵਿਸ਼ਵਮ 38 ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ
ਮੈਮੋਰੰਡਮ/ਪੰਚਨਾਮਾ ਦਰਜ ਬੀ ਕਰਨਾ
ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰੋ।

ਨਾਲ ਹੀ, ਹੋਰ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ.[39]

ਉਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੀ ਮਿਆਦ
ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਸਥਿਰ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਪੱਖਪਾਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ
ਕੋਈ ਵੀ ਪਾਰਟੀ। ਮੈਕਸਿਮ ਐਕਟਸ ਕੁਰੇ ਨੇਮਿਨੇਮ ਗ੍ਰੈਵਿਟ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਜਾਂ ਇਸ ਦੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਹੀ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ
ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਦੀ ਹੈ
ਕਬਜ਼ਾ ਖੋਹਣਾ, ਰਾਜ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ। ਜੇ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਿਧਾਂਤ ਨੀਮੋ ਟੈਂਟੂਰ ਅਤੇ ਅਸੰਭਵ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ, ਭਾਵ, ਕਾਨੂੰਨ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਬਹਾਨਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਫਰਜ਼ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੰਭਵ ਹੈ
ਕਿਸੇ ਫਰਜ਼ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਬਹਾਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਲਾਤੀਨੀ ਮੈਕਸਿਮ ਲੈਕਸਨਨ ਕੋਗਿਟਾਡ ਇਮਪੋਸਿਬਿਲੀਆ, ਭਾਵ, ਕਾਨੂੰਨ ਕਿਸੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜੋ ਉਹ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਕਿਉਂਕਿ, ਰਾਜ ਲਈ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣਾ ਅਸੰਭਵ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਰੋਕ ਜਾਂ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ. ਇਸ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਲਈ ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ
ਏ.ਆਰ. ਅੰਤੁਲੇ ਬਨਾਮ ਆਰ.ਐਸ.ਨਾਇਕ ਅਤੇ ਓਰਸ 40, ਸਾਰਾ ਮੈਥਿਊ ਬਨਾਮ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਕਾਰਡੀਓ ਵੈਸਕੁਲਰ ਬਿਮਾਰੀਆਂ 41 ਅਤੇ ਦਾਊ ਦਿਆਲ ਬਨਾਮ ਯੂਪੀ ਰਾਜ ਵਿੱਚ[42]. ਏ.ਆਰ. ਅੰਤੁਲੇ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਧਿਰ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਗਲਤੀ ਤੋਂ ਪੱਖਪਾਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਸਲਾਹਕਾਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

---

[38] (1996) 8 ਐਸਸੀਸੀ 259
G
[39] ਬਲਵੰਤ ਨਰਾਇਣ ਭਾਗੜੇ ਬਨਾਮ ਐਮਡੀ ਭਾਗਵਤ, (1976) 1 ਐਸਸੀਸੀ 700; ਟੀ.ਐਨ. ਬਨਾਮ ਮਹਾਲਕਸ਼ਮੀ ਅੰਮਲ ਰਾਜ, (1996) 7 ਐਸਸੀਸੀ 269; ਟੀ.ਐਨ. ਹਾਊਸਿੰਗ ਬੋਰਡ ਬਨਾਮ ਏ. ਵਿਸ਼ਵਮ, (1996) 8 ਐਸਸੀਸੀ 259 ਅਤੇ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਵਰਮਾ ਅਤੇ ਹੋਰ। v. ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ, (2010) 13 ਐਸਸੀਸੀ 158.
[40] 1988 ਬੇਨਤੀ (1) ਐਸਸੀਆਰ 01
[41] 2014 (2) ਐਸਸੀਸੀ 62
[42] 1959 (1) 639

ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਧਿਰ ਜੋ ਆਪਣੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਨਿਭਾ ਸਕਦੀ, ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਲਈ, ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਆਪਣਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ

ਕਿਸੇ ਦੇ ਗਲਤ ਕੰਮ ਲਈ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ, ਜਾਂ ਅਟਕਲਾਂ ਨੂੰ ਦਰਜਾ ਦੇਣਾ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਕਿ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮਿਆਦ ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਰਾਜ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਮਨਾਹੀ/ਜੁਰਮਾਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਸਲਾਹਕਾਰ ਪੇਸ਼ ਕਰੋ, ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਸਥਿਰ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ। ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨਤਾ, ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਸਹੀ ਤਰਕ ਦੇ ਨਿਯਮ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋਣ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਮਨਾਹੀ ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੋਣਗੇ। ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਮਨਾਹੀ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ੀਲਤਾ ਅਤੇ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਘਟਾਇਆ ਜਾਂ ਘਟਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਵੀ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪ੍ਰਾਰਥੀ ਅੰਤਰਿਮ ਪ੍ਰੜਾਅ 'ਤੇ ਸੁਫਲ ਰਹੀ। ਜੁਦ ਤੱਕ ਕਿ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਅਦਾਲਤ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਅੰਤ 'ਤੇ ਸਫਲ ਧਿਰ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਉਸੇ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਹੁੰਦਾ। ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਕੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਈ ਸਾਊਥ ਈਸਟਰਨ ਕੋਲ ਫੀਲਡ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ।[43]. ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸਮਾਨਤਾ, ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਸਹੀ ਤਰਕ ਦੇ ਆਮ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਿਯਮ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ. ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਐਸਾਰ ਆਇਲ ਲਿਮਟਿਡ 44 ਸਮੇਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਈ ਹੋਰ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ 24 (2) - ਉਸ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਇਨਾਮ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ, ਜਾਂ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ, ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ।

<u>ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਝਗੜੇ</u>

ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਸ਼ਿਆਮ ਦੀਵਾਨ ਨੇ ਦਲੀਲਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਵੱਲੋਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ 2013 ਦਾ ਐਕਟ ਇੱਕ ਨਵਾਂ, ਪਰਿਵਰਤਨਕਾਰੀ ਅਤੇ ਰੈਡੀਕਲ ਉਪਾਅ ਹੈ। ਨਵਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਇੱਕ ਕਲਿਆਣਕਾਰੀ ਰਾਜ ਹੈ

---

[43] 2003 648

[44] 2012 (3) ਐਸਸੀਸੀ 522

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਕਾਨੂੰਨ, ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ - 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਲਟ. ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਦੀਵਾਨ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ

1

894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ, ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸਮਾਂ-ਸੀਮਾ ਦੀ ਘਾਟ ਆਦਿ ਵਰਗੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਹਿਲੂਆਂ 'ਤੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਕਈ ਦੌਰ ਹੋਏ। ਇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਵੀ ਨਿਕਲਿਆ
1894 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸੋਧਾਂ ਵਿੱਚ (ਖਾਸ ਕਰਕੇ, 1967 ਦੀਆਂ ਸੋਧਾਂ ਅਤੇ
1984) ਜਿਸ ਨੇ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਫਸ ਗਏ। ਵਿਦਵਾਨ ਸਲਾਹਕਾਰ ਨੇ ਇਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ
ਫੈਸਲੇ, ਦੇਵ ਸ਼ਰਨ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਵਜੋਂ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ 45 ਅਤੇ
ਰਾਧੇ ਸ਼ਿਆਮ ਬਨਾਮ ਯੂਪੀ 46 ਰਾਜ। ਵਾਰ-ਵਾਰ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਇੱਕ ਅਣਉਚਿਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸੀ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਕਿ 1894 ਦਾ ਐਕਟ 116 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਸ

ੜਕਾਂ, ਨਹਿਰਾਂ, ਰੇਲਵੇ ਆਦਿ ਦਾ ਸੀ. ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਅਕਸਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੜਕਾਂ ਬਣਾਉਣਾ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜਨਤਕ ਅਦਾਰਿਆਂ / ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਪੁਲਾਂ, ਡੈਮਾਂ ਅਤੇ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ, ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਵਿਕਾਸ, ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ।
ਸਮਾਜ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਰਗਾਂ ਨੂੰ ਮਕਾਨ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣਾ ਅਤੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਕਲੋਨੀਆਂ/ਸੈਕਟਰਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ। ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ, ਵੱਡੇ ਟ੍ਰੈਕਟਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਈ ਹੈ
ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪੇਂਡੂ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਾਂ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਉੱਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨਾ, ਜੋ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਹੁਮੰਜ਼ਲੀ ਕੰਪਲੈਕਸਾਂ, ਵਪਾਰਕ ਕੇਂਦਰਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਇਕਾਈਆਂ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕੰਪਨੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਐਕਟ ਦੇ ਭਾਗ V ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ,

ਈ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਾਲ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਾਰਜਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਹਾਇਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਦੇ ਸਰੋਤ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਹੋ ਗਏ
ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਅਣਜਾਣ ਹਨ, ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਨ। ਅਸ਼ਾਂਤੀ
ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਘਾਟਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਅਸ਼ੁਮਾਨਤਾ ਨੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਧੁਨਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਵਾਜਬ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ, ਬਲਕਿ ਹੋਰ ਵੀ
ਅਧਿਕਾਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ, ਰੁਜ਼ਗਾਰ, ਉੱਚ ਸੋਲਟੀਅਮ ਅਤੇ ਕੁਝ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਹੋਣ ਵਿਰੁੱਧ ਗਰੰਟੀ।
ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਨੇ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਜੋ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਦਿਸ਼ਾ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਸਲਾਹਕਾਰ ਨੇ ਭਾਰਤ ਸੇਵਕ ਸਮਾਜ ਬਨਾਮ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਗਵਰਨਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।
ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਜੀ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਦਮਨਕਾਰੀ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ, ਐਕਟ
2013 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ

---

[45] (2011) 4 ਐਸਸੀਸੀ 769

[46] (2011) 5 ਐਸਸੀਸੀ 553

[47] 2012 (12) ਐਸਸੀਸੀ 675

ਨਵਾਂ ਲਾਭਕਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਲਾਭਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਸੰਕੀਰਣ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਖੋਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

ਸ੍ਰੀ ਦੀਵਾਨ ਨੇ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਵਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਇਸ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦੇਣ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਬੀ ਜਾਇਦਾਦ ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਜਿਹੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਚਿੰਤਾਵਾਂ, ਕਈ ਵਾਰ, ਜੋ ਛੋਟੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹਨ ਜਾਂ ਛੋਟੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜੋਤ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਹਨ ਅਤੇ ਉਕਤ ਹੋਲਡਿੰਗਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹਨ, ਨਵਾਂ ਐਕਟ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਐਕਟ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ

ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ, ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਸੀ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਲਈ ਢੁੱਕਵਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ,

ਵਿਗਿਆਨਕ ਤਰੀਕਿਆਂ 'ਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਪੈਕੇਜ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ। ਇਹ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਕਲਿਆਣਕਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, 2013 ਦਾ ਐਕਟ ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਪਹੁੰਚ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਨਵੇਂ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਲਟ, ਇੱਕ ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਮੁਲਾਂਕਣ

ਡੀ (ਐਸ.ਆਈ.ਏ.) ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 7 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਇੱਕ ਅਨਿੱਖੜਵੇਂ ਅੰਗ ਵਜੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ; ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਨਵਾਂ ਐਕਟ ਇੱਕ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ (ਏ) ਹਰੇਕ ਦੀ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਅਤੇ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਨੋਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ

ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰ; (ਅ) ਬੇਜ਼ਮੀਨੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਗੁਆ ਚਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹਨ; () ਜਨਤਕ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸੂਚੀ

ਸਰਕਾਰੀ ਇਮਾਰਤਾਂ, ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਜੋ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦਾ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਅਤੇ (ਡੀ) ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਕਿਸੇ ਸਾਂਝੇ ਜਾਇਦਾਦ ਸਰੋਤਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ।

55. ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 24 ਆਮ ਨਿਯਮ ਦਾ ਅਪਵਾਦ ਬਣਦੀ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 114 ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸਾਰੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ। ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾ 24 ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਸਦੀ ਇਰਾਦਾ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਹੋਵੇ

ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਜ਼ੁਲਮ ਅਤੇ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਵਿਵਸਥਾ (ਧਾਰਾ 24) ਨੂੰ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਨਵੇਂ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

ਇਕ ਪਾਸੇ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11, 11 (ਏ), 12, 31 ਅਤੇ 34 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਗੈਰ-ਅੜਿੱਕਾ

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪੂਰੇ ਜੋਸ਼ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਠੀਕ ਸੀ

ਅ

ਦਾਲਤ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਵਿਵਸਥਾ ਇਹ ਕਹਿਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਕਿ ਗੈਰ-ਅੜਿੱਕੇ ਵਾਲੀ ਧਾਰਾ ਵਿਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਬੰਧ ਜਾਂ ਐਕਟ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਣਨ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਪੂਰਾ ਅਮਲ ਹੋਵੇਗਾ।
ਗੈਰ-ਅੜਿੱਕੇ ਵਾਲੀ ਧਾਰਾ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ
ਕਾਨੂੰਨ[ਸੋਧੋ] ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।[48]
ਸ੍ਰੀ ਦੀਵਾਨ ਨੇ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਤਿੰਨ ਪੜਾਵਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸੰਸਦ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਐਕੁਆਇਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ; ਜਾਂ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ
ਇਹ ਪੁਰਸਕਾਰ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪੰਜ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 24 ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਦਾ ਅਤੇ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਨਿਰਮਾਣ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ,
ਇਸ ਹੱਦ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 24 (2) ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲਾ "ਭੁਗਤਾਨ" ਸ਼ਬਦ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਕਵਰ ਕਰੇਗਾ ਜਿੱਥੇ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 (2) ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰੈਫਰੈਂਸ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਫੈਸਲਾ, ਭਾਵ, ਪੁਣੇ ਮਿਉਂਸਪਲ
ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ (ਸੁਪਰਾ) ਨੇ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਹੈ।
ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ[ਸੋਧੋ] ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਸੀ ਕਿ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜਿੱਥੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਨੇ ਰਕਮ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਰਾਜ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਸਮੇਂ, ਰਕਮ ਕਿਸੇ ਸਥਾਨ ਜਾਂ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਇਸਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਵਿੱਚ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਅਸਲ ਟੈਂਡਰ
ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਕੰਮ ਲਈ ਇੱਕ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਜੁਰਮ ਹੈ
ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਰਕਮ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਇਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਅਥਾਰਟੀ ਜਿਸ ਕੋਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਪਹੁੰਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਕਮ ਕੱਢ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ
ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਪੱਖਪਾਤ ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਬਾਅਦ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਵੀ, ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਮੁਆਵਜ਼ੇ 'ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਅਤੇ ਰਕਮ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਓ।

ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਰੈਫਰੈਂਸ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਅਤੇ ਸੰਪੂਰਨ ਹੈ ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਮੰਗਿਆ ਹੈ (1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ)। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ, ਜੋ ਕਿ ਅਨੁਸਾਰ

---

[48] ਮਾਧਵ ਰਾਓ ਸਿੰਧੀਆ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ 1971 (1) ਐਸਸੀਸੀ 85 (11 ਜੱਜ); ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੇਵੀ (1996) 4 ਐਸਸੀਸੀ 76 (2 ਜੱਜ) ਪਰਾਂਕੰਦਿਆਲ ਏਰਾਵਤ ਵਿੱਚ।

ਉਸ ਲਈ, ਸੰਸਦ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇਵੇਗਾ, ਅਰਥਾਤ, ਸੰਸਦ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣਾ. ਇਹ ਦੁਬਾਰਾ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਸੰਸਦੀ ਇਰਾਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਿਛਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਹੱਦ ਤੱਕ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਚੱਲ ਰਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣਾ ਸੀ - ਧਾਰਾ 24 (1) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਸ਼ਾਸਨ, ਭਾਵ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਨਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ। ਵਿਦਵਾਨ ਸਲਾਹਕਾਰ ਨੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਜਿਸ ਨੇ ਪੁਣੇ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ।

ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ "ਭੁਗਤਾਨ" ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਸੀ ਖਜ਼ਾਨਾ ਜਾਂ ਰੈਫਰੈਂਸ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇੱਥੇ, ਇਹ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਸੰਸਦ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣੂ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੀ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਅਤੇ ਬੇਲੋੜੀ ਦੇਰੀ ਹੋਈ ਸੀ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਵਿੱਚ . ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਨਾਮ ਬਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ, ਕਬਜ਼ਾ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਸ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧ ਸਕਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਨਵੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਇਸ ਸ਼ਰਾਰਤ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀ,

ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਗੱਲ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਦ ਇੱਕ "ਚੁਮਕਦਾਰ ਈ ਲਾਈਨ ਪਹੁੰਚ" ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਾਰੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋਈਆਂ 1.1.2014 ਤੋਂ ਪੰਜ ਜਾਂ ਵਧੇਰੇ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣਾ ਖਤਮ ਹੋਣਾ ਪਿਆ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 24 (1) ਨੇ ਇੱਕ ਸੀਮਤ ਵਿੰਡੋ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸਨੇ ਕੁਝ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਇਆ, ਅਰਥਾਤ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਿੱਥੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਪਰ ਅੱਗੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਇਨਾਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ

---

[49] ਭਾਰਤ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ (2014) 6 ਐਸਸੀਸੀ 586 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਭਾਰਤ ਕੁਮਾਰ"); ਬਿਮਲਾ ਦੇਵੀ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ (2014) 6 ਐਸਸੀਸੀ 583 @ ਪੈਰਾ 3; ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਸ਼ਿਵ ਰਾਜ (2014) ਪੈਰਾ 22 ਵਿਖੇ 6 ਐਸਸੀਸੀ 564; ਪੈਰਾ 14 ਵਿਖੇ ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਲਾਜੀ ਨਗਰ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ (ਸੁਪਰਾ); ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਵਿਨੋਦ ਆਇਲ ਐਂਡ ਜਨਰਲ ਮਿੱਲਜ਼ 2014 (15) ਐਸਸੀਸੀ 410 ਪੈਰਾ 21 ਤੇ; ਸੀਤਾ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ (2015) 3 ਐਸਸੀਸੀ 597 ਪੈਰਾ 19, 21 ਤੇ; ਰਾਮ ਕਿਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਹਰਿਆਣਾ (2015) 4 ਐਸਸੀਸੀ 347 ਪੈਰਾ 8, 9, 12; ਵੇਲੁਸਾਕਸ਼ਨ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ 2015 (4) ਐਸਸੀਸੀ 325 ਪੈਰਾ 15, 16, 17 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਵੇਲੁਸਾਕਸਨ"); ਕਰਨੈਲ ਕੌਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (2015) ਪੈਰਾ 17, 18, 23 ਤੇ 3 ਐਸਸੀਸੀ 206; ਰਾਜੀਵ ਚੌਧਰੀ ਐਚਯੂਐਫ ਬਨਾਮ ਦਿੱਲੀ ਰਾਜ (ਐਨਸੀਟੀ) (2015) ਪੈਰਾ 1 ਵਿਖੇ 3 ਐਸਸੀਸੀ 541; ਸਮਰੱਥ ਆਟੋਮੋਬਾਈਲਜ਼ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਏਆਈਆਰ 2015 ਐਸਸੀ 3186 ਪੈਰਾ 4 ਤੇ; ਐਨਸੀਟੀ ਦਿੱਲੀ ਸਰਕਾਰ ਬਨਾਮ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਏਆਈਆਰ 2015 ਐਸਸੀ 2683 ਪੈਰਾ 3 ਤੇ; ਕਰਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ 2014 (5) ਪੈਰਾ 5 ਵਿਖੇ ਐਸਸੀਸੀ 738; ਸ਼ਸ਼ੀ ਗੁਪਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ।

v. ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ 2016 (13) ਪੈਰਾ 5 ਵਿਖੇ ਐਸਸੀਸੀ 380; ਦਿੱਲੀ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਬਨਾਮ ਦਿੱਲੀ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ (2016) 16 ਐਸਸੀਸੀ 258 ਏਟ ਪੈਰਾ 1 (ਹਰਬੀਰ "ਸੁਖਬੀਰ")।

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਦੋਵੇਂ ਮਾਮਲੇ 1.1.2014 ਤੋਂ 5 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋ ਏ ਸੀਮਤ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ
ਜਾਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸੰਸਦੀ ਇਰਾਦਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪੰਜ ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਇਨਾਮਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਜੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ,
ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ (ਅਜਿਹੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦੀ) ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਹੋਣੀ ਸੀ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਤੀਜਾ ਸਫਲ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਬੀ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਸੀ
2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ "ਭੁਗਤਾਨ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਮਤਲਬ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਜਾਂ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਤਿੰਨ ਸੰਕਟਕਾਲੀਨ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਸੀ ਕੋਰਟ। ਜੇ ਇਹ ਘਟਨਾਵਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਅਤੇ ਰਕਮ ਸਿਰਫ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਵਾਪਸ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ, ਤਾਂ ਖਜ਼ਾਨੇ ਜਾਂ ਵਿੱਤੀ ਕੋਡ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੁਝ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ
ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਭੁਗਤਾਨ ਜਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਸੀ
ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 ਨਹੀਂ ਜੋ ਇਹ ਮੰਨਦੀ ਹੈ
ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅਤੇ (ਨਿਰਧਾਰਤ ਤਿੰਨ ਘਟਨਾਵਾਂ ਰਾਹੀਂ) ਕਿਸੇ ਜਨਤਕ ਫਰਜ਼ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣਾ, ਅਜਿਹੇ ਕਰਤੱਵ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਤਾਂ ਹੀ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਉਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਭਰਤ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 24 (2) ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੈ
ਲਾਭਕਾਰੀ ਇਰਾਦਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਅੜਿੱਕੇ ਵਾਲੀ ਧਾਰਾ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ. ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ

ਈ ਸਲਾਹ, ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਅਰਥ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ. ਇਹ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਧਾਰਾ 24 (2) ਨੇ ਦੋ-ਪੱਖੀ ਉਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ, ਅਰਥਾਤ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਐਕੁਆਇਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣਾ ਅਤੇ ਦੂਜਾ, ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ
ਹੁਣ ਤੱਕ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹਨ ਜਿਸ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 300 ਏ ਦੁਆਰਾ ਗਰੰਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਪੂਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਉਸਾਰੀ ਦੀ ਬਜਾਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਜੋ ਇਸਦੇ ਮਕਸਦ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ
ਸ਼ਿਵਰਾਜ 50.

ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਪੁਣੇ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ (ਸੁਪਰਾ) ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਖੁਦ ਧਾਰਾ ੩੧ ਅਤੇ ਜੀ ਬਾਰੇ ਸੁਚੇਤ ਸੀ ਧਾਰਾ 31 (2) ਤਹਿਤ ਵਿਚਾਰੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੰਕਟਕਾਲੀਨ ਸਥਿਤੀਆਂ ਜਾਂ ਘਟਨਾਵਾਂ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਆਈਵੋ ਅਗਨੇਲੋ ਸੈਂਟੀਮਾਨੋ ਫਰਨਾਂਡੀਜ਼ ਬਨਾਮ ਵੀ. ਗੋਆ ਰਾਜ 51, ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਿ ਰਾਜ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ - ਸਵੀਕਾਰ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ

---

[50] (2014) 6 ਐਸਸੀਸੀ 564.
[51] (2011) 11 ਐਸਸੀਸੀ 506

ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥਾ ਜਾਂ ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ - ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਰੱਖੇ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਉਸੇ ਆਮ ਖਜ਼ਾਨੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰੋ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੋ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਅਭਿਆਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ, ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ - ਅਤੇ

1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 (2) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕਿਸ਼ੇ ਵੀ ਸੰਕਟਕਾਲੀਨ ਸਥਿਤੀਆਂ, ਇਸ ਨੂੰ ਰੈਫਰੈਂਸ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ
ਸਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਸਿਰਫ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਪਰ ਵਿਵਸਥਾ ਰਾਹੀਂ ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ. ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਵਿਆਖਿਆ ਵੀ ਇੱਕ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ
ਸੀ ਬਰਾਬਰ ਵਿਆਖਿਆ ਅਤੇ ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨਾ ਕਿ ਨਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਅਸਲ ਲਾਭ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਵੇਲਾਕਸ਼ਨ ਕੁਮਾਰ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਲਾਭਕਾਰੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਰਾਜੀਵ ਚੌਧਰੀ

()[52]ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਵਿਆਖਿਆਤਮਕ ਅਭਿਆਸ ਦੀ ਆੜ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ
ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਟੋਪੀ ਰੱਖੋ। ਇਹ ਰਾਜ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 24 (2) ਵਿੱਚ "ਜਾਂ" ਨੂੰ "ਅਤੇ" ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਬਿੱਲ (ਜੋ ਆਖਰਕਾਰ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸਮਾਪਤ ਹੋਇਆ) ਦੇ ਤਿੰਨਾਂ ਖਰੜਿਆਂ ਵਿੱਚ,
ਨਿਰੰਤਰ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਈ ਸ਼ਬਦ "ਪਰ ਸਰੀਰਕ ਕਬਜ਼ਾ" ਸੀ. ਤਿੰਨ ਪੜਾਵਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਰਾਦਾ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਸੀ ਕਿ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਲਟਕ ਰਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਸੰਸਕਰਣ ਵਿੱਚ, ਭਾਵ 5.9.2011 ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਿੱਲ ਵਿੱਚ, ਸਾਰੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਚਾਹੇ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ
ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਜੇ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜਿੱਥੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਅਰਥਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਿਭਿੰਨ "ਜਾਂ" ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨਾ।

ਧਾਰਾ 24 ਅਧੀਨ ਕਵਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਤਿੰਨ ਵਿਆਪਕ ਸਥਿਤੀਆਂ () ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਖਤਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ;

---

[52] (2015) 3 ਐਸਸੀਸੀ 541

[53] ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਬਿੱਲ 2011 - 05.07.2011 ਨੂੰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ; ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਵਿੱਚ ਵਾਜਬ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਬਿੱਲ, 2013 ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ 29.08.2013 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਵਿੱਚ ਵਾਜਬ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਐਕਟ 2013 (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੰਸਦ ਦੇ ਦੋਵਾਂ ਸਦਨਾਂ ਦੁਆਰਾ 05.09.2013 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ)।

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

() ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਜਿੱਥੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ; ਅਤੇ () ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਜਿੱਥੇ
1894 ਦੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਰੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਸਮੂਹ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। 1.1.2014 ਨੂੰ ਪੂਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਦੋ ਸ਼ਰਤਾਂ

ਸ੍ਰੀ ਦੀਵਾਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਇਨਾਮ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਬੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪੰਜ ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
2013 ਦਾ ਐਕਟ (ਭਾਵ, 1.1.2009 ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪੁਰਸਕਾਰ); ਅਤੇ ਦੂਜਾ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਤੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਸਰੀਰਕ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ 1894 ਵਿੱਚ।

ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਦੂਜਾ ਸਮੂਹ, ਜਿੱਥੇ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਧੇ ਹੋਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਧਾਰਾ 24 (1) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 24 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਧਾਰਾ 24 (1) ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕਾਰਵਾਈ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਨਾਮ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚੀ ਹੈ
1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ
2013 ਦਾ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਧਾਰਾ 24 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਹਨ
ਪੂਰੇ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
1894 ਐਕਟ; ਅਤੇ ਦੂਜਾ, ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ "ਬਹੁਮਤ" ਨੂੰ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਗਿਣਿਆ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ
1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਪੁਰਸਕਾਰ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੁਰਸਕਾਰ ਹਨ, ਭਾਵ, 1.1.2009 ਅਤੇ 31.12.2013 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੁਰਸਕਾਰ।

ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਤੀਜਾ ਸਮੂਹ ਉਹ ਹੈ ਜਿੱਥੇ
ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ੨੦੧੩ ਦੇ ਐਕਟ ਅਤੇ ੧੮੯੪ ਦੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਰਕਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਕੇਸ ਧਾਰਾ 24 (1) (ਬੀ) ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਨਾ ਤਾਂ ਧਾਰਾ 24 (2) ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੱਕ ਪੁਰਸਕਾਰ ਪੰਜ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਐਕਟ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ, ਡੀਮਡ ਲੈਪਸਿੰਗ ਲਈ ਕੋਈ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਹੀਂ
ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਸ੍ਰੀ ਦੀਵਾਨ ਨੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਵਧੇ ਹੋਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਲਾਭ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਰਹਿਣਗੀਆਂ ਜਿੱਥੇ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ 5 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੋਈ ਇਨਾਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

63. ਸ੍ਰੀ ਦੀਵਾਨ ਨੇ ਫਿਰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 24 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਇਹ ਸਮਝ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਸਥਾਪਤ ਨਿਯਮਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ, ਭਾਵ, ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਸੁਨਹਿਰੀ ਨਿਯਮ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਦੂਜਾ, ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਨ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼, ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ

ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਨਿਆਂ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦੇ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦਾ ਲਾਭ ਕੁਝ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ

1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਾਸਨ। ਵਰਤਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਤੀਜਾ ਨਿਯਮ ਇਹ ਹੈ ਕਿ

ਸਦਭਾਵਨਾਪੂਰਨ ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਨਿਯਮ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਅਸਥਿਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ; ਚੌਥਾ, ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕਾਂ ਦੀ ਸਮਕਾਲੀ ਸਮਝ

ਨਵਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ, ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾ ਸਕੇ, ਅਤੇ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਜਾਂ ਬੇਤੁਕੀਆਂ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾ ਸਕੇ. ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਚਾਰਸ਼ੀਲ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਇਸਦਾ ਕੁਦਰਤੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇਣਾ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਨਿਯਮ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲਾਭਕਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ

ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ।[54]

ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾ 24 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਧਾਰਾ 24 ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਮੁੱਖ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਧਾ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਅਰਥ ਦਿੰਦੀ ਹੈ - "ਸਰੀਰਕ ਕਬਜ਼ਾ", "ਭੁਗਤਾਨ", ਅਤੇ "ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ"। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ੨੦੧੩ ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ ੨੪ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 ਦੇ ਨਾਲ, "ਟੈਂਡਰ" ਸ਼ਬਦ ਵੀ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਵਿਆਖਿਆ ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਕੀਤੀ ਹੈ ਉਹ ਕੁਦਰਤੀ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੈ

"ਟੈਂਡਰ" ਦਾ ਅਰਥ.

ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ 'ਭੁਗਤਾਨ' ਅਤੇ 'ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿਚ ਜਮ੍ਹਾਂ' ਸ਼ਬਦ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਉਪਲਬਧ ਕਰਾਉਣ ਦੇ ਦੋ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਤਰੀਕੇ ਹਨ।

ਸ੍ਰੀ ਦੀਵਾਨ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਪੈਸੇ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦੇ ਇਹ ਦੋ ਤਰੀਕੇ ਹਨ

ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ। 'ਭੁਗਤਾਨ' ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਭੁਗਤਾਨ। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੋਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਨਿਯਮ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ,

ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦਾ ਤਰੀਕਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ

(ਸੁਪਰਾ), 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਹੈ

---

[54] ਵਕੀਲ ਨੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਝਾਰਖੰਡ ਰਾਜ (2005) 3 ਐਸਸੀਸੀ 551 (5 ਜੱਜ) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ; ਕੇਂਦਰੀ ਰੇਲਵੇ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਬਨਾਮ ਵਿਸ਼ਵਨਾਥ (1969) 3 ਐਸਸੀਸੀ 95; ਅਤੇ ਮੈਸਰਜ਼ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਓਰ ਐਂਡ ਫਰਟੀਲਾਈਜ਼ਰਜ਼ (ਇੰਡੀਆ) ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਕਰਮਚਾਰੀ ਰਾਜ ਬੀਮਾ (1987) 4 ਐਸਸੀਸੀ 203

ਇੱਕ ਭਲਾਈ ਅਤੇ ਸੁਧਾਰਾਤਮਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਲਾਭਕਾਰੀ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦਾ ਸਮਰਥਨ।

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਇੱਕ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕਾਨੂੰਨ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ

ਇੱ

ਕ ਜਨਰਲ ਦੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਜੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਰਕਮ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਧਾਰਾ 24 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਧਾਰਾ 24 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਭੁਗਤਾਨ ਕੇਵਲ ਤਾਂ ਹੀ ਪੂਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੇ ਰਕਮ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ
ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 (2) ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਸੰਕਟਕਾਲੀਨ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਵਾਪਰਨ 'ਤੇ, ਇਸ ਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਰੈਫਰੈਂਸ ਕੋਰਟ ਜਿਵੇਂ ਕਿ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 (ਡੀ) ਤਹਿਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਟੈਂਡਰ ਿ◌ੰਗ ਪੈਸਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 (1) ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਰਥਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ 'ਟੈਂਡਰ' ਅਤੇ 'ਭੁਗਤਾਨ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਦੀਵਾਨ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਸਾਲਿਸਿਟਰ ਜਨਰਲ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਰਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ ਕਾਨੂੰਨ, ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਸੀ

ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31, ਜੋ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਅਤੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਭੁਗਤਾਨ ਸਵੀਕਾਰ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਕੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ।
ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ੧੮੯੪ ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਯਮ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਥਾਈ ਆਦੇਸ਼,
ਜੋ ਕਿ ਰਾਜ ਦੇ ਮੁਦਰਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਹਦਾਇਤਾਂ ਹਨ, ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਲਝਣ ਵਿੱਚ ਹਨ
1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 55 ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮ। ਨਿਯਮ ਜਾਂ
ਸਥਾਈ ਆਦੇਸ਼ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਧਾਰਾ 55 ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ। ਸਾਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ
ਕੇਸ, ਡੈਲੀਗੇਟ/ਅਧੀਨ ਕਾਨੂੰਨ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਸਟੀਕ ਭਾਸ਼ਾ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਖ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਦੁਬਾਰਾ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੀ ਦਲੀਲ, ਦੋ ਲਈ ਅਸਥਿਰ ਹੈ
ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਾਰਨ: ਇਕ, ਕਿ ਧਾਰਾ 31 ਨੇ ਖੁਦ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ
ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਦੰਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਨਹੀਂ ਸੁਣਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਹ ਫਿਰ ਵੀ ਰਕਮ ਨੂੰ "ਜਮ੍ਹਾਂ" ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਖਜ਼ਾਨਾ, ਜੋ ਪੈਸਾ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ. ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਫਿਰ ਵੀ, 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਨਿਯਮ ਬਣਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ (ਧਾਰਾ)।
55).

ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਬੰਦਾ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਅਨੁਸਾਰ 'ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ੇ' ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਬਾਰੇ ਰਾਜ ਦੀ ਦਲੀਲ ਗਲਤ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਚੇਤੰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ

ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ 'ਭੌਤਿਕ' ਸ਼ਬਦ ਹੈ। ਰਚਨਾਤਮਕ/ ਰਚਨਾਤਮਕ / ਸਮਝੇ ਗਏ ਕਬਜ਼ੇ ਅਤੇ 'ਭੌਤਿਕ' ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਅੰਤਰ ਕੱਢਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਮੰਨ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਪੰਚਨਾਮਾ ਬਣਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ ਤਰੀਕਾ ਹੈ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੇ, ਅਜਿਹੇ ਕਬਜ਼ੇ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਬੀ 'ਭੌਤਿਕ' ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਭਾਵ, ਅਸਲ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਵਿਸ਼ੇ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ (ਆਂ) 'ਤੇ। ਵਿਦਵਾਨ ਸਲਾਹਕਾਰ ਨੇ ਕਈ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਿ "ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ੇ" ਨੂੰ ਅਸਲ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ੇ ਵਜੋਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਰਚਨਾਤਮਕ, ਜਾਂ ਡੀ ਜੁਅਰ ਕਬਜ਼ਾ, ਜੋ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਾਗਜ਼ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ.[55]

68. ਧਾਰਾ 24 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਬਾਰੇ ਅਗਲੀ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 24 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 24 (1) (ਬੀ) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਜੋਂ। ਸ੍ਰੀ ਦੀਵਾਨ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਵਿਵਸਥਾ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਧਾਰਾ 24 ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਇੱਕ ਸਟੈਂਡ-ਅਲੋਨ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਧਾਰਾ 24 ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਇਹ ਧਾਰਾ 24 (1) (ਬੀ) ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਵਧੇ ਹੋਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ (ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ) ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਇਨਾਮ ਧਾਰਾ 24 (1) (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਸ੍ਰੀ ਦੀਵਾਨ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਬਨਾਮ ਵੀਰੇਂਦਰ ਲਾਲ ਬਾਹਰੀ, [ਐਸਐਲਪੀ [ਸੀ] ਨੰਬਰ 37375/ ਈ 2016]।

ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ 5 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਣ ਦਾ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਲਾਭ ਮਿਲਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਸੰਸਦ ਧਾਰਾ ੨੪ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੂਜਾ, ਕਿੱਥੇ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਰੋਕ ਜਾਂ ਰੋਕ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ, ਇਸਨੇ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਅਤੇ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 69 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਵਰਗੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਤੀਜਾ, ਉਸਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੈਕਸਿਮ "ਐਕਟਸ ਕਿਊਰੀ ਨੇਮਿਨੇਮ ਗ੍ਰੈਵਬਿਟ" ਜੋ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ "ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਕੰਮ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਪੱਖਪਾਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ" ਦਾ ਕੋਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ

---

[55] ਸੇਕਸਰੀਆ ਕਪਾਹ ਮਿੱਲਾਂ ਬਨਾਮ ਬੰਬਈ ਰਾਜ 1953 ਐਸਸੀਆਰ 325 ਪੈਰਾ 21; ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਬਨਾਮ ਅਨਿਲ ਕੁਮਾਰ (1979) 4 ਐਸਸੀਸੀ 274 (ਪਾਰਸ 11-16); ਬੀ. ਗੰਗਾਧਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜਲਿੰਗਮ (1995) 5 ਐੱਸਸੀਸੀ 238 (ਪਾਰਾ 5-6) ਗੁਰੂਚੰਦ ਸਿੰਘ ਵੀ। ਕਮਲਾ ਸਿੰਘ (1976) ੨ ਐੱਸਸੀਸੀ 152 (ਪਾਰਸ 21-24)। ਮੋਹਨ ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਮੋਹਨ ਲਾਲ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ (2015) 6 ਐਸਸੀਸੀ 222 (2 ਜੱਜ) ਪੈਰਾ 11 ਤੋਂ 15 ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਵਿਆਖਿਆ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਾ ਹੈ

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਇੱਥੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਮੈਕਸਿਮ ਹੈ ਜੋ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸਿਧਾਂਤ ਵਜੋਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਵਿ

ਅਕਤੀਗਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰੀ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਕੋਈ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕਦੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਦੀਵਾਨ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ
ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਦੋ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਕਥਨ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ
ਫੈਸਲੇ - ਪਦਮ ਸੁੰਦਰ ਰਾਓ ਬਨਾਮ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ 56 ਅਤੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਖੰਡਾਕਾ ਜੈਨ ਜਿਊਲਰਜ਼[57]. ਸ਼੍ਰੀ ਦੀਵਾਨ ਅੱਗੇ
ਸਨੇਲ ਦੀ ਇਕੁਇਟੀ (33 ਵਾਂ ਐਡੀਸ਼ਨ, 2015) 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ
ਸਮਾਨਤਾ ਦਾ ਮਹੱਤਵ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਵਿਸ਼ੇ ਦਾ ਬਿਆਨ ਹੈ ਜੋ ਬਰਾਬਰ ਸੰਕਲਪਾਂ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਬਰਾਬਰ ਮਹੱਤਵ ਦੀ ਉਪਯੋਗਤਾ ਸੀਮਤ ਹੈ. ਇਸ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੈਕਸਿਮ ਦੋ ਵਿਆਪਕ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸੀਮਤ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ:
"ਪਹਿਲਾ ਉਦੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਉਸ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਵਧੇਰੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਦੂਜਾ ਉਦੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਅਦਾਲਤ ਬਰਾਬਰ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ
ਵਿਆਪਕ, ਅੰਤਰਗਤ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਕੇ ਉਸ ਅਭਿਆਸ ਦੀ ਬਣਤਰ ਬਣਾਉਣਾ
ਸਿਧਾਂਤ।

ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅੱਗੇ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਬਨਾਮ ਪਾਰਸਨ ਟੂਲਜ਼ ਐਂਡ ਪਲਾਂਟ58 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ:

'ਜੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ
ਕਿਸੇ ਅਗਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਕਾਨੂੰਨ, ਜਾਂ ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕੈਸਸ ਓਮਿਸਸ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਹੋਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਇਸ 'ਤੇ ਗ੍ਰਾਫਟਿੰਗ ਕਰਕੇ ਜਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਗਲਤੀ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਵਿਆਖਿਆ ਦੀ ਆੜ ਵਿੱਚ, ਸਮਾਨਤਾ ਜਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੁਆਰਾ,
ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਜੋ ਇਹ ਨਿਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਆਮ ਸਿਧਾਂਤ ਸਮਝਦਾ ਹੈ
ਅਤੇ ਬਰਾਬਰੀ।

ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ 'ਤੇ ਬਿਤਾਏ ਗਏ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਣ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੰਸਦ ਕੋਈ ਖਾਸ ਤਾਰੀਖ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ
1.1.2009 ਨੂੰ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਤੁਹਿਤ ਕਟ-ਆਫ ਪੁਆਇੰਟ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੀ ਕੋਈ ਤਾਰੀਖ ਅਜਿਹੀ ਹੁੰਦੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ. ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ
ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਕਟ-ਆਫ ਬਿੰਦੂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ

---

[56] (2002) 3 533
[57] (2007) 14 ਐਸਸੀਸੀ 339
[58] (1975) 4 ਐਸਸੀਸੀ 22

ਇੱਕ ਐਕਟ। ਕਟ-ਆਫ ਪੁਆਇੰਟ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦਾ ਇਹ ਤਰੀਕਾ "ਐਕਟਸ ਕਿਊਰੀ ਨੇਮਿਨੇਮ ਗ੍ਰੈਵਿਟ" ਮੈਕਸਿਮ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ. ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਤਾਂ ਹੀ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਬਿੰਦੂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਿਆਦ ਹੋਵੇ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ, ਉਚਿਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਨਾ ਵਾਜਬ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਭਾਸ਼ਾ। ਇੱਥੇ, ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਕੱਟ-ਆਫ ਮਿਤੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਬੀ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਬਿੰਦੂ ਅਤੇ ਮਿਆਦ ਨਹੀਂ ਹੈ,

ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਿਤਾਏ ਗਏ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਣ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਇੱਕ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਧਾਰਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਠੀਕ ਸੀ

ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਜਾਂ ਛੱਡਣ ਲਈ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਚੇਤੰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਨੂੰ ਭਰਨਾ

ਸੰਕਟਕਾਲੀਨਤਾ, ਜਾਂ ਇੱਕ ਕੈਸਸ ਮਿਸਸ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।[59] ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਬਿਤਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਜਾਂ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਵੀ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਜਦੋਂ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਲਾਗੂ ਹੋ ਰਹੇ ਸਨ, ਕਿਉਂਕਿ, ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਜਿਹੇ ਹਰੇਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਮਨਮਾਨੀਆਂ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਸਨ

ਵਿਵਹਾਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਾ ਕਰਨਾ (ਡੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਬੇਤੁਕਾ ਰੱਦ ਕਰਨਾ; ਅਸਲ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ

ਵਿਕਾਸ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ, ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਲੈਣਾ, ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਬਿਨਾਂ, ਜਾਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਅਤੇ ਸਹੂਲਤਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਕੂਲਾਂ, ਭਾਈਚਾਰਕ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਆਦਿ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਦਾਹਰਣਾਂ। ਇਸ ਨਾਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ 'ਚ ਚੁਣੌਤੀ 'ਚ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅੰਤਰਿਮ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ।

ਆਦੇਸ਼। ਅਜਿਹੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਨੂੰ ਬੇਤੁਕਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਨਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦੇ ਲਾਭ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਦੂਜਾ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਸੰਸਦ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਤਾਂ ਜੋ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਮੰਗੇ ਗਏ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਮੈਕਸਿਮ ਐਕਟਸ ਕਿਊਰੀ ਨੇਮਿਨੇਮ ਗ੍ਰੈਵਿਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜਿਹੀ ਸੋਧ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੀ।

ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸੰਸਦ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜੋ ਪਿਛਲੀ ਅਣਉਚਿਤ ਸ਼ਾਸਨ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਹ ਅਪੀਲ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿ ਪੁਰਾਣੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਥੋੜ੍ਹੀ ਜਿਹੀ ਰਕਮ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਇਜ਼ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ, ਵਕੀਲ ਨੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸਹੀ ਪਹੁੰਚ, ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਲੋੜ ਵਜੋਂ ਵੇਖਣਾ ਹੈ

ਇੱਕ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਵਾਲਾ ਸਾਬਕਾ ਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਅਣਉਚਿਤ ਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਅਧੀਨ ਬਿਤਾਏ ਗਏ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਨਾ ਰੱਖੋ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪੰਜ ਸਾਲ ਦੀ ਕਟ-ਆਫ ਮਿਆਦ 'ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਪੁਸ਼ਟੀਯੋਗ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

---

[59] ਜੀ ਨਾਰਾਇਣਸਵਾਮੀ ਬਨਾਮ ਜੀ ਪਨੀਰਸੇਲਵਮ (1972) 3 ਐਸਸੀਸੀ 717 ਅਤੇ ਕੁਲਦੀਪ ਨਈਅਰ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਭਾਰਤ ਦਾ (2006) 7 ਐਸਸੀਸੀ 1- ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚਾਂ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਫੈਸਲੇ।

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਸਰੀਰਕ ਕਬਜ਼ਾ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਆਸਾਨ ਹੈ. ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ

ਲੰ

ਬਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਕਾਰਨ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਨੂੰ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਬਣਾ ਦੇਵੇਗਾ।

ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 24 (2) "ਜਾਂ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ ਕਿ "ਜਾਂ" ਸ਼ਬਦ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖ ਕੀਤੀਆਂ ਦੋ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿਕਲਪਕ ਸ਼ਰਤਾਂ ਹੋਣ। ਚਾਰ ਸਥਿਤੀਆਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵੱਖਰੀਆਂ ਹਨ: ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਜਦੋਂ ਸਰੀਰਕ ਕਬਜ਼ਾ ਰਾਜ ਕੋਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਾਗਰਿਕ ਕੋਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੋਈ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝੀ ਜਾਂਦੀ; ਦੂਜਾ, ਜਦੋਂ ਸਰੀਰਕ ਕਬਜ਼ਾ ਨਾਗਰਿਕ ਕੋਲ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਰਾਜ ਦੇ ਨਾਲ ਹੈ, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਜ ਨੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ; ਤੀਜਾ, ਜਦੋਂ ਸਰੀਰਕ ਕਬਜ਼ਾ ਨਾਗਰਿਕ ਕੋਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਵੀ ਨਾਗਰਿਕ ਕੋਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ, ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਵਾਪਸ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਰਾਜ ਨੇ ਰੈਫਰੈਂਸ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾ ਕੇ ਪੈਸੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੈਸਾ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਪਿਆ ਹੈ, ਰਾਜ ਡੀਮਡ ਲੈਪਸਿੰਗ 'ਤੇ ਪੈਸੇ ਵਾਪਸ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇ ਰਾਜ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਐਡਜਸਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਲੈਪਸਿੰਗ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਵਿੱਚ ਅੰਦਰੂਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਰਾਜ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਢੁਕਵੇਂ ਨਿਯਮ ਬਣਾ ਕੇ। ਨਾਗਰਿਕ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ "ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ" ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅਨਿਆਂਪੂਰਨ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿੱਥੇ ਸੁਰੀਰਕ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਰਾਜ ਕੋਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਜਿੱਥੇ ਰਾਜ ਨੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਲਿਆ ਹੈ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਲੋੜੀਂਦਾ, ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕੋਈ ਪੂਰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵੈਸਟਿੰਗ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਨੂੰ ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ਾ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਅਣਉਚਿਤ ਕੰਮਕਾਜ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਐਫ ਦੁਆਰਾ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨਾ "ਜਾਂ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ "ਜਾਂ" ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਨਾ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਲਈ ਲਾਭਕਾਰੀ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ "ਜਾਂ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ "ਅਤੇ" ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਨਾ ਨਾ ਸਿਰਫ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੀ ਸਾਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਹਿੰਸਾ ਨੂੰ ਘਟਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਘਟਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਲੋਪ ਹੋਣ ਦੇ ਬਿੰਦੂ ਤੱਕ ਪ੍ਰਬੰਧ। ਕੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਕਨਜਕਟਿਵ ਰੀਡਿੰਗ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਬਿਤਾਏ ਗਏ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਸਟੇਅ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਫਿਰ ਪੂਰੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਸਮੱਗਰੀ ਤੋਂ ਲੁੱਟ ਲਈ ਜਾਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਦੁਰਲੱਭ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 24 ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਰਤ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਪੁਰਸਕਾਰ ਕਿੰਨੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ

ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ 24 (2) ਅਧੀਨ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ 1.1.2014 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਵਿਦਵਾਨ ਸਲਾਹਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ "ਜਾਂ" ਨੂੰ ਅਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ "ਅਤੇ" ਵਜੋਂ।[60]

74. ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਿੱਜੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਏ ਜਾਂਦੇ। ੨੦੧੩ ਦਾ ਐਕਟ ਇੱਕ ਲਾਭਕਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਪਿਛਲੀ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਅਤੇ ਦਮਨਕਾਰੀ ਸ਼ਾਸਨ ਤੋਂ ਇੱਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਲਾਭ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉੱਘੇ ਡੋਮੇਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਅਨੁਕੂਲ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ[ਸੋਧੋ] ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ
ਜੋ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦਾ ਪੱਖ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇੰਦੌਰ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ (ਸੁਪਰਾ) ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਨਿਰੰਤਰ ਲਾਈਨ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜ ਦਿੱਤਾ। ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਗਲੇ ਫੈਸਲੇ
ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ (ਸੁਪਰਾ) ਨੇ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ/ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦਾ ਕੋਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਬੈਂਚ ਵੀ ਸਟੇਅਰ ਡੈਸੀਸਿਸ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਉਚਿਤ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ।

75. ਪੇਸ਼ਕਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸ਼੍ਰੀ ਦਿਨੇਸ਼ ਦਿਵੇਦੀ ਨੇ ਸਿੱਖਿਆ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ "ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ" ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ
ਧਾਰਾ 24 (2) "ਭੁਗਤਾਨ" ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਸ਼ਬਦ "ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ" ਦੀ ਵਰਤੋਂ "ਕਬਜ਼ੇ" ਅਤੇ "ਭੁਗਤਾਨ" ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ. ਇਸ ਲਈ, ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਦੋਵਾਂ ਪੱਖਾਂ ਤੋਂ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਾਰਕ - ਅਤੇ "ਭੁਗਤਾਨ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ "ਜਮ੍ਹਾਂ" ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰਨਾ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ
ਧਾਰਾ 31 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 31 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ। ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ
ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 17 (3ਏ) ਅਤੇ (3 ਬੀ), 31 (1) ਅਤੇ (2) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 28 ਅਤੇ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਟੈਂਡਰ, ਭੁਗਤਾਨ ਜਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅੰਤਰ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਚਾਹੇ ਉਹ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਜਾਂ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ।

76. ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਤਿੰਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਧਾਰਾ 19 (1) (ਸੀ) ਅਤੇ (ਸੀਸੀ) ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਵੀ ਬਾਅਦ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚ

---

[60] ਨਾਗਾ ਪੀਪਲਜ਼ ਮੂਵਮੈਂਟ ਆਫ ਹਿਊਮਨ ਰਾਈਟਸ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (1998) 2 ਐਸਸੀਸੀ 109 (5 ਜੱਜ); ਆਰ ਐਸ ਨਾਇਕ ਬਨਾਮ ਏਆਰ ਅੰਤੁਲੇ 1984 (2) ਐਸਸੀਸੀ 183; ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਨਿਗਮ ਬਹਾਦੁਰ 1981 (1) ਐਸਸੀਸੀ 315.

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਉਪਬੰਧ ਸ਼ਬਦ "ਟੈਂਡਰ" ਸ਼ਬਦ "ਭੁਗਤਾਨ" ਦੇ ਉਲਟ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਸ਼ਬਦ

ਭੁ

ਗਤਾਨ ਸ਼ਬਦ "ਡਿਪਾਜ਼ਿਟ" ਦੇ ਉਲਟ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਬਦ "ਜਮ੍ਹਾਂ" ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, "ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ" ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਖਜ਼ਾਨਾ ਵਜੋਂ।
ਧਾਰਾ 17 (3 ਏ) ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਤਹਿਤ "ਟੈਂਡਰ ਭੁਗਤਾਨ" ਸ਼ਬਦ
1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ 31 (1) ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੋ" ਸ਼ਬਦ ਲਿਖੇ ਗਏ ਸਨ।
ਇਸ ਲਈ, ਟੈਂਡਰ ਦਾ ਮਤਲਬ "ਭੁਗਤਾਨ" ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ. ਇਹ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ਰਤਾਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ
ਐਕਟ ਦੇ ਭਾਗ 5 ਵਿੱਚ, ਜਿਸਦਾ ਸਿਰਲੇਖ "ਭੁਗਤਾਨ" ਹੈ। ਸ਼ਬਦ "ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੋ"
"ਟੈਂਡਰ" ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਧਾਰਾ 31 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਵਾਧੂ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਕਦਮ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ "ਟੈਂਡਰ" ਤੋਂ ਬਾਅਦ
ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ "ਭੁਗਤਾਨ" ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ
ਇਹ "ਭੁਗਤਾਨ" ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ. ਧਾਰਾ 31 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ "ਜਮ੍ਹਾਂ" ਸਿਰਫ ਉਦੋਂ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਲਾਭਪਾਤਰੀ
ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਭੁਗਤਾਨ ਦਾ ਟੈਂਡਰ" ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ

ਸੀ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਧਾਰਾ 31 (1) ਅਤੇ 31 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ "ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੋ" ਜਾਂ "ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਣ" ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭੁਗਤਾਨ ਦਾ ਟੈਂਡਰ ਹੈ
ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ. ਰਾਜ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਗਲਤ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਕਿਉਂਕਿ ਜੇ ਟੈਂਡਰ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਤਾਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ "ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ" ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਿਉਂ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਰਕਮ ਨੂੰ ਟੈਂਡਰ 'ਤੇ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ
ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਿਭਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਲੋੜ ਕਿਉਂ ਹੈ
"ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰੋ". ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ "ਟੈਂਡਰ" ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ "ਭੁਗਤਾਨ" ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ: ਇਹ ਨਾ ਸਿਰਫ ਧਾਰਾ 19 (ਸੀ) ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਜਿੱਥੇ "ਭੁਗਤਾਨ ਜਾਂ ਟੈਂਡਰ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ. ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, "ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ" ਬਦਲਵੇਂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ. ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸੈਕਸ਼ਨ 17 (3) (ਬੀ), 19 (ਸੀਸੀ) ਅਤੇ 34 ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲ-ਬਦਲ ਕੇ ਵਰਤਦੇ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੇ

ਈ "ਟੈਂਡਰ" "ਭੁਗਤਾਨ" ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਿਭਾਈ ਜਾਏਗੀ, ਫਿਰ ਇਸ ਨੂੰ "ਕਸਟਡੀਅਨ ਲੈਜਿਸ" ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਧਾਰਾ 31 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਿਉਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 31 (2) ਬੇਲੋੜੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ
ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਦੁਆਰਾ ਭੁਗਤਾਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਨਾ ਪਏਗਾ
ਧਾਰਾ 31 (2) ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ। ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ "ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰੇਗੀ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ "ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ" ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਵਿਆਜ ਦਾ ਇੱਕ ਕੀਮਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਧਾਰਾ 33 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ
ਜੇ "ਜਮ੍ਹਾਂ" "ਅਦਾਲਤ" ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ 'ਤੇ ਮਾੜਾ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਹੈ
ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ "ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨਾ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ "ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ" ਦਾ ਬਦਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਧਾਰਾ 31 (1) ਅਤੇ 31 ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ
1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ (2) ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਇੱਕ ਪੂਰਾ ਕੋਡ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਕ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਕੋਈ ਅੰਤਰ ਜਾਂ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ੀ
ਖਜ਼ਾਨਾ ਧਾਰਾ 31 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਨਾਲ ਹੀ,

ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ ੫੫ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਦੇ ਵੀ ਅਧੀਨ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 (3 ਏ) ਅਤੇ (3 ਬੀ), 28, 31, 33 ਅਤੇ 34 ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੰਕੇਤ ਹਨ ਕਿ "ਟੈਂਡਰ" ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ "ਜਮ੍ਹਾਂ" ਹੈ. ਇਸੇ ਤੁਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਕਸਰ ਬੀ "ਭੁਗਤਾਨ ਜਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹੈਨ ਕਿ ਉਹ ਵੱਖਰੇ ਹਨ. ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ,
ਇਸ ਲਈ, ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਾਰ ਵੱਖ ਹੁੰਦੇ ਹਨ
ਸ਼ਬਦ 'ਜਾਂ'।

ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੀ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ
ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਦੁਆਰਾ ਚੱਲਣਾ ਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਆਜ ਲਈ "ਭੁਗਤਾਨ" ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਆਜ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨਾ ਕਰਨਾ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਵਿਆਜ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਿਉਂ? "ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ੀ" ਵਿਆਜ ਦੀ ਦੌੜ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਇਹ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਅਰਥ ਦੀ ਗੱਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਡੀ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ, "ਭੁਗਤਾਨ ਅਤੇ ਜਮ੍ਹਾਂ" ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ "ਜਾਂ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ. ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਨਵੇਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2) "ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਧਾਰਾ 34 (ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਇੱਕੋ ਅਰਥ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ "ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ" ਨੂੰ "ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ" ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ

ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।". ਜੇ ਇਹ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਈ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੀ ਕਵਰੇਜ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰੰਨ ਲਈ ਵਿਸਥਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ
ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਧਾਨਕ ਨੀਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਪੁਰਾਣੇ ਐਕਟ ਅਨੁਸਾਰ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਨਵੇਂ ਐਕਟ ਦੀ ਕਵਰੇਜ ਸਹਿ-ਹੈ।
ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ "ਜ਼ਮੀਨ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ"। ਧਾਰਾ ੨੪ ਦੀ ਨੀਤੀ "ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਅਤੇ ਵਾਜਬ ਮੁਆਵਜ਼ੇ" ਦੀ ਇਸ ਵਿਆਪਕ ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਪਹੁੰਚ ਨੂੰ ਵੀ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਧਾਰਾ 24 ਨੂੰ ਇਸ ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਨੀਤੀ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਵੇਖਣਾ ਪਵੇਗਾ।

ਇਹ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤੀ ਬਾਰੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਾਜਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦਾਅਵੇ ਜਾਂ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਸੰਭਵ ਸਥਿਤੀਆਂ ਜੋ ਨਾ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਵਿਧਾਨਕ ਨੀਤੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਹੁਤ ਢੁਕਵੀਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ। ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਇਸ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਕਿ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੇ ਵਿਧਾਨਕ ਨੀਤੀ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ (ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ)। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਵਿਧਾਨਕ ਨੀਤੀ ਜਾਂ ਇਰਾਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਖਤ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਸੱਚਮੁੱਚ ਢੁਕਵਾਂ. ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜ ਨੂੰ ਮੁਸ਼ਕਲ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ,

ਪ

ਰ ਹੱਲ ਵੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਆਖਰੀ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ "ਜੇ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ", ਤਾਂ ਇਹ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ
24. ਵਿਦਵਾਨ ਸਲਾਹਕਾਰ ਪਦਮ ਸੁੰਦਰ ਰਾਓ (ਸੁਪਰਾ) 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਸਨ;
ਬਹਿਰੂ ਗੋਵਰਧਨ ਬਨਾਮ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਧਿਕਾਰੀ 61 ਅਤੇ ਬੀ. ਪ੍ਰੇਮਾਨੰਦ
v. ਮੋਹਨ ਕੋਇਕਲ 62. ਇਹ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਵਿਧਾਨਕ ਨੀਤੀ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਜਾਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਰਾਜ ਨੂੰ ਅਸੰਭਵ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਸਥਿਤੀ; ਫਿਰ ਵੀ ਸੰਸਦੀ ਇਰਾਦੇ ਤੋਂ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸੰਸਦ
ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ, ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨੀ ਹਕੀਕਤਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਬੁੱਧੀ ਹੈ. ਇਹ ਨਾ ਸਿਰਫ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਬਲਕਿ ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ
ਨੀਤੀ[ਸੋਧੋ] ਸਵਾਲ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਹੈ। ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

ਪਾਠ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੋਂ . ਇਹ ਤਾਂ ਹੀ ਹੈ ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਇਰਾਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸੰਗ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਵੇਖਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਖਤ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਜੇ ਉਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹਨ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਪਾਠ ਤੋਂ, ਜਾਂ
ਪ੍ਰਸੰਗ[ਸੋਧੋ] ਨਾ ਸਿਰਫ ਸੰਸਦ ਨੇ ਕੋਈ ਧਾਰਾ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ।
ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਅਪਵਾਦ, ਜਾਂ ਲਿਟਿੰਗ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਸਾਲ ਦਾ ਵਾਧਾ
ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਲੋਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਜਾਂ ਭੁਗਤਾਨ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਆ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਵਿਵਸਥਾ ਸਿਰਫ ਇਹ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ "ਜਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ"। ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਨੀਤੀ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਵਿਆਪਕ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਵਾਦ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੰਕੇਤ ਹੈ
ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦਾ ਜੋ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ◌ਾ◌ਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ

ਈ ਰਾਜ ਜਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਬੇਘਰ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।
ਇਰਾਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਜਾਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੜ੍ਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ.

ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਬਜ਼ੇ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਵੱਖਰੀ ਪਹੁੰਚ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੀ ਦਲੀਲ ਤਰਕਹੀਣ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਅਤੇ ਪੱਖਪਾਤੀ ਵੀ ਹੈ। ਇਹ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕੋਈ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਫਿਰ ਵੀ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮਾਮਲੇ ਧਾਰਾ 17 (1) ਅਧੀਨ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਕਬਜ਼ਾ
ਇਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ◌ਂ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਨਾਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਸ਼ਬਦ 'ਜਾਂ' ਨੂੰ 'ਅਤੇ' ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹ ਕੇ, ਸ਼ਬਦ "ਜਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ"
ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ" ਓਟੀਓਜ਼ ਜਾਂ ਬੇਲੋੜਾ ਹੋ ਜਾਓ. ਸੰਸਦ ਸਿਰਫ ਇਹ ਕਹਿ ਸਕਦੀ ਸੀ ਕਿ ਕਬਜ਼ਾ ਤਾਂ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਜੇ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਦੇ ਵੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ

---

[61] 2003 (10) 765
62 (2011) 4 ਐਸਸੀਸੀ 266

"ਜਾਂ" ਨੂੰ "ਅਤੇ" ਮੰਨਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ, ਅਜਿਹੀ ਵਿਆਖਿਆ (ਅਰਥਾਤ, "ਜਾਂ" ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਨਾ) ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਹਰ ਨਿਯਮ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਅਤੇ ਵਾਜਬ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਵਿਧਾਨਕ ਨੀਤੀ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਮਾਮਲੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ.

81. ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜੇ "ਜਾਂ" ਨੂੰ "ਅਤੇ" ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਧਾਰਾ 24 (2) ਭੇਦਭਾਵਪੂਰਨ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਧਾਰਾ 24 (1) (ਏ) ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਧਾਰਾ 24 (1) (ਏ) ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਨਵੇਂ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੱਕ ਕੋਈ ਇਨਾਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨਾ ਮਿਲਣ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮਤਲਬ ਹੈ "ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ"। ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਕਿ ਅਕਸਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਨਾਮ ਦੇਣ ਜਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 24 (1) (ਏ) ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਜਾਂ ਕਵਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ "ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ"। ਇਸ ਲਈ ਨਵੇਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 26-30 ਤਹਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਮੁੜ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਹ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਕਿ ਕਿਸ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ
ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਵਧਿਆ ਹੋਇਆ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਵੀ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਫਿਰ ਵੀ ਸੰਸਦ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁੜ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 24 (1) (ਏ) ਪੰਜ ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ 10-15 ਸਾਲ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 24 (1) (ਏ) ਦੀ ਪਿਛੋਕੜ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਨਾ ਵਾਜਬ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।
ਪੁਰਾਣੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11ਏ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ, ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ 2 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ। ਇਹ ਗਲਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਫਿਰ ਕੋਈ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ
ਧਾਰਾ 11ਏ (ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ)। ਉਪਰੋਕਤ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਵਿੱਚ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ੨ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਣਾ ਵਾਜਬ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਬਹੁਤ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਧਾਰਾ 24 (1) (ਏ) ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 25 (ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ), ਧਾਰਾ 19 (7) (ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 69 (2) (ਵਿਆਖਿਆ) ਵਰਗੀ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਪਰੋਕਤ ਅਪਵਾਦਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੀ ਕਵਰੇਜ ਵਿਆਪਕ ਹੈ।

ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 24 (2) ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ਵਧੇਰੇ ਲਾਭ ਦੇਣਾ ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਨਾਮ ਦੇਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ "ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ"। ਕੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਨਾ ਤਰਕਸੰਗਤ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਮੁੱਲ ਅਤੇ ਮੁੱਲ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰ ਦੇਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਹੀਣ ਬਣਾ ਦੇਵੇ। ਧਾਰਾ 24 (2) ਬੇਅਸਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ
ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਦੁਰਲੱਭ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਦੁਰਲੱਭ ਹੋਣਗੇ, ਜਿੱਥੇ ਦੋਵੇਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ. ਤਜਰਬਾ ਬਹੁਤ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਪੁਰਾਣੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਨਾਮ ਏ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਬਹੁਤ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਾ 9 ਅਤੇ 17 (6)
1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਇਸ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਸੀ। ਕਾਨੂੰਨ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜੋ ਅਸੰਭਵ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਧਾਂਤ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ
ਨਵੇਂ ਐਕਟ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਕੁਰਾਹੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਤੀਤ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਵਾਂ ਐਕਟ ਨਵੇਂ ਹੱਲ, ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਲਾਭ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ
24 (2) ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਅਸੰਭਵ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਇਹ
ਸਿਧਾਂਤ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਐਕਟ ਦੌਰਾਨ ਢੁਕਵਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ ਪਰ ਨਵੇਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ। ਧਾਰਾ 24 ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਨਦੀ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਐਕਟ ਅਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ, ਜਾਂ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਨੂੰ ਅਣਉਚਿਤ ਲਾਭ ਹੁੰਦਾ ਹੈ

ਸੀ ਘਟਣ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਗਲਤੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦਾ ਲਾਭ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਅਪਵਾਦ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਜਾਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਲਾਭ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ
ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ। ਰਿਲੈਂਟਿੰਸ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ।[63] ਇਸ ਲਈ, ਅਜਿਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਜੋ ਲਾਭਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਦੀ ਹੈ
ਧਾਰਾ 24 (2) ਤਹਿਤ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣਾ ਅਰਥਹੀਣ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਕੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਦੇਣਾ ਨਾ ਤਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਹੈ। ਇਹ ਨਾ ਤਾਂ ਅਸਧਾਰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਬੇਤੁਕਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਜੋ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੀ ਹੈ ਉਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਜੋ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ਕਿਹੜਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ
ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਪਾਠ ਜਾਂ ਪਾਠ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

ਈ ਪ੍ਰਸੰਗ; ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਨਿਯਮ ਲਈ ਮੁਹੰਮਦ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ। ਕਵੀ ਬਨਾਮ ਫਾਤਮਾਬਲ ਇਬਰਾਹਿਮ 64 ਅਤੇ ਹੋਰ ਫੈਸਲੇ।

ਦੁਸ਼ਯੰਤ ਦਵੇ, ਗੋਪਾਲ ਸ਼ੰਕਰਨਾਰਾਇਣ, ਸਿਧਾਰਥ ਲੂਥਰਾ, ਨਕੁਲ ਦੀਵਾਨ, ਮਨੋਜ ਸਵਰੂਪ, ਅਨੁਕੂਲ ਚੰਦਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵਰਗੇ ਹੋਰ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਦੀਵਾਨ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕੀਤੀ
ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਦਿਵੇਦੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਨਿਯਮ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਦਮਨਕਾਰੀ ਸੁਭਾਅ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਲਾਭਕਾਰੀ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਨ ਦੋਵੇਂ ਹੋਵੇਗਾ।
ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ "ਭੁਗਤਾਨ" ਅਤੇ "ਜਾਂ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਸਦ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ।
ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਇਰਾਦੇ ਲਈ, ਜਿੱਥੇ ਜਾਂ ਤਾਂ

---

[63] ਮਾਰਟਿਨ ਬਰਨ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਕਲਕੱਤਾ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ 1966 (1) ਐਸਸੀਆਰ 543; ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਆਮਦਨ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਬਨਾਮ ਕੇਸ਼ਬ ਚੰਦਰ ਮੰਡਲ 1950 ਐਸਸੀਆਰ 435; ਅਤੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਨਾਂਦੇੜ ਪਰਭਣੀ ਸੰਘ 2000 (2) ਐਸਸੀਸੀ 69.
[64] 1997 (6) ਐਸਸੀਸੀ 71 ਅਤੇ ਐਮ.ਵੀ. ਜ੍ਹਾਵਲੀ ਬ੍ਰਨਾਮ ਮਹਾਜੂਨ ਬੋਰੂਵੈਲ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ 1997 (8) ਐਸਸੀਸੀ 72; ਅਤੇ ਨਾਂਦੇੜ ਪਰਭਣੀ ਸੰਘ (ਸੁਪਰਾ); ਅਤੇ ਐਸਐਮਐਸ ਫਾਰਮਾਸਿਊਟੀਕਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਨੀਤਾ ਭੱਲਾ (2005) 8 ਐਸਸੀਸੀ 89.

1.1.2009 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਾਂ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੇ ਇਹ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ (ਪਰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ) ਅਤੇ ਜੇ ਕਬਜ਼ਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਵੀ ਕੋਈ ਅਟੱਲ ਮੁਸ਼ਕਲ ਜਾਂ ਅਸੰਭਵਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇ ਵੇਸਟਿੰਗ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਵੀ ਨਵੇਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਉਪਾਅ, ਕਿਉਂਕਿ
ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਦੁਬਾਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਬੀ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਦਾ ਵਿਕਲਪ ਹੈ। ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਅਧਿਕਾਰੀ ਕਰਨਗੇ
ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਅਤੇ ਵਧੇ ਹੋਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿੱਚ
ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਕਲਪ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਆਂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਢੁਕਵਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇ ਕੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਵਿਘਨ ਪਾਏ ਬਿਨਾਂ,
ਜਿਸ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਪਹੁੰਚ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਬਚਤ ਧਾਰਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬਾਹਰੀ ਵਿਚਾਰ ਧਾਰਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ "ਸਰੀਰਕ ਕਬਜ਼ਾ" ਸ਼ਬਦ ਪੜ੍ਹੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ
2013 ਦਾ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਸਲ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਓ, ਅਰਥਾਤ, ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਅਸਲ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ਾ ਸੀ. ਇਹ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ "ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ" ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿੱਥੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਜਾਂ ਤਾਂ ਅਦਾ ਕਰਨਾ ਪਏਗਾ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ; ਅਤੇ ਇਹ ਸ਼ਬਦ "ਜਾਂ" ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ

ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸੀਆਂ ਦੋ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਲੱਗ-ਅਲੱਗ ਹਨ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਈ ਧਾਰਾ ੧੧੪ ਵਿੱਚ ਦੋ ਧਾਰਾਵਾਂ ਹਨ (੧) ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਇੱਕ ਰੱਦ ਧਾਰਾ
114 (1); ਅਤੇ (2) ਧਾਰਾ 114 (2) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਬੱਚਤ ਧਾਰਾ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਬੱਚਤ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਇੱਕ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਧਾਰਾ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਕਾਨੂੰਨ
ਇਸੇ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਜਾਂਚ ਦੀ ਲਾਈਨ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਨਵੇਂ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਪੁਰਾਣੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਕਿਹੜੇ ਅਧਿਕਾਰ ਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਬੱਚਤ ਦੀ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਰੱਦ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ. ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ
ਧਾਰਾ, ਪਿਛਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਜਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਇਹ ਕਦੇ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਿਵਾਏ ਨਿੱਜੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ, ਜੋ ਕਿ ਹੋਵੇਗਾ
ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ।
ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੱਚਤ ਧਾਰਾ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ. ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ 65 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਸ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ

---

65 (1955) 1 893

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਸੰਸਦ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਿਵੇਂ ਇਹ ਕਦੇ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਏ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਜੋ ਇੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ:

"ਇਸ ਲਈ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਬੱਚਤ ਧਾਰਾ ਦੇ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ ਚਾਹੇ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਨਾ ਹੋਈ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇ
ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨਹੀਂ
ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਜੋ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ।"

ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਲਟ ਇਰਾਦਾ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ, ਰੱਦ ਕਰਨ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਸੰਚਾਲਨ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਭੁਗਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਂਚ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਉਪਾਅ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ
ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ, ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ, ਨਿਰੰਤਰ ਜਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਅਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਜੁਰਮਾਨਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਐਕਟ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਦੀ ਇਰਾਦਾ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਨੂੰ ਬਚਤ ਵਿਵਸਥਾ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਸੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਰਾਦਾ, ਇਸ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਧਾਰਾ 114 (2) ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਵਸਥਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸੀ ਜੋ ਬਚਤ ਕਰੇਗੀ ਕਾਰਵਾਈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਉਹ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਜੋ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

ਇਹ ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ੨੦੧੩ ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ ੨੪ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 24 ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ
ਬੱਚਤ ਵਜੋਂ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਵਧੇਰੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ
ਧਾਰਾ, ਧਾਰਾ 24 (1) (ਬੀ) ਨੂੰ ਕਲਾਸੀਕਲ ਬੱਚਤ ਵਿਵਸਥਾ ਵਜੋਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕਰਨਾ ਜੋ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੇ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਿਵੇਂ ਕਿ 1894 ਦਾ ਐਕਟ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ. ਧਾਰਾ 24 (1) (ਏ) ਕਿਸੇ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਐਫ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਨ ਦਾ ਸੁਭਾਵਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ
ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਗਣਨਾ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਧਾਰਾ 24 (1) ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਧਾਰਾ 24 (2) ਪੰਜ ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਗੈਰ-ਅੜਿੱਕੇ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਾਂ ਰਾਹੀਂ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਦੀ ਹੈ।
2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ। ਇਹ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ
ਕਲਪਨਾ ਜੋ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜੇ.ਕੇ.ਕਾਟਨ ਐਸ.ਪੀ.ਜੀ. ਅਤੇ ਡਬਲਯੂ.ਵੀ.ਜੀ.ਮਿਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ।
v. ਭਾਰਤ ਸੰਘ, [66] ਹੈ:

[66] 1987 350

"... ਇਸ ਤੱਥ ਦੀ ਗੈਰ-ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ... ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਤੱਥ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇੱਕ ਢੁਕਵੀਂ ਵਿਵਸਥਾ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਰੱਥ ਹੈ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਬੰਗਾਲ ਇਮਿਊਨਿਟੀ . ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ 67 ਵਿੱਚ ਬੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ । ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਭਾਵ:

"[ਲ] ਏਗਲ ਕਲਪਨਾਵਾਂ ਸਿਰਫ ਕੁਝ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਬਣਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ", ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਈਸਟ ਐਂਡ ਡਿਊਲਿੰਗਜ਼ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ. ਫਿਨਸਬਰੀ ਬਰੋ ਕੌਂਸਲ, 1952 ਏਸੀ 109
ਪੈਰਾ 71, ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਕਾਲਪਨਿਕ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਅਸਲੀ ਮੰਨਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਮਨਾਹੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਤੀਜਿਆਂ ਅਤੇ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਜੋਂ ਕਲਪਨਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਨ, ਤਾਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ
ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਵਗਣਾ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ 1939 ਦੇ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਪੱਧਰ ਤੋਂ ਮੁਕਤੀ ਹੈ. ਕਾਨੂੰਨ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਰਾਜ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ
ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ; ਇਹ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦਾ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਦੋਂ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕਲਪਨਾ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।
(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੋਰ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਲਪਨਾ ਹੈ ਜੋ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਅਸਥਿਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੰਸਦੀ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ
ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ "ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ਾ" ਅਸਲ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ
2013 ਦਾ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ; ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧਾਰਾ 24 (2) ਤਹਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ ਰਕਮ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣਾ
ਭੁਗਤਾਨ ਸ਼ਰਤ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ "ਜਾਂ" ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਿਸੇ ਅਸਹਿਮਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਵਜੋਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ
ਦੋਵਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ। ਹੇਠਾਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਲਪਨਾ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰਨਾ
1894 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਧਾਰਾ 24 (2) ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਲਪਨਾਵਾਂ

---

[67] (1955)2 603

[68] ਐਮਆਈਜੀ ਕ੍ਰਿਕਟ ਕਲੱਬ ਬਨਾਮ ਅਭਿਨਵ ਸਹਿਕਾਰ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਸੁਸਾਇਟੀ, (2011) 9 ਐਸਸੀਸੀ 97

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਹੈ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ

ਇੱ

ਕ ਕਲਪਨਾ। ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾ 24 (2) ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਤਾਂ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।
2013 ਦਾ ਐਕਟ। ਇਹ ਉਸਾਰੀ, ਵਿਦਵਾਨ ਸਲਾਹ ਦੀ ਤਾਕੀਦ ਵੀ ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਨ ਹੈ
ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ. ਜੇ ਰਾਜ ਨੇ ਕਿਸੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਸਰੀਰਕ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ 5 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ
2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਹੁਣ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਖਤਮ ਹੋ ਗਏ ਹੋਣਗੇ. ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਸੁਭਾਵਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਿਸਟੀਟਿਊਟਰੀ ਰਿਕਵਰੀ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇ ਰਾਜ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ
ਇਸ ਦੀਆਂ ਅਸਫਲਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ੨੦੧੩ ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੁਬਾਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ◌ਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ
2013 ਦੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦੁਬਾਰਾ ਐਡਜਸਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 114 (2) ਨੂੰ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦਾ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਧਾਰਾ 24 (1) (ਏ) ਦੁਆਰਾ ਸੀਮਤ ਹਨ ਅਤੇ
2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ
1894 ਦੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਨਾਮਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਪਈਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦੀਆਂ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਲਪਨਾ ਬਣਾ ਕੇ, ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਕਥਿਤ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਰੀਰਕ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ
ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕੁਝ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।[69] ਵੀਕੇਐਨਐਮ ਵੋਕੇਸ਼ਨਲ ਹਾਇਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਬਨਾਮ ਈ ਰਾਜ
ਕੇਰਲ, [70] ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ:

"... ਕਿਸੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਖੋਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਬਾਅਦ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਗਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਲੋੜੀਂਦੇ ਇਰਾਦੇ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ
ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ 'ਚ ਇਸ ਦਾ ਮੁੱਲ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ,
ਜਾਂਚ ਦੀ ਲਾਈਨ ਇਹ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਨਵਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਆਪਣੇ ਨਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦਾ ਰੱਖਿਆ, ਪਰ ਕੀ ਇਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਖੋਹ ਲਿਆ ਹੈ।

---

[69] ਜਯੰਤੀਲਾਲ ਅਮਰਥਲਾਲ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ, (1972) 4 ਐਸਸੀਸੀ 174, ਟੀਐਸ ਬਲੀਆ ਬਨਾਮ ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਸੈਂਟਰਲ ਸਰਕਲ V, ਮਦਰਾਸ, 1969 (3) ਐਸਸੀਆਰ 65
[70] 2016 (4) ਐਸਸੀਸੀ 216.

89. ਸਾਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਇਸ ਦਲੀਲ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਸਿਰਫ ਧਾਰਾ 24 (2) ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਪਲੇਸਮੈਂਟ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦਾ ਕਿ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੇ ਵਿਕਲਪ ਵਜੋਂ ਵਧੇਰੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਕਿਸੇ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ
ਲੈਪਸਿੰਗ ਦਾ ਹਵਾਲਾ, ਜਾਂ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਤੱਤਾਂ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਰਥ ਹੈ

ਕਿ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਲਾਭ
ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ (ਪੁਰਾਣੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ) ਇੱਕੋ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ, ਅਰਥਾਤ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਚਾਹੇ ਉਹ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪੰਜ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੋਣ।

<u>ਸੰਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰਬੰਧ</u>

90. ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ ਲਈ, 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਅਤੇ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕੱਢਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਹੇਠਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ:

"ਕੁਲੈਕਟਰ ਦਾ 12 ਪੁਰਸਕਾਰ ਕਦੋਂ ਫਾਈਨਲ ਹੋਣਾ ਹੈ।

ਅਜਿਹਾ ਪੁਰਸਕਾਰ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕੁਲੈਕਟਰ ਅਤੇ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ, ਅੰਤਿਮ ਅਤੇ ਨਿਰਣਾਇਕ ਸਬੂਤ ਹੋਣਗੇ,
ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਅਸਲ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਮੁੱਲ ਬਾਰੇ, ਅਤੇ
ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਵੰਡ।

ਕੁਲੈਕਟਰ ਆਪਣੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦਾ ਤੁਰੰਤ ਨੋਟਿਸ ਦੇਵੇਗਾ
ਅਜਿਹੇ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵੇਲੇ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ।

*** ***

17. ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਕਤੀਆਂ। (1) ਜ਼ਰੂਰੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਵੀ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੀ ਹੈ,
ਕੁਲੈਕਟਰ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਇਨਾਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਧਾਰਾ 9, ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪੰਦਰਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਹੋਵੇਗੀ, ਜੋ ਸਾਰਿਆਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋਵੇਗੀ
ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ।

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

[(3ਏ) ਉਪ-ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ
(1) ਜਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2), ਕੁਲੈਕਟਰ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਪੱਖਪਾਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ-

ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਅੱਸੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦਾ ਟੈਂਡਰ ਭੁਗਤਾਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ
ਇਸ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਅਤੇ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੋ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਧਾਰਾ 31, ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਜਾਂ ਵਧੇਰੇ ਸੰਕਟਕਾਲੀਨ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ, ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਧਾਰਾ 31, ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) (ਇਸ ਦੇ ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ),
ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ
ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ।

(4) ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ 'ਤੇ, [ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ] ਦੀ ਰਾਏ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਜਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ
ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 5ਏ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੀਆਂ,
ਅਤੇ, ਜੇ ਇਹ ਸਿੱਧਾ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ
ਧਾਰਾ 4, ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ।

ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ।—ਜਦੋਂ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੇ ਕਰ ਲਿਆ ਹੋਵੇ
ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਇਨਾਮ, ਉਹ ਇਸ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਜ਼ਮੀਨ, ਜੋ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਹੋਵੇਗੀ, ਸਾਰੇ ਜ਼ੁਰਮਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋਵੇਗੀ।

*** ***

31. ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣਾ। -
ਧਾਰਾ 11 ਅਧੀਨ ਇਨਾਮ ਦੇਣ 'ਤੇ, ਕੁਲੈਕਟਰ ਇਨਾਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੇਗਾ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸੇ ਇੱਕ ਜਾਂ ਵਧੇਰੇ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ
ਅਗਲੇ ਉਪ-ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਸੰਕਟਕਾਲੀਨ ਸਥਿਤੀਆਂ ਬਾਰੇ।
ਜੇ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਨਹੀਂ ਦੇਣਗੇ, ਜਾਂ ਜੇ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਅਲੱਗ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਾਂ ਜੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਬਾਰੇ ਜਾਂ ਇਸ ਦੀ ਵੰਡ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੁਲੈਕਟਰ ਕਿੰਨੀ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਏਗਾ?
ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 18 ਤਹਿਤ ਹਵਾਲਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਰਕਮ ਦੀ ਢੁਕਵੀਂਤਾ ਬਾਰੇ ਵਿਰੋਧ ਅਧੀਨ ਅਜਿਹੀ ਅਦਾਇਗੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਨੇ ਵਿਰੋਧ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਰਕਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਧਾਰਾ 18 ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ:
ਬਸ਼ਰਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ, ਜੋ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਪੂਰਾ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੱਕਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰ ਸਕੇ।

ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕੁਲੈਕਟਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੈਸੇ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ,
ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਸੀਮਤ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਕੋਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੀ ਗਰਾਂਟ ਦੁਆਰਾ, ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹੋਰ ਜ਼ਮੀਨਾਂ 'ਤੇ ਭੂਮੀ ਮਾਲੀਆ ਦੀ ਮੁਆਫੀ ਦੁਆਰਾ
ਉਹੀ ਸਿਰਲੇਖ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜੋ ਸਬੰਧਤ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪਿਛਲੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਕੋਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਦੀ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਜਾਂ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ
ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ।

*** ***

34 ਵਿਆਜ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ

ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਜਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਤਾਂ ਕੁਲੈਕਟਰ ਕਰੇਗਾ
ਐਡ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਦਾ ਵਿਆਜ ਸਮੇਤ ਦਰ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੋ
ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਜਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੱਕ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ 72 [ਨੌਂ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ] ਰੁਪਏ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਜਾਂ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਜਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਉਹ ਮਿਤੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪੰਦਰਾਂ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਵਿਆਜ
ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਇਕ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਮ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:

24. 1984 ਦੇ ਐਕਟ ਨੰਬਰ 1 ਤਹਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਖਤਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕਿਸੇ ਵੀ
ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ, 1894 ਤਹਿਤ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਮਾਮਲਾ,

ਜਿੱਥੇ ਉਕਤ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਇਨਾਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇਸ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੀਆਂ; ਜਾਂ

ਜਿੱਥੇ ਉਕਤ ਧਾਰਾ 11 ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ,
ਫਿਰ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਉਕਤ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਕਤ ਐਕਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬ੍ਰਾਵਜੂਦ,
ਇਸ ਤਹਿਤ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ
ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ, 1894 (1894 ਦਾ 1), ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪੰਜ ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਹਿਲਾਂ ਉਕਤ ਧਾਰਾ 11 ਤਹਿਤ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਉਕਤ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਈ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ
ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ, ਜੇ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੇਗੀ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਜ਼ਮੀਨ ◌ਾ◌ं ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਫਿਰ,
ਉਪਰੋਕਤ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਅਧੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਾਰੇ
ਲਾਭਪਾਤਰੀ, ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ
ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ।
*** ***

(1) ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ, ਐਲਏ (ਐਲਏ ਦਾ 1) ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(2) ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧ ◌ਾ◌ੰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਰੱਦ ਕਰਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਜ਼ ਐਕਟ, 1897 (1897 ਦਾ 10) ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੀ ਆਮ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਪੱਖਪਾਤ ਜਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ, 1897 ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ: "ਧਾਰਾ 6 - ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ

ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਐਕਟ, ਜਾਂ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਕੋਈ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ ਜਾਂ ਨਿਯਮ, ਹੁਣ ਤੱਕ ਬਣਾਏ ਗਏ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਵੱਖਰਾ ਇਰਾਦਾ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ, ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ-

ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕਰੋ ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਸਮੇਂ
ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ; ਜਾਂ

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਭੁਗਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨਾ; ਜਾਂ

(ਸੀ) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ, ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ, ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਜਾਂ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨਾ; ਜਾਂ

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਜੁਰਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਜੁਰਮਾਨੇ, ਜ਼ਬਤ ਜਾਂ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨਾ; ਜਾਂ
(ਈ) ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ, ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ, ਦੇਣਦਾਰੀ, ਜੁਰਮਾਨਾ, ਜ਼ਬਤ ਜਾਂ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਂਚ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਉਪਾਅ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨਾ;

ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਂਚ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਉਪਾਅ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਜੁਰਮਾਨਾ,
ਜ਼ਬਤ ਜਾਂ ਸਜ਼ਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਗਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ
ਐਕਟ ਜਾਂ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਮੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ

91. ਇਸ ਤੱਥ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਕੋਈ ਦੋ ਰਾਏ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਕਿ
2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਉਜਾੜੇ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।
2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਬਿਆਨ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ:

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

"ਜਾਣ-ਪਛਾਣ

ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ, ਐਲਏ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀਆਂ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕੀਤੇ
ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇੱਕ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਸੀ। ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ
ਉਪਰੋਕਤ ਐਕਟ ਕੁਝ ਖਾਸ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਨਾਕਾਫੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ
ਨਿੱਜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਗੈਰ-ਇੱਛਤ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੁੱਦੇ।
ਐਕਟ ਨੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।
ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕਈ ਸੋਧਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ,
ਨਾ ਸਿਰਫ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਬਲਕਿ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ
ਸਰਕਾਰਾਂ ਵੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਬਹੁ-ਫਸਲੀ ਸਿੰਚਾਈ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਜਨਤਕ ਚਿੰਤਾ ਵਧ ਰਹੀ ਸੀ।
ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨਾਲ ਢੁਕਵੇਂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਕੋਈ ਕੇਂਦਰੀ ਕਾਨੂੰਨ
ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਵਜੋਂ ਅਤੇ
ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਇੱਕੋ ਸਿੱਕੇ ਦੇ ਦੋ ਪਹਿਲੂ ਸਨ, ਇੱਕ ੇ
ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ।

ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਵਿੱਚ ਵਾਜਬ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਐਕਟ, 2013
ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ
ਉਹ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਨਾਲ ਹੀ ਉਦਯੋਗੀਕਰਨ, ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਅਤੇ
ਸ਼ਹਿਰੀਕਰਨ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਲਈ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

ਇਹ ਐਕਟ ਵਿਧਾਨਕ ਪਹੁੰਚ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ। ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਲਈ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਗੈਰ-ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ
ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਤਰੀਕਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਅਤੇ
ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਧਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ
ਜ਼ਰੂਰੀ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ.

ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਬਿਆਨ

ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ, ਐਲਏ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀਆਂ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ

ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ। ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨਿੱਜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਗੈਰ-ਇੱਛਤ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੁਝ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਨਾਕਾਫੀ ਪਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।
ਇਹ ਐਕਟ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਅਤੇ
ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ।

2. ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ "ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਬਹੁਤ ਵਿਆਪਕ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਮੁੜ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਰਾਜ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਰਣਨੀਤਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੇ ਇਸ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।
ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਲਈ ਜਿੱਥੇ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ
ਆਮ ਜਨਤਾ। ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਲਈ ਨਿੱਜੀ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਅਕਸਰ ਅਜਿਹੇ ਰਾਜ ਦਖਲ ਦੀ ਇੱਛਾ 'ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚਿੰਨ੍ਹ ਖੜਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
"ਇੱਛੁਕ ਵਿਕਰੇਤਾ-ਇੱਛੁਕ ਖਰੀਦਦਾਰ" ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿੱਜੀ ਗੱਲਬਾਤ ਰਾਹੀਂ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਨਿਰਪੱਖ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਜੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੁਚਾਰੂ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇ
ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ, ਇਹ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੈ ਕਿ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ, ਐਲਏ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ
ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਬਦਲਣਾ
ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਲਈ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ।

3. ਨਾ ਸਿਰਫ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਬਲਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ, ਐਲਏ ਵਿੱਚ ਕਈ ਸੋਧਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਵੀ ਹੋਇਆ ਹੈ
ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ 'ਤੇ ਜਨਤਕ ਚਿੰਤਾ ਵਧੀ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ
ਬਹੁ-ਫਸਲੀ ਸਿੰਚਾਈ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨਾਲ ਢੁਕਵੇਂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਕੋਈ ਕੇਂਦਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਨੂੰ ਦੋ ਪੱਖਾਂ ਵਜੋਂ ਵੇਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ
ਉਸੇ ਸਿੱਕੇ ਦਾ, ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਇਕੋ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕਾਨੂੰਨ
ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਨਾਲ ਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਏ ਵਿੱਚ ਉਦਯੋਗੀਕਰਨ, ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀਕਰਨ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ
ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ (ਸੋਧ) ਬਿੱਲ, 2007 ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਬਿੱਲ, 2007 6 ਦਸੰਬਰ, 2007 ਨੂੰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ
ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਬਾਰੇ ਸੰਸਦੀ ਸਥਾਈ ਕਮੇਟੀ
ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਲਈ। ਸਥਾਈ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ (39ਵੀਂ ਅਤੇ 40ਵੀਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ) 21 ਅਕਤੂਬਰ, 2008 ਨੂੰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਉਸੇ ਦਿਨ ਰਾਜ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ। ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ
ਸਥਾਈ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਬਿੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰਤ ਸੋਧਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਿੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅਧਿਕਾਰਤ ਸੋਧਾਂ 25 ਫਰਵਰੀ, 2009 ਨੂੰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਪਰ 14 ਵੀਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੇ ਭੰਗ ਹੋਣ ਨਾਲ ਇਹ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈਆਂ।

ਹੁਣ ਇਹ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਇੱਕ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ, ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ
ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਬਣਾਓ ਢੁਕਵਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ
ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਲਈ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਲਈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਬਿੱਲ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ, ਐਲਏ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਥਾਂ ਢੁਕਵੇਂ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਲਈ ਵਿਆਪਕ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਲਈ ਵਿਧੀ।

ਜਨਤਕ ਸਹੂਲਤਾਂ ਜਾਂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਲਈ ਅਕਸਰ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਨਿੱਜੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਲੋਕ ਉਜਾੜੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ, ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਅਤੇ ਪਨਾਹ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਰਵਾਇਤੀ ਸਰੋਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ-ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਵਾਤਾਵਰਣ ਤੋਂ ਉਖਾੜ ਸੁੱਟਣਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਆਬਾਦੀ 'ਤੇ ਸਦਮਾਜਨਕ, ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ-ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਨਤੀਜੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਖ਼ਾਸਕਰ ਸਮਾਜ ਦੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ (ਐਸਸੀ) ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲੇ (ਐਸਟੀ), ਸੀਮਾਂਤ ਕਿਸਾਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ।

ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸਰਗਰਮ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦੇਣ ਦੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਲੋੜ ਹੈ
ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ। ਮੁਦਰਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵਾਧੂ ਲਾਭ

ਗੈਰ-ਇੱਛਤ ਵਿਸਥਾਪਨ ਨਾਲ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਦੁਰਦਸ਼ਾ ਹੋਰ ਵੀ ਬਦਤਰ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਲਈ ਗੰਭੀਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹਨ। ਇਹ ਯੋਜਨਾਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵਿਆਪਕ ਠੋਸ ਯਤਨਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਵਿਸਥਾਪ, ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ

ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਢਾਂਚਾ, ਨਾ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਜੋ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਗੁਆ ਦਿੰਦੇ ਹਨ

ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਵੀ ਜੋ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਵਿਸਥਾਪਨ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਕਸਰ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ ਰਵਾਇਤੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ
ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ। ਇਸ ਲਈ ਆਰਥਿਕ ਨੁਕਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸਥਾਪਨ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨਪੂਰਵਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਸਰਵਪੱਖੀ ਜੀਵਨ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਸਮੁੱਚੇ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

8. ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਲਈ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਨੀਤੀ 2003 ਵਿੱਚ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਫਰਵਰੀ 2004 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਸ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਤਜਰਬਾ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨੀਤੀ ਦੁਆਰਾ ਹੱਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ
ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਧਾਰਨਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਇੱਕ ਰਾਹੀਂ

ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਲਾਗਤਾਂ ਅਤੇ ਲਾਭਾਂ ਦੀ ਧਿਆਨਪੂਰਵਕ ਮਾਤਰਾ

ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਮਾਜ ਲਈ, ਹਰੇਕ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਇੱਛਾ ਅਤੇ ਨਿਆਂਪੂਰਨਤਾ. ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ - ਆਰਥਿਕ, ਵਾਤਾਵਰਣ, ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ - 'ਤੇ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਰਾਸ਼ਟਰੀ
ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਦੇ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਗੈਰ-ਇੱਛੁਕ ਵਿਸਥਾਪਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

9. ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਨੀਤੀ, 2007 ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਬਾਰੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਨੀਤੀ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈਣ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੀਹਾਂ 'ਤੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰ, 2003. ਨਵੀਂ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਾਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ 31 ਅਕਤੂਬਰ, 2007 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਨੀਤੀਆਂ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅਦਾਰਿਆਂ ਜਾਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੀਆਂ ਵੀ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਹਨ।

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਉਦੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਸਰਕਾਰ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇਗੀ
ਇਸਦੀ ਆਪਣੀ ਵਰਤੋਂ, ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਲਈ, ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਨਿੱਜੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਨਿੱਜੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਤੁਰੰਤ ਅਤੇ ਘੋਸ਼ਿਤ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੇ ਅੰਤਮ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ. ਕੇਵਲ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਅਤੇ
ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਉਦੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਜਦੋਂ ਨਿੱਜੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦਦੀਆਂ ਹਨ, ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ 100 ਏਕੜ ਤੋਂ ਵੱਧ, ਜਾਂ
ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ੫੦ ਏਕੜ ਤੋਂ ਵੱਧ। ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ
ਪ੍ਰਾਪਤਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਪਰ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਪੂਰੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਭਾਵੇਂ ਨਿੱਜੀ ਕੰਪਨੀ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅੰਸ਼ਕ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕਰੇ।

"ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼" ਨੂੰ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਦਖਲ ਸਿਰਫ ਰੱਖਿਆ, ਕੁਝ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਰਹੇ। ਇਹ ਵੀ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ੮੦ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ
ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਸੂਚਿਤ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ[ਸੋਧੋ] ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰੱਖਿਆ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਜਾਂ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤਾਂ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵੀ ਸੀਮਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਖੁਰਾਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਬਹੁ-ਫਸਲੀ ਸਿੰਜਾਈ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ
ਸਿਰਫ ਆਖਰੀ ਉਪਾਅ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. ਇੱਕ ਬਰਾਬਰ ਖੇਤਰ
ਜੇ ਬਹੁ-ਫਸਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਖੇਤੀ ਯੋਗ ਬੰਜਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਬਿਜਾਈ ਖੇਤਰ ਕੁੱਲ ਭੂਗੋਲਿਕ ਖੇਤਰ ਦੇ 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਕੁੱਲ ਬਿਜਾਈ ਖੇਤਰ ਦਾ 10 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਐਕਵਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਲਈ ਵਿਆਪਕ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪੈਕੇਜ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ
ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ, ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਦੀ ਗਣਨਾ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਗਿਆਨਕ ਤਰੀਕਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ. ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮਾਰਕੀਟ ਕੀਮਤ ਨੂੰ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦੋ ਦੇ ਕਾਰਕ ਨਾਲ ਗੁਣਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸੋਲੇਟੀਅਮ ਨੂੰ ਵੀ 100 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੱਕ ਵਧਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ
ਕੁੱਲ ਮੁਆਵਜ਼ਾ। ਜਿੱਥੇ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
ਸ਼ਹਿਰੀਕਰਨ, ਵਿਕਸਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ 20 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਭੱਤਾ, ਨੌਕਰੀਆਂ, ਮਕਾਨ, ਮਕਾਨ ਸਮੇਤ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਲਈ ਵਿਆਪਕ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਪੈਕੇਜ,

ਸਿੰਚਾਈ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ, ਆਵਾਜਾਈ ਭੱਤੇ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਭੱਤੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੈ।

ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਗੁਆਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਵਿਆਪਕ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਪੈਕੇਜ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਭੱਤਾ, ਨੌਕਰੀਆਂ, ਮਕਾਨ, ਆਵਾਜਾਈ ਭੱਤਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਭੱਤਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ
ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਹੈ।

ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲਿਆਂ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ 2.5 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਗੁੰਮ ਹੋਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਹੱਦ ਦਾ ਵਾਧੂ ਲਾਭ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; ਇੱਕ ਵਾਰ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ
50,000/- ਰੁਪਏ; ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਵਸੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਲਈ 25 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵਾਧੂ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਦੇ ਲਾਭ; ਭਾਈਚਾਰਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਇਕੱਠ ਲਈ ਮੁਫਤ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ
ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ, ਆਦਿ।

25 ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੈ ਸਕੂਲਾਂ ਅਤੇ ਖੇਡ ਮੈਦਾਨਾਂ, ਸਿਹਤ ਕੇਂਦਰਾਂ, ਸੜਕਾਂ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨਾਂ ਸਮੇਤ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ,
ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਸਾਫ ਪਾਣੀ, ਪੰਚਾਇਤ ਘਰ, ਆਂਗਣਵਾੜੀ, ਪੂਜਾ ਸਥਾਨ, ਦਫਨਾਉਣ ਅਤੇ ਸ਼ਮਸ਼ਾਨਘਾਟ, ਪਿੰਡ ਪੱਧਰ ਦੇ ਡਾਕਘਰ, ਵਾਜਬ ਕੀਮਤ ਦੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਅਤੇ ਬੀਜ ਦੇ ਯਕੀਨੀ ਸਰੋਤ-
ਕਮ-ਖਾਦਾਂ ਭੰਡਾਰਨ ਸਹੂਲਤਾਂ।

ਨਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਾਭ ਕਿੱਥੇ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣਗੇ
ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ, ਐਲਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲੇ, ਜਿੱਥੇ ਇਨਾਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

19. ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਜੋ ਦਸ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਇਹ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਹ ਹੋਵੇਗੀ
ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਲੈਂਡ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਵਿਕਾਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਹਰੇਕ ਤਬਾਦਲੇ 'ਤੇ, ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦਾ ਵੀਹ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਅਸਲ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

20. ਬਿੱਲ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ
ਪੰਚਾਇਤ (ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਖੇਤਰਾਂ ਤੱਕ ਵਿਸਥਾਰ) ਐਕਟ, 1996 ਵਰਗੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਾ; ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਰਵਾਇਤੀ ਜੰਗਲਾਤ ਨਿਵਾਸੀ (ਜੰਗਲਾਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਮਾਨਤਾ) ਐਕਟ, 2006 ਅਤੇ ਪੰਜਵੇਂ ਵਿੱਚ ਭੂਮੀ ਤਬਾਦਲਾ ਨਿਯਮ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਖੇਤਰ[ਸੋਧੇ]

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਏ ਲਈ ਸਖਤ ਅਤੇ ਵਿਆਪਕ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੋਵੇਂ
ਗਲਤ ਜਾਣਕਾਰੀ, ਗਲਤ ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ
ਕੰਪਨੀਆਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲੇ ਕੁਝ ਕੇਂਦਰੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਬਿੱਲ ਵਿੱਚ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਬਿੱਲ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਹਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਐਕਟਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨਾ। ਪ੍ਰਬੰਧ
ਇਸ ਐਕਟ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਬਿੱਲ ਵਿੱਚ ਬੁਨਿਆਦੀ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਲੋੜਾਂ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਜੋ ਵਿਸਥਾਪਨ ਵੱਲ ਲਿਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਪਤਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬੱਚਤ ਧਾਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਬਿਲ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਲਾਭਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਲਾਭ ਪੱਧਰ
ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖ ਸਕਣ।

ਇਹ ਬਿੱਲ ਬੁਨਿਆਦੀ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਵਿਸਥਾਪਨ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
ਇੱਕ ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਿਸਥਾਪਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਬਣਨ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ (ਐਸ.ਆਈ.ਏ.)
ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ,
ਸੂਚਿਤ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਰਾਹੀਂ ਲੋਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਣਗੇ।
ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਆਮਦਨ ਦੇ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਵਧਾਏਗੀ ਅਤੇ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਨੂੰ ਅਮੀਰ ਬਣਾਏਗੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੁਨਰ ਨਿਰਮਾਣ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗਾ
ਸਮਾਜਿਕ-ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਸਬੰਧ, ਸਮਰੱਥਾ ਨਿਰਮਾਣ, ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧ
ਜਨਤਕ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੇਵਾਵਾਂ। ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ
ਉਚਿਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਪਾਵਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਹ ਬਿੱਲ ਉਪਰੋਕਤ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਨੋਟਸ
ਧਾਰਾਵਾਂ 'ਤੇ ਬਿੱਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (2) ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਨਿੱਜੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਲਈ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, 80٪ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ
ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਨਤਕ-ਨਿੱਜੀ ਭਾਈਵਾਲੀ ਲਈ, ਸਹਿਮਤੀ
70٪ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲੈਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਧਾਰਾ 3 (ਸੀ) ਵਿੱਚ, 'ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ◌ਾ◌ਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲਿਆਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰ, ਜੰਗਲ ਵਾਸੀ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਜੰਗਲਾਂ ਜਾਂ ਜਲ ਸਰੋਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੈ। ਇੱਕ "ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਮੁਲਾਂਕਣ" ("") ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਤੋਂ 9 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਖੁਰਾਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 10 ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਅਸਾਧਾਰਣ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਬਹੁ-ਫਸਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਧਾਰਾ ੧੧ ਮੁੱਢਲੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ੧੮੯੪ ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ ੪ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ। ਜੇ ਧਾਰਾ ੧੧ ਤਹਿਤ ਮੁੱਢਲੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਐਸਆਈਏ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 12 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਸਕੀਮ ("ਆਰਆਰ ਸਕੀਮ") ਵਿੱਥੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ
ਧਾਰਾ 16 ਤੋਂ 18. ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੁਰਸਕਾਰ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ
23. ਸੈਕਸ਼ਨ 26 ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਮਾਰਕੀਟ ਮੁੱਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 30 100٪ 'ਤੇ ਸੋਲੇਟੀਅਮ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਆਰਆਰ ਪੁਰਸਕਾਰ ਧਾਰਾ 31 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਨੋਟਿਸ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਸੀ ਧਾਰਾ 37 ਦੇ ਤਹਿਤ ਤੁਰੰਤ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਧਾਰਾ 38 ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਪੂਰੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਹੱਕਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਦੇ ਹੱਕ ◌ਾ◌ਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਜਾਂ ਟੈਂਡਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ 1894 ਦੇ ਧਾਰਾ 16 ਐਕਟ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ
ਇਹ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 38 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 38 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ
ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੇਘਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪੂਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ ੪੦ ਜ਼ਰੂਰੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਭਾਰਤ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤਾਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਹੋਰ ਐਮਰਜੈਂਸੀਆਂ ਵਿੱਚ
ਧਾਰਾ 40 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸੰਸਦ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਯੋਜਨਾ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ 75٪ ਦਾ ਵਾਧੂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਹੈ। ਧਾਰਾ 41 ਵਿੱਚ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹਨ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲਿਆਂ ਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਕੇ ਸੰਭਵ ਹੈ। ਧਾਰਾ 43 ਤੋਂ 50 ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ
ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਮੇਟੀਆਂ। ਧਾਰਾ 51 ਤੋਂ 74 ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਧਾਰਾ ੭੭ ਤੋਂ ੮੦ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਹਨ
1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 ਤੋਂ 34 ਵਿੱਚ, ਭੁਗਤਾਨ, ਜਮ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਵਿਆਜ ਆਦਿ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ , ਧਾਰਾ 93 ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 48 ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਜੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਧਾਰਾ 101 ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਅਸਲ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਉਚਿਤ ਭੂਮੀ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।
ਜੇ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਅਣਵਰਤੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ।

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪੁਰਾਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਵਾਨਗੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ

ਸ

ਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਮੁਲਾਂਕਣ, ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਯੋਜਨਾ ਆਦਿ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਐਕਟ। ਇਹ ਪੁਰਾਣੇ ਐਕਟ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ; ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ
ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲਿਆਂ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਮੇਟੀਆਂ ਅਤੇ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ
'ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ' ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਨੇ ਉੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜੋ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਇਸ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ, ਦੇਣ ਲਈ
ਸੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦੇ 'ਤੇ ਪੂਰਾ ਅਤੇ ਸਾਰਥਕ ਪ੍ਰਭਾਵ
ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਮਿਆਦ, ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣਾ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਸਿਰਫ ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕ੍ਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਲੋੜੀਂਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਖੋਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਉਸੇ ਸਮੇਂ, 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਡੋਲਤਾ ਅਤੇ ਅਸਫਲਤਾ ਕਾਰਨ ਨੋਟੀਫਾਈ ਕੀਤੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ (ਅਤੇ ਕਈ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਇਨਾਮ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ) ਦੀ ਘਾਟ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ
ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
24.

<u>ਸੈਕਸ਼ਨ 24 ਦਾ ਦਾਇਰਾ</u>

ਧਾਰਾ 24 ਇੱਕ ਗੈਰ-ਅੜਿੱਕੇ ਵਾਲੀ ਧਾਰਾ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਸਾਰਿਆਂ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਹੈ
2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 114 ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਬੱਚਤ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 114 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ
2013 ਤੋਂ, ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ, 1897 ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੀ ਆਮ ਵਰਤੋਂ, ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧ ਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰ ਲਈ ਗਈ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ
ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ, 1897 ਦੇ 6 (ਏ) ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਵੱਖਰਾ ਨਾ ਹੋਵੇ
ਇਰਾਦਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਰੱਦ ਕਰਨ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ
ਉਸ ਸਮੇਂ ਮੌਜੂਦ ਸੀ ਜਦੋਂ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਭੁਗਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵੀ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਚਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
6 (ਬੀ)। ਧਾਰਾ 6 (ਸੀ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਰੱਦ ਕਰਨ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ, ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ, ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਦੇਣਦਾਰੀ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ।

2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (1) (ਏ) ਅਤੇ ਗੈਰ-ਅੜਿੱਕੇ ਵਾਲੀ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਐਕਟ 2013 ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ

ਏ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ; ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਧਾਰਾ 24 (1) (ਬੀ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਿੱਥੇ ਧਾਰਾ 11 ਤਹਿਤ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਅਜਿਹੀਆਂ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਰਕਸੰਗਤ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਅੰਤ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਧਾਰਾ 24 (1) (ਬੀ) ਦਾ ਅਪਵਾਦ ਧਾਰਾ ਬੀ 24 (2) ਵਿੱਚ ਬਕਾਇਆ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; ਜੇ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪੰਜ ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
2013, ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਖਤਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦੀ
2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (1) (ਬੀ)

ਧਾਰਾ 24 (2) ਧਾਰਾ 24 (1) (ਬੀ) ਦੇ ਅਪਵਾਦ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਫੈਸਲਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਲੰਬਿਤ ਹੈ, ਪਰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਸਰੀਰਕ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਾਰਵਾਈ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਇੱਥੇ ਹਨ
ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਲਈ ਦੋਹਰੀ ਲੋੜਾਂ; ਪਹਿਲਾ, ਸਰੀਰਕ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜਾ, ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਕੋਈ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜੋ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਲਈ ਸ਼ਰਤਾਂ ਸੰਚਿਤ ਹਨ, ਅਰਥਾਤ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ

ਕਾਰਵਾਈਆਂ, ਜਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿਕਲਪਕ ਵਿੱਚ ਹਨ ("ਜਾਂ ਤਾਂ/ਜਾਂ")। ਈ ਰਾਜ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ
ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕੋਈ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ: ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜਿੱਥੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ 1.1.2014 ਤੱਕ ਪੈਂਡਿੰਗ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਕੋਈ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸ਼ਬਦ
"ਜਾਂ" ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ "ਜਾਂ" ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ 'ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ', ਨੂੰ "ਅਤੇ" ਵਜੋਂ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਦੋ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਲੋੜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਰਾਜ ਦੀ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਦੋ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਸਥਿਤੀਆਂ "ਜਾਂ" ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ
ਸੰਚਿਤ ਵਜੋਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸ਼ਬਦ "ਜਾਂ" ਨੂੰ "ਨਹੀਂ" ਜਾਂ "ਅਤੇ" ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਅਰਥਾਤ, ਇਹ ਲਾਪਰਵਾਹੀ
ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਉਦੋਂ ਹੋਈ ਜੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਾਂ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ 5 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ।

ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਸਟਿਸ ਜੀ.ਪੀ. ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ (14ਵਾਂ ਐਡੀਸ਼ਨ) ਵਿਧਾਨਕ ਦੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਆਮ ਨਿਯਮ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਅਤੇ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਜਦੋਂ ਵੀ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਏ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ:

"... ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੋਲਦੇ ਹੋਏ, ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਅਤੇ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ. ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵੱਖਰੀਆਂ ਹੋਈਆਂ 'ਜਾਂ' ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਲਪਕ 71 ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਸਥਿਤੀਆਂ 'ਜਾਂ' ਦੁਆਰਾ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਨੂੰ ਸੰਚਿਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ 'ਜਾਂ' ਨੂੰ 'ਨਹੀਂ' ਜਾਂ 'ਅਤੇ' ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ[72].

ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਯਮ ਪਟੇਲ ਚੁਨੀਭਾਈ ਦਾਜੀਭਾ ਆਦਿ ਬਨਾਮ ਨਾਰਾਇਣਰਾਓ ਖੰਡੇਰਾਓ ਜੰਬੇਕਰ ਅਤੇ ਏਐਨਆਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ।[73], ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ:

"(19) ਇਹ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 32 ਵਿੱਚ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਸੋਧਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਅਤੇ 1957 ਦੇ ਬੰਬਈ ਐਕਟ V ਨੂੰ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। (1) (), . () ਅਤੇ ਪਿਛਲਾ "ਜਾਂ"। ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਉਪ-ਐਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ. (1) () ਅਤੇ (1) (ਅ) ਆਪਸੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਨ। ਦੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਪ-ਐਸਐਸ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸ਼ਬਦ "ਜਾਂ"। (1) () ਅਤੇ (1)(), ਦੋ ਉਪ-ਭਾਗ ਵਿਕਲਪਕ ਸ਼ਰਤਾਂ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦੀ ਹੈ ਜੇ ਉਹ ਦੋਵਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਥਾਈ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। (1) (ਓ)। ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਸਥਾਈ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਉਸਨੇ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ 'ਤੇ ਖੇਤੀ ਕੀਤੀ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਉਪ-ਐਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ. (1) (ਅ) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਪ-ਐਸ. (1) () (), (1)() () ਅਤੇ (1)()() ਵਿਕਲਪਕ ਸ਼ਰਤਾਂ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਸ਼ਰਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਪ-ਐਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ. (1) () (), ਉਸ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ 1957 ਨੂੰ ਖਰੀਦੀ ਗਈ ਸੀ। <u>ਇਸ ਨੂੰ ਰੰਗ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਪ- ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ "ਜਾਂ" ਦੁਆਰਾ ਦਲੀਲ। (1) () () ਅਤੇ ਉਪ-ਸ. (1) () () ਪਰ, ਅਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਪ-ਐਸ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸ਼ਬਦ "ਜਾਂ" ਹੈ. (1) () () ਅਤੇ (1)()() ਦੇ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ</u>

71 ਸਟਾਰ ਕੰਪਨੀ ~~ਲਿਸਟਿਡ ਬਨਾਸ ਕਾਸਰਾ ਇਨਕਸ ਟੈਕਸ, ਏਆਈਆਰ 1970 ਐਸਸੀ 1559: (1970) 3 ਐਸਸੀਸੀ 864~~
72 ਪਟੇਲ ਚੁਨੀਭਾਈ ਦਾਜੀਭਾ ਬਨਾਮ ਨਾਰਾਇਣਰਾਓ, 1965 (2) ਐਸਸੀਆਰ 328; ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੋਡਕਟ ਐਂਡ ਟਰੇਡਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਵੀ. ਆਮਦਨ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ, (1971) 2 ਐਸਸੀਸੀ 540; ਬ੍ਰਾਊਨ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ, ਵੀ. ਹੈਰੀਸਨ, (1927) ਸਾਰੇ ਈਆਰ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ 195, ਪੰਨਾ 203, 204 (ਸੀਏ).
ਸਹੂਲਤ ਲਈ, ਉਪਰੋਕਤ ਕੱਢੇ ਗਏ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚਲੇ ਨੰਬਰਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਨੰਬਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ.
73 ਏਆਈਆਰ 1965 ਐਸਸੀ 1457

ਸਫਲ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਰਾਬਰ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ "ਨਹੀਂ" ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਕਿਰਾਏਦਾਰ (ਸਥਾਈ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ) ਜੋ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨਾਂ 'ਤੇ ਖੇਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1957 ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਖਰੀਦਦਾਰ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੇ ਉਸ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਧਾਰਾ 29 ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਧਾਰਾ 31 ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ
ਧਾਰਾ 29 ਦੇ ਤਹਿਤ ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਸੀ। ਜੇ ਕੋਈ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਹੈ
ਜਾਂ ਤਾਂ ਧਾਰਾ 29 ਦੇ ਅਧੀਨ .31 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ .29 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਐਸ.14 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1957 ਨੂੰ ਪੈਂਡਿੰਗ ਸੀ, ਕਿਰਾਏਦਾਰ "ਮੁਲਤਵੀ ਕੀਤੀ ਤਾਰੀਖ" 'ਤੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ, ਭਾਵ, ਜਦੋਂ ਅਰਜ਼ੀ ਆਖਰਕਾਰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ. ਪਰ ਜੇ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣੇਗਾ.
ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ "ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਮਤਲਬ ਨਾ ਸਿਰਫ ਧਾਰਾ 31 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਹੈ ਬਲਕਿ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਵੀ ਹੈ
.29 ਨੂੰ .14 ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੋ। ਜੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1957 ਨੂੰ ਪੈਂਡਿੰਗ ਸੀ, ਤਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਉਸ ਲੇਟ 'ਤੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਹੁਣ, 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1957 ਨੂੰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 29 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਅਰਜ਼ੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 31 ਸੀ
ਪੈਂਡਿੰਗ ਹੈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਿਆ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ 1957 ਨੂੰ ਖਰੀਦੀ ਸੀ।
ਪੰਜਾਬ ਉਤਪਾਦਨ ਅਤੇ ਵਪਾਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ
ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਸੀ.ਆਈ.ਟੀ., ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ, ਕਲਕੱਤਾ 74, ਉੱਪਰ ਦੱਸੀ ਗਈ ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਧਾਰਾ 23ਏ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ
ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1922 ਅਤੇ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ (ਬੀ) () ਅਤੇ ()
ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ "ਜਾਂ" ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ "ਅਤੇ" ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਸਥਿਤੀਆਂ ਹੈ:

"7. ਨਿਰਧਾਰਕ ਵੱਲੋਂ ਸਟਾਰ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਕਾਫ਼ੀ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ।
ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਕੇਂਦਰੀ) ਕਲਕੱਤਾ, (1970)
3 ਐਸਸੀਸੀ 864. ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (ਬੀ) () ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਈ, ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਦੋ ਭਾਗ ਵਿਕਲਪਕ ਸਨ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਜੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਸੀ ਤਾਂ ਇਹ ਬੇਲੋੜਾ ਸੀ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਦੂਜਾ ਭਾਗ ਵੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ "ਜਾਂ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ। ਇਹੀ ਤਰਕ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
ਉਪ-ਧਾਰਾ (ਬੀ) () ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

---

74 1971 (2) 540

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ () ਅਤੇ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ
ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਦਾ () ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਨਕਾਰਾਤਮਕ
ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ. ਸ਼ਬਦ "ਜਾਂ" ਅਕਸਰ ਇੱਕੋ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਜਾਂ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਵਿਕਲਪ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ
ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ। ਇਸ ਲਈ, ਜੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (ਬੀ) () ਵਿੱਚ ਪਾਈਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਦੋ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ
ਅਧੂਰੀ, ਪੂਰੀ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਰਤਾਂ
ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ "ਅਤੇ" ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਨਾਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ
'ਤੇ ਆਯਾਤ ਕਰਨਾ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਜਾਂ ਅਯੋਗ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਉਪ-ਧਾਰਾ (ਬੀ) () ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਨਿਰਧਾਰਕ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਸੀ

ਸੀ ਹੋਰ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸ਼ਰਤਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਛੇ ਤੋਂ ਘੱਟ
ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕੁੱਲ ਵੋਟਿੰਗ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹਿੱਸਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ
ਸ਼ੇਅਰ ◌ਾ◌ ਨੂੰ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।
ਉਹੀ ਮਿਆਦ ਛੇ ਤੋਂ ਘੱਟ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ

ਤਰਕ ਜਾਂ ਸਿੱਟੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਲੱਭਣਾ
ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1 ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ।

ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਜੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (ਬੀ) () ਵਿੱਚ ਪਾਈਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਦੋ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਅਧੂਰੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ
ਪੂਰੀ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਵੀ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਬ੍ਰਾਊਨ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਵਿਚ ਵੀ. ਹੈਰੀਸਨ 75, ਸਮੁੰਦਰੀ ਦੁਆਰਾ ਮਾਲ ਦੀ ਢੋਆ-
ਢੁਆਈ ਐਕਟ, 1924 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਪੀਲ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਈਆਂ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ
ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਰਟੀਕਲ V, 2 () ਵਿੱਚ "ਜਾਂ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਜੋੜ ਕੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਅਤੇ ਅਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਿਲਾਵਟ
ਸ਼ਬਦ "ਜਾਂ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਸੰਖੇਪ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਬੇਤੁਕੀ ਵਰਤੋਂ, ਨਫ਼ਰਤ ਜਾਂ
ਬੇਤੁਕੀ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਚਾਰੇ ਹੋਏ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 24 (2) ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਮੇਲ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਦੋ ਨਕਾਰਾਤਮਕ
ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਭਾਵੇਂ ਇੱਕ ਸ਼ਰਤ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਕੋਈ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ
ਇਹ ਤਰਕਸੰਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ੧੯੬੪ ਦੇ ਐਕਟ ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ੨੦੧੩ ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ ੨੪ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ
ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਤਰਕਹੀਣ ਨਤੀਜੇ ਨਿਕਲਣਗੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜੇ ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਨਿਯਮ ਹੈ
"ਜਾਂ" ਦੁਆਰਾ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਦੋ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ "ਜਾਂ" ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

---

75 (1927) ਆਲ ਈਆਰ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ 195 ਪੰਨਾ 203, 204 (ਸੀਏ)

"ਨਹੀਂ" ਜਾਂ "ਅਤੇ" ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹੋ। ਬ੍ਰਾਊਨ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ, ਵੀ. ਹੈਰੀਸਨ (ਸੁਪਰਾ) ਨੇ "ਜਾਂ" ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਦੋ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਬਾਰੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ:

"….. ਮੈਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਵਿਵਹਾਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਕਨਜੰਕਟਿਵ ਅਰਥ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਮਿਲਾਵਟ ਤੋਂ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਸੰਖੇਪ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇੱਕ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਜਾਂ ਬੇਤੁਕੀ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਏ ਗਏ ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਆਮ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਅੰਦਰ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੰਖੇਪ ਵਰਤੋਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ. ਇੱਥੇ, ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ
ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਇੱਕ ਬੇਤੁਕੀ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ

ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਮੁੰਦਰੀ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਇਸ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ
ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ, ਜੇ ਕੋਈ ਸਮੁੰਦਰੀ ਜਹਾਜ਼ ਦਾ ਮਾਲਕ ਖੁਦ ਕਿਸੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਤੋੜਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਚੋਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਰ 2 (ਕਿਊ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੇ ਉਸਦੇ ਨੌਕਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਕੇਸ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਚੋਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਤੋੜਿਆ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਇੱਕ ਸਿੱਧੀ ਬੇਤੁਕੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ।
ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇੱਕ ਨਫ਼ਰਤ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਆਰ 2 (ਕਿਊ) ਦੇ ਦੂਜੇ ਭਾਗ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਉਲਟ ਹੈ. ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦਾ।

ਫੈਡਰਲ ਸਟੀਮ ਨੈਵੀਗੇਸ਼ਨ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗ ਵਿਭਾਗ 76, ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਹਾਊਸ ਆਫ ਲਾਰਡਜ਼ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ:

"ਜੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਅਰਥਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ "ਜਾਂ" ਨੂੰ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਬਾਹਰੀ ਵਿਕਲਪ ਵਜੋਂ ਮੰਨਣ ਦਾ ਰਸਤਾ ਬਾਕੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ - ਆਧੁਨਿਕ ਤਰਕ ਵਿੱਚ ਜੋ "v" ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ. ਵਕੀਲ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਨੂੰ "ਅਤੇ" ਨੂੰ "ਜਾਂ" ਦੀ ਥਾਂ ਲੈਣ ਦੇ ਕੋਰਸ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਵਾਕ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੇ ਕੋਰਸ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕੇ: "
ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਮਾਲਕ ਹਰੇਕ ਦੋਸ਼ੀ ਹੋਣਗੇ," ਜਾਂ, ਜੇ ਸੁਵਿਧਾ ਦੇ ਵਾਕ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ "ਮਾਲਕ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਮਾਲਕ।"
"ਜਾਂ" ਦੀ ਥਾਂ "ਅਤੇ" ਦੀ ਥਾਂ ਲੈਣਾ ਕਿਸੇ ਵਿਧਾਨਕ ਪਾਠ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਅਤੇ ਬੇਮਿਸਾਲ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਦੰਡਕਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਲੋੜ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਵੀ ਯਕੀਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. ਇਹ ਚਿਕਿਤਸਾ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸਰਜਰੀ ਹੈ।
ਪਰ ਇਸ ਲਈ ਠੋਸ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਹਨ
ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ: ਮੇਰਾ ਨੇਕ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਦੋਸਤ, ਬੋਰਥ ਦਾ ਲਾਰਡ ਮੌਰਿਸ-
-, ਨੇ ਕੁਝ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ: ਉਹ ਕਾਫ਼ੀ ਉਦਾਹਰਣ ਹਨ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਦੱਸਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੈਂ 1915 ਦੇ ਸਮੁੰਦਰੀ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਐਕਟ 'ਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਇੱਕ ਕੇਸ, ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਕੇਸ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਾਂਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਸਨ: "ਕੋਈ ਵੀ

76 1974 (1) 505

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਮਾਲਕ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਸਮੁੰਦਰੀ ਜਹਾਜ਼ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰੇਗੀ

ਸ

ਮੁੰਦਰੀ ਜਹਾਜ਼ ਦਾ ਮਾਲਕ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ। ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਡੀ.ਸੀ. ਦੀ ਇੱਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਨੇ "ਜਾਂ" ਨੂੰ "ਅਤੇ" ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਕੋਈ ਮਕਸਦ ਜਾਂ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ
ਸਮੁੰਦਰੀ ਸੈਨਿਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਚੁਣਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨਾ ਕਿ ਕਿਸ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦੇਣਾ - ਬਲੇਕਲੇ, 234 ਫੈਡ 959.
ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਕੇਸ ਸੀ, ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੇਸ ਨਹੀਂ, ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ
ਸਿੱਟਾ ਅਤੇ ਤਰਕ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਉਂਦਾ ਹੈ।
ਮੈਸਰਜ਼ ਰਣਛੋਦਾਸ ਆਤਮਾਰਾਮ ਅਤੇ ਏਐਨਆਰ ਵੀ. ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ।[77], ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਦੋ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਸ਼ਰਤਾਂ ਹਨ, ਤਾਂ "ਜਾਂ" ਸ਼ਬਦ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਦੋਵਾਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਪੂਰਾ ਹੋਇਆ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ:

"(13) ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਸ਼ਬਦ ਹਾਂ-ਪੱਖੀ ਵਾਕ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਧਾਰਾ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, "ਜਾਂ" ਦਾ ਅਸਲ ਅਰਥ "ਜਾਂ ਤਾਂ" "ਜਾਂ" ਹੈ। ਛੋਟੇ ਵਿੱਚ
ਆਕਸਫੋਰਡ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਸ਼ਬਦ "ਜਾਂ" ਦਾ ਇੱਕ ਅਰਥ ਹੈ
"ਇੱਕ ਕਣ ਜੋ ਦੋ (ਜਾਂ ਵਧੇਰੇ) ਸ਼ਬਦਾਂ, ਵਾਕਾਂਸ਼ਾਂ ਜਾਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦਾ ਤਾਲਮੇਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ""ਜਾਂ" ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਕਲਪ 'ਤੇ ਪਹਿਲੇ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਜੋੜ ਕੇ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਜੋੜ ਕੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਸੰਬੰਧਿਤ ਐਡਵੋਕੇਟ ਵੀ. ਇਸ ਲਈ, "ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ" ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵੀ
"ਜਾਂ" ਇਕੱਲਾ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ. ਜੇ, ਇਸ ਲਈ, ਵਾਕ
ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹਾਂ-ਪੱਖੀ ਵਿਕਲਪ ਹਨ, ਫਿਰ ਸਾਨੂੰ ਦੋ ਵਿਕਲਪ ਮਿਲਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਦੂਜੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਚੁਣਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ. ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ 1,000 ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਜੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵਾਕ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਹੈ, ਤਾਂ
ਸਥਿਤੀ ਵੱਖਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਦੋਵਾਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ "ਜਾਂ" ਸ਼ਬਦ ਫਿਰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਧਾਰਾ 'ਤੇ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਫੈਲਾਏਗਾ। ਵਿਆਕਰਣ ਦਾ ਇਹ ਨਿਯਮ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਦੋਵਾਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ
ਅਤੇ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜੁਰਮਾਨਾ ਜੋ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਕਦੇ ਵੀ 1,000 ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

ਫਿਰ ਸਵਾਲ ਸੱਚਮੁੱਚ ਇਹ ਆਉਂਦਾ ਹੈ: ਕੀ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਾਕ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਹੈ ਜਾਂ ਹਾਂ? ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ

---

[77] ਏਆਈਆਰ 1961 ਐਸਸੀ 935

ਕਿ ਸਜ਼ਾ ਇੱਕ ਹਾਂ-ਪੱਖੀ ਵਾਕ ਹੈ। ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਸਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਖਾਸ ਵਿਅਕਤੀ ਜੁਰਮਾਨੇ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਇੱਕ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਸੰਕਲਪ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਵਾਕ ਇਸ ਦੇ ਆਯਾਤ ਵਿਚ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪੁਰਾਣੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਐਕੁਆਇਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ, ਜੇ ਦੋਵੇਂ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਹਨ, ਅਰਥਾਤ, ਨਾ ਤਾਂ ਸਰੀਰਕ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਨਾ ਹੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਬਾਰ ਵਿਖੇ ਇਹ ਕਹਿਣ ਲਈ ਕਈ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ "ਜਾਂ"
ਇਸ ਨੂੰ "ਅਤੇ" ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਉਲਟ. ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਇਸ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪ੍ਰਸੰਗ[ਸੋਧੋ] ਪ੍ਰੇ: ਯਸ਼ਪਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ। v. ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ।[78], ਸ਼ਬਦ "ਸਥਾਪਤ ਜਾਂ ਸ਼ਾਮਲ" ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਸੀ "ਸਥਾਪਿਤ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮਲ। ਆਰ.ਐਮ.ਡੀ.ਸੀ. (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, "ਜਾਂ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ "ਅਤੇ" ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।

102. ਈਸ਼ਵਰ ਸਿੰਘ ਬਿੰਦਰਾ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ:

"11. ਹੁਣ ਜੇ "ਪਦਾਰਥਾਂ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਮਤਲਬ "ਦਵਾਈ" ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੁਝ ਹੋਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਪਿਛਲੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਔਖਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਅਤੇ" ਸ਼ਬਦ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ. 3 (ਬੀ) () ਵਿੱਚ ਦਵਾਈ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿਵੇਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
"ਦਵਾਈਆਂ" ਅਤੇ "ਪਦਾਰਥਾਂ" ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਜੋੜ ਕੇ ਵਰਤਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਹੋਵੇਗਾ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਨਾ ਵਧੇਰੇ ਉਚਿਤ ਹੈ। ਸਟ੍ਰੌਡਜ਼ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਵਿੱਚ, ਤੀਜਾ ਸੰਸਕਰਣ. ਪੰਨਾ 135 'ਤੇ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ "ਅਤੇ" ਦਾ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸੰਚਿਤ ਅਰਥ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਇਕੱਠੇ ਜੁੜਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇੱਥੇ
ਇਹ ਓਆਰ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਵੀ
ਸੰਬੰਧ, ਇਹ, ਇੱਕ ਪ੍ਰਸੰਗ ਦੇ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ, "ਜਾਂ" ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ. ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਬਾਰੇ ਮੈਕਸਵੈਲ, 11 ਵੇਂ ਸੰਸਕਰਣ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ "ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਈ ਵਾਰ ਜੋੜਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
"ਜਾਂ" ਅਤੇ "ਅਤੇ" ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਲਈ।
ਮਾਈਨਜ਼ ਸੇਫਟੀ ਦੇ ਜੁਆਇੰਟ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਬਨਾਮ ਤੰਦੂਰ ਅਤੇ ਨਯਾਂਗੀ ਪੱਥਰ ਖੱਡਾਂ (ਪੀ) ਲਿਮਟਿਡ 79, "ਅਤੇ" ਨੂੰ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਅਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਸੀ. ਸਮੀ ਖਾਨ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਸ਼ਬਦ "ਅਤੇ" ਸੀ

---

[78] (2005) 5 ਐਸਸੀਸੀ 420
[79] (1987) 3 308

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ "ਜਾਂ" ਵਜੋਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੋਬਿਲੋਕਸ ਏ ਵਿੱਚ
ਇਨੋਵੇਸ਼ਨਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ (ਸੁਪਰਾ) ਨੇ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤੇ। ਗ੍ਰੀਨ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਗਲਿਨਰੋਨਵੀ
ਸਟੇਟ ਕੰਪਨੀ ਐਲ.ਆਰ.80 ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਈ ਵਾਰ ਸ਼ਬਦ "ਜਾਂ" ਨੂੰ "ਅਤੇ" ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ
ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਉਲਟ, ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਕਿਉਂਕਿ "ਜਾਂ" ਦਾ
ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ
"ਅਤੇ" ਅਤੇ "ਅਤੇ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ "ਜਾਂ" ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।
ਆਰ.ਐਮ.ਡੀ.ਸੀ. (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 2 (1) (ਡੀ) ਅਧੀਨ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਈ। ਯੋਗਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਦੋ ਭਾਗ
ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ ਜੋ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਸ਼ਬਦ "ਜਾਂ" ਦੁਆਰਾ ਵੱਖ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਯੋਗਤਾ ਧਾਰਾ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਭਾਗਾਂ ਨੇ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ
ਕਿ ਇਨਾਮ ਦੀਆਂ ਪੰਜ ਕਿਸਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ
ਉਹ ਮੁਕਾਬਲੇ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੁਆਲੀਫਾਈ ਕੀਤੇ ਸਨ ਉਹ ਚੁਣੇ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਸਨ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ
ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਸ਼ਬਦ "ਜਾਂ" ਨੂੰ "ਅਤੇ" ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਨਾ। ਤਿਲਕਯਤ ਸ਼੍ਰੀ ਗੋਵਿੰਦਲਾਲ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਆਦਿ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ
81 ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਧਾਰਾ 5 ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਬੋਰਡ ਦੀ ਬਣਤਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ। ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ ਹਿੰਦੂ
ਧਰਮ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਜਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਾ ਹੋਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਸਨ
ਪੁਸ਼ਤੀ-ਮਾਰਗੀਆ ਵੱਲਭੀ ਸੰਪ੍ਰਦਾਇ। ਦੋ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਸਥਿਤੀਆਂ ਸਨ
ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਯੋਗਤਾ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲੀ ਧਾਰਾ (ਜੀ) ਵਿੱਚ "ਜਾਂ" ਦਾ ਮਤਲਬ "ਅਤੇ"
ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਾ ਹੇਠਾਂ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

“(39) … ਬੋਰਡ ਦੀ ਬਣਤਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ
ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਦੁਆਰਾ; ਇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ, ਕਲੈਕਟਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗਾ
ਉਦੈਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ, ਅਤੇ ਨੌਂ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰ। ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ
ਧਾਰਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ: ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗੋਸਵਾਮੀ ਅਜਿਹੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਉਹ ਮੈਂਬਰ ਬਣਨ ਲਈ ਅਯੋਗ
ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ। ਧਾਰਾ 5 (2) ਧਾਰਾ (ਏ) ਤੋਂ (ਜੀ) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨੂੰ
ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ - ਅਸਥਿਰਤਾ
ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮਾਨਸਿਕ ਪੱਖ, ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ
ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨੈਤਿਕ ਗਿਰਾਵਟ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ; ਇੱਕ ਦਿਵਾਲੀਆ ਵਜੋਂ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਡਿਸਚਾਰਜ ਕੀਤੇ ਦਿਵਾਲੀਆ
ਦੀ ਸਥਿਤੀ; ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ, ਬੋਲ਼ੇ-ਬੋਲੇ ਜਾਂ ਕੁਸ਼ਟ ਰੋਗ ਹੋਣ ਦਾ ਨੁਕਸ; ਕੋਈ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਣਾ ਜਾਂ ਮੰਦਰ ਦਾ ਸੇਵਕ ਬਣਨਾ
ਜਾਂ ਰਸੀਦ ਜਾਂ ਕੋਈ ਤਨਖਾਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ
ਜਾਂ ਮੰਦਰ ਤੋਂ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ; ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣਾ
ਮੰਦਰ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ; ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਦਾਅਵਾ ਨਾ ਕਰਨਾ
ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਜਾਂ ਪੁਸ਼ਤੀ-ਮਾਰਗੀਆ ਵੱਲਭੀ ਸੰਪ੍ਰਦਾਇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਾ ਹੋਣਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ

---

[80] (1928) 1 561
81 ਏਆਈਆਰ 1963 ਐਸਸੀ 1638

ਧਾਰਾ (ਜੀ) ਵਿੱਚ "ਜਾਂ" ਦਾ ਮਤਲਬ "ਅਤੇ" ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ. ਧਾਰਾ 5 (2) ਦਾ ਇਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੰਦਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਅਹੁਦੇ ਜਾਂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਬਾਰੇ ਅਯੋਗਤਾ ਗੋਸਵਾਮੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਧਰਮ ਬਾਰੇ ਅਯੋਗਤਾ
ਕੁਲੈਕਟਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ; ਕਹਿਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ, ਇੱਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਇੱਕ ਹੋਵੇਗਾ

ਬੋਰਡ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਹਿੰਦੂ ਨਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ

ਸੰਪ੍ਰਦਾਇ ਦਾ ਪੈਰੋਕਾਰ। ਧਾਰਾ 5 (3) ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਬੋਰਡ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਮੈਂਬਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਧਾਰਾ 5 (4) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੁਲੈਕਟਰ ਇੱਕ ਸਾਬਕਾ ਹੋਵੇਗਾ-ਬੋਰਡ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਮੈਂਬਰ। ਧਾਰਾ 5 (5) ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਪੁਸ਼ਤੀ-ਮਾਰਗੀਆ ਵੈਸ਼ਣਵ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰ
ਬੋਰਡ ਨਾ ਸਿਰਫ ਹਿੰਦੂ ਹੋਵੇਗਾ, ਬਲਕਿ ਇਸ ਦਾ ਵੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਸੰਪ੍ਰਦਾਇ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇਕੱਲੇ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ
ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਯਸ਼ਪਾਲ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਸ਼ਬਦ "ਜਾਂ" ਇਸ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ "ਸਥਾਪਿਤ ਜਾਂ ਸ਼ਾਮਲ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ "ਅਤੇ" ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਰਾਜ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਕੇਂਦਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਟਕਰਾਅ ਵਿੱਚ ਨਾ ਆਵੇ
ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਦੇ ਕੰਮ ਕਾਜ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਰੁਕਾਵਟ ਜਾਂ ਰੁਕਾਵਟ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ:

59. ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਕੇਸ਼ ਦਿਵੇਦੀ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਸ਼ਬਦ "ਜਾਂ" ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ "ਸਥਾਪਿਤ ਜਾਂ ਸ਼ਾਮਲ" ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ
ਯੂਜੀਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਐਫ), 22 ਅਤੇ 23 ਨੂੰ "ਅਤੇ" ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ "ਸਥਾਪਿਤ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਆਮ ਅਰਥ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣਾ ਹੈ। ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਜੋ ਵਿਵਾਦਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿੱਥੇ 112 ਤੋਂ ਵੱਧ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਈਆਂ ਹਨ
ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਮਿਆਦ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਜਾਂ ਅਧਿਆਪਨ ਸਹੂਲਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਕਿਸੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀਆਂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਹੋਵੇਗੀ
(ਕਲਾਸਰੂਮ, ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ, ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾ, ਦਫਤਰ, ਅਤੇ ਹੋਸਟਲ ਦੀ ਸਹੂਲਤ,

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਆਦਿ) ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਏ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਸ਼ਖਸੀਅਤ[ਸੋਧੋ] ਸ਼ਬਦ "ਜਾਂ" ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਅਤੇ "ਅਤੇ" ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਕਈ ਵਾਰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਪ੍ਰਗਟ ਇਰਾਦਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸਦੇ ਉਲਟ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰਸੰਗ ਤੋਂ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ. ਜੇ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਪੜ੍ਹਨਾ
ਇੱਕ ਅਣਸਮਝਣਯੋਗ ਜਾਂ ਬੇਤੁਕਾ ਨਤੀਜਾ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, "ਅਤੇ" ਸ਼ਾਇਦ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
"ਜਾਂ" ਅਤੇ "ਜਾਂ" ਲਈ ਸ਼ਾਇਦ "ਅਤੇ" ਲਈ ਪੜ੍ਹੋ। (ਦੇਖੋ ਸਿਧਾਂਤ
ਜੀ.ਪੀ. ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਆਖਿਆ, 7ਵਾਂ ਸੰਸਕਰਣ, ਪੰਨਾ 339 ਅਤੇ ਬੰਬਈ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਆਰ.ਐਮ.ਡੀ. ਚਮਾਰਬਾਗਵਾਲਾ, ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1957 ਐਸ.ਸੀ. 699, ਏ.ਆਈ.ਆਰ. ਪੀ. 709 ਅਤੇ ਮਜ਼ਾਗਾਓਂ ਡਾਕ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਸੀ.ਆਈ.ਟੀ., ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1958 ਐਸ.ਸੀ. 861) ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ
ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ

ਸੰ

ਸਦ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ, ਅਰਥਾਤ, ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਗ੍ਰਾਂਟਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਐਕਟ ਉਸ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਇਹ
ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਯੂਜੀਸੀ ਆਪਣੇ ਫਰਜ਼ ਨਿਭਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ
ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ, ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਇਹ ਕਿ ਰਾਜ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਕੇਂਦਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਟਕਰਾਅ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ
ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਦੇ ਕੰਮ ਕਾਜ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਜਾਂ ਰੁਕਾਵਟ, ਇਹ ਹੈ
ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਨਿੱਜੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, "ਸਥਾਪਿਤ ਜਾਂ ਸ਼ਾਮਲ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ "ਸਥਾਪਤ ਅਤੇ ਸ਼ਾਮਲ" ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਵਸਥਾ
ਐਮ.ਪੀ. 82, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਐਮ.ਵੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਯੋਜਨਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ। ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਧਾਰਾ 130 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਿਸਮ ਦੇ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਸੰਮਨ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ
ਦੋਵਾਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (ਏ) ਅਤੇ (ਬੀ) ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ, ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ
ਜੋੜ 'ਜਾਂ' ਨੂੰ 'ਅਤੇ' ਵਿੱਚ ਬਦਲਣਾ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਧਰਮ ਪਰਿਵਰਤਨ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਢੁਕਵੇਂ ਕਾਰਨ ਹਨ ਜੋ ਅਜਿਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੰਗਤ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਨਸੀਰੂਦੀਨ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀ ਨਸੀਰੂਦੀਨ ਬਨਾਮ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਾਜ
ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਅਪੀਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ 83. ਸ਼ਬਦ 'ਜਾਂ' ਨੂੰ ਵਿਆਕਰਣਿਕ ਅਰਥ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਵੇਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਜੋਂ ਬੈਠੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਜੱਜ ਅਤੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਬੈਠਣਗੇ

[82] 1965 (2) 853

[83] 1975 (2) 671

ਜਾਂ ਸੰਯੁਕਤ ਪ੍ਰਾਂਤ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹੋਰ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 'ਜਾਂ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ 'ਅਤੇ' ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਧਾਰਨ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. ਜੇ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਆਖਿਆਵਾਂ ਸੰਭਵ ਹਨ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਉਸ ਨੂੰ ਅਪਣਾਏਗੀ ਜੋ ਨਿਆਂਪੂਰਨ, ਵਾਜਬ ਅਤੇ ਸਮਝਦਾਰ ਹੈ. ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ:

27. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਅਤੇ ਦਲੀਲ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸਥਾਈ ਸੀਟ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਬਿਲਕੁਲ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਵੀਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬੈਠੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਜੱਜ ਅਤੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਜਾਂ ਸੰਯੁਕਤ ਪ੍ਰਾਂਤ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹੋਰ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਬੈਠਣਗੇ ਜਿੱਥੇ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਬੈਠ ਸਕਦੇ ਹਨ।
ਸੰਯੁਕਤ ਪ੍ਰਾਂਤ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ, ਨਿਯੁਕਤ.
ਸ਼ਬਦ "ਜਾਂ" ਨੂੰ "ਅਤੇ" ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜੇ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸਟੀਕ ਸ਼ਬਦ ਸਿੱਧੇ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਧਾਰਨ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ. ਸਿਰਫ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਅਨਿਆਂਪੂਰਨ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ
ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਿਓ। ਜੇ ਕਿਸੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀਆਂ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਆਖਿਆਵਾਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਉਸ ਨੂੰ ਅਪਣਾਏਗੀ ਜੋ ਨਿਆਂਪੂਰਨ, ਵਾਜਬ ਅਤੇ ਸਮਝਦਾਰ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇ ਅਸੁਵਿਧਾ ਇੱਕ ਬੇਤੁਕੀ ਅਸੁਵਿਧਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਸਾਧਾਰਨ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹ ਕੇ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਜੇ ਇਹ ਹੈ
ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੋ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਮਰੱਥ ਹੋਵੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ
ਸਾਧਾਰਨ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਕੋਈ ਅਸੁਵਿਧਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ;
ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਸਧਾਰਣ ਵਿਆਕਰਣਿਕ ਅਰਥਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਬਦ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹਨ, ਅਦਾਲਤ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ।

ਦਿੱਲੀ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਬਨਾਮ ਟੇਕ ਚੰਦ ਭਾਟੀਆ 84, 'ਮਿਲਾਵਟੀ' ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ 'ਅਤੇ' ਅਤੇ 'ਜਾਂ' ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਲਈ ਐਫ
ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 2 (ਆਈ) (ਐਫ) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ:

7. ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਧਾਰਾ 2 (ਆਈ) (ਐਫ) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤ ਸੀ। ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਭਾਗ ਦੀ ਸਾਦੀ ਭਾਸ਼ਾ 'ਤੇ, ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ
ਸ਼ਬਦ "ਜਾਂ ਮਨੁੱਖੀ ਖਪਤ ਲਈ ਅਯੋਗ ਹਨ" ਇਹ ਹਨ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਬਾਕੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ। ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਅਤੇ ਵੱਖਰੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਖਰੀ ਧਾਰਾ "ਜਾਂ ਮਨੁੱਖੀ ਖਪਤ ਲਈ ਅਯੋਗ ਹੈ"

---

84 (1980) 1 ਐਸਸੀਸੀ 158

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਇਹ ਇੱਕ ਬਕਾਇਆ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ ਨਾ ਕਿ 'ਤੇ
ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ. ਜੇ ਇਸ ਮੁਹਾਵਰੇ ਨੂੰ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਭੋਜਨ ਦੇ ਲੇਖ ਦੇ "ਗੰਦੇ, ਖਰਾਬ, ਸੜੇ ਹੋਏ, ਸੜੇ ਹੋਏ, ਸੜੇ ਹੋਏ" ਹੋਣ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੈ।
. . ਜਾਂ ਕੀੜੇ-ਮਕੌੜਿਆਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ" ਇਸ ਨੂੰ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਹੋਵੇਗਾ
ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ "ਮਿਲਾਵਟੀ" ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਕੇਸ
ਉਪ-ਧਾਰਾ (ਐਫ) ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ
ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੇਸ ਕਿ ਭੋਜਨ ਦੀ ਵਸਤੂ ਮਨੁੱਖੀ ਖਪਤ ਲਈ ਅਯੋਗ ਸੀ।

***

11. ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ, ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਸੰਗ੍ਰਹਿ "ਗੰਦਾ,
ਖਰਾਬ, ਸੜੇ ਹੋਏ, ਸੜੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਕੀੜੇ-ਮਕੌੜਿਆਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ", ਜੋ "ਭੋਜਨ ਦੀ ਇੱਕ ਵਸਤੂ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਯੋਗ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਹਨ, ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ
ਇਹ ਕੁਦਰਤ, ਪਦਾਰਥ ਅਤੇ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਮਨੁੱਖੀ ਖਪਤ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ. ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਤਿੰਨ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਕੋਮਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ
ਇਹਨਾਂ ਯੋਗਤਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣਾਂ ਨੂੰ ਆਖਰੀ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ
ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਅਰਥਾਤ, ਸ਼ਬਦ 'ਜਾਂ ਮਨੁੱਖੀ ਖਪਤ ਲਈ ਅਯੋਗ ਹੈ', ਜੋ ਦੂਜਿਆਂ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰਾ ਅਤੇ ਵੱਖਰਾ ਹੈ. ਸ਼ਬਦ "ਹੋਰ" ਹੋਰ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਮਨੁੱਖੀ ਖਪਤ ਲਈ ਅਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ. ਜੇ ਆਖਰੀ ਭਾਗ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ
ਕੁਝ ਵੱਖਰਾ ਮਤਲਬ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
"ਮਿਲਾਵਟੀ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ "ਜਾਂ" ਕਿਵੇਂ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ
ਸੈਕਸ਼ਨ 2 () () ਵਿੱਚ "ਗੰਦੇ, ਖਰਾਬ, ਸੜੇ ਹੋਏ, ਆਦਿ" ਅਤੇ "ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਮਨੁੱਖੀ ਖਪਤ ਲਈ ਅਯੋਗ" ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਜੋੜ ਕੇ ਵਰਤਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਨਾ ਵਧੇਰੇ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਟ੍ਰੌਂਡ ਦੇ ਵਿੱਚ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ, ਤੀਜਾ ਸੰਸਕਰਣ, ਭਾਗ 1, ਇਹ ਪੰਨਾ 135 ਤੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

"ਅਤੇ" ਦਾ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸੰਚਿਤ ਅਰਥ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਇਕੱਠੇ ਜੁੜਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਇਹ "ਜਾਂ" ਦਾ ਵਿਰੋਧੀ ਹੈ. ਕਈ ਵਾਰ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜਿਹੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਇਸਨੂੰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸੰਗ ਦੇ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ, "ਜਾਂ" ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ.

ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵੇਲੇ 'ਓ.ਆਰ. ਨੂੰ ਅਤੇ, ਅਤੇ ਵਾਈਸ ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ', ਸਟ੍ਰੌਂਡ ਭਾਗ 3 ਵਿਚ, ਪੰਨਾ 2009 ਤੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ:

"ਤੁਸੀਂ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਦੇਖੋਗੇ ਕਿ 'ਜਾਂ' ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ 'ਅਤੇ'; ਪਰ 'ਜਾਂ' ਦਾ ਮਤਲਬ ਕਦੇ ਵੀ 'ਅਤੇ' ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਬਾਰੇ ਮੈਕਸਵੈਲ ਵਿੱਚ, 11 ਵਾਂ ਸੰਸਕਰਣ,
ਪੰਨਾ 229-30, ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ "ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਕਦੇ-ਕਦਾਈਂ 'ਜਾਂ' ਅਤੇ 'ਅਤੇ' ਜੋੜਾਂ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਲਈ ਪੜ੍ਹਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਬਦ "ਜਾਂ" ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ "ਅਤੇ" ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
ਕੰਜੰਕਟਿਵ, ਪਰ ਕਈ ਵਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਉਲਟ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ. ਜਿਵੇਂ ਕਿ
ਸਕਰਟਨ, ਐਲ.ਜੇ. ਨੇ ਗ੍ਰੀਨ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਗਲਿਨਰੋਨਵੀ ਸਟੇਟ ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ,
ਐਲਆਰ (1928) 1 561, 568: "ਤੁਸੀਂ ਕਈ ਵਾਰ "ਜਾਂ" ਨੂੰ "ਅਤੇ" ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹੋ। . . . ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਤੁਸੀਂ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ, ਕਿਉਂਕਿ "ਜਾਂ" ਦਾ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਤਲਬ "ਅਤੇ" ਅਤੇ "ਅਤੇ" ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ "ਜਾਂ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਲਾਰਡ ਹਾਲਸਬਰੀ ਐਲ.ਸੀ.
ਮਰਸੀ ਡਾਕਸ ਐਂਡ ਹਾਰਬਰ ਬੋਰਡ ਬਨਾਮ ਮਰਸੀ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ। ਹੈਂਡਰਸਨ, ਐਲਆਰ (1888) 13 ਏਸੀ 603, "ਜਾਂ" ਨੂੰ "ਅਤੇ" ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਨ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ "ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਹਿੱਸਾ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਇਰਾਦੇ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੋੜਾਂ ਦਾ ਬਦਲ ਕਈ ਵਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
ਬਿਨਾਂ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਚਾਹੇ "ਜਾਂ" ਨੂੰ "ਅਤੇ" ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਦੇ ਕੁਝ ਮਾਮਲੇ ਹੋਣ ਅਤੇ
ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਵਿਆਖਿਆ ਦੀ ਅਤਿਅੰਤ ਹੱਦ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਗਏ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਸਾਬਕਾ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਰਾਮ ਸਿੰਘ 85, 'ਜਾਂ' ਸੀ
ਆਰਮਡ ਫੋਰਸਿਜ਼ ਸਪੈਸ਼ਲ ਪਾਵਰਜ਼ ਐਕਟ, 1948 ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ 'ਨਹੀਂ' ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ 'ਅਤੇ' ਵਜੋਂ। ਨਾਗਾ ਪੀਪਲਜ਼ ਮੂਵਮੈਂਟ ਆਫ ਨਾਗਾ
ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ (ਸੁਪਰਾ), ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 4 (ਏ) ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ
ਉਕਤ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ।

ਮਾਰਸੀ ਡਾਕਸ ਅਤੇ ਹਾਰਬਰ ਬੋਰਡ ਬਨਾਮ ਕੋਗਿੰਸ ਅਤੇ ਗ੍ਰਿਫਿਥ (ਲਿਵਰਪੂਲ) ਲਿਮਟਿਡ ਵਿੱਚ.[86], ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ: (ਪੰਨਾ 603 ਤੇ)

"… ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਪ੍ਰਸੰਗ "ਜਾਂ" "ਅਤੇ" ਦਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੁਝ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਰਦਾ ਹੈ; ਪਰ ਮੇਰਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੇਮਿਸਾਲ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਇਸ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ ਇਕ ਨਿਰਮਾਣ 'ਤੇ ਵਾਕ ਦੇ ਅਰਥ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਦਲ ਦੇਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਹਿੱਸਾ ਜਾਂ ਇਸ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਇਰਾਦਾ ਨਾ ਹੋਵੇ
ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ,..... ਇਹ ਸੱਚਮੁੱਚ ਸ਼ੱਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ
"ਜਾਂ" ਨੂੰ "ਅਤੇ" ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਦੇ ਕੁਝ ਮਾਮਲੇ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਉਲਟ ਵਿਆਖਿਆ ਦੀ ਅਤਿਅੰਤ ਹੱਦ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਗਏ ਹਨ, ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਇਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।

---

[85] (1992) 4 ਐਸਸੀਸੀ 54
[86] () ਭਾਗ 1888 595

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਰੇ ਹੇਡਨ ਪਾਸਕ ਬਨਾਮ ਵਿੱਚ. ਪੈਰੀ 87, ਸ਼ਬਦ "ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁੱਦਾ" ਏ
'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ "ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁੱਦੇ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਸੀਮਾ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਬਦਲ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਜੋਂ। ਸ਼ਬਦ "ਜਾਂ" ਦਾ ਅਰਥ "ਅਤੇ" ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਐਸਜੀ ਨੇ ਇਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਬੋਰਡ ਆਫ ਵਰਕਸ ਬਨਾਮ ਕੁਈਨਜ਼ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ। ਸਟਰੀਟ
ਬ੍ਰੂਦਰਜ਼ 88 ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁੱਦਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ, ਇਸਦੇ ਵਿਆਕਰਣ ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਜੇ ਦੋ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਦੋਵਾਂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਹੀਂ
ਸਿਰਫ ਵਿਕਲਪ ਵਿੱਚ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ. ਇਹ ਵਧੇਰੇ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ
ਵਿਆਕਰਣਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ "ਜਾਂ" ਦੀ ਬਜਾਏ "ਨਹੀਂ" ਲਿਖਿਆ ਹੈ। ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ:

"13 ਦਸੰਬਰ। ਗਰੇਵ, ਜੇ. ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁੱਖ ਸਵਾਲ ਚਾਲੂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

25 ਅਤੇ 26 ਵਿਕਟ. 102 ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ "ਜਾਂ" ਦਾ ਅਰਥ,

ਸ. 98. ਛੇਤੀ ਹੀ ਪੜ੍ਹੋ, ਸ. 98 ਇਹ ਲਾਗੂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਵੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸੜਕ, ਰਸਤਾ ਜਾਂ ਰਸਤਾ ਕੈਰੀਜ ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਾਂ ਰੱਖਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸੜਕ ਚਾਲੀ ਫੁੱਟ ਚੌੜੀ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਜਾਂ ਪੈਦਲ ਆਵਾਜਾਈ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸੜਕ ਚੌੜਾਈ ਦੀ ਨਾ ਹੋਵੇ
ਵੀਹ ਫੁੱਟ, ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਖੁੱਲ੍ਹੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੀਆਂ
ਦੋਵੇਂ ਸਿਰਿਆਂ 'ਤੇ। ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ "ਜਾਂ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਵਿਭਿੰਨ ਜਾਂ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਸ਼ਾਇਦ "ਅਤੇ" ਜਾਂ "ਨਹੀਂ:" ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਮੈਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ "ਨਹੀਂ ਹੈ;" ਭਾਵ, ਮਨਾਹੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਦੋ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੋਵੇਂ ਹਨ
ਮਨਾਹੀ, ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਵਿਕਲਪ ਵਿੱਚ ਮਨਾਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ. ਜੇ
ਜਿਸ ਅਰਥ ਨੂੰ ਮੈਂ ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਜੋੜਦਾ ਹਾਂ ਉਹ ਸਹੀ ਹੈ, ਇਸ ਵਿਚ ਈ ਹੋਵੇਗਾ
"ਜਾਂ" ਦੀ ਬਜਾਏ "ਨਹੀਂ" ਲਿਖਣਾ ਵਧੇਰੇ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਵਿਆਕਰਣਿਕ ਸੀ। ਪਰ ਮੈਂ ਸੋਚਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸੜਕ ਨਿਰਧਾਰਤ ਚੌੜਾਈ ਦੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੜਕ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਏਗੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਚੌੜਾਈ ਦੀ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ
ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਸਿਰਿਆਂ 'ਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ. ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਜਾਪਦਾ ਹੈ
ਕਾਨੂੰਨ, ਜੋ ਸਵੱਛਤਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਆਰਾਮ ਅਤੇ ਆਵਾਜਾਈ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵੀ.

ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਿਰਫ ਸਵੱਛਤਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇ ਕੋਈ ਗਲੀ ਚਾਲੀ ਫੁੱਟ ਚੌੜੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਜੇ ਕਿੰਨੀ ਵੀ ਤੰਗ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਸਿਰਿਆਂ 'ਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਧੀਆ ਹਵਾਦਾਰੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ.
ਪਰ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਲੰਬੀ ਤੰਗ ਗਲੀ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਵਧੇਰੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਸਿਰੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੇ ਇੱਕ ਸਿਰਾ ਬੰਦ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਗਲੀ ਇੱਕ ਪੁਲ ਦੀ ਥੈਲੀ ਹੁੰਦੀ।

---

87 (1931) 2 .333

88 (1881) V 445

ਐਕਟ ਦੀ ਸਾਡੀ ਉਸਾਰੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਆਮ ਵਰਤੋਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਵਿਆਕਰਣ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਚੰਗੇ ਲੇਖਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਜਿੱਥੇ "ਜਾਂ" ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਜਾਂ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਅਕਸਰ ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਅਰਥ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਹਾਂ-ਪੱਖੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਲਈ, ਮੰਨ ਲਓ ਕਿ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ ਕਿ "ਤੁਹਾਡੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਤਾਂ ਪਾਣੀ ਦੀ ਨਿਕਾਸੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਹਵਾਦਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।" ਬਦਲ ਵਿੱਚ "ਜਾਂ" ਸ਼ਬਦ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਵਰਤਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੰਨ ਲਓ ਕਿ ਦੁਬਾਰਾ, ਆਦੇਸ਼ ਇਹ ਸੀ ਕਿ "ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਨੂੰ ਨਿਕਾਸ ਜਾਂ ਹਵਾਦਾਰ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ", ਜੋ ਮੇਰੇ ਮਨ ਨੂੰ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਨੂੰ ਨਿਕਾਸ ਜਾਂ ਹਵਾਦਾਰ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਮੰਨ ਲਓ ਕਿ ਆਦੇਸ਼ ਇਹ ਸੀ ਕਿ "ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਨੂੰ ਹਵਾ ਰਹਿਤ ਜਾਂ ਹਵਾ ਰਹਿਤ ਨਹੀਂ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ"। ਦੂਜੇ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ "ਜਾਂ" ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਿਛਲੇ ਵਾਕ ਵਿੱਚ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 98 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਕ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਹੈ; "ਕੋਈ ਵੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸੜਕ" ਵਾਹਨ ਆਵਾਜਾਈ ਲਈ ਇੱਕ ਗਲੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਬਣਾਈ ਜਾਏਗੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸੜਕ ਨੂੰ ਚਾਲੀ ਫੁੱਟ ਤੱਕ ਚੌੜਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਜਾਂ ਸਿਰਫ ਪੈਦਲ ਆਵਾਜਾਈ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਜਿਹੀ ਸੜਕ ਜਾਂ ਮਾਰਗ ਨੂੰ ਵੀਹ ਫੁੱਟ ਦੀ ਚੌੜਾਈ ਤੱਕ ਚੌੜਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਜਾਂ "ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਦੋਵੇਂ ਸਿਰੇ ਖੁੱਲ੍ਹੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਸ਼ਾਇਦ, ਜੇ ਸ਼ਬਦ "ਜਾਂ" ਵਾਕ ਵਿੱਚ ", ਜਾਂ ਸਿਰਫ ਪੈਦਲ ਆਵਾਜਾਈ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ," ਨਾ ਹੀ "ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਉੱਥੇ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵੀ ਵਧੇਰੇ ਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਵਧੇਰੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ ਤੇ ਵਰਜਿਤ ਹੁੰਦੀ; ਪਰ ਵਾਕ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ" ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗਲੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਸਿਰੇ ਖੁੱਲ੍ਹੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ "ਮੈਂ ਸੋਚਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸ਼ਬਦ" ਜਾਂ "ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ" ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ "ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਅਸੀਂ ਐਕਟ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੜਕਾਂ ਦੀ ਸਹੀ ਚੌੜਾਈ ਅਤੇ ਦੋਵੇਂ ਸਿਰੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਖੋਲ੍ਹੇ ਜਾਣੇ ਸਨ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇੱਥੇ ਅਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਸਿਹਤਮੰਦ ਕਰਾਸ ਗਲੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਜੋ ਇੱਕ ਸਿਰੇ 'ਤੇ ਬੰਦ ਹਨ।

ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ 'ਤੇ ਅਕਸਰ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਹੁੰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ "ਜਾਂ" ਅਰਥ ਰੱਖਣ ਲਈ "ਅਤੇ" ਬਾਕੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦ "ਜਾਂ" ਵਾਪਰਿਆ, ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਇਰਾਦਾ ਮਨਾਹੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਦੋ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਬਦ "ਜਾਂ" ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ .98 ਵਿੱਚ ਪਾਬੰਦੀ ਸੜਕਾਂ ਦੀ ਚੌੜਾਈ ਅਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਅੰਤ ਦੋਵਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ. ਸੜਕ ਨਿਰਧਾਰਤ ਚੌੜਾਈ ਅਤੇ ਦੋਵੇਂ ਸਿਰੇ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2), ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਦੰਡਾਤਮਕ ਏ
ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ - 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪੰਜ ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਬਜ਼ਾ ਨਾ ਲੈਣ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸੁਸਤੀ ਲਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣਾ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਉਹ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ
ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਾਰਵਾਈ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤਹਿਤ ਧਾਰਾ 24 (1) (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਰਹੇਗੀ।

ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰੈਸੇਂਟੀ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਸੀ
2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 24 (2) ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਭਾਵੇਂ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
(ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਜ਼ਮੀਨ-ਹੋਲਡਿੰਗਾਂ ਲਈ) ਸੀ
ਫਿਰ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ੨੦੧੩ ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ ੨੪ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਬੇਰੁਖੀ ਅਤੇ ਘਬਰਾਹਟ 'ਤੇ ਨਾਰਾਜ਼ ਹੈ। ਸ਼ਬਦ "ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ"
ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ" ਜਾਂ "ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ" ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਡੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਹੈ
ਧਾਰਾ 24 (1) (ਬੀ) ਅਧੀਨ ਪੈਂਡਿੰਗ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ। ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਧਾਰਾ 24 (1) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਅੜਿੱਕੇ ਵਾਲੀ ਧਾਰਾ ਨਾਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾ 24 (2) ਨੂੰ ਅਪਵਾਦ ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਧਾਰਾ 24 (1) (ਬੀ) ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਈ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ. ਸੰਸਦ
ਜੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇਰੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਇੱਕ ਲਾਭਕਾਰੀ ਵਿਵਸਥਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ, ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ। ਧਾਰਾ 24 (2) ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਟਾਲ-ਮਟੋਲ ਦੀਆਂ ਚਾਲਾਂ ਅਤੇ ਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਧਾਰਾ 24 ਵਿੱਚ 'ਜਾਂ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ 'ਅਤੇ' ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਨ ਦੇ ਹੋਰ ਵੀ ਕਾਰਨ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਯੋਜਨਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 11 ਅਧੀਨ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੁਲੈਕਟਰ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।
ਸਰਕਾਰ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੈ। 1894 ਜੀ ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 (1) ਜ਼ਰੂਰੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕਲੈਕਟਰ, ਧਾਰਾ 9 (1) ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਹੋਣ ਤੋਂ 15 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੂਰੀ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਹੈ, ਜੋ ਸਾਰੇ ਜ਼ੁਰਮਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੈ। ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਧਾਰਾ 17 (3ਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ 80% ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸਨੇ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਜਾਂ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਧਾਰਾ 31 (2) ਵਿੱਚ ਦੱਸੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਲੋੜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਨਾ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਉਪ-ਵਿੱਚ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ-
1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਦੀ ਧਾਰਾ (3ਬੀ) ਕਿ ਧਾਰਾ 17 (3ਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਜਾਂ ਬੀ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ
ਧਾਰਾ ੩੧ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਧਾਰਾ 16 (1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ) ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇਨਾਮ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ
1894 ਦੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਸਿਰਫ ਉਦੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ।
1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11ਏ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੁਲੈਕਟਰ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਇਨਾਮ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੋਈ ਇਨਾਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਸਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।
ਲਾਪਰਵਾਹੀ। ਦੋ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਲਾਗੂ ਸੀ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਜ਼ਮੀਨ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਸਾਰੇ ਜ਼ੁਰਮਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਨਾਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਅਤੇ ਲੈਣ ਦੀਆਂ ਦੋ ਲੋੜਾਂ ਦੇ ਵਾਪਰਨ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਆਟੋਮੈਟਿਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
ਕਬਜ਼ਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 16 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜੁਰੋਂ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਈ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਲਿਕ ਇਸ ਦਾ ਮਾਲਕੀ ਹੱਕ ਗੁਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ
ਸਰਕਾਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪੂਰੀ ਮਾਲਕ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

1894 ਦੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਨਾਮ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਣੀ ਹੈ। ਅਪਵਾਦ, ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹੈ,
ਇਹ ਉਹ ਥਾਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਦਾ ਟੈਂਡਰ ਦੇਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਇੱਕ ਪੁਰਸਕਾਰ
ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕੁਲੈਕਟਰ ਇਸ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੁਰਸਕਾਰ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਧਾਰਾ 31 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਦੱਸੀਆਂ ਸੰਕਟਕਾਲੀਨ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ "ਰੋਕਿਆ" ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ। ਧਾਰਾ 31 (3) ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ
ਗ਼ੈਰ-ਅੜਿੱਕੇ ਵਾਲੀ ਧਾਰਾ ਜੋ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ, ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ, ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੀ ਗਰਾਂਟ ਦੁਆਰਾ, ਹੋਰਨਾਂ 'ਤੇ ਭੂਮੀ ਮਾਲੀਆ ਦੀ ਛੋਟ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ
ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜੋ ਬਰਾਬਰ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਧਾਰਾ 31 (1) ਇਹ ਲਾਗੂ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਐਚ ਹੱਕਦਾਰ
ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਇਹ ਇਨਾਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਏ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਸਨੂੰ (ਕੁਲੈਕਟਰ) ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਂਦਾ
ਇਸ ਲਈ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਿੰਨ ਸੰਕਟਕਾਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਲਈ ਵੀ। ਧਾਰਾ 31 (2) ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੇ () ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ;
() ਜੇ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਅਲੱਗ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ; () ਜੇ ਹੈ
ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ; ਜਾਂ (v) ਜੇ ਹੈ
ਵੰਡ ਬਾਰੇ ਵਿਵਾਦ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਕੁਲੈਕਟਰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਏਗਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 18 ਤਹਿਤ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਧਾਰਾ 34 ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਧਾਰਾ 31 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਵੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਭਾਵ, ਜਦੋਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ
ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਉਸ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭੁਗਤਾਨ ਜਾਂ ਜਮ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ,
ਕੁਲੈਕਟਰ ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਸਮੇਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ 9% ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਕਰੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਜਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ; ਅਤੇ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਜਿਸ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ
ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਵਿਆਜ 15% ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਹੋਵੇਗਾ । 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਦੋਂ
ਇਹ ਇਨਾਮ ਧਾਰਾ 11 ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵੈਸਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 12 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਪੁਰਸਕਾਰ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣਾ ਭੁਗਤਾਨ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਭੁਗਤਾਨ ਧਾਰਾ 31 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ "ਈ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਂਦਾ
ਭੁਗਤਾਨ," ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 31 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ 31 (1) ਜਾਂ 31 (3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਸਫਲ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਵੀ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਧਾਰਾ 34 @ 9% ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਹਿਲੇ ਸਾਲ ਲਈ ਵਿਆਜ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਜਾਂ ਜਮ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ @ 15%. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਧਾਰਾ 16 ਅਧੀਨ ਰਾਜ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ,

ਤਾਂ ਧਾਰਾ 31 (1) ਅਧੀਨ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਦਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਵਿਆਜ ਦੇ ਨਾਲ ਅਦਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ,
ਅਤੇ ਧਾਰਾ 31 ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਕਾਰਨ, ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕੋਈ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸੇ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 24 (2) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭੁਗਤਾਨ
ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਵਿਆਜ ਦੇ ਨਾਲ ਅਦਾ ਕਰਨਾ ਪਏਗਾ
ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਧਾਰਾ 16 ਜਾਂ 17 (1) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜ਼ਮੀਨ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਹੈ,
ਸਾਰੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਤੋਂ ਮੁਕਤ, ਜੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਵਿਆਜ @ 9% ਜਾਂ @ 15% ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵਧੀਆ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਾ ਸਿਰਫ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਬਲਕਿ ਸਾਰੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਲਈ ਹਨ
ਹੋਲਡਿੰਗ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਉੱਚ ਬੀ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ।
ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸ਼ਬਦ ਹੈ "ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਾਰੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀ
ਉਕਤ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4, ਭਾਵ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਉਹ ਉਹ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
ਧਾਰਾ 4 ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ। ਇਹ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਧਾਰਾ 4 ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਖਰੀਦ ਰੱਦ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਲਾਭ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 4 ਅਧੀਨ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ।
1894 ਦਾ ਐਕਟ।
1894 ਦੇ ਐਕਟ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਭਾਗ 5 ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਭਾਗ 2 ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਧਾਰਾ 16 ਜਾਂ ਧਾਰਾ 31 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਲਈ ਪੂਰਵ-ਸ਼ਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ।

ਰਕਮ ਦਾ ਟੈਂਡਰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸਿਵਾਏ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕੇਸ ਈ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਅਤੇ ਕਲੈਕਟਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ (ਰਕਮ ਦੀ) ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ
ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲੋੜਾਂ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
31(3). ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਧਾਰਾ 31 (1) ਅਤੇ 31 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਜਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ
ਵਿਆਜ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਨਾਲ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਧਾਰਾ ਨੰਬਰ 18 (ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੀ) ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਵਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇਣ 'ਤੇ (ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ) ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦਾ ਵਿਕਲਪ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇਗਾ
ਜਿੱਥੇ ਇਨਾਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਾਭ ਇਹ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਾਂ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ
ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ (ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਵੈਸਟ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ) ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਭੁਗਤਾਨ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ: ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਧਿਆਨ ਵਿਵਸਥਾ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਧਾਰਾ 34 ਅਧੀਨ ਵਿਆਜ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ: ਨਾਲ ਹੀ, ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ-

[, .]

ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪੁਰਸਕਾਰ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਹੋਲਡਿੰਗਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ,

1

894 ਦੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਧਾਰਾ 4 ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਸਾਰੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਉੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨਾ ਜਿੱਥੇ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ,

ਬੀ

ਅਦਾਲਤ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇਗੀ, ਜੋ
ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵੀ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਇਕ ਵਾਰ ਵੈਸਟਿੰਗ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕੋਈ ਵਿਨਿਵੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦਿਮਾਕੁਚੀ ਟੀ ਅਸਟੇਟ ਬਨਾਮ ਵਰਕਮੈਨ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੀਮਾਕੁਚੀ ਚਾਹ ਅਸਟੇਟ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ 89, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ:
"(9) ਪੂਰ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜ਼ਿਹਾ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕੁਰੂਨ ਨਾਲ ਪਤਾ ਚੱਲੇਗਾ ਕਿ
ਦੇ ਤੀਜੇ ਭਾਗੀ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰਨ ਵਾਲਾ ਸ਼ਬਦ "ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ"

ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਧਾਰਾ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਸ ਵਿਆਪਕ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਅਤੇ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ () ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਜਾਂ () ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਜਾਂ ਕਿਰਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; ਇਹ
ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੀਮਾ ਆਯਾਤ ਕਰੋ ਕਿ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ-ਕਰਮਚਾਰੀ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਕਦੇ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾਂ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਦੇ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਉਹ ਮਾਲਕਾਂ ਅਤੇ ਕਾਮਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਦੂਜਾ, ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਐਕਟ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਅਤੇ ਯੋਜਨਾ, ਅਤੇ ਨਿਰੰਤਰ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਨਾਲ. ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੈਅ ਹੈ ਕਿ

"ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਬਦ, ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਉਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਤਾਲਮੇਲ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਲੱਭਿਆ ਗਿਆ
ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਵਿਆਕਰਣਿਕ ਜਾਂ ਵੁਤਪਤੀ ਦੇ ਉਚਿਤਤਾ ਵਿੱਚ
ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ, ਨਾ ਹੀ ਇਸਦੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਉਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਹ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਵਸਤੂ ਵਿੱਚ।

(ਮੈਕਸਵੈਲ, ਸੰਵਿਧਾਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ, 9ਵਾਂ ਸੰਸਕਰਣ, ਪੰਨਾ 55)।

ਮੁਕੇਸ਼ ਕੇ ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ ਬਨਾਮ ਸੀਨੀਅਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਮੈਨੇਜਰ, ਐਲਆਈਸੀ
(ਓ.ਆਰ.ਐਸ.[90], ਦੀਮਾਕੁਚੀ ਅਸਟੇਟ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਕਾਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ.

---

[89] 1958 1156
[90] (2004) 8 ਐਸਸੀਸੀ 387

122. 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਸਿਰਫ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ 5 ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਸਰੀਰਕ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਨਾ ਹੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜਿੱਥੇ ਤੁਰੰਤ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ
ਧਾਰਾ 17 (1), ਪਰ ਇਨਾਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਬੀ ਧਾਰਾ 24 (1) (ਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਪੂਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਕੋਈ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ:
ਪਰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ। ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਇਨਾਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਇਨਾਮ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਜਿੱਥੇ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 (1) ਤਹਿਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਿਵਸਥਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ,
ਧਾਰਾ 24 (1) (ਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਿਰਫ ਵਧੇਰੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਭਾਵੇਂ ਭੁਗਤਾਨ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 (3 ਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਟੈਂਡਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

123. ਧਾਰਾ 24 ਅਧੀਨ ਲੈਪਸਿੰਗ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਸਿਰਫ ਉਦੋਂ ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ
ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਨਾ ਹੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ. ਜੇ 'ਜਾਂ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕਬਜ਼ਾ ਲਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਦੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਵਿਕਾਸ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 24 (2) "ਕਬਜ਼ਾ" ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ
ਜ਼ਮੀਨ ਨਹੀਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ" ਅਤੇ "ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ
ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ" ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੱਖੋ ਵੱਖਰੇ ਨਤੀਜੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ
1894 ਦਾ ਐਕਟ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਹ ਸ਼ਰਤਾਂ ਸਿਰਫ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਰਤਾਂ ਹਨ ਅਤੇ ਵਿਕਲਪਕ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ. ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਗਲਤੀ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ
ਜਾਂ ਹੋਰ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ.

124. 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 24 (2) ਨੂੰ ਜਨਰਲ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਆਮ ਪ੍ਰਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅਪਵਾਦ ਵਜੋਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ
ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 24 (1) (ਏ) ਅਤੇ (ਬੀ) ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਲੰਬਿਤ ਹਨ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦਾ ਅਪਵਾਦ ਹੈ ਜੋ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ: "ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ"
ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਧਾਰਾ 24 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਇਨਾਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਕੋਈ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਹਨ।

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਧਾਰਾ 24 (1) ਤਹਿਤ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 114 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਧਾਰਾ 6 (ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜੋ ਕੁਝ ਬਚਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
ਧਾਰਾ 24 (2) ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਅੜਿੱਕੇ ਵਾਲੀ ਧਾਰਾ।

ਰਾਜਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਬੀ
ਅਸਥਾਈ ਵਿਵਸਥਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖੋਹਿਆ ਜਾ ਸਕੇ, ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਜਾਂ ਮਾੜਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਹ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ
ਇਸ ਵਿਚ. ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਕੇ.ਐਸ. ਪਰਿਪੂਰਨਨ ਬਨਾਮ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੇਰਲ ਰਾਜ
91 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ:

"12. ਇਹ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਸੋਧ
ਐਕਟ ਨੇ ਧਾਰਾ 23 (1-ਏ) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 28-ਏ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 23 (2) ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਧਾਰਾ ੩੦ ਵਿੱਚ ਸੁਤੰਤਰ ਤਬਦੀਲੀ ਵਿਵਸਥਾ ਵੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ
30 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੜ੍ਹੋ:

(1) ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 23 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1-ਏ) ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ
ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ) ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ
ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ,

ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਹਰ ਕਾਰਵਾਈ
ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ 30 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1982 (ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ (ਸੋਧ) ਬਿੱਲ, 1982 ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ) ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ;
ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਹਰ ਕਾਰਵਾਈ

ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ, ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

(2) ਧਾਰਾ 23 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਤੇ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਪਬੰਧ
ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 28, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ
ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 18 ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਕਲੈਕਟਰ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਮੰਨੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ

---

91 1994 (5) ਐਸਸੀਸੀ 593

30 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1982 (ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ (ਸੋਧ) ਬਿੱਲ, 1982 ਨੂੰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ) ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਐਕਟ ਦੇ ਬਿੱਲ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 30-4-1982 ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ 24-9-1984 ਹੈ।

***

38. ਪਰਿਵਰਤਨਸ਼ੀਲ ਵਿਵਸਥਾ ਆਪਣੇ ਸੁਭਾਅ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਸਮਰੱਥ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਹ
30-4-1982 ਅਤੇ 30-4-1982 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ
24-9-1984, ਅਰਥਾਤ, ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਐਕਟ ਦੇ ਬਿੱਲ ਦੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ। ਕਿਉਂਕਿ ਕੁਝ ਇਨਾਮ ਕੁਲੈਕਟਰ ਅਤੇ ਰੈਫਰੈਂਸ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਉਕਤ ਇੰਟਰਗਿਊਨਮ ਦੌਰਾਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਸਬੰਧਤ ਪੁਰਸਕਾਰ ਜੇਤੂਆਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 23 (1-ਏ) ਦੇ ਨਵੇਂ ਦਿੱਤੇ ਲਾਭ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 23 (2) ਅਤੇ 28 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਧੇ ਹੋਏ ਲਾਭ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਦੂਜਾ
ਉਦੇਸ਼ ਕੁਲੈਕਟਰ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੈਂਡਿੰਗ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਲਾਭ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣਾ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਨਾਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਇਕੋ ਇਕ ਸੀਮਾ ਜੋ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ
ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਬਾਰੇ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਅਜਿਹੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਜੇਤੂਆਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 23 (1-ਏ) ਦਾ ਲਾਭ ਦੇਣ ਲਈ 30-4-1982 ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਨਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਦੋ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਸੀ. ਜੇ ਉਕਤ ਪੁਰਸਕਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹਨ
ਸੋਧ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਅਦਾਲਤ, ਅਰਥਾਤ, 24-9-1984, ਹਵਾਲਾ ਅਦਾਲਤ ਹੋਵੇਗੀ
ਪੁਰਸਕਾਰ ਜੇਤੂਆਂ ਨੂੰ ਉਕਤ ਲਾਭ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਜੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਜੇਤੂਆਂ ਨੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਏ ਸਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਅੰਤਿਮ ਬਣ ਗਏ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਨਹੀਂ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ. ਧਾਰਾ 23 (2) ਅਤੇ 28 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਧੇ ਹੋਏ ਲਾਭ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ,
ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਇਸ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ ਇਸ ਤੱਕ ਵਧਾਉਣਾ ਸੀ
24-9-1984 ਨੂੰ ਰੈਫਰੈਂਸ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਜਿੱਥੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਅਤੇ ਰੈਫਰੈਂਸ ਕੋਰਟਾਂ ਦੁਆਰਾ 30-4-1982 ਅਤੇ 24-9-1984 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਫੈਸਲੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨਾ ਸਿਰਫ ਦੁਬਾਰਾ ਖੋਲ੍ਹੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਬਲਕਿ ਜੇ ਉਹ ਹਨ
ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਸੀ ਜਾਂ

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ, ਅਪੀਲ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਏ
ਉਪਰੋਕਤ ਲਾਭਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਦੁਬਾਰਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਗਿਆ।

***

71. ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 30 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਿਰਲੇਖ ਰੱਖਦੀ ਹੈ
"ਪਰਿਵਰਤਨਸ਼ੀਲ ਪ੍ਰਬੰਧ। ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦਿਆਂ ਬੇਨੀਅਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ:

"ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ, ਸੋਧ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਬਦੀਲੀ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਤਬਦੀਲੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਸੋਧਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਿੱਥੇ
ਇੱਕ ਐਕਟ ਅਜਿਹੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਹੈ
ਵਿਆਖਿਆਤਮਕ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਇਰਾਦਾ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਰਾਦੇ ਵਾਲੇ ਪਰਿਵਰਤਨਸ਼ੀਲ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਬਾਰੇ ਸਿੱਟੇ ਕੱਢਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

(ਫਰਾਂਸਿਸ ਬੇਨੀਅਨ: ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਆਖਿਆ, ਦੂਜਾ ਸੰਸਕਰਣ, ਪੰਨਾ 213)

ਵਿਦਵਾਨ ਲੇਖਕ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ:

"ਕਿਸੇ ਐਕਟ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਾਧਨ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਉਹ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਇਹ ਦੱਸਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਸਾਧਨ ਦੇ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹਿੱਸੇ ਕਦੋਂ ਅਤੇ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋਣੇ ਹਨ। ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ
ਦੁਭਾਸ਼ੀਏ ਲਈ ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਿਰੰਤਰ ਨੂੰ ਸਹਿਣ ਕਰਨਾ
ਯਾਦ ਰੱਖੋ, ਕਿ ਜੋ ਕਿਸੇ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਅਰਥ ਜਾਪਦਾ ਹੈ
ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਅਕਸਰ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਸਥਿਤ ਤਬਦੀਲੀ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। (ਪੰਨਾ 213)

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਥੌਰਨਟਨ ਨੇ ਵਿਧਾਨਕ ਡਰਾਫਟਿੰਗ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਗ੍ਰੰਥ [ਤੀਜਾ ਸੰਸਕਰਣ, 1987, ਪੰਨਾ 319] ਵਿੱਚ ਬ੍ਰਿਟਨੇਲ ਬਨਾਮ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।
ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ, (1991) 2 ਸਾਰੇ ਈਆਰ 726, 730 ਪ੍ਰਤੀ ਲਾਰਡ ਕੀਥ],ਐਫ
ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ:

"ਇੱਕ ਪਰਿਵਰਤਨਸ਼ੀਲ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਕੰਮ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਜਦੋਂ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
ਲਾਗੂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।"

ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਅਤੇ ਜੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 23 ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1-ਏ) ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਕਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਲੰਬਿਤ ਸਨ

ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 30 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਤਬਦੀਲੀ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਧਾਰਾ 23 (1-ਏ) ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਬੱਚਤ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਲਈ, ਮਿਲਕਫੂਡ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਜੀਐਮਸੀ ਆਈਸਕ੍ਰੀਮ (ਪੀ) ਲਿਮਟਿਡ 92 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ:

"70. 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 85 1940 ਦੇ ਐਕਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 85 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਇੱਕ ਗੈਰ-ਅੜਿੱਕੇ ਵਾਲੀ ਧਾਰਾ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ) ਬੱਚਤ ਧਾਰਾ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੀਆਂ
ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈਆਂ ਵਿਚੋਲਗੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ
ਇਹ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਹ ਵਿਚੋਲਗੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਜੋ 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਨ ਅਤੇ 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਆਰਬਿਟਰਲ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਜੋ ਕਿ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ
ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ। ਉਪਰੋਕਤ ਸੀਮਤ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵੀ, ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵਿਚੋਲਗੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੈ
1996 ਦਾ ਐਕਟ ਜਿਸ ਲਈ ਧਾਰਾ 21 ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਦੀ ਲੋੜ ਵੀ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਬੱਚਤ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਵਿਵਹਾਰਕ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕੇ
ਇਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਨ ਅਰਥ ਹੈ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਇਕ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ
ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਾ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਵੀ ਇਕ ਹੋਰ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਬਦ "ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ"
ਕਾਰਵਾਈਆਂ" ਨੂੰ ਉਸ ਪ੍ਰਸੰਗ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ; ਪਰ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰਾ ਹੋਵੇਗਾ
ਕਹਿਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸਿਰਫ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ 'ਤੇ ਸੀਮਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਨਹੀਂ। ਕਾਨੂੰਨ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦਾ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕੇਸ-ਕਾਨੂੰਨ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਸੁਝਾਅ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ,
ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਕਿੱਥੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ
ਸ਼ੈਂਟੀ ਦੀ ਕੰਸਟ੍ਰਕਸ਼ਨਜ਼ ਕੰਪਨੀ (ਪੀ) ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਕੋਂਕਣ ਰੈਲੀ. ਉਸਾਰੀ, (1998) 5 ਐਸਸੀਸੀ 599 ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 85 (2) (ਏ) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਧਾਰਾ 21 ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ

92 2004 (7) 288

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਕਾਰਨ, ਭਾਵੇਂ ਦੋ ਵਿਚਾਰ ਸੰਭਵ ਹਨ, ਇੱਕ ਵਿਦਾਈ ਕਰਨ ਲਈ
ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਥੇ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

***

105. ਵਰਤਮਾਨ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਵਿਅਕਤੀ ਪਰਿਵਰਤਨਸ਼ੀਲ ਤਾਲਮੇਲ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ
ਉਪਬੰਧ ਅਰਥਾਤ ਧਾਰਾ 85 (2) (ਏ) ਜੋ ਇਹ ਲਾਗੂ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਮੌਜੂਦਾ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਕਿਵੇਂ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ ਇਸ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਅਜਿਹੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਉਸ ਦੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 21 ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ (ਦੇਖੋ ਸਿੰਘ, ਜੀ.ਪੀ.: ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ, 8 ਵਾਂ ਸੰਸਕਰਣ, ਪੰਨਾ 188). ਥਾਈਸਨ ਵਿੱਚ
ਸਟਾਹਲਯੂਨੀਅਨ ਜੀਐਮਬੀਐਚ ਬਨਾਮ ਸਟੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ, (1999) 9 ਸੀ
ਐਸਸੀਸੀ 334, ਪੁਰਾਣੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 48 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 85 (2) (ਏ)
1996 ਦਾ ਐਕਟ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਇਆ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 1940 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 48 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਦਾਰਥਕ ਅੰਤਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 85 (2) (ਏ) ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ "ਹਵਾਲਾ" ਦੇ ਸੰਕਲਪ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜੋ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ
"ਸ਼ੁਰੂਆਤ" ਦਾ ਸੰਕਲਪ; ਕਿ ਇੱਕ ਸਮੱਗਰੀ ਹੈ
ਦੋਵਾਂ ਐਕਟਾਂ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ; ਇਹ ਕਿ ਧਾਰਾ 85 (2) (ਏ) ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਸ਼ਬਦ "ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ" ਪੁਰਾਣੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੜਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 85 (2) (ਏ) ਸੀਮਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ
ਇਸ ਲਈ 1940 ਦਾ ਐਕਟ ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਈ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ
ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ "ਸ਼ੁਰੂਆਤ" ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰੋ
85 (2) (ਏ) ਸਿਰਫ 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਤੱਕ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਸ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਿਨ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਭੇਜਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ….

***

109. ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪਰਿਵਰਤਨਸ਼ੀਲ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ; ਕਿ ਧਾਰਾ 85 (2) (ਏ) "ਸ਼ੁਰੂਆਤ" ਦੇ ਸੰਕਲਪ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਧਾਰਾ
1940 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ 48 ਨੇ "ਹਵਾਲਾ" ਦੇ ਸੰਕਲਪ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ; ਜੀ
ਕਿ ਧਾਰਾ 85 (2) (ਏ) ਸੰਭਾਵਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ; ਕਿ 1940 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਯੋਜਨਾ 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਹੈ; ਕਿ
ਪੁਰਾਣੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 48 ਵਿੱਚ "ਹਵਾਲਾ" ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰਸੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖੋ ਵੱਖਰੇ ਅਰਥ ਸਨ; ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਮੈਂ ਹਾਂ
ਧਾਰਾ 85 (2) (ਏ) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ

ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਵਾਲ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਕੋਈ ਵੀ ਸਿਰਫ 1996 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 48 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਸਿਰਫ ਉਦੋਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ
ਧਾਰਾ 16 ਜਾਂ 17 (1) ਤਹਿਤ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ 48 (1) ਕੱਢੀ ਗਈ ਹੈ
ਇਸ ਦੇ ਹੇਠਾਂ:

48. ਐਕੁਆਇਰ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਪੂਰਾ ਨਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। –

(1) ਧਾਰਾ 36 ਵਿੱਚ ਉਪਬੰਧ ਕੀਤੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੋਵੇਗੀ
ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਜਿਸ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(2) ਜਦੋਂ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹਟਦੀ ਹੈ
ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਕੁਲੈਕਟਰ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਬਕਾਇਆ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੇਗਾ
ਨੋਟਿਸ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਨਤੀਜਾ, ਅਤੇ ਇੱਛੁਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਜ਼ਮੀਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਵਾਜਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਖਰਚੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ।

(3) ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਭਾਗ ਦੇ ਉਪਬੰਧ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ,
ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਤੱਕ।

ਜੇ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਕੋਈ ਵਾਪਸੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।
ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
ਹਰਿਆਣਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਕ ਵਾਰ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਹਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਪੜਾਅ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ
ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ। ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ:
(ਓ) ਗੁਲਾਮ ਮੁਸਤਫਾ ਅਤੇ ਓਰਜ਼ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ:

"5. ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਦੇਸ਼ਪਾਂਡੇ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਵਾਧੂ ਜ਼ਮੀਨ ਵੇਚ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਕਲੋਨੀ ਲਈ ਵੱਖਰੇ ਪਲਾਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।
ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿ ਇੱਕ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਕਲੋਨੀ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ,

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਮੂਲ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਜਾਇਜ਼ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਲੇਖ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾ, ਇਹ ਵਾਧੂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਅਸਲ ਮਾਲਕ ਦੀ ਕੋਈ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦਾ ਅਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ. ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਸਿਧਾਂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਲਾਜ਼ਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਬਹੁਤ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ
ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਲੋੜ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਵੱਲ ਮੋੜ ਦਿੰਦੀ ਹੈ
ਜਿਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਧਾਰਾ 6 (3) ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਚੰਦਰਗੌੜਾ, ਰਾਮਗੌਡਾ ਪਾਟਿਲ ਅਤੇ ਏ.ਐਨ.ਆਰ. (ਸੁਪਰਾ) ਜਦੋਂ ਕੁਝ ਸਰਕਾਰੀ ਮਤਿਆਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ:

"2... ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ਉਕਤ ਸਰਕਾਰੀ ਸੀ ਮਤੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ ,
ਇਸ ਲਈ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰਚਨਾਤਮਕ ਤਾਲਮੇਲ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਸਰਕਾਰੀ ਮਤੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੁਝ ਆਦੇਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਜਾਇਜ਼ ਹੋਵੇਗੀ
ਪੁਰਾਣੇ ਡੀ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼

ਮਾਲਕ ਜਦੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਜ਼ੁਰਮਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨਾਲ ਚਿੰਤਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।
ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਮੂਲ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।
ਇਹ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜੋ ਅਣਵਰਤੀ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਬਕਾ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਮਾਰਕੀਟ ਮੁੱਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਢੁਕਵਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਐਫ ਵਿੱਚ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ
ਦੋਵੇਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਦੁਬਾਰਾ, ਸੀ. ਪਦਮ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ. ਬਨਾਮ ਡਿਪਟੀ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.93 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ: ਜੀ

"4. ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ, ਐਲਏ (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ "ਐਕਟ") ਦੀ ਧਾਰਾ 4 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜੀਓਆਰ ਨੰਬਰ 1392 ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਵਿੱਚ 17-10-1962 ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕੁੱਲ 6 ਏਕੜ 41 ਸੈਂਟ ਜ਼ਮੀਨ

---

93 (1997) 2 627

ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਦੇ ਚੇਂਗਲਪੱਟੂ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਮਾਧਵਰਾਮ ਪਿੰਡ, ਸੈਦਾਪੇਟ ਤਾਲੁਕ, ਨੂੰ ਟੀਵੀਐਲ ਰੀਹੋਲਡ ਕੈਮੀਕਲਜ਼ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ, ਮਦਰਾਸ ਦੁਆਰਾ ਸਿੰਥੈਟਿਕ ਰਸੀਨਾ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧਿਆਇ V ਦੇ ਤਹਿਤ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅੰਤਿਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ
30-4-1964. ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ

ਕੰਪਨੀ, ਇਹ ਟੀਵੀਐਲ ਸਿੰਪਸਨ ਅਤੇ ਜਨਰਲ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ

ਫਾਈਨਾਂਸ ਕੰਪਨੀ ਜੋ ਰੀਹੋਲਡ ਕੈਮੀਕਲਜ਼ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ ਦੀ ਸਹਾਇਕ ਕੰਪਨੀ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਕੰਪਨੀ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ, ਇੱਕ ਏਕੜ 37 ਸੈਂਟ ਵਿੱਚੋਂ 66 ਸੈਂਟ ਜ਼ਮੀਨ, ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਅਸਲ ਮਾਲਕੀ ਸੀ, ਸੀ

24-3-1971 ਨੂੰ ਜੀਓਐਮ ਨੰਬਰ 816 ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਹਾਇਕ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਵਿਲਾਸ ਸਰਵਿਸ ਲਿਮਟਿਡ, 5ਵਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਇਕ ਹੋਰ ਸਹਾਇਕ ਕੰਪਨੀ ਵੀ ਹੈ, ਨੇ ਦੋ ਏਕੜ 75 ਸੈਂਟ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ; ਇਸ ਨੂੰ ਲੀਜ਼ ਹੋਲਡ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
ਇਸ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਆਧਾਰ

ਜੀ.ਓ.ਐਮਜ਼ ਨੰਬਰ 439 ਉਦਯੋਗਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਝੌਤਾ ਮਿਤੀ 10-5-1985।
ਜੀ.ਓ.ਐਮ. ਨੰਬਰ 546 ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਮਿਤੀ 30-3-1986, ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਫਿਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ 17-10-1962 ਦੇ ਮੂਲ ਜੀਓਐਮ ਨੰਬਰ 1392 ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਅਸਲ ਮਕਸਦ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ
ਜੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਬੰਦ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਲਏ ਗਏ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ।ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਅਤੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਰਾਜ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਪੂਰਵ-ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਤੇ ਰਿੱਟ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਹੋ ਗਈ।

5. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਜੀ ਰਮਾਸਵਾਮੀ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 44-ਬੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 40 ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਨਾਲ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਖਰਾਬ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ
ਇਸ ਲਈ, ਜੀਓ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਮਾੜਾ ਸੀ. ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਾਕਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ
ਝਗੜਾ। ਇਹ ਵੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੀਓਆਰ 1392 ਮਿਤੀ 17-10-1962 ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅੰਤਿਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਰਾਜ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ।
ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਧਿਆਇ V ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਐਕਟ, ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਨਿਯਮ ਏ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਬਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ।
ਇਹ ਵੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਸ਼ਰਤ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ
ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਇਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ, ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀਆਂ ਜਾਣ ੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈਆਂ
ਮੁੜ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ। ਫਿਰ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਐਸਆਰਵੀਐਸ ਲਿਮਟਿਡ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ,
ਕੰਪਨੀ ਬੀ ਵੀ ਹੈ
ਪੰਜਵਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਜੋ ਇੱਕ ਸਹਾਇਕ ਕੰਪਨੀ ਵੀ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਸਹਾਇਕ
ਮੂਲ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਕੰਪਨੀ। ਇਸ ਲਈ, ਜਿਸ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ
ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਆਖਰਕਾਰ 32 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਸੁਲਝ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਰਿੱਟ
ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਤਿੰਨ ਦਹਾਕਿਆਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਜਾਂ ਤਾਂ

ਸੀ ਅਸਲ ਮਕਸਦ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ
ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

6. ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਸਹੀ ਸੀ।
ਡੀ
(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤੀ ਗਲਾਸ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਬਨਾਮ ਜਸਵੰਤ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ
ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ 94 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ:

"9... ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬੇਲੋੜੀ ਦੇਰੀ ਲਈ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ
ਵਧਿਆ
ਹੋ
ਇਆ
ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿ
ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਕਮੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਾਡੇ
ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਵੀ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ
ਕਿ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਲਈ
ਇਸ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਤ ਸਥਿਤੀ ਹੈ ਕਿ
ਇਨਾਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਤਹਿਤ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਹੈ ਜੋ
ਸਾਰੇ ਜ਼ੁਰਮਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਜ਼ਮੀਨ ਉਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਨਹੀਂ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਜਿਸ ਲਈ ਇਹ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ,
ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ
ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਵਾਪਸ ਦੇਣ ਲਈ ਪੁੱਛਣ ਅਤੇ ਨੂੰ ਪੁੱਛਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ
ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਵੇਗੀ
1976 ਵਿੱਚ ਗੁਲਾਮ ਮੁਸਤਫਾ ਬਨਾਮ ਕੇਸ ਵਿੱਚ। ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ, (1976) ਪੈਰਾ 5 ਵਿੱਚ 1 ਐਸਸੀਸੀ 800 ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ
ਕਿਹਾ ਹੈ: (ਐਸਸੀਸੀ ਪੰਨਾ 802, ਪੈਰਾ 5)

---

94 (2003) 1 335

"5. ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਦੇਸ਼ਪਾਂਡੇ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਵਾਧੂ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਕਲੋਨੀ ਲਈ ਵੱਖਰੇ ਪਲਾਟਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਸ਼ਾਨਬੱਧ ਕਰਕੇ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿ ਇੱਕ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਕਲੋਨੀ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਅਸਲ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਜਾਇਜ਼ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਲਕੀ ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਵਾਧੂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਦੀ ਕੋਈ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਅਸਲ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦਾ ਅਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਸਿਧਾਂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ
ਲਾਜ਼ਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਰੱਦ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਲੋੜੀਂਦੀ ਅਥਾਰਟੀ ਇਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 6 (3) ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਉਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਵੱਲ ਮੋੜ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਸੀਤਾ ਰਾਮ ਭੰਡਾਰ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ (ਸੁਪਰਾ) [95] ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ:

(28. ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸੰਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੜ੍ਹਨ ਨਾਲ ਪਤਾ ਚੱਲੇਗਾ ਕਿ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਂਦੇ ਸਮੇਂ, ਪ੍ਰਤੀਕਾਤਮਕ ਅਤੇ ਕਲਪਨਾਤਮਕ
ਸ਼ਾਇਦ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਪਰ ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਆਪਕ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ
ਯਾਦ ਰੱਖੋ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਟੀ ਐਨ ਹਾਊਸਿੰਗ ਬੋਰਡ ਬਨਾਮ ਏ ਵਿਸ਼ਵਮ, (1996) 8 ਐਸਸੀਸੀ 259 ਵਿੱਚ ਬਲਵੰਤ ਨਰਾਇਣ ਭਾਗੜੇ ਬਨਾਮ ਐਮਡੀ ਭਾਗਵਤ (1976) 1 ਐਸਸੀਸੀ 700 ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਹਾ ਕਿ
ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਵੱਡੇ ਖੇਤਰ (ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ 339 ਏਕੜ) ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਂਦੇ ਸਮੇਂ ਇੱਕ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਯਥਾਰਥਵਾਦੀ ਪਹੁੰਚ ਅਪਣਾਉਣੀ ਪਈ। ਫਿਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਸ ਪ੍ਰਸੰਗ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਾਰਾਇਣ ਭਾਗੜੇ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ: (ਵਿਸ਼ਵਮ ਕੇਸ, ਐਸਸੀਸੀ ਪੰਨਾ 262, ਪੈਰਾ 9)

"9. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਲੜੀ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਸਥਿਰ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਕਿ

ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਢੰਗਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ
ਜ਼ਮੀਨ ਐਲਏਓ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਜਾਂ ਪੰਚਨਾਮਾ ਦਰਜ ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਸਰੀਰਕ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣਾ ਅਸੰਭਵ ਹੋਵੇਗਾ।
ਇਹ ਆਮ ਗਿਆਨ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਾਲਕ / ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਸਹਿਯੋਗ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ
ਧਰਤੀ ਦਾ।

***

********** **********

[95] (2009) 10 501

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

40. ਨਾਰਾਇਣ ਭਾਗੜੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਵੱਲੋਂ ਉਠਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ
ਦਲੀਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਸੰਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਜ਼ਮੀਨ ਅਜੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਕੋਲ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ
ਗਿਆ ਸੀ। ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚਿੱਠੀ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਵਜੋਂ ਗਲਤ ਫਹਿਮੀ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ
ਬੀ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ
ਦਾਖਲ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ
ਇਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ
ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਹਾ: (ਨਾਰਾਇਣ ਭਾਗੜੇ ਕੇਸ, ਐਸਸੀਸੀ ਪੰਨਾ 712, ਪੈਰਾ 29)

“29. … ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਲਈ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤ ਨਜ਼ਰੀਆ ਸੀ
ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਦਾਖਲ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਸੀ
ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਅਗਲੇ ਹੀ ਪਲ ਇਸ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਦੁਬਾਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ,
ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਅਸਰ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।
ਇਸ ਲਈ, ਸਾਡੇ ਮਨ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਵੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ
ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਦਾਖਲ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜਾਂ ਹੋਰ ਵੀ, ਇਸਦਾ
ਦੋ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ,

ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ/ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਆਖਰਕਾਰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ

ਕਿ ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਜੋ ਕਦੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ
ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਦੁਬਾਰਾ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਨਾਲ ਵੈਸਟਿੰਗ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਖਤਮ ਨਹੀਂ
ਹੋਣਗੇ।

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਲੀਲਾਵੰਤੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ 96 ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ:
"19. ਜੇ ਪੈਰਾ 493 ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਸੁਝਾਏ ਗਏ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਾਰੇ
ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ, ਚਾਹੇ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਦੇ
ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਾਂ ਅੰਤਰ ਕਿੰਨਾ ਵੀ ਹੋਵੇ।
ਅਤੇ ਉਹ ਤਾਰੀਖ ਜਿਸ 'ਤੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਮਕਸਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਧਾਰਾ 4 ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਲਈ ਸੁਤੰਤਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ
ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਰੋ। ਅਜਿਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਦੀ
ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਵੀ ਉਲਟ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ

---

96 (2012) 1 ਐਸਸੀਸੀ 66

ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਾਰੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

***

22. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਪਹੁੰਚ ਕੇਰਲ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਐਮ ਭਾਸਕਰਨ ਪਿਲਾਈ, (1997) 5 ਐਸਸੀਸੀ 432 ਅਤੇ ਏਪੀਵੀ ਸਈਦ ਅਕਬਰ ਸਰਕਾਰ (2005) 1 ਐਸਸੀਸੀ 558 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇੱਕ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੈਧਤਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ
ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪੁਰਾਣੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਸੌਂਪਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ: (ਐਮ. ਭਾਸਕਰਨ ਪਿਲਾਈ ਕੇਸ, ਐਸਸੀਸੀ ਪੰਨਾ 433, ਪੈਰਾ 4)

"4. ਇਸ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਐਕਟ, ਐਲਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੁਆਰਾ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ
ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇਹ ਰਾਜ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਜ਼ੁਰਮਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਸੀ। ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸਰਕਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ
ਮਾਲਕ? ਇਹ ਸਥਿਰ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਜ਼ਮੀਨ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਬਾਕੀ ਜ਼ਮੀਨ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵਰਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ.
ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ
ਲੋੜ ਹੈ, ਫਿਰ ਪੁਰਾਣੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਨਿਲਾਮੀ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਨਿਲਾਮੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਬਿਹਤਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਜੋ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਐਕਟ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ. ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ ਸਹੀ ਹੈ। ਜੋ ਵੀ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਸਿਰਫ ਜਨਤਕ ਨਿਲਾਮੀ ਰਾਹੀਂ ਵੇਚਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ
ਉੱਚ ਮੁੱਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਨਾਲ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਵੀ ਲਾਭ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

***

24. ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ
ਪਰਦਾਮ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕੇਸ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਹਨ

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 77 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪਰੀ ਮੈਟੇਰੀਆ ਵਿੱਚ ਹੈ; ਧਾਰਾ 34 (1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ) ਬੀ
2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 80 ਦੇ ਨਾਲ ਪਰੀ ਮੈਟੇਰੀਆ ਹੈ। ੨੦੧੩ ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ ੭੭ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਧਾਰਾ 77 ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"77. ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣਾ।—(1) ਧਾਰਾ 30 ਅਧੀਨ ਇਨਾਮ ਦੇਣ 'ਤੇ,

ਸੀ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕਰੇਗਾ
ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਇਨਾਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੈਂਕ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਜਾਂ ਵਧੇਰੇ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ
ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਦੱਸੀਆਂ ਸੰਕਟਕਾਲੀਨ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ।
(2) ਜੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ
ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ, ਜਾਂ ਜੇ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਅਲੱਗ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਾਂ ਜੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਬਾਰੇ ਜਾਂ ਇਸ ਦੀ ਵੰਡ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੁਲੈਕਟਰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਅਥਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਏਗਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 64 ਤਹਿਤ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਰਕਮ ਦੀ ਢੁਕਵੀਂਤਾ ਬਾਰੇ ਵਿਰੋਧ ਅਧੀਨ ਅਜਿਹੀ ਅਦਾਇਗੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਨੇ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਰਕਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਉਹ ਕੋਈ ਵੀ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ
ਧਾਰਾ 64: ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ

ਬਸ਼ਰਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ, ਜੋ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਪੂਰਾ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।
ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੱਕਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਹੈ।

ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 77 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ
ਅਤੇ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੈਂਕ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾ ਕੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਧਾਰਾ 77 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਰੋਕਿਆ ਨਾ ਜਾਵੇ ਜੋ ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾ 31 (2) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਸੰਕਟਕਾਲੀਨ ਸਥਿਤੀਆਂ ਹਨ। 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 80 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ।
ਇਸ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"80. ਵਿਆਜ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ- ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਜਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਤਾਂ ਕੁਲੈਕਟਰ ਉਸ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਸਮੇਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ 9 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਕਰੇਗਾ, ਉਸ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਇਸ ਦੇ ਕੋਲ ਹੋਣ ਤੱਕ
ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:
ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਜਾਂ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਜਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਪੰਦਰਾਂ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਵਿਆਜ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਮਿਤੀ ਜਾਂ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ।
ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਉਕਤ ਮਿਆਦ
ਜਾਂ ਇਸ ਦਾ ਉਹ ਹਿੱਸਾ ਜਿਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਪਹਿਲਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਅਜਿਹੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ।

ਜੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਵਿਆਜ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪ੍ਰਬੰਧ ਇਕੋ ਜਿਹੇ ਹਨ। ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ @ 9٪ ਪ੍ਰਤੀ ਪਹਿਲੇ ਸਾਲ ਲਈ ਸਾਲ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ @ 15٪ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ.

ਕਿਉਂਕਿ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਵੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਾ ਕਰਵਾਉਣ 'ਤੇ ਵਧੇਰੇ ਵਿਆਜ ਲੱਗਦਾ ਸੀ। ਨਵੇਂ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਇਕੋ ਜਿਹੀਆਂ ਹਨ: ਧਾਰਾ 77 ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਕੋਈ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।
2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ "ਜਾਂ" ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨਾ ਵੱਖਰੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਰਨਾ,
ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਅਸਧਾਰਨ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ - ਕਿਉਂਕਿ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਦੇ ਰਿਫੰਡ ਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ. ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਵਾਪਸ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
ਜੇ ਕਬਜ਼ਾ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਕੋਲ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਧਾਰਾ 24 (2) "ਜਾਂ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹ ਕੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਰੈਫਰੈਂਸ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਪੈਸੇ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਵਿੱਚ ਅੰਦਰੂਨੀ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਬਹਾਲੀ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਪੇਸ਼ਕਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਅਸਧਾਰਨ ਨਤੀਜਾ ਵਾਪਰੇਗਾ. ਜੇ ਸਰੀਰਕ ਕਬਜ਼ਾ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਕੋਲ ਹੈ; ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਲਾਭ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਰਿਫੰਡ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਨਾਲ ਅਮੀਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਇਹ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ ਏ 24 (2) ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦਾ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ
ਇਸ ਐਕਟ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਰਿਫੰਡ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਸਾਡੇ ਸਿੱਟੇ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ "ਜਾਂ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
"ਅਤੇ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਕੇ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਰਕਮਾਂ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਦੀ ਰਾਜ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਬਾਰੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਦਲੀਲ
ਬਹਾਲੀ, ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਜਿਹਾ ਸਿਧਾਂਤ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਹੈ. ਰਾਜ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਉਪਾਅ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣਾ ਪਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਾਰੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ; ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ (ਭਾਵ ਰਕਮ) ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੀਮਾ

ਸੀ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਕਈ ਹੋਰ ਸੰਭਾਵਿਤ ਰੱਖਿਆ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣਗੇ, ਹਰੇਕ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਬਹੁਪੱਖੀ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਅਸਥਿਰ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ।

ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਨੇ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਲਿਆ ਸੀ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਲੋੜੀਂਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਡੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਾਰੇ ਜੁਰਮਾਂ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ
16. ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਇਨਾਮ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਵੈਸਟਿੰਗ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਵੀ ਦੇਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ
1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 ਅਤੇ 34 ਵਿੱਚ। ਧਾਰਾ 31 (1) ਲਈ ਟੈਂਡਰ ਈ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਪੈਸਾ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ
ਜੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ: ਅਰਥਾਤ, ਜੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਧਾਰਾ 31 (2) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਤਿੰਨ ਹੋਰ ਲੋੜਾਂ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਰਕਮ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵਿਆਜ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇ ਭੁਗਤਾਨ ਧਾਰਾ 31 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਐਫ ਵਜੋਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਧਾਰਾ 31 (2) ਤਹਿਤ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਸਾਲ ਲਈ ਵਿਆਜ 9% ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 15% ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਹੈ। ਧਾਰਾ 31 (1) ਜਾਂ 31 (2) ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵੇਸਟਿੰਗ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਭੁਗਤਾਨ ਵਜੋਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਧਾਰਾ ੩੪ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਤਹਿਤ ਵਿਆਜ ਦੇ ਨਾਲ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ ੩੧ ਦੇ ਨਾਲ ਜੀ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।
ਰਾਜ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੀਰ ਕਬਜ਼ਾ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ
ਪਰ ਜੇ ਇਹ ਧਾਰਾ 31 (3) ਅਧੀਨ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 4 ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਸਾਰੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਵਧੇਰੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।
ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲਾਪਰਵਾਹੀ।

134. ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਕੀਮਾਂ ਤਹਿਤ, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਲਗਭਗ 80% ਸਬੰਧਤ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੁਝ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ, 50% ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨੇ ਇੱਕ ਰੁਪਿਆ ਵੀ ਅਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਇੱਥੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ, ਬੀ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ , ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਹਰੇਕ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਹਰ ਕੇਸ। ਅਸੀਂ ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰਦੇ ਹਾਂ
ਪੇਸ਼ਕਸ਼ਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਸਾਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਵਾਲੇ ਵਿੱਚ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਕੇਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਹਿਲੂ ਉੱਠ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਤਾਰੀਖਾਂ 'ਤੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ
ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਧਾਰਾ 4 ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ, ਕੀ ਇਕ ਜਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਹਨ ਅਤੇ ਕਈ ਹੋਰ ਅਟੈਂਡੈਂਟ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਕਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਇਸ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਲਾਭਾਂ ਲਈ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇ ਅਸਫਲਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ

ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਹੋਲਡਿੰਗਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ, ਡੀ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਾਪਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ.

: ਵੈਸਟਿੰਗ ਅਤੇ ਡਿਸਵੈਂਗ

ਸਤਿੰਦਰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਜੈਨ ਅਤੇ ਹੋਰ। 5. ਯੂ.ਪੀ. ਰਾਜ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.97, 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੇਸਟਿੰਗ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ
ਈ ਵਿਚਾਰ। ਇਕ ਵਾਰ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਰਕਾਰ ਧਾਰਾ 48 ਦੇ ਤਹਿਤ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਹਟ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ
ਇਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 17 (1) ਤਹਿਤ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਨਾਮ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕੀ ਹੱਕ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ:

14. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਫ਼ੈਸਲੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਨੋਟ। ਰਾਜਸਥਾਨ ਹਾਊਸਿੰਗ ਬੋਰਡ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀ ਕਿਸ਼ਨ, (1993) 2 ਐਸਸੀਸੀ 84 ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਧਾਰਾ 48 ਦੇ ਤਹਿਤ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਹਟ ਸਕਦੀ। ਐਚ.ਪੀ.ਵੀ. ਅਵਿਨਾਸ਼ ਸ਼ਰਮਾ ਦੇ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਗਵਰਨਰ ਵਿੱਚ, (1970)
ਜੀ 2 ਐਸਸੀਸੀ 149 ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ: (ਐਸਸੀਸੀ ਪੰਨਾ 152, ਪੈਰਾ 8)

"... ਧਾਰਾ 17 (1) ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ਮੀਨ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਹੈ, ਅਤੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

---

97 (1993) 4 ਐਸਸੀਸੀ 369

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 21, ਨਾ ਹੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਏ
ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ ੪੮ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਵਾਪਸ ਲਿਆ ਜਾਵੇ। ਕੋਈ ਹੋਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਮ ਸ਼ਕਤੀ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਕੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਵੇਗਾ। ਜਦੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
ਧਾਰਾ 17 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮੀਨ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ
ਸਰਕਾਰ ਸਿਰਫ ਰੱਦ ਕਰਕੇ ਅਸਲ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ
ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਹੈ।

ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਸਕਦੀ ਹੈ
ਧਾਰਾ ਸੀ ਤਹਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੈ

ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਭਾਵ, ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਮਾਲਕੀ ਹੱਕ ਗੁਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 16 ਵਿੱਚ ਇਹੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ 11-ਏ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਲਾਭ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਅਤੇ ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨਾਮ ਧਾਰਾ 6 ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਡੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਸ ਲਈ, ਆਮ ਕੇਸ, ਜਦੋਂ ਸਰਕਾਰ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੋਈ ਇਨਾਮ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਅਜੇ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ
ਮਾਲਕ ਕੋਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਜੇ ਵੀ ਲੰਬਿਤ ਹੈ ਅਤੇ, ਧਾਰਾ 11-ਏ, ਈ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਲਾਪਰਵਾਹੀ। ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 17 (1) ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਨਾਮ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕੀ ਹੱਕ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
ਸਰਕਾਰ। ਧਾਰਾ 17 (1) ਇਸ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ।
ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਧਾਰਾ 11-ਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਅਧੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਹਨ ਅਤੇ ਉਕਤ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮੀਨ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ
ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਤਿੰਦਰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਜੈਨ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 17 (3-ਏ) ਤਹਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਕਬਜ਼ਾ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਵੈਸਟਿੰਗ
ਸੰਪੂਰਨ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ:

"17. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਨੁਮਾਨਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ 80 ਫੀਸਦੀ ਭੁਗਤਾਨ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਧਾਰਾ 17 (3-ਏ) ਵਿਚ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਕਿ ਉਕਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਬਜ਼ਾ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਉਕਤ ਜ਼ਮੀਨ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਹਿਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਹੈ

ਰੇਟ, ਤੀਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ, ਕਿਸ ਦੇ ਪੱਤਰ ਵਜੋਂ

27 ਜੂਨ, 1990 ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਲੋੜੀਂਦੀ ਰਕਮ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੋਂ ਹੀ ਉਕਤ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।
ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਕਤ ਜ਼ਮੀਨ ਪਹਿਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਪਹਿਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਇਨਾਮ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਟੀਕਾ ਰਾਮ ਅਤੇ ਓਰਸ ਬ੍ਰਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ◌ਾ◌ਂ ਵਿੱਚ।[98], ਡੀ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸਵਾਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ
ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਪ੍ਰਭਾਵ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ? ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

"91. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਸਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਵਿਅਰਥ 'ਤੇ ਸੈੱਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?

92. ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਵੀ ਗਲਤ ਹੈ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ 80% ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਪੂਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਲੱਭਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਅਗਲਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ
ਕੀ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ 80% ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਸਹੀ ਹੈ ਜਾਂ
ਨਹੀਂ। ਫਿਰ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿਵਾਦ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਉਹ 80% ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ 80% ਤੋਂ ਘੱਟ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਐਕੁਆਇਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਅਤਿਅੰਤ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਹੇਠਾਂ
ਧਾਰਾ 17 ਹੀ, ਧਾਰਾ 5-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦਾ ਮੁੱਢਲਾ ਵਿਚਾਰ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਤੁਰੰਤ ਲੋੜ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਹੈ
ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਜਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਲੱਭੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਘਟਨਾ ਲਈ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ
ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਦੀ ਧਾਰਾ (2)

---

98 (2009) 10 ਐਸਸੀਸੀ 689

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

93. ਇਕੋ ਇਕ ਸਵਾਲ ਜੋ ਬਚੇਗਾ ਉਹ ਹੈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਅਨੁਮਾਨ ਏ
ਦਾ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰੇ ਹੋਏ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਭਾਵੇਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ 80% ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ, ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ.
ਕੋਈ ਵੀ ਗੈਰ-ਵਾਜਬਤਾ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ। ਹੁਣ ਮੰਨ ਲਓ, ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਹੈ
ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 (2) ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ
ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਕੀ ਸਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਸਫਲ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ? ਇਹ
ਇਸ ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਨਤੀਜੇ ਨਿਕਲਣਗੇ।

***

95. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪ੍ਰਤਾਪ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ, (1996) 3 ਐਸਸੀਸੀ 1 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ
ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਵਿਚਾਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ

ਸ੍ਰੀ ਰਾਜਸਥਾਨ ਸ਼ਹਿਰੀ ਸੁਧਾਰ ਐਕਟ, 1987 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਕੇਸ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ
ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਕ ਵਾਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਤਹਿਤ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਰਕਾਰ
ਧਾਰਾ 18 ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਸ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਹਟ ਸਕਦੀ।
ਧਾਰਾ 11-ਏ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।ਇਹ ਦਾ ਸੀ
ਬੇਸ਼ਕ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਜਿੱਥੇ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਧਾਰਾ 11-ਏ ਤਹਿਤ ਇਨਾਮ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੈਰਾ 12
ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨਾ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ,
ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਿਆ
ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ। ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ
ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਤਿੰਦਰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਜੈਨ ਬਨਾਮ ਯੂਪੀ ਰਾਜ, (1993) 4 ਐਸਸੀਸੀ 369 ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।
ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੀ ਚਿੰਨਾਨਾ ਬਨਾਮ ਕੇਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ, (1994) 5 ਐਸਸੀਸੀ 486 ਅਤੇ
ਅਵਧ ਬਿਹਾਰੀ ਯਾਦਵ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ, (1995) 6 ਐਸਸੀਸੀ 31 ਜਿੱਥੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਨ
ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ
ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਿਹਾ। ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇਕੋ ਇਕ ਨਤੀਜਾ ਵਿਆਜ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 34 ਵਿਚ
ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ 1984 ਦੇ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਹੈ. ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ
ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਭੇਜਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਤ੍ਰਿਵੇਦੀ, ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਜੀ
ਕਮਰ ਅਹਿਮਦ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਛੇਵੇਂ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਹਵਾਲੇ ਦੀ ਲੋੜ
ਨਹੀਂ ਹੈ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇਕੋ ਇਕ ਨਤੀਜਾ ਵਿਆਜ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਵਿਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪ੍ਰਤਾਪ ਅਤੇ ਏਐਨਆਰ ਵਿੱਚ। v. ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ 99, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 17 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ,
ਜ਼ਮੀਨ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਨਾਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 48 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 11-ਏ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਹਟ ਸਕਦੀ
ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਏ। ਧਾਰਾ 11-ਏ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਨਾਮ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੇਗਾ
ਕਬਜ਼ੇ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਾ ਬਣਾਓ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ:

12. ਧਾਰਾ 52 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ, ਐਲਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਨਾਲ ਮਿਲਦੇ-ਜੁਲਦੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧਾਰਾ 52 (1) ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਣ ਨਾਲ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਜ਼ੁਰਮਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 52 (4) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 17 (1) ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਸਾਰੇ ਜ਼ੁਰਮਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਉੱਠਿਆ ਕਿ ਜੇ ਧਾਰਾ 5-ਏ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੀ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ?
ਲਾਪਰਵਾਹੀ। ਸਤਿੰਦਰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਜੈਨ ਬਨਾਮ ਕੇਸ ਵਿੱਚ। ਯੂ.ਪੀ. ਰਾਜ, (1993) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ.
ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਧਾਰਾ 17 (1) ਅਧੀਨ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਧਾਰਾ 48 ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਹਟ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 11-ਏ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹਨ
ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਨਾਮ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ 'ਤੇ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ
ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਅੰਸ਼ਕ ਭੁਗਤਾਨ ਬਾਰੇ ਧਾਰਾ 17 (3-ਏ) ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨਾ ਵੀ ਕਬਜ਼ੇ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਏਗਾ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਵੇਗਾ।
ਪ੍ਰਾਪਤੀ[ਸੋਧੋ] ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੀ ਚਿੰਨਾਨਾ ਬਨਾਮ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ, (1994) 5 ਐਸਸੀਸੀ 486 ਅਤੇ ਅਵਧ ਬਿਹਾਰੀ ਯਾਦਵ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ, (1995) 6 ਐਸਸੀਸੀ 31 ਵਿੱਚ ਦੁਹਰਾਇਆ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਅਨੁਪਾਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 11-ਏ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ

---

99 (1996) 3 1

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨਾਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ
ਹੈ, ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ.

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)"

ਅਵਧ ਬਿਹਾਰੀ ਯਾਦਵ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ 100 ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਐਕੁਆਇਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਬੀ ਦੀ ਗਲਤੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ
ਧਾਰਾ 11-ਏ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸੋਧ ਐਕਟ, 1984 ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 2 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਨਾਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਧਾਰਾ 17 (1) ਤਹਿਤ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਲਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ
ਸਰਕਾਰ ਐਕੁਆਇਰ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹਟੇਗੀ। ਧਾਰਾ

ਸੀ 11-ਏ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੇਠਾਂ ਇਸ ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਾ ਹੈ
ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ:

“8. .. ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11-ਏ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਈ ਇਨਾਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 2 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ
ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸੋਧ ਐਕਟ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ, ਡੀ
1984. ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਾਕਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 (1) ਤਹਿਤ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ (ਧਾਰਾ 48;
ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ)। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11-ਏ ਈ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਮੰਨ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੋਈ ਇਨਾਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11-ਏ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ...

ਪੀ. ਚਿੰਨਾਨਾ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ. ਬਨਾਮ ਏ.ਪੀ. ਰਾਜ ਵਿੱਚ।[101] ਸਵਾਲ
ਧਾਰਾ 17 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਲੈਂਡ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਉੱਠਿਆ ,
ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ,
ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਪਟਾਰਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਹਾ:

"10. ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਸਥਾ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ ਸਬੰਧਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ।
ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਨੋਟਿਸ ਦੇ
ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਤੋਂ 15 ਦਿਨ
ਧਾਰਾ 9 ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਸਬੰਧਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਇੱਕ ਵਾਰ ਉਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

[100] (1995) 6 ਐਸਸੀਸੀ 31

[101] (1994) 5 486

v v . v v 11,

v
16 v v v . 23-8-1982 . 3416
1978, ’ 10-7-1978
17(1) , , v 5- v . , v
17
v , 5- , 4(1)

4(1)
. v 17 v v, , v
v -, v
5-, 6, 11 16. , 4(1)
21-7-1977, 6 21-7-1977
17(1) 10-7-1978 v v ,
. 3416 1978

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਏ ਦੀ ਗੈਰ-ਪ੍ਰਯੋਗਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
7-7-1977 ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 5-ਏ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 5-ਏ ਅਧੀਨ ਸਬੰਧਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਨਵੀਂ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੀ,
ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਧਾਰਾ 4 (1) ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਸਬੰਧਤ ਜ਼ਮੀਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਬਣ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਅਵਸਥਾ ਵਿੱਚ
ਤੱਥਾਂ ਬਾਰੇ, ਜਦੋਂ ਬੀ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੋਈ ਸੀ
ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ ੧੭ ਤਹਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕਦੇ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਏ। ਧਾਰਾ 5-ਏ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਘੋਸ਼ਣਾ ਬੇਲੋੜੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸੀ ਜੋ ਬੇਲੋੜੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸੈੱਟ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਸੀ ਵਾਂਗ ਹੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।
ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਪੂਰੀ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ
ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ 1978 ਦੇ ਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 3416 ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਗਲੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਜ਼ਮੀਨ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਦੱਸੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ
ਅਸੀਂ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਵਿਵਾਦਿਤ ਨੂੰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੀ
ਅਸੀਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਈ ਕਾਰਵਾਈ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
ਕੁਲੈਕਟਰ ਜਾਂ ਐਲ.ਏ. ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਮਈ ਵਿੱਚ, ਜਾਰਜ ਬਨਾਮ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ।[102], ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ, ਟੈਸਟ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਪਬੰਧ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਯੋਗ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ (ਜੋ)
ਫੁਟਨੋਟ 103 ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ) ਅਤੇ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ:

---

[102] (2010) 13 ਐਸਸੀਸੀ 98
[103] ਦੱਤਾਤ੍ਰੇਯ ਮੋਰੇਸ਼ਵਰ ਬਨਾਮ ਬੰਬਈ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਏਆਈਆਰ 1952 ਐਸਸੀ 181; ਅਵਸਥਾ

ਯੂ.ਪੀ. ਅਤੇ ਓ.ਆਰ. ਬਾਬੂ ਰਾਮ ਉਪਾਧਿਆਏ, ਏਆਈਆਰ 1961 ਐਸਸੀ 751; ਰਜ਼ਾ ਬੁਲੰਦ ਸ਼ੂਗਰ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ, ਰਾਮਪੁਰ ਬਨਾਮ ਮਿਉਂਸਪਲ ਬੋਰਡ, ਰਾਮਪੁਰ, ਏਆਈਆਰ 1965 ਐਸਸੀ 895; ਮੈਸੂਰ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਵੀ.ਕੇ. ਕੰਗਨ,
ਏਆਈਆਰ 1975 ਐਸਸੀ 2190; ਸ਼ਰੀਫ-ਉਦ-ਦੀਨ ਬਨਾਮ ਅਬਦੁਲ ਗਨੀ ਲੋਨ, ਏਆਈਆਰ 1980 ਐਸਸੀ 303; ਬਲਵੰਤ ਜੀ
ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ। v. ਆਨੰਦ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਹੋਰ, (2003) 3 433; ਭਾਵਨਗਰ
ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਬਨਾਮ ਪਾਲੀਤਾਨਾ ਸ਼ੂਗਰ ਮਿੱਲ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ, ਏਆਈਆਰ 2003 ਐਸਸੀ 511; ਚੰਦਰਿਕਾ ਪ੍ਰਸਾਦ ਯਾਦਵ ਬਨਾਮ ਚੰਦਰਿਕਾ ਪ੍ਰਸਾਦ ਯਾਦਵ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਏਆਈਆਰ 2004 ਐਸਸੀ 2036; ਮੈਸਰਜ਼ ਰਬੜ ਹਾਊਸ ਬਨਾਮ ਐਕਸਸੇਲਸੀਅਰ ਨੀਡਲ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ, ਏਆਈਆਰ 1989 ਐਸਸੀ 1160; ਬੀ.ਐਸ. ਖੁਰਾਨਾ ਅਤੇ ਹੋਰ। v. ਦਿੱਲੀ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਅਤੇ ਹੋਰ, (2000) 7 679; ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਏ.ਐਨ.ਆਰ. ਰਘੁਬੀਰ ਦਿਆਲ, (1995) 1 ਐਸਸੀਸੀ 133; ਅਤੇ ਗੁਲੀਪਿਲੀ ਸੋਰੀਆ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਬੰਡਾਰੂ ਪਵਨੀ @ ਗੁਲੀਪਿਲੀ ਪਵਾਨੀ, (2009) 1 ਐਸਸੀਸੀ 714

"24. ਗੁਲੀਪਿਲੀ ਸੌਰੀਆ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਬਾਂਡਾਰੂ ਪਵਾਨੀ, (2009) 1 ਐਸਸੀਸੀ 714 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਖੇ ਗਏ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੰਨਿਆ (ਐਸਸੀਸੀ ਪੰਨਾ 719, ਪੈਰਾ 17)

"17. ... ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸ਼ਬਦ 'ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ' ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ,
ਪਰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਨਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋ ਹਿੰਦੂਆਂ ਵਿਚਾਲੇ ਵਿਆਹ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। 1955 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਨੂੰ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ
ਵਿਆਹ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਮਾਰੋਹਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

25. ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਸੰਖੇਪ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ <u>ਕਿਸੇ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਟੈਸਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ</u>
<u>ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।</u>
ਵਿਵਸਥਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਜਾਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਇਰਾਦੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਉਸ ਭਾਸ਼ਾ 'ਤੇ ਜਿਸ ਲਈ ਇਰਾਦਾ ਕੱਪੜੇ ਪਹਿਨਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਗ, ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਕੱਢਣ ਦਾ ਕੀ ਨਤੀਜਾ ਨਿਕਲੇਗਾ ਅਤੇ ਕੀ ਕਾਨੂੰਨ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਹੰਗਾਮੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਕੀ ਗੈਰ-ਪਾਲਣਾ ਦਾ ਦੌਰਾ ਛੋਟੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਜੁਰਮਾਨਾ ਜਾਂ ਗੰਭੀਰ ਨਤੀਜਾ ਇਸ ਤੋਂ ਨਿਕਲੇਗਾ ਅਤੇ ਕੀ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਆਖਿਆ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦੇਵੇਗੀ ਜਾਂ ਨਿਰਾਸ਼ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਜੇ ਵਿਵਸਥਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਕੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੰਮ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੋਵੇਗਾ।

27. ਜੀ.ਐਚ. ਗ੍ਰਾਂਟ (ਡਾ.) ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ, ਏਆਈਆਰ 1966 ਐਸਸੀ 237, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ "ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ" ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਉਸਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਜੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਇਨਾਮ ਦੀ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਭੜਕਾਉਣਾ ਹੈ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਵੇਚਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਬੇਨਿਯਮੀ ਹੋਵੇ।

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ। 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨਾ ਘਾਤਕ ਹੋਵੇਗਾ ਜਾਂ ਕੋਈ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲੱਗੇਗਾ।

ਹੁਣ, ਮੁੱਖ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਆਉਂਦਿਆਂ, ਲੈਪਸਿੰਗ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਲਪਨਾ (2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ) ਨੂੰ ਨਿਊਡ ਟਾਈਟਲ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ/ਸੁਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਆਦਿ, ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ, ਬੀ ਟਾਈਟਲ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ਮੀਨ ਕੁਝ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਵਿਕਰੀ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਯੂਪੀ ਬਨਾਮ ਮੋਦੀ ਸ਼ੂਗਰ ਮਿੱਲਜ਼ 104 ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ "ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਲਪਨਾ ਉਸ ਮਕਸਦ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਇਹ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਇਸਦੇ ਜਾਇਜ਼ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਬ੍ਰੈਥਵੇਟ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਈ.ਐਸ.ਆਈ.ਸੀ.105 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਲਪਨਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੀਮਤ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਸਿਰਫ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਉਸ ਮਕਸਦ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਅਪਣਾਇਆ ਹੈ। ਲੈਪਸਿੰਗ ਕੇਵਲ ਉੱਥੇ ਹੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨਿੱਜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਬਲੈਕ ਜ਼ ਲਾਅ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ "ਵੈਸਟਡ" ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ: ਡੀ

(18) ਵਰਤਮਾਨ ਜਾਂ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਅਨੰਦ ਲਈ ਇੱਕ ਸੰਪੂਰਨ, ਸੰਪੂਰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਬਣ ਜਾਣਾ; ਅਚਾਨਕ ਨਹੀਂ; ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ; ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿੱਜੀ ਹਿੱਤ।

"ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ, 'ਵੈਸਟਡ' ਸ਼ਬਦ ਦੋ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ. ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਕੋਈ ਹਿੱਤ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇ ਅਨੰਦ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ, ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਬਲੈਕਕਰ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹਾਂ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ. ਪਰ ਇੱਕ ਵਿਆਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਤੁਰੰਤ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਜੇ ਇਹ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦਾ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਾਰਜ ਵ੍ਹਾਈਟਕਰਾਸ ਪੈਟਨ, ਏ ਨਿਆਂ ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੀ ਪਾਠ ਪੁਸਤਕ 305 (ਸੀਡਬਲਯੂ. ਪੈਟਨ ਅਤੇ ਡੇਵਿਡ ਪੀ. ਡਰਹਮ ਐਡੀਸ਼ਨਜ਼, ਚੌਥਾ ਐਡੀਸ਼ਨ, 1972).

"ਭਵਿੱਖ ਦਾ ਹਿੱਤ ਤਾਂ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੇ ਇਹ ਦੋ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ: ਪਹਿਲਾ, ਵਿਆਜ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਜਾਇਦਾਦ ਬਣਨ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਰਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ, ਸਿਵਾਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੁਦਰਤੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ। ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਜੋ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹਨ; ਅਤੇ ਦੂਜਾ, ਇਹ ਸਿਧਾਂਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਪਛਾਣਨਾ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਸਹੀ ਕਿਸ ਨੂੰ ਮਿਲੇਗਾ ਜੇ ਵਿਆਜ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਮੌਜੂਦਾ ਜਾਇਦਾਦ ਬਣ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨਾ। ਥਾਮਸ ਐਫ ਬਰਗਿਨ 8. ਪੌਲ ਸੀ ਹਾਸਕੇਲ, ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ 66-67 (2 ਸੰਪਾਦਿਤ 1984)।

[104] 1961 (2) 189

[105] 1968 (1) 771

144. ਵੈਬਸਟਰ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਵਿੱਚ, 'ਵੈਸਟਡ' ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

[ਵੈਸਟ ਦਾ ਪੰਨਾ] 1. ਕੱਪੜੇ ਪਹਿਨੇ ਹੋਏ; ਲੁੱਟਿਆ ਗਿਆ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਚਰਚ ਦੇ ਕੱਪੜਿਆਂ ਵਿੱਚ। 2. ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ, ਨਿਰਧਾਰਤ; ਨਿਪਟਾਰਾ ਹੋ ਗਿਆ; ਸੰਪੂਰਨ; ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਹੈ: ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਹਿੱਤ।

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਸਾਧੂ ਰਾਮ 106 ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਨਾਮ ਪਾਸ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੋਈ ਸਿਰਲੇਖ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ
ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਕੋਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 48 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਡੀ-ਨੋਟੀਫਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ:

"3. ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਹੈ
ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ
ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਪੁਰਾਣੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਲਈ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦਣ ਵਾਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਬਰਾਬਰ ਮਾਲਕ ਬਣਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਹਾਂ
ਹਾਈ ਕੋਰਟ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਐਕਟ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਸਬੰਧਤ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਇੱਕ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ ੧੧ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੁਰਸਕਾਰ ਪਾਸ ਹੋਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ
ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਅਮਲ ਦੁਆਰਾ, ਸਾਬਕਾ ਮਾਲਕ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਿਰਲੇਖ ਅਤੇ ਹਿੱਤ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਸੰਪੂਰਨ ਹੋ ਗਈ
ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਮਾਲਕ ਸਾਰੇ ਜ਼ੁਰਮਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ,
ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਮਾਲਕੀ ਅਤੇ ਹਿੱਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 48 (1) ਤਹਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਡੀਨੋਟੀਫਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ
ਪੁਰਾਣੇ ਮਾਲਕਾਂ ਅੱਗੇ ਆਤਮ ਸਮਰਪਣ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ,
ਸਰਕਾਰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪੂਰੀ ਮਾਲਕ ਬਣ ਗਈ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਖਿਤਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਕੋਈ ਵੀ ਰਹਿ ਕੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਿਰਲੇਖ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ
ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਵੀ
ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ੨੦ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਖੋਜ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਸਾਲਾਨਾ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਾ

106 1996 (7) 118

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ, ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 116 ਏ
ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਦੀ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀ ਖਿਤਾਬ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਕੇ, ਉਸਨੇ ਸਾਲਾਨਾ ਲੀਜ਼ ਵੀ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਲਈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਲੀਜ਼ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਵਜੋਂ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ,
ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਸਟਾਰ ਵਾਇਰ (ਇੰਡੀਆ) ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ 107 ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਇਨਾਮ ਪਾਸ ਹੋ ਜਾਣ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜ਼ਮੀਨ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ:
"2. ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ
ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 25-4-1996 ਨੂੰ 1996 ਦੇ ਐਲਪੀਏ ਨੰਬਰ 437 ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ। ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ, ਐਲਏ (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, 'ਐਕਟ') ਦੀ ਧਾਰਾ 4 (1) ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ 1-6-1976 ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਤਹਿਤ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ
16-2-1977 ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ। ਇਹ ਪੁਰਸਕਾਰ 3-7-1981 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।
ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਅੰਤਮ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ. ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ, ਘੋਸ਼ਣਾ ਅਤੇ ਇਨਾਮ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ 21-1-1994 ਨੂੰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਅੜਿੱਕਾ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ।
ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਈ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ
ਲਾਚਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਮਾਰਕੀਟ ਕਮੇਟੀ ਬਨਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮੁਰਾਰੀ 108 ਅਤੇ ਪੁੱਟੂ ਲਾਲ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਵਿੱਚ . ਬਨਾਮ ਯੂਪੀ ਰਾਜ ਅਤੇ 109 ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਫਲ ਅਤੇ ਸਬਜ਼ੀ ਵਪਾਰੀ ਯੂਨੀਅਨ ਬਨਾਮ 'ਵੈਸਟਿੰਗ' ਦੇ ਸੰਕਲਪ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦਿੱਲੀ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਟਰੱਸਟ 110. ਇੱਕ ਵਾਰ
ਜਦੋਂ ਐਫ ਵੈਸਟਿੰਗ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਨਾਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਹੈ, ਸਹੀ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਪੂਰਨ ਸਿਰਲੇਖ, ਕਬਜ਼ਾ ਬਾਰੇ ਸੋਚਦਾ ਹੈ. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ:

"(19) ਕਿ ਸ਼ਬਦ "ਵੈਸਟ" ਪਰਿਵਰਤਨਸ਼ੀਲ ਆਯਾਤ ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਹੈ
ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਐਸ.

---

[107] (1996) 11 ਐਸਸੀਸੀ 698
[108] (1996) 1 311
[109] (1996) 3 ਐਸਸੀਸੀ 99
110 1957 01

ਪ੍ਰੋਵਿੰਸ਼ੀਅਲ ਇਨਸੋਲਵੈਂਸੀ ਐਕਟ (1920 ਦਾ 5) ਦੀ ਧਾਰਾ 56 ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਮੇਂ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਿਵਾਲੀਆ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਲਈ ਰਿਸੀਵਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ "ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਾਪਤਕਰਤਾ ਕੋਲ ਹੋਵੇਗੀ"। ਜਾਇਦਾਦ ਇਸ ਵਿੱਚ ਹੈ
ਪ੍ਰਾਪਤਕਰਤਾ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ

ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਦਿਵਾਲੀਆ ਹੈ।

ਦਿਵਾਲੀਆ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਸਾਰੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਸਿਰਫ ਇਨਸੋਲਵੈਂਸੀ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਰਿਸੀਵਰ ਕੋਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤਕਰਤਾ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਕੋਈ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ (ਐਕਟ 1) ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਅਤੇ 17

ਐਲ.ਏ.), ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਾਪਰਨ 'ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ, "ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਸਾਰੇ ਜ਼ੁਰਮਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋਵੇਗੀ"। ਧਾਰਾ 16 ਅਤੇ 17 ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ
ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਿਰਲੇਖ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ

ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣਾ ਕਿਸੇ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਸੀਮਤ ਉਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਸੀਮਤ ਮਿਆਦ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਵੈਸਟ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੈ. ਇਹ ਸਿਰਲੇਖ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਇਹ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਕਬਜ਼ਾ, ਜਾਂ ਇਹ ਸੀਮਤ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ. ਸੁਧਾਰ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 45 ਤੋਂ 49 ਅਤੇ 54 ਅਤੇ 54-ਏ ਜਦੋਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਇਮਾਰਤ ਜਾਂ ਗਲ਼ੀ ਜਾਂ ਚੌਂਕ ਜਾਂ ਹੋਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਨ
ਕਿਸੇ ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਟਰੱਸਟ ਵਿੱਚ, ਨਾ ਕਰੇ

ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮਾਲਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਅਧਿਕਾਰ

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ੨੦੧੩ ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ ੨੪ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਿੱਜੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖੋਹਣ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ
ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕੀ ਹੱਕ ਖੋਹ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਜਾਵੇ, ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਕੋਲ ਸੀ, ਜਾਂ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਜਾਂ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਜਾਂ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਖੋਹ ਲਿਆ ਜਾਵੇ
ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਕਰੀ ਜਾਂ ਤਬਾਦਲੇ ਰਾਹੀਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਵਿਨਿਵੇਸ਼ ਲਈ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ 2013 ਦਾ ਐਕਟ ਜ਼ਰੂਰੀ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਖਤ ਨਤੀਜੇ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਵਿਨਿਵੇਸ਼ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ। ਇੱਥੇ, ਫੈਸਲਾ
ਵੀ.ਕੇ.ਐਨ.ਐਮ. ਵੋਕੇਸ਼ਨਲ ਹਾਇਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਵੀ. ਕੇਰਲ ਰਾਜ 111 ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ; ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ:

"21. ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ, ਗਰਿਕਾਪਤੀ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਧਾਂਤ
ਦੀ ਦਲੀਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਪੂਰੀ ਅਰਜ਼ੀ ਹੋਵੇਗੀ
ਪੰਜਵੇਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਸੋਧੇ ਨਿਯਮ 7-ਏ (3) 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ। ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ (), (), (v) ਅਤੇ (v) ਇਸ ਕੇਸ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਾਂ
ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਉਪਾਅ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਭਾਲ ਲਈ ਇਹ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ
ਸੀ
ਅਜਿਹੇ ਉਪਾਅ ਦੇ ਪੜਾਅ ਇੱਕ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਇਸਦੀ ਲੜੀ ਵਜੋਂ ਬਣਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਇੱਕ ਅੰਦਰੂਨੀ ਏਕਤਾ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਸਨੂੰ ਇੱਕ ਕਾਰਵਾਈ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਧਿਕਾਰ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੈ, ਦਾ ਮੂਲ ਉਸ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸੀ
ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਹੀ
ਇਸ ਨੂੰ ਕ੍ਰਿਸਟਲਾਈਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਉਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਕਤ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ।
ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸੰਭਾਲ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ
ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਉਪਾਅ ਦੇ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਅਤੇ ਕ੍ਰਿਸਟਲਾਈਜ਼ ਹੋਣ ਬਾਰੇ, ਇਹ ਮੂਲ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਅਖੌਤੀ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ, ਕਿ ਉਦੋਂ ਅਤੇ ਫਿਰ ਸਿਰਫ
ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਹਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
ਇਕ ਹੋਰ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਹਿਣ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ

ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੋ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਬਾਅਦ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਖੋਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਬਾਅਦ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਗਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਲੋੜੀਂਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ. ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਲੋਪ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ
ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਅਗਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਿਵਸਥਾ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਮੁੱਲ ਗੁਆ ਦੇਵੇਗਾ।

ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ। ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ
ਕੰਸਟ੍ਰਕਸ਼ਨ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ 112 ਨੂੰ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਲਈ ਨਿਰਭਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਦੀ ਲਾਈਨ ਇਹ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਨਵਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਇਸ ਦੇ ਨਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

---

111 (2016) 4 ਐਸਸੀਸੀ 216
112 (2017) 9 ਐਸਸੀਸੀ 463

ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦਾ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂ ਕੀ ਇਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਖੋਹ ਲਿਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸੇ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਨਵਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਨਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇ ਇਹ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਇਹ ਇਰਾਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐਕਟ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ

ਜੇ ਪੁਰਾਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ◌ਾ◌ਂ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ

ਜਿਉਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੀ ਨਵਾਂ ਐਕਟ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਜਾਂ ਤਬਾਹ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਨਵਾਂ ਐਕਟ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਇਰਾਦਿਆਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਅਸੀਂ ਧਾਰਾ 24 ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ

ਉਕਤ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ 2013 ਦਾ ਐਕਟ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਹੁੰਚਿਆ

ਸਾਡੇ ਸਿੱਟੇ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕਦੋਂ ਅਤੇ ਕਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਖਤਮ ਹੋਈਆਂ ਜਾਂ/ਅਤੇ ਬਚਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਕਿਹੜੀਆਂ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਖੋਹ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਦੀ ਕਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਨਵੇਂ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਦੂਰ ਜਾਂ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਖ਼ਾਸਕਰ ਜਦੋਂ ਇਸ ਨੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਅਤੇ 114 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 6 ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ
ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ ਬਾਰੇ, ਇਹ ਕਿਸ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖੋਹ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 24 (2) ਵਿਚ ਸੁਧਾਰ ਹੋਇਆ ਹੈ
1894 ਦੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਜੋ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਕੇ ਮੁਕੰਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ 5 ਸਾਲ ਬੀਤ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸੁਸਤੀ ਕਾਰਨ ਕਾਰਵਾਈ ਲੰਬਿਤ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਸਖ਼ਤ ਨਤੀਜੇ ਨਿਕਲਦੇ ਹਨ
ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 24 (2) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ।

ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ, ਬੈਨੀਅਨ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਆਖਿਆ, 5 ਵੇਂ ਐਡੀਸ਼ਨ (2012) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

"ਜਿੱਥੇ, ਕਾਰਕਾਂ ਦੇ ਭਾਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਪਿਛਲਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ, ਆਮ ਧਾਰਨਾ
ਇਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਪਾਸ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ.

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਸ਼ੱਕੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਿਧਾਂਤ। ਇਹ ਇੱਕ ਜਨਰਲ ਹੈ
ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੀਤੀ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਕਿ ਕਿਸੇ ਸ਼ੱਕੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਪਿਛੋਕੜ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਆਮ ਧਾਰਨਾ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੰਭਾਵਿਤ ਵਿਰੋਧੀ ਉਸਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਇੱਕ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ
ਅਸਲ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਉਸਾਰੀ ਸ਼ੱਕੀ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ.

….

ਜੇ ਉਸਾਰੀ ਵੀ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਇਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦੂਜਾ ਕਾਰਕ ਹੈ. ਇੱਕ ਪਿਛਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਇਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ ਹੈ 'ਜੇ ਇਹ ਕਿਸੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਖੋਹ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ
ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਪਿਛਲੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਫਰਜ਼ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਅਪੰਗਤਾ ਜੋੜਦਾ ਹੈ।
ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਵਧਦੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ
ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਰਨਾ ਸਟੂਟਨ ਐਲਜੇ ਦੁਆਰਾ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ:

"ਮੇਰੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਸਿਧਾਂਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਦ ਨੂੰ
ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਦ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਪਿਛਲੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਬਦਲਣ ਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਅਣਉਚਿਤ ਹੈ।
ਜਿਹੜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕੋਈ ਉਲਟ ਇਰਾਦਾ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਈ ਇਹ ਬੇਨੀਅਨ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਆਖਿਆ, 5 ਵੀਂ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ

ਐਡੀਸ਼ਨ (2012) ਜਦੋਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਦ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ
ਪਿਛਲੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਬਦਲੋ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਲਟ ਇਰਾਦਾ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ।

ਲਾਰੀ ਬਨਾਮ ਰੇਨਾਡ 113 ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਐਫ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਅਰਥ ਇਸ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕੱਢਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਲੋੜ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਪਿਛਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਲਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ
ਜੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੁੱਗ ਚੁੱਕੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸੰਸਦ ਦੇ ਅਗਲੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ।
ਇਹ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਨਿਯਮ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਪਿਛਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀ ਉਸਾਰੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨਾ ਹੋਵੇ; ਅਤੇ ਉਸੇ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਅਤੇ

---

113 (1892) 3 . 402

ਇੱਕ ਅਧੀਨ ਨਿਯਮ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਅਰਥ ਇਸ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕੱਢਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਪਿਛਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਯਾਮਾਸ਼ੀਤਾ-ਸ਼ਿਨਿਹੋਨ ਸਟੀਮਸ਼ਿਪ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਥੀ ਹਾਊਸ ਆਫ ਲਾਰਡਜ਼ ਨੇ ਪਿਛੋਕੜ ਦੀ ਹੱਦ ਦਾ ਸਵਾਲ ਦੇਖਿਆ ਹੈ
ਇਹ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨਾਲ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਦੀ ਡਿਗਰੀ 'ਤੇ ਵੀ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

"ਇਹ ਨਿਯਮ ਬੁਨਿਆਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਵਹਾਰ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਾਂ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ, ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਤੇ
ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਮੈਕਸਿਮ ਨਿਊਲਮ ਕ੍ਰੀਮੀਨ ਵਿੱਚ ਝਲਕਦਾ ਹੈ
ਨੁਲਾ ਪੋਏਨਾ ਸਾਈਨ ਲੇਗ. ਇਹ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਯੂਰਪੀਅਨ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ (1953) (ਸੀਐਮਡੀ 8969) ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 7 ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ।

ਇਹ ਨਿਯਮ ਅਪਰਾਧਿਕ ਡੀ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਘੱਟ ਤਾਕਤ ਨਾਲ . ਇਹ ਦੁਬਾਰਾ ਮੈਕਸਿਮ, ਲੈਕਸ ਪੋ੍ਸਪਿਕਿਟ ਗੈਰ-ਰੇਸਪਿਟ ਅਤੇ ਓਮਨੀਸ ਨੋਵਾ ਕੰਸਟੀਚਿਊਟੀਓ ਫਿਊਚਰਿਸ ਟੈਂਪੋਰਿਸ ਫੋਰਮਾਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ . ਫ੍ਰੈਂਚ ਸਿਵਲ ਕੋਡ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਕਾਨੂੰਨ ਸਿਰਫ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ; ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਪਿਛੋਕੜ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੈ:"

…..

ਪਰ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਹਵਾਲੇ ਇਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਨੁਕਤੇ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਦੇ ਹਨ, ਕਿ ਅਪਵਾਦ ਸਿਰਫ ਉਥੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਜਾਂ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ. ਇਹ ਆਮ ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਧਾਰਨਾ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ
ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਕਸਵੈਲ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ, ਪੰਨਾ 494 ਸੀ-ਈ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਪਾਠ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਸਟੈਗਟਨ ਐਲਜੇ ਦੁਆਰਾ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ. ਟਿਊਨਿਕਲਿਫ [1991] 2 ਸਾਰੇ ਈ.ਆਰ. 712, 724:

"ਮੇਰੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਸਿਧਾਂਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਦ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਪਿਛਲੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਬਦਲਣ ਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਅਣਉਚਿਤ ਹੈ।
ਜਿਹੜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕੋਈ ਉਲਟ ਇਰਾਦਾ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ. ਇਹ ਸਿਰਫ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਪਿਛਲੀ ਨਜ਼ਰ ਨਾਲ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕਰਨ ਜਾਂ ਪਿਛਲੀ ਨਜ਼ਰ ਨਾ ਆਉਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇਹ ਡਿਗਰੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ - ਜਿੰਨੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਓਨਾ ਹੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋਵੇਗਾ

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਦ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੇਗੀ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਹੈ
ਇਰਾਦਾ ਸੀ।

ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, ਅਤੇ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ, ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਓਵਰਲੈਪ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜੇ ਕਿਸੇ ਸੀਮਾ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਛੋਟਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਕਿਸੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਕੋਲ ਛੋਟੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ-ਪਾਬੰਦੀ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਜੇ ਉਹ

ਬੀ ਨੂੰ ਛੋਟੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ (ਦੇਖੋ ਯਦੂਨ [1899] ਪੀ).
236.); ਪਰ ਜੇ ਪਿਛਲੀ ਛੋਟੀ ਸੀਮਾ ਮਿਆਦ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੀਮਾ ਮਿਆਦ ਵਧਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨਵੀਂ ਮਿਆਦ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦੇ ਅਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੰਪੂਰਨ ਬਚਾਅ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ
ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰਨਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ: ਦੇਖੋ ਯੂ ਬੋਨ ਟੇਵ ਵਿਨਾ.
ਕੇਂਡਰਾਨ ਬਾਸ ਮਾਰਾ [1983] 1 ਈ. 553 ਅਤੇ ਮੈਕਸਵੈਲ ਵਿ. ਮਰਫੀ (1957) 96 ਸੀ.ਐਲ.ਆਰ.

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਲਾਰਡ ਗ੍ਰਿਫਿਥਸ, ਚੀਵੇਲੀ ਦੇ ਲਾਰਡ ਗੋਫ ਅਤੇ ਹੈਡਲੀ ਦੇ ਲਾਰਡ ਸਲੀਨ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:

"ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀ ਉਚਿਤ ਪਹੁੰਚ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸਿਧਾਂਤ
ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਿਛਲਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਣ ਵਾਲੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਕਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਅੰਤਰ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ:

ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ "ਈ ਦਾ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ" ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ
ਉਸਾਰੀ" (ਯੂ ਬੋਨ ਟੇਵ [1983] 1 ਏਸੀ 553, 558 ਐਫ), "ਇੱਕ
ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਸਿਧਾਂਤ" (ਪੀਅਰਸ ਬਨਾਮ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ [1988] ਏਸੀ 755, 802 ਸੀ) ਜਾਂ "ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਨਿਯਮ" (ਲਾਉਰੀ)
ਰੇਨਾਡ [1892] 3 ਸੀ. 402, 421, ਮੈਕਸਵੈਲ ਵਿਆਖਿਆ 'ਤੇ
ਸੰਵਿਧਾਨ, 12 ਵਾਂ ਸੰਸਕਰਣ, ਪੰਨਾ 215, ਕਾਰਸਨ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ.
ਕਾਰਸਨ ਅਤੇ ਸਟੋਏਕ [1964] 1 ਡਬਲਯੂ.ਐਲ.ਆਰ. 511, 516-517).

ਸਿਧਾਂਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਏਗੀ ਕਿ () "ਉਹ ਨਤੀਜਾ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ 'ਤੇ ਅਟੱਲ ਹੋਵੇ" (ਯੂ ਬੋਨ ਟੇਵ, ਪੰਨਾ 558 ਐਫ, 563 ਡੀ-ਈ ਤੇ) ਜਾਂ "ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨਾਲ ਹਿੰਸਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ: (
ਰੇ ਐਥਲੂਮਨੀ, ਐਕਸ ਪਾਰਟ ਵਿਲਸਨ [1898] 2 ਕਿਊਬੀ 547, 552) ਜਾਂ "ਇਸਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਜਿਹੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਉਸਾਰੀ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੋੜ ਹੈ" (ਲਾਰੀ ਬਨਾਮ ਰੇਨਾਡ, ਪੰਨਾ 421 ਤੇ); ਜਾਂ () "ਉਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੁਆਰਾ: ਦੇਖੋ ਯੂ ਬੋਨ ਟੇਵ, ਪੰਨਾ 558"

(ਪੀਅਰਸ ਬਨਾਮ ਰੌਖਿਆ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ [1988] ਏਸੀ 755, 802 ਸੀ-ਡੀ) ਜਾਂ "ਅਜਿਹੀ ਉਸਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਤੇ ਵੱਖਰੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ" (ਸੰਵਿਧਾਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਬਾਰੇ ਮੈਕਸਵੈਲ, 12 ਵਾਂ ਸੰਸਕਰਣ, ਪੰਨਾ 215)

(3) "ਜੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮਰੱਥ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਸੰਭਾਵਿਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ" (ਰੇ ਐਥਲੂਮਨੀ ਵਿੱਚ, ਪੰਨਾ 552 ਤੇ).

(4) ਜੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਪਿਛਲਾ ਅਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ
"ਇਸਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਜਿੰਨੀ ਲੋੜ ੀਂਦੀ ਹੈ" (ਲਾਰੀ ਬਨਾਮ ਰੇਨਾਡ, ਪੰਨਾ 421 ਤੇ) ਜਾਂ "ਇਸਦੀ ਸਪਸ਼ਟ ਭਾਸ਼ਾ ਜਾਂ ਇਸਦੀ ਸਪਸ਼ਟ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ" ਜਾਂ "ਇਸਦੀ ਸਪਸ਼ਟ ਭਾਸ਼ਾ ਜਾਂ ਇਸਦੀ ਲੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ" ਵਧੇਰੇ ਪਿਛਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨਾ
ਮੈਨੀਫੇਸਟ ਮਕਸਦ" (ਆਰਨੋਲਡ ਬਨਾਮ ਕੇਂਦਰੀ ਬਿਜਲੀ ਉਤਪਾਦਨ ਬੋਰਡ [1988] ਏਸੀ 228, 275.

ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਸੀਮਿਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਨੂੰ ਪਿਛਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਅਧਾਰ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਸੱਚੀ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਉਲਟ ਦੇਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਤੇ ਵੱਖਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ
ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪਿਛਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਕੇ, ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ "ਕਮੀਆਂ" ਛੱਡ ਦੇਵੇਗਾ ਜੇ ਨਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਪਿਛਲੀ ਨਜ਼ਰ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ
ਪ੍ਰਭਾਵ: ਦੇਖੋ, ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਫੂਡ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਮਾਰਸਟਰੋ
ਕੰਪਾਨੀਆ ਨਵੀਰਾ ਐਸ.ਏ. [1987] 1 ਡਬਲਯੂ.ਐਲ.ਆਰ. 134, 152. ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮੱਸਿਆ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਪਰਿਵਰਤਨਸ਼ੀਲ ਸਮੱਸਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ 1 ਜਨਵਰੀ 1992 ਤੱਕ ਬਾਸੀ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਹੜਤਾਲ ਕਰਨੀ ਹੈ
ਇਸ ਤੋਂ ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਬਾਹਰ ਕੱਢੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਟਾਲ-ਮਟੋਲ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣਗੇ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਜਿਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ
ਹਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਣਗੇ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਚਿੰਤਾ, ਅਤੇ ਜਿਸ ਸ਼ਰਾਰਤ 'ਤੇ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸੀ, ਮੌਜੂਦਾ ਬਾਸੀ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਸੀਮਤ ਗਿਣਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਬਲਕਿ ਭਵਿੱਖ ਦੀਆਂ ਵਿਚੋਲਗੀ ਸਨ. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਸ਼ਰਾਰਤ ਜਿਸ 'ਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਖੁਦ ਵੇਖ ਕੇ: ਦੇਖੋ ਚੇਬਾਰੋ ਵੀ. ਚੇਬਾਰੋ [1987] ਫੈਮ. 127, 130, 134-135.

ਕਿਸੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਲਈ ਧਾਰਾ ੧੩ ਏ ਨੂੰ ਪਿਛਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇਣਾ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਵਿਚੋਲਗੀ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 1 ਜਨਵਰੀ 1992 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਏ (ਸਹੀ) ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ ਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹੀ ਦੇਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਜੋਖਮ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਦਾਅਵੇ ਨਾਲ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਅੱਗੇ ਵਧ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ
ਆਚਰਣ ਦੀ ਤਾਕਤ ਜਦੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੁਰਮਾਨੇ ਲਈ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨਾਲ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ
ਧਾਰਾ 13ਏ ਨੂੰ 1 ਜਨਵਰੀ 1992 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਦੇਰੀ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰਨਾ।
ਭਾਵੇਂ ਅਜਿਹੀ ਦੇਰੀ ਪੱਖਪਾਤ ਜਾਂ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਅਣਉਚਿਤ ਹੱਲ ਦੇ ਜੋਖਮ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸੀ, ਬ੍ਰੇਮਰ ਵੁਲਕਾਨ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ
ਇਹ ਜਾਣਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਹੱਲ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਿਚੋਲੇ ਤੋਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਲੈਣਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ (ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸੀ ਦਾਅਵੇਦਾਰ) ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੀ: ਦੇਖੋ ਹੰਨਾਹ ਬਲੂਮੇਂਥਲ ਕੇਸ [1983] 1 ਏ.ਸੀ. 854, 923ਐਚ.
ਇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਿਛਲੀ ਤਬਦੀਲੀ
ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਜਾਇਜ਼ ਉਮੀਦਾਂ
ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਇਹ ਵਾਪਰਿਆ ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਹੋਣਗੇ

ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਨਿਸ਼ਚਤਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਹੋਣਾ

ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਧਾਰਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਹਾਊਸ ਆਫ ਲਾਰਡਜ਼ ਨੇ ਹੰਨਾਹ ਬਲੂਮੇਂਥਲ ਵਿੱਚ ਬਰਮਰ ਵਲਕਾਨ ਤੋਂ ਰਵਾਨਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ: ਦੇਖੋ ਪੰਨਾ 913 ਸੀ, 917 ਡੀ, 922 ਐਚ.

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਗਲੋਸਟਰ ਯੂਨੀਅਨ ਬਨਾਮ ਗਲੋਸਟਰ ਯੂਨੀਅਨ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਵੂਲਵਿਚ ਯੂਨੀਅਨ 114, ਮੌਜੂਦਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ:

"ਆਰਟੀਕਲ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਭਾਵ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ. ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਆਮ

ਐਫ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ, ਅਪਟਨ ਸੇਂਟ ਲਿਓਨਾਰਡ ਦੇ ਪੈਰਿਸ਼ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਵੰਡ 'ਤੇ, ਉਸ ਪੈਰਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਬਸਤੀ ਗੁੰਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ: ਦੇਖੋ ਰੇਗ ਬਨਾਮ ਟਿਪਟਨ ਵਸਨੀਕ 3; ਡੋਰਕਿੰਗ ਯੂਨੀਅਨ ਬਨਾਮ ਡਾ. ਸੇਂਟ ਸੇਵੀਅਰਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ। ਆਰਟੀਕਲ ਦੇ ਪੈਰਾ 1 ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਸ ਮੁਸ਼ਕਲ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਸਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜੋ ਆਰਡਰ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਪੈਰਾ 2 ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ
ਉਸ ਤਾਰੀਖ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਸਥਿਰਤਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਲਈ; ਅਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਲੇਖ ਦੇ ਪੈਰਾ 3 ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਸਾਰੀ ਵਿਆਪਕਤਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

---

114 (1917) 2 ਕੇ.ਬੀ. 374

ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਕਾਰਜਾਂ ਜਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜਾਂ ਵਾਪਰੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਜੋ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਜਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਜਿੱਥੇ ਪਹਿਲਾਂ ਕੋਈ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਾਂ ਕੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਰਸ ਦੇ ਪੂਰਕ ਵਜੋਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। 1 ਅਤੇ 2 ਅਤੇ ਸੀਮਤ
ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਵਿਅਕਤੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਹਨ
ਨਿਪਟਾਰਾ ਜਾਂ ਅਸਥਿਰਤਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ
ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰੋ। ਜੇ ਪੈਰਾ 3 ਵਿਚਲੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸੀਮਾ ਦੇ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ 1893 ਅਤੇ 1897 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਅਪਟਨ ਸੇਂਟ ਲਿਓਨਾਰਡਜ਼ ਵਿਚ ਚੈਕਰਜ਼ ਰੋ ਵਿਚ ਗਰੀਬ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਨੂੰ ਗਲੋਸਟਰ ਵਿਚ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਗਲੋਸਟਰ ਵਿਚ ਇਕ ਬਸਤੀ ਹੈ
ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਸਫਲ ਹੋ ਗਏ। ਅਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਪੈਰਾ ਨੂੰ ਆਮ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੰਨਾ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਸੰਭਾਵਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦ ਨਾ ਹੋਣ, ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਤੱਕ, ਇਸਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ
ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਕੱਢਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ
ਇਸ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਤੋਂ ਪਿਛਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨਾ
ਲਾਰੀ ਬਨਾਮ ਰੇਨਾਡ ਵਿੱਚ ਲਿੰਡਲੇ ਐਲਜੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖੋ - ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਸ਼ਾਇਦ ਇਰਾਦੇ ਬਾਰੇ ਜੋ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਉਸਾਰੀ ਤੋਂ ਕੁਝ ਸਪੱਸ਼ਟ ਬੇਤੁਕੀ ਜਾਂ ਅਸੰਤੁਲਨ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ; ਪਰ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਹੈ
ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੋ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪੈਰਾ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਉਸੇ ਲੇਖ ਦੇ ਬਰਾਬਰ 1 ਨਾਲ ਇੰਨੀ ਵਿਹਾਰਕ ਅਸੰਤੁਲਨ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ 'ਤੇ ਕੁਝ ਸੀਮਾ ਲਗਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ. ਜੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਆਰਡਰ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਰਿਹਾ ਸੀ
ਅਪਟਨ ਸੇਂਟ ਲਿਓਨਾਰਡਜ਼ ਦੇ ਪੈਰਿਸ਼ ਦਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਗਲੋਸਟਰ ਅਤੇ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਾਲ ਲਈ ਜੋ
ਅਪਟਨ ਸੇਂਟ ਲਿਓਨਾਰਡ ਦਾ ਪੈਰੀਸ਼ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਪਰ ਪੈਰਾ.1 ਦੇ ਅਖੀਰਲੇ ਹਿੱਸੇ ਤੱਕ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਅਪਟਨ ਸੇਂਟ ਲਿਓਨਾਰਡ ਦੇ ਪੈਰਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬਸਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਪਰ ਜੇ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੈਰਾ 3 ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੇ ਵਾਧੂ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼
ਅਪਟਨ ਸੇਂਟ ਲਿਓਨਾਰਡ ਨੂੰ ਗਲੋਸਟਰ ਦੇ ਪੈਰਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਦਾ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਪੈਰੀਸ਼ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦਾ ਨਿਵਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਕੋਈ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੈਰਾ.3 ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਉਸ ਬਸਤੀ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜੋ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ
ਪੈਰਾ 1 ਅਤੇ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨਾ ਜਿਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਨਤੀਜਾ ਆਵੇਗਾ
ਜਿੱਥੇ ਅਪਟਨ ਸੇਂਟ ਲਿਓਨਾਰਡ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਪੈਰਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਪੂਰੇ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਿਵਾਸ ਦੀ ਬਾਅਦ ਦੀ ਮਿਆਦ ਉਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਗਲੋਸਟਰ ਦੇ ਪੈਰਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਕਿੰਗ ਬਨਾਮ ਕਿੰਗ ਵਿੱਚ। ਆਮਦਨ ਦੇ ਜਨਰਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਬੀ
ਸਾਊਥੈਮਪਟਨ 115 ਲਈ ਟੈਕਸ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ:

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਦ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਇਸ ਦਾ ਪਿਛਲਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਣਾ ਸੀ।
ਇਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਮਾਲੀਆ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜੋ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਸੀ ਦਾ ਚਾਰਜ ਲੈਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸਨ ,
ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਇਹ ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਪੈਰਿਸ਼ ਜਾਂ ਸਥਾਨ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ. ਕਿ ਇਹ ਭਾਗ ਪਿਛਲਾ ਸੀ
ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਰ ਰਾਬਰਟ ਫਿਨਲੇ ਦੁਆਰਾ ਇਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਉਸਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਪਿਛਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਡੀ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੁਆਰਾ ਸੀਮਿਤ ਹੈ
ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਵਧਦੀ।
ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਜਾਂ ਸਕਿਓਰਿਟੀਜ਼ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਮੁਨਾਫੇ
ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1842 ਦੀ ਧਾਰਾ 108 ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1842 ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਤੋਂ ਧਾਰਾ 106 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 146 ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹਵਾਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।
ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 108, ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਵਾਲੇ ਨੂੰ ਛੱਡਣਾ
ਅਤੇ ਧਾਰਾ 108 ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ 2 ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 108 ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਬਰਮ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ।
ਪਹਿਲੇ ਉਪ-ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਦੇ ਹੋਰ ਭਾਗਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, ਪਰ ਧਾਰਾ 108 ਦਾ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਨੂੰ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਉਸਨੇ
ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸੰਸਦ ਨੇ ਧਾਰਾ 108 ਦੁਆਰਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਾਊਸ ਆਫ ਲਾਰਡਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਅਰਾਮਾਯੋ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਸੰਸਦ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਧਾਰਾ 108 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨਾ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕੇ
ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ, ਪਰ ਐਕਟ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਸੀ
ਕਾਨੂੰਨ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਵਾਲ ਸ.32 ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਉਸਾਰੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਨਿਯਮ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਨਿਯਮ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

[115] (1916) 2 .. 249, (1917) 2 .. 374 .

ਸੰਭਾਵਿਤ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਨਿਯਮ ਸਿਰਫ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਝੁਕਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ: ਮੂਨ ਬਨਾਮ ਡੁਰਡੇਨ, ਪ੍ਰਤੀ ਪਾਰਕ ਬੀ. ਇਹ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਪਿਛਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ
ਲੋੜੀਂਦਾ: ਲਾਰੀ ਬਨਾਮ ਰੇਨਾਡ, ਲਿੰਡਲੇ ਐਲਜੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ

ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਆਮ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ

ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ, ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਉਪਾਅ ਲਈ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪੁਰਾਣੀ ਸਥਿਤੀ ਲਈ, ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਚਿੰਤਨ ਵਿੱਚ ਕੀ ਸੀ: ਪਾਰਡੋ ਬਨਾਮ ਬਿੰਘਮ ਪਰ ਲਾਰਡ ਹੈਥਰਲੀ ਐਲ.ਸੀ.
(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਕੇ.ਐਸ. ਪਰਿਪੂਰਨਨ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਿਛਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ
ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ:

"66. ਲਾਰਡ ਡੇਨਮੈਨ, ਸੀ.ਜੇ. ਇਨ ਆਰ.ਵੀ. ਸੇਂਟ ਮੈਰੀ, ਵ੍ਹਾਈਟਚੈਪਲ, (1848) 12 ਕਿਊ.ਬੀ. 120, 127 ਦਾ ਇਹ ਕਥਨ ਕਿ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਜੋ ਇਸਦੇ ਸਿੱਧੇ ਸੰਚਾਲਨ ਵਿੱਚ ਸੰਭਾਵਿਤ ਹੈ, ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪਿਛਲੀ ਕਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਹੈ
ਕਾਰਵਾਈ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਇਸ ਦੇ ਲੰਘਣ ਤੱਕ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ
ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਜੋ ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਪਿਛੋਕੜ ਵਾਲਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਖੋਹ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਵਿਗਾੜਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਫਰਜ਼ ਲਾਗੂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ
ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਪਿਛਲੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਜਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਅਪੰਗਤਾ ਨੂੰ ਅਟੈਚ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ
ਪਿਛਲੀ ਨਜ਼ਰ ਨਾਲ। ਅਲੈਗਜ਼ੈਂਡਰ ਬਨਾਮ ਅਲੈਗਜ਼ੈਂਡਰ ਵਿੱਚ। ਮਰਕੋਰਿਸ, (1979) 3 ਆਲ ਈਆਰ 305 ਗੋਫ, ਐਲ.ਜੇ. ਨੇ ਲਾਰਡ ਡੇਨਮੈਨ, ਸੀ.ਜੇ. ਦੀਆਂ ਉਕਤ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਨਵੇਂ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਕਰਤੱਵ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਸੰਭਾਵਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ
ਪਿਛਲੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ. ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ
ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਸਿਰਫ ਸੰਭਾਵਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਦਾ ਪਿਛਲਾ ਸੰਚਾਲਨ ਵੀ ਮੌਜੂਦਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਪਏਗਾ, ਚਾਹੇ ਇਹ ਨਵੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਵੇਂ ਕਰਤੱਵਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ
ਪਿਛਲੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਵੀਆਂ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਵਸੂਲਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਲਈ

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ
ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਹੀ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਜ਼ੀਲੇ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਕੇਸ ਵਿੱਚ। ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, (ਸੁਪਰਾ), ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛੋਕੜ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਯਮ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਵਧਦਾ, ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਜੋ ਕਿ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਬੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪਿਛੋਕੜ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿਛੋਕੜ ਵਾਜਬ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜਾਂ ਸਖਤ; ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਇਸ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਖਤਰਾ ਹੈ। ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ:

"15. ਹਾਲਾਂਕਿ ਪਿਛੋਕੜ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਪਿਛੋਕੜ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਧਾਰਨਾ ਹੈ, ਕ੍ਰੇਸ

ਸੀ (ਸੰਵਿਧਾਨ ਕਾਨੂੰਨ, 7 ਵਾਂ ਸੰਸਕਰਣ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਲਈ ਇਹ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪਿਛਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਾ ਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰੇ. ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ. ਜੇ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਿਛਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਵੇਗੀ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਡੀ ਦੇਣਗੀਆਂ ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਹੈ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਪਿਛੋਕੜ ਵਾਲੇ ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦਾ ਅਰਥ ਕੱਢਣ ਅਤੇ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਚਾਰ ਕਾਰਕ ਹਨ
ਢੁਕਵੇਂ ਵਜੋਂ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ: () ਆਮ ਦਾਇਰਾ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ
ਕਾਨੂੰਨ; () ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਉਪਾਅ; () ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਾਬਕਾ ਸਥਿਤੀ; ਅਤੇ (v) ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਕੀ ਸੋਚਿਆ ਸੀ। (ਪੰਨਾ 388) ਪਿਛੋਕੜ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਯਮ ਕਿਸੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਵਧਦਾ, ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਜੋ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। (ਪੰਨਾ 392)

***

18. ਨੈਸ਼ਨਲ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ, (2003) 5 ਐਸਸੀਸੀ 23 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਪਿਛੋਕੜ ਦੇਣ ਲਈ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਲਈ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਫਾਰਮੂਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਰ ਕਾਨੂੰਨ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਸੰਭਾਵਿਤ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਪਿਛੋਕੜ, ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਵਿਧਾਨਕ ਸਮਰੱਥਾ ਦਾ ਸਵਾਲ। ਪਿਛੋਕੜ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੁਝ ਟੱਚਸਟੋਨਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ: ()

ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੂਰਵ-ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਕੇਤ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; () ਪਿਛੋਕੜ ਵਾਜਬ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜਾਂ ਸਖਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਇਸ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵਜੋਂ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਖਤਰਾ ਹੈ; () ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਹਟਾਉਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਲਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ

ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਾਰ। ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਫਾਰਮੂਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਪਿਛੋਕੜ ਦੇਣ ਲਈ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਲਈ। ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਬਦੀਲੀ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਧਾਰਾ ਗੈਰ-ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਅਸਥਿਰ ਛੱਡਣ ਦੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਰੁਕਾਵਟ ਦੇ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਧਾਰਾ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਪਿਛਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ, ਜੇ ਅਜਿਹੀ ਪਿਛੋਕੜ ਹੋਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ।

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਡੀ ਰੀਟ੍ਰੋਸਪੈਕਟਿਵ ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਖਤ ਨਤੀਜਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ-
19, ਮੁੰਬਈ ਬਨਾਮ ਸਰਕਾਰ ਬਿਲਡਰਜ਼ 116 ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ:

"25. ਕੀ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ 1-4-2005 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਭ ਲੈਣ ਲਈ, ਬਾਲਕਨੀ ਨੂੰ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਸੀ? ਅਜਿਹਾ ਰੱਖਣਾ
ਈ ਬੇਤੁਕੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਈ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਤੋਂ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਰਤ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਹਾਊਸਿੰਗ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦਾ ਇਕੋ ਇਕ ਤਰੀਕਾ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਸ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ
(ਡੀ) ਨੂੰ ਹਾਊਸਿੰਗ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਅਤੇ ਉਸਾਰੀ ਨਾਲ ਅਟੁੱਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਨੂੰ ਉਕਤ ਸ਼ਰਤ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ
ਜਦੋਂ ਹਾਊਸਿੰਗ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਸਥਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਨਾ ਤਾਂ ਟੈਕਸਦਾਤਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਸੀ।

ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਆਓ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕਰੀਏ
ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਜੋ ਇਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ:

ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਹਾਊਸਿੰਗ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ, ਇਸਦੇ ਦਾਇਰੇ, ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ, ਸਾਰੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਡੀਸੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹਨ.

---

116 (2015) 7 579

[, .]

, . v.
, (1980) 1 139 .

, 2004 v , v.
v 80-(10) v , v , . v
v v
.
, , 1-4-2005.

v 80-(10) v ,
v, - 1000 25
1500
.

v.

()
. v , - 5% - 2000 , v . v,

. , 2010, v v 3% - 5000 , v
.

ਪੁਰਾਣੇ ਮਾਪਦੰਡ ਤੋਂ ਵੱਖ ਹੋ ਜਾਓ। ਇਕ ਪਾਸੇ, ਦੁਕਾਨਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਪਾਰਕ ਦੁਕਾਨਾਂ ਦਾ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਬਿਲਟ-ਅੱਪ ਖੇਤਰ 2000 ਵਰਗ ਫੁੱਟ ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ 5000 ਵਰਗ ਫੁੱਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਅਤੇ ਅਦਾਰਿਆਂ ਲਈ ਕੁੱਲ ਬਿਲਟ-ਅੱਪ ਖੇਤਰ 5٪ ਤੋਂ ਘਟ ਕੇ 3٪ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ
ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਬਿਲਡਰਾਂ ਨੂੰ ੫੦੦੦ ਵਰਗ ਫੁੱਟ ਜਾਂ ੩٪ ਰੱਖਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ
ਕੁੱਲ ਬਿਲਟ-ਅੱਪ ਖੇਤਰ, "ਜੋ ਵੀ ਵੱਧ ਹੋਵੇ". ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ,
ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ 5 ਫੀਸਦੀ ਜਾਂ 2000 ਵਰਗ ਫੁੱਟ ਸੀ, ਜੋ ਵੀ ਘੱਟ ਹੋਵੇ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ) ਸੀ 160. ਜਵਾਹਰਮਲ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਰਾਏ ਰਾਮਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਦੀ ਇਹ ਅਦਾਲਤ
(ਸੁਪਰਾ), ਨੇ ਹੱਦ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਹਾਰਕ ਹਕੀਕਤਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ
ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ। ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਟਕਰਾਅ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਈ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ (ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫੁਟਨੋਟ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ) ਅਤੇ ਇਹ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਨਿਯਮ ਜੋ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਉਹ ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਨ ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਹੈ।

2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦਾ ਵਿਧਾਨਕ ਇਤਿਹਾਸ

ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਬਿੱਲ, 2011 (2011 ਦਾ ਬਿੱਲ ਨੰਬਰ 77) ਸੰਸਦ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਧਾਰਾ 24 ਦੇ ਉਪਬੰਧ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਕਤ ਬਿੱਲ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਹਨ:

"24. (1) ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ, ਐਲਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਇਸ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਅਧੀਨ ਇਨਾਮ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ
ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੇਗੀ

---

[117] ਉੜੀਸਾ ਲਿਮਟਿਡ ਦੀ ਦੱਖਣੀ ਬਿਜਲੀ ਸਪਲਾਈ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀ ਸੀਤਾਰਾਮ ਰਾਈਸ ਮਿੱਲ, (2012) 2 ਐਸਸੀਸੀ 108 @ 19-21; ਟਿਨਸੁਖੀਆ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਸਪਲਾਈ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਅਸਾਮ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, (1989) 3 ਐਸਸੀਸੀ 709 @ ਪੈਰਾ 118-121; ਸੀ.ਆਈ.ਟੀ. ਬਨਾਮ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਬਲਕ ਕੈਰੀਅਰਜ਼, (2003) 3 57 @ ਪੈਰਾ 14-21; ਡੀ. ਸਾਈਬਾਬਾ ਬਨਾਮ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ, (2003) 6 ਐਸਸੀਸੀ 186 @ ਪੈਰਾ 16- 18; ਬਲਰਾਮ ਕਮਾਨਤ ਬਨਾਮ ਬਲਰਾਮ ਕਮਾਨਤ ਵਿ. ਭਾਰਤ ਸੰਘ, (2003) 7 ਐਸਸੀਸੀ 628 ਪੈਰਾ 24; ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਐਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਨੂਲੀ ਨਿਵੇਲ, (2008) 3 ਐਸਸੀਸੀ 279 @ ਪੈਰਾ 51-54; ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ। ਲਕਸ਼ਮੀ ਦੇਵੀ, (2008) 4 ਐਸਸੀਸੀ 720 ਪੈਰਾ 41 ਅਤੇ 42; ਐਂਟਰਟੇਨਮੈਂਟ ਨੈੱਟਵਰਕ (ਇੰਡੀਆ) ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਸੁਪਰ ਕੈਸੇਟ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ, (2008) 13 ਐਸਸੀਸੀ 30 ਪੈਰਾ 132-137; ਐਨ ਕੰਨਦਾਸਨ ਬਨਾਮ ਅਜੋਏ ਖੋਸੇ ਅਤੇ ਹੋਰ, (2009) 7 ਐਸਸੀਸੀ 1 ਪੈਰਾ 54-67; ਐਚ.ਐਸ. ਵੰਕਾਨੀ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ, (2010) 4 ਐਸਸੀਸੀ 301 ਪੈਰਾ 43-48; ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਨਰਮਦਾ ਬਚਾਓ ਅੰਦੋਲਨ ਅਤੇ ਹੋਰ, (2011) 7 ਐਸਸੀਸੀ 639 ਪੈਰਾ 78-85; ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਅਤੇ ਏ.ਐਨ.ਆਰ. v.
ਮਾਣਯੋਗ ਜਸਟਿਸ ਆਰ.ਏ.ਮਹਿਤਾ (ਸੇਵਾਮੁਕਤ) ਅਤੇ ਹੋਰ, (2013) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 1: ਪੈਰਾ 96-98)।

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਏ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ
ਇਸ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ।

(2) ਜਿੱਥੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਚਾਹੇ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ, ਐਲਏ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਅਧੀਨ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ
ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ

ਬੀ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੇਗੀ।

ਇਹ ਧਾਰਾ 24 (1) ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਨਾਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਵਸਥਾ ਸੀ, ਜੋ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਹੁਣ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 24 (1) (ਏ) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕੋਈ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਇਨਾਮ ਦੇਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਵਸਥਾ ਸੀ ਜੋ ਨਹੀਂ ਲਈ ਗਈ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ, ਕੋਈ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

ਬਿੱਲ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 'ਤੇ ਨੋਟਸ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹੋ:

"ਧਾਰਾ 24 ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ, ਐਲਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ
ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਹੋਈ ਜਿੱਥੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ
ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ
ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ।

ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੁਝਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਕੁਝ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਕੀਤੀਆਂ, ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੱਢੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ:
"16.5 ਕਮੇਟੀ ਨੋਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਬਿੱਲ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਨਵੇਂ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ/ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿੱਥੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਇਨਾਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਹੈ
ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ। ਕੁਝ
ਉਦਯੋਗ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਮੰਤਰਾਲਿਆਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਵੀ
ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰੇਲਵੇ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਵਿਕਾਸ ਨੇ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਕਈ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਾਂ ਅਤੇ ਲਾਗਤ ਵਧੇਗੀ । ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਆਰ ਐਂਡ ਆਰ

ਐਲ.ਏ.ਆਰ.ਆਰ. ਬਿੱਲ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਭਾਂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕਮੇਟੀ ਚਾਹੇਗੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਦੀ ਮੁੜ ਪੜਤਾਲ ਕਰੇ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰੇ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ/ਕਿਸਾਨਾਂ/ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ
ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਤਹਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਆਰ ਐਂਡ ਆਰ ਪੈਕੇਜ
ਐਲ.ਏ.ਆਰ.ਆਰ. ਬਿੱਲ, 2011 ਅਤੇ ਉਸੇ ਸਮੇਂ,
ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ 'ਤੇ ਮਾੜਾ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ।

29.8.2013 ਨੂੰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਹੋਈਆਂ ਬਹਿਸਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ
ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕਿਉਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ
ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸਬੰਧਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਸਬੰਧਤ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਜੈਰਾਮ ਰਮੇਸ਼ ਨੇ ਧਾਰਾ 24 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਬਾਰੇ ਬਹਿਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਿੱਤਾ:

"... ਮਾਣਯੋਗ ਮੈਂਬਰ ਨੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਵੀ ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ ਹੈ
ਪਿਛਲੀ ਧਾਰਾ। ਇਹ ਧਾਰਾ ੨੪ ਬਾਰੇ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ
ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਪਿਛਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਨਵਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਦੂਜਾ, <u>ਜੇ ਇਨਾਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਸਰੀਰਕ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਨਵਾਂ
ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ</u>। ਤੀਜੀ ਸਥਿਤੀ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਧਾਰਾ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ ਉਹ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਨਾਮ ਪਾਸ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਕਿਸਾਨ ਉਸ ਨੂੰ ੫੦ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਮਾਣਯੋਗ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਕਈ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਇਹ ਖਦਸ਼ਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਐਕਟ ਆਖਰਕਾਰ ਨੌਕਰਸ਼ਾਹੀ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇਵੇਗਾ।
ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ
ਇਹ ਖਦਸ਼ਾ ਮੈਂ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹਾਂਗਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਮਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਹੈ
ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਹਰ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸੀਮਾ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਮਾਂ-ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਗੇ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

165. ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਬਹਿਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਸਬੰਧਤ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕੋਈ ਕਮੀ ਹੋਵੇਗੀ
ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਜ਼ੋਰ ਕਬਜ਼ੇ 'ਤੇ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਬਹਿਸ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਤੋਂ ਵੀ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ "ਜਾਂ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ "ਅਤੇ" ਵਜੋਂ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਸੀ.

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਵਿੱਚ: ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼

ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ, ਸਖ਼ਤ ਨਤੀਜਿਆਂ, ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ, ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੌਰਾਨ ਗੁਆਚਿਆ ਸਮਾਂ, ਬਾਸੀ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕਰਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਧਾਰਾ 24 ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਭਟਕਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ। ਜੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਹਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ, ਫਿਰ ਵੀ ਐਕਟ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਬੀ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਕਾਰਕਾਂ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਕਰੇ ਅਤੇ ਇਰਾਦੇ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੇ. ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਇਸਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਕਾਰਨ, ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ, ਇਸਦਾ ਵਿਧਾਨਕ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਨਾਲ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ (ਸਮੇਤ) ਪੁਰਾਣੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਸਬੰਧਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ) 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ।

ਅਰਨੀਤ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ 118, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੀ ਵਿੱਚ ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ "ਨਾਬਾਲਗ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਅਤੇ ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਕੇ ਹੱਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਬੁਰਾਕੁਰ ਕੋਲ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ 119 ਅਤੇ ਏ. ਥੰਗਲ ਕੁੰਜੂ ਮੁਸਲੀਆਰ ਬਨਾਮ . ਵੈਂਕਟਚਲਮ ਪੋਟੀ 120. ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ, ਰਾਜ ਨੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਹੋਰ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਇਹ ਕਹਿਣ ਲਈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਰਾਹਤ ਛੱਡੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ।[121] 2013 ਦਾ ਐਕਟ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪੁਰਾਣੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਨ ਲਈ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ। ਇਸ ਲਈ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਅਟੈਂਡੈਂਟ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ. ਉਸੇ ਸਮੇਂ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਨ ਜਾਂ ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਅੰਤਮ ਹੋ ਗਏ ਹਨ, ਜਾਂ ਬਾਸੀ ਹੋ ਗਏ ਹਨ. ਪੋਪਟ ਵਿੱਚ ਬਹਿਰੂ ਗੋਵਰਧਨ ਈ (ਓ.ਆਰ.ਐਸ. (ਸੁਪਰਾ) ਸੀਮਾ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

"16. ਇਹ ਇੱਕ ਸਥਿਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੈ ਕਿ ਸੀਮਾ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਿਰ ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਸਾਰੀ ਸਖਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਬਰਾਬਰ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਿਰ ਨੂੰ ਮੁਸ਼ਕਲ ਜਾਂ ਅਸੁਵਿਧਾ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਹੈ

---

118 2000 (5) 488
119 1962 (1) 44
120 1955 1196
121 ਦਿੱਲੀ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਬਨਾਮ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ, (2016) 16 ਐਸਸੀਸੀ 258, ਪਦਮ ਸੁੰਦਰਾ ਰਾਓ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ, 2002 (3) ਐਸਸੀਸੀ 533; ਪੋਪਟ ਬਹਿਰੂ ਗੋਵਰਧਨ ਅਤੇ ਹੋਰ। 5. ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਏਐਨਆਰ, 2013 (10) ਐਸਸੀਸੀ 765; ਬੀ. ਪ੍ਰੇਮਾਨੰਦ ਅਤੇ ਹੋਰ। ਮੋਹਨ ਕੋਈਕਲ ਅਤੇ ਹੋਰ, (2011) 4 ਐਸਸੀਸੀ 266 ਅਤੇ ਭਾਵਨਗਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਬਨਾਮ ਪਾਲੀਤਾਨਾ ਸ਼ੂਗਰ ਮਿੱਲ (ਪੀ) ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ, (2003) 2 ਐਸਸੀਸੀ 111

ਇਹ ਉਸੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਿੰਦਾ ਹੈ. ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੈਕਸਿਮ ਡਿਊਰਾ ਲੈਕਸ ਸੇਡ ਲੈਕਸ ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ "ਕਾਨੂੰਨ ਸਖਤ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ", ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ. ਇਹ ਲਗਾਤਾਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ, "ਅਸੁਵਿਧਾ ਨਹੀਂ" ਇੱਕ ਨਿਰਣਾਇਕ ਕਾਰਕ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. "ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਤੀਜੇ ਤੋਂ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲਾ ਨਤੀਜਾ
ਵਿਵਸਥਾ ਕਦੇ ਵੀ ਬੁਰਾਈ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਉਹ ਵਿਵਸਥਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਸੰਕਟ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਸੰਕਟ ਮੰਨਦਾ ਹੈ
ਇਸ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਤੋਂ।

<u>ਧਾਰਾ 24 (2) ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ</u>

ਇਸ ਸਵਾਲ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਸ੍ਰੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਜਾਂ ਧਾਰਾ 24 (1) ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ, ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਰਾਜਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ
ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੀ ਮੁੱਖ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 24 (1) (ਬੀ) ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਮੈਟਰੋ ਰੇਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਤਰੁਣ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, (2018) 14 ਐਸਸੀਸੀ 161 ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
2013 ਦੇ ਐਕਟ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 24 (1) (ਬੀ) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਜਦੋਂ ਕਿ
ਦਿੱਲੀ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਬਨਾਮ ਵਰਿੰਦਰ ਲਾਲ ਬਾਹਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ। (ਸੁਪਰਾ), ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਸਮੇਂ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 24 (1) (ਬੀ) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 24 (2) ਲਈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ
ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸਮਾਜਿਕ-ਨਿਆਂ ਲਈ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸੁਤੰਤਰ ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਉਪਬੰਧ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 24 (1) (ਬੀ) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਉੱਠਦਾ ਹੈ।

168. ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਵਿਆਖਿਆਤਮਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨਾ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਸਖਤ ਨਿਆਂਇਕ ਉਪਾਅ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਬਹੁਤ ਹੀ ਦੁਰਲੱਭ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਅਭਿਆਸ ਵਿਧਾਨਕ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸਾਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਹਿੰਸਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੁਆਰਾ, ਸੰਸਦ ਨੇ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ
ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਨਵੇਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਲਿਤ ਕਰੋ, ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਹਟਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੱਖਰੀ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ. ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 24 (1 (ਬੀ) 'ਫੁਲ ਸਟਾਪ' (.) ਨਾਲ ਖਤਮ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 24 (2) ਕੋਲਨ (:)) ਨਾਲ ਖਤਮ ਹੁੰਦੀ ਹੈ. ਇਹ ਵਿਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ੱਕ ਲਈ ਕੋਈ ਜਗ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦੇ ਕਿ ਸੰਸਦ ਨੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਇਸ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ
ਧਾਰਾ 24 (2) ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ। ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੀ ਪਲੇਸਮੈਂਟ ਨੂੰ ਹੋਰ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਨਿਯਮ।
ਧਾਰਾ 24 (2) ਵਿੱਚ ਹੀ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਬਹੁਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੰਕੇਤ ਹੈ। ਵਿਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ ਵਿਆਖਿਆ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜੇ ਇਸਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
ਕਿ ਵਿਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜੇ
ਇਸ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਦਾ ਇੱਕ ਸਵੀਕਾਰਕੀਤਾ ਤਰੀਕਾ ਹੈ
ਵਿਆਖਿਆ[ਸੋਧੋ]
ਵਿਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਵਜੋਂ, ਫੁਲ ਸਟਾਪ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਾਕ ਖਤਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਗਲੇ ਭਾਗ ਤੋਂ ਅਲੱਗ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ. ਇਹ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ
ਉਸ ਮੁੱਖ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।
ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਇਹ ਉਸ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਕਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਇਹ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਤੋਂ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੇ ਇਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਬੇਤੁਕੇ ਨਤੀਜੇ ਨਿਕਲਣਗੇ।
ਇਹ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਧਾਰਾ 24 (1) (ਬੀ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਇਸ ਬਾਰੇ. ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਡੀ.ਡੀ.ਏ. ਵੀ. ਵੀਰੇਂਦਰ ਲਾਲ ਬਾਹਰੀ ਅਤੇ ਡੀ.ਡੀ. 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ
ਓ.ਆਰ.ਐਸ. (ਸੁਪਰਾ)। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦਾ ਮਕਸਦ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਜੋ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ੇ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਸਿਰਫ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਜਮ੍ਹਾ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ ਈ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
24 (2), ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਨਤੀਜੇ ਆਉਣਗੇ. ਇਹ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ
ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਧਾਰਾ 4 ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਸਿਰਫ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਇੱਕ ਪਲਾਟ ਜਾਂ ਇਕੱਲੇ ਮਾਲਕ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਈ ਟੁਕੜੇ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਜੇ
ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ,
ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਪਰ ਸਿਰਫ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਧੇਰੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸ਼ਬਦ "ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪੰਜ ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਇਨਾਮ" ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਹਨ।
ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਨਾ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਹਿੰਸਾ ਕਰੇਗਾ
ਭਾਸ਼ਾ, ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਸਾਦੇ ਅਰਥ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਲਾਭਕਾਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧ
ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਉਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ. ਇਹ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ
ਇਹੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ, ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕੀ ਇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ

ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਉੱਠਦੇ ਹਨ.

(ਉ) ਵਿਆਖਿਆ:

ਮੁੱਖ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਧਾਰਾ 24 ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 24 (1) (ਬੀ) ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਹ ਧਾਰਾ 24 (2) ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਗਏ ਅਪਵਾਦ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ 'ਜਾਂ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ 'ਅਤੇ' ਵਜੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਦਿੱਲੀ ਮੈਟਰੋ ਰੇਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਤਰੁਣ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ 122

ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਿੱਲੀ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਬਨਾਮ ਵਰਿੰਦਰ ਲਾਲ ਬਾਹਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ, [ਐਸਐਲਪੀ [ਸੀ] ਨੰਬਰ 37375/2016] ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਕਿ ਕੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਵਿੱਚ ਦੋ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ 'ਜਾਂ' ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਅਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਮੁੱਖ ਭਾਗ ਵਿੱਚ "ਜਾਂ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ 'ਅਤੇ' ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ

ਤਾਂ ਹੀ ਇਹ ਸਮਝ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਜੇ 'ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ' ਜਾਂ 'ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ' ਦੀਆਂ ਦੋ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ 'ਜਾਂ' ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਐਕੁਆਇਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ (ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ) ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਮੁੱਖ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਦੋਂ "ਜਾਂ" ਨੂੰ ਜੋੜ ਕੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 24 (2) ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕਬਜ਼ਾ ਹੈ। ਨਾ ਤਾਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਾ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਰਤ ਲਾਗੂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ

ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ।

ਧਾਰਾ 24 (2) ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਾ ਦੇਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ

ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਦੇ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਹੋਲਡਿੰਗਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ,

ਫਿਰ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਾਰੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਵਧਿਆ ਹੋਇਆ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਮਿਲੇਗਾ। ਧਾਰਾ 24 (2) ਨਾ ਸਿਰਫ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ

---

122 (2018) 14 ਐਸਸੀਸੀ 161

ਸਰੀਰਕ ਕਬਜ਼ਾ ਪਰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ।
ਜਵਾਬ: ਜੇ ਦੋਵੇਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਹੈ. ਪਰ ਜਿੱਥੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਨਹੀਂ ਸਭ, ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਸ਼ੁਰੂ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ (ਉਸੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੇ ਤਹਿਤ) ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਮਿਲੇਗਾ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਕੋਈ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ, ਅਤੇ ਉੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਇਨਾਮ ਪਾਸ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ। ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਦੋਵੇਂ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸੀ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 24 (2) ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇੱਕ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ, ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਇਹ ਇੱਕ ਸਿਹਤਮੰਦ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 24 (2) ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਹੈ; ਇਹ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਫਿੱਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ੀ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਜ ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਕਬਜ਼ਾ ਨਾ ਲੈਣ ਦੇ ਨਾਲ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਾ ਕਰਵਾਉਣ 'ਤੇ ਵਧੇਰੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਦੋਂ ਡੀ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਜੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਕੋਈ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਵੇਂ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਸ਼ਰਤਾਂ ਸਹਿ-ਮੌਜੂਦ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ.
ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਧਾਰਾ 24 (1) (ਬੀ) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਜਿੱਥੇ
1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਪੁਰਸਕਾਰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਫਿਰ ਈ
ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਕੋ ਇਕ ਅਪਵਾਦ 5 ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਮਿਆਦ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਧਾਰਾ 24 (1) ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਲਈ ਧਾਰਾ 24 (2) ਵਿਚ ਇਕ ਗੈਰ-ਅੜਿੱਕੇ ਵਾਲੀ ਧਾਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ। ਗੈਰ-ਅੜਿੱਕੇ ਵਾਲੀ ਧਾਰਾ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਵੀ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ

ਐਫ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ 24 (1) (ਬੀ) ਦਾ ਅਪਵਾਦ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 24 (1) (ਬੀ) ਇੱਕ ਸਵੈ-ਨਿਰਭਰ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਲਈ ਗੈਰ-ਅੜਿੱਕੇ ਵਾਲੀ ਧਾਰਾ ਦਾ ਵੀ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੇਠ ◌ਾ◌ਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1)। ਸੰਸਦ ਨੇ ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ ਦਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ, ਇੱਕ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ ਧਾਰਾ 24 (2) ਤੋਂ ਧਾਰਾ 24 (1) ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਅੜਿੱਕੇ ਵਾਲੀ ਧਾਰਾ। ਮੁਆਵਜ਼ਾ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਧਾਰਾ 24 (1) (ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਦੇ ਤਹਿਤ 2013 ਦਾ ਐਕਟ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧਾਰਾ 24 (2) ਧਾਰਾ 24 (1) (ਬੀ) ਦਾ ਅਪਵਾਦ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵੀ ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ ਹੈ ਜੋ ਸਿਰਫ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੀ ਗੈਰ-ਅੜਿੱਕੇ ਵਾਲੀ ਧਾਰਾ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਰ ਵਿਆਖਿਆ ਧਾਰਾ 24 (1) (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਲਈ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਨੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ

ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਿੱਸਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇ ਧਾਰਾ 24 (1) (ਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਵੀ ਧਾਰਾ 24 (1) (ਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਿਰਫ ਵਧੇਰੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 24 (2) ਨਵੇਂ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪੰਜ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਵਿਧਾਨਕ ਇਤਿਹਾਸ ਵੀ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ/ ਇਰਾਦਾ ਸੀ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਬੰਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਲਈ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਕਾਫ਼ੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ । ਇਸ ਭਾਵਨਾ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਹੈ
ਇਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਸੰਸਦ ਹੈ
ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਰਕ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੁਆਰਾ, ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਹਟਾਇਆ ਅਤੇ ਤਬਦੀਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ. ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੁੱਕਣਾ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਇਜਾਜ਼ਤਯੋਗ ਕਸਰਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਬੇਤੁਕੇ ਨਤੀਜੇ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ
ਐਕਟ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਫਿੱਟ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇਹ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਅਜਿਹੀ ਵਿਆਖਿਆ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਿਵਸਥਾ ਨਾਲ ਹਿੰਸਾ ਕਰਨਾ, ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਵਿਆਖਿਆਤਮਕ ਅਭਿਆਸ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 24 (1) (ਬੀ) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਜੋਂ ਜੋੜਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਸਮਝ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਿੱਥੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਚੁੱਕਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(ਅ) ਧਾਰਾ 24 (2) ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਵਿਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ:

ਸੰਸਦ ਨੇ ਧਾਰਾ 24 (1) ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫੁਲ ਸਟਾਪ (.) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 24 (2) ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਲਨ (:)) ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਵਿਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਖ਼ਾਸਕਰ ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ. ਕੋਲਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇੱਕ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ ਜੋ
ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਪਾਠ ਤੋਂ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ. ਅਸੀਂ ਕੋਲਨ ਦੇ ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਦੀ ਵੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ. ਹਾਲਾਂਕਿ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਵਜੋਂ
ਧਾਰਾ 24 (2) ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 24 (1) (ਬੀ)। ਵਿਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਾਡੇ ਸਿੱਟੇ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਦਾ ਇੱਕ ਸਵੀਕਾਰਕੀਤਾ ਤਰੀਕਾ ਰਿਹਾ ਹੈ
ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੀ ਸਮੱਸਿਆ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਵਿਆਖਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਈ ਵਾਰ ਵਿਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ
ਇਸ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ। ਧਾਰਾ 24 (1) (ਬੀ) ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫੁਲ ਸਟਾਪ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਾਕ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅਗਲੇ ਭਾਗ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰਨ ਦਾ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਇਰਾਦਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਵਿਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲਨ ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਆਕਸਫੋਰਡ ਸਟਾਈਲ ਗਾਈਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੱਸਦੀ ਹੈ:

"ਇੱਕ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਲਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ ਜੋ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਪਾਠ ਤੋਂ ਤਰਕਸੰਗਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅਨੁਸਰਣ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਧਾਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਪਿਛਲੀ ਮੁੱਖ ਧਾਰਾ 'ਤੇ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ. ਜੇ ਵਾਕ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਹਿੱਸੇ ਤਰਕਨਾਲ ਜੁੜੇ ਨਹੀਂ ਹਨ ਤਾਂ ਕੋਲਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕਰੋ।

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਇੰਗਲੈਂਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਨੋਟ "ਸਹੀ ਲਿਖਣਾ" ਏ
'ਤੇ ਵੀ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ:

"ਕੋਲਨ ਦੇ ਇੱਕ ਵਾਕ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕਾਰਜ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਲਿਖਤ ਵਿੱਚ ਕੋਲਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸੰਜਮ ਨਾਲ ਕਰੋ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਾਕ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਵੀ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਾਰ ਕੋਲਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕਰੋ।

ਨਿਯਮ 1: ਕੋਲਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇੱਕ ਸੂਚੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੂਰੇ ਵਾਕ (ਸੁਤੰਤਰ ਧਾਰਾ) ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ.

ਨਿਯਮ 2: ਕੋਲਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਸੇ ਸ਼ਬਦ, ਵਾਕਾਂਸ਼ ਜਾਂ ਵਾਕ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਕਿਸੇ ਵਾਕ ਵਿੱਚ ਅਰਥ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ, ਸੰਖੇਪ ਕਰਨ ਜਾਂ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ
ਉਹ ਧਾਰਾ ਜੋ ਪਿਛਲੇ ਕਥਨ 'ਤੇ ਵਧਦੀ ਹੈ ।

ਨਿਯਮ 3: ਸਿਰਲੇਖ ਨੂੰ ਉਪ-ਸਿਰਲੇਖ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਲਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ.

ਨਿਯਮ 4: ਕੋਲਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰਸਮੀ ਅਕਾਦਮਿਕ ਲਿਖਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹਵਾਲਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕੋਲਨ (:) ਕੋਲ ਪਿਛਲੇ ਕਥਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਾਕ ਦੇ ਅਰਥ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ. ਕੋਲਨ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਾਠ ਅੰਦਰੂਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਭਾਵ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 24 (2) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 24 (1) ਨਹੀਂ। ਕੋਲਨ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠ ◌ਾ◌ਂ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ. ਕੋਲਨ ਸਾਬਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਈ ਦੱਸਦਾ ਹੈ, ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਵਰਣਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀ ਹੈ. ਕੇਸ ਵਿੱਚ
ਧਾਰਾ 24 (1 (ਬੀ), ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੁੱਕ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਕੁਝ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਹੱਤਵ ਅਤੇ ਭਾਰ
ਵਿਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਵਿਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ ਪ੍ਰੂਫ਼ ਰੀਡਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜੋੜੇ ਗਏ ਸਨ, ਅਤੇ ਐਫ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਐਕਟ
ਸੰਸਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਿਛਲੀ ਸਦੀ ਵਿੱਚ, ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਇਆ ਕਿ ਸੰਸਦ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਖਰੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵਿਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਨੂੰ ਅਰਥ ਦੇਣਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਆਖਿਆ ਬਾਰੇ ਬੇਨੀਅਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ
ਵਿਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਹੈ:

"16.8 ਵਿਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ ਕਿਸੇ ਐਕਟ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਅਰਥ ਕੱਢਣ ਵਿੱਚ ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਭਾਰ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਸੇ ਐਕਟ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਇਸਦੇ ਵਿਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਂ ਬਿਨਾਂ ਇਕੋ ਜਿਹੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ.

...

ਹਾਲਾਂਕਿ ਵਿਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਸੇ ਐਕਟ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇਕੋ ਜਿਹੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ. ਵਿਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ ਅਰਥ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਅਰਥ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਉਪਕਰਣ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਉਹਨਾਂ ਕਦਮਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣਾ ਹੈ ਜੋ ਮੌਖਿਕ ਪੜ੍ਹਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ
ਅਰਥ। ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਵਿਧਾਨਿਕ ਦਾ ਅਰਥ

ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਨੂੰ ਚਾਲੂ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ
ਵਿਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ ਾਂ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ।

ਮਾਰਸ਼ਲ ਬਨਾਮ ਵਿੱਚ। ਕੋਟਿੰਘਮ 123 [1982] ਸੀਐਚ 82 88 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ, 12 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ, ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ
ਨੂੰ ਵਿਆਖਿਆ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ:
ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਦਿਨ ਬੀਤ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਇਸ ਵੱਲ ਕੋਈ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦੇਣਗੀਆਂ।
ਸੰਸਦ ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਵਿਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ।

ਹੈਨਲੋਨ ਬਨਾਮ ਲਾਅ ਸੋਸਾਇਟੀ 124 ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

"... ਵਿਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਾ ਰੱਖਣਾ ਡੀ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਲੋਕ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੰਸਦੀ ਡਰਾਫਟਮੈਨ, ਜੋ ਉਹ ਲਿਖਦੇ ਹਨ, ਜੇ ਇਕੋ ਜਿਹੇ ਨਹੀਂ, ਤਾਂ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਵਿਆਕਰਣ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ. ਹੋਰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ
ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਲੋਕ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜੱਜ, ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹਨ ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ?"
ਫਿਰ ਵੀ ਹਿਊਸਟਨ ਬਨਾਮ ਬਰਨਜ਼ 125 ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ:

"ਵਿਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਰਚਨਾ ਦਾ ਇੱਕ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਕਾਫ਼ੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਤੌਰ ਤੇ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ. ਮੈਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਾਨੂੰਨੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਟੈਚ ਹੋਰ ਲਿਖਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ।

ਹੋਰ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।ਇਸੇ ਤਰਜ਼ 'ਤੇ, ਵਿਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਪ੍ਰਤੀ ਅਮਰੀਕੀ ਪਹੁੰਚ ਵੱਖਰੀ ਹੈ। ਟੇਲਰ ਬਨਾਮ ਵਿੱਚ। ਕੈਰੀਬੋ 127, ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

---

123 [1981] 3 ਸਾਰੇ 8
124 [1981] ਏਸੀ 124 ਤੇ 197
125 [1910] ਏਸੀ 337 ਤੇ 348
126 ਡਿੰਗਮਾਰ ਬਨਾਮ ਡਿੰਗਮਾਰ 2007 (2) ਸਾਰੇ ਈਆਰ 382; ਕੈਨੇਡੀ ਬਨਾਮ ਸੂਚਨਾ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (ਨਿਆਂ ਲਈ ਰਾਜ ਦੇ ਦਖਲ) [2012] 1 ਡਬਲਯੂਐਲਆਰ 3524
127 102 ਮੈਂ. 401, 67 .2 (1907)

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

"ਅਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਏ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨਸ਼ਾਸਤਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਿਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਹ ਨਿਯਮ ਆਪਣੇ ਮੂਲ ਵਿੱਚ ਆਮ ਸਮਝ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿੱਚ 1849 ਤੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ◌ਾ◌ं ਨੂੰ ਚਮੜੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
ਵਿਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ .... ਅਜਿਹਾ ਨਿਯਮ ਉਹਨਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਿੱਥੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਰਾਜ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਬਿੱਲ ਛਾਪਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੇ ਡੈਸਕ 'ਤੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਹਰ ਮੈਂਬਰ, ਵਿਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ ਅਤੇ ਸਭ ਕੁਝ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ
ਇਸ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਪਾਸ। ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਵਿਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ, ਜਿਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਬਾਕੀ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ◌ਾ◌ं ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। "
." ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਸੀਂ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵਿਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਹੋਰ ਸਾਧਨ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ...; ਕਿ ਇਹ ਇਸਦੀ ਉਸਾਰੀ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ...; ਕਿ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਅਰਥ ਅਕਸਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; ਕਿ ਇਹ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦੇ ਦੀ ਖੋਜ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਹੈ ...; ਕਿ ਇਹ ਵਿੱਚ ਪਦਾਰਥਕ ਸਹਾਇਤਾ ਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨਾ..."

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ) ਅਸ਼ਵਿਨੀ ਕੁਮਾਰ ਘੋਸ਼ (ਸੁਪਰਾ) ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ:

"ਵਿਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ ਆਖਰਕਾਰ ਨਿਰਮਾਣ ਈ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਤੱਤ ਹੈ
ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ, ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਵੱਲ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ. ਕਾਕਬਰਨ, ਸੀ.ਜੇ. ਨੇ ਸਟੀਫਨਸਨ ਬਨਾਮ ਟੇਲਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ: "ਸੰਸਦ ਰੋਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਛਪੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹੇ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜਿਹਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ,
ਕਿ 1850 ਤੋਂ ਛਪੀਆਂ ਵੇਲਮ ਕਾਪੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਹਨ
ਵਿਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ, ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਵਾਪਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਇੱਕ ਕਿਸਮ ਦੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ ਦੇ ਖੁਲਾਸੇ ਵਜੋਂ. ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਰੋਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅਰਥ ਬਾਰੇ ਸ਼ੱਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਵਿਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਭਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ,
ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਤੱਤ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ
ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਪਾਠ ਦੇ ਸਾਦੇ ਅਰਥ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ.

********* ********

"77. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਸ਼ਵਿਨੀ ਕੁਮਾਰ ਘੋਸ਼ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਦੋ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪਹਿਲੇ ਵਿੱਚ

ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੋਮਾ ਐਕਟ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪੁਰਾਣੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਜੱਜਾਂ ਦਾ ਰੂੜੀਵਾਦੀ ਨਜ਼ਰੀਆ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਵਿਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਬਣਦੇ ਸਨ, ਇਹ ਕਲੇਡਨ ਬਨਾਮ ਗ੍ਰੀਨ ਵਿੱਚ ਵਿਲੇਸ, ਜੇ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਲਾਰਡ ਏਸ਼ਰ ਨੇ ਵੀ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਡਿਊਕ ਆਫ ਡੇਵੋਨਸ਼ਾਇਰ ਬਨਾਮ ਕੋਨਰ ਵਿੱਚ ਐਮ.ਆਰ. ਜਿੱਥੇ ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ:
ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੰਸਦ ਦੇ ਐਕਟ 'ਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ, ਜਿੰਨੀਆਂ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਵਰਗੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਇਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਪ੍ਰਿਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੁਆਰਾ ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਦਿਖਾਈ ਦੇਵੇਗਾ।
ਬਰਧਵਾਨ ਦੀ ਮਹਾਰਾਣੀ ਬਨਾਮ ਮੁਰਤੁੰਜਯ ਸਿੰਘ ਵਿੱਚ ਲਾਰਡ ਹੋਬਹਾਊਸ ਦੀ ਟਿੱਪਣੀ, ਅਰਥਾਤ, "ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਦਾ ਅਰਥ ਕੱਢਣ ਵਿੱਚ ਵਿਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਹੈ"। ਉਹੀ
ਪ੍ਰਿਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੁਆਰਾ ਪੁਗ ਬਨਾਮ ਆਸ਼ੂਤੋਸ਼ ਸੇਨ ਵਿੱਚ ਰਾਏ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵਿਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਨਿਯਮ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਅਪੂਰਨ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਅਤੇ ਵਿਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਕੰਟੈਪੋਰੇਨੀਆ ਐਕਸਪੋਜ਼ੀਟੀਓ ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਜਾਵੇ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨਾ ਪਏਗਾ ਜੇ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿੱਧੇ ਅਰਥ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ. ਜੇ ਵਿਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ ਬਿਨਾਂ ਸਮਝ ਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਸਿੱਧੇ ਅਰਥਾਂ ਨਾਲ ਟਕਰਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗੀ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਅਰਥ ਰੱਖਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਦੂਜੇ ਮੈਦਾਨ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਸ਼ਵਿਨੀ ਕੁਮਾਰ ਘੋਸ਼ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਅਰਥਾਤ "ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ" ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ "ਹੋਰ" ਸ਼ਬਦ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਐਕਟ ਨੂੰ ਵਿਕਲਪਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਜੋਂ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਦਾ ਹੈ
ਦੋਵੇਂ ਐਡਜੈਕਟੀਵਲ ਕਲਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਯੋਗਤਾ ਲਈ. ਮੈਂ
ਮੈਂ ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ। ਜੇ ਇਰਾਦਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਐਡਜੈਕਟੀਵਲ ਧਾਰਾ ਇੰਡੀਅਨ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਐਕਟ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ, ਤਾਂ "ਹੋਰ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੇਲੋੜੀ ਅਤੇ ਬੇਲੋੜੀ ਸੀ.
ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ ਕਿ ਐਡਜੈਕਟੀਵਲ ਧਾਰਾ "ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ" ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਵੀ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਇਰਾਦਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਇੰਡੀਅਨ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲਾਂ
ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਐਕਟ ਯੋਗਤਾ ਵਾਕ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਇਸ ਦੀ ਥਾਂ ਲਈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, "ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ।

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਸ਼ਰਤਾਂ ਆਦਿ। ਏ.
ਇੰਡੀਅਨ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਐਕਟ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਾ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਐਡਜੈਕਟੀਵਲ ਕਲਾਜ਼ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣਾ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਸੌਖਾ ਹੁੰਦਾ ਕਿ "ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ
ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ". ਐਕਟ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਸਹੀ ਅਰਥ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ
"ਹੋਰ" ਸ਼ਬਦ ਬਾਰੇ ਮੈਨੂੰ
ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਝਿਜਕ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿ ਜਿਸ ਗੈਰ-ਅੜਿੱਕੇ ਵਾਲੀ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਜਾਂ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ, ਉਹ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ
ਇੰਡੀਅਨ ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਐਕਟ ਪਰ ਉਸ ਐਕਟ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣਾ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈਣਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
ਕਿਸੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਸੀ
ਉਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਕੋਮਾ, ਜੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇਸ ਸਿੱਧੇ ਅਰਥ ਦੇ ਉਲਟ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਜਮਸ਼ੇਦ ਐਨ ਗੁਜ਼ਦਾਰ (ਸੁਪਰਾ) ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ:

42. ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੇ ਆਮ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਐਂਟਰੀ 11-ਏ ਵਿੱਚ "ਨਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ" ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ, ਜਿਸਦਾ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਅਰਥ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਨਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ. ਸ਼ਬਦ "ਨਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ" ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਸੀਮਾਵਾਂ "ਸ਼ਕਤੀਆਂ" ਅਤੇ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਵਿਸ਼ਾਲ ਹਨ
ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਸਾਰੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ "ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ"। ਐਂਟਰੀ 11-ਏ ਵਿੱਚ "ਨਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੈਮੀਕੋਲਨ (;) ਦਾ ਮਹੱਤਵ ਅਤੇ ਅਰਥ ਹੈ. "ਨਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ" ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸੇ ਐਂਟਰੀ ਵਿੱਚ ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦ ਸਿਰਫ ਬੋਲਦੇ ਹਨ
ਸਾਰੇ ਦੇ "ਸੰਵਿਧਾਨ" ਅਤੇ "ਸੰਗਠਨ" ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ
ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਅਦਾਲਤਾਂ। ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ
ਇਹ ਕਿ ਐਂਟਰੀ 11-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਕੋਲ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦਾ ਗਠਨ ਅਤੇ ਸੰਗਠਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਇੱਕ ਸਵੀਕਾਰਕੀਤਾ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਹੈ
ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹੈ
"ਨਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ" ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਾਰੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਢੁਕਵੀਂ ਸੰਸਥਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ, ਸਿਵਲ ਅਤੇ ਫੌਜਦਾਰੀ ਵਿੱਚ ਆਮ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ
ਅਜਿਹੇ ਆਮ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਵਾਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ

ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਖੇਤਰੀ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਖੋਹਣਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਜੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਿਟੀ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਅਸੀਮਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਨਾ,
ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਖੋਹਣਾ, ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ "ਸੰਵਿਧਾਨ" ਅਤੇ "ਸੰਗਠਨ" ਦੇ ਨਾਲ।

ਸੂਚੀ-3 ਦੀ ਐਂਟਰੀ 11-ਏ ਤਹਿਤ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਸਿਟੀ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦਾ ਗਠਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਹੈ।
ਕਿਉਂਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਸਮੇਤ ਸਾਰੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ "ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ" ਸੂਚੀ ਦੀ ਐਂਟਰੀ 11-ਏ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸੰਸਦ ਐਂਟਰੀ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੀ-
ਜਵਾਬ: ਸਮਕਾਲੀ ਸੂਚੀ ਦੀ ਐਂਟਰੀ 46 ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੀ ਹੈ
ਸੂਚੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ। ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਐਂਟਰੀ 13 ਹੈ "... ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਕੋਡ ਇਸ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ..."। ਐਂਟਰੀ 13 ਤੋਂ ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ
ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤੇ ਅਤੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸੰਸਦ ਜਾਂ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 246 (2) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਮਕਾਲੀ ਵਿਧਾਨਕ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ।
1987 ਦਾ ਐਕਟ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤੇ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਵਿੱਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ 1987 ਦੇ ਐਕਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸੂਚੀ ਦੀ ਐਂਟਰੀ 13 ਤਹਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਸੀ।

68. ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਇੱਕ ਪੂਰਨ ਬੈਂਚ
ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਏਆਈਆਰ 1980 ਪੀ ਐਂਡ ਐਚ 1, ਇਸੇ ਵਿਸ਼ੇ ਨੂੰ ਛੂਹਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ: (ਏਆਈਆਰ ਪੰਨਾ 1)

"ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਸੂਚੀ 1 ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਐਂਟਰੀ ਵਿੱਚ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਲਕਿ 'ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ' ਵਿੱਚ ਹੈ।
ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਜੋਂ ਸੂਚੀ ਦੀ ਐਂਟਰੀ 3 (ਹੁਣ ਸੂਚੀ ਦੀ ਐਂਟਰੀ 11-ਏ) ਵਿੱਚ ਜਗ੍ਹਾ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।

ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਸੂਚੀ ਦੀ ਐਂਟਰੀ 3 ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ 'ਨਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਵਿਆਪਕ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕੇ।
ਨਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣਾ।

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਐਂਟਰੀ 3 ਵਿੱਚ 'ਨਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ
ਇੱਕ ਅਰਧ-ਕਾਲ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਣਉਚਿਤ ਵਜੋਂ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ. ਵਿਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਨੂੰ ਵੱਖਰਾ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਨਾ ਰੱਖਣ ਦੇ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਐਂਟਰੀ ਦੇ ਤਹਿਤ
ਸੂਚੀ 1 ਦੇ 78, ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ। ਸੂਚੀ ਦੀ ਐਂਟਰੀ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਜ
ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਸੀਮਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਸੀਮਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਿੱਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣਾ। ਇਸ ਲਈ, ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਕੋਲ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ
ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ
ਅਦਾਲਤ।

ਇੱਥੇ ਕਈ ਹੋਰ ਫੈਸਲੇ ਹਨ, ਜੋ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਵਿਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਕੋਲਨ ਦੀ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਭੂਮਿਕਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ. ਇਨ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਫਾਲਕਨ ਟਾਇਰਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਕੇਸ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ 128. ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ
"ਕਪਾਹ" ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਡੀ ਸੈਮੀਕੋਲਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਹਿੱਸਾ "ਅਜਿਹੀ ਉਪਜ" ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਕੋਈ ਭੌਤਿਕ, ਰਸਾਇਣਕ ਜਾਂ ਹੋਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ
ਵਿਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸਾਧਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਪਹਿਲਾ ਹੈ
ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਭਾਗ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਦੂਜੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਐਸ.ਐਲ. ਨੰਬਰ 2 ਨਾਲ ਟਕਰਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਅੱਗੇ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ

ਈ

ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਧਾਰਾ, ਜੋ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਧਾਰਾ ਹੈ, ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ "ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਪ੍ਰਸੰਗ ਦੀ ਹੋਰ ਲੋੜ ਨਾ ਹੋਵੇ". ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ:

"11. ਸਾਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤੱਥ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਕਿ ਐਫ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੈਮੀਕੋਲਨ "ਕਪਾਹ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਭਾਗ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਭਾਗ "ਅਜਿਹੀ ਉਪਜ" ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਭੌਤਿਕ, ਰਸਾਇਣਕ ਜਾਂ ਹੋਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 2 (ਏ) (1) ਦੋ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਇਹ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਤੋਂ ਦੋ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਭੋਜਨ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ
ਉਤਪਾਦਨ। ਸਾਡੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਬਾਗਬਾਨੀ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਦੀ ਕਿ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜਾਂ ਬਾਗਬਾਨੀ ਉਤਪਾਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ,
ਪਦਾਰਥ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜਾਂ ਬਾਗਬਾਨੀ ਉਤਪਾਦ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, (1) ਚਾਹ, ਕੌਫੀ, ਰਬੜ, ਕਾਜੂ, ਇਲਾਇਚੀ,

---

128 (2006) 6 530

ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜਾਂ ਬਾਗਬਾਨੀ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਮਿਰਚ ਅਤੇ ਕਪਾਹ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਸਾਰੇ ਉਤਪਾਦ ਸ਼ਬਦਕੋਸ਼ ਦੇ ਅਰਥ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਂ ਆਮ ਬੋਲੀ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਉਪਜ ਵਜੋਂ ਸਮਝੇ ਜਾਣਗੇ; ਅਤੇ (2) "ਅਜਿਹੀ ਉਪਜ ਜੋ ਕਿਸੇ ਭੌਤਿਕ, ਰਸਾਇਣਕ ਜਾਂ ਹੋਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ
ਖਪਤ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ", ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ

ਕਿ ਜੋ ਕੁਝ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਉਪਜ

ਇਸ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਖਪਤ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਭੌਤਿਕ, ਰਸਾਇਣਕ ਜਾਂ ਹੋਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਵੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜਾਂ ਬਾਗਬਾਨੀ ਉਪਜ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਸਿਵਾਏ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਉਪਜ ਹੋਵੇ
ਸਿਰਫ ਸਾਫ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਛਾਂਟਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਸੁਕਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ. ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਜੇ ਆਲੂਆਂ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਛਾਂਟਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਸੁਕਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਉਪਜ ਬਣੇ ਰਹਿਣਗੇ ਪਰ ਜੇ ਕੱਚੇ ਆਲੂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਖਪਤ ਲਈ ਚਿਪਸ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਉਪਜ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗੀ।
ਐਂਟਰੀ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼। ਸ਼ਬਦ "ਅਜਿਹੇ ਉਤਪਾਦਨ"

ਦੂਜੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਉਸ ਉਤਪਾਦ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਾ ਦਿਓ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੈ
ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜਾਂ ਬਾਗਬਾਨੀ ਉਤਪਾਦਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿਓ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖੀ ਖਪਤ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਭੌਤਿਕ, ਰਸਾਇਣਕ ਜਾਂ ਹੋਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਦੂਜਾ ਫੈਸਲਾ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਰਿਲਾਇੰਸ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਸੀ।[129] 'ਫੁਲ ਸਟਾਪ' ਅਤੇ 'ਕੋਲਨ' ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਵੇਪਾ ਪੀ. ਸਾਰਥੀ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਵਿੱਚ, ਪੰਜਵੇਂ ਸੰਸਕਰਣ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ:

"ਰੁਕੋ। - ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਵਿਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ ਪੀਰੀਅਡ ਜਾਂ ਫੁਲ ਸਟਾਪ ਹੈ. ਇਸ ਨੂੰ ਸੰਪੂਰਨਤਾ ਦੇ ਅੰਤ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਉਹ ਸਜ਼ਾ ਜੋ ਨਾ ਤਾਂ ਉੱਤਮ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਹੈ।
ਬੇਸ਼ਕ, ਵਿਧਾਨਕ ਖਰੜਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਦਾਸੀਜਨਕ ਜਾਂ ਪੁੱਛ-ਗਿੱਛ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਾਕ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ. ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੱਕ ਅਧੂਰਾ ਵਾਕ ਇੱਕ ਡੈਸ਼ ਨਾਲ ਖਤਮ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅੰਤਮ ਸਟਾਪ ਹਵਾਲੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਬਾਹਰ.
ਕੋਈ ਵੀ ਸਮਝ ਦੁਆਰਾ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਦੱਸ ਸਕਦਾ ਹੈ.

ਕੋਲਨ। - ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਵਾਕ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਅਤੇ ਵਿਸਥਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ. ਇਹ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਹਵਾਲੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਲੈਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ "ਅਰਥਾਤ"।

[129] (2017) 16 28

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਅਸ਼ਵਿਨੀ ਕੁਮਾਰ ਘੋਸ਼ ਅਤੇ ਏਐਨਆਰ (ਸੁਪਰਾ) ਨੇ ਵੀ ਪੂਰੇ ਏ
ਸਟਾਪਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਵਿਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ ਪਾਠ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ, ਇਹ ਵਿਆਖਿਆ ਵਿੱਚ ਨਿਯੰਤਰਣ ਕਾਰਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ. ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਸਵਪਨ ਕੁਮਾਰ ਗੁਹਾ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ 130 ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਆਕਰਣ ਅਤੇ ਵਿਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ ਬੇਸਹਾਰਾ ਹਨ
ਜ਼ੀਵਨ ਦੀ ਗਤੀ ਦੇ ਪੀੜਤ ਅਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਸਹੂਲਤ ਅਤੇ ਸਾਰਥਕਤਾ ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਜੋਂ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕਿਹੜੀ ਧਾਰਾ
ਕੋਮਾ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹਰ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕੋਮਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜੋ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ:

"5. ਕਿਉਂਕਿ ਐਫਆਈਆਰ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਇਕੋ ਇਕ ਸਵਾਲ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਦੋਸ਼ੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ?
ਮਨੀ ਸਰਕੂਲੇਸ਼ਨ ਸਕੀਮ, ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਸੀ
ਉਸ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਸੀ) ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ:

(2. () 'ਮਨੀ ਸਰਕੂਲੇਸ਼ਨ ਸਕੀਮ' ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕੋਈ ਵੀ ਯੋਜਨਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਾਮ ਨਾਲ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਲਦੀ ਜਾਂ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਪੈਸਾ ਕਮਾਉਣ ਲਈ,
ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੈਸੇ ਜਾਂ ਕੀਮਤੀ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ
ਕਿਸੇ ਵੀ ਘਟਨਾ ਜਾਂ ਸੰਕਟਕਾਲੀਨ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਦਾਖਲੇ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪੈਸੇ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦੇ ਵਾਅਦੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ, ਚਾਹੇ ਅਜਿਹਾ ਪੈਸਾ ਜਾਂ ਚੀਜ਼ ਅਜਿਹੀ ਸਕੀਮ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਧਨ ਜਾਂ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਗਾਹਕੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਹੀਂ;

ਵਿਆਕਰਣ ਅਤੇ ਵਿਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹ ਜੀਵਨ ਦੀ ਗਤੀ ਦੇ ਬੇਵੱਸ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹਨ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਕੋਮਾ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਪਸੰਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਹੂਲਤ ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਜੋਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ
ਅਰਥਪੂਰਨਤਾ, ਫਿਰ ਵੀ, ਕੋਮਾ ਅਤੇ ਐਫ ਦੀ ਵਧੇਰੇ ਵਿਚਾਰਸ਼ੀਲ ਵਰਤੋਂ
ਵਿਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਯੰਤਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇਗੀ
ਧਾਰਾ ਦਾ ਅਰਥ ਵਿਵਾਦ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕੋਮਾ 'ਤੇ ਚੱਲਣ ਵਾਲੀ ਧਾਰਾ ਕੋਮਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਹਰ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਕਿੰਨੀ ਕੁ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਹੈ. ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਲੱਭਣਾ ਵਧੇਰੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀਜਨਕ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ
ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ () ਦਾ ਸਹੀ ਅਰਥ
ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਤੱਤ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਉਭਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਪ੍ਰਸੰਗ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਉਂਦੇ ਹਨ

---

130 (1982) 1 561

ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ, ਜਿਸ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਦੰਡਾਤਮਕ ਨਤੀਜੇ ਨਿਕਲਦੇ ਹਨ।

ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੋਲਨ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 24 (1), ਜੋ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੁਕਣ ਨਾਲ ਖਤਮ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਸਮਝ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਸੰਸਦ ਹੈ ਉਸਦਾ ਸਹੀ ਅਰਥ ਹੈ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਖਿਆ। ਇਹ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 24 (1) (ਬੀ) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਮਝ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਦ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿੱਥੇ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ 24 (1) (ਬੀ) ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ, ਧਾਰਾ 24 (1) (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਪੈਦਾ ਕਰੇਗਾ। 5 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਵਿੰਡੋ ਮਿਆਦ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜਿੱਥੇ ਇਨਾਮ ਸੀ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ , ਅਤੇ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਹੈ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਧਾਰਾ 24 (2) ਇੱਕ ਗੈਰ-ਅੜਿੱਕੇ ਵਾਲੀ ਧਾਰਾ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ; ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 24 (1) ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਹੈ, ਅਤੇ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਵਿੰਡੋ ਮਿਆਦ ਧਾਰਾ 24 (1) (ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਧਾਰਾ 24 (2) ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ, ਵਧੇਰੇ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ 5 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਡੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਅਸਧਾਰਨ ਨਤੀਜੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣਗੇ। ਜੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 24 (1) (ਬੀ) ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਉਸ ਵਿਵਸਥਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਬੱਚਤ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਤੇ 5 ਦੀ ਵਿੰਡੋ ਮਿਆਦ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਲ। 1894 ਦੇ ਈ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਦਸੰਬਰ ਵਿੱਚ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ 1.1.2014 ਨੂੰ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ 2013। ਕਿਉਂਕਿ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਜਿਹੇ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਧੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ੀ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਹੈ ਐਫ ਉਦੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 31 (2) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਲੋੜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ੀ 'ਤੇ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 77 (2) ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ ਧਾਰਾ 31 (2) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 31 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਕਮ ਦਾ ਟੈਂਡਰ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਧਾਰਾ 31 (2) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੰਕਟਕਾਲੀਨ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ੀ ਦਾ "ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ" ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਸਹਿ-ਸੰਬੰਧ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਸਿਰਫ ਧਾਰਾ 24 (2) ਨਾਲ ਸਮਝ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਭੁਗਤਾਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਜੇ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਕੇਸ ਰੈਫਰੈਂਸ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਇਸ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਕਮ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ 'ਚ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਸੀ
ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਪਰ ਜੋ ਤਰੀਕਾ ਬੀ ਦੁਆਰਾ
ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫਾਰਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਰੈਫਰੈਂਸ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ
ਪੁਰਸਕਾਰ। ਇਹ ਕੋਈ ਵੱਖਰਾ ਖਾਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਬਲਕਿ ਰੈਫਰੈਂਸ ਕੋਰਟ ਦਾ ਖਾਤਾ ਸੀ ਜਾਂ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ ਵੱਖਰਾ ਸੀ। ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਨਾਲ ਅਰਥ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਰਕਮ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ
ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਰੋਕਿਆ ਜਾਣ 'ਤੇ ਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਲਪਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਪਿਆ
1894 ਦਾ ਐਕਟ।

ਜੇ ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਇਨਾਮ 5 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿੰਡੋ ਪੀਰੀਅਡ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਜਿਹੇ ਇਨਾਮ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਧੇਰੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ
ਜੇ ਇਹ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਹੋਲਡਿੰਗਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੋ
ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਲਿਖਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਧਾਰਾ 24 (1) (ਏ) ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਇਨਾਮ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਉੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਕੋਈ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜੇ ਇਨਾਮ ਧਾਰਾ 24 (1) (ਬੀ) ਦੀ ਵਿੰਡੋ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ
ਇਹ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਧਾਰਾ 24 (1) ਦਾ ਇਕੋ ਇਕ ਅਪਵਾਦ ਈ ਹੈ ਜੋ ਧਾਰਾ 24 (2) ਵਿਚ ਗੈਰ-ਅੜਿੱਕੇ ਵਾਲੀ ਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ
ਜੇ 5 ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਹਨ, ਤਾਂ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਸਥਿਤੀ ਵਜੋਂ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਹੋਲਡਿੰਗਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਕਮ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ
2013 ਦੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਲਾਭਪਾਤਰੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਐਫ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਸੀ
ਧਾਰਾ 4 ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ। ਜੇ ਇਸ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਜੋੜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 24 (1) (ਬੀ) ਧਾਰਾ 24 (1) (ਬੀ) ਦੇ ਉਸ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ ਜੋ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਮੁੱਖ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਬਦਲਣਾ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਇਸ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਮੁੱਖ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਨਾਲ ਉਲਝਣ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ. ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦਾ ਕੰਮ
ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣਾ ਜਾਂ ਚੌੜਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਸਥਿਰ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਉਸ ਵਿਵਸਥਾ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।
ਇਹ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਾ 24 (1) (ਬੀ) ਦਾ ਇਰਾਦਾ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਾਸਨ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਧਾਰਾ 24 (1) (ਬੀ) ਦੇ ਨਾਲ ਇਸ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੀ ਕੋਈ ਜਗ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 24 (2) ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਹੀ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।

ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੇ ਕੋਈ ਵੀ ਕਦਮ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਧੇਰੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਤਹਿਤ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਸਾਰੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜ਼ਮੀਨ ਰਾਜ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸੰਸਦ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਵਧੇਰੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਕੇਵਲ ਉਹਨਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਨਾ ਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਸਾਲ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ। ਇਹ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਵਿਵਸਥਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਉਦੋਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ

ਅਸਫਲਤਾ 5 ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ.

ਬੁਨਿਆਦੀ ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਧਾਰਾ 24 (1) (ਬੀ) ਦੀ ਮੁੱਖ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦਾ ਕੰਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਬਾਅ ਵਾਲੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇਹ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜੇ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਸਿਰਫ ਕੁਝ ਹੀ

ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕੋਈ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੇਸ ਵਿੱਚ

ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਹੋਲਡਿੰਗਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕੋਈ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਸਾਰੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਨਾ ਸਿਰਫ ਕੁਝ ਕੁ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 28ਏ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ-

ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਜਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਰੈਫਰੈਂਸ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਕੇ ਜਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾ ਕੇ ਅਤੇ ਜੇ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਪੈਸੇ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ। ਧਾਰਾ 24 (2) ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਬਚਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਰਾਜ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਇਨਾਮ ਪਾਸ ਹੋਣ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ

ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪੁਰਸਕਾਰ ਵਿੱਚ, ਸਾਰੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਵਧੇਰੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 24 (1) ਅਤੇ 24 (2) ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 24 (1) ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ,

ਜਦੋਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 24 (2) ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਅਸੀਂ

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਸਪੁਰਦਗੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ। ਧਾਰਾ 24 (2) ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਏ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਨਾਲ ਵੀ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਧਾਰਾ 24 (1) (ਏ) ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਹੈ
ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਇਨਾਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨਵੇਂ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਵਧੇਰੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 24 (1) (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (ਨਵੇਂ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਸਮੇਂ) ਅੱਗੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਵੇਗੀ ਨਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਅਧੀਨ, ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ

1894 ਦਾ ਸਮਾਂ ਅਜਿਹੇ ਪੁਰਸਕਾਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸੈਕਸ਼ਨ ਬੀ ਦਾ ਮੁੱਖ ਭਾਗ

24 (2) ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ; ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਪਰਵੀਜ਼ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਹਟਾਇਆ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 24 (1) (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਜ਼ਮੀਨ ਕਿੰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ
ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ

ਸੀ ਸਿੰਗਲ ਪਲਾਟ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੀ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇ ਇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਬਹੁਮਤ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰੇਗਾ। ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਲਡਿੰਗਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ, ਬਲਕਿ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਧਾਰਾ 24 (1) (ਏ) ਓਥੇ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਡੀ ਲੰਬਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਇਨਾਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਬੰਧ
ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ 24
(1) (ਬੀ) ਤਰਕਨਾਲ ਦੂਜੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ ਜਿੱਥੇ ਇਨਾਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਕਾਰਵਾਈ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ. ਧਾਰਾ 24 (2) - ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਹਨ
ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਲਈ ਪੰਜ ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਗਲਤੀ ਹੈ। ਜੇ ਕੋਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ. ਸਮਾਂ ਸਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਸਮਾਂ-ਅੰਤਰਾਲ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਹੈ ਕਿ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਡਿਫਾਲਟ ਵਿੱਚ
ਵਧੇਰੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ
ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਐਫ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਕਿ ਉੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ-ਅੰਤਰਾਲ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ
ਸਿਰਫ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਲਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਅੱਗੇ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 24 (1) (ਬੀ) ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਲਈ, ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੀ ਪਲੇਸਮੈਂਟ ਨੂੰ ਹੋਰ ਬਦਲਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਹ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਵੇ। ਧਾਰਾ 24 (2) ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ
ਪੁਰਾਣੀ ਹਕੂਮਤ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਕਾਰਜ ਖੇਤਰ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਮਿਟਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਜੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (1) (ਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਪੁਰਾਣੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਅੰਸ਼ਕ ਗਲਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਨਾਮ ਦੇ ਪੜਾਅ ਤੱਕ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਨ। 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਇਸ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੇ ਪੜਾਅ ਤੱਕ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਪੁਰਾਣੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅੰਤਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਐਕਟ। ਧਾਰਾ 24 (1) (ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਪੁਰਾਣੀ ਸ਼ਾਸਨ ਲਾਗੂ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਧਾਰਾ 24 (2) ਅਤੇ ਇਨਾਮ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 5 ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਡਿਫਾਲਟ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਨਵੀਂ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਅਪਵਾਦ ਹੈ।

ਦਬਾਰਾ: ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਇਸ ਨੂੰ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ

190. ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਜੋੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਜੇ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਬਾਅਦ ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਸੰਪੂਰਨ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ। ਇਸ ਦੀ ਪਲੇਸਮੈਂਟ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਕਸਦ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਲੀਲਾ ਜੈਨ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 131:

"14. . . . ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਆਮ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦਾ ਕੰਮ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਮੁੱਖ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਬਣਾਓ ਜੋ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਓਪਰੇਟਿਵ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੀ. ...."

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੇਲਜ਼-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ, ਸਰਕਲ 1, ਜਬਲਪੁਰ ਬਨਾਮ ਜਬਲਪੁਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਹੈ। ਹਨੂੰਮਾਨ ਪ੍ਰਸਾਦ 132 ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ:

"5. ... ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਜੋੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਉਸ ਮੁੱਖ ਧਾਰਾ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਕੀ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ...."

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ) ਵਪਾਰਕ ਕਰਾਂ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਮਾਲ ੀਆ ਬੋਰਡ, ਮਦਰਾਸ ਅਤੇ ਏਐਨਆਰ ਬਨਾਮ ਰਾਮਕਿਸ਼ਨ, ਸ਼੍ਰੀਕਿਸ਼ਨ ਝਾਵੇਰ ਆਦਿ[133] ਇਹ ਸੀ ਦੇਖਿਆ:

"8. ... ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਮੁੱਖ ਭਾਗ ਦਾ ਅਪਵਾਦ ਹੈ; ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਅਸਾਧਾਰਣ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ। ...."

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

[131] 1965 (1) 276

[132] 1967 (1) 831

ਐਚ [133] ਏਆਈਆਰ (1968) ਐਸਸੀ 59

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਐਸ. ਸੁੰਦਰਮ ਪਿਲਾਈ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ. ਵੀ. ਵੀ. ਆਰ. ਪੱਟਾਬੀਰਮਨ ਅਤੇ
ਏ.ਆਰ.ਐਸ.134 ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਹੇਠ ਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"27. ਅਗਲਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜੋ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਲਈ ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਕੀ ਹੈ
ਪ੍ਰਬੰਧ। ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਸਵਾਲ ਉਠਾਵਾਂਗੇ,
ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਅਤੇ ਹੱਦ। ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਤ ਨਿਯਮ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਤਿੰਨ ਵੱਖਰੇ ਕਾਰਜ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਮੁੱਖ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਅਪਵਾਦ ਹੋਣਾ ਜਾਂ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਲਈ ਸੀ
ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਵੱਖ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਮੁੱਖ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਸਲ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

"29. ਕਾਰਜਾਂ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟਾਂ (5ਵਾਂ ਸੰਸਕਰਣ) ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਤੱਤ ਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"ਪੰਨਾ 317. ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ - ਇਹ ਕਿਸੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਅਪਵਾਦ ਜਾਂ ਯੋਗਤਾ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਹਨ, ਸਿਵਾਏ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਜਾਂ

ਈ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜੋ ਕਿ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ, ਪਰ
ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ, ਇਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੋਵੇਗਾ.

ਪੰਨਾ 318. ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਇਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧਾਰਾ ਦਾ ਅਸਾਧਾਰਣ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕ ਠੋਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸੰਵਿਧਾਨ ਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਵਿੱਚ ਸਾਰਥੀ ਦੇ ਪੰਨਾ 294-295 ਵਿੱਚ ਹੈ
ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਿਧਾਂਤ ਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਤਰ ਕੀਤਾ:

ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕੁਦਰਤੀ ਧਾਰਨਾ ਇਹ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ, ਪਰ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਲਈ, ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀ
ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ।

ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

---

134 (1985) 1 591

(() ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਧਾਰਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ, ਤਾਂ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕਾਇਮ ਰਹੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

(ਡੀ) ਜਿੱਥੇ ਸੈਕਸ਼ਨ ਸ਼ੱਕੀ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਇਸ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਲਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਕ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ: ਪਰ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ
ਉਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਮੁੱਖ ਭਾਗ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ।

ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ।

ਕਈ ਵਾਰ ਇੱਕ ਬੇਲੋੜੀ ਸ਼ਰਤ ਇਸ ਰਾਹੀਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
ਬਹੁਤ ਸਾਵਧਾਨੀ।

ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ 'ਤੇ ਰੱਖੀ ਗਈ ਉਸਾਰੀ ਜੋ ਇਸਨੂੰ ਧਾਰਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਾਲ ਆਮ ਤਾਲਮੇਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

() ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਬਾਅਦ ਦੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਸੰਪੂਰਨ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਪੂਰਕ ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(ਜ) ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਕਈ ਵਾਰ ਇੱਕ ਠੋਸ ਵਿਵਸਥਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਢੁਕਵਾਂ ਵਰਣਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੀ ਹੱਦ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ
ਲਾਰਡ ਲੋਰੇਬਰਨ ਦੁਆਰਾ ਰੋਂਡਾ ਅਰਬਨ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਕੌਂਸਲ ਬਨਾਮ ਟੈਫ ਵੇਲ ਰੇਲਵੇ ਕੰਪਨੀ, 1909 ਏਸੀ 253 ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਡਰਾਫਟਸਮੈਨ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ
ਇਸਦੀ ਜਾਇਜ਼ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਇੱਕ ਭਾਗ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਿਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਨਵਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਪਹਿਲਾਂ ਜੋ ਕੁਝ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਂ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਜੋੜਨਾ ਅਤੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਇਸ ਨੂੰ ਜੋੜਨਾ। ਇਸੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਜੈਨਿੰਗਜ਼ ਬਨਾਮ ਉਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਬਾਅਦ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੈ. ਕੈਲੀ, 1940 ਏਸੀ 206, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ:

"ਸਾਨੂੰ ਹੁਣ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ 'ਤੇ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ, ਮੈਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ, ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਵਿਚ, ਇਸ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਹਰ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਇਕ ਸਥਿਰ ਅਰਥ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. ਸ਼ਬਦ ਹਨ: ... ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਲਾਇਸੈਂਸ ਸਿਰਫ ਵਾਰਡ ਜਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਇਮਾਰਤਾਂ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ
ਚੋਣ ਵੰਡ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਬਾਦੀ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਵਾਪਰਿਆ...' ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਕਿ ਸ਼ਬਦ "ਅਜਿਹਾ ਏ
ਆਬਾਦੀ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀ ਗਈ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਘੱਟੋ ਘੱਟ 25 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੇ
ਵਾਧੇ ਦਾ।

ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ
ਬੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇ।

ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੀ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਮਾਪ ਵਿੱਚ ਸੋਧਣ ਲਈ ਹੁੰਦੀ
ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਧਾਰਾ। ਕਈ ਵਾਰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਇੱਕ ਅਨਿੱਖੜਵਾਂ ਅੰਗ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ
ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਠੋਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ।

***

ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਗੁਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਡੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਤ ਜਾਪਦੀ ਹੈ।ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਚਾਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ:

ਮੁੱਖ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਕੁਝ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣਾ ਜਾਂ ਛੱਡਣਾ:

ਇਹ ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਦਲ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣਾ:

ਇਹ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਹੀ ਇੰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਅਨਿੱਖੜਵਾਂ ਅੰਗ ਬਣ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਿਆਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਵੇ ਅਤੇ
ਅਸਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਰੰਗ; ਅਤੇ

ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਿਰਫ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਕਲਪਕ ਵਾਧੇ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਇਕੋ ਇਕ ਉਦੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਅਸਲ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣਾ ਹੈ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਸੰਵਿਧਾਨ ਕਨੂੰਨ ਬਾਰੇ ਕ੍ਰੇਜ਼, 7 ਵਾਂ ਸੰਸਕਰਣ, ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ:

"ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਆਮ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ

ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਪਿਛਲਾ ਹਿੱਸਾ, ਜਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣਾ, ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੋਵੇਗਾ; ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਆਰ. ਵੀ. ਡਿਬਡਿਨ, 1910 ਪੀ 57 (ਸੀਏ), ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

"ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਤਰੀਕੇ ਦੀ ਗਲਤੀ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਨਿਯਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਾਪ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਮੁੱਖ ਮਸਲੇ ਲਈ ਜਿਸ ਲਈ ਇਹ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਜੋਂ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਨਾਲ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਇਹ ਮੁੱਖ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੋਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਐਕਟਿੰਗ ਧਾਰਾ ਹੋਵੇ। ਅਦਾਲਤਾਂ ... ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਗੁੰਮਰਾਹ ਹੋਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੈਣ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ
ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਖਤ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਣਗੌਲਿਆ ਕਰਦੇ ਹੋਏ
ਬੁਨਿਆਦੀ ਵਿਚਾਰ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ
ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਈਸ਼ਵਰਲਾਲ ਠਾਕੋਰਲਾਲ ਅਲਮੋਲਾ ਬਨਾਮ ਮੋਤੀਭਾਈ ਨਾਗਜੀਭਾਈ 135, ਈ ਨੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ

ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸਦਾ ਕੰਮ "ਸਿਰਫ਼ ਏ
ਜਾਂ ਮੂਲ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣਾ, ਜੋ ਪਰ
ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਮਕਸਦ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ ਦੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ
ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਸਹਿਕਾਰੀ ਭੂਮੀ ਵਿਕਾਸ ਬੈਂਕ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਸਹਿਕਾਰੀ ਭੂਮੀ ਵਿਕਾਸ ਬੈਂਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਏ.ਐਨ.ਆਰ.[136] ਅਤੇ ਹੋਰ ਫੈਸਲੇ ਹੇਠਾਂ ਨੋਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ.[137] ਸੁਭਾਸ਼ਚੰਦਰ ਯੋਗਰਾਜ ਸਿਨਹਾ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ:

---

[135] 1966 (1) 367
[136] (2004) 1 574
[137] ਸ਼ਿਮਭੂ ਅਤੇ ਆਂਧਰਾ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ, (2014) 13 ਐਸਸੀਸੀ 318; ਕੇਦਾਰਨਾਥ ਜੂਟ ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਵਪਾਰਕ ਟੈਕਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ, 1965 (3) ਐਸਸੀਆਰ 626. ਸ਼ਾਹ ਭੋਜਰਾਜ ਕੁਵਰਜੀ ਤੇਲ ਮਿੱਲ ਅਤੇ ਜਿਨਿੰਗ ਫੈਕਟਰੀ ਬਨਾਮ ਸੁਭਾਸ਼ ਚੰਦਰ ਯੋਗਰਾਜ ਸਿਨਹਾ, ਏਆਈਆਰ 1961 ਐਸਸੀ 1596; ਦਵਾਰਕਾ ਪ੍ਰਸਾਦ ਬਨਾਮ ਦਵਾਰਕਾ ਦਾਸ ਸਰਾਫ, 1976 (1) ਐਸਸੀਸੀ 128; ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਮੈਸੂਰ, ਤ੍ਰਾਵਣਕੋਰ-ਕੋਚੀਨ ਅਤੇ ਕੁਰਗ, ਬੰਗਲੌਰ ਬਨਾਮ ਇੰਡੋ ਮਰਕੇਨਟਾਈਲ ਬੈਂਕ ਲਿਮਟਿਡ, 1959 (ਸਪ 2) ਐਸਸੀਆਰ 256 ਵਿੱਚ ਰੋਮੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਓਆਰਐਸ,H(2006) 6 ਐਸਸੀਸੀ 510.

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

"(9) ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਿਰ ਹੈ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ
ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਹੈ. ਇੱਕ ਆਮ ਨਿਯਮ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਜੋੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕੁਝ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਜਾਂ ਅਪਵਾਦ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ, ਅਤੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਮ ਨਿਯਮ ਦੱਸਣ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ। ਪਰ, ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਅਕਸਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਜੋੜਿਆ ਜਾਂਦਾ
ਮੁੱਖ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਪਵਾਦ ਜਾਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਪਰ ਬੱਚਤ ਧਾਰਾਵਾਂ ਵਜੋਂ, ਜਿਸ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ

ਬੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ

ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ ੫੦ ਵਿੱਚ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਪਰਵੀਜ਼ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਸਲ ਹਿੱਸੇ ਨੇ ਬੰਬਈ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਦੋ ਐਕਟਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਜੇ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਾ ਹੁੰਦਾ
ਕਿਹਾ, ਬੰਬੇ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਵਿੱਚ ਸੀ
ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਬਕਾਇਆ ਮੁਕੱਦਮੇ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ
ਪੁਰਾਣੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਐਕਟ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ. ਇਸ ਦਾ ਅਸਰ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਬੰਬਈ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਬੱਚਤ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ
ਕੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਪਿਛਲੀ ਨਜ਼ਰ ਨਾਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ
ਵੁੱਡ, ਵੀ.ਸੀ. ਦੁਆਰਾ, ਫਿਟਜੇਰਾਲਡ ਬਨਾਮ ਵਿੱਚ. ਚੈਂਪਨੀਜ਼, (1861) 70 ਈਆਰ 958 ਕਿ ਬੱਚਤ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਐਕਟਾਂ ਦਾ ਅਰਥ ਕੱਢਣ ਲਈ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ. ਇਹ ਧਾਰਾਵਾਂ ਐਕਟਾਂ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ, ਜੋ ਬਚਤ ਲਈ, ਗੁਆ ਚਲੇ ਜਾਣਗੇ.
ਇੱਥੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਲੰਬਿਤ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਇਹ ਲਾਗੂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲੰਬਿਤ ਹਨ

ਈ

ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣੀਆਂ ਹਨ। ਵਿਦਵਾਨ ਸਾਲਿਸਿਟਰ-ਜਨਰਲ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬੱਚਤ ਧਾਰਾ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ
ਜੇ ਠੋਸ ਕਾਨੂੰਨ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਕੇਵਲ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਲੰਬਿਤ ਹਨ, ਜੋ,
ਪਰ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਲਈ, ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ. ਵਿਦਵਾਨ ਅਟਾਰਨੀ ਜਨਰਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਬੱਚਤਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਬਹੁਤ ਵਿਸ਼ਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਵੀ ਐਕਟ ਨੂੰ ਵਧਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਨਵੇਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਮੋਤੀਰਾਮ ਘੇਲਾਭਾਈ ਬਨਾਮ ਜਗਨ ਨਗਰ ਅਤੇ ਹੋਰ 138 ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਭੋਜਰਾਜ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ

---

138 (1985) 2 279

ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਅਕਸਰ ਮੁੱਖ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਅਪਵਾਦ ◌ਾ◌ਂ ਜਾਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਬੱਚਤ ਧਾਰਾਵਾਂ ਵਜੋਂ ਜੋੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਮਧੂ ਗੋਪਾਲ ਬਨਾਮ ਛੇਵੇਂ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਅਤੇ ਹੋਰ।[139] ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਤ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਜੋ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ,

ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਧਾਰਾ ਜਾਂ ਬੀ ਦੁਆਰਾ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਠੋਸ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਖੋਹੇਗਾ । ਕਿੰਗ ਬਨਾਮ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਵਿੱਚ.[140], ਇਹ

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪਹਿਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਦੂਜਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਆਖਰੀ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਆਖਰੀ ਇਰਾਦੇ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ

ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ:

"(7) ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ 2 ਡਿਲੀਵਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ 1 ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ 1 ਨੂੰ ਵੀ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ "ਅੱਗੇ" ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਮਾਲ ਦੀ ਕੋਈ ਸਰੀਰਕ ਸਪੁਰਦਗੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ," ਟੈਕਸ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਉਦੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਮਾਲ ਵਿਚਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਸਰੀਰਕ ਡਿਲੀਵਰੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ,

ਕਲਪਨਾਤਮਕ ਡਿਲੀਵਰੀ ਜੋ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ 1 ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਐਂਗਰ ਜੇ ਨੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ 2 ਵਿੱਚ ਕ੍ਵਾਊਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪਕ ਆਧਾਰ ਲੱਭਿਆ ਅਤੇ ਇਹ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਹਡਸਨ ਜੇ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਮੁੱਖ ਆਧਾਰ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਜ਼ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਇਹ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਇੱਕ ਅਟੱਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਕ੍ਵਾਊਨ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ. ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਪਲਪ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਮਾਲ ਦੀ ਕੋਈ ਸਰੀਰਕ ਸਪੁਰਦਗੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪਰਵੀਜ਼ ਇਹ ਲਾਗੂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਸ ਵਿੱਚ" ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਸਰੀਰਕ ਡਿਲੀਵਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ, ਟੈਕਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਦੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

ਜਾਇਦਾਦ ਲੰਘ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਮਾਲ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਕਦੇ ਵੀ ਪਲਪ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਟੈਕਸ ਕਦੇ ਵੀ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਜੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ 2 ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ 1 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਆਖਰੀ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਲਾਰਡ ਟੈਂਟਰਡੇਨ ਸੀ.ਜੇ. ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, "ਨਿਰਮਾਤਾ ਦੇ ਆਖਰੀ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਦਾ ਹੈ" ((1831), 2 ਬੀ. ਅਤੇ ਪੰਨਾ 821 ਤੇ 818).

ਸ਼ਬਦ ਉੱਤਰਦਾਤਾ, ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਕੰਪਨੀ ਕੋਲ ਹੈ, ਅਤੇ

ਜਿੱਤਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

---

[139] 1988 (4) ਐਸਸੀਸੀ 644

[140] (34) 1947 94

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਇਹ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ।
ਇਹ ਧਾਰਾ 24 (2) ਵਿੱਚ ਜੋ ਨਜਿੱਠਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਤਰਕਸੰਗਤ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਨਿਯਮ - ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ,
ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਇੱਕ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ। ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਸੁਮੇਲ ਨਾਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਧਾਰਾ 24 (2) ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 24 (1) (ਬੀ) ਨਾਲ, ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਧਾਰਾ 24 (2) ਵਿੱਚ 'ਜਾਂ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ 'ਨਾ ਹੀ' ਵਜੋਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ
ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੋਇਆ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਸੀ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ
ਧਾਰਾ 24 (1) (ਬੀ) ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਸਲ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਵਧੇਰੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ ਅੱਗੇ ਵਧ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਇਨਾਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ [ਧਾਰਾ 24 (1) (ਏ)] ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਜਿੱਥੇ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਡੀ (ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ) ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ [ਭਾਵ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ] ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਹੈ
ਨਵੇਂ ਐਕਟ, ਯਾਨੀ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ।

ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਧਾਰਾ 24 (1) (ਬੀ) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਅਤੇ ਈ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਅਰਧ-ਕੋਲਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ
ਹੈ
ਜੋ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਹਟਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰੇਗਾ ਜਿਸ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਧਾਰਾ 24 (2) ਵਿੱਚ 'ਜਾਂ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ 'ਨਹੀਂ' ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਉਥੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਇਆ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਇਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਉੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਲਾਭਕਾਰੀ ਨਤੀਜਿਆਂ ਲਈ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ,
ਪਰ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਉੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਹੈ
2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਪਲੇਸਮੈਂਟ ਅਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ.

<u>ਧਾਰਾ 24 (2) ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 24 (2) ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ "ਭੁਗਤਾਨ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ</u>

ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਸਵਾਲ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 31 (1) ਤਹਿਤ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 31 (2) ਤਹਿਤ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਕੀ ਹਨ। ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਜਦੋਂ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਨਾਮ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ 5 ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਇੱਕ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ"। ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਰਕਮ ਕਦੋਂ ਹੈ

1894 ਦੇ ਐਕ੍ਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਭੁਗਤਾਨ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 ਦੇ ਉਪਬੰਧ

1894 ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਵੱਲ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ

'ਭੁਗਤਾਨ' ਅਤੇ 'ਜਮ੍ਹਾਂ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਪਤਾ ਕਰੋ। ਧਾਰਾ 31 (1) ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪੁਰਸਕਾਰ ਪਾਸ ਹੋਣ 'ਤੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੇਗਾ। ਭੁਗਤਾਨ ਹੈ ਸਿਰਫ ਧਾਰਾ 31 (1) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ 31 (1) ਵਿੱਚ 'ਟੈਂਡਰ' ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਵਿੱਚ 'ਜਮ੍ਹਾਂ' ਸ਼ਬਦ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 (2) ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 31 (2) ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਇੱਕ ਜਾਂ ਵਧੇਰੇ ਸੰਕਟਕਾਲੀਨ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ 'ਰੋਕਿਆ' ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਡਿਪਾਜ਼ਿਟ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ ਜੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਰਕਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਵਰਗੀਆਂ ਸੰਕਟਕਾਲੀਨ ਸਥਿਤੀਆਂ ਕਰਕੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਜੇ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਅਲੱਗ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਾਂ ਜੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਬਾਰੇ ਜਾਂ ਇਸ ਦੀ ਵੰਡ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ (ਭਾਵ ਕੁਲੈਕਟਰ) ਇਸ ਨੂੰ ਰੋਕ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ

ਜੇ ਵੰਡ ਬਾਰੇ ਵਿਵਾਦ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਰੈਫਰੈਂਸ ਕੋਰਟ ਯਾਨੀ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਈ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਅਤੇ ਸਿਰਲੇਖ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਧਾਰਾ 31 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਵਾਲੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਹਵਾਲਾ ਦੀ, ਜੋ ਧਾਰਾ 30 ਜਾਂ ਧਾਰਾ 28 ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੰਗੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦਾ।

ਧਾਰਾ 24 (2) ਉਸ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 31 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਟੈਂਡਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ 'ਭੁਗਤਾਨ' ਸ਼ਬਦ ਇੱਕ ਮੁਕੰਮਲ ਘਟਨਾ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਪਰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ

ਧਾਰਾ 31 (1) ਅਧੀਨ ਪੇਸ਼ਕਸ਼/ਟੈਂਡਰ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜੁਰਮਾਨਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ। ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾ 24 (2) ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ 'ਭੁਗਤਾਨ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 31 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਦੇ ਕੇਨ 'ਡਿਪਾਜ਼ਿਟ' ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ,

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਜੋ ਏ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਰਕਮ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ।
ਸੈਕਸ਼ਨ ੨੪ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।
ਧਾਰਾ 24 ਦੇ ਮੁੱਖ ਭਾਗ ਵਿੱਚ 'ਭੁਗਤਾਨ' ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ 'ਜਮ੍ਹਾਂ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਾ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਵਿੱਚ ਨਜਿੱਠਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜੇ ਬੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਜ਼ਮੀਨ ਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ
5 ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ 1894 ਦਾ ਐਕਟ। ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਨਾ ਪਵੇਗਾ, ਖੰਸ ਕਰਕੇ ਸੀ ਦੁਆਰਾ ਕੈਲਨ ਅਤੇ ਪਲੇਸਮੈਂਟ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ
ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਾ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਤੀਜੇ ਹਨ: () ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਜਿੱਥੇ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਕੁਝ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਹੋਲਡਿੰਗਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਹੈ, () ਜੇ
ਜੇ ਕੋਈ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਲਾਭਪਾਤਰੀ 9٪ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਡੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਆਜ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ
ਪਹਿਲੇ ਸਾਲ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ @ 15٪ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ.

ਆਕਸਫੋਰਡ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਵਿੱਚ "ਭੁਗਤਾਨ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਅਤੇ ਪਿਛਲੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ"; ਇੱਕ ਰਕਮ ਦਿਓ
ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਲਕੀ ਹੈ।

ਕੈਮਬ੍ਰਿਜ ਇੰਗਲਿਸ਼ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ, "ਭੁਗਤਾਨ" ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ:

"ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਲਈ ਪੈਸੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਪੀ. ਰਾਮਨਾਥ ਅਈਅਰ ਦਾ ਐਡਵਾਂਸ ਲਾਅ ਲੈਕਸੀਕੋਨ, ਤੀਜਾ ਐਡੀਸ਼ਨ, 2005,

ਐਫ "ਭੁਗਤਾਨ" ਦੀ ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ:

"ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ; ਸਥਿਰ: ਸੰਤੁਸ਼ਟ।

ਧਾਰਾ 31 (1) ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ "ਭੁਗਤਾਨ" ਸ਼ਬਦ ਇਸ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ "ਜਮ੍ਹਾਂ" ਸ਼ਬਦ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ
ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਭੁਗਤਾਨ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਡਿਪਾਜ਼ਿਟ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ
ਭੁਗਤਾਨ ਤੋਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇ ਰਕਮ ਦਾ ਟੈਂਡਰ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਰਕਮ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਡਿਫਾਲਟ ਲਈ ਜੁਰਮਾਨਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।
ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਡਿਫਾਲਟ, ਦੇਣਦਾਰੀ ਵਿਆਜ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ

1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ। ਧਾਰਾ 32 ਅਤੇ 33 (ਜਿਸ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿਣ ਲਈ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧਾਰਾ 31 ਅਧੀਨ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ) ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕਿਓਰਿਟੀਜ਼ ਵਿੱਚ ਰਕਮ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਨ, ਜਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਆਦਿ ਦੇ ਬਦਲੇ ਵਿਕਲਪਕ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ੀ,

ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ 15 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਆਜ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਦਾ , ਜੋ ਕਿ ਐਕਟ 2013 ਦੀ ਧਾਰਾ ਬੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 80 ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ

੩੪ ੨੦੧੩ ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ ੮੦ ਦਾ ਪਰੀ ਮੈਟੇਰੀਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਹੈ

ਵਿਆਜ ਦੀ ਦਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਰਕਮ ਰੈਫਰੈਂਸ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਨਾਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜੋ ਇਸਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਜੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ

ਧਾਰਾ 31 (2) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੋ, ਵਿਆਜ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਟੈਂਡਰ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਆਜ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ। ਇਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਕਿ ਰੈਫਰੈਂਸ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਵੀ ਧਾਰਾ ਵਿਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਵਿਆਜ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ

34. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਐਕੁਆਇਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ।

"ਜਮ੍ਹਾਂ" ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਵੱਖਰਾ ਹੈ ਅਤੇ "ਭੁਗਤਾਨ" ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ, 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਵਿੱਚ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਲਈ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਵਧੇਰੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ "ਭੁਗਤਾਨ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ

ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦ "ਜਮ੍ਹਾਂ"। ਇਸ ਤੋਂ ਉਲਟ ਮੰਨਣਾ ਧਾਰਾ 24 (2) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਈ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਉਲਟ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵੱਖੋ ਵੱਖਰੇ ਹੋਣ

ਨਤੀਜੇ। ਇਹ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੇ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਜਮ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਿਆਜ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰਨਾ ਪਏਗਾ. ਧਾਰਾ 24 (2) ਵਿੱਚ ਵੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਨਾ ਲੈਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

205. ਸਾਡੀ ਸੋਚੀ ਸਮਝੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਰਕਮ ਰੈਫਰੈਂਸ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ ਜਾਣੀ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ

31(2). ਡਿਫਾਲਟ ਦਾ ਸਮਾਪਤ ਹੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਨਤੀਜਾ ਜੋ ਕਿ ਕਿੱਥੋਂ ਆਇਆ

1893 ਤੋਂ 2013 ਤੱਕ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ 'ਤੇ ਸਿਰਫ ਵਿਆਜ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 24 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਦੇ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ

ਪੰਜ ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ, ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਹਨ, ਫਿਰ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਹੈ। ਜੇ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਉੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ।
ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਅਤੇ ਉੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੋਵੇਂ 5 ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਨਾਲ ਯੋਗ ਹਨ।

ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਿਰਫ ਰਕਮ ਦਾ ਟੈਂਡਰ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਰਕਮ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਰਕਮ ਦਾ ਟੈਂਡਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ. ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਰਕਮ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ
ਇਹ ਰਕਮ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਕਾਰਨ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਉਸ ਲਈ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜਦੋਂ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਵਿਆਜ ਦੇ ਨਾਲ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਹੈ
ਜੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਹੋਲਡਿੰਗ ਲਈ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਲਈ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਢੁਕਵੇਂ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਧਾਰਾ 77 ਅਤੇ 80 ਵਿੱਚ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਸਕੀਮ ਵੀ ਉਹੀ ਹੈ ਜੋ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 ਅਤੇ 34 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।
ਇਹ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਡੀ ਵਿਆਜ ਵਾਲੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਅਤੇ 33 ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਨਿਵੇਸ਼ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕਿਓਰਿਟੀਜ਼ ਵਿੱਚ ਵਿਆਜ ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਧਾਰਾ 34 ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 9 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
ਇੱਕ ਸਾਲ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 15 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ. ਅਸੀਂ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਨਿਆਂਇਕ ਨੋਟਿਸ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਰਕਾਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਰ ਵਿੱਚ ਵਿਆਜ ਦੀ ਦਰ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਇਹ ਰਕਮ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਅਤੇ 33 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਧਾਰਾ ੩੪ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉੱਚ ਵਿਆਜ ਦਰ ਉਪਲਬਧ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਰਕਮ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਹੈ। ਸਪੁਰਦਗੀ ਇਸ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ
ਫਾਰਮ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਉਹ ਰਕਮ ਹੈ
ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਵੇਰਵੇ, ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੀ ਮਿਤੀ ਆਦਿ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਕ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਮੰਨਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਵਾਜਬ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਸਦੀ ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੈ। ਹੇਠਾਂ
ਪੁਰਾਣੀ ਸ਼ਾਸਨ, ਇਹ ਕੁਲੈਕਟਰ ਲਈ ਇੱਕ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਤਾਰੀਖ ਜਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਸੀ
ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ, ਅਤੇ ਟੈਂਡਰ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀਆਂ ਤਾਰੀਖਾਂ. ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਜਾਂ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸਲ ਮਾਲਕ ਦੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ, ਜਾਂ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਕਾਨੂੰਨ ਨੇ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ
ਅਦਾਲਤ: ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅੱਜ ਹੈ, ਧਾਰਾ 77 ਦੇ ਤਹਿਤ. ਫਿਰ ਵੀ, ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ

ਜਦੋਂ 1894 ਦਾ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਸੀ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਾ ਕਰਨ ਕਰਕੇ ਪੂਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਇਹ ਇਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਪਹਿਲੂ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਪਿਛਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਗਲਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਾ [ਧਾਰਾ 31 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ] ਹੋਵੇਗਾ

ਜੇ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬੀ ਤੋਂ ਪੰਜ ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਹੋਵੇਗੀ

ਪਿਛਲੀ ਵਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ, ਕਿਸੇ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦਾ ਹੈ

ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ, ਜੋ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਇੱਕ ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਮਿਆਰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ, ਅਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਈ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜਦੋਂ ਇਹ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ.

ਜੇ "ਜਮ੍ਹਾਂ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸੀ ਸ਼ਬਦ "ਭੁਗਤਾਨ" ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਸੰਤੁਲਿਤਤਾ

ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 31 (2) ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨਾ ਘਾਤਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਵੀ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ

ਧਾਰਾ 24 (2)।

ਬਲੈਕ ਜ਼ ਲਾਅ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਵਿੱਚ, ਸ਼ਬਦ "ਟੈਂਡਰ" ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"ਟੈਂਡਰ, ਐਨ (16 ਸੀ) 1. ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦੀ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼; ਵਿਸ਼ੇਸ਼, ਪੈਸੇ ਦੀ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਕਰਜ਼ੇ ਜਾਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ

ਡਿਲੀਵਰੀ। ਟੈਂਡਰ ਟੈਂਡਰਿੰਗ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਲਈ ਜੁਰਮਾਨੇ ਤੋਂ ਬਚਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ, ਜੇ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਅਣਉਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਟੈਂਡਰ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਡਿਫਾਲਟ ਵਿੱਚ ਪਾ ਸਕਦੀ ਹੈ

। .ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਜਾਂ

ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ; ਸਸਕਾਰ।

ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਰਕਮ ਦਾ "ਟੈਂਡਰ" ਇਸ ਨੂੰ ਟੈਂਡਰ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨਤੀਜੇ ਤੋਂ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਕਈ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਤੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪੂਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ

ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਉਸ ਮਕਸਦ ਲਈ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਤਹਿਤ ਫੈਸਲੇ ਚੁਕਵੇਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ

ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ।

ਸਟ੍ਰਾ ਬੋਰਡ ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ, ਸਹਾਰਨਪੁਰ ਵਿੱਚ

5. ਗੋਬਿੰਦ 141, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਐਚ 141 1962 (ਸੁਪ 3) ਐਸਸੀਆਰ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਲੋੜ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ

ਕੀਤਾ318

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 33 ਦੇ ਤਹਿਤ ਏ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਡਿਸਚਾਰਜ ਜਾਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ।
ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਨੇ ਤਨਖਾਹ ਦਾ ਟੈਂਡਰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਰਕਮ ਹੋਵੇਗੀ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਕੋਈ ਕਰਮਚਾਰੀ ਤਨਖਾਹ ਲੈਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਕੇ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ:

"(8) ਆਓ ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਉੱਪਰ ਦੱਸੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਬੀ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿਚਲੇ

ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵੱਲ ਮੁੜੀਏ। ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਬਰਖਾਸਤ ਜਾਂ ਬਰਖਾਸਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ
ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਲੰਬਿਤ ਹੈ
ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਦੋ ਕਿਸਮਾਂ
ਸਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ , ਅਰਥਾਤ, ਡਿਸਚਾਰਜ ਜਾਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ. ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਦੋ ਸ਼ਰਤਾਂ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਅਰਥਾਤ, () ਭੁਗਤਾਨ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਲਈ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ () ਡੀ
ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣਾ ਜਿਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ, ਉਸ ਸ਼ਰਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਟੈਂਡਰ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ
ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਤਨਖਾਹ। ਪਰ ਜੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਤਨਖਾਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰੋ ਉਹ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਕਿ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਤਨਖਾਹ ਦਾ ਕੋਈ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਐਸ 33 ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਸਿਰਫ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਨੇ ਤਨਖਾਹ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇੱਕ

ਐਫ ਵਰਕਰ ਤਨਖਾਹ ਲੈਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਕੇ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਸੈਕਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਦੂਜੀ ਸ਼ਰਤ ਹੈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਇਹ ਲੋੜਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਰਜ਼ੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਦਿੱਲੀ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਅੰਡਰਟੇਕਿੰਗ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਿੱਚ ਵੀ. ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਅਸਲ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ,

---

[142] 1965 (1) 998

ਪਰ ਰਕਮ ਦਾ ਟੈਂਡਰ ਜੋ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ:

"4. ...ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਿਰਫ ਰਕਮ ਦਾ ਟੈਂਡਰ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਟੈਂਡਰ ਜ਼ਰੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇ ਹਰੀ ਚੰਦ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਤਨਖਾਹ ਜ਼ਰੂਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਸਫਲਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ
ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਵਸਥਾ।
(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਇੰਡੀਅਨ ਆਕਸੀਜਨ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਨਾਰਾਇਣ ਭੌਮਿਕ 143 ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ "ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਤਨਖਾਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਜੇ ਤਨਖਾਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ
ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਅਜਿਹਾ ਟੈਂਡਰ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਬਨਾਰਸ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਲਖਨਊ 144, ਧਾਰਾ 14 (2) (ਸੀ) ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ
ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1922 ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ ੧੬ ਦੇ ਤਹਿਤ "ਭੁਗਤਾਨ" ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਦੁਆਰਾ ਲਾਭਅੰਸ਼ ਦੀ ਅਸਲ ਪ੍ਰਾਪਤੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਇਸ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਮੈਂਬਰ ਇਸ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਇਸ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ:

"5. … ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜੇ ਡਾਲਮੀਆ ਬਨਾਮ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ। ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਦਿੱਲੀ, 53 ਆਈਟੀਆਰ 83 ਕਿ ਧਾਰਾ 16 (2) ਵਿੱਚ "ਭੁਗਤਾਨ" ਸ਼ਬਦ ਮੈਂਬਰ ਦੁਆਰਾ ਲਾਭਅੰਸ਼ ਦੀ ਅਸਲ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ: ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਲਾਭਅੰਸ਼ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਧਾਰਾ 16 (2) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕੰਪਨੀ
ਆਪਣੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਲਾਭਅੰਸ਼ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਉਂਦਾ ਹੈ। …"

ਧਾਰਾ 24 (2) ਵਿੱਚ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। "ਭੁਗਤਾਨ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਧਾਰਾ 24 (2) ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਕਿ
"ਜਮ੍ਹਾਂ" ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। "ਭੁਗਤਾਨ" ਵਿੱਚ "ਜਮ੍ਹਾ" ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ,
ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਸੰਸਦ ਨੇ ਮੁੱਖ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੁੰਦੀ, ਜੇ ਅਰਥ ਇਕੋ ਜਿਹੇ ਹੁੰਦੇ. ਅਦਾਲਤ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਜੋੜ ਜਾਂ ਘਟਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਦੇਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ

---

[143] (1968) 1 94

[144] (1969) 2 316

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਸਾਦਾ ਅਤੇ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਅਰਥ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ
ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਵਾਧਾ
ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕਟੌਤੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਜੋੜਨਾ ਜਾਂ ਘਟਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਵੱਖਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ,
ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੈਕਸਿਮ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ "ਇੱਕ ਵਰਬਿਸ ਲੇਗਿਸ ਨਾਨ
ਇਹ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ". ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਵਿੱਚ (14ਵਾਂ ਸੰਸਕਰਣ)
ਜਸਟਿਸ ਜੀ.ਪੀ. ਸਿੰਘ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 24 (2) ਵਿੱਚ "ਜਮ੍ਹਾਂ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ
ਅਣਦੇਖੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਸੰਸਦ ਨੇ ਇੱਕੋ
ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਅਰਥ ਵਾਲੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ
ਸ਼ਬਦ "ਭੁਗਤਾਨ" ਅਤੇ "ਜਮ੍ਹਾਂ" ਦਾ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰਾ ਅਰਥ ਹੈ. ਭੁਗਤਾਨ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ
ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਿ
ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਦਾਇਗੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਆਜ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਹੋ ਸਕਦਾ
ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ। ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਵੀ "ਭੁਗਤਾਨ" ਅਤੇ "ਜਮ੍ਹਾਂ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ,
ਸਧਾਰਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਅਰਥ ਇੱਕੋ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ; ਕੁਦਰਤੀ ਅਤੇ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਆਕਰਣ ਦਾ ਅਰਥ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਿਧਾਂਤ ਡੀ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ
ਜਸਟਿਸ ਜੀ.ਪੀ. ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਆਖਿਆ (ਪੰਨਾ 91 ਤੇ) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ:
"... ਕੁਦਰਤੀ ਅਤੇ ਵਿਆਕਰਣਿਕ ਅਰਥ। ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਬਦ
ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ, ਸਾਧਾਰਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਝੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ
ਅਤੇ ਵਾਕਾਂਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਵਾਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਆਕਰਣ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਹ ਕੁਝ ਬੇਤੁਕੀ ਜਾਂ
ਈ ਵੱਲ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ
ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣ ਲਈ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਲਾਰਡ ਬਰੋਮ ਦੇ
ਅਨੁਸਾਰ, "ਸਹੀ ਤਰੀਕਾ" ਹੈ, "ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੈਣਾ ਜਿਵੇਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹ ਅਰਥ ਲੈਣਾ ਜੋ
ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹ ਅਰਥ ਲੈਣਾ ਜੋ
ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਸਾਰੀ
ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਦੁਆਰਾ, ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਜਾਂ ਬਦਲਿਆ
ਜਾਂਦਾ ਹੈ "; ਅਤੇ ਵਿਸਕਾਊਂਟ ਹੈਲਡੇਨ, ਐਲ.ਸੀ. ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਜੇ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ "ਕੁਦਰਤੀ ਅਰਥ ਹੈ ਤਾਂ ਅਸੀਂ
ਉਸ ਅਰਥ ਤੋਂ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ
ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ, ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਾਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ
ਇਸ ਲਈ. ਲਾਰਡ ਵੈਨਸਲੇਡੇਲ ਨੇ ਇਕ ਉਦਾਹਰਣ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੀ
ਨਿਯਮ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ: "ਇੱਛਾਵਾਂ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਲਿਖਤੀ ਯੰਤਰਾਂ ਦਾ ਅਰਥ ਕੱਢਣ ਵਿੱਚ, ਸ਼ਬਦ ਦੇ
ਵਿਆਕਰਣ ਅਤੇ ਸਾਧਾਰਨ ਅਰਥਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਕੁਝ ਬੇਤੁਕੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਜਾਂ
ਬਾਕੀਆਂ ਨਾਲ ਕੁਝ ਅਸਹਿਮਤੀ ਜਾਂ ਅਸੰਤੁਲਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ
ਉਸ ਯੰਤਰ ਦਾ ਜਿਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਵਿਆਕਰਣ ਅਤੇ ਸਧਾਰਣ

ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਬੇਤੁਕੀ ਅਤੇ ਅਸੰਤੁਲਨ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾ ਸਕੇ, ਪਰ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ". ਅਤੇ ਲਾਰਡ ਐਟਕਿਨਸਨ ਨੇ ਕਿਹਾ: "ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਧਾਰਨ ਵਿਆਕਰਣ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਨਾ ਹੋਵੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਵਾਪਰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹ ਹਨ

ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਉਹ ਵੱਖਰੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸਨ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਧਾਰਨ ਵਿਆਕਰਣ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਤੋਂ". 28 ਵਿਸਕਾਊਂਟ ਸਾਈਮਨ, ਐਲ.ਸੀ. ਨੇ ਕਿਹਾ: "ਸੁਨਹਿਰੀ ਨਿਯਮ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਧਾਰਨ ਅਰਥ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ". ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਅਤੇ ਸਾਧਾਰਨ ਅਰਥ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ

"ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਜਿਸ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਅਰਥ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ" ਤੋਂ ਵੱਖ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ". ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਾਂ ਨੂੰ ਜੱਜਾਂ ਦੁਆਰਾ "ਨੀਤੀ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ" ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ "ਇੱਕ ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਨ ਵਿਆਖਿਆ ਅਪਣਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੇ ਉਹ ਲੱਭ ਸਕਦੇ ਹਨ
ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਸਮੱਗਰੀ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਉਹ ਹਨ

ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਾਇਤਾ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ
ਸੰਸਦ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨੀਤੀ ਬਾਰੇ". ਨਿਯਮ ਦੇ ਆਧੁਨਿਕ ਬਿਆਨ ਲਈ, ਕੋਈ ਵੀ ਗਲੈਸਡੇਲ ਦੇ ਲਾਰਡ ਸਾਈਮਨ ਦੇ ਭਾਸ਼ਣ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ: "ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕਹੀ ਗਈ ਗੱਲ ਦਾ ਅਰਥ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਸੰਸਦ ਦਾ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਅਧੀਨ ਰਹਿਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦਾ ਖਰੜਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀਜਨਕ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਉਸਾਰੀ ਦੇ 'ਸੁਨਹਿਰੀ ਨਿਯਮ' ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ, ਭਾਵ ਕਾਨੂੰਨੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਵਿਆਕਰਣ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੜ੍ਹਨਾ
ਅਤੇ ਮੁੱਢਲੀ ਭਾਵਨਾ ਜੋ ਇਹ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੀ ਹੈ, ਬਿਨਾਂ

ਅਣਗਹਿਲੀ ਜਾਂ ਵਾਧਾ। ਬੇਸ਼ਕ, ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਸਿਹਰਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

ਚੰਗੀ ਸਮਝ ਨਾਲ; ਤਾਂ ਜੋ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੀ ਪਹੁੰਚ ਅਨਿਆਂ, ਬੇਤੁਕੀ, ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਨੁਕਸਾਨ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਸੋਧਿਆ ਜਾ ਸਕੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ। ਨਿਯਮ ਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਪਰੋਕਤ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ "

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਉਸੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕੋ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਧਾਰਨਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਉਹ ਇੱਕੋ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ. ਹੇਠ ਾਂ ਦਿੱਤਾ ਹਵਾਲਾ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ ਏ
(ਪੰਨਾ 395 'ਤੇ ਜਸਟਿਸ ਜੀ.ਪੀ. ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ):

"..... ਜਦੋਂ ਇੱਕੋ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇੱਕੋ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਵੱਖੋ ਵੱਖਰੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਧਾਰਨਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕੋ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ.

ਸਟੈਂਪ ਐਕਟ, 1899 ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ 'ਵੱਖਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਅਰਥ ਕੱਢਣ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣ ਵਿੱਚ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਅਰਥ ਧਾਰਾ 6 ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ 'ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦੋ ਜਾਂ ਵਧੇਰੇ ਵਰਣਨ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ,

ਵੈਂਕਟਰਮਾ ਅਈਅਰ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਜਦੋਂ ਕਿਸੇਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਦੋ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਯਾਤ ਦੇ ਦੋ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋਵੇਗਾ
ਉਹ ਇੱਕੋ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਬੰਬੇ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1888 ਦੀ ਧਾਰਾ 3 (ਐਫਐਫ) ਦੇ ਤਹਿਤ 'ਲਾਭ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਕੱਢਦੇ ਸਮੇਂ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ
'ਲਾਭ ਜਾਂ ਲਾਭ', ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸ਼ਬਦਕੋਸ਼ ਡੀ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ
ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਇਹ ਮੰਨਣ ਲਈ ਕਿ 'ਲਾਭ' ਸ਼ਬਦ 'ਮੁਨਾਫਾ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਸਮਾਨਾਰਥੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਵਿੱਤੀ ਜਾਂ ਵਪਾਰਕ ਮੁਨਾਫ਼ਿਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਕੁਝ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਕੋਈ ਲਾਭ ਜਾਂ ਲਾਭ ਜਾਂ ਮੁੱਲ ਵਾਧਾ 'ਲਾਭ' ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ.....

***14. ਬ੍ਰਾਈਟਨ ਪੈਰਿਸ਼ ਗਾਰਡੀਅਨਜ਼ ਬਨਾਮ ਸਟ੍ਰੈਂਡ ਯੂਨੀਅਨ ਗਾਰਡੀਅਨਜ਼, (1891) 2 ਕਿਊਬੀ 156, ਪੰਨਾ 167 (ਸੀਏ); ਆਰਥਰ ਪਾਲ ਬੈਂਥਲ ਏਆਈਆਰ 1956 ਐਸਸੀ 35, ਪੰਨਾ 38 : 1955 (2) ਐਸਸੀਆਰ 842; ਬਨਾਮ ਈਸਟ ਵੈਸਟ ਇੰਪੋਰਟ ਐਂਡ ਐਕਸਪੋਰਟ (ਪੀ.) ਲਿਮਟਿਡ,
ਜੈਪੁਰ ਏਆਈਆਰ 1989 ਐਸਸੀ 836, ਪੰਨਾ 838 : (1989) 1 ਐਸਸੀਸੀ 760; ਬੀ.ਆਰ.
ਐਂਟਰਪ੍ਰਾਈਜ਼ਜ਼ ਬਨਾਮ ਐਂਟਰਪ੍ਰਾਈਜ਼ਜ਼ ਵੀ. ਯੂ.ਪੀ. ਹਵਾਈ ਸੈਨਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ 1999 ਐਸਸੀ 1867, ਪੰਨਾ 1902: (1999) 9 ਐਸਸੀਸੀ 700 (ਆਰਟੀਕਲ 298 ਵਿੱਚ 'ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ' ਦਾ ਆਰਟੀਕਲ 301 ਵਿੱਚ 'ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਵਣਜ' ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਅਰਥ ਹੈ); ਸ਼੍ਰੀ ਈਸ਼ਾਲ ਅਲਾਇ ਸਟੀਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਜੈਸਵਲਾਸ ਨੇਕੋ ਲਿਮਟਿਡ, ਜੇਟੀ 2001 (3) ਐਸਸੀ 114, ਪੰਨਾ 119: (2001) 3 609 : 2001 1161 (ਸ਼ਬਦ "
ਧਾਰਾ 138 ਐਨ.ਆਈ. ਐਕਟ, 1881 ਵਿੱਚ ਬੈਂਕ ਅਤੇ 'ਬੈਂਕ'
ਦਾ ਅਰਥ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ); ਓਰੀਐਂਟਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਵੀ. ਹੰਸਰਾਜਭਾਈ ਬਨਾਮ ਕੋਡਾਲਾ ਏਆਈਆਰ 2001 ਐਸਸੀ 1832, ਪੰਨਾ 1842: (2001)
5 ਐਸਸੀਸੀ 175; ਕੈਲਾਸ਼ ਨਾਥ ਅਗਰਵਾਲ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ੀਆ ਇੰਡਸਟ ਐਂਡ ਇਨਵ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਯੂਪੀ, 2003 ਏਆਈਆਰ ਐਸਸੀਡਬਲਯੂ 1358, ਪੰਨਾ 1365: (2003) 4 ਐਸਸੀਸੀ 305, ਪੰਨਾ 313. (ਸ਼ਬਦ 'ਕਾਰਵਾਈ' ਅਤੇ 'ਮੁਕੱਦਮਾ'

ਇੱਕੋ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਵੱਖਰੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਹੈ); ਪਰ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪਾਠਕ ਬਨਾਮ ਆਈਸੀਡੀਐਸ ਲਿਮਟਿਡ, (2006) 13 ਐਸਸੀਸੀ 322: ਏਆਈਆਰ 2007 ਐਸਸੀ 168 ਵਿੱਚ ਵੱਖਰਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਜ਼ੈਨਿਥ ਸਟੀਲ ਟਿਊਬਜ਼ ਬਨਾਮ ਸਿਕਾਮ ਲਿਮਟਿਡ, (2008) 1 ਐਸਸੀਸੀ 533: ਏਆਈਆਰ 2008 ਐਸਸੀ 451 ਕੇਸ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ; ਡੀ.ਐਲ.ਐਫ. ਕੁਤਬ ਐਨਕਲੇਵ
ਕੰਪਲੈਕਸ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਟਰੱਸਟ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ,

2003 ਏਆਈਆਰ ਐਸਸੀਡਬਲਯੂ 1046, ਪੰਨਾ 1057: ਏਆਈਆਰ 2003 ਐਸਸੀ 1648: (2003) 5
ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 622 (ਇੱਕ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ 'ਉਸਦੀ ਆਪਣੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ' ਅਤੇ 'ਇਸਦੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ', ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਰਥ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ)"

ਕ੍ਰਾਫੋਰਡ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਿਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ। ਸਪੁਨਰ 145 ਅਤੇ

ਲਾਰਡ ਹਾਵਰਡ ਡੀ ਵਾਲਡੇਨ ਬਨਾਮ ਆਈਆਰਸੀ ਅਤੇ ਏਐਨਆਰ 146 ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ:

"... ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਐਕਟ ਦੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਨੁਕਸਦਾਰ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ, ਅਸੀਂ ਨਿਰਮਾਣ ਦੁਆਰਾ ਮੇਕਅਪ ਦੀਆਂ ਕਮੀਆਂ ਨੂੰ ਜੋੜ ਜਾਂ ਸੁਧਾਰ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ ਜੋ ਉਥੇ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ.

...

ਕਿਸੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਲਈ ਕੁਝ ਹੋਰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈ ਕੇ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਗਲਤ ਅਤੇ ਖਤਰਨਾਕ ਹੈ. ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਬੋਲਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ
ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਦੁਬਾਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਕੋਲ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਵੀ.ਐਲ.ਐਸ. ਫਾਈਨਾਂਸ ਲਿਮਟਿਡ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ:

"17. ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜੋੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਗੈਰ-ਅੜਿੱਕੇ ਵਾਲੀ ਧਾਰਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਰਚਨਾ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਕੰਪਨੀ ਲਾਅ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ. ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਇਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ
ਲਾਅ ਬੋਰਡ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਦਾਲਤ
ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਰਚਨਾ ਲਈ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। <u>ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸੂਝ-ਬੂਝ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਦੀ ਅਗਾਊਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਲਈ ਹੈ</u>

[145] (1846) 6 ਮੂਰ ਪੀਸੀ 1

[146] (1948) 2 825

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਕੰਪਨੀ ਲਾਅ ਏ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਜੁਰਮ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ
ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਜੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਐਕਟ ਵਿੱਚ "ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਅਗਾਊਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਾਲ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਅਦਾਲਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਜੋੜਨ ਤੋਂ ਬਚਦੀ ਹੈ ਅਤੇ

ਬੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਰਫ ਅਸਾਧਾਰਣ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਂਦੀ ਹੈ
ਐਕਟ ਦਾ ਮਕਸਦ ਜਾਂ ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਨ ਅਰਥ ਦੇਣਾ। ਇਹ ਵੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਇੱਕ ਮੁੱਖ ਨਿਯਮ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਬਦਾਂ, ਵਾਕਾਂਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਵਾਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ, ਸਿੱਧੇ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਰਥ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ. ਜਦੋਂ ਭਾਸ਼ਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ
ਇਸਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਇੱਕ ਸਾਧਾਰਨ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਕੋਈ ਵਾਧਾ ਜਾਂ ਨਹੀਂ
ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਜਾਂ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਨੂੰਨ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਨਰਮੀ ਦੀ ਲੋੜ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਡਿਫਾਲਟ ਤਕਨੀਕੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਦੀ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਡਿਫਾਲਟ ਹੋਏ
ਪ੍ਰਬੰਧ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਭਾਰਤ ਐਲੂਮੀਨੀਅਮ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਕੈਸਰ ਐਲੂਮੀਨੀਅਮ ਟੈਕਨੀਕਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਇੰਕ ਵਿੱਚ।[147], ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ:

65. ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਸੋਰਾਬਜੀ ਨੇ ਵੀ ਸਹੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ
ਡੁਪੋਰਟ ਸਟੀਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਵਿੱਚ ਲਾਰਡ ਡਿਪਲਾਕ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰੀਖਣ। ਸਰਸ, (1980) 1 ਡਬਲਯੂਐਲਆਰ 142. ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਹਾਊਸ ਆਫ ਲਾਰਡਜ਼ ਨੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਅਪੀਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਪਹੁੰਚ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ; ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ
ਦੇਖਿਆ ਕਿ: (ਪੰਨਾ 157 -)

"... ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਸਦ ਨੇ ਆਪਣਾ ਇਰਾਦਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਤੱਕ।
ਜਿੱਥੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਅਰਥ ਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਜੱਜਾਂ ਲਈ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ
ਇ
ਸ ਦੇ ਸਿੱਧੇ ਅਰਥਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਵਜੋਂ ਕਲਪਨਾਤਮਕ ਜੀ ਅਸਪਸ਼ਟਤਾਵਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਕਰਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਖੁਦ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਅਣਸੁਖਾਵੇਂ, ਜਾਂ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਨਿਆਂਪੂਰਨ ਜਾਂ ਅਨੈਤਿਕ ਵੀ ਹੋਣਗੇ. ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿਵੇਂ ਕਿ

---

147 (2012) 9 552

ਉਦਯੋਗਿਕ ਸਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ, ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਮਤਭੇਦਾਂ ਲਈ ਜਗ੍ਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ, ਕੀ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਨੈਤਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ. ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਸੰਸਦ ਦੀ ਰਾਏ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)
ਉਸੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਅੱਗੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ: (ਡਬਲਯੂਐਲਆਰ ਪੰਨਾ 157 ਐਫ)

"... ਪਰ ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਨੂੰ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)
***

67. ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 2 (2) ਵਿੱਚੋਂ "ਸਿਰਫ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਛੱਡਣਾ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਗ 1 ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਿਚੋਲਗੀ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 2 (2) ਭਾਗ 1 ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਿਚੋਲਗੀਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਕਰੇਗੀ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਸੈਕਸ਼ਨ 2 (2) ਨੂੰ ਸਾਦਾ ਪੜ੍ਹਨ ਨਾਲ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਗ 1 ਇਸ ਵਿੱਚ ਸੀਮਤ ਹੈ
ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਿਚੋਲਗੀਆਂ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ। ਅਸੀਂ ਵਿਦਵਾਨ ਸਲਾਹਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ
ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ, ਕਿ ਸੰਸਦ ਨੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਿਚੋਲਗੀਆਂ ਤੱਕ ਭਾਗ 1 ਦੀ ਪ੍ਰਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਵਿਧਾਨਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ
ਖੇਤਰੀ ਸਿਧਾਂਤ[ਸੋਧੋ] ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 ਦਾ ਭਾਗ 1 ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਜਗ੍ਹਾ / ਸੀਟ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀਆਂ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

***

82. ਕੀਤੀ ਗਈ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਾਰਨ
ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਭਾਗ 1 ਸੀ
ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਵਿਚੋਲਗੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਲਈ, ਧਾਰਾ 2 (2) ਵਿਚ ਕੁਝ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ. ਸੈਕਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ ਕਿ "ਇਹ ਹਿੱਸਾ ਉੱਥੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦਾ ਸਥਾਨ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਹੜੀਆਂ ਵਿਚੋਲੀਆਂ ਹਨ
ਇਸ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ। ਦੇ ਉਲਟ ਹੋਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਧਾਰਾ 2 (2) ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਇਰਾਦੇ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼, ਅਜਿਹੀ ਏ
ਵਿਆਖਿਆ ਧਾਰਾ 2 (2) ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਸਖਤ ਅਤੇ ਅਣਉਚਿਤ ਮੁੜ ਲਿਖਣ/ ਬਦਲਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਸੋਰਾਬਜੀ ਨੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢਕਾਲਤ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1996 ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਪਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਭੁਸ਼ਾ/ਸ਼ਬਦ। ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਪੁਨਰਗਠਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਅਰਥ ਕੱਢਦੇ ਸਮੇਂ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਇਸ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਵਿੱਚ
ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਇਸਤਰੀ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਨਵੀਂ ਜੈਕੇਟ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ
ਪੁਰਾਣੇ ਦੇ ਕ੍ਰੀਜ਼ ਤੋਂ ਬਾਹਰ. ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਿੱਟਿਆਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਸਨ
ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ:

"7. ... ਨਿਯਮ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਸਾਧਾਰਨ, ਵਿਆਕਰਣਕ ਅਤੇ ਪੂਰਾ ਅਰਥ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ -
ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਉਚਿਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੀ ਹੈ
ਇਹ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨਾ ਕਿ ਇਸਦਾ ਕੀ ਇਰਾਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਬੇਤੁਕੀ ਜਾਂ ਵਿਗਾੜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸਮੱਗਰੀ - ਅੰਦਰੂਨੀ ਜਾਂ ਬਾਹਰੀ - ਨਿਯਮ ਤੋਂ ਵੱਖ ਹੋਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਹੈ.

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਮੈਂਬਰ, ਬੋਰਡ ਆਫ ਰੈਵੇਨਿਊ ਬਨਾਮ ਆਰਥਰ ਪਾਲ ਵਿੱਚ
ਬੈਂਥਲ 148 ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੰਨਿਆ:

"4. ਅਸੀਂ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਅਯੋਗ ਹਾਂ ਕਿ ਸ਼ਬਦ
. 5 ਵਿੱਚ "ਪਦਾਰਥ" ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਉਹੀ ਅਰਥ ਦਰਸਾਉਣਾ ਸੀ ਜੋ . 6 ਵਿੱਚ "ਵਰਣਨ" ਸ਼ਬਦ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਸ਼ਬਦ "ਵੱਖਰੇ ਮਾਮਲੇ" ਵੱਖਰੀਆਂ "ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ" ਤੋਂ ਕੁਝ ਵੱਖਰਾ ਹੋਵੇਗਾ. ਦੋ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ
ਇੱਕੋ ਵਰਣਨ ਦੇ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਸਭ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ, ਉਹ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ
ਵੱਖਰਾ।

ਜੇ ਬਲੈਕ-ਏਕੜ ਨੂੰ ਵੇਚਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵ੍ਹਾਈਟ-ਏਕੜ ਨੂੰ ਨੂੰ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਵੱਖਰੇ ਮਾਮਲੇ ਹਨ। ਪਰ ਜੇ ਬਲੈਕ-ਏਕੜ ਨੂੰ ਕੋਲ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ

148 1955 (2) 842

ਚਿੱਟੇ ਏਕੜ ਤੋਂ ਵਾਈ ਤੱਕ, ਦੋਵੇਂ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਇੱਕੋ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਹ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ ਤੇ ਵੱਖਰੇ ਮਾਮਲੇ ਹੋਣਗੇ.

ਜੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 5 ਵਿੱਚ 'ਵੱਖਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਜੋਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਅਜਿਹਾ ਕਹਿਣ ਨਾਲੋਂ ਸੌਖਾ ਹੁੰਦਾ। ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਯਾਤ ਦੇ ਦੋ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਦੋ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕੋ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਸਿੱਟਾ ਇਹ ਨਿਕਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਵਿੱਚ "ਵੱਖਰੇ ਮਾਮਲੇ" ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਵਿੱਚ "ਵਰਣਨ" ਦੇ ਵੱਖੋ ਵੱਖਰੇ ਅਰਥ ਹਨ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਬਨਾਮ ਮੈਸਰਜ਼ ਈਸਟ ਵੈਸਟ ਇੰਪੋਰਟ ਐਂਡ ਐਕਸਪੋਰਟ (ਪੀ) ਲਿਮਟਿਡ 149 ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ:

"7. ਵਿਆਖਿਆ ਵਿੱਚ ਦੋ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਬਿੰਦੂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: ਪਹਿਲੇ ਨੂੰ "ਅੰਤ ਵਿੱਚ" ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਪਿਛਲਾ ਸਾਲ" ਅਤੇ ਦੂਜਾ, ਜੋ ਮੁੱਦੇ ਵਿੱਚ ਹੈ, "ਅਜਿਹੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੇ ਦੌਰਾਨ" ਹੈ. ਮਾਲੀਆ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸੇ ਵਿਆਖਿਆ ਵਿੱਚ ਸਮੇਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦਾ ਵੱਖਰਾ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ "ਅਜਿਹੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੇ ਦੌਰਾਨ" ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਇਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸੀ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੇ ਆਖਰੀ ਦਿਨ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਦੱਸੋ, ਉੱਥੇ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਮਾਲੀਆ ਲਈ ਵਕੀਲ ਦੇ ਸਟੈਂਡ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਹਨ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਇਕ ਵੱਖਰਾ ਇਰਾਦਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਕਈ ਹੋਰ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੇ ਵੀ ਇਸੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ ਜਦੋਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਇਕੋ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨਕ ਕਰਨ ਲਈ ਵੱਖਰੇ ਅਰਥ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਇਰਾਦਾ।[150]

---

[149] (1989) 1 ਐਸਸੀਸੀ 760

[150] ਬੀ.ਆਰ. ਐਂਟਰਪ੍ਰਾਈਜ਼ਜ਼ ਬਨਾਮ ਯੂ.ਪੀ. ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. ਰਾਜ, (1999) 9 ਐਸਸੀਸੀ 700; ਕੈਲਾਸ਼ ਨਾਥ ਅਗਰਵਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ। v. ਪ੍ਰਦੇਸ਼ੀਆ ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਐਂਡ ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਯੂ.ਪੀ. ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ., (2003) 4 305 (ਜਿਸ ਨੇ "ਕਾਰਵਾਈ" ਅਤੇ "ਮੁਕੱਦਮੇ" ਦੀ ਵੱਖਰੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ; ਡੀ.ਐਲ.ਐਫ. ਕੁਤਬ ਐਨਕਲੇਵ ਕੰਪਲੈਕਸ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਟਰੱਸਟ ਬਨਾਮ ਡੀ.ਐਲ.ਐਫ. ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, (2003) 5 ਐਸਸੀਸੀ 622 (ਜਿੱਥੇ "ਉਸਦੀ ਕੀਮਤ ਤੇ" ਅਤੇ "ਇਸਦੀ ਕੀਮਤ ਤੇ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਵੱਖੋ ਵੱਖਰੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਜੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ.

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਏ
ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਹੀ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ / ਜਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਧਾਰਾ 31 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਰੈਫਰੈਂਸ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਇਸ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਾਂ
1894, ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਜਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਆਜ ਹੁੰਦਾ ਹੈ. ਇਸ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਤਰਕ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਰਾਜ ਬੀ ਨਾਲ ਰਕਮ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖ ਰਿਹਾ ਹੈ
ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਇਸਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਪਰ ਇਹ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਆਜ ਦੇ ਨਾਲ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਟੈਂਡਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਪਰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਿਭਾਈ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ
ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਹ ਸੀ ਪੇਅ ਵਿੱਚ ਡਿਫਾਲਟ ਕਰਨ ਲਈ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਸਿਰਫ ਵਿਆਜ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪੈਸਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ
ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਾਲ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 24 (2) ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ "ਭੁਗਤਾਨ" ਵਿੱਚ ਇਸਦੇ ਅਰਥ ਵਿੱਚ "ਜਮ੍ਹਾਂ" ਸ਼ਬਦ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ
ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31, ਡੀ 'ਰੋਕਿਆ' ਜਾਣ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 31 (2) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ
ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਭਾਵੇਂ ਰਕਮ ਧਾਰਾ 55 ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਜਾਂ ਸਥਾਈ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਹੋਵੇ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਆਜ ਹੋਵੇਗਾ, ਪਰ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।
ਜੇ ਰਕਮ ਦਾ ਟੈਂਡਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ , ਤਾਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਦੇਣਦਾਰੀ
ਇਹ ਰਕਮ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਵਿਆਜ ਮਿਲੇਗਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਦੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਰਕਮ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਪਰ ਵਧੇਰੇ ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਮੰਗਦਾ ਹੈ
ਮੁਆਵਜ਼ਾ, ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਇਹ ਕਹਿਣ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ (ਉਹ ਐਫ ਦੁਆਰਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
ਕੁਲੈਕਟਰ)। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਰੈਫਰੈਂਸ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।

<u>ਧਾਰਾ 55 ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਸਥਾਈ ਆਦੇਸ਼</u>
ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ
ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 55 ਤਹਿਤ ਨਿਯਮ ਬਣਾਏ ਹਨ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਥਾਈ ਆਦੇਸ਼/ਹਦਾਇਤਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ
ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 283 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਰਕਾਰੀ ਧਨ ਵਿੱਚ। ਇਹ ਸਥਾਈ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਨਿਯਮ ਪੁਰਾਣੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹਨ; ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਲਈ ਰਕਮ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਨੋਟਿਸ

ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਇਕੱਤਰ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਜੇ ਉਹ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਵਾਲੇ 'ਤੇ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ, ਤਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਰਕਮ ਦਾ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਮਾਲੀਆ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਦੇਵੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਬਕਾਇਆ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾਲ ਦਿੱਤੇ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ (ਨਿਸ਼ਾਨਬੱਧ)।

ਈ), ਜੁਦੋਂ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਤਾ ਆਖਰਕਾਰ ਭੁਗਤਾਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੀ ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਮ ਮਾਲੀਆ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ੀ। ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ (ਬਿਹਾਰ ਅਤੇ ਉੜੀਸਾ) 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 55 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਯਮ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਦਾ ਨਿਯਮ 10 ਇੱਥੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"10. ਧਾਰਾ 12 (2) ਅਧੀਨ ਇਨਾਮ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 31 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਜੋ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸਨ ਜਦੋਂ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਕਹੇਗਾ, ਇਹ ਵੀ ਸੂਚਿਤ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਆਜ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੇ ਉਹ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਉਹ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ, ਅਤੇ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ, ਤਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਆਪਣੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜੋ ਲੋੜੀਂਦੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ, <u>ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਮਾਲੀਆ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਦੇਵੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਬਕਾਇਆ ਹਨ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ</u> ਕਿਉਂਕਿ ਨਾਲ ਦਿੱਤੇ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ (ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ)। ਅਧਿਕਾਰੀ ਕਰੇਗਾ ਅਜਿਹੀਆਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ੀ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਵੀ ਦਿਓ, ਉਹ ਖਜ਼ਾਨਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਤਾ ਆਖਰਕਾਰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾਧਾਰਨ ਮਾਲੀਆ ਜਮ੍ਹਾਂ। ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ, ਬਕਾਇਆ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਉਹ ਪਿੰਡ ਜਿਸ ਨਾਲ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਤਾ ਸਬੰਧਤ ਹਨ, ਤਾਂ ਜੋ ਗੈਰ ਹਾਜ਼ਰੀ ਕਾਰਨ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਅਣਵੰਡੀ ਰਕਮ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਨੂੰ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਦੁਆਰਾ ਭੁਗਤਾਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਚਾਹੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ, ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਵੱਲੋਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿਖਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਅਸਾਮ ਰਾਜ ਵਿੱਚ, ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 55 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਯਮ ਵੀ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਨਿਯਮ 9 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਜੇ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਮੰਗਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਰਕਮ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣੀ ਪਵੇਗੀ। ਨਿਯਮ 9 ਇੱਥੇ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

"9. ਧਾਰਾ 12 (2) ਅਧੀਨ ਇਨਾਮ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 31 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ, ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ
ਲਈ ਜੋ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਸਮੇਂ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਕੁਲੈਕਟਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਕਹੇਗਾ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ,
ਜੇ ਉਹ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਉਹ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ
ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਲਈ, ਉਹ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜੋ ਲੋੜੀਂਦਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਡਬਲਯੂਡਬਲਯੂ ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਮਾਲੀਆ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰੇਗਾ।
ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਬਕਾਇਆ ਹਨ, ਅਤੇ
ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਜਾਂ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਡੀ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਅਜਿਹੀਆਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ੀ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਵੀ ਦੇਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਖਜ਼ਾਨੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਤਾ ਆਖਰਕਾਰ ਰਕਮ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ
ਜ਼ਮ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀ ਗਈ, ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਆਮ ਮਾਲੀਆ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ,
ਈ
ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਨੇੜੇ ਬਕਾਇਆ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰੋ ਜਿਸ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਗੈਰ ਹਾਜ਼ਰੀ ਕਾਰਨ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਅਣਵੰਡੀ ਰਕਮ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਜਦੋਂ ਵੀ
ਭੁਗਤਾਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ

ਐਫ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿਖਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ ੧੯੬੫ ਵਿੱਚ ੧੮੯੪ ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ ੫੫ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜੀ ਕੇਰਲ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਵੀ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ (ਕੇਰਲ) ਨਿਯਮ, 1990 ਦੇ ਨਿਯਮ 14 (2) ਨੂੰ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 55 ਤਹਿਤ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਇਨਾਮ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਾਂ ਰਕਮ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਮਾਲੀਆ ਜਮ੍ਹਾਂ (ਖਜ਼ਾਨਾ) ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।
ਪੁਰਸਕਾਰ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ ਬਿਹਾਰ ਅਤੇ ਉੜੀਸਾ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ।

228. ਸਥਾਈ ਆਦੇਸ਼ ਨੰਬਰ 28 1909 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਦਿੱਲੀ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਪੈਰਾ 74 ਅਤੇ 75 ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਪੰਜ ਤਰੀਕੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਸਨ:

"74. ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ।—ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਪੰਜ ਤਰੀਕੇ ਹਨ:
(1) ਸਿੱਧੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੁਆਰਾ, ਪੈਰਾ 75 (ਆਈ) ਇੰਫਰਾ ਦੇਖੋ

ਖਜ਼ਾਨੇ ਬਾਰੇ ਆਰਡਰ ਦੁਆਰਾ, ਪੈਰਾ 75 () ਇੰਫਰਾ ਦੇਖੋ

ਮਨੀ ਆਰਡਰ ਦੁਆਰਾ, ਪੈਰਾ 75 () ਇੰਫਰਾ ਦੇਖੋ

ਚੈੱਕ ਦੁਆਰਾ, ਪੈਰਾ 75 (V) ਇੰਫਰਾ ਦੇਖੋ

(5) ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਕੇ, ਪੈਰਾ 75 (ਵੀ) ਇੰਫਰਾ ਦੇਖੋ

75. ਸਿੱਧੇ ਭੁਗਤਾਨ।— * ** *

(v) ਖਜ਼ਾਨਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਣ ਦੁਆਰਾ:- ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਨਾਮ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਵਿੱਚ
ਧਾਰਾ 12 (2) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 31 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਭੁਗਤਾਨ ਦਾ ਟੈਂਡਰ ਦੇਣਾ
ਅਜਿਹੇ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਸਮੇਂ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਵੀ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਉਹ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਜੇ ਉਹ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲੇ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵਿਆਜ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਜੋ ਲੋੜੀਂਦੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ, ਖਜ਼ਾਨੇ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਰਕਮ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੀ ਹੈ
ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਮਾਲੀਆ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਉਹ ਹਨ
ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਬਕਾਇਆ ਅਤੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਜਿਹੀਆਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ੀ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਵੀ ਦੇਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਖਜ਼ਾਨੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਤਾ ਆਖਰਕਾਰ ਰਕਮ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ
ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀ ਗਈ, ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਮ ਮਾਲੀਆ ਜਮ੍ਹਾਂ। ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ, ਬਕਾਇਆ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ
ਉਸ ਪਿੰਡ ਦੇ ਨੇੜੇ ਜਿੱਥੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਤਾ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਗੈਰ ਹਾਜ਼ਰੀ ਕਾਰਨ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਅਣਵੰਡੀ ਰਕਮ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ।

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਜਦੋਂ ਵੀ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਰਾਹੀਂ ਭੁਗਤਾਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਭਾ

ਵੇਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਵੱਲੋਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ."

Form E	Form E
Name of work for which land has been acquired _____ To the officer inchargo of _____ treasury Please receive for transfer to credit of revenue deposit the sum of Rs._____ on account of compensation for land taken up for the above purpose payable as detailed below:-	Name of work for which land has been acquired _____ To the officer inchargo of _____ treasury Please receive for transfer to credit of revenue deposit the sum of Rs._____ on account of compensation for land taken up for the above purpose payable as detailed below:-

Serial Number in award etatement No.	Name of persons to whom due	Area of land	Amount payable to each	Remarks		Name of persons to whom due	Area of land	Amount payable to each	Remarks
		Acres	Rs.				Acres	Rs.	

Total _____ Total _____
Land Acquisition Officer Land Acquisition Officer

Dated _____ Dated _____

Received the above amount and credited to Revenue deposit

Received the above amount and credited to Revenue deposit

Treasury Officer
Note – this form should be used when the amounts of compensation due are sent to treasury in the absence of proprietors who have failed to present themselves for payment.

Treasury Officer
Note – this form should be used when the amounts of compensation due are sent to treasury in the absence of proprietors who have failed to present themselves for payment."

ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਉਪ-ਨਿ
ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਨੂੰ
ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕ
ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਸ
ਉਹ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਮਾਲੀਆ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਸਥਾਈ ਆਦੇਸ਼ ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਰਕਮ ਉਦੋਂ ਹੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ (ਉੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ) ਮੰਗਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਜੀ. ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਕਮ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਸਿਰਫ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਧੇਰੇ ਵਿਆਜ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਨਿਯਮ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਮੰਨ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 31 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ,

ਤਾਂ

ਐਚ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਇਕੋ ਇਕ ਦੇਣਦਾਰੀ ਹੈ

ਉੱਚ ਵਿਆਜ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਰਾਜ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਵਿਆਜ ਸਮੇਤ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਬਣੀ ਰਹੇਗੀ। ਜਦੋਂ ਰਕਮ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਬੇਨਿਯਮੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਉਲਟ ਨਤੀਜਾ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਾ ਹੋਣ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਰਕਮ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਅਤੇ 33 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕਿਓਰਿਟੀਜ਼ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ , ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਆਜ ਨਹੀਂ ਹੈ 15 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਪੱਖਪਾਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਬਲਕਿ ਉਹ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਖੜ੍ਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੀ ਭੁਗਤਾਨ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੰਨ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ ਕਿ "ਭੁਗਤਾਨ" ਅਤੇ "ਜਮ੍ਹਾਂ" ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਰਕਮ ਖਜ਼ਾਨਾ ਜਾਂ ਸਥਾਈ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਧਾਰਾ 31 ਦੀ ਸਕੀਮ ਨੂੰ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 77 ਅਤੇ 80 ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ। ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਐਕੁਆਇਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਸਿਰਫ ਉੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਉਦੋਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜ਼ਮੀਨ ਹੋਲਡਿੰਗ, ਸਾਰੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਅਨੁਸਾਰ ਉੱਚ ਡੀ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ।

ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਾਸ਼ੀ ਦੀ ਥਾਂ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਪੱਖਪਾਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਾ 34 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਉਚਿਤ ਰੱਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। 1894 ਦਾ ਐਕਟ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਈ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕਿਓਰਿਟੀਜ਼ ਨਾਲੋਂ ਉੱਚ ਵਿਆਜ ਦਰ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪੈਸਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਰਕਮ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਵੰਡਣ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕੋਈ ਪੱਖਪਾਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਹਰ ਉਲੰਘਣਾ ਐਕਟ ਨੂੰ ਖਰਾਬ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ।

ਜਾਨਕੀਨਾਥ ਸਾਰੰਗੀ ਬਨਾਮ ਉੜੀਸਾ ਰਾਜ 151 ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਹਰ ਉਲੰਘਣਾ ਐਕਟ ਨੂੰ ਖਰਾਬ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅੱਗੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਟੈਸਟ ਅਸਲ ਪੱਖਪਾਤ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਕਥਿਤ ਇਨਕਾਰ ਕਰਕੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ:

"5. ਇਸ ਸਮੱਗਰੀ ਤੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਜੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਆਪਣੇ ਸਬੂਤ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਪਿੱਠ ਪਿੱਛੇ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਸਦੇ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕਈ ਫ਼ੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮੁੱਖ ਹਨ ਰਾਜ

151 (1969) 3 392

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਬੰਬਈ ਬਨਾਮ ਨਰੂਲ ਲਤੀਫ ਖਾਨ, (1965) 3 ਐਸਸੀਆਰ 135; ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ
ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀ ਸੀਐਸ ਸ਼ਰਮਾ, (1967) 3 ਐਸਸੀਆਰ 848 ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਬਨਾਮ ਟੀਆਰ ਵਰਮਾ, (1958) ਐਸਸੀਆਰ 499.
ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜੇ
ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੈ
ਕੁੱਲ ਕੇਸ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਕੇ ਦਖਲ ਦੇਵੇਗੀ, ਪਰ ਕੇਸ ਅਤੇ ਕੇਸ ਹਨ. ਸਾਨੂੰ ਕਰਨਾ
ਪੈਣਾ ਹੈ
ਦੇਖੋ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਅਸਲ ਪੱਖਪਾਤ ਕੀ ਹੋਇਆ ਹੈ
ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਕੇ। ਇੱਥੇ ਸਵਾਲ ਇੱਕ ਸਧਾਰਨ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਕੰਮ
ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਮਾਪ ਕਿਤਾਬ ਦੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਉਸਨੇ ਚੈਕਿੰਗ
ਇਨ ਕੀਤੀ
ਮਾਰਚ 1954 ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਮਈ 1954 ਵਿੱਚ

ਸੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਨੇ ਮਾਪਾਂ ਦੀ ਦੁਬਾਰਾ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਪਿਛਲੀ ਜਾਂਚ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ
ਸੀ।
ਮਾਰਚ ਅਤੇ ਮਈ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਬਾਰਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ, ਜੇ
ਅਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਖੁਦਾਈ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਮਿਟਾਏ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਕਿ 6 ਵੇਂ ਅਤੇ 7 ਵੇਂ ਮੀਲ 'ਤੇ ਚੈਕਿੰਗ ਜੁਲਾਈ ਡੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ
ਅਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਮੀਂਹ ਪੈ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਫਿਰ ਵੀ ਖੱਡਿਆਂ ਵਾਲੀਆਂ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਇੰਨਾ ਬਦਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਿਆ
ਕਿ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲਤ ਤਸਵੀਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਜੇ ਕੁਝ ਵਾਪਰਿਆ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਧਰਤੀ ਤਰਕ ਨਾਲ ਸੰਕੁਚਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਬਜਾਏ
ਸੁੱਜ ਜਾਂਦੀ
ਮੀਂਹ ਅਤੇ ਖੱਡੇ ਵੱਡੇ ਹੋ ਗਏ ਹੋਣਗੇ ਨਾ ਕਿ ਛੋਟੇ।

ਈ ਵੈਸੇ ਵੀ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਸਵਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਚੀਫ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਜਵਾਬ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ.
ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਜਵਾਬ ਕਿਸ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ
ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪਰ ਉਸਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇਖਿਆ ਜਦੋਂ ਉਹ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਸੀ
ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਉਤਸੁਕਤਾ ਨਾਲ ਉਸਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਵਾਬਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ
ਉਸ ਦੇ ਬਚਾਅ ਵਿੱਚ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਇਕੱਤਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ
ਉਸਦੀ ਪਿੱਠ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਕੋਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬਚਾਅ ਵਿੱਚ ਵਰਤਣ ਦਾ
ਮੌਕਾ ਸੀ। ਸਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ ਕਿ ਦੋ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਨਿਗਰਾਨ ਇੰਜੀਨੀਅਰਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਾ ਕਰਕੇ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ
ਨੂੰ ਕੋਈ ਪੱਖਪਾਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।
ਉਸਨੇ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਕੇਸ ਇੱਕ ਸਧਾਰਨ ਸੀ
ਕੀ ਮਾਪ ਕਿਤਾਬ ਦੀ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮੀਂਹ ਅਤੇ ਹੜ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਬੇਨਤੀਆਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੇਕਾਰ ਸਨ ਅਤੇ
ਚੀਫ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਵਾਬ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਬੁੱਤ
ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਸੋਚਦੇ

ਕਿ ਇੱਕ ਕੇਸ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਪੀਲ ਅਸਫਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦੇਵਾਂਗੇ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਸੁਨੀਲ ਕੁਮਾਰ ਬੈਨਰਜੀ ਬਨਾਮ ਸੁਨੀਲ ਕੁਮਾਰ ਬੈਨਰਜੀ ਵਿ. ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ ਅਤੇ

152 ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ:

ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ 'ਚ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ 1955 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਨਾ ਕਿ 1969 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਪਹਿਲੇ ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ 1969 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਖੁਦ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਕ ਪੱਤਰ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ 1969 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਤਹਿਤ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਮੁਖਰਜੀ ਨੂੰ ੧੯੬੯ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਤਹਿਤ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ
ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਮ 8 (19) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ:

"ਜਾਂਚ ਅਥਾਰਟੀ, ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਆਪਣਾ ਕੇਸ ਬੰਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਤੇ ਜੇ ਸੇਵਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਪੁੱਛ-ਗਿੱਛ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।
ਸੇਵਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸਬੂਤ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਹਾਲਾਤ
ਹਾਲਾਤ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸਬੂਤਾਂ ਵਿਚ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

ਇਹ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ 1898 ਦੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 342 ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ ਅਤੇ
1973 ਦੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 313। ਹੁਣ ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ ਗੈਰ-ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਨੁਕਸਦਾਰ
1898 ਦੇ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 342 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਪੱਖਪਾਤ ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ,
ਕੇ.ਸੀ. ਮੈਥਿਊ ਬਨਾਮ ਤ੍ਰਾਵਣਕੋਰ-ਕੋਚੀਨ ਰਾਜ, ਏਆਈਆਰ 1956 ਐਸਸੀ 24; ਬਿਭੂਤੀ ਭੂਸ਼ਣ ਦਾਸ ਗੁਪਤਾ ਬਨਾਮ ਵਿ. ਡਬਲਯੂ.ਬੀ. ਰਾਜ, ਏ.ਆਈ.ਆਰ 1969 ਐਸ.ਸੀ.
381 ਸਾਡਾ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ
1969 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 8 (19) ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਖਰਾਬ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਪਰਾਧੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਪੱਖਪਾਤ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਵੀ

---

152 (1980) 3 304

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਨਿਯਮ 8 (19) ਦੀ ਲੋੜ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਏ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੱਖਪਾਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਖੁਦ ਗਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ, ਆਪਣਾ ਬਚਾਅ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ
ਬਹੁਤ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਲਿਖਣ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੀ ਖੁਦ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ
ਪੜ੍ਹਆ[ਸੋਧੋ] ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਆਪਣੇ ਖਿਲਾਫ ਲੱਗੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣੂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ
ਰੱਖਿਆ। ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਸੋਚਦੇ ਕਿ ਉਹ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਪੱਖਪਾਤ ਵਾਲਾ
ਨਿਯਮ 8 (19) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਦੁਆਰਾ।
(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)"

ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਨਜ਼ਰੀਆ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਵੀ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।
ਠੱਕੀਦੀਰਾਮ ਰੈੱਡੀ 153 ਅਤੇ ਹੋਰ ਫੈਸਲੇ।

ਇੱਕ ਦੋਹਰੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਭਾਗ ਲਾਜ਼ਮੀ ਅਤੇ ਭਾਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ. ਹਾਵਰਡ ਬਨਾਮ ਹਾਵਰਡ ਵਿੱਚ। ਵਾਤਾਵਰਣ ਲਈ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ, (1975)
ਪ੍ਰ. 235, ਲਾਰਡ ਡੇਨਿੰਗ ਨੇ ਲਾਰਡ ਪੇਨਜ਼ੈਂਸ ਦੇ ਭਾਸ਼ਣ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ ਹੇਠਾਂ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:
"ਹੁਣ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਅਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਸਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਵੈਸਟਮਿੰਸਟਰ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਤਾ ਹੈ ... ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਚੀਜ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੀ ਹੈ
ਨਤੀਜਾ ਜੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ? ਸੰਵਿਧਾਨਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜੋ ਹਨ
ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਸਾਰੀ ਚੀਜ਼ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਰੱਦ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ. ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਜਾਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਮੰਨਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਜਿਹੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ,
ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।

ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਲਾਰਡ ਡੇਨਿੰਗ ਐਮ.ਆਰ. ਨੇ ਪੰਨਾ 242-243 'ਤੇ ਕਿਹਾ:

ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ ਸਮੱਗਰੀ ਲਈ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਹੈ.ਪਹਿਲਾਂ ਨੂੰ ਲਓ
ਅਪੀਲ ਦੇ 'ਆਧਾਰਾਂ' ਬਾਰੇ ਲੋੜ। ਸੈਕਸ਼ਨ ਜਾਂ ਤਾਂ ਹੈ
'ਆਧਾਰਾਂ' ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ. ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਭ ਜਾਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ। ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦਾ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਕਿ ਇਹ ਇਕ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਹੀਂ

---

153 (1998) 6 554

ਬਾਕੀਆਂ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ. ਜੇ ਇਹ ਸਭ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਘਟੀਆ ਜਾਂ ਨਿਰਾਸ਼ਾਜਨਕ ਆਧਾਰ ਰੱਖਣਾ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਅਸਲ ਆਧਾਰ ◌ਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਲਈ ਸੋਧ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ। ਇਹ ਇੱਕ ਵਿਅਰਥ ਅਭਿਆਸ ਹੋਵੇਗਾ। ਫਿਰ 'ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਣਾ' ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਉਹ ਸਾਰੇ ਤੱਥ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਉਹ ਆਪਣੀ ਅਪੀਲ ਦਾ ਅਧਾਰ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਪਵੇਗਾ

ਤੱਥ, ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ: ਅਤੇ ਤੱਥ ਇਸ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ

ਸਬੂਤ ਅਜੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਬਾਕੀ ਹਨ, ਅਤੇ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਂ ਲੋੜੀਂਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ 'ਆਧਾਰਾਂ' ਅਤੇ 'ਤੱਥਾਂ' ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਸ ਧਾਰਾ ਦਾ ਅਰਥ ਕੱਢਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਸਿਰਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਵਜੋਂ: ਭਾਵ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਇੱਛਾ ਵਜੋਂ. ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਅਪੀਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਆਧਾਰ ◌ਾਂ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਤੱਥ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਨ. ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਘਾਤਕ ਨਹੀਂ ਹੈ. ਨੁਕਸਾਂ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਠੀਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ 'ਤੇ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਮੌਕਾ ਹੈ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦਾ ਖ਼ਰਚਾ ਹੈ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਬੈਲਵੇਡੀਅਰ ਕੋਰਟ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਫ੍ਰੈਂਗਮੋਰ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਲਿਮਟਿਡ ਵਿੱਚ.[154], ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਸਹਾਇਕ ਪ੍ਰਬੰਧ[ਸੋਧੋ] ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਢੁਕਵੀਆਂ ਹਨ:

ਅੰਤਿਮ ਟਿੱਪਣੀ ਰਾਹੀਂ ਮੈਂ ਇਹ ਵੀ ਕਹਾਂਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਵੱਲ ਬਹੁਤ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹਾਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕਿਸਮ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣਾਤਮਕ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਕੱਢਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਠੋਸ ਹਨ ਅਤੇ
ਜੋ ਸੈਕੰਡਰੀ ਹਨ, ਭਾਵ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਹ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਜੋ ਇਸ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਬਾਅਦ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਇਹ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਮਕੈਨਿਕਸ ਦੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਿੱਸੇ ਹਨ ਜਾਂ ਸਿਰਫ ਹੋਰ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਾ ਪਵੇ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ
ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ, ਸਥਿਤੀ
ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਉਸ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਉਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ - ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਕੀ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਕੀ ਕੁਝ

---

154 (1996) 3 ਡਬਲਯੂ.ਐਲ.ਆਰ. 1008 ਪੰਨਾ 1032 ਤੇ

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਵਿਵਸਥਾ ਇੱਕ ਸ਼ਰਤ ਮਿਸਾਲ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ, ਚਾਹੇ ਕੁਝ ਏ
ਲੋੜ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਮੁਆਫ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਪਹੁੰਚ ਜਦੋਂ ਵਰਤਮਾਨ ਵਰਗੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਅਸਲ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਬੇਤੁਕੀਆਂ ਜਾਂ ਅਣਉਚਿਤ ਕਮੀਆਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੇਗੀ।
(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਸ਼ਰੀਫ-ਉਦ-ਦੀਨ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਲਾਜ਼ਮੀ ਅਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ:

"9. ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਨਿਯਮ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਦੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ,
ਬਾਅਦ ਦੇ ਸੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਪਾਲਣਾ ਉਸ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ. ਕੁਝ ਵਿਆਪਕ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਜੋ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਬਾਰੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਕਈ ਫੈਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਕੱਢੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕਾਨੂੰਨ ਡੀ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ
ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਹੈ ਜਾਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਖੇਪ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ: ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਕਿਸੇ ਫਰਜ਼ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ "ਕਰੇਗਾ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਨਿਰਣਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਜਾਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧ. ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਹੀ ਚਰਿੱਤਰ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਪਏਗਾ
ਉਹ ਉਦੇਸ਼ ਜੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਈ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ
ਸਬਸਰਵ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ. ਜੇ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੁਆਰਾ ਹਰਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. ਪਰ ਜਦੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਿਸੇ ਜਨਤਕ ਫਰਜ਼ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ
ਉਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ
ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਗੰਭੀਰ ਪੱਖਪਾਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਇਹ ਹੈ
ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਡਿਊਟੀ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ 'ਤੇ ਕੋਈ ਨਿਯੰਤਰਣ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਜਿਹੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. ਜਿੱਥੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਵਸਥਾ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ
ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਅਕਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਇਕ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾ ਜੋ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਛੋਟ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਉਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਤਾਂ ਪਹਿਲੇ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜੇ ਇਸਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸ ਨੂੰ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇ ਕੇ ਠੀਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਅਗਲੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਉਚਿਤ ਸੁਧਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨਿਯਮ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੰਮ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਨੂੰ ਵੀ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ
ਉਪਰੋਕਤ ਲੋੜ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਤੀਜਾ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ, ਇਹ

ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਲੋੜ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਤੀਜੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਰਾਮ ਦੀਨ ਮੌਰਿਆ (ਡਾ.) ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ 155 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨਾ ਇਸ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਕੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਵਿਮਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਅਤੇ ਹੋਰ। v. ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ।[156],
ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੇ ਢੰਗ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਖਬਾਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਹੀ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੀ।

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਾ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ
ਹਿਸਾਰ ਸੁਧਾਰ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੁਕਮਣੀ ਦੇਵੀ ਅਤੇ ਏਐਨਆਰ 157 ਵਿੱਚ ਰਕਮ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਰਾਜ ਧਾਰਾ 34 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਆਜ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ:

"5. ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਾ ਮਿਲਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਵਿਆਜ ਬਕਾਇਆ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਹੈ
ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 31 ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ 'ਤੇ ਉਹ ਧਾਰਾ 34 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਆਜ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ।

6. ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸਹੀ ਸੀ
ਇਹ ਵਿਆਜ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਬਕਾਇਆ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਰਕਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ।

238. ਕਿਸ਼ਨ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਕੇਸ ਵਿੱਚ। ਯੂ.ਪੀ. ਰਾਜ 158, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ
ਜਿੱਥੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਖੁਦ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਕੀਤੀ, ਇਹ ਹੈ

---

[155] (2009) 6 ਐਸਸੀਸੀ 735
[156] (2003) 6 ਐਸਸੀਸੀ 401
[157] 1990 806
[158] (1995) 6 240

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਵਿਆਜ ਦੇਣ ਲਈ ਅਖਤਿਆਰੀ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਟਾਲ-ਮਟੋਲ ਦੀਆਂ ਰਣਨੀਤੀਆਂ 'ਤੇ ਏ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ:

4. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਅਤੇ 28 ਦੀਆਂ ਸਬੰਧਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਵਿਆਜ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਦਰਅਸਲ, ਧਾਰਾ 23 (1-ਏ) ਲਈ ਇੱਕ ਸੈੱਟ-ਆਫ ਹੈ
ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਦੇਰੀ ਵਾਲੇ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਘਾਟਾ ;
ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ, ਨੂੰ ਟਾਲ-ਮਟੋਲ ਦੀਆਂ ਰਣਨੀਤੀਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਿਆਜ ਦੀ ਰਕਮ ਦੀ ਵੀ ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਲੈਂਡ ਸੀ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਸੀ
15-11-1976 ਨੂੰ 20,48,615 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਨਾਲ ਪੁਰਸਕਾਰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਧਿਕਾਰੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਵਿਆਜ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਉਦੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਰਕਮ
ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਇਨਾਮ ਪਾਸ ਹੁੰਦੇ ਹੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ
ਡੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਦਖਲ ਦੇਣਾ ਸਾਡੇ ਲਈ ਮਾਮਲਾ ਹੈ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਡੀ-ਬਲਾਕ ਅਸ਼ੋਕ ਨਗਰ (ਸਾਹਿਬਾਬਾਦ) ਵਿੱਚ ਪਲਾਟ ਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਅੱਸ.
v. ਯੂ.ਪੀ. ਰਾਜ[159], ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਈ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਆਜ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਹਵਾਲਾ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਰਕਮ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਚੰਗੇ ਕਾਰਨ ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਹਵਾਲਾ ਮੰਗਣ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਰਾਖਵਾਂ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਹ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਆਜ ਸਮੇਤ ਇਸ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ।

ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕਵਾਇਰ ਕਰ ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਐਵਾਰਡ ਪਾਸ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਰਾਜ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜੀ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ।
ਕਾਫ਼ੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ
ਅਤੇ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੇ ਵੀ ਦਖਲ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਵਿਕਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ

---

159 (1997) 10 77

ਇੱਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਬਜਾਏ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾ ਕੇ, ਸਾਨੂੰ ਸਾਰੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਵੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਖਤ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਅਦਾਲਤ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੀ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਵੀ ਧਾਰਾ ਦੀ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ
24 (2), ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ.

2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਲੈਕਟਰ ਕੋਲ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਫੰਡ ਹੋਣਗੇ। ਜੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ
ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸਾਰੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਨੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ
ਉਹ ਉੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਜੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੁਲੈਕਟਰ ਕੋਲ ਜਾਂ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੈਸਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਅਨੁਸਾਰ ਵਧੇਰੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
2013 ਵਿੱਚ। ਫਿਰ ਵੀ, ਜੇ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਅਨਿਯਮਿਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਿਆਜ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਵੇਗਾ. ਧਾਰਾ 24 (2) ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੇ ਇਨਾਮ ਦੇ ਐਲਾਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 5 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਸੰਸਦ ਨੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ 5 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਸਮਾਂ ਮੰਨਿਆ

ਕਾਰਵਾਈ, ਅਰਥਾਤ, ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਸਰੀਰਕ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣਾ ਅਤੇ ਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ। ਇਹ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਇਰਾਦਾ ਹੈ, ਕਿ
ਧਾਰਾ 24 (2) ਉਸ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ 2013 ਦਾ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਮਾਪਤ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਇਹ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਰਾਇਸੀਨਾ ਹਿਲਜ਼ ਅਤੇ ਲੁਟੀਅਨਜ਼ ਜ਼ੋਨਾਂ ਵਿੱਚ ਉਤਰਦਾ ਹੈ
ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ ੧੯੧੩ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 2013 ਦਾ ਐਕਟ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਕੇਸ 'ਤੇ ਜਿੱਥੇ ਕਾਰਵਾਈ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਪੂਰੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਧਾਰਾ 24 (2) ਨਹੀਂ ਹੈ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕਰਨ ਅਤੇ 1960, 1970, 1980 ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਵੈਧਤਾ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕਣ ਦਾ ਇੱਕ ਸਾਧਨ
ਲਏ ਗਏ ਸਨ, ਜਾਂ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਣ ਲਈ।
੨੦੧੩ ਦੇ ਐਕਟ ਦਾ ਕਦੇ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜੇ ਅਜਿਹੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਖਜ਼ਾਨਾ ਕੋਲ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਜਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕਣ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦੇ ਸਨ, ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਉਪਲਬਧ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਜਿਹੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਸੀ। ਉਹ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ
ਡੂੰਘੀ ਨੀਂਦ ਤੋਂ ਜਾਗੋ ਅਤੇ ਹਰਾਉਣ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਦਾਅਵੇ ਕਰੋ

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਕਾਨੂੰਨ ਕਦੇ ਵੀ

1

984 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਸੋਚਦਾ - ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਏ ਪਰਮਿਟ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜਾਂਚ ਕਰੇ
ਅਜਿਹੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ। ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ
ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ, ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਗੁਆ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਰਕਮ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਵਾਲਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਬੀ ਬਾਰੇ ਬਹਿਸ ਕਰਦਿਆਂ ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ
ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਕਈ ਗੇੜਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਖਾਸ।
ਧਾਰਾ 24 (1) (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ ਇਹ ਹਨ ਕਿ 'ਜਿੱਥੇ ਧਾਰਾ 11 ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ', ਤਾਂ 1894 ਦੇ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ 'ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ' ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਕਤ ਐਕਟ
ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ਼ਬਦ "ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ"
ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਲੰਬਿਤ ਹਨ; ਇਹ ਇੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਸੰਪੂਰਨ ਤਣਾਅ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਉਸ ਤਾਰੀਖ ਤੱਕ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦਿਨ 2013 ਦਾ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਮਾਪਤ ਕੀਤੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24, ਸਮਾਪਤ ਡੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਲਾਭ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ,
ਜਿਸ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਜੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਕਾਰਵਾਈ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਨਾਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਲਿਆ ਗਿਆ, ਪਰ ਬਕਾਇਆ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਜ਼ਮੀਨ ਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਈ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਧੇਰੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ
2013 ਦਾ ਐਕਟ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕੇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਵਾਲਾ ਮੰਗਣ ਦੁਆਰਾ ਵਧੇਰੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਵੈਧਤਾ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਹਨ,
ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਸਮਾਪਤ ਹੋ ਗਏ ਹਨ. ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਐਫ ਦੇ ਆਪਣੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ

ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ।

<u>ਰੀ: ਮੱਦਾ ਨੰਬਰ 4: 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ</u>

1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ
ਇੱਕ ਇਨਾਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ਮੀਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਜ਼ੁਰਮਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 17 (1) ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। "ਕਬਜ਼ਾ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਵਿੱਚ, ਸ਼ਬਦ "ਸਰੀਰਕ

ਇੱਕ ਕਬਜ਼ਾ" ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ. ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਲਈ ਪੰਚਨਾਮਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਸਲ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ਾ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਕੋਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 24 (2) ਲਈ ਅਸਲ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ਾ। ਜਦੋਂ ਰਾਜ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕਵਾਇਰ ਕਰ ਲਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਨਾਮ ਪਾਸ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਰਾਜ ਸ਼ੁਰਕ੍ਰਾਰ ਨੂੰ ਸਾਰੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਬੀ ਵੇਸਟਿੰਗ ਦਾ ਕੰਮ ਕਬਜ਼ੇ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਰੱਖਦਾ ਹੈ
ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਬਜ਼ੇ ਨੂੰ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜੋ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜੋ ਸਾਰੇ ਜ਼ੁਰਮਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੈ।

ਸਵਾਲ ਇਹ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਤਰ ਹੈ
ਧਾਰਾ 24 (2) ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ "ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ੇ" ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿਚ, 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸਿਰਫ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਸਰੀਰਕ ਕਬਜ਼ਾ ਸੀ. 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣਾ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਸਰੀਰਕ ਕਬਜ਼ੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸੀ
ਡੀ ਜ਼ਮੀਨ। ਜਦੋਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦਾ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਤਿਆਰ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜੋ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਖੇਤੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਪੁਲਿਸ ਫੋਰਸ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ

ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਜਿਸ ਲਈ ਇਹ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਈ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਰਹਿਣਾ ਜਾਂ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ
ਇੱਕ ਵਾਰ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂਚ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲੈ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜੇ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕੋਈ ਦੁਬਾਰਾ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੋਈ ਖੁੱਲੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਖੇਤੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਬਾਹਰੀ ਘਰ ਆਦਿ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨਾ ਜਿਸ 'ਤੇ ਰਾਜ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਹੈ। ਘੁਸਪੈਠ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਅਸਲ ਮਾਲਕ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਹੈ।

ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਰਾਜਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਲੈਣ ਦੇ ਢੰਗ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮਤਭੇਦ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਆਈਡੀਏ ਬਨਾਮ ਸ਼ੈਲੇਂਦਰ ਅਤੇ ਪੁਣੇ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਏਐਨਆਰ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ਾ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਪਹਿਲੂ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਲਾਜੀ ਨਗਰ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ
ਇੰਦੌਰ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਅਥਾਰਟੀ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ (ਸੁਪਰਾ) ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੰਦੌਰ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਵੇਲਾਕਸਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਬਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਕੁਮਾਰ (ਸੁਪਰਾ) ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਏ
ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁੱਦੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਐਨੀਮਸ ਪੋਸੀਡੇਂਡੀ. ਕਬਜ਼ਾ ਉਸ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ।
ਜੇ ਜ਼ਮੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ
ਇਹ ਅਨੁਮਾਨ ਕਿ ਮਾਲਕ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਥਾਪਤ ਸਿਧਾਂਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਬਜ਼ਾ ਸਿਰਲੇਖ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ.
ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਤੱਤ ਸਰੀਰਕ ਨਿਯੰਤਰਣ ਹੈ ਜਾਂ
ਵਸਤੂ 'ਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਜਾਂ ਇੱਛਾ. ਕਾਰਪਸ ਅਤੇ ਐਨੀਮਸ ਦੋਵੇਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ ਅਤੇ ਸਹਿ-ਮੌਜੂਦ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ. ਕਬਜ਼ਾ
ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਧਾਰਾ 16 ਜਾਂ 17 ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ
ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜਾਇਦਾਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਧਾਰਾ 4 (1) ਅਤੇ ਧਾਰਾ ਦੇ ਪੜਾਅ ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ
ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਧਾਰਾ 16 ਅਧੀਨ ਪੜਾਅ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਲਈ ਆਉਂਦਾ ਹੈ
9 (1). ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਡੀ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ 'ਤੇ ਇਨਾਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਇਨਾਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਧਾਰਾ 17 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਮਿੱਤਰਾ ਦੇ "ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਅਤੇ ਮਾਲਕੀ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ", ਦੂਜਾ ਸੰਸਕਰਣ, ਸ਼ਬਦ 'ਗ਼ੈਰ-ਘੁਸਪੈਠ' ਅਤੇ 'ਗ਼ੈਰ-ਘੁਸਪੈਠ' ਨੂੰ ਵਿਦਵਾਨ ਲੇਖਕ ਨੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਅਤੇ ਵਾਕਾਂਸ਼ਾਂ, ਸਥਾਈ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਹੈ
ਐਡੀਸ਼ਨ, ਵੈਸਟ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਕੰਪਨੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਈ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਘੁਸਪੈਠਕਰਤਾ ਹੈ:

"ਇੱਕ "ਘੁਸਪੈਠੀ" ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਲਕ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ।
ਵਿਮਰ ਅਸਟੇਟ, 182 ਪੰਨਾ 2 ਡੀ 119, 121, 111 ਯੂਟਾ 444.
"ਇੱਕ "ਘੁਸਪੈਠੀ" ਉਹ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ 'ਤੇ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
ਮਾਲਕ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ, ਪ੍ਰਗਟ ਜਾਂ ਸੰਕੇਤ, ਜਾਂ ਕਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ।
ਵੀ. ਜੀ.ਐਮ. ਮੈਕਕੇਲਵੀ ਕੰਪਨੀ, 42 ਐਨ.ਈ. 2 223, 226, 227, 68 ਓਹੀਓ
ਐਪ. 505।
ਜਿਹੜਾ ਵਿਅਕਤੀ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਦਾਖਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਗ਼ੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਐਸ.ਐਮ. ਯਾਕੂਬ ਬਨਾਮ ਟੀ.ਐਨ. ਬਾਸੂ 160 ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਟਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੁਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਮਿੱਤਰਾ ਨੇ ਇਸ ਟਿੱਪਣੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕਬਜ਼ਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

---

160 ਏਆਈਆਰ 1949 ਪੈਟ 146 ਘੰਟਾ

ਕਿੱਤੇ ਨਾਲ ਉਲਝਣ ਵਿੱਚ ਨਾ ਆਓ। ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮੇਂ ਲਈ ਇਸ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅਸਲ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੂਰੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਕੁਝ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ਾ ਇਹ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਚੰਗਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀ ਬਾਕੀ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਲੇਖਕ ਨੇ ਜੋਵਿਟ ਦੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਬਦਕੋਸ਼ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ,
1969, ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਸਮਝਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੈ।

"ਕਬਜ਼ੇ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਲੋੜਾਂ ਹਨ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਅਸਲ ਜਾਂ ਸੰਭਾਵਿਤ ਸਰੀਰਕ ਨਿਯੰਤਰਣ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. ਦੂਜਾ, ਸਰੀਰਕ ਨਿਯੰਤਰਣ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਨਾ ਹੋਵੇ ਇਸ ਲਈ ਜੇ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਸੁੱਤੇ ਹੋਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਪਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਕੋਲ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ. ਤੀਜਾ, ਸੰਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਇਰਾਦਾ
ਜੇ ਚੀਜ਼ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਹਰੀ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣਾ ਜਾਂ ਸਬੂਤ ਹੋਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ
ਕਿਸੇ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਹੇਠ ਹੋਣ ਦੇ ਕੋਈ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਉਂਦੇ, ਇਹ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੈ.

ਕਬਜ਼ਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਰੀਰਕ ਨਿਯੰਤਰਣ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. ਇਹ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ
ਅਤੇ ਤੀਜਾ, ਸੰਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਇਰਾਦਾ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਇਹ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੈ . ਮਿੱਤਰਾ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਬਜ਼ਾ ਕਿਵੇਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਦਾਹਰਣ ਇੱਥੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"36. ਕਿਸ ਕੋਲ ਹੈ - ਇਸ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ।—ਜੋਨਸ ਬਨਾਮ ਜੋਨਸ ਵਿੱਚ. ਚੋਪਮੈਨ, (1849) 2 ਐਕਸ. 803: 18 ਐਲਜੇ ਐਕਸ. 456: 76 ਪੀਆਰ 794;
ਮੌਲੇ, ਜੇ ਨੇ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ:

"ਜੇ ਕਿਸੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀ ਹਨ, ਹਰੇਕ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖੇਤ ਉਸਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਹਰ ਕੋਈ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਅਸਲ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ, <u>ਤਾਂ ਮੈਂ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਕੋਲ ਸਿਰਲੇਖ ਹੈ
ਅਸਲ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਸਰਾ ਵਿਅਕਤੀ ਇੱਕ ਘੁਸਪੈਠਕਰਤਾ ਹੈ</u>। ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਇਹ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਤੱਥ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਸਲ ਕਬਜ਼ਾ ਹੈ;

ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ
<u>ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਤੱਥ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿਰਲੇਖ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ</u>।

ਕਿਨੋਕ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਕਿਨੋਚ ਲਿਮਟਿਡ ਵਿੱਚ। ਰੋਲੈਂਡਜ਼, (1912) 1 ਸੀਐਚ 527; ਐਲਜੇ ਸੀਐਚ 340; 106 ਐਲਟੀ 316; ਪਰ ਜੌਇਸ, ਜੇ, ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਦੀ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ:

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

"ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਤ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ।
ਘਟਨਾਵਾਂ ..... ਉਹ ਜਿੱਥੇ ਕਬਜ਼ਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਸਬੂਤ ਨਿਰਣਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ, ਕਬਜ਼ਾ, ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ
ਰੱਖਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ. ਲਿਟਲਟਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਇਹ ਸੀ
ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਜਿੱਥੇ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀ ਉਕਤ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ 'ਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕ ਘਰ ਜਾਂ ਹੋਰ
ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਵਿਚ ਇਕੱਠੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਕ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਇੱਕ ਸਿਰਲੇਖ ਦੁਆਰਾ, ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦੁਆਰਾ, ਕਾਨੂੰਨ ਹੋਵੇਗਾ
ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਚੁਣੋ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸੇ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਸਿਰਲੇਖ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਸਲ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
ਦੂਸਰਾ ਵਿਅਕਤੀ ਗ਼ੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਕਿਨੇਕ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਰੋਲੈਂਡਜ਼ 161 ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨਾ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ
ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਬਾਰੇ ਧਾਰਨਾ ਉਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ
ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਅਤੇ ਯਾਦਗਾਰ ਬਨਾਮ ਅਨਿਲ ਕੁਮਾਰ ਭੂੰਜਾ ਅਤੇ ਹੋਰ, 162 ਵਿੱਚ, ਇਹ
ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਤੱਥ ਹੈ; ਡੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ

ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਅਸਲ ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਤੱਥ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।
ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਕਬਜ਼ਾ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

"13. " ਕਬਜ਼ਾ" ਇੱਕ ਬਹੁਰੂਪੀ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਜਿਸਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰਸੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖੋ ਵੱਖਰੇ ਅਰਥ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਲਈ ਇਹ ਅਸੰਭਵ ਹੈ
ਇਸ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਅਤੇ ਸਟੀਕ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤਿਆਰ ਕਰੋ
"ਕਬਜ਼ਾ" ਸਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ 'ਤੇ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਡਾਇਸ ਅਤੇ ਹਿਊਜ ਨੇ ਨਿਆਂ
ਸ਼ਾਸਤਰ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇ ਨੂੰ ਕਦੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਿਧਾਂਤਕਤਾ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਹੈ
ਤਾਂ ਉਹ ਹੈ "ਕਬਜ਼ਾ"। ਇਸ ਮੁਸ਼ਕਲ ਅਤੇ ਉਲਝਣ ਦਾ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਹਿੱਸਾ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾਲਮੰਡ ਦੇ ਨਿਆਂ ਸ਼ਾਸਤਰ,

ਐਫ 12 ਵੇਂ ਸੰਸਕਰਣ, 1966 ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ) ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਕਬਜ਼ਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੰਕਲਪ ਨਹੀਂ ਹੈ.
"ਕਬਜ਼ਾ" ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਤੱਥ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ; ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਅਨੰਦ ਲੈਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ
ਅਸਲ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਤੱਥ. ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। (ਦੇਖੋ ਡਾਇਸ ਅਤੇ
ਹਿਊਜ, ਆਈ.ਬੀ.ਡੀ.)
ਪੋਲੌਕ ਅਤੇ ਰਾਈਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ,

"ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਨਾਲ ਅਜਿਹੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਹੈ, ਉਹ ਮੰਨ ਸਕਦਾ ਹੈ,
ਕਸਰਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਹੱਥੀਂ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ

---

[161] (1912) 1 527
[162] (1979) 4 ਐਸਸੀਸੀ 274 ਐਚ

ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਇਸ 'ਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਕਰੋ, ਅਤੇ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਹੈ, ਚੀਜ਼ ਉਸਦੀ ਨਿੱਜੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਹੇਠ ਹੈ, ਜਾਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕਬਜ਼ੇ ਕੀਤੇ ਘਰ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਜਾਂ ਉਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਧੀਨ ਹੈ, ਉਹ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਸਰੀਰਕ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ.

15. ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ "ਕਬਜ਼ਾ" ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੰਕਲਪ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਇੱਕ ਤੱਥ ਵੀ ਹੈ, ਸਲਮੰਡ (12 ਵਾਂ ਸੰਸਕਰਣ, ਪੰਨਾ 52) "ਕਬਜ਼ਾ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ" ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਅਤੇ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਬੰਧ ਵਜੋਂ. ਵਿਦਵਾਨ ਲੇਖਕ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਟੈਸਟ ਕਿ "ਕੀ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਇਸ ਦੇ ਆਮ ਨਿਯੰਤਰਣ ਵਿੱਚ ਹੈ".

ਰਾਮਦਾਸ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਦਾਸ ਵਿੱਚ। ਦਵਿੰਦਰ 163, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਬਜ਼ਾ
ਅਤੇ ਆਮ ਬੋਲੀ ਵਿੱਚ ਕਿੱਤੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਬਦਲੇ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ਾ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਮਾਲਕ ਵਜੋਂ ਰੱਖਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹੋ ਕੇ ਕਬਜ਼ਾ ਰੱਖਣਾ ਹੈ. ਭਿੰਕਾ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ। v. ਚਰਨ ਸਿੰਘ, ਭਿੰਕਾ ਅਤੇ ਹੋਰ। v. ਚਰਨ ਸਿੰਘ 164, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ
ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਅਤੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਦੋ-ਪੱਖੀ। ਉਹ ਆਪਸੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਨ
ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਅਤੇ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਥਿਤੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ. 'ਲੈਣਾ' ਸ਼ਬਦ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ 'ਰੱਖਣਾ' ਸ਼ਬਦ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ, ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਭਿੰਕਾ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ। (ਸੁਪਰਾ), ਕਬਜ਼ਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਬਾਰੇ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ:

"14. ਜੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ, ਤਾਂ ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ?
ਲੈਣ ਅਤੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਸੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਨ ਅਤੇ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਥਿਤੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ.
ਸ਼ਬਦ "ਲੈਣਾ" ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ "ਰੱਖਣਾ" ਸ਼ਬਦ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ
ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ,
ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਜ਼ਮੀਨਾਂ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਉਕਤ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ

[163] (2004) 3 684

[164] 1959 (ਬੇਨਤੀ 2) 798

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ, ਤਾਂ ਜੋ ਏ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋਵੇ
ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 180 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ।

1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕੀ ਹੱਕ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।
1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਅਤੇ 17 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਬਣ ਗਈ
ਬੀ ਸਿਰਲੇਖ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸ਼ਰਤ ਜਾਂ ਸੀਮਾ ਦੇ ਰਾਜ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਪੂਰਨ ਸਿਰਲੇਖ ਰਾਜ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਵੀ. ਚੰਦਰਸ਼ੇਖਰਨ ਅਤੇ ਆਂਧਰਾ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ 165 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੈਸਟਿੰਗ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ। ਉਕਤ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਰਾਜ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਬੋਰਡ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਮਿਲੀਭੁਗਤ
ਕੀਤੀ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ / ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜਅਲੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ 'ਤੇ ਫਲੈਟ ਬਣਾਏ ਜਾ ਸਕਣ। ਇਸ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਸੂਬੇ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਵਿਰੁੱਧ ਢੁਕਵੀਂ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵੰਡ
ਧਾਰਾ 4 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਰੱਦ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਸਿਰਲੇਖ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ
ਅਜਿਹੀ ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਰਾਜ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਸਾਰੇ ਜ਼ੁਰਮਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਵੇਚਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕਵਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਨੂੰ ਮਿਆਦ ਧਾਰਕਾਂ/ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ ਜਿਸ ਲਈ ਇਹ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।
ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਜ਼ੁਰਮਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 16 ਅਤੇ 17 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ
ਮਾਲਕੀ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ੇ ਬਾਰੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸੀਮਾ ਜਾਂ ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਫਲ ਅਤੇ ਸਬਜ਼ੀ ਵਪਾਰੀ ਯੂਨੀਅਨ (ਸੁਪਰਾ) 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ:

ਇਹ ਕਿ ਸ਼ਬਦ "ਵੈਸਟ" ਪਰਿਵਰਤਨਸ਼ੀਲ ਆਯਾਤ ਦਾ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ
ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵੀ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਸੈਕਸ਼ਨ
ਪ੍ਰੋਵਿੰਸ਼ੀਅਲ ਇਨਸੋਲਵੈਂਸੀ ਐਕਟ (1920 ਦਾ 5) ਦੀ ਧਾਰਾ 56 ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਮੇਂ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਿਵਾਲੀਆ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਲਈ ਰਿਸੀਵਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ "ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੋਵੇਗੀ
ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਜਿਹੇ ਰਿਸੀਵਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।" ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਹੈ
ਪ੍ਰਾਪਤਕਰਤਾ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਦਿਵਾਲੀਆ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ. ਦਿਵਾਲੀਆ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਰਿਸੀਵਰ ਕੋਲ ਸਾਰੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਸਿਰਫ ਇਨਸੋਲਵੈਂਸੀ ਐਕਟ ਦੇ ਮਕਸਦ ਲਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ

165 (2012) 12 133

ਪ੍ਰਾਪਤਕਰਤਾ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਕੋਈ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ (ਐਲਏ ਦਾ ਐਕਟ 1) ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਅਤੇ 17 ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਾਪਰਨ 'ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ "ਸਾਰੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਹੋਵੇਗੀ"। ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ
ਧਾਰਾ 16 ਅਤੇ 17 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ

ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ

ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਿਰਲੇਖ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵੰਡ ਕਿਸੇ ਸੀਮਤ ਉਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਸੀਮਤ ਮਿਆਦ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਵੈਸਟ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਹੈ,
ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ

ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਲੇਖ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਇਹ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਇਹ ਸੀਮਤ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੁਧਾਰ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ,
ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 45 ਤੋਂ 49 ਅਤੇ 54 ਅਤੇ 54-ਏ ਜਦੋਂ ਉਹ

ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਇਮਾਰਤ ਜਾਂ ਗਲੀ ਜਾਂ ਚੌਕ ਜਾਂ ਹੋਰ ਜ਼ਮੀਨ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰੋ
ਕਿਸੇ ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਟਰੱਸਟ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮਾਲਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)
ਨੈਸ਼ਨਲ ਟੈਕਸਟਾਈਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਨਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਬਦਰੀਕੁਮਾਰ ਜਗਦ ਅਤੇ ਹੋਰ 166 ਵਿੱਚ, ਵੈਸਟਿੰਗ ਦੇ ਸੰਕਲਪ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵੇਸਟਿੰਗ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਇੱਕ ਸੰਪੂਰਨ ਅਤੇ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਧਿਕਾਰ। ਆਮ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਵੇਸਟਿੰਗ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ। ਵੈਸਟਿੰਗ
ਵਿੱਚ ਵਿਆਜ ਦੇਣਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ:
"38. "ਵੈਸਟਿੰਗ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਇੱਕ ਸੰਪੂਰਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ
ਅਸੰਭਵ ਅਧਿਕਾਰ। ਇਹ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਜਾਂ ਆਵਾਜਾਈ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ. ਆਮ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ "ਵੈਸਟਿੰਗ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, "ਵੈਸਟਿੰਗ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਬਲਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਆਜ ਦੀ ਵੇਸਟਿੰਗ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ
ਜੀ ਠੀਕ ਹੈ. "ਵੈਸਟਿੰਗ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਸਿਰਲੇਖ ਵਿੱਚ ਵੈਸਟਿੰਗ, ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਵੇਸਟਿੰਗ
ਜਾਂ ਸੀਮਤ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਐਕਟ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। "ਵੈਸਟ" ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਵੱਖੋ ਵੱਖਰੇ ਰੰਗ ਹਨ, ਜੋ ਪ੍ਰਸੰਗ ਤੋਂ ਰੰਗ ਲੈਂਦੇ ਹਨ

166 2011 (12) 695

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਜਿਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨੂੰ ਸੰਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੇਸਟਿੰਗ ਕੀਤਾ

ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮਿਆਦ ਵਿੱਚ ਸੀਮਤ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਸੀਮਤ ਵੈਸਟਿੰਗ ਦੇ ਅਰਥ ਾਂ ਨੂੰ ਸਹਿਣ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ,
ਸ਼ਬਦ "ਵੈਸਟ" ਕੱਪੜੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਰੰਗ ਅਤੇ
ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣ ਲੱਗਾ।
ਸ਼ਬਦ "ਵੈਸਟ" ਅਸਪਸ਼ਟ ਆਯਾਤ ਦਾ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ
ਇਸਦਾ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਪਵੇਗਾ
ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ. [ਫਲ ਅਤੇ ਸਬਜ਼ੀ ਵਪਾਰੀ ਯੂਨੀਅਨ ਬਨਾਮ ਦਿੱਲੀ ਸੁਧਾਰ ਟਰੱਸਟ, ਏਆਈਆਰ 1957 ਐਸਸੀ 344, ਮਹਾਰਾਜ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਯੂਪੀ ਰਾਜ ਏਆਈਆਰ 1976 ਐਸਸੀ 2602, ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਬਨਾਮ ਪੀਐਨ ਮੂਰਤੀ ਏਆਈਆਰ 1987 ਐਸਸੀ 802, ਵਟੀਚੇਰੂਕੁਰੂ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਬਨਾਮ ਨੋਰੀ

ਸੀ ਵੈਂਕਟਰਾਮਾ ਦੀਕਸ਼ੀਥੁਲੂ 1991 ਸੁਪ (2) ਐਸਸੀਸੀ 228, ਐਮ ਇਸਮਾਈਲ ਫਾਰੂਕੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਏਆਈਆਰ 1995 ਐਸਸੀ 605, ਐਸਸੀਸੀ ਪੀ 404, ਪੈਰਾ 41, ਏਪੀ ਵੀ ਨਿਜ਼ਾਮ ਸਰਕਾਰ (1996) 3 ਐਸਸੀਸੀ 282, ਕੇਵੀ ਸ਼ਿਵਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਉਚਿਤ ਅਥਾਰਟੀ (2000) 3 ਐਸਸੀਸੀ
485, ਗ੍ਰੇਟਰ ਬੰਬੇ ਦੀ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਏਆਈਆਰ 2001 ਐਸਸੀ 3630 ਡੀ ਅਤੇ ਸੁਲੋਚਨਾ
ਚੰਦਰਕਾਂਤ ਗਲਾਂਡੇ ਬਨਾਮ ਪੁਣੇ ਮਿਉਂਸਪਲ ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ (2010) 8 ਐਸਸੀਸੀ 467.]

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਵੇਸਟਿੰਗ ਕਬਜ਼ੇ ਕੋਲ ਹੈ ਅਤੇ ਈ ਕਾਨੂੰਨ ਨੇ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਅਤੇ 17 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ
ਇੱਕ ਵਾਰ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੈਸਟਿੰਗ ਹੋਈ. ਇਹ ਇੱਕ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੇਸਟਿੰਗ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਧਾਰਾ 16 ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਵੇਸਟਿੰਗ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਦਮਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਧਾਰਾ 4 ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ, ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ ਘੋਸ਼ਣਾ, ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ, ਇਨਾਮ
ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਤੇ ਫਿਰ ਕਬਜ਼ਾ। ਨੂੰ ਦੇਣ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾ
ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਜ਼ੁਰਮਾਂ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਮੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨਾ ਸਿਰਫ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੀਆਂ ਵੈਸਟਾਂ ਬਲਕਿ ਹੋਰ ਸਾਰੀਆਂ ਜ਼ਬਤ ਵੀ ਤੁਰੰਤ ਹਟਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਜ਼ਮੀਨ ਧਾਰਕ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸੰਪੂਰਨ ਮਾਲਕ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਜਾਇਦਾਦ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੀ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਦਾ ਕੋਈ ਕੰਟਰੋਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ । ਉਸ ਕੋਲ ਜਾਇਦਾਦ ਲੈਣ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਐਨਿਮਸ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ
ਇਹ. ਭਾਵੇਂ ਉਸਨੇ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਬਜ਼ਾ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇਸ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਇੱਕ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਉਸਦੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਅਤੇ ਮਾਲਕ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ।

257. ਜ਼ਮੀਨ ਰਾਜ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਰਾ ਨਿਯੰਤਰਣ ਰਾਜ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਰਾਜ ਨੂੰ ਹੀ ਇਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਗ੍ਰੇਟਰ ਬੰਬਈ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਅਤੇ ਹੋਰ ◌ਾ◌ਂ ਵਿੱਚ। 5. ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਏਐਨਆਰ 167, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਬੰਬਈ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 220 ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਵੈਸਟਿੰਗ ਦੇ ਸੰਕਲਪ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ। ਇਹ
ਰਿਚਰਡਸਨ ਬਨਾਮ ਰਿਚਰਡਸਨ ਸਮੇਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।
ਰੌਬਰਟਸਨ, (1862) 6 ਐਲਟੀ 75 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ:

8. ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 220 ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਡਰੇਨ ਜੋ ਨਿਗਮ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਮਿਉਂਸਪਲ ਡਰੇਨ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਹੇਠ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਹੜੇ ਅਰਥ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ
ਧਾਰਾ 220 ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ "ਵੈਸਟ" ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੋ
ਐਕਟ? ਰਿਚਰਡਸਨ ਬਨਾਮ ਕੇਸ ਵਿੱਚ। ਰੌਬਰਟਸਨ 6 ਐਲਟੀ ਪੰਨਾ 78 ਤੇ, ਇਹ ਲਾਰਡ ਕ੍ਰੈਨਵਰਥ ਦੁਆਰਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ: (ਐਲਟੀ ਪੰਨਾ 78)

"'ਵੈਸਟ' ਸ਼ਬਦ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਅਸਪਸ਼ਟ ਆਯਾਤ ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ 'ਚ ਕਬਜ਼ੇ 'ਚ 'ਵੇਸਿੰਗ' ਵਧੇਰੇ ਕੁਦਰਤੀ ਹੈ ਅਰਥ। ਸ਼ਬਦ 'ਨਿਵੇਸ਼' - 'ਕੱਪੜੇ' - ਅਤੇ
ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਜੋ ਵੀ ਵਿਆਖਿਆ ਹੋਵੇ, ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਅਨੰਦ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰੋ. ਪਰ ਮੈਂ ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਦਬਾਈ ਗਈ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ, ਕਿ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ
'ਵੈਸਟਿੰਗ' ਦਾ ਮੂਲ ਅਰਥ ਹੈ ਇੱਕ ਸੰਪੂਰਨ ਅਤੇ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ
ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ. ਪਰ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ 'ਵੈਸਟਿੰਗ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਕਸਰ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਉਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਇਸਦਾ ਮੁੱਢਲਾ ਵੁਤਪਤੀ ਸੰਕੇਤ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ."

ਇਸ ਲਈ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ "ਵੈਸਟ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ
ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਿਰਲੇਖ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ, ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਜਾਂ ਵੇਸਟਿੰਗ ਕਰਨਾ।

ਜੀ (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)
'ਵੈਸਟ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਉਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਐਕਟ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਵੇਸਟਿੰਗ ਸੰਪੂਰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਵੈਸਟਿੰਗ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ

---

167 2001 (8) 143

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਧਾਰਾ 24 (2)
ਉਪਰੋਕਤ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਜ ਤੋਂ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ।

ਹੁਣ, ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੇ ਢੰਗ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੇਗੀ। ਬਲਵੰਤ ਨਰਾਇਣ ਭਾਗੜੇ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਦਾ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਨਾ ਬੀ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਸੀ । ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਕਮਿਸ਼ਨ ਲਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 48 (1) ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

"28. ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਉਂਟਵਾਲੀਆ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਕੱਢੇ ਗਏ ਸਿੱਟੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ, ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਸ ਤਰਕ ਨਾਲ ਵੀ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਜਿਸ 'ਤੇ

ਸ੍ਰੀ ਸਿੱਟਾ ਅਧਾਰਤ ਹੈ. ਪਰ ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਖ ਰਹੇ ਹਾਂ
ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੇ ਆਰਡਰ 21 ਦੇ ਨਿਯਮ 35, 36, 95 ਅਤੇ 96 ਦੇ ਤਹਿਤ "ਪ੍ਰਤੀਕਾਤਮਕ" ਅਤੇ "ਅਸਲ" ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ ਉਂਟਵਾਲੀਆ, ਜੇ. ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ
ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ ਉਂਟਵਾਲੀਆ, ਜੇ. ਨੇ ਜੋ ਕੁਝ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਸੀਂ ਉਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਸਹਿਮਤੀ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਕਿ
ਜਦੋਂ ਸਰਕਾਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਦੀ ਹੈ
ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ, ਐਲਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ
ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਅਸਲ ਕਬਜ਼ਾ ਲਓ ਕਿਉਂਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਹਿੱਤ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਮਝੇ ਗਏ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ "ਪ੍ਰਤੀਕਾਤਮਕ" ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਨਾ ਹੀ
ਕੀ ਸਿਰਫ ਕਾਗਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਐਕਟ ਕੀ ਹੈ
ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਸੌਂਪਣ ਦੀ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸ਼ਰਤ ਵਜੋਂ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਅਸਲ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਕਬਜ਼ਾ ਕਿਵੇਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ। ਅਜਿਹਾ ਕਬਜ਼ਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਰਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਮੰਨਦੀ ਹੈ। ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ
ਸਖਤ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ ਨਿਯਮ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਿਹੜਾ ਕੰਮ ਕਾਫ਼ੀ ਹੋਵੇਗਾ
ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨਾ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਇਕ ਪੂਰਨ ਅਤੇ ਅਣਉਲੰਘਣਯੋਗ ਨਿਯਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਸਿਰਫ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਢੋਲ ਵਜਾ ਕੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਐਲਾਨ ਕਰਨਾ ਹੀ ਕਾਫ਼ੀ ਹੋਵੇਗਾ।

ਹਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣਾ। ਪਰ ਇੱਥੇ, ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਕਿਉਂਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਖਾਲੀ ਪਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਇਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਫਸਲ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਦਾ ਕੰਮ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਨਾ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਕਿਹੜਾ ਹਿੱਸਾ ਬਰਬਾਦ ਅਤੇ ਖੇਤੀ ਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ,
ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਦੀ ਹੱਦ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈਣਾ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ,

ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਸੀ। ਇਹ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

ਕਿ ਜਦੋਂ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ੇਦਾਰ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਲੋੜ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਜੋਂ ਇਹ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਇਹ ਨੋਟਿਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ੇਦਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਬਜ਼ਾ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ,
ਹਾਲਾਂਕਿ ਜਿੱਥੇ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ, ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਜਿਹਾ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣਾ ਚਾਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਧੋਖਾਧੜੀ ਜਾਂ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ
ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਗਜ਼ੀ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਸਿਰਫ ਕਾਗਜ਼ੀ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ

ਵਸਨੀਕ ਜਾਂ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਇਸ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ।

ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਹਾਊਸਿੰਗ ਬੋਰਡ ਬਨਾਮ ਏ ਵਿਸ਼ਵਮ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਪੰਚਨਾਮਾ ਬਣਾਉਣਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦਾ ਇੱਕ ਤਰੀਕਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ:

"9. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਲੜੀ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਸਥਿਰ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਕਿ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੇ ਸਵੀਕਾਰਕੀਤੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ
ਜ਼ਮੀਨ ਐਲਏਓ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਜਾਂ ਪੰਚਨਾਮਾ ਦਰਜ ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਸਰੀਰਕ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣਾ ਅਸੰਭਵ ਹੋਵੇਗਾ।
ਇਹ ਆਮ ਗਿਆਨ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਾਲਕ /
ਚਾਹਵਾਨ ਵਿਅਕਤੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਿਯੋਗ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

261. ਬੰਦਾ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਲਈ ਪੰਚਨਾਮਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ
ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

37. ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਜਿਹੜੇ ਸਿਧਾਂਤ ਕੱਢੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਹਨ:

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਕੋਈ ਸਖਤ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ ਨਿਯਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਕਿਹੜਾ ਐਕਟ
ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਜੇ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਖਾਲੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਬੰਧਤ ਰਾਜ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਪੰਚਨਾਮਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਜੇ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਫਸਲ ਖੜ੍ਹੀ ਹੈ ਜਾਂ ਇਮਾਰਤ/ਢਾਂਚਾ ਮੌਜੂਦ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਜਾਣਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਚ ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਇਮਾਰਤ/
ਸੀ ਢਾਂਚੇ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਖੇਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ 'ਚ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਪੰਚਨਾਮੇ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਲੈਣੇ ਪੈਣਗੇ। ਬੇਸ਼ਕ, ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਇਮਾਰਤ/ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਮਾਲਕ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਨਾਲ ਕੋਈ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲ ਸਕਦਾ
ਅਨੁਮਾਨ ਹੈ ਕਿ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਜੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ/ਨਾਮਜ਼ਦ ਅਥਾਰਟੀ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਹਰੇਕ ਪਾਰਸਲ ਦਾ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣਾ ਸੰਭਵ ਨਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਇਹ ਕਾਫ਼ੀ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਕਾਤਮਕ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇ।
ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ

ਸੁਤੰਤਰ ਗਵਾਹ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ।

ਜੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਰਾਜ ਦੀ ਕੋਈ ਏਜੰਸੀ/ਸਾਧਨ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁੱਲ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ 80% ਹੈ
ਧਾਰਾ 17 (3-ਏ) ਅਤੇ ਕਾਫ਼ੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਵਾਜਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਮੰਨ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

262. ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ ਅਤੇ ਉੱਤਰ ਬਨਾਮ ਮਹਾਲਕਸ਼ਮੀ ਅੰਮਲ ਜੀ
ਅਤੇ ਹੋਰ, (ਸੁਪਰਾ), ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਬਜ਼ੇ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲੈਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ:

"9. ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਤ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਨਿਰਣਾਇਕ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਪੁਰਸਕਾਰ 26-9-1986 ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਰਵੇਖਣ ਨੰਬਰ 2/11 ਲਈ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

31-8-1990 ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਕਬਜ਼ਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ 24-11-1981 ਨੂੰ ਲਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਇਹ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਅਧੀਨ ਰਾਜ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਜ਼ੁਰਮਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਪੂਰਨ ਹੱਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਇਨਾਮ ਧਾਰਾ ੧੧ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋ ਸਾਲ਼ਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਐਕਟ ਬਾਰੇ, ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਬਾਅਦ ਦਾ ਇਨਾਮ 31-8 ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ-

1990 ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ। ਇਹ ਵੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਟਿਕਾਣਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਕ ਵਾਰ ਕਬਜ਼ੇ ਹਟਾਉਣ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲੱਗ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅੱਗੇ ਦੀ ਸਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਨੁਸਾਰ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਲਈ, ਸੀਮਾ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰੁਕਾਵਟ ਵਜੋਂ ਖੜ੍ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11-ਏ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜੇ ਧਾਰਾ 9 ਅਤੇ 10 ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬੇਨਿਯਮੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਵੀ ਇਹ ਇੱਕ ਇਲਾਜਯੋਗ ਬੇਨਿਯਮੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਧਾਰਾ 11 ਅਧੀਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ। ਪੁਰਸਕਾਰ ਸਿਰਫ ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇੱਕ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਹੈ। ਜੇ
ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਬਿਨਾਂ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹਦਾ ਹੈ

ਪਾਰਟੀ ਪਰ ਧਾਰਾ 28-ਏ ਦੇ ਅਧੀਨ। ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ
ਜ਼ਮੀਨ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਮੈਮੋਰੰਡਮ, ਪੰਚਨਾਮਾ ਰਾਹੀਂ ਲਈ ਜਾਵੇਗੀ, ਜੋ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਯਮ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਸਰੀਰਕ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਨਿਰੰਤਰਤਾ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਸਾਬਕਾ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ
ਇਹ ਸਿਰਫ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਬਜ਼ਾ ਹੈ ਜੋ ਨਾ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲੇ 'ਚ ਦਖਲ ਦੇਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ।

263. ਬਾਲਮੋਕੰਦ ਖੱਤਰੀ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਐਂਡ ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਟਰੱਸਟ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਕਿ ਲਾਜ਼ਮੀ ਐਕੁਆਇਰ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ। ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦਾ ਆਮ ਤਰੀਕਾ ਪੰਚਾਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਪੰਚਨਾਮਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ:

"4. ਇਹ ਵੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ 17-4-1976 ਤੱਕ ਪੂਰੀ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਤਾਰੀਖ ਤੱਕ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਪਾਰੇਖ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਅਜੇ ਵੀ ਆਪਣਾ ਕਬਜ਼ਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਹੁਣ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਲੈਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ

---

168 (1996) 4 212

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਲਾਜ਼ਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ਾ।
ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦਾ ਆਮ ਤਰੀਕਾ ਪੰਚਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਪੰਚਨਾਮਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣਾ ਹੈ
ਅਤੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਡਿਲੀਵਰੀ ਦੇਣਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਢੰਗ ਹੈ
ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਬਜ਼ੇ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣਾ ਸਿਰਫ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ
ਗ਼ੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਬਜ਼ਾ।
5. ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ, ਐਕੁਆਇਰ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਮਾੜਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਫਿਰ ਸ਼੍ਰੀ ਦੁਆਰਾ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
ਪਾਰੇਖ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਸੰਸਥਾ ਇੱਕ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾ ਚਲਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੀ
ਕਿਉਂਕਿ ਹੋਰ ਜ਼ਮੀਨ ਉਪਲਬਧ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਛੱਡ ਕੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕਵਾਇਰ ਕਰ ਲਈ ਹੁੰਦੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ 'ਚ ਦਾਇਰ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫਨਾਮੇ 'ਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੋਲ 482 ਨਹਿਰਾਂ 19 ਮਰਲੇ ਜ਼ਮੀਨ ਵੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਵੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ ਅਪਾਹਜ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਉਸ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਹ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਰਾਜ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਸੁਰਕ੍ਰਾਰ। ਅਸੀਂ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਈ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ
ਪੂਰਾ ਹੋ ਗਿਆ।

ਪੀ.ਕੇ. ਕਲਬੁਰਕੀ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ,169 ਵਿੱਚ, ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਢੰਗ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ:

"6. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮਾਣਯੋਗ ਮੰਤਰੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੀ
ਐਫ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਨੇ ਪ੍ਰਤੀਕਾਤਮਕ ਕਬਜ਼ੇ ਅਤੇ ਅਸਲ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਆਪਣੀ ਸਮਝ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਕਾਤਮਕ ਕਬਜ਼ਾ ਅਸਲ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜੀ
ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ"ਅਸਲ ਕਬਜ਼ਾ" ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਬਲਵੰਤ ਨਰਾਇਣ ਭਾਗੜੇ ਬਨਾਮ ਐਮਡੀ ਭਾਗਵਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬਹੁਮਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਉਲਟ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕਬਜ਼ਾ ਕਿਵੇਂ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।
169 (2005) 12 ਐਸਸੀਸੀ 489

ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣਾ ਪਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਮੰਨਦੀ ਹੈ। ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹੜਾ ਐਕਟ ਕਾਫ਼ੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸਖਤ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਉਹ ਸਨ
ਖਾਲੀ, ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਕਿ ਕੋਈ ਫਸਲ ਜਾਂ ਢਾਂਚਾ ਨਹੀਂ ਸੀ

ਉਸ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰਤੀਕਾਤਮਕ ਕਬਜ਼ਾ

ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਸੀ, ਅਜਿਹਾ ਕਬਜ਼ਾ ਜ਼ਮੀਨ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਚਾਰ ਏਕੜ ਅਤੇ ਅਜੀਬ ਜ਼ਮੀਨ ਕਿਹੜੇ ਵੱਡੇ ਖੇਤਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ?

ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਲਈ 118 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਨੋਟੀਫਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਾਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ 6-11-1985 ਨੂੰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਜਿਸ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕਾਫ਼ੀ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਪ੍ਰਤੀਕਾਤਮਕ ਸਨ।

ਸੀਤਾ ਰਾਮ ਭੰਡਾਰ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਵੱਡੇ ਖੇਤਰ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪੰਚਨਾਮਾ ਬਣਾ ਕੇ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਵਰਮਾ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ:

"85. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, "ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਹੀ ਅਰਥ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ।

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਵਾਧੂ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਤਿਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਅਤੇ

ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣਾ ਵੀ ਅੰਤਿਮ ਹੈ। ਦੀ ਤਰਫੋਂ

ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਵਾਧੂ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ 20-7-1993 ਨੂੰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪੰਚਨਾਮਾ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੋਇਆ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ 'ਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਉਪਲਬਧ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਹੈ

ਕਾਗਜ਼ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ। ਇਹ ਸਥਿਰ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਪੰਚਨਾਮੇ ਦੁਆਰਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ। [ਸੀਤਾ ਰਾਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ]
ਭੰਡਾਰ ਸੁਸਾਇਟੀ ਬਨਾਮ ਭੰਡਾਰ। ਸਰਕਾਰ (ਐਨਸੀਟੀ ਦਿੱਲੀ) (2009) 10 ਐਸਸੀਸੀ 501.]

86. ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪੰਚਨਾਮਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ।

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚਾਣਕਯਪੁਰੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੁਸਾਇਟੀ ਏ
ਇੱਕ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਵੈਂਕਟੇਸ਼ਵਰ ਐਂਟਰਪ੍ਰਾਈਜ਼ਜ਼ ਨੂੰ ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਬਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਵੀ
ਗੋਲਡਨ ਹਿੱਲ ਕੰਸਟ੍ਰਕਸ਼ਨ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ,
ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮਾਲਕਾਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਕਿ ਬੀ
ਕਬਜ਼ਾ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ
ਪੰਚਨਾਮਾ ਬਿਲਕੁਲ ਸਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਐਮ. ਵੈਂਕਟੇਸ਼ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ. ਬਨਾਮ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਬੰਗਲੌਰ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ, ਆਦਿ।[170], ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਸੀ
ਵਿੱਚ
ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦਾ ਇੱਕ ਤਰੀਕਾ ਡਰਾਇੰਗ ਕਰਨਾ ਹੈ
ਪੰਚਨਾਮਾ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ:

"17. ਅਜੈ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਨ
ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸ਼ਿੰਗਲ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ (1996) 10 ਐਸਸੀਸੀ 721, ਮਹਾਵੀਰ ਬਨਾਮ ਪੇਂਡੂ ਸੰਸਥਾ (1995) 5 ਐਸਸੀਸੀ 335,
ਗਿਆਨ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ।
ਗੋਪਾਲਾ (1995) 2 ਐਸਸੀਸੀ 528, ਮੀਰਾ ਸਾਹਨੀ ਬਨਾਮ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਗਵਰਨਰ (2008) 9 ਐਸਸੀਸੀ 177 ਅਤੇ
ਟੀਕਾ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਟੀਕਾ ਰਾਮ ਯੂ.ਪੀ. ਰਾਜ (2009) 10 ਐਸਸੀਸੀ 689 ਵਧੇਰੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ
ਮਿਤੀ ਤੱਕ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ 12 ਸਾਲ ਪੂਰੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਸਨ
ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਾਇਦਾਦ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਲਟ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ
ਬੀਡੀਏ ਦੇ ਖਿਲਾਫ, ਅਸਲ ਮਾਲਕ. ਦਲੀਲ ਕਿ ਕਬਜ਼ਾ
ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਵੀ ਸਿਰਫ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਤੈਅ ਕੀਤਾ
ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦਾ ਇੱਕ ਤਰੀਕਾ ਪੰਚਨਾਮਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਉਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੇ ਸਬੂਤਾਂ
ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਪੂਰਨਤਾ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਬੀ.ਡੀ.ਏ. ਟੀ.ਐਨ. ਹਾਊਸਿੰਗ ਬੋਰਡ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ
ਵੀ. ਏ. ਵਿਸ਼ਵਮ (1996) 8 ਐਸਸੀਸੀ 259 ਅਤੇ ਲਾਰਸਨ ਐਂਡ ਟੂਬਰੋ ਲਿਮਟਿਡ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ (1998) 4 ਐਸਸੀਸੀ 387,
ਬੀਡੀਏ ਦਾ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਢੰਗ
ਸੀ।

ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਜੰਮੂ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ 171 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਜੀ
ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਪੰਚਨਾਮਾ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੇ ਢੰਗ ਬਾਰੇ,
ਐਨਏਐਲ ਲੇਆਉਟ ਵਸਨੀਕਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

[170] (2015) 17 ਐਸਸੀਸੀ 1
[171] 2017 (13) ਐਸਸੀਸੀ 474 ਐਚ

ਏ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਬੰਗਲੌਰ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਅਥਾਰਟੀ 172. ਕੋਲਾ ਖੇਤਰਾਂ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਿਵੇਂ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਧਿਕਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ
ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਫੈਸਲੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਸਾਨੂੰ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬੁਰਾਕੁਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ
ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ (ਸੁਪਰਾ) ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਮਾਈਨਿੰਗ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਖਣਿਜ ਭਾਵੇਂ ਉਸਦਾ ਅਸਲ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ਾ ਇੱਕ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਹਿੱਸੇ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ. ਕੁਝ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ਾ ਪੂਰੇ ਖੇਤਰ ਤੱਕ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਫੈਸਲਾ ਕਾਰਨ ਦੀ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਾ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਪੰਚਨਾਮਾ ਬਣਾ ਕੇ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਰਾਜ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਖੇਤਰ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਲਈ। 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਸਾਰੇ ਜ਼ੁਰਮਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਬਜ਼ਾ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਹੈ।

268. ਮਾਗੁਨੀ ਚਰਨ ਦਿਵੇਦੀ ਬਨਾਮ ਉੜੀਸਾ ਰਾਜ 173 ਨੇ ਭੂਮੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਿਸ ਲਈ ਅਸਲ ਖੇਤੀ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਚਿੰਤਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਸ਼੍ਰੀ ਤਰਕੇਸ਼ਵਰ ਸਿਓ ਠਾਕੁਰ ਜੀਉ ਬਨਾਮ ਦਰ ਦਾਸ ਡੇ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ।[174], ਇਹ ਦੁਬਾਰਾ ਮਾਈਨਿੰਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਾ ਸੀ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਕੋਈ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਰਮੇਸ਼ ਬਿਜੋਏ ਸ਼ਰਮਾ ਬਨਾਮ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ।
ਪ੍ਰਸ਼ੁਪਤੀ ਰਾਏ 175 ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਖਾਸ ਕਬਜ਼ੇ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਕਬਜ਼ੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਚਿੰਤਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ, ਅਤੇ
ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਕੋਈ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ. ਤੁਰੰਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਨਹੀਂ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮਾਲ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਤਹਿਤ ਅਸਲ ਕਾਸ਼ਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ?

ਕਰਨਪੁਰਾ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ 176, ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਖਾਣਾਂ ਦਾ ਕੇਸ ਸੀ। ਲਾਰਸਨ ਐਂਡ ਟੂਬਰੋ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਲਾਰਸਨ ਐਂਡ ਟੂਬਰੋ ਲਿਮਟਿਡ ਵਿੱਚ। ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ 177,
ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਹਾਊਸਿੰਗ ਬੋਰਡ ਬਨਾਮ ਏ ਵਿਸ਼ਵਮ, (ਸੁਪਰਾ), ਬਾਲਮੋਕੰਦ ਖੱਤਰੀ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਐਂਡ ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਟਰੱਸਟ (ਸੁਪਰਾ) 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਚਨਾਮਾ ਦੀ ਡਰਾਇੰਗ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

---

[172] (2018) 12 ਐਸਸੀਸੀ 400
[173] 1976 (2) ਐਸਸੀਸੀ 134
[174] 1979 (3) ਐਸਸੀਸੀ 106
[175] (1979) 4 ਐਸਸੀਸੀ 27
[176] (1988) ਸਪ. ਐਸਸੀਸੀ 488
[177] (1998) 4 387

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਵੇਲਾਕਸ਼ਨ ਕੁਮਾਰ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ
ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੋਟੋਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਫੋਟੋਆਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀਆਂ ਕਿ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਪੰਚਨਾਮਾ ਬਣਾਉਣਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦਾ ਇੱਕ ਸਵੀਕਾਰਕੀਤਾ ਤਰੀਕਾ ਹੈ। ਦੁਬਾਰਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ-
ਐਂਟਰੀ, ਇੱਕ ਫੋਟੋ ਖਿੱਚੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ; ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਈ ਗਈ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸਥਾਪਤ 'ਤੇ ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ
ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਫੋਟੋਆਂ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਉਹ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ. ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਦੁਬਾਰਾ ਦਾਖਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਸਿਰਫ ਫੋਟੋ ਖਿੱਚਣ ਲਈ। ਇਸ ਨਾਲ ਡਰਾਇੰਗ ਕਰਕੇ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਮਾੜਾ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ
ਪੰਚਨਾਮਾ, ਜੋ ਸੀ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲੈਣ ਦਾ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਤੇ ਸਥਿਰ ਢੰਗ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸਹਿਰਾਵਤ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ 178 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜਿਸ ਦਿਨ ਇਨਾਮ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਦਿਨ ਪੂਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਇਹ
ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਮਿਸਾਲਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ। ਨਰਮਦਾ ਬਚਾਓ ਅੰਦੋਲਨ ਬਨਾਮ ਫੈਸਲਾ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ 179 ਦੀ ਸਥਿਤੀ, ਕੇਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੱਥਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ। ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਲੱਭਣ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।
ਡੀ.ਵੀ.ਡੀ. ਅਤੇ ਸੀ.ਡੀ. ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣ ਲਈ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਅੰਦਰ ਸਨ ਕਬਜ਼ਾ। ਇੰਦੌਰ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਧਾਰਕ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ। ਅਸੀਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ
ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਡੀਵੀਡੀ ਅਤੇ ਸੀਡੀ ਜ਼ਰੀਏ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣਾ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੇ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਢੰਗ ਵਜੋਂ। ਪੰਚਨਾਮਾ ਦੀ ਚਿੱਤਰਕਾਰੀ ਸਮਕਾਲੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਲਈ ਇਹ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਤੱਥ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੇ
ਆਰਡਰ V, ਨਿਯਮ 9 । ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ
ਨਹੀਂ , ਇਹ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਰਾਏ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪੰਚਨਾਮਾ ਬਣਾਉਣਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੈ ਕਿ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ 24 ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸ਼ਬਦ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਸਰੀਰਕ ਕਬਜ਼ਾ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਜੀ ਰਾਏ ਅਨੁਸਾਰ, 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਦੋਂ ਇਨਾਮ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਧਾਰਾ 16 ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 17 ਅਧੀਨ ਇਨਾਮ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਾਜ ਦੇ ਪੰਚਨਾਮਾ ਦੀ ਡਰਾਇੰਗ 'ਤੇ ਰਾਜ ਕੋਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

[178] (2012) 1 792
[179] (2011) 7 ਐਸਸੀਸੀ 639

ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣਾ, ਜੋ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਦੁਬਾਰਾ ਦਾਖਲ ਹੋਣਾ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਖੁੱਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਕਬਜ਼ਾ ਮਾਲਕ ਦਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਖਾਲੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਪਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਹੈ

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮਾਲਕ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਾਸ਼ੀ ਬਾਈ ਬਨਾਮ ਸੁਧਾ ਰਾਣੀ ਘੋਸ਼ 180 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬੀ
ਸਰਕਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਅਕੁਆਇਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ 'ਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਦਾਖਲਾ
ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਬਿਲਕੁਲ (1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ) ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ
ਇਸ ਨੂੰ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦਾ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਮਾਰੀਆ ਮਾਰਗਾਡੀਆ ਸੇਕੁਰੀਆ ਬਨਾਮ ਇਰਾਸਮੋ ਜੈਕ ਡੀ ਵਿੱਚ

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੀ
ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ "ਕਬਜ਼ਾ" ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਅਤੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

"ਕਬਜ਼ਾ ਲਚਕਦਾਰ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਹ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅਸਲ ਕਬਜ਼ੇ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੋਵੇ। ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਧਾਰਨਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰੂਪਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਦੋਵੇਂ
ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਤੱਤ ਕਾਰਪਸ ਅਤੇ ਐਨੀਮਸ ਹਨ.
ਵਿਅਕਤੀ ਭਾਵੇਂ ਸਰੀਰਕ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਜੇ ਐਨੀਮਸ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ. ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਲਈ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਅਸਲ ਸਰੀਰਕ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਪੂਰਾ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ,
ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

() ਮਾਲਕ ਵਿਅਕਤੀ, () ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਅਤੇ, () ਕਬਜ਼ੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ। ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਕਿਸੇ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲਈ ਕਿਸੇ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨੌਕਰ ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕ ਲਈ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਉਹ
ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਕੋਲ ਸਿਰਫ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਉਹ ਕਬਜ਼ਾ ਜੋ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮਾਲਕ ਕੋਲ ਰਹੇਗਾ
ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਮਾਲਕ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਅਸਲ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਨੌਕਰ ਅਤੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ***** ਸਿਧਾਂਤ ਜੋ ਮਾਰੀਆ ਮਾਰਗਾਡੀਆ ਸੇਕੁਏਰੀਆ ਵਿੱਚ ਉਭਰਦੇ ਹਨ
(ਸੁਪਰਾ) ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕ੍ਰਿਸਟਲਾਈਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:-

[180] ਏਆਈਆਰ 1958 ਐਸਸੀ 434
[181] 2012 (5) 370

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

"1. ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਹੱਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜੇ ਉਸਨੂੰ
ਇਮਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਾਲਾਂ ਜਾਂ ਦਹਾਕਿਆਂ ਦੇ ਲੰਬੇ ਕਬਜ਼ੇ ਨਾਲ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ
ਉਕਤ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਹਿੱਤ।

ਨੈਸ਼ਨਲ ਥਰਮਲ ਪਾਵਰ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਮਹੇਸ਼ ਦੱਤਾ 182 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ:
ਬੀ

"28. ਜਦੋਂ ਖਾਲੀ ਜਾਂ ਪਾਟਿਟ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦਾ ਸਿਰਫ ਇਰਾਦਾ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਇਹ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਸਟੈਂਡ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਫਸਲਾਂ ਉਗਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਜੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨਾਂ

ਸੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਾਲੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਨਾ ਸਿਰਫ ਅਸਲ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ਾ ਸੀ
ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸੀਮਾਬੱਧ ਕਰਨ ਦੀ ਵੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਜੇ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਸਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜੂ ਰਾਮਚੰਦਰਨ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਅੰਦਰ ਵੀ
ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਉਕਤ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਡੀ
ਜਿਸ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਦਿਨ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਸਨ। ਅਸੀਂ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ ਨਿਯਮ 35 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ
ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ[ਸੋਧੋ]

ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮਝ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਪੂਰੀ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਸਲ ਕਬਜ਼ਾ ਉਸ ਦੇ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਹੀ ਸੀ ਜਾਂ ਗਲਤ ਸੀ।
ਇਹ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਹੀ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਜਾਂ ਤਾਂ
ਕਬਜ਼ਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਡਿਲੀਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
ਡਿਲੀਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਲਗਭਗ 10 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਕੀ 55 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 17 ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਇਸ ਲਈ, ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣਾ ਤੁਰੰਤ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ.

ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਇਕ ਹੋਰ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿਆਪਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੇ 16 ਨਵੰਬਰ, 1984 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ

---

182 2009 (8) 339

ਕਿ ਸਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ; ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ; ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਐਨਟੀਪੀਸੀ ਨੇ 24 ਫਰਵਰੀ, 1986 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਕਬਜ਼ਾ ਸਿਰਫ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਚਾਰ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਨਿਰਵਿਵਾਦ
੧੦.੨੧੫ ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਉੱਠਿਆ
ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਸਾਰੀਆਂ। ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਐਨਟੀਪੀਸੀ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3ਏ) ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਕੁੱਲ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ 80% ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸਨੇ 65.713 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿਰਫ ਕਬਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ।
ਲਗਭਗ ੧੦.੨੧੫ ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੀ ਇੰਨੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਇਹ ਚੁੱਪ ਰਹੀ। ਇਸ ਲਈ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ 'ਚ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰਤੀਕਾਤਮਕ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਵੀ. ਚੰਦਰਸ਼ੇਖਰਨ ਅਤੇ ਏ.ਐਨ.ਆਰ. ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ।[183], ਜ਼ਮੀਨ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਉਸ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ
ਅਧਿਕਾਰੀ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਵੇਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਹੇਰਾਫੇਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਫਲੈਟ ਬਣਾਏ ਗਏ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਕ ਵਾਰ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਰਾਜ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਦੱਸਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਐਲਏ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਿਕਰੀ

ਖਾਲੀ ਹੋਣਾ। ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਨਿਆਂਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਈ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਸ ਦੇ ਰਸਤੇ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ
ਬੇਤੁਕੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਤੋਂ ਲਾਭ ਲੈਣ ਲਈ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਅਲੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਕੇ ਝੂਠੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਲੈਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ.

ਅਸੀਂ ਧਾਰਾ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਘੋਰ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਵੇਖੀ ਹੈ
24 (2). 50-60 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ 90 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਕਈ ਦਹਾਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਸਨ;
ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਕੇਸ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਉੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਿਆਂ ਹਵਾਲੇ ਮੰਗੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਹੁਣ, ਕਈ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾ ਕੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਸਾਬਕਾ ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦਾ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਦੌਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ
ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਚਨਾਮਾ ਬਣਾ ਕੇ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣਾ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਸਰੀਰਕ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਆਈ ਹੈ।

ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੈ ਕਿ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ, ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜ਼ਮੀਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ,

[183] (2012) 12 ਐਸਸੀਸੀ 133

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਸਥਾਨਕ ਅਥਾਰਟੀਆਂ, ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਆਦਿ। ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਏ
(ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ) ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ; ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੇ ਦਖਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ
ਅਤੇ ਹੁਣ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੀ ਆੜ ਵਿੱਚ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰੋ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਧਾਰਾ 24 ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੀ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬੀ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਘੋਰ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਬੰਦ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਿਰਲੇਖ ਇੱਕ ਵਾਰ ਸੌਂਪੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਦੇ ਮਿਟਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾ; ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਭਾਵੇਂ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਕਬਜ਼ੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਐਕੁਆਇਰ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ, ਦਲੀਲਾਂ ਲਈ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਵੀ ਇਹ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਮਾਲਕ ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਰਹਿ ਜਾਣਗੇ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ,

ਸੀ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ। ਇਸ ਲਈ, ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਝਿਜਕ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਵੇਲਾਕਸ਼ਨ ਕੁਮਾਰ (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਨਰਮਦਾ ਬਚਾਓ ਅੰਦੋਲਨ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ੇ ਲੈਣ ਦੇ ਢੰਗ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ। ਸਾਡਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦਾ ਪੰਚਨਾਮਾ ਡਰਾਇੰਗ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਹੈ
ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ਮੀਨ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਵੀ ਦੁਬਾਰਾ ਦਾਖਲ ਹੋਣਾ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ਾ ਰੱਖਣਾ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕੀ ਨਹੀਂ ਹੈ
2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਾਭ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰੋ।

<u>ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 5 ਵਿੱਚ: ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ</u>

ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅੰਤਰਿਮ ਰੋਕ ਜਾਂ ਰੋਕ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਬਿਤਾਏ ਗਏ ਸਮੇਂ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਜਾਂ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਹਨ, ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ 5 ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਤੋਂ
24(2). ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਲੰਬਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅੰਤਰਿਮ ਰੋਕ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਕੇ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ
ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਰਿਲਾਇੰਸ
ਇਸ ਨੂੰ ਮੈਕਸਿਮ "ਐਕਟਸ ਕਿਊਰੀ ਨੇਮਿਨੇਮ ਗ੍ਰੈਵਬਿਟ" ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਐਕਟ, 2013 ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਿਮ ਰੋਕ/ਰੋਕ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਧਾਂਤ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੌਰਾਨ ਬਿਤਾਏ ਗਏ ਸਮੇਂ ਨੂੰ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਤਹਿਤ 5 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਣ ਦਾ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ
ਧਾਰਾ 24 ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜਾ, ਜਿੱਥੇ

ਸੰਸਦ ਨੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ ੧੯ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਅਤੇ ੨੦੧੩ ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ ੬੯ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਹੈ। 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 6 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 11 ਏ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੌਰਾਨ
2013 ਦੇ ਐਕਟ, ਐਨਸੀਟੀ ਦਿੱਲੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ
ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਧਾਰਾ ੨੪ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਜੋੜਿਆ ਜਾਵੇ
ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼। ਇਸ ਸੁਝਾਅ ਨੂੰ ਭੂਮੀ ਸੁਧਾਰ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਅੰਤਮ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨਹੀਂ ਸੀ
ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ "ਕੈਸਸ ਓਮਿਸਸ" ਹੈ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ. ਮੈਕਸਿਮ "ਐਕਟਸ ਕਿਊਰੀ ਨੇਮਿਨੇਮ ਗ੍ਰੈਵੇਬਿਟ" ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਕਦੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਦੁਰਲੱਭ ਹੈ.

ਪਦਮ ਸੁੰਦਰ ਰਾਓ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਸ ਕਥਨ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖੰਡਕਾ ਵਿੱਚ ਵੀ
ਜੈਨ ਜਿਊਲਰਜ਼, (ਸੁਪਰਾ), ਮੈਕਸਿਮ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ. ਇਹ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਸਨੇਲ ਦੀ ਇਕੁਇਟੀ (33ਵਾਂ ਐਡੀਸ਼ਨ), 2015 ਵਿੱਚ, ਮੈਕਸਿਮ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਕੁਇਟੀ ਦਾ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਿਯਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਵਿਸ਼ੇ ਦਾ ਬਿਆਨ ਹੈ ਜੋ ਬਰਾਬਰ ਸੰਕਲਪਾਂ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਹੈ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਬਰਾਬਰ ਮੈਕਸਿਮ ਦੀ ਉਪਯੋਗਤਾ ਸੀਮਤ ਹੈ. ਇਹ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੋ ਜਦੋਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ
ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਿਯਮ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ
ਬਰਾਬਰ ਵਿਵੇਕ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪਾਰਸਨ ਟੂਲਜ਼ ਐਂਡ ਪਲਾਂਟਜ਼ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਇਸ 'ਤੇ ਗ੍ਰਾਫਟਿੰਗ ਕਰਕੇ ਜਾਂ ਵਿਆਖਿਆ ਦੀ ਆੜ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਗਲਤੀ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਨੂੰ
ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਇਹ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।
ਜਿੱਥੇ ਧਾਰਾ 24 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਟ-ਆਫ ਮਿਤੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਬਿੰਦੂ ਅਤੇ ਮਿਆਦ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਬਿਤਾਏ ਗਏ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਣ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਧਾਰਨਾ ਹੈ।
ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੁਰਾਣਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦਮਨਕਾਰੀ ਅਤੇ ਅਨਿਆਂਪੂਰਨ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ
ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਵਿੱਚ ਉਲਝਣ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਹੀ ਪ੍ਰਗਟ ਜਾਂ ਸੰਭਾਵਿਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੁਆਰਾ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਸਿਕਾਮ ਲਿਮਟਿਡ 184 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੋਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਸੀ

---

184 (2009) 2 121

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਧਾਰਾ 24 (2) ਤਹਿਤ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਬਿਤਾਏ ਗਏ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕੋਈ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਕੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

ਸੀ

, ਪਰ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ ਜਾਈਏ, ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਪ੍ਰਸ਼ਨ
ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਅਤੇ ਟੀਚਿਆਂ ਅਤੇ ਬੀ
ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ 24 ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ, ਅੱਜ ਤੱਕ ਲੰਬਿਤ ਹੈ
ਜਿਸ 'ਤੇ 2013 ਦਾ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੋਈ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਪੁਰਸਕਾਰ ਹੈ
ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਧਾਰਾ 24 (1) (ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਬਕਾਇਆ ਸੀ
1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੁਰਾਣਾ ਐਕਟ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ੨੦੧੩ ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਦੀਆਂ ਹਨ। ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋ ਲੋੜਾਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
2013 ਦੇ ਐਕਟ ਡੀ ਦੇ

ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ 5 ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਸਰੀਰਕ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ
ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੈ
ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ, ਨਾ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਸੌਣ ਲਈ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸੁਸਤੀ ਜਾਂ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਅਤੇ ਡਿਫਾਲਟ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ
ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ. ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਕੇਵਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਡਿਫਾਲਟ ਦਾ ਮਾਮਲਾ, ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਕਰਕੇ। ਜਦੋਂ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਤਾਂ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਜਿਹੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ।
ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਨੇ ਧਾਰਾ 19 (7) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਘੋਸ਼ਣਾ ਐਫ ਕਰਨ ਲਈ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵੀ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ
2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 69 ਅਧੀਨ ਮਿਆਦ ਦੀ ਗਣਨਾ ਲਈ। ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੈ। 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 69 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਮਾਰਕੀਟ ਮੁੱਲ 'ਤੇ 12 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਵਾਧੂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਅਧੀਨ ਮੁੱਢਲੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ
ਸੈਕਸ਼ਨ 11. 12 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਵਾਧੂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅੰਤਰਿਮ ਰੋਕ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਲਈ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ ੨੪ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ
ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਸਫਲਤਾ ਜਾਂ ਸੁਸਤੀ ਐਚ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸੰਸਦ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਸ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਬਹਿਸ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਜੈਰਾਮ ਰਮੇਸ਼ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਵਾਲੇ ਨੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਮਿਆਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਬਨਾਮ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ। (ਸੁਪਰਾ) ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਕੀ ਹੈ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜਪਾਲਿਕਾ ਨੂੰ ਦੱਸ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਨੂੰ ਕ੍ਰਮ ਬੱਧ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਨਾਮ ਦੇ ਐਲਾਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ। ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਛੋਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕਰਨਾ ਵਿਧਾਨਕ ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਦੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਦਿੱਲੀ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਬਨਾਮ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। (ਸੁਪਰਾ), ਜਿਸ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਮਿਆਦ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਇਹ ਈ "ਐਕਸ ਅਬਦਾਂਤੀ ਕੌਂਟੇਲਾ" ਹੁੰਦਾ. ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਜਿਹੀ ਵਿਵਸਥਾ ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੌਰਾਨ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਅਥਾਰਟੀਆਂ 'ਤੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼।

ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਕੁਝ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਧਾਰਾ 24 (2) ਵਿੱਚ ਸੋਧਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਰਾਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
ਅਤੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵੀ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਪਰ ਉਹ ਅਸਫਲ ਹੋ ਗਏ। ਇਹ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸੀ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਲਾਜੀ ਨਗਰ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦਾ ਮਕਸਦ ਸਿਰਫ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਨੇ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਵਿਵਸਥਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜੋ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਲਈ ਲਾਭਕਾਰੀ ਹੈ।
ਧਾਰਾ 24 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ, ਜਦੋਂ ਕਿ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 114 ਅਤੇ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ।
ਧਾਰਾ ੨੪ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੰਨਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਕਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਲਈ ਤਬਦੀਲੀ ਵਿਧੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਾਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 17 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਸੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਪੁਰਸਕਾਰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 24 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (1) ਅਤੇ (2) ਵਿੱਚ "ਐਕੁਆਇਰ ਪ੍ਰੋਸੀਡਿੰਗ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਧਾਰਾ ਡੀ 4 (1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ)
ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ। ਇਹ ਲਾਭ ਦੇਣ ਦਾ ਵੀ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ
ਸਾਰੇ ਸਬੰਧਤਾਂ ਨੂੰ। ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।
ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜ਼ਮੀਨ ਾਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ
ਧਾਰਾ 4 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਘੋਸ਼ਣਾ ਅਤੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਨਾ ਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕੋਈ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਹੈ। ਜੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 5 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਧੇਰੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ।
ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਇਹ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਐਫ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 24 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਉੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਲਾਭ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
ਸਾਰੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਟੁਕੜੇ-ਟੁਕੜੇ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ
ਪ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ
ਜੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਹੋਲਡਿੰਗਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਵੀ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਕੁਝ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਆਏ ਹਨ ਅਤੇ ਯੋਜਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਬਾਕੀ ਖੇਤਰ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਿਮ ਰੋਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ

ਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਿਰੰਤਰ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕਾਰਨ ਹੀ 5 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਿਆ। ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਭੜਕਾਉਣ ਜਾਂ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਬਲਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਕਈ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਬੈਂਚ ਅਤੇ ਰਿੱਟ ਅਪ੍ਰੀਲ੍ਹਾਂ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਲਟਕ ਰਹੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ

ਧਾਰਾ 24 (2) ਦਾ ਲਾਭ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਸੰਸਦ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ

ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ। ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਬੇਤੁਕੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਯੋਗ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਦੇ ਬਲ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ ੧੧੪ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ, 1897 ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਪੁਰਾਣੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (1) (ਬੀ) ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਵੇਗੀ। ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ, 1897 ਦੀ ਧਾਰਾ 6 (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਰੱਦ ਕਰਨ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਸੰਚਾਲਨ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਾਂ ਭੁਗਤਿਆ ਗਿਆ ਕੁਝ ਵੀ। ਧਾਰਾ 6 (ਸੀ) ਡੀ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਰੱਦ ਕਰਨ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ, ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਜਾਂ ਦੇਣਦਾਰੀ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤ, ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਂ ਖਰਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 24 (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 24 (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 24 (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਉਪਬੰਧ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਧਾਰਾ 24 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਪਬੰਧ

ਧਾਰਾ 114 ਦਾ ਈ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ, 1897 ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਉਪਬੰਧ, ਧਾਰਾ 24 ਦੀ ਗੈਰ-ਅੜਿੱਕੇ ਵਾਲੀ ਧਾਰਾ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਜਿੱਥੇ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇੱਕ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਹੈ, ਉਹ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਦੁਆਰਾ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ;

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਧਾਰਾ 24 (2) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ 5 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਮਿਆਦ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਿੱਥੇ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਾਰੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਸਿਰਫ ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਉੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ, 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 114 ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਪਰ ਇਹ

ਜੀ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ, 1897 ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੀ ਆਮ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ, ਜੋ ਧਾਰਾ 24 (2) ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ।

ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੈਸਸ ਓਮਿਸਸ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਸੀਫੋਰਡ ਕੋਰਟ ਅਸਟੇਟਸ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਅਸ਼ਰ 185 ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ:

"ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸਾਨੂੰ "ਬੋਝ" ਦੇ ਸਾਧਾਰਨ ਅਰਥ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਮੈਂ ਵਰਣਨ ਕੀਤੇ ਕਿਸਮ ਦਾ ਇੱਕ ਅਚਾਨਕ ਬੋਝ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਸਕੀਏ। ਹੁਣ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਉਦਾਰਤਾ ਨਾਲ ਬੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ (ਵਿਨਚੈਸਟਰ ਕੋਰਟ ਐਲਡੀ) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸ਼ਾਸਨ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।
v. ਮਿਲਰ); ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ
ਇਹ ਮਨੁੱਖੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਕਈ ਸਮੂਹਾਂ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾ ਸਕਣ, ਅਤੇ, ਜੇ ਇਹ ਸੀ, ਤਾਂ ਵੀ
ਸੀ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਰੀਆਂ ਅਸਪਸ਼ਟਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੋ। ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾ ਗਣਿਤ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਦਾ ਸਾਧਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਸਾਡਾ ਸਾਹਿਤ ਹੋਰ ਵੀ ਗਰੀਬ ਹੁੰਦਾ। ਇਹ ਉਹ ਥਾਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸੰਸਦ ਦੇ ਐਕਟਾਂ ਦੇ ਖਰੜਾਕਾਰ ਅਕਸਰ ਅਣਉਚਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ
ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇੱਕ ਜੱਜ, ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਡੀ
ਦੇ ਕਥਿਤ ਨਿਯਮ ਦੁਆਰਾ ਘਿਰਿਆ ਹੋਇਆ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਭਾਸ਼ਾ ਵੱਲ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ, ਅਫਸੋਸ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਡਰਾਫਟਮੈਨਾਂ ਨੇ ਇਸ ਜਾਂ ਉਸ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਹਨ. ਜੇ ਸੰਸਦ ਦੇ ਐਕਟ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਮੁਸੀਬਤ ਤੋਂ ਬਚ ਸਕਦਾ ਸੀ
ਬ੍ਰੂਹਮ ਪ੍ਰੂਰਵ-ਟ੍ਰਿਗ੍ਰਿਆਨ ਅਤੇ ਸੰਪੂਰਨ ਸਪਸ਼ਟਤਾ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ. ਇਸ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਨੁਕਸ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇੱਕ ਜੱਜ ਸਿਰਫ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ
ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਜੋੜੋ ਅਤੇ ਡਰਾਫਟਸਮੈਨ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ ਦਿਓ। ਉਸ ਨੂੰ ਸੰਸਦ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਦੇ ਰਚਨਾਤਮਕ ਕੰਮ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਨਾ ਸਿਰਫ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ, ਬਲਕਿ ਸਮਾਜਿਕ ਸਥਿਤੀਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਵੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ.
ਇਸ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ, ਅਤੇ ਉਸ ਸ਼ਰਾਰਤ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਇਹ ਐਫ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ
ਉਪਾਅ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਸਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਸ਼ਬਦ ਐਸਸੀ ਦਾ ਪੂਰਕ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ "ਤਾਕਤ ਅਤੇ ਜੀਵਨ" ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕੇ. ਇਹ ਹੈਡਨ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਮਤੇ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਅੱਜ ਤੱਕ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਕ ਹੈ. ਵਧੀਆ ਵਿਹਾਰਕ
ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਸਲਾਹ ਲਗਭਗ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਪਲੋਡੇਨ ਨੇ ਆਪਣੀ ਦੂਜੀ ਕਿਤਾਬ ਈਵਸਟਨ ਬਨਾਮ ਸਟੱਡ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਹੋਮਲੀ ਵਿੱਚ ਪਾਓ
ਇੱਕ ਜੱਜ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਹ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ: ਜੇ ਐਕਟ ਦੇ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖੁਦ ਇਸ ਦੀ ਬਣਤਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਰੁਕਾਵਟ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿੱਧਾ ਕਿਵੇਂ ਕਰਦੇ?

---

185 (1949) 2 ਕੇ.ਬੀ. 481

ਫਿਰ ਉਸ ਨੂੰ ਉਹੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ। ਇੱਕ ਜੱਜ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਦਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਬੁਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਉਹ ਕ੍ਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ.

ਇਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਮੈਂ ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਅਚਾਨਕ ਬੋਝ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਸੀ
ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਇੱਥੇ ਹੈ. ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਕੀ ਇਹ ਇਸ ਨੂੰ ਅਸਲ ਬੋਝ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ? ਮੈਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ. ਇਹ ਕਿਰਾਏ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦਾ ਜਦੋਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਇੰਨੀਆਂ ਬਦਲੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ ਕਿ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ 'ਤੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਬੋਝ ਪੈਂਦਾ ਸੀ। ਜੇ ਧਿਰਾਂ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਰਕਮ
ਇਸ ਕਾਰਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਕਰੇਗੀ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ। ਪਰ ਜੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਥੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦਿਮਾਗ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ
ਇਸ ਬਿੰਦੂ ਤੱਕ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਖੁਦ ਵਾਧੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ. ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਇਸ ਬੋਝ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਇਹ ਪੁੱਛ ਕੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਛੁਕ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਕਿਸ ਚੀਜ਼ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਵੇਗਾ
ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਇੱਕ ਇੱਛੁਕ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ "ਵਾਜਬ ਟੁੱਟ-ਭੱਜ" ਧਾਰਾ ਅਤੇ "ਕੁੱਕਰ" ਦੀ ਕੀਮਤ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਗਰਮ ਪਾਣੀ ਦੀ ਧਾਰਾ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸਦਾ ਨਿਰਪੱਖ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ; ਅਤੇ ਕੀ ਇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
ਗਰਮ ਪਾਣੀ ਇਨਕਾਰ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਆਦਿ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ
ਸਹਿਮਤ ਹੋਵੋ ਕਿ ਅਪੀਲ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ
ਐਸਕੁਇਥ ਐਲਜੇ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਐਮ. ਪੈਂਟੀਆ ਬਨਾਮ ਮੁਦੱਦਾਲਾ ਐਫ ਵੀਰਾਮਲੱਪਾ 186 'ਤੇ ਵੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਆਪਣੇ ਸਾਧਾਰਨ ਅਰਥ ਅਤੇ ਵਿਆਕਰਣਿਕ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦੀ ਹੈ।
ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਪ੍ਰਤੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਸੁਵਿਧਾ ਜਾਂ ਬੇਤੁਕੀ, ਮੁਸ਼ਕਲ ਜਾਂ ਅਨਿਆਂ, ਜਿਸਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਿਰੋਧ ਲਈ, ਇਸ 'ਤੇ ਇਕ ਉਸਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਵਾਕ ਦੀ ਬਣਤਰ ਨੂੰ ਵੀ ਸੋਧਦੀ ਹੈ. ਹਮੀਦੀਆ ਵਿੱਚ
ਹਾਰਡਵੇਅਰ ਸਟੋਰ ਬਨਾਮ ਬੀ ਮੋਹਨ ਲਾਲ ਸੋਕਰ 187, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਬੇਤੁਕੀ
ਇਸ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸੀਫੋਰਡ ਕੋਰਟ ਅਸਟੇਟਸ ਲਿਮਟਿਡ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਨੁਕਸ ਜਾਂ ਭੁੱਲ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਜੱਜ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਜੋੜ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਅਤੇ

---

[186] (1961) 2 295
[187] (1988) 2 513

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਡਰਾਫਟਸਮੈਨ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ ਦਿਓ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਏ ਨੂੰ ਤਾਕਤ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਦੇਣਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਅਰਥ ਕੱਢਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ
ਪ੍ਰਸੰਗ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਤਰੀਕਾ.

ਫਿਰ, ਮਦਨ ਸਿੰਘ ਸ਼ੇਖਾਵਤ ਬਨਾਮ ਕੇਸ ਵਿੱਚ। ਭਾਰਤ ਸੰਘ 188,
ਸੀਫੋਰਡ ਕੋਰਟ ਅਸਟੇਟਸ ਲਿਮਟਿਡ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।
ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ:

"18. ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦਿਆਂ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਫੌਜੀ ਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਅਪੰਗਤਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇ ਲਾਭ ਤੋਂ ਸਿਰਫ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਾਂਝਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਯਾਤਰਾ ਦੀ ਲਾਗਤ ਸਰਕਾਰੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਦੁਆਰਾ ਸਹਿਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।
ਜੇ ਯਾਤਰਾ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈ ਸਕਦਾ ਸੀ
ਕੀ ਇਸ ਦਾ ਕਿਰਾਇਆ ਸਰਕਾਰੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਤੋਂ ਆਇਆ ਸੀ
ਜਾਂ ਫਿਰ ਫੌਜ ਦੇ ਜਵਾਨ ਖੁਦ।

ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਸਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਧਾਰਾ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਅਰਥ ਕੱਢਦੇ ਹਾਂ
24, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅੰਤਰਿਮ ਠਹਿਰਨ ਦੌਰਾਨ ਬਿਤਾਏ ਗਏ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਦਾ ਹੈ। ਡੀ
ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਪੰਜ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 5 ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੋਈ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਹੈ, ਹੋਰ ਨਹੀਂ.
ਜੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਕਾਰਨ ਅੰਤਰਿਮ ਰੋਕ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਬਿਤਾਏ ਗਏ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੁੰਦੀ, ਤਾਂ ਵੀ ਇਹ ਸਾਬਕਾ ਅਬਦਾਂਤੀ ਕੌਂਟੇਲਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ ਬਨਾਮ ਮੋਦੀ ਰਬੜ ਈ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
ਲਿਮਟਿਡ 189. ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ ਬੇਲੋੜਾ ਹੁੰਦਾ। ਮੋਦੀ ਰਬੜ ਲਿਮਟਿਡ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ:

"7. ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਭਾਗ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਨਿਯਮ, 1944 ਦੇ ਨਿਯਮ 8 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਨਿਯਮ 2 ਵਿੱਚ 'ਡਿਊਟੀ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਧਾਰਾ (v)
ਨੂੰ ਨਿਯਮ 8 (1) ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ "ਫਰਜ਼" ਵਿੱਚ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਨਿਯਮ 8 (1) ਵਿੱਚ "ਆਬਕਾਰੀ ਦੇ" ਨੂੰ ਉਸ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਨਿਯਮ 8 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਇੱਕੋ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਵੀ ਉਸੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ
ਅਰਥਾਤ, ਕੇਂਦਰੀ ਜੀ ਅਧੀਨ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਡਿਊਟੀ
ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਨਮਕ ਐਕਟ, 1944 ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਛੋਟ
ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਆਬਕਾਰੀ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਫਰਜ਼ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਰ
ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ "ਆਬਕਾਰੀ ਦਾ ਫਰਜ਼" ਸ਼ਬਦ ਵੱਡੇ ਵਿਸਥਾਰ ਦਾ ਸੀ ਅਤੇ

188 (1999) 6 ਐਸਸੀਸੀ 459

189 (1986) 4 ਐਸਸੀਸੀ 66

ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਜਾਂ ਸੀਮਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਿਰਫ ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਨਮਕ ਐਕਟ, 1944 ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਗਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਆਬਕਾਰੀ ਡਿਊਟੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਆਬਕਾਰੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਨ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਚਾਹੇ ਉਹ ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਨਮਕ ਐਕਟ, 1944 ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਗਾਏ ਜਾਣ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਗਾਏ ਜਾਣ।

ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਕੇ ਇਸ ਦਲੀਲ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ

ਜਦੋਂ ਵੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਸੀਮਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ

ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਨਮਕ ਐਕਟ, 1944 ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਗਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਆਬਕਾਰੀ ਡਿਊਟੀ ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਛੋਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ "ਡਿਊਟੀ" ਵਰਗੇ ਸੀਮਾ ਦੇ ਉਚਿਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਆਪਣਾ ਇਰਾਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਐਕਸਾਈਜ਼ ਵਸੂਲਿਆ ... ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਨਮਕ ਐਕਟ, 1944 ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ" ਜਾਂ "ਐਕਸਾਈਜ਼ ਡਿਊਟੀ ਲਗਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ... ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਨਮਕ ਐਕਟ, 1944 ਦੇ ਤਹਿਤ" ਜਾਂ "ਐਕਸਾਈਜ਼ ਡਿਊਟੀ ਲਗਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ... ਉਕਤ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰ. -8(3)/55-

ਸੀ.ਈ. ਮਿਤੀ 17 ਸਤੰਬਰ, 1955, ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 255/77-ਸੀ.ਈ.

ਮਿਤੀ 20 ਜੁਲਾਈ, 1977, ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰ. -8(1)/55-.. ਮਿਤੀ

2 ਸਤੰਬਰ, 1955, ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰ. -8(9)/55-.. ਮਿਤੀ

31 ਦਸੰਬਰ, 1955, ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 95/61-ਸੀਈ ਮਿਤੀ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1961, ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 23/55-ਸੀਈ ਮਿਤੀ 29 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1955 ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ। ਪਰ, ਇੱਥੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਦੋਵਾਂ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ

ਇਸ ਲਈ "ਆਬਕਾਰੀ ਦਾ ਕਰਤੱਵ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਸਿੱਧੇ ਕੁਦਰਤੀ ਅਰਥਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਬਕਾਰੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕਰਤੱਵ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਬਕਾਰੀ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਡਿਊਟੀ ਅਤੇ ਆਬਕਾਰੀ ਦੀ ਸਹਾਇਕ ਡਿਊਟੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਹੁਣ, ਇਹ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਨਿਯਮ 8 (1) ਤਹਿਤ ਛੋਟ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ,

ਨਿਰਧਾਰਤ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜੋ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਛੋਟ, ਕੁੱਲ

ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ, ਅਜਿਹੀ ਹਰੇਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਨਮਕ ਐਕਟ, 1944 ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਗਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਡਿਊਟੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਪਰ, ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਖਰੜਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਜੋਂ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੁਝ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ

ਐਕਸਾਈਜ਼ ਡਿਊਟੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਨਮਕ ਐਕਟ, 1944 ਦੇ ਤਹਿਤ "ਆਬਕਾਰੀ ਦੀ ਡਿਊਟੀ" ਵਜੋਂ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹੇ "ਆਬਕਾਰੀ ਦਾ ਫਰਜ਼" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਕਰਤੱਵਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਆਬਕਾਰੀ। ਇਹ ਲੱਭਣਾ ਅਸਧਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਕਈ ਵਾਰ, ਤੋਂ ਪਰੇ ਆਪਣੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ
ਸ਼ੱਕ, ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਵੀ ਉਸੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਅਧੀਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਹੋਵੇਗਾ ਕਾਰਜਕਾਰੀ। ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਅਧੀਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਟੁਕੜੇ ਦਾ ਖਰੜਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਬੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਸੰਭਵ ਹੋਣ ਦੀ ਕੋਈ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਨਾ ਛੱਡਣ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨਾਲ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ
ਇਸ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਬਾਰੇ ਸ਼ੱਕ ਜਾਂ ਕਈ ਵਾਰ ਵਧੇਰੇ ਸੰਪੂਰਨਤਾ ਲਈ ਵੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਅਧੀਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਰਥ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜੋੜ ਸਕਦੇ. ਇੱਥੇ,
ਮੌਜੂਦਾ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ,
ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਨਮਕ ਐਕਟ, 1944 ਦੇ ਤਹਿਤ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਡਿਊਟੀ ਸੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਭਰ ਹੋਰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਵਾਂਗ ਜਗ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਪਰ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਵੱਲ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ "ਆਬਕਾਰੀ ਦਾ ਫਰਜ਼" ਸ਼ਬਦ ਹੈ
ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਆਬਕਾਰੀ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਡਿਊਟੀਆਂ ਸਮੇਤ ਆਬਕਾਰੀ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਡਿਊਟੀਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਸੀ। ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ
ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ "ਆਬਕਾਰੀ ਦਾ ਫਰਜ਼" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਸਾਨੂੰ ਅਜੇ ਵੀ ਇਸ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦਾ ਅਰਥ ਕੱਢਣਾ ਹੈ - ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਅਤੇ ਆਯਾਤ ਕੀ ਹੈ - ਅਤੇ ਇਹ ਇਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਸੰਦਰਭ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੱਸ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ ਕਿ

ਇਹ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨਿਯਮ 8 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ "ਆਬਕਾਰੀ ਦਾ ਫਰਜ਼" ਸ਼ਬਦ ਹੋਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ
ਉਹੀ ਅਰਥ ਜੋ ਨਿਯਮ 8 (1) ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੈ - ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਨਮਕ ਐਕਟ, 1944 ਦੇ ਤਹਿਤ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਡਿਊਟੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਯਮ 2 ਦੀ ਧਾਰਾ (5) ਵਿੱਚ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ
ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਅਰਥ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ
ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਡਿਊਟੀ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਡਿਊਟੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।
(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਯੂ.ਪੀ. ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਐਲੂਮੀਨੀਅਮ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹੋਰ,190 ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਟੁਕੜਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਖਰਚ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਨਾਗਰਿਕ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹੇ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਤਿਅੰਤ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਇੱਕ ਪੁਰਾਣੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਅਪ੍ਰਚਲਿਤ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ,

---

190 (1979) 3 229

ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ, ਜੇ ਇਹ ਇੱਕ ਦੰਡਾਤਮਕ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਤਬਦੀਲੀ ਕਰਕੇ ਉਪਭੋਗਤਾ ਦੇ ਅਯੋਗ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ. ਕ੍ਰੇਜ਼ ਆਨ ਕੰਸਟੀਚਿਊਟ ਲਾਅ, ਸੱਤਵਾਂ ਐਡੀਸ਼ਨ, ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਕੀਤੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਿਆਦ ਪੁੱਗ ਚੁੱਕੇ, ਖਰਚ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਆਮ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਲਗਭਗ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ, ਹਟਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਅਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹੋ ਗਏ।

293. 2013 ਦਾ ਐਕਟ ਸੰਭਾਵਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 114, ਧਾਰਾ 24 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕੁਝ ਬੱਚਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਰੱਦ ਕਰਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇਨਾਮ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਪੜਾਅ ਤੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ; ਜਿੱਥੇ ਇਨਾਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਉੱਥੇ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ; ਜਿੱਥੇ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਗਲੇਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਵੇਂ ਐਕਟ (2013 ਦੇ) ਤਹਿਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੇਸ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ
ਜੋ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ 5 ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਲੰਬਿਤ ਹਨ, ਇਹ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੋਵੇਗੀ। ਲਾਪਰਵਾਹੀ (ਪ੍ਰਾਪਤੀ) ਅਤੇ ਉੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਸਿਰਫ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ,
ਜਿੱਥੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 24 ਦੇ ਤਹਿਤ 5 ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ- ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ
ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ।

ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਸਿੰਡੀਕੇਟ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ
5. ਪ੍ਰਭਾ ਡੀ ਨਾਇਕ ਅਤੇ ਏਐਨਆਰ 191, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸੁਚੇਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਮੰਨਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਅਤੇ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਨਹੀਂ ਸੀ
ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ[ਸੋਧੋ] ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ;
ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ.

ਯੋਗੇਸ਼ ਨੀਮਾ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਲਾਜੀ ਨਗਰ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਹੀਤਾ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਸੀ। (ਸੁਪਰਾ), ਅਤੇ ਮਾਮਲਾ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ਼੍ਰੀ ਵਿੱਚ
ਬਾਲਾਜੀ ਨਗਰ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ
ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ:

11. 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੀ

---

191 (2001) 4 713

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਉਹ ਮਿਆਦ ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ
ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰੋਕ ਜਾਂ ਰੋਕ ਦੇ ਕਾਰਨ ਰੋਕ ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਉਸੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 19 (1) ਅਧੀਨ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਸੀਮਾ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 69 (2) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 19 (7) ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਧਾਰਾ ੧੧ ਅਤੇ ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਦੇਰੀ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ
ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੀ ਮਿਤੀ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮਿਆਦ ਜਾਂ
ਉਹ ਮਿਆਦ ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਰੋਕ ਜਾਂ ਰੋਕ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਰੁਕੀ ਹੋਈ ਸੀ, ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮਿਆਦ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ
ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੀ
ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਧਾਰਾ 24 (2) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਰੋਕ ਜਾਂ ਹੁਕਮ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਹੋਈ ਹੋਵੇ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਕੈਸਸ ਓਮਿਸਸ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ
ਪਦਮ ਸੁੰਦਰਾ ਡੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ
ਰਾਓ ਬਨਾਮ ਰਾਓ ਵੀ. ਟੀ.ਐਨ. ਰਾਜ (2002) 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 533.
1894 ਦੇ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ
ਇਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ੧ ਜੋੜਨ ਲਈ ੧੯੮੪ ਦੇ ਸੋਧ ਐਕਟ ਰਾਹੀਂ ਧਾਰਾ ੬ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ
ਉਸ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇਣਾ ਜਦੋਂ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਸੀ
ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀਮਾ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧਾਰਾ 11-ਏ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ 1984 ਦੇ ਸੋਧ ਐਕਟ 68 ਦੁਆਰਾ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।
ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ,
ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ, ਆਪਣੀ ਬੁੱਧੀ ਅਨੁਸਾਰ, ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਕੀਤੀ ਹੈ
2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਕਾਰਨ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇਰੀ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸਾਦੇ ਸ਼ਬਦ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਅਸਪਸ਼ਟਤਾ ਜਾਂ ਟਕਰਾਅ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਅਜਿਹੇ ਵਿੱਚ
ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਨਿਯਮ ਤੋਂ ਵੱਖ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 24 (2) ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਣਗਹਿਲੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਪਾੜੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਭਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇੰਦੌਰ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਲਾਜੀ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ

ਨਗਰ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ (ਸੁਪਰਾ) ਨੂੰ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ (ਸੁਪਰਾ) ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ।

297. ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਕੁਝ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਹੈ (ਜਿਸ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ) ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਜਾਂ ਸਥਿਤੀ ਜਿਉਂ ਦੀ ਤਿਉਂ ਰੱਖਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਵਿਹਾਰਕ ਹਕੀਕਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਜੋਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਰਾਜ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਲਈ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣਾ ਜਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਈ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਇਨਾਮ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਵੀ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਈ। ਹੁਣ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ (ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ, ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ) ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਸਬੰਧ ਸੀ) 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਇਨਾਮ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 11ਏ ਦੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।[192] ਇਸ ਲਈ, ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਸੂਰ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੁਆਰਾ, ਜੋ ਯੋਗ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਸਵਾਲ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਦੋਂ ਕਬਜ਼ੇ ਜਾਂ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਅਗਲੇਰੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧ ਸਕਦੇ; ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ[ਸੋਧੋ] ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਖਾਲੀ ਹੋਣ ਤੱਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਉਡੀਕ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੰਨ।

ਸਾਡੀ ਸੋਚੀ ਸਮਝੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਉਸਦੇ ਆਪਣੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਲਾਭ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ। ਜੇ ਕੋਈ ਅੰਤ੍ਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਉਹ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਸਦੇ ਉਹ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ, ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ, ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਟਾਲ-ਮਟੋਲ ਦੀਆਂ ਰਣਨੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਦੇ ਫੋਲ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ

ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੇਤੁਕੀ ਬੇਨਤੀਆਂ ਅਤੇ ਜਾਅਲੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਵੀ. ਚੰਦਰਸ਼ੇਖਰਨ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

---

[192] "11-. ਮਿਆਦ ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ
ਕਾਲਕਟਰ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਧਾਰਾ 11 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਇਨਾਮ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜੇ ਉਸ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੋਈ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ:
ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 1984 ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਨਾਮ ਅਜਿਹੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
ਵਿਆਖਿਆ: ਇਸ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ. ਉਹ ਮਿਆਦ ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਐਸ.ਏ. ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਢੱਕਣ ਘੋਸ਼ਣਾ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕ ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਅਭੈ ਰਾਮ (ਮੁਰਦਾ) ਵਿੱਚ . ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੁਆਰਾ। v. ਭਾਰਤ ਸੰਘ
ਅਤੇ 193., ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ "ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਅਰਥਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ ਇੱਕ ਰੁਕਾਵਟ ਵਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ:

"9. ਇਸ ਲਈ, ਬੀ.ਆਰ. ਗੁਪਤਾ ਬਨਾਮ ਬੀ.ਆਰ. ਦਾ ਯੂਨੀਅਨ
ਭਾਰਤ, 37 (1989) ਡੀਐਲਟੀ 150 (ਡੇਲ) ਡੀਬੀ, ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਸਵਾਲ ਇਹ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਰੋਕ ਕਿਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ
ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ ੬ ਦੇ ਤਹਿਤ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਬਰਾਬਰ ਸੀ
ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਤੱਕ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ 'ਤੇ ਕੋਈ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਸੀ ਪਰ ਕਿਉਂਕਿ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ
ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਤੋਂ, ਡੀ
ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦਿਤ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਘੋਸ਼ਣਾ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਹੋਣ ਤੱਕ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਪਿੱਛੇ ਹਟਾਉਣੇ ਪਏ। ਦਰਅਸਲ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਅਰਥ ਦਿੱਤੇ ਹਨ
ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰੋਕ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਯੂਸਫਭਾਈ ਨੂਰਮੁਹੰਮਦ ਨੇਂਦੋਲੀਆ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਈ
ਰਾਜ, (1991)
4 ਐਸਸੀਸੀ 531, ਹੰਸਰਾਜ ਐਚ ਜੈਨ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ, (1993) 3 ਐਸਸੀਸੀ 634, ਸੰਗੱਪਾ ਗੁਰੂਲਿੰਗੱਪਾ ਸੱਜਣ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ, (1994) 4 ਐਸਸੀਸੀ 145, ਗਾਂਧੀ ਗ੍ਰਹਿ ਨਿਰਮਾਣ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੰਮਤੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ, (1993) 2 ਐਸਸੀਸੀ 662, ਜੀ.
ਨਾਰਾਇਣਸਵਾਮੀ ਰੈਂਡੀ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਸਰਕਾਰ, (1991) 3 ਐਸਸੀਸੀ

ਐਫ 261 ਅਤੇ ਰੋਸ਼ਨਾਰਾ ਬੇਗਮ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ, (1986) 1 ਅਪੇਕਸ 6 ਦਸੰਬਰ। "ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਰੁਕਾਵਟ ਵਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਵੇਗੀ। ਕਦੋਂ
ਧਾਰਾ 5-ਏ ਤਹਿਤ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸੀ
ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਘੋਸ਼ਣਾ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 5-ਏ ਤਹਿਤ ਜਾਂਚ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਘੋਸ਼ਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।
193 (1997) 5 421

ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰੋਕ ਹੋਰਨਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਟੇਅ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਧਾਰਾ 5-ਏ ਜਾਂਚ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਹੀਤਾ ਨਾਲ ਚਿੰਤਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਅਤੇ
ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ
ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਯੂਨੀਅਨ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਦੀ ਸਹੀਤਾ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਰਾਏ ਜ਼ਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ,
ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਸ਼ੱਕ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ।

ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ◌ਾ◌ਂ ਵਿੱਚ।[194], ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰੋਕ ਦਾ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੋਕ ਦੇਵੇਗਾ
ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਤਹਿਤ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ:

"72. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰੋਕ ਦਾ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੋਕ ਦੇਵੇਗਾ
ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ। ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਸੀ
ਇਹ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਸਟੇਅ ਲਾਗੂ ਸੀ, ਤਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਮਾਣਹਾਨੀ ਕਰਨ ਲਈ ਫੜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਰੋਕ ਦੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਸੀ
ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਤਹਿਤ ਘੋਸ਼ਣਾ/ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ।

ਸੁਰੇਸ਼ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਗੁਲਾਮ ਚਿਸਤੀ 195 ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਸ ਵਿਵਸਥਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਿੱਥੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ
ਸੈਕਸ਼ਨ 39. ਜੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਸ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੰਬਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਅਜਿਹੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ. ਸੁਝਾਏ ਗਏ ਵਿਆਖਿਆ ਇਹ ਸੀ
ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਲੰਮਾ ਕਰਕੇ ਫਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ 'ਤੇ ਨਾਰਾਜ਼ਗੀ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ:

"17. ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ 'ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਮਤਲਬ ਉਹ ਤਾਰੀਖ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਮੋਰੇਟੋਰੀਅਮ
ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਐਕਟ ਖਤਮ ਹੋਈ ਇਮਾਰਤ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋ ਗਿਆ। ਅਜਿਹੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦੋ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਇੱਕੋ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਨੂੰ ਵੱਖੋ ਵੱਖਰੇ ਅਰਥ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ

[194] (2010) 4 ਐਸਸੀਸੀ 17

[195] (1990) 1 593

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਉਹੀ ਭਾਗ।
ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 'ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਮਤਲਬ 15 ਜੁਲਾਈ, 1972 ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗੁਪਤਾ ਬਨਾਮ ਡੀਆਈਜੀ ਵਿਜੇਂਦਰਪਾਲ ਗੁਪਤਾ, (1982) 2 ਐਸਸੀਸੀ 61 ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ 'ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ' ਸ਼ਬਦ ਇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ
ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਬੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਤਾਰੀਖ 'ਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਅਸਲ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਵਜੋਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ
ਹੈ

15 ਜੁਲਾਈ, 1972। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਨਿਯਮ ਇਹ ਹੈ ਕਿ
ਉਹੀ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਇੱਕੋ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਾਰ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਇੱਕੋ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੂੰ ਉਹੀ ਅਰਥ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਪ੍ਰਸੰਗ ਹੋਰ ਸੁਝਾਅ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਆਖਿਆ ਸੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 'ਅਜਿਹਾ' ਸ਼ਬਦ 'ਅਜਿਹਾ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਬੇਲੋੜਾ ਬਣਾ ਦੇਵੇਗੀ ।
ਤੀਜਾ, ਅਜਿਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਆਤਮਾ ਰਾਮ ਮਿੱਤਲ ਕੇਸ, (1988) 4 ਐਸਸੀਸੀ 284 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਉਲਟ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਇਸ ਕਾਰਨ ਦੁੱਖ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਦੇਰੀ। ਕਹਿਣ ਲਈ
ਇਹ ਵੱਖਰੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਹੈ, ਜੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਡੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
10 ਸਾਲਾਂ ਲਈ, ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਧਾਰਾ 39 ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਪਰ ਜੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਸ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੰਬਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਅਜਿਹੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਜਿਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰੇਗੀ
ਮੁਕੱਦਮਾ, ਅਤੇ ਜੇ ਉਹ
1
0 ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੱਕ ਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਧਾਰਾ 39 ਦਾ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇਗਾ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਡਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸ਼ਿਆਮ ਸੁੰਦਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ. ਰਾਮ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ.[196], ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਫ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਅਸਲ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਤਾਰੀਖ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਵ-ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ:

"28. ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਉਭਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਕਾਨੂੰਨ, ਅਜਿਹਾ ਕਾਨੂੰਨ
ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਜੀ ਅਸਲ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ
ਪਿਛਲੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਨਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਦੀ

---

[196] (2001) 8 ਐਸਸੀਸੀ 24

ਅਪੀਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ ਸਥਿਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਵੱਖਰੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਕਾਨੂੰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ, ਪਰ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਅਸਲ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਹੈ, ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਇਸ ਲਈ ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ

ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਨਵਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਜਿਹਾ ਕਾਨੂੰਨ ਸੰਭਾਵਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਅਸਲ ਜਾਂ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੂਰਵ-ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ

ਇਰਾਦਾ। ਸਾਡਾ ਇਹ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪਿਛਲੀ ਨਜ਼ਰ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਧਾਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਲੋੜ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਪਿਛਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਪਰ ਇੱਕ ਸੋਧਿਆ ਹੋਇਆ ਐਕਟ ਜੋ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸੋਧ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਨੂੰ ਪਿਛਲੀ ਨਜ਼ਰ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਅਸੀਂ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਨਵੇਂ ਬਦਲੇ ਗਏ ਸੈਕਸ਼ਨ ੧੫ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਹੈ

ਸੋਧ ਐਕਟ, 1995 ਦੁਆਰਾ ਮੂਲ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਲੋੜੀਂਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹੀ ਹੈ ਅਪੀਲ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੇਵੀ ਬਨਾਮ ਹੁਕਮ ਚੰਦ, (1996) 5 ਐਸਸੀਸੀ 768 ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਬਦਲੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 15 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਚਿੰਤਤ ਹਾਂ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 15 ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੜ੍ਹਨ 'ਤੇ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਸੰਭਾਵਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਧਾਰਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ

ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ

ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ। ਅਸੀਂ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਬਦਲੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 15 ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪਿਛਲੀ ਨਜ਼ਰ ਨਾਲ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਾ ਕਰੋ ਜੋ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਜਾਂ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਸਨ। ਸਾਡਾ ਇਹ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਅਸਲ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਿਸ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਪੂਰਵ-ਅਨੁਭਵ ਦਾ ਨਿਯਮ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸੀ
ਹੁਕਮ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਸਾਰਾ ਮੈਥਿਊ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ।
ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਬੀ ਦੀ ਬਜਾਏ ਵਾਜਬ ਉਸਾਰੀ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਕਰੇਗੀ
ਇੱਕ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਜੋ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਅਸਥਿਰ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਉਲਟ ਬਣਾ ਦੇਵੇਗਾ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ:

37. ਅਸੀਂ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਵੀ ਅਪਣਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਨਿਸ਼ਚਤਤਾ ਜਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।
ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀਮਾ। ਜੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ
ਅਦਾਲਤ, ਸ਼ੱਕੀ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਮਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਂਦੀ ਹੈ, ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੱਤ ਆਉਂਦਾ ਹੈ. ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ। ਇੱਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੀ ਏਜੰਸੀ ਜੋ ਤੁਰੰਤ ਫਾਈਲ ਕਰਦੀ ਹੈ
ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ
ਪੱਖਪਾਤੀ ਜੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੰਪਿਊਟਿੰਗ ਸੀਮਾ ਲਈ ਸੰਬੰਧਿਤ ਬਿੰਦੂ ਉਹ ਤਾਰੀਖ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੋਟਿਸ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੀ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਰਹਿਮ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੋ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਕਈ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸੀਮਾ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣਾ
ਕਾਰਨ; ਪ੍ਰਣਾਲੀਗਤ ਜਾਂ ਹੋਰ। ਇਹ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ
ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਮਿਹਨਤੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਆਪਣੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਅਦਾਲਤਾਂ
ਅਪਰਾਧਿਕ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲਈ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ
ਇਹ ਮਕਸਦ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਣਾ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕੇਸ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦੇਰੀ ਇੱਕ ਮਿਹਨਤੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ। ਧਾਰਾ ੪੬੮ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਅਸਥਿਰ ਹੋਵੇਗੀ
ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬਣਾ ਦੇਵੇਗਾ। ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੈਅ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਇੱਕ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੇਗੀ ਜੋ ਮਦਦ ਕਰੇਗੀ
ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਵਾਜਬ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣਾ ਜੋ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਅਸਥਿਰ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਉਲਟ ਬਣਾ ਦੇਵੇਗਾ। (ਯੂਪੀ ਪਾਵਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਅਜੁੱਧਿਆ ਪ੍ਰਸਾਦ ਮਿਸ਼ਰਾ) (2008) 10 ਐਸਸੀਸੀ139)"

304. ਜਦੋਂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਸੰਭਵਤਾ ਕਾਰਨ ਡਿਊਟੀ ਨਿਭਾਉਣ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਸਖਤੀ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਬਹਾਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾਕਾਰ ਸਹੀ ਜਾਂ ਗਲਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਸਿਧਾਂਤ "ਕਮੋਡਮ ਸਾਬਕਾ ਇੰਜੁਰੀਆ ਸੁਆ ਨੀਮੋ ਹਾਬੇਰੇ

"ਇਹ ਸ਼ਹੂਲਤ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਆਪਣੀ ਗਲਤੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਬੀ ਧਾਰਾ 24 ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਭੇਦਭਾਵ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਉਸੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵੱਖਰੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰੋ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਅਸਧਾਰਨ ਨਤੀਜੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਪੱਖਪਾਤੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਬਨਾਮ ਸ਼ਿਵ ਰਾਜ 197 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੀ ਕਰਨੈਲ ਕੌਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ। v. ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ। ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਲਾਜੀ ਨਗਰ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 24 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਸਮੇਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਲਈ, ਉਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਚੰਗਾ ਕਾਨੂੰਨ।

ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ. 5. ਨਾਰਥ ਟੈਲੂਮਰ ਕੋਲੀਰੀ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ 198, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੇਰੀ ਦੀਆਂ ਰਣਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਫਲਦਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਦੇਰੀ ਕਰਨ ਨਾਲ, ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਵਿਆਜ ਦੀ ਵੱਡੀ ਰਕਮ ਮਿਲੇਗੀ, ਪਰ ਉਸਨੂੰ ਮੂਲ ਰਕਮ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪੈਸਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਰਕਮ ਹੋਵੇਗੀ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਦਾ ਲਾਭ ਦੇਣਾ ਜੋ ਸੰਸਦ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ:

8. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਲਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 (5) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹਨ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ "ਪ੍ਰੋਰਣਾ" ਅਤੇ "ਲਾਭ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ਬਦਕੋਸ਼। ਇਹਨਾਂ ਸਧਾਰਣ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਸ਼ਬਦਕੋਸ਼ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਬਾਹਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕੋਲਾ ਐਕਟ ਦਾ ਪ੍ਰਸੰਗ ਅਤੇ ਯੋਜਨਾ। ਇਹ ਵਿਆਜ ਕੋਲਾ ਖਾਨਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੋਲਾ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਾਅਵੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਲੈਣਦਾਰਾਂ ਤੋਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੋਲੇ ਦੀਆਂ ਖਾਨਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਵੀ ਹਨ। ਕਦੋਂ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਸਿਰਫ ਕੋਲਾ ਖਾਨਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਹੁੰਦਾ ਹੈ. ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਕਰਜ਼ੇ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਵਿਆਜ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨਾ

---

[197] 2014 (6) ਐਸਸੀਸੀ 564

[198] 1989 (3) 411

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਵੰਡ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਵਧੇਰੇ ਵਿਆਜ ਕਮਾਉਣ ਲਈ ਸਿਰਫ ਦੇਰੀ ਦੀਆਂ ਰਣਨੀਤੀਆਂ ਅਪਣਾਉਣੀਆਂ ਪੈਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਜਿਹੀ ਦੇਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਵਿਆਜ ਦੀ ਵੱਡੀ ਰਕਮ ਮਿਲੇਗੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਆਖਰਕਾਰ, ਉਹ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਅੰਤਮ ਨਿਪਟਾਰੇ 'ਤੇ ਮੂਲ ਰਕਮ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪੈਸਾ ਵੀ ਨਾ ਮਿਲੇ
ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ। ਇਹ ਕਿਸ ਨੂੰ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਦਾ ਲਾਭ ਦੇਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ

ਉਹ ਮਾਲਕ ਜੋ ਕਦੇ ਵੀ ਸੰਸਦ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।
ਅਸੀਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਵਿਆਖਿਆ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕੋਲਾ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਿਆਜ ਕੋਲਾ ਖਾਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪੈਸਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ
ਲੈਣਦਾਰਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕਰਨਾ
ਕੋਲਾ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ।

ਬੇਤੁਕਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਰੋਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਸ਼ੱਕੀ ਵਿਵਹਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ; ਪਰ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦਾ ਲਾਭ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਜਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ,
ਠਹਿਰਨ ਦੌਰਾਨ ਬਿਤਾਏ ਗਏ ਸਮੇਂ ਲਈ।

ਪਦਮ ਸੁੰਦਰ ਰਾਓ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ। (ਸੁਪਰਾ), ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੈਸਸ ਓਮਿਸਸ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ:

"12. ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਕੈਸੁਸ ਓਮਿਸਸ ਦੇ ਮੁੜ ਲਿਖਣ ਬਾਰੇ ਵਿਰੋਧੀ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਤ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਈ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹ ਸਕਦੀ
ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾ ਜੋ ਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਰੁਕਾਵਟ ਕਾਰਕ ਹੈ। ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਅਤੇ ਮੁੱਢਲਾ ਨਿਯਮ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਰਾਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲੱਭਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਆਪਣੇ ਆਪ। ਸਵਾਲ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਇਰਾਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਜੋ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ. ਜੱਜ ਲਰਨਡ ਹੈਂਡ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਯੂਕਲਿਡ ਦੇ ਥਿਊਰਮ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਪਰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਹਨ। (ਦੇਖੋ ਲੇਨਿਗ ਵੈਲੀ ਕੋਲਾ
ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਯੇਨਸੈਵੇਜ, 218 ਐਫਆਰ 547) ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਵਿੱਚ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ
ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਫਿਲਿਪ ਟੀਆਗੋ ਡੀ ਗਾਮਾ ਆਫ ਵੇਡੇਮ ਵਾਸਕੋ ਡੀ ਗਾਮਾ (1990) 1 ਐਸਸੀਸੀ 277.

ਡੀ.ਆਰ. ਵੈਂਕਟਚਲਮ ਬਨਾਮ ਡਿਪਟੀ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (1977) 2 ਐਸਸੀਸੀ 273 ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਢਾਂਚੇ ਜਾਂ ਯੋਜਨਾ ਦੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਪੂਰਵ-ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦਾ ਖਤਰਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਢੁਕਵੀਂ ਹੈ. ਉਹ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਭੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨਕ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਹੜੱਪਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ।

14. ਕਿਸੇ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਅਦਾਲਤ ਸਿਰਫ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕਦੀ। ਜੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਕੰਮ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਸੋਧਣ, ਸੋਧਣ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰੇ, ਜੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ. (ਦੇਖੋ ਰਿਸ਼ਭ ਐਗਰੋ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਪੀਐਨਬੀ ਕੈਪੀਟਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ, (2000) 5 ਐਸਸੀਸੀ 515) ਵਿਧਾਨਕ ਕੈਸਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ
ਨਿਆਂਇਕ ਵਿਆਖਿਆਤਮਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ.
ਧਾਰਾ 6 (1) ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਕੁਝ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਕੋਈ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਰਸਿਮ੍ਹਯਾਹ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ. ਨੰਜੁਦਾਯਾਹ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ
ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੇਵਾ। ਅਜਿਹੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 6 (1) ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ ਧਾਰਾ 6 (1) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ () ਅਤੇ/ਜਾਂ ਧਾਰਾ () ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਹੀ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ
ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਟੇਅਰ ਡਿਸੀਸਿਸ ਦੀ ਉਪਯੋਗਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪਟੀਸ਼ਨ
ਸਿਧਾਂਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਹਨ। ਕੇ. ਚਿੰਨਥੰਬੀ ਗੌਂਡਰ ਬਨਾਮ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ। ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਸਰਕਾਰ, ਏਆਈਆਰ 1980 ਮੈਡ 251 ਨੂੰ 22-6-1979 ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਯਾਨੀ 1984 ਦੇ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ। ਜੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦੀ ਹੈ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਜੀਵਨ ਲੀਜ਼ ਜਿੱਥੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਅਧੀਨ ਹੈ
ਧਾਰਾ 6 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਕੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੋਕ ਜਾਂ ਰੋਕ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਹੋਰ ਮਿਆਦ ਨਹੀਂ ਸੀ
ਬਾਹਰ ਰੱਖਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਸੀਮਾ ਦੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਮਿਆਦ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੈਕਸਿਮ ਐਕਟਸ ਕਿਊਰੀ ਨੇਮਿਨੇਮ ਗ੍ਰੈਵਬਿਟ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਤੱਥ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੈਸਸ ਏ
ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਓਮਿਸਸ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ, ਜੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ. ਇਹ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਕੰਮ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰੇ, ਸੋਧ ਕਰੇ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰੇ, ਜੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਕਾਰਨ-
ਧਾਰਾ 24 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਅਯੋਗ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਕੈਸਸ ਬੀ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ
ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪਦਮ ਸੁੰਦਰਾ ਰਾਓ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ
1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਘੋਸ਼ਣਾ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ। ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਡੀ.ਸੀ. ਨੰਜੁਦਈਆ 199 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਗਲਤ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਦਮ ਸੁੰਦਰ ਰਾਓ

ਸੀ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਮਿਆਦ, ਜੋ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਰੋਕ ਅਤੇ ਰੋਕ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਸਮਾਂ ਮਿਆਦ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ ਬਾਹਰ ਰੱਖਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।
ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ
ਉਸ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਦਮ ਸੁੰਦਰਾ ਰਾਓ (ਸੁਪਰਾ) ਦਾ ਸਵਾਲ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਡੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਸੀ
ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਧਾਰਾ 24 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਮੈਕਸਿਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਰਾਣਾ ਵਿੱਚ
ਗਰਡਰੂਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ 200, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ। ਫੈਸਲਾ
ਰਾਣਾ ਗਰਡਰਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ:

"9. ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਦੇ ਕ੍ਰਾਊਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸੇ ਪਾਤਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਹੋਣਗੇ. ਕ੍ਰਾਊਨ ਕਰਜ਼ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ
"ਰਾਜ ਜਾਂ ਰਾਜੇ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ; ਕਰਜ਼ੇ ਜੋ
ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਕ੍ਰਾਊਨ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਲੈਣਦਾਰਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਤਰਜੀਹ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। [ਦੇਖੋ ਪੀ ਰਾਮਨਾਥ ਅਈਅਰ ਦਾ ਐਡਵਾਂਸਡ ਲਾਅ ਲੈਕਸੀਕੋਨ (ਤੀਜਾ ਸੰਸਕਰਣ), ਪੰਨਾ 1147।] ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜਿਹੇ ਲੈਣਦਾਰਾਂ ਦਾ ਮਤਲਬ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰਾਂ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. ਕ੍ਰਾਊਨ ਕਰਜ਼ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਜੀ ਸਿਧਾਂਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ. ਇੱਕ ਸਾਂਝਾ ਕਾਨੂੰਨ, ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 372 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਹ ਸਿਧਾਂਤ, ਜੋ ਸਨ

---

[199] (1996) 10 ਐਸਸੀਸੀ 619
[200] 2013 (10) ਐਸਸੀਸੀ 746

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਮੌਜੂਦ ਮੌਜੂਦ, ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਨ। ਇੱਕ ਕਰਜ਼ਾ ਜੋ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ ਜਾਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 372 ਦੇ ਸਿੱਧੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾ ਚਾਰਜ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਕ੍ਰਾਊਨ ਕਰਜ਼ੇ 'ਤੇ ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਹੈ
ਇੱਕ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ.

10. ਇਹ ਤ੍ਰਾਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸੰਸਦ ਜਾਂ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹੀ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਜੋ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦ ਸੀ, ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰੋ। ਉਸੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ,
ਸੰਸਦ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਨੇ ਵੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਦਾ ਇੱਥੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਬਕਾਇਆ ਟੈਕਸਦਾਤਾ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾ ਚਾਰਜ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਪਹਿਲੂ
ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਈ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਚ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾ 'ਤੇ ਤੋਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਤੁਰੰਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਅਜਿਹਾ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਵੀ ਪੂਰੀ ਤਾਕਤ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ. ਮੈਰੀ ਐਂਜਲ ਅਤੇ ਓਰਸ ਵਿੱਚ. v. ਟੀ.ਐਨ. ਰਾਜ[201], ਮੈਕਸਿਮ
"ਐਕਸਪ੍ਰੈਸਿਵ ਯੂਨੀਅਸ ਐਕਸਕਲੂਸੀਓ ਅਲਟਰਿਅਸ" ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ. ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੈਕਸਿਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਸੰਤੁਲਨ ਜਾਂ ਅਨਿਆਂ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ:

"19. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਸ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਨਿਯਮ ਲਈ
ਡੀਨ ਬਨਾਮ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮਹਾਰਾਣੀ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਮੈਕਸਿਮ "ਐਕਸਪ੍ਰੈਸਿਵ ਯੂਨੀਅਸ ਐਸਟੀ ਐਕਸਕਲੂਸੀਓ ਅਲਟਰਿਅਸ" 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿਸੇਂਗਰੰਡ, (1955) 2 ਕਿਊਬੀ 120. ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਕਤ ਕਥਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਖਰਕਾਰ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਸਹਾਇਤਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਭਾਰ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੈ

ਜਿੱਥੇ "ਐਕਸਕਲੂਸੀਓ ਅਲਟੀਅਸ" ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ "ਇਨਕਲੂਸੀਓ ਯੂਨੀਅਸ" ਦਾ ਲੇਖਾ-ਜੋਖਾ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੈ. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੋਲਕੁਹੋਨ ਬਨਾਮ ਕੇਸ ਦੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਹਵਾਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ।
ਬਰੂਕਸ, (1887) 19

[201] 1999 (5) 209

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

400, 406 'ਤੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸਦੇ ਲਈ ਕਿਹਾ
ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ-

"... "ਮੈਕਸਿਮ "ਐਕਸਪ੍ਰੈਸਿਵ ਯੂਨੀਅਸ ਐਕਸਕਲੂਸੀਓ ਅਲਟਰਿਅਸ" ਸਾਡੇ 'ਤੇ ਦਬਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ. ਮੈਂ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਵਿਲਜ਼ ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਕਥਨ ਬਾਰੇ ਕੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਅਕਸਰ ਇੱਕ ਕੀਮਤੀ ਨੌਕਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਜਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਬੀ ਵਿੱਚ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਖਤਰਨਾਕ ਮਾਸਟਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ . ਐਕਸਕਲੂਸਿਓ ਅਕਸਰ ਅਣਜਾਣੇ ਜਾਂ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੈਕਸਿਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਜਦੋਂ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ, ਉਸ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਅਸੰਤੁਲਨ ਜਾਂ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ. ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇੱਥੇ ਮੈਕਸਿਮ ਦੀ ਵਰਤੋਂ
ਅਸੰਤੁਲਨ ਅਤੇ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੇਗਾ, ਅਤੇ ਸੀ
1920 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 (1) ਇਸ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਤੇ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੈ।

ਮੈਕਸਿਮ "ਲੈਕਸ ਨਾਨ ਕੋਗਿਟ ਐਡ ਇੰਪੋਸਿਬਿਲੀਆ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਅਸੰਭਵ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ. ਹਾਲਾਂਕਿ ਭੁਗਤਾਨ
ਸੰਭਵ ਹੈ ਪਰ ਭੁਗਤਾਨ ਦਾ ਤਰਕ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ. ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ
ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜੋ ਲੰਬਿਤ ਸੀ (ਜਾਂ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ); ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਲਈ ਹਵਾਲੇ ਮੰਗੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੋਈ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ
ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣਾ ਆਦਿ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪੈਂਡਿੰਗ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ
ਮੁਆਵਜ਼ਾ, ਧਾਰਾ 24 (2) ਇਹ ਦੱਸਣ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਾ ਕਰਵਾਉਣ ਜਾਂ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਾ ਕਰਵਾਉਣ ਕਾਰਨ ਕਾਰਵਾਈ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਕਾਰਨ ਲੋੜੀਂਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਚੰਦਰ ਕਿਸ਼ੋਰ ਝਾਅ ਬਨਾਮ ਮਹਾਬੀਰ ਪ੍ਰਸਾਦ [202] ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਚੋਣ
ਪਟੀਸ਼ਨ ਪਟਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਚੈਪਟਰ - ਦੇ ਨਿਯਮ 6 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਕੋਲ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ 4.15 ਵਜੇ ਤੱਕ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਨੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨਹੀਂ ਬੈਠੇਗੀ
ਬਾਕੀ ਦੁਪਹਿਰ 3.15 ਵਜੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ। ਇਸ ਲਈ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ। ਮੁਹੰਮਦ ਗਾਜ਼ੀ ਬਨਾਮ ਮੁਹੰਮਦ ਗਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ। ਐਮ.ਪੀ. ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.203., ਰਾਜ,

---

[202] 1999 (8) ਐਸਸੀਸੀ 266
[203] 2000 (4) ਐਸਸੀਸੀ 342

"ਲੈਕਸ ਕਿਊਰੀ ਨੇਮਿਨੇਮ ਗ੍ਰੈਵੇਬਿਟ" ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਮੈਕਸਿਮ "ਲੈਕਸ ਕਿਊਰੀ ਨੇਮਿਨੇਮ ਗ੍ਰੈਵੇਬਿਟ" ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ - ਕਾਨੂੰਨ ਕਿਸੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜੋ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ. ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ:

"7. ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਬੀ ਇਕੁਇਟੀ ਦੀ ਮਿਆਦ, ਅਰਥਾਤ, ਐਕਟਸ ਕਿਊਰੀ ਨੇਮਿਨੇਮ ਗ੍ਰੈਵਾਬਿਟ - ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਇੱਕ ਕੰਮ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਪੱਖਪਾਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ, ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ. ਇਹ
ਮੈਕਸਿਮ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਸਮਝ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਚਤ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਕ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੀ ਹੈ. ਦੂਸਰਾ ਕਥਨ ਇਹ ਹੈ, ਲੈਕਸ ਨਾਨ-ਕੋਗਿਟ ਐਡ ਇਮਪੋਸਿਬਿਲੀਆ - ਕਾਨੂੰਨ ਕਿਸੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਉਹ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜੋ ਉਹ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ.
ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਆਪਣੀਆਂ ਆਮ ਅਫਵਾਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਸੰਭਵਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਇਰਾਦੇ, ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਉਸ ਆਮ ਅਪਵਾਦ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. ਉਪਰੋਕਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੀ ਉਪਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਕਿਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ
ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਡੇ ਬਨਾਮ ਤਾਰਾਪੜਾ ਡੇ, (1987) 4 ਐਸਸੀਸੀ 398 ਅਤੇ ਗੁਰਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਗੁਰਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਕੇਸ ਹੈ। ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ, (1996) 2 ਐਸਸੀਸੀ 459।

ਇਕ ਹੋਰ ਰੋਮਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ "ਨੀਮੋ ਟੈਨੇਟੂਰ ਐਡ ਇਮਪੋਸਿਬਿਲੀਆ"", ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਅਸੰਭਵ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ. ਹਾਲਾਂਕਿ
ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਅਤੇ ਵੰਡਣ ਦੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਫਿਰ ਵੀ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ
ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਗੁਜ਼ਾਰਾ; ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਬਰਾਬਰ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਵੀ, ਅਜਿਹੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਫਾਈਨਾਂਸ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਕੈਨਾਨੋਰ ਸਪਿਨਿੰਗ ਐਂਡ ਵੀਵਿੰਗ ਮਿੱਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਵਿੱਚ।[204], ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕਾਨੂੰਨ ਇੱਕ ਫਰਜ਼ ਜਾਂ ਦੋਸ਼ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਅਪਾਹਜ ਹੈ
ਇਸ ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਡਿਫਾਲਟ ਦੇ ਅਤੇ ਕੋਈ ਉਪਾਅ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਕਾਨੂੰਨ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ. ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਉਪਰੋਕਤ ਕਥਨ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੀ ਹੈ:

"30. ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਲਾਤੀਨੀ ਮੈਕਸਿਮ ਲੈਕਸ ਜੀ ਨਾਨ ਕੋਗਿਟ ਐਡ ਇਮਪੋਸਿਬਿਲੀਆ ਨੂੰ ਆਮ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਵੀਕਾਰਤਾ ਵਿੱਚ ਨਪੁੰਸਕ ਐਕਸਕੁਸੈਟ ਲੇਗੇਮ ਵਜੋਂ ਵੀ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਾਨੂੰਨ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਕਿਸੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਉਹ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਾ ਕਰੋ ਜੋ ਉਹ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ◌ਂ ਇੱਕ ਅਜੇਤੂ ਅਪੰਗਤਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਰੋਮਨ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ

[204] 2002 (5) 54

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਮੈਕਸਿਮ ਨੀਮੋ ਟੇਨੇਟਰ ਐਡ ਅਸੰਭਵ. ਬਰੂਮ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ,
ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਵਰਣਨ ਹੇਠਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"ਫਿਰ, ਇਹ ਇੱਕ ਆਮ ਨਿਯਮ ਹੈ ਜੋ ਕਾਫ਼ੀ ਵਿਹਾਰਕ ਉਦਾਹਰਣ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਨਪੁੰਸਕਤਾ ਲੇਗੇਮ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਦੀ ਹੈ; ਜਿੱਥੇ ਕਾਨੂੰਨ ਕੋਈ ਫਰਜ਼ ਜਾਂ ਦੋਸ਼ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਡਿਫਾਲਟ ਦੇ, ਅਤੇ
ਕੋਲ ਕੋਈ ਉਪਾਅ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਕਾਨੂੰਨ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਹਾਨਾ ਬਣਾਏਗਾ
ਉਹ (ਟ): ਅਤੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦੀ ਅਸੰਭਵਤਾ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਕਿਸੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਨਾ ਨਿਭਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਬਹਾਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਨੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਭਾਈ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਜਦੋਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸੰਕੇਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ,
ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੀ ਅਸੰਭਵਤਾ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਬਹਾਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ
ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਮਾਲ ਭੇਜਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਡਾਕ ਦੀ ਹੜਤਾਲ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਿਸੇ ਜਹਾਜ਼ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਉਤਾਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿ ਉੱਥੇ ਇੱਕ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਉਤਾਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ
ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਡੀ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲੋਡ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਿਤ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੀ
ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਮੈਕਸਿਮ ਲੈਕਸ ਨਾਨ-ਕੋਗਿਟ ਐਡ ਇਮਪੋਸਿਬਿਲੀਆ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਲਿੰਡਲੇ, ਐਲ.ਜੇ. ਨੇ ਕਿਹਾ: 'ਸਾਨੂੰ ਸੰਭਾਵਿਤ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਲੈਣਾ-ਦੇਣਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਕਦੇ ਵੀ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਉਸ ਕੰਮ ਨੂੰ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਅਸੰਭਵ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। "

ਹੁੱਡਾ ਅਤੇ ਏ.ਐਨ.ਆਰ. 5. ਡਾ. ਬਾਬੇਸ਼ਵਰ ਕਨਹਰ ਅਤੇ ਅੰਰ205, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਮ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੋਈ ਧਿਰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਕੰਟਰੋਲ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੁਝ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਸੰਬਾਸਿਵਾ ਚਾਰੀ ਬਨਾਮ ਸੰਬਾਸਿਵਾ ਚਾਰੀ ਬਨਾਮ ਪਹਿਲੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਰਾਮਾਸਮੀ
ਰੈਡੀ 206. ਡਾ. ਬਾਬੇਸ਼ਵਰ ਕਨਹਰ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ:

5. 30-10-2001 ਦੇ ਪੱਤਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਵਿੱਚ ਜੋ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਸੰਚਾਰ ਹੈ। ਇਹ 28-11-2001 ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ 1 ਨੂੰ ਹੁੱਡਾ ਦੇ ਦਫਤਰ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਘਾਟੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ
1-12-2001 ਅਤੇ 2-12-2001 ਨੂੰ ਅਤੇ 'ਤੇ ਡਾਕ ਛੁੱਟੀ
30-11-2001. ਅਸਲ ਵਿਚ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਕੋਈ ਕੰਟਰੋਲ ਨਹੀਂ ਸੀ. ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ, 1897 ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਤਰਕ ਨੂੰ ਵੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਕਤ ਸੈਕਸ਼ਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਤੇ

---

[205] (2005) 1 191
[206] ਆਈਐਲਆਰ (1899) 22 ਪਾਗਲ 179

ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹੋਰ ਐਕਟਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਆਮ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਧਿਰ ਜੋ ਆਪਣੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੁਝ ਹਾਲਾਤਾਂ ਕਰਕੇ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਪਹਿਲੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ (ਦੇਖੋ ਸੰਬਾਸਿਵਾ ਚਾਰੀ ਬਨਾਮ ਰਾਮਾਸਮੀ ਰੈਡੀ, (1898) 8 ਐਮਐਲਜੇ 265)। ਇਸ ਦਾ ਮੂਲ ਉਦੇਸ਼
ਸਿਧਾਂਤ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਹ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ
ਛੁੱਟੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ, ਅਗਲੇ ਕੰਮਕਾਜੀ ਦਿਨ. ਜਿੱਥੇ, ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਮਿਆਦ
ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਐਕਟ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹ ਮਿਆਦ ਛੁੱਟੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਐਕਟ ਨੂੰ ਉਸ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੇ ਇਹ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਿਨ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਦਫਤਰ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ.
ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਕਿਸੇ ਅਸੰਭਵਤਾ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਨੂੰ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ. (ਦੇਖੋ ਹੁਸੈਨ ਐਲੀ ਬਨਾਮ ਡੋਂਜ਼ੇਲ, ਆਈਐਲਆਰ (1880) 5 ਕੈਲ 906.) ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਲਾਭਦਾਇਕਤਾ ਦੇ ਹਰ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਇਹ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਸਿਧਾਂਤ, ਜੋ ਜੁਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ, ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਸਿਧਾਂਤ
ਅੰਡਰਲਾਈਂਗ ਹਨ ਲੈਕਸ ਨਾਨ ਕੋਗਿਟ ਐਡ ਇਮਪੋਸਿਬਿਲੀਆ (ਕਾਨੂੰਨ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਕਿਸੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਅਸੰਭਵ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਾ ਕਰੋ) ਅਤੇ ਐਕਟਸ ਕਿਊਰੀ ਨੇਮਿਨੇਮ ਗ੍ਰੈਵਬਿਟ (ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਕੰਮ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਪੱਖਪਾਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ). ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਉੱਪਰ, ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਫੈਰਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਹੈ. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵਿਆਜ ਦੀ ਦਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ
ਇਹ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਉੱਚੇ ਪਾਸੇ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਅਤੇ 3-12-2001 ਤੋਂ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ 9% ਤੱਕ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਯਾਨੀ ਕਿ ਜਿਸ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਹੁੱਡਾ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਚੋਣਾਂ 2007 ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਅਪੰਗਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ,
ਅਜਿਹੇ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਰਸਮਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਸੰਭਵ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਕੋਈ ਨਿਯੰਤਰਣ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਬਹਾਨੇ ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ:

"15. ਕਿਸੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਪਈ ਅਸਾਮੀ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ ਚੋਣ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਦੀ ਅਸੰਭਵਤਾ
1952 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਤੋਂ ਧਾਰਾ 62 (1) ਦੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਚਰਿੱਤਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਖੋਹਦੀ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਨਪੁੰਸਕਤਾ ਐਕਸਕੁਸੈਟ ਲੇਗਮ ਦਾ ਮੈਕਸਿਮ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕਥਨ ਨਾਲ ਨੇੜਿਓਂ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ

---

207 (1974) 2 33

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

. ਨਪੁੰਸਕਤਾ ਐਕਸਕੁਸੈਟ ਲੇਗਮ ਏ
ਉਹ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਾਂ ਅਜੇਤੂ ਅਪੰਗਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਨਪੁੰਸਕ ਬਹਾਨਾ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ.
ਕਾਨੂੰਨ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਉਹ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜੋ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ
ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। "ਜਿੱਥੇ ਕਾਨੂੰਨ ਕੋਈ ਫਰਜ਼ ਜਾਂ ਦੋਸ਼ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਡਿਫਾਲਟ ਦੇ
ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ।
ਉਸ ਨੂੰ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਉਪਾਅ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਥੇ ਕਾਨੂੰਨ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੋਵੇਗਾ
ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰੋ। ਇਸ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਰਸਮਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਸੰਭਵ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਕੋਈ ਨਿਯੰਤਰਣ ਨਹੀਂ
ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਕੰਮ, ਤਾਂ ਹਾਲਾਤ ਹੋਣਗੇ
ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਬਹਾਨੇ ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ. ਜਿੱਥੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਕੰਮ ਨੂੰ ਰੋਕਦਾ ਹੈ
ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਚਰਿੱਤਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ
ਕਿਉਂਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਅਸੰਭਵਤਾ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। (ਦੇਖੋ ਬਰੂਮ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੈਕਸਿਮ 10 ਵਾਂ ਸੰਸਕਰਣ. ਪੰਨਾ 162-163 ਅਤੇ ਕ੍ਵੇਜ਼ ਤੇ
ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ 6ਵਾਂ ਸੰਸਕਰਣ, ਪੰਨਾ 268 ਤੇ)।
ਸਟੈਂਡਰਡ ਚਾਰਟਰਡ ਬੈਂਕ ਬਨਾਮ ਸਟੈਂਡਰਡ ਚਾਰਟਰਡ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ 208, ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਯਮ "ਨਪੁੰਸਕਤਾ ਐਕਸਕੁਸੈਟ ਲੇਗੇਮ" ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਕਿਸੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਉਹ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜੋ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ. ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਸੰਭਵਤਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਥਨ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ
ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੇ, ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ, ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਈ ਤੱਕ ਅਸਮਰੱਥ ਕਰ ਦਿੱਤਾ
ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੋ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਦੇ ਅਯੋਗ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਉਪਲਬਧ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮਾਂ ਹੈ, ਭਾਵ, ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ 5 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਮਿਆਦ.
ਮੈਕਸਿਮ ਐਕਟਸ ਕਿਊਰੀ ਨੇਮਿਨੇਮ ਗ੍ਰੈਵਬਿਟ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਐਫ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ
ਕਿ ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਦੁੱਖ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ. ਜੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਕੋਈ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅੰਤਮ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਆਪਣੇ ਆਪ ਭੰਗ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
ਜੇ ਮਾਮਲਾ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੈਕਸਿਮ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਜੀ ਕਮੋਡਮ ਐਕਸ ਇੰਜੁਰੀਆ ਸੁਆ ਨੀਮੋ ਹੈਬੇਰੇ ਦੇਬੇਟ, ਭਾਵ, ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਆਪਣੀ ਗਲਤੀ ਤੋਂ ਸਹੂਲਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਦੀ. ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ
ਉਸ ਦੀ ਆਪਣੀ ਗਲਤੀ ਦਾ ਫਾਇਦਾ. ਜੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਬੇਤੁਕੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜਾਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਆਧਾਰ ਦੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਦੇਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਦੇਰੀ ਹੋ ਜਾਵੇ,

208 (2005) 4 530

ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬਰਾਬਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੌਤੰਜੈ ਪਾਨੀ ਅਤੇ ਏਐਨਆਰ ਵਿੱਚ। 5. ਨਰਮਦਾ ਬਾਲਾ ਸਸਮਲ ਅਤੇ ਏਐਨਆਰ 209, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ:

"(5) ਇਹੀ ਸਿਧਾਂਤ ਲਾਤੀਨੀ ਮੈਕਸਿਮ ਕਮੋਡਮ ਐਕਸ ਇੰਜੁਰੀਆ ਸੁਆ ਨੀਮੋ ਹੈਬੇਰੇ ਦੇਬੇਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਭਾਵ, ਸੁਵਿਧਾ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਆਪਣੀ ਗਲਤੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਗਲਤ ਕੰਮ ਤੋਂ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ...

ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਨੀਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਦੇਰੀ ਕਾਰਨ ਅਸਥਿਰ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਫਲਦਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਦੁੱਖ ਜੋ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। 2013 ਦਾ ਐਕਟ ਬੇਈਮਾਨ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ, ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲੋੜਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸੁਸਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣਾ ਹੈ।

ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਅਪੀਲ ਹੈ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਕੇ, ਕੋਈ ਵੀ ਆਪਣੇ ਵਿਵਹਾਰ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਮੈਕਸਵੈਲ ਵਿੱਚ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ
ਪੀ. ਸੇਂਟ ਜੇ. ਲੈਂਗਨ ਦੁਆਰਾ ਸੰਵਿਧਾਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ (12ਵਾਂ ਸੰਸਕਰਣ) ਬਾਰੇ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ:

"ਅਨਿਆਂ ਅਤੇ ਬੇਤੁਕੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ, ਜੇ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਸਾਰੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ (ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਨੀਤੀ ਇਸਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ) ਜੇ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ
ਕਿਸੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨਾ ਜੋ ਉਸਨੇ ਨਿਭਾਈ ਹੈ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣਾ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਉਹ ਉਸਦਾ ਫਾਇਦਾ ਨਾ ਉਠਾਏ
ਆਪਣੀ ਗਲਤੀ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਸਵੈ-ਸਿਰਜਿਤ ਲੋੜ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨਾ ਕਰੇ" (ਕਿਸ਼ ਬਨਾਮ ਟੇਲਰ, (1911) 1 ਕੇ.ਬੀ. 625, ਫਲੈਚਰ ਮੌਲਟਨ ਆਈ.ਜੇ. ਦੇ ਪੰਨਾ 634 ਤੇ)।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਐਕਟ ਜਿਸ ਨੇ ਜੱਜਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿਚ "ਮਾਸਟਰ ਦੇ ਉੱਤੇ' ਤੇ ਸਿਖਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ।
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣਾ ਉਸ ਦੀ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਡਿਸਚਾਰਜ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਂਦਾ ਸੀ। ਐਕਟ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਮਝਣਾ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਮਾਸਟਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੱਦ ਤੋਂ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਇਆ (ਡਿਟਨ ਦਾ ਕੇਸ (1701) 2 ਸਾਲਕ 490)"

321. ਜੀ.ਟੀ.ਸੀ. ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਵਿੱਚ ਵੀ. ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ 210, ਇਹ ਸੀ
ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰੋਕ ਹਟਾਉਂਦੇ ਸਮੇਂ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਦੇਰੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਦੇਵੇ ਅਤੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰੇ। ਇਹ ਉਹ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ

---

[209] ਏਆਈਆਰ 1961 ਐਸਸੀ 1353

[210] (1998) 3 376

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਜੈਪੁਰ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਸੀਐਲ ਮਿਸ਼ਰਾ 211 ਵਿੱਚ, ਇਹ
ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਅੰਤਮ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਸੁਤੰਤਰ ਹੋਂਦ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ, ਅੰਤਮ
ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦੀ। ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਵਰਮਾ ਬਨਾਮ ਯੂਪੀ 212 ਰਾਜ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਗ੍ਰਿੰਡਲੇਜ਼ ਬੈਂਕ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ
ਸੀਆਈਟੀ 213 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ
ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕੰਮ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੋਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ
ਪਾਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਆਖਰਕਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਬਿਨਾਂ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਪਾਈ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਬੀ
ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕਿਸੇ
ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਣਉਚਿਤ ਜਾਂ ਅਣਉਚਿਤ ਲਾਭ ਨੂੰ ਬੇਅਸਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ.

ਮੁਹਾਦੇਵ ਸ੍ਵਾਵਲਾਰ੍ਹਮ੍ ਸ਼ੇਲਕੇ ਬਨਾਮ ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ 214 ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸੀ
ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ
ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਐਕਸ ਡੇਬਿਟੋ ਜੁਸਟੀਟੀਏ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹੋਏ
ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰੇ। ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਅਮਰਜੀਤ
ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ। ਦੇਵੀ ਰਤਨ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ 215, ਅਤੇ ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਵਰਮਾ (ਸੁਪਰਾ), ਇਹ
ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕੰਮ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਅਤੇ
ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਣਉਚਿਤ ਡੀ ਲਾਭ ਨੂੰ ਬੇਅਸਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਸੁਪਰਾ) ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਸ
ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ:

"17. ਕੋਈ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮਾਕਾਰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਕੋਈ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅੰਤਰਿਮ
ਆਦੇਸ਼ ਹਮੇਸ਼ਾ ◌ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਅੰਤਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇ

ਝੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਆਖਰਕਾਰ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਆਪਣੇ ਆਪ ਰੱਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ. ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਲੈਣ ਦੀ
ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ
ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ ਦੇ ਕੇ ਆਪਣੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਦਾ ਕੋਈ ਲਾਭ। ਇਹ
ਤੱਥ ਕਿ ਰਿੱਟ ਆਖਰਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਬੇਤੁਕੀ ਰਿੱਟ
ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮੈਕਸਿਮ ਐਕਟਸ ਕਿਊਰੀ ਨੇਮੀਨੇਮ ਐਫ
ਗ੍ਰੈਵਿਬਿਟ, ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਕੰਮ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਪੱਖਪਾਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ, ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ.
ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਬਣਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕੰਮ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ
ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕੋਈ ਵੀ ਅਣਉਚਿਤ
ਜਾਂ ◌ੂੰ ਬੁਲ੍ਹਾਉਣ ਵਾਲੀ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਣਉਚਿਤ ਲਾਭ
ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬੇਅਸਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

211 (2005) 8 ਐਸਸੀਸੀ 423
212 (1992) 2 620
213 (1980) 2 ਐਸਸੀਸੀ 191
214 (1995) 3 ਐਸਸੀਸੀ 33
215 (2010) 1 ਐਸਸੀਸੀ 417

ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਨੂੰ ਕੋਈ ਲਾਭ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। (ਸ਼ਿਵ ਸ਼ੰਕਰ ਬਨਾਮ ਯੂਪੀ ਐਸਆਰਟੀਸੀ, 1995 ਐਸਯੂਪੀਪੀ (2) ਐਸਸੀਸੀ 726, ਜੀਟੀਸੀ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ, (1998) 3 ਐਸਸੀਸੀ 376 ਅਤੇ ਜੈਪੁਰ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਵੀ ਸੀ ਐਲ ਮਿਸ਼ਰਾ, (2005) 8 ਐਸਸੀਸੀ 423.)

18. ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਵਰਮਾ ਬਨਾਮ ਯੂਪੀ ਰਾਜ (1992) 2 ਐਸਸੀਸੀ 620 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਗ੍ਰਿੰਡਲੇਜ਼ ਬੈਂਕ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਆਈਟੀਓ, (1980) 2 ਐਸਸੀਸੀ 191 ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪਿਛਲੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਐਕਟ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਜੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਇਸਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਆਖਰਕਾਰ
ਪਟੀਸ਼ਨ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਪਾਈ ਗਈ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ,
ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ◌ਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਣਉਚਿਤ ਜਾਂ ਅਣਉਚਿਤ ਲਾਭ ਨੂੰ ਬੇਅਸਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਕਰਨਾਟਕ ਵਿੱਚ ਦੁਰਲੱਭ ਧਰਤੀ ਅਤੇ ਏ.ਐਨ.ਆਰ. 5. ਸੀਨੀਅਰ ਭੂ-ਵਿਗਿਆਨੀ,
ਖਣਨ ਅਤੇ ਭੂ-ਵਿਗਿਆਨ ਵਿਭਾਗ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਕਸਿਮ
ਐਕਟਸ ਕਿਊਰੀ ਨੇਮਿਨੇਮ ਗ੍ਰੈਵਾਬਿਟ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਉਸੇ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਪਰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਲਈ ਜੋ ਆਖਰਕਾਰ ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਧਿਰ ਨੂੰ ਫਾਇਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜੋ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਕਮਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ
ਪਰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਲਈ। ਸਫਲ ਧਿਰ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਕਮਾਏ ਗਏ ਲਾਭ ਦੀ ਸਪੁਰਦਗੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਜੋ ਕੁਝ ਉਸਨੇ ਗੁਆ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਉਸ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ:

"10. ਵਿੱਚ ਐਕਟਸ ਕਿਊਰੀ ਨੇਮਿਨੇਮ ਗ੍ਰੈਵਬਿਟ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਧਾਂਤ ਇਸਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਸੀ
ਸਿਰਫ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਜੋ ਗਲਤ ਸਨ; ਸਿਧਾਂਤ ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਕੰਮਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਇਹ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਜੋ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ. <u>ਜਦੋਂ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨਾ, ਜੋ ਕਿ
ਅੰਤ ਨੂੰ ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਧਿਰ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਹੈ
ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਜੋ ਉਸਨੇ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਕਮਾਇਆ ਹੁੰਦਾ, ਜਾਂ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਗਰੀਬੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਹੈ ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਨਹੀਂ ਝੱਲਣਾ ਪੈਂਦਾ, ਪਰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕੰਮ ਲਈ, ਫਿਰ ਸਫਲ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਆਖਰਕਾਰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ</u>

[216] (2004) 2 783

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਇੱਕ ਰਾਹਤ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਪੈਸੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਮੁਕੱਦਮਾ, ਉਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਧਿਰਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਜੇ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅੰਤਰਿਮ
ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ. ਸਫਲ ਧਿਰ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ: (ਓ) ਉਲਟ ਦੁਆਰਾ ਕਮਾਏ ਲਾਭ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ
ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ ਧਿਰ, ਜਾਂ (ਬੀ) ਜੋ ਕੁਝ ਉਸਨੇ ਗੁਆ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਉਸ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣਾ।

11. ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਜੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਨਾ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਉਹ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ
ਮਾਈਨਿੰਗ ਲੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਅਤੇ ਕੱਢੇ ਗਏ ਖਣਿਜਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਅਤੇ ਹਟਾਉਣ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਪਰ ਅੰਤਰਿਮ

ਲਈ

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿੱਚ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਕੋਈ ਖਣਿਜ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਧਾਰਾ 21 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (5) ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਹਾਰ ਗਏ ਹਨ
ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਮਾਏ
ਗਏ ਲਾਭ ਡੀ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੈ
ਉਸੇ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਉਹ ਹੁੰਦੇ ਜੇ ਇਹ ਹੁੰਦਾ
ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੁੰਦੀ।
ਉਹ ਸਭ ਜੋ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਮੰਗ ਰਹੀ ਹੈ
ਛੋਟੇ ਖਣਿਜਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਹੈ. ਕਿਰਾਇਆ, ਰਾਇਲਟੀ ਜਾਂ ਟੈਕਸ ਹੈ
ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵਸੂਲੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਸਿਰਲੇਖ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਦੰਡਾਤਮਕ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣਾ ਬਿਲਕੁਲ ਗਲਤ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਐਫ ਜੁਰਮਾਨਾ ਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ
ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਦੰਡਾਤਮਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਕੇਸ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਯਾਤ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਕੀਮਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੀਮਤ ਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ
ਜਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਮਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਹੈ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਏ.ਆਰ. ਅੰਤੁਲੇ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਸਥਿਰ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਕੋਈ ਕੰਮ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਪੱਖਪਾਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਇਹ ਮੈਕਸਿਮ ਐਕਟਸ ਕਿਊਰੀ ਨੇਮਿਨੇਮ ਗ੍ਰੈਵਿਬਿਟ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਸਮਝ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ
ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਕ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ.

ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਝਗੜਿਆਂ ਕਾਰਨ ਦੇਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਏ.ਆਰ. ਅੰਤੁਲੇ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ:

102. ਇਹ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਕੋਲ ਇਸ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਉੱਚ ਫੋਰਮ ਕੋਲ ਜਾਣ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮਾਂਟਰੀਅਲ ਸਟ੍ਰੀਟ ਰੇਲਵੇ ਕੰਪਨੀ ਵਿਚ ਲਾਰਡ ਬਕਮਾਸਟਰ ਨੋਰਮਾਡਿਨ, 1917 ਏਸੀ 170 (ਐਸਆਈਸੀ) ਨੇ ਕਿਹਾ:

ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਰੇ ਨਿਯਮ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਹੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ।

ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਰਾਮਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੀ ਪੁਰੀ, (1970) 2 ਐਸਸੀਆਰ 875 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ: [ਐਸਸੀਸੀ ਪੰਨਾ 159: ਐਸਸੀਸੀ (ਸੀਆਰਆਈ) ਪੰਨਾ 31, ਪੈਰਾ 8]

"ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੈਂਡਮੇਡ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਮਾਲਕਣ, ਜਿਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਸ ਮਕਸਦ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸੁਵਿਧਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ
ਨਿਆਂ ਦਾ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਸ਼ਾਸਨ ਜਾਂ ਰੁਕਾਵਟ ਨਾ ਪਾਉਣਾ। ਦੇ ਸਾਰੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ
ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, ਇਹ ਨਿਯਮ ਇੱਕ ਉਸਾਰੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰੇਗਾ।

ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਨਿਆਂਇਕ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਗਲਤੀ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਅਦਾਲਤ, ਇਹ ਨਾ ਸਿਰਫ ਉਚਿਤ ਹੈ ਬਲਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਵੀ ਹੈ
ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨਾ। ਨਿਆਂਇਕ ਰਾਏ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਝੁਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਰੁਕਾਵਟ ਦੇ ਖੁਦ ਸੁਧਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਧਾਂਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ (ਅਲੈਗਜ਼ੈਂਡਰ) ਚੈਂਜਰ ਵਿਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ
ਕੇਸ (1869-71) 3 465. ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ
ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ। ਮਹਾਜਨ, ਜੇ. ਕੇਸ਼ਰਦੇਵ ਚਮਰੀਆ ਬਨਾਮ ਰਾਧਾ ਕਿਸ਼ਨ ਚਮਰੀਆ, 1953 ਐਸਸੀਆਰ 136 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਲਈ ਬੋਲਦੇ ਹੋਏ ਪੰਨਾ 153 'ਤੇ ਕਿਹਾ:

ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੱਜ ਕੋਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਫਰਮਾਨ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਆਪਣੀ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰ ਸਕਦਾ ਹੈ-
ਧਾਰਕ ਜਾਂ ਫੈਸਲਾ-ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼।

ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਆਫ ਟੈਕਸ ਬਨਾਮ ਓਂਕਾਰਮਲ ਨਾਥਮਲ ਟਰੱਸਟ 217 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ

---

217 (1976) 1 766

ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਣਾ ਜਾਂ ਰੋਕ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨਾ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਆਪਣੀ ਗਲਤੀ ਅਤੇ ਮਿਹਨਤ ਦੀ ਘਾਟ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਅਤੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਿਆ ਕਿ ਨਵੇਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 (2) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਅਸੰਭਵ ਸੀ। ਫੈਸਲਾ ਵੱਖਰਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਬਦਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੁੱਥ[ਸੋਧੋ] ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੈ ਪਰ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ 'ਤੇ ਨਾਰਾਜ਼ ਹੈ।
ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ
ਧਾਰਾ 24 (2) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ, ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ.

ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਨੀਰਜ ਕੁਮਾਰ ਸੈਨੀ ਬਨਾਮ ਯੂ.ਪੀ. ਰਾਜ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।[218]. ਉੱਥੇ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਕੋਈ ਦੁੱਖ ਨਹੀਂ ਝੱਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ
ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕੰਮ ਕਾਰਨ ਪੱਖਪਾਤ; ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਸੰਚਾਲਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ
ਇੱਕ ਖਲਾਅ ਵਿੱਚ। ਇਸ ਨੂੰ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਿਸਮਤ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਘਟਨਾਵਾਂ 'ਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਗ ਗਏ, ਇਹ ਭੁੱਲ ਗਏ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਗੈਰ-ਚੌਕਸ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ. ਕੋਈ ਵੀ ਸੁਸਤੀ ਦੀ ਲਗਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਪਾਲ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭੁੱਲਣਾ ਇੱਕ ਹੈ
ਗੁਣ। ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਵਿਵਹਾਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਡੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੈਕਸਿਮ ਐਕਟਸ ਕਿਊਰੀ ਨੇਮਿਨੇਮ ਗ੍ਰੀਵਿਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਨਾਹ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ. ਨਾਲ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਧਾਂਤ। ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਬਾਰੇ ਚੌਕਸ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਅਨੁਪਾਤ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ.

ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਧਿਰਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਅੰਤਮ ਫੈਸਲਾ ਜਿੱਤਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਸਫਲ ਜਾਂ ਅਸਫਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਗੁਣ. ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਆੜ ਵਿੱਚ ਪਨਾਹ ਲੈਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਤਾਂ ਜੋ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਜੇ ਕਿਸੇ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਹੇਠ ਆਨੰਦ ਮਾਣਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਵੱਲ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ
ਧਾਰਾ 24 ਦੇ ਤਹਿਤ। ਰਾਜ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇਗੀ ਪਰ ਲਈ
ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਆਦੇਸ਼। ਦਰਅਸਲ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਲੈ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਆਖਰਕਾਰ ਕੇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਜਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਣਾ ਪਿਆ, ਅਤੇ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾਂ ਇਸ ਲਈ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 24 (2) ਜੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਾਭ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ (ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ)।

ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਇਕ ਪਾਸੇ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕੈਸਸ ਮਿਸਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿਚ, ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ,

[218] (2017) 14 ਐਸਸੀਸੀ 136

ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਦ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਅਜਿਹੀ ਗਲਤੀ ਸੀ। ਮੈਕਸਿਮ 'ਐਕਸਪ੍ਰੈਸਿਵ ਯੂਨੀਅਸ ਏਸਟ ਐਕਸਕਲੂਸਿਵ ਅਲਟਰੀਏਸ' ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਰਗ ਦੇ ਇਕ ਜਾਂ ਵਧੇਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਗਟ ਜ਼ਿਕਰ ਨੂੰ ਉਸ ਵਰਗ ਦੇ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਮਿਆਦ ਉਦੋਂ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ
ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਕੋਲਕੁਹੋਨ ਬਨਾਮ ਵਿੱਚ। ਬਰੂਕਸ 219,
ਹਾਊਸ ਆਫ ਲਾਰਡਜ਼ ਨੇ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਕਿ:

"ਸਾਡੇ 'ਤੇ 'ਐਕਸਪ੍ਰੈਸਿਵ ਯੂਨੀਅਸ ਈਸਟ ਐਕਸਕਲੂਸੀਓ ਅਲਟਰੀਏਅਸ' ਸ਼ਬਦ ਦਬਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਸ ਕਥਨ ਬਾਰੇ ਵਿਲਜ਼ ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਹੇਠਾਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਹੀ ਗਈ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ। ਇਹ ਅਕਸਰ ਇੱਕ ਕੀਮਤੀ ਨੌਕਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਵਿੱਚ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਖਤਰਨਾਕ ਮਾਲਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
ਜਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼। 'ਐਕਸਕਲੂਸੀਓ' ਅਕਸਰ ਅਣਗਹਿਲੀ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
ਜਾਂ ਦੁਰਘਟਨਾ, ਅਤੇ ਮੈਕਸਿਮ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਦੋਂ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ, ਉਸ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਅਸੰਤੁਲਨ ਜਾਂ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ.

ਲੁਈਸ ਸਦਰਲੈਂਡ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਸਾਰੀ (ਦੂਜਾ ਸੰਸਕਰਣ), ਧਾਰਾ 491, ਭੀ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੀ ਹੈ:

"ਐਕਸਪ੍ਰੈਸਿਵ ਯੂਨੀਅਸ ਈਐਸਟੀ ਐਕਸਕਲੂਸਿਓ ਅਲਟਰੈਸੀ - ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਸਾਰੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਮੈਕਸਿਮ ਕੁਝ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਜਦੋਂ ਇਹ ਹੋਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ. ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ
ਸੰਤੁਸ਼ਟੀਜਨਕ ਸਿੱਟੇ; ਪਰ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇੱਕ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ
ਜਾਂ ਵਧੇਰੇ ਚੀਜ਼ਾਂ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਨਕਾਰਣਾ ਜਾਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੋ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਕੇਵਲ ਉਦੋਂ ਹੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਹ ਰਚਨਾਤਮਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ. ਇਹ ਮੈਕਸਿਮ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸ਼ਕਤੀ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

5 ਨਵੰਬਰ, 1934 ਨੂੰ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਸਟੇਟਸ ਕੋਰਟ ਆਫ ਕਸਟਮਜ਼ ਐਂਡ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲਜ਼ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਯਾਰਡਲੀ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਖਾਲੀ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਵਾਲੇ ਕੁਝ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਦੇ ਨਾਲ ਵਰਗੀਕਰਨ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ
ਜ਼ਾਰ ਅਤੇ ਲਿਡ, ਅਤੇ ਕੀ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ 'ਪੂਰਾ' ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ 1930 ਦੇ ਟੈਰਿਫ ਐਕਟ ਦੇ ਪੈਰਾ 33 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਰਤੱਵਯੋਗ ਹੋਣਗੇ.
ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੋਲਕੁਹੋਨ ਬਨਾਮ ਟਿੱਪਣੀਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਬਰੂਕਸ (ਸੁਪਰਾ) ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਢੱਕਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਦੇ ਜਾਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਲਈ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਿਧਾਨਕ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ

---

219 (1889) 21 52

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਪ੍ਰਭਾਵ[ਸੋਧੋ] ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸਿਵ ਯੂਨੀਅਸ ਈਐਸਟੀ ਐਕਸਕਲੂਸਿਵ ਅਲਟਰੀਅਸ ਏ ਦਾ ਨਿਯਮ 1
909, 1913 ਅਤੇ 1922 ਦੇ ਟੈਰਿਫ ਐਕਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨਕ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ (ਵਿੱਚ)
1930 ਦਾ ਐਕਟ) ਸਿਰਫ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ
ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ[ਸੋਧੋ] ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਬਨਾਮ ਨੈਸ਼ਨਲ ਤੰਬਾਕੂ ਕੰਪਨੀ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ ਵਿੱਚ।[220], ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਿਯਮ
:
"ਇਹ ਇਸ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦੇ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਨਿਯਮ ਅਪਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਜੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਵਿੱਚ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ 221
ਕਿ:

> "ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਢੰਗ ਲੱਭਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਇਸਦੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੁਆਰਾ,
>
> ਡੀ ਨੂੰ ਉਸ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਹੋਰ
> ਦੂਸਰਾ ਤਰੀਕਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਨੇ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਨਾ ਸੀ ਜੋ ਜਨਤਕ ਮਹੱਤਤਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ
> ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਸੰਕੇਤ ਦੇ ਕਿ ਉਹ
> ਸੂਚੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਗਏ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਹ ਵੀ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਵਰਗੀ ਵਿਵਸਥਾ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 248 ਅਤੇ 356 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਅਨੁਸੂਚੀ V ਦੀ ਸੂਚੀ 1 ਦੀ ਐਂਟਰੀ 97 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਉਂ ਆਵੇਗੀ, ਭਾਵੇਂ ਸਾਰੇ ਵਿਸ਼ੇ ਕਿਹੜੇ ਹੋਣ?
> ਇਹ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਸੂਚੀਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਹੈ
> ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਿਵਸਥਾ
> ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3, ਇਸ ਲਈ, "ਐਕਸਪ੍ਰੈਸੋ ਯੂਨੀਅਸ" ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਜਗ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਧਾਨਕ ਐਂਟਰੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ. ਇਸ ਕਥਨ ਨੂੰ "ਲਾਭਦਾਇਕ ਨੌਕਰ ਪਰ ਇੱਕ ਖਤਰਨਾਕ ਮਾਲਕ" ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ (ਕੋਲਕੁਹੋਨ ਬਨਾਮ ਬਰੂਕਸ ਜੀ
> [1888] 21 ਕਿਊਬੀਡੀ ਵਿੱਚ ਲੋਪਸ ਐਲ.ਜੇ. ਉਹ ਸੀਮਾਵਾਂ ਜਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਅਕਸਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ.

---

[220] (1972) 2 560

[221] (1977) 4 ਐਸਸੀਸੀ 608

ਇਸ ਵਿਆਪਕ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣਾ ਕਿ ਜਿਸ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਇਸ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੋਧ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕੁਝ ਵੀ ਇਸ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਾ ਦੇ ਸਕੇ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ "ਕੈਮ ਓਮਿਸਸ" ਦੀ ਖੋਜ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ
ਇਸ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ, ਜਿੱਥੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇੰਨਾ ਅੰਤਰ ਹੈ,
ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਭਰ ਸਕਦੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਨਿਯਮ ਵੀ ਓਨਾ ਹੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ
ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ "ਕਾਸਸ ਓਮਿਸਸ ਪੈਦਾ ਕਰਨ" ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਜਿੱਥੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ (ਦੇਖੋ: ਮਰਸੀ ਡਾਕਸ ਅਤੇ ਹਾਰਬਰ ਬੋਰਡ ਬਨਾਮ ਪੇਂਡਰਸਨ ਬ੍ਰਦਰਜ਼ [1888] 13
ਏ.ਸੀ. 595). ਜੇ ਸਾਡਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਹੀ ਸੀ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕਮੀ ਵਜੋਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਰੱਦ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ
ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਧਾਨਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਆਪਣਾ ਇਰਾਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ? ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤਾਂ
ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਾ ਕਰੋ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਪਾੜੇ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਨਾ ਭਰੋ। ਇਹ ਸੰਸਦ ਹੈ
ਜੋ ਅਜਿਹਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਕਿ ਸੰਸਦ ਹੈ
ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੇ ਅਯੋਗ ਹੋਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿਸੇ ਅਸਮਰੱਥ ਸਿਧਾਂਤ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈਣਾ- ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਬਣਦਾ ਹੈ- ਉਸ ਚੀਜ਼ ਲਈ ਜੋ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬਾਰ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।
ਮੈਰੀ ਐਂਜਲ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ:

"... "ਐਕਸਪ੍ਰੈਸਿਵ ਯੂਨੀਅਸ ਐਸਟੀ ਐਕਸਕਲੂਸੀਓ ਅਲਟਰੀਅਸ " ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਨਿਯਮ, ... ਡੀਨ ਬਨਾਮ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮਹਾਰਾਣੀ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿਸੇਂਗਰੰਡ (1955) 2 ਕਿਊਬੀਡੀ 120. ਅਦਾਲਤ
ਉਪਰੋਕਤ ਕਥਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਖਰਕਾਰ ਇਹ ਹੋਰ ਵੀ ਹੈ
ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲੋਂ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਬਹੁਤ ਘੱਟ, ਜੇ ਕੋਈ ਭਾਰ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ "ਐਕਸਕਲੂਸੀਓ ਅਲਟੀਅਸ" ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ "ਐਕਸਕਲੂਸੀਓ ਯੂਨੀਅਸ" ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਦੇਣਾ ਸੰਭਵ ਹੈ. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਹਵਾਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ
ਕੋਲਕੁਹੂਨ ਬਨਾਮ ਕੋਲਕੁਹੂਨ ਦਾ ਕੇਸ। ਬਰੂਕਸ (1887) 19 ਕਿਊਬੀਡੀ 400 ਜਿਸ ਵਿਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਮੰਗੀ - "ਮੈਕਸਿਮ 'ਐਕਸਪ੍ਰੈਸਿਵ ਯੂਨੀਅਸ ਐਸਟੀ ਐਕਸਕਲੂਸੀਓ ਅਲਟਰਿਅਸ' ਸਾਡੇ 'ਤੇ ਦਬਾਅ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ. ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਵਿਲਜ਼ ਜੇ ਦੁਆਰਾ ਹੇਠਾਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ, ਇਸ ਕਥਨ ਬਾਰੇ. ਇਹ ਅਕਸਰ ਇੱਕ ਕੀਮਤੀ ਨੌਕਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਵਿੱਚ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਖਤਰਨਾਕ ਮਾਸਟਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ.

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਐਕਸਕਲੂਸਿਓ ਅਕਸਰ ਅਣਜਾਣੇ ਜਾਂ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਏ
ਮੈਕਸਿਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਜਦੋਂ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਸ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਅਗਵਾਈ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਅਸੰਤੁਲਿਤਤਾ ਜਾਂ ਅਨਿਆਂ। ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ
ਇੱਥੇ ਕਥਨ ਅਸੰਤੁਲਨ ਅਤੇ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੇਗਾ, ਅਤੇ 1920 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 (1) ਨੂੰ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਬਣਾ ਦੇਵੇਗਾ
ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਵਿੱਚ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਹੈ।
ਉਪਰੋਕਤ ਕਥਨ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਹਾਇਕ ਕੁਲੈਕਟਰ, ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਬਨਾਮ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਤੰਬਾਕੂ ਕੰਪਨੀ
1978 (2) ਈਐਲਟੀ 416 (ਐਸਸੀ) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੀ ਇਸ ਦੀ ਕੋਈ ਸੰਭਾਵਿਤ ਸ਼ਕਤੀ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ
ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਕਰੋ
ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 10 (ਏ) ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਉਦਾਹਰਣ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ "ਮੈਕਸੀਮ" ਅਕਸਰ ਇੱਕ ਕੀਮਤੀ ਨੌਕਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇੱਕ ਖਤਰਨਾਕ ਮਾਸਟਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ...' ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਿਯਮ ਅਧੀਨ ਹੈ
ਇਸ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤ ਲਈ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਡੀ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦੇ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ
ਹੈ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਨਿਯਮ ਅਪਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਦਾ ਹੈ. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੁਆਰਾ ਮਨਾਹੀ ਦਾ ਨਿਯਮ ਸਿਰਫ ਉਥੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ
ਕਿਸੇ ਫੁਰਜ਼ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ. ਪਰਭਣੀ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਆਰ.ਟੀ.ਏ. ਔਰੰਗਾਬਾਦ

ਈ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ

[1960] 3 ਐਸਸੀਆਰ 177, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਮੈਕਸਿਮ 'ਐਕਸਪ੍ਰੈਸਿਵ ਯੂਨੀਅਸ ਐਸਟੀ ਐਕਸਕਲੂਸੀਓ ਅਲਟਰਿਅਸ' ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਮਿਆਦ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਭਾਸ਼ਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਅਤੇ ਅਰਥ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ, ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਹਰੀਸ਼ ਚੰਦਰ ਵਾਜਪਾਈ ਬਨਾਮ .

ਐਫ ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਸਿੰਘ, [1957] 1 ਐਸਸੀਆਰ 370, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਬਾਰੇ ਮੈਕਸਵੈਲ ਦੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਹਵਾਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ,
10ਵਾਂ ਐਡੀਸ਼ਨ, ਪੰਨਾ 316-317:

"ਕਈ ਵਾਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਬੰਧ, ਅਧੂਰੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਸਿਰਫ ਉਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਤੇ ਵਧੇਰੇ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਸੀ, ਕਦੇ-ਕਦਾਈਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
ਇਸ ਦਲੀਲ ਲਈ ਆਧਾਰ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਅੰਸ਼ਕ ਜਾਂ ਸੀਮਤ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਮੈਕਸਿਮ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸਿਵ ਯੂਨੀਅਸ, ਐਕਸਕਲੂਸੀਓ ਅਲਟਰੀਅਸ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ. ਪਰ ਇਹ ਮਿਆਦ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ

ਕੇਸ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਬੇਲੋੜੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ (ਜੋ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਬੇਕਾਰ ਸ਼ੱਕਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਐਕਟਾਂ ਵਿਚ ਜਗ੍ਹਾ ਲੱਭਦੀਆਂ ਹਨ) ਤੋਂ ਇਕੋ ਇਕ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਜਾਂ ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਸਲ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਸੀ ਜਾਂ ਅਣਜਾਣ ਸੀ, ਜਾਂ ਇਹ ਕਿ ਇਸ ਨੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੇਠ ਕੰਮ ਕੀਤਾ
ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਾਵਧਾਨੀ।

ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਦੱਸਾਂਗੇ ਕਿ ਪੰਪਤੀ ਬਨਾਮ ਪੰਪਥੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ. ਅਵਸਥਾ
ਮੈਸੂਰ (ਸੁਪਰਾ), ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਧਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਸਹੀ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ।
ਕਰਤੱਵਾਂ ਦਾ ਨਿਭਰਾ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਖੁੰਝਣਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਕੋਈ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਲਾਗੂ ਸੀ, ਰਾਜ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਇਨਾਮ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ
ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ 5 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਮਿਆਦ ਜਾਂ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਅਤੇ 69 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਸਮਾਂ-ਸੀਮਾ ਵਾਂਝੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ (ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਗੁਜ਼ਾਰਾ) ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ, ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਨੋਟਿਸ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨਵੇਂ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੀ (ਨਾ ਹੀ ਸੀ
ਇਸ ਲਈ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇਸ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।
ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮੁੱਚੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ; ਨਾ ਹੀ ਕਬਜ਼ੇ ਬਾਰੇ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਭੁਗਤਾਨ ਅਤੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ (ਧਾਰਾ 77 ਦੇ ਤਹਿਤ) ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸਿਰਫ ਧਾਰਾ 80 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉੱਚ ਵਿਆਜ ਭੁਗਤਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
ਉਸ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਨਾ ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਰਹੇ, ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਖਤਮ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ,
ਵਰਤਮਾਨ ਕੇਸ, ਅਣਗਹਿਲੀ ਜਾਂ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਤੀਜਾ ਹੈ, ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਮੈਕਸਿਮ ਐਕਟਸ ਕੁਰੇ ਨੇਮਿਨੇਮ ਗ੍ਰੈਵਿਟ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੋਵੇਗਾ.

<u>ਵਿੱਚ: ਮੜ੍ਹ-ਬਹਾਲੀ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ:</u>
ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਅੰਤ 'ਤੇ ਪੂਰਾ ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦਰਸ਼ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਉਸੇ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਪਰ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਅਤੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ. ਸਾਊਥ ਈਸਟਰਨ ਕੋਲਫੀਲਡਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਸਾਊਥ ਈਸਟਰਨ ਕੋਲਫੀਲਡਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਵਿੱਚ ਐਮ.ਪੀ. ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.[222],

[222] (2003) 8 648

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਧਿਰ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਨਾਲ

ਲੀਸ ਗੁੰਮ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਲਾਭ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਅੰਤਮ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਉਲਟ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਅੰਤਰਿਮ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਅੰਤਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਸਫਲ ਰਿਹਾ।
ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ ੧੪੪ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਫੁਹਾਰਾ ਸਰੋਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ, ਇਕੁਇਟੀ ਬੀ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਨਤਾ ਹੈ
ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਖੇਡ. ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਪੂਰਾ ਨਿਆਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਹ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਗਲਤ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਦਾ ਰੱਖ ਕੇ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਆਦਰ ਕਰਕੇ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਹੈ
ਅਣਗਿਣਤ ਸਥਿਤੀਆਂ ਧਾਰਾ ੧੪੪ ਸੀਪੀਸੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀਆਂ। ਜੋ ਸ੍ਰੀ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਪ੍ਰਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਗਲਤ ਹੋਣ ਦਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਗਲਤੀ; ਪਰੀਖਿਆ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਟਿਕਾਊ ਨਾ ਮੰਨਣ ਲਈ ਮਨਾਉਣ ਦੇ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਧਿਰ ਨੂੰ ਉਹ ਫਾਇਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸਨੇ ਨਹੀਂ ਕਮਾਇਆ ਹੁੰਦਾ, ਜਾਂ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਨੇ
ਗਰੀਬੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ, ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣਾ ਪਿਆ। ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ
ਇੱਕ ਉਤਪਾਦਕ ਉਦਯੋਗ ਬਣਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਗੇਮਿੰਗ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਿੱਥੇ ਹਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੌਕਾ ਦਾ ਤੱਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਲਾਭਾਂ ਨੂੰ ਨਿਗਲਣ ਨਾਲ ਲਾਭ ਹੋਵੇਗਾ
ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਾਊਥ ਈਸਟਰਨ ਕੋਲਾ ਫੀਲਡ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ:
ਈ

"26. ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਇਸ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਦਾ ਹੈ. ਸ਼ਬਦ "ਬਹਾਲੀ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਸੋਧ, ਭਿੰਨਤਾ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨਾ
ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜ਼ਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਣਾ, ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਸਿੱਧੇ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਕੀ ਗੁਆਉਣਾ ਪਿਆ ਹੈ
ਕਿਸੇ ਫਰਮਾਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਨਤੀਜਾ (ਦੇਖੋ ਜ਼ਫਰ ਖਾਨ ਬਨਾਮ ਬੋਰਡ ਆਫ ਰੈਵੇਨਿਊ, ਯੂ.ਪੀ., 1984 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ.ਸੀ. 505)
ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ, "ਬਹਾਲੀ" ਸ਼ਬਦ ਤਿੰਨ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ: () ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਸਹੀ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਰੁਤਬੇ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਬਹਾਲ ਕਰਨਾ; ()
ਨਾਲ

ਕੀਤੀ ਗਈ ਗਲਤੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਲਾਭਾਂ ਵਾਸਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ; ਅਤੇ () ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਜਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ। (ਦੇਖੋ ਬਲੈਕ ਜ਼ ਲਾਅ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ, 7ਵਾਂ ਐਡੀਸ਼ਨ, ਪੰਨਾ 2019)
1315). ਜੌਹਨ ਡੀ ਕੈਲਾਮਾਰੀ ਅਤੇ ਜੋਸਫ ਦੁਆਰਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਿਆਂ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ
ਬਲੈਕ ਦੁਆਰਾ ਐਮ. ਪੈਰਿਲੋ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ "ਬਹਾਲੀ" ਇੱਕ ਅਸਪਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦ ਹੈ, ਕਈ ਵਾਰ ਡਿਸਗੋਰਜਿੰਗ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੀ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਜੋ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੱਟ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ:

"ਅਕਸਰ, ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਰਥ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਤੀਜਾ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ. … ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਵਾਲੀ ਗਰੀਬੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਅਨਿਆਂਪੂਰਨ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਵੀ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਆਧਾਰ ਹੈ। ਜੇ ਬਚਾਓ ਕਰਤਾ ਹੈ
ਗ਼ੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਗਲਤ ਬਿਆਨੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ, ਰਿਕਵਰੀ ਦਾ ਉਪਾਅ ਸਖਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਾਂਗ, ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਗਲਤੀ, ਸਹਿਮਤ ਜੋਖਮ, ਅਤੇ ਵਿਕਲਪਕ ਜੋਖਮ ਵੰਡਾਂ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਵਰਗੇ ਕਾਰਕ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਦੀ ਗਲਤੀ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ
ਭਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।
ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ
ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1908 ਦੀ ਧਾਰਾ 144। ਧਾਰਾ 144 ਸੀਪੀਸੀ ਨਾ ਸਿਰਫ ਕਿਸੇ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਵਿਭਿੰਨ, ਉਲਟ, ਰੱਦ ਜਾਂ ਸੋਧੇ ਜਾਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਕਾਫ਼ੀ ਵਿਸ਼ਾਲ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ
ਇਸ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ ਸਾਰੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀਆਂ ਭਿੰਨਤਾਵਾਂ, ਉਲਟ, ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ,
ਕਿਸੇ ਫਰਮਾਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਸੋਧਣਾ। ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਅੰਤਮ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਉਲਟ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅੰਤਮ ਫੈਸਲਾ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਪਾਰਟੀ ਅੰਤਰਿਮ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਸਫਲ ਰਹੀ।

ਇਹ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਗਲਤ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ
ਇਸ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦਾ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਆਦਰ ਕਰਨ ਦੁਆਰਾ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ (ਏ. ਅਰੁਣਾਗਿਰੀ ਨਾਦਰ ਬਨਾਮ ਐਸ.ਪੀ. ਰਥੀਨਾਸਮੀ, (1971) 1 ਐਮਐਲਜੇ 220). ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ
ਅਜਿਹੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਨਾਲ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਅਣਗਿਣਤ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਧਾਰਾ 144 ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ।

28. ਇਹ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਦੁੱਖ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਇਹ ਨਿਯਮ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਗਲਤ ਕੰਮ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ; "ਐਕਟ ਆਫ ਦਿ ਐਕਟ"
ਅਦਾਲਤ ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਇਹ ਰਾਏ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕੰਮ ਨਾ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ। ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਸੰਕਲਪ

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਏ
ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਲਾਭਾਂ ਨੂੰ ਨਿਗਲਣ ਨਾਲ ਲਾਭ ਹੋਵੇਗਾ ਭਾਵੇਂ ਲੜਾਈ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਹਾਰ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਸਫਲ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਆਖਰਕਾਰ ਇੱਕ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣਾਇਆ
ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਅੰਤ 'ਤੇ ਪੈਸੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣਯੋਗ ਰਾਹਤ,
ਇੱਕ ਢੁਕਵੇਂ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦੇ ਕੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ
ਉਸ ਮਿਆਦ ਲਈ ਵਾਜਬ ਦਰ ਜਿਸ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੈਸੇ ਜਾਰੀ ਕਰਨ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਸੀ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)
ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਹੋਰ। v. ਐਸਾਰ ਆਇਲ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਏਐਨਆਰ 223, ਇਹ
ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਅਨਿਆਂਪੂਰਨ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਜਾਂ ਅਨਿਆਂਪੂਰਨ ਲਾਭ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਉਪਾਅ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ:

"61. ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਅਨਿਆਂਪੂਰਨ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਜਾਂ ਡੀ
ਅਨਿਆਂਪੂਰਨ ਲਾਭ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਉਪਾਅ ਹੈ. ਸੰਕਲਪ ਦਾ ਮੂਲ ਜ਼ਮੀਰ ਵਿੱਚ ਹੈ
ਅਦਾਲਤ ਦਾ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੁਝ ਲਾਭ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਉਸਨੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਗਲਤ ਫਰਮਾਨ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ. ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਉਪਾਅ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਉਪਾਅ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
ਜਾਂ ਟੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਤੀਜੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ
ਉਪਾਅ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਰਧ-ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਜਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ.

62. ਜੇ ਅਸੀਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰੀਏ, ਤਾਂ ਇਕ ਗੱਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਅਨਿਆਂਪੂਰਨ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਜਾਂ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ
ਲਾਭ (ਦੇਖੋ ਹੈਲਸਬਰੀ ਦੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਨਿਯਮ, ਚੌਥਾ ਸੰਸਕਰਣ, ਭਾਗ 9, ਪੰਨਾ 9.
434)."

ਏ. ਸ਼ਨਮੁਗਮ ਬਨਾਮ ਆਰੀਆ ਕਸ਼ੱਤਰੀ ਰਾਜਕੁਲ ਵਮਸਥੂ ਮਡਾਲਿਆ ਨੰਦਵਾਨਾ ਪਰਿਪਾਲਨਾਈ ਸੰਗਮ 224 ਵਿਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਫਾਇਦੇ ਨੂੰ ਬੇਅਸਰ ਕਰਨ ਲਈ ਹਰ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਬਹਾਲੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਅੰਦਰੂਨੀ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਕਰਕੇ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ; ਜੇ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ ਤਾਂ ਬੇਲੋੜੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਗਲਤ ਲਾਭ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਪਏਗਾ
ਇਸ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ:

---

[223] (2012) 3 522
[224] (2012) 6 ਐਸਸੀਸੀ 430

"37. ਇਹ ਅਦਾਲਤ, ਇੰਡੀਅਨ ਕੌਂਸਲ ਫਾਰ ਐਨਵਾਇਰੋ-ਲੀਗਲ ਐਕਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕੇਸ ਵਿੱਚ। ਭਾਰਤ ਸੰਘ (ਜਿਸ ਵਿਚੋਂ ਸਾਡੇ ਵਿਚੋਂ ਇਕ, ਡਾ. ਭੰਡਾਰੀ, ਜੇ. ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਲੇਖਕ ਸੀ) ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ। ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ ਸੰਬੰਧਿਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹਨ
ਇੱਥੇ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ: (ਐਸਸੀਸੀ ਪੰਨਾ 238-41 ਅਤੇ 243-46, ਪਾਰਸ

170-76, 183-88 ਅਤੇ 190-93)

"170.

171. ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਵਰਮਾ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ:
(ਐਸਸੀਸੀ ਪੰਨਾ 630, ਪੈਰਾ 16)

16. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ/ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਆਪਰੇਟਰਾਂ ਸਮੇਤ 50 ਆਪਰੇਟਰ ਜੀਵਨ ਨਾਥ ਵਾਹਲ ਦੇ ਕੇਸ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸੁਣਵਾਈ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਕਰਕੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਘੋਰ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸਟੇਜ ਗੱਡੀਆਂ ਚਲਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ
29-9-1959 ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਵਾਹਨ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਗੁਆ ਦਿੱਤਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ,
ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਹੋਣ ਤੱਕ ਉਹ ਆਪਣੇ ਵਾਹਨ ਚਲਾਉਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖ ਰਹੇ ਹਨ। ਗ੍ਰਿੰਡਲੇਜ਼ ਬੈਂਕ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਆਈਟੀਓ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਅਧੀਨ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ
ਆਰਟੀਕਲ 226, ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ◌ਾ◌ਂ ਲਈ ਇਹ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਅਣਉਚਿਤ
ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਣਉਚਿਤ ਲਾਭ ਨੂੰ ਬੇਅਸਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਅਣਉਚਿਤ ਲਾਭ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ
ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ। ਉਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 142 (1) ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਹ ਅਦਾਲਤ,
ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪੂਰਾ ਨਿਆਂ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਸਮੇਤ 50 ਆਪਰੇਟਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਰਸਤੇ ਜਾਂ ਖੇਤਰ ਜਾਂ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਸਟੇਜ ਗੱਡੀਆਂ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਿੱਚਣ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਣਉਚਿਤ ਲਾਭ ਨੂੰ ਬੇਅਸਰ ਕਰੇਗਾ
ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਗੁਆ ਲਿਆ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 26-2-1959 ਦੀ ਡਰਾਫਟ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ।

ਕਵਿਤਾ ਤ੍ਰੇਹਨ ਬਨਾਮ ਬਲਸਾਰਾ ਹਾਈਜੀਨ ਪ੍ਰੋਡਕਟਸ ਲਿਮਟਿਡ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ:
(ਐਸਸੀਸੀ ਪੰਨਾ 391, ਪੈਰਾ 22)

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

'22. ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹਰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅੰਦਰੂਨੀ ਹੈ
ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਵੀ ਕੇਸ ਦਾ ਨਿਆਂ ਮੰਗਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਿੱਥੇ ਕੇਸ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਧਾਰਾ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ
144. ਧਾਰਾ 144 ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ:

"144. (1) ਜਿੱਥੇ ਅਤੇ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ

ਬੀ ਕਿਸੇ ਅਪੀਲ, ਸੋਧ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਫਰਮਾਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਸੋਧਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਇਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਕੋਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ..."

ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਧਾਰਾ 144 ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦਾ, ਪਰ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਅਤੇ ਆਮ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ
ਹਰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ।

ਮਾਰਸ਼ਲ ਸੰਨਜ਼ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ (ਆਈ) ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਸਾਹੀ ਓਰੇਟ੍ਰਾਂਸ (ਪੀ) ਲਿਮਟਿਡ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ: (ਐਸਸੀਸੀ ਪੰਨਾ 326-27, ਪੈਰਾ
4)

'4. ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਵਰਣਨ ਤੋਂ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਾਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਦੇਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ
ਈ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ਾ
ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਅਜੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਹਨ
ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਗੱਲ 'ਤੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਖਿੱਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਹਰ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਨਾ ਖਤਮ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਤਕਨੀਕੀ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਣਜਾਣ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਲ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਦੇਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਕਾਰਵਾਈ ਦੀਆਂ ਬੇਈਮਾਨ ਧਿਰਾਂ ਅਣਉਚਿਤ ਫਾਇਦਾ ਲੈਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਜਿਹੜਾ ਵਿਅਕਤੀ ਗਲਤ ਐਫ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਉਲਝਣਾਂ ਦਾ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾ ਕੇ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਕਰਕੇ ਖੁਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਇੱਕ ਜਾਣਿਆ-ਪਛਾਣਿਆ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਫਰਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ
ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿਚੋਂ, ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿਚ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ.
ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ, ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ-ਜੀ
ਲੈਣਦਾਰ, ਉਚਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ
ਵਾਜਬ ਮੇਸਨੇ ਮੁਨਾਫਾ ਜੋ ਮਾਰਕੀਟ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਣਉਚਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਇੱਕ ਰਿਸੀਵਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ

[ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਤਾ] ਦਾ ਏਜੰਟ ਜਿਸ ਨੂੰ ਰਿਸੀਵਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਰਾਇਲਟੀ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਜਾਂ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਸ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸੱਟ ਲੱਗਣ ਤੋਂ ਰੋਕ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਹੋਣਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

174. 6-11-2008 ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪਦਮਾਵਤੀ ਬਨਾਮ ਹਰੀਜਨ ਸੇਵਕ ਸੰਘ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਹਾ: (ਡੀਐਲਟੀ ਪੰਨਾ 413, ਪੈਰਾ 6)

'6. ਕੇਸ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੇਤੁਕਾ ਬਚਾਅ ਅਤੇ ਬੇਤੁਕਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਇੱਕ ਗਿਣਿਆ ਹੋਇਆ ਉੱਦਮ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜੋਖਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ
ਸਥਿਤੀ[ਸੋਧੋ] ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਲੰਬਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਿਰਫ ਪੇਸ਼ੇਵਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਪਏਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਫਲ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਮੈਂ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਜਿੱਥੇ
ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਵਜੋਂ ਵਰਤਦੇ ਹੋਏ, ਕਿਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਨੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਬਜ਼ੇ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ 'ਤੇ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਲਾਭਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ
ਸਹੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਅਤੇ ਵੰਚਨਾ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਤਾਂ ਜੋ ਬੇਲੋੜੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਰਾਹੀਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਅਮੀਰ ਫਸਲ ਕੱਟਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਹਰ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਇੱਕ ਉਦੇਸ਼ ਨਿਰਾਸ਼ ਕਰਨਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਵਜੋਂ ਵਰਤਕੇ ਅਨਿਆਂਪੂਰਨ ਸੰਪੰਨਤਾ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਗਏ ਖਰਚੇ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਸਹਿਣ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵੰਚਨਾ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਅਸਲ ਕੀਮਤ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

ਅਸੀਂ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

175. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ: (ਪਦਮਾਵਤੀ ਕੇਸ, ਡੀਐਲਟੀ ਪੰਨਾ 414-15, ਪੈਰਾ 9)

9. ਇਸ ਕੇਸ ਤੋਂ ਵੱਖ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੇਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਦਾਲਤੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਓਵਰਫਲੋਅ ਹੋਣ ਦਾ ਇੱਕ [ਮੁੱਖ] ਕਾਰਨ ਬੇਤੁਕਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ
ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰੁਝੇ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਿੱਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਜਿੰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਆਖਰਕਾਰ ਲੀਸ ਹਾਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਅਸਲ ਜੇਤੂ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਖਰੀ ਹੱਸਦੇ ਹਨ. ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਇਹ ਵਰਗ ਜੋ ਅਦਾਲਤਾਂ ਤੋਂ ਸਟੇਅ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਨਾ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗਤਾਂ ਵਜੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਲਾਭਾਂ ਨੂੰ ਪੀੜਤ ਕਰਦਾ ਹੈ

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜੋ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਹੈ ਪਰ
ਉਸ 'ਤੇ ਮਿਸਾਲੀ ਕੀਮਤਾਂ ਦਾ ਬੋਝ ਵੀ ਪਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਤਾਂ ਹੀ ਕਾਇਮ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ
ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਨਾ ਕਰੋ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਨਿਆਂ ਲਈ ਲੜਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ
ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਆਖਰਕਾਰ ਜਿੱਤ, ਉਹ ਮੂਰਖ ਸਾਬਤ ਹੋਣਗੇ ਕਿਉਂਕਿ 20 ਜਾਂ 30 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਕੇਸ ਜਿੱਤਣ ਨਾਲ ਉਹ ਮੂਰਖ ਬਣ ਜਾਣਗੇ।
ਗ਼ਲਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਅਸਲ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਲਈ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ
ਉਹ ਸਾਰੇ ਸਾਲ। ਇਸ ਲਈ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਹ ਵੇਖਣ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਗ਼ਲਤ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਹਰ ਕਦਮ 'ਤੇ ਨਿਰਾਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਆਪਣੀ ਧਨ ਸ਼ਕਤੀ ਕਾਰਨ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਲੰਮਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਆਖਰਕਾਰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਚੁਕਾਉਣੀ ਪਵੇਗੀ।
ਲੰਬੀ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ। ਸਥਿਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਸਪੱਸ਼ਟ

ਸੀ ਗਲਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ, ਨਿਆਂਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਇੱਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਪੱਧਰਾਂ ਨੂੰ ਜੁਏ ਵਜੋਂ ਵਰਤਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਪਾਸਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਲੋਡ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜੇ ਉਹ ਹਾਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਵੀ ਸਮਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਸਲ ਲਾਭ ਹੈ. ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
176. ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ,
2008 ਦੀ ਅਪੀਲ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ (ਸਿਵਲ) ਨੰਬਰ 29197 ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤੇ: (ਐਸਸੀਸੀ ਪੰਨਾ 460, ਪੈਰਾ 1)

'1. ਅਸੀਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ
ਪਾਰਟੀਆਂ। ਸਾਨੂੰ ਖੁਹ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ-
ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

* * *

183. ਮਾਰਸ਼ਲ ਸੰਨਜ਼ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ (ਆਈ) ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਸਾਹੀ ਓਰੇਟ੍ਰਾਂਸ ਐਫ
(ਪੀ) ਲਿਮਟਿਡ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 4 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ: (ਐਸਸੀਸੀ ਪੰਨਾ 326-27)

'4. ... ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਖਿੱਚੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਹਰ ਜੀ ਪੜ੍ਹਆ 'ਤੇ ਅਸਫਲਤਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਤਕਨੀਕੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ
ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਣਜਾਣ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਲ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਦੇਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਕਾਰਵਾਈ ਦੀਆਂ ਬੇਈਮਾਨ ਧਿਰਾਂ ਅਣਉਚਿਤ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਗਲਤ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਉਲਝਣਾਂ ਦਾ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾ ਕੇ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਕਰਕੇ ਖੁਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ. ਇਹ ਵੀ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਫਰਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ. ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਫੈਸਲਾ-ਲੈਣਦਾਰ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ, ਉਚਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਵਾਜਬ ਮੁਨਾਫਾ ਜੋ ਮਾਰਕੀਟ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਉਚਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਇੱਕ ਰਿਸੀਵਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ
ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਹ ਪ੍ਰਾਪਤਕਰਤਾ ਦੇ ਏਜੰਟ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਾਪਤਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਰਾਇਲਟੀ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਜਾਂ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਹੋਰ ਸੱਟ ਲੱਗਣ ਤੋਂ ਰੋਕ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਉਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਜਿਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਹੋਣਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

184. ਓਸੇਫ ਮਥਾਈ ਬਨਾਮ ਐਮ ਅਬਦੁਲ ਖਾਦਿਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਕਿ: (ਐਸਸੀਸੀ ਪੰਨਾ 328, ਪੈਰਾ 13)

‘13. … ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰੋਕ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ
ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਇਹ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਨਤੀਜਾ ਅਤੇ ਸਟੇਅ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਦੇ ਜੋਖਮਾਂ ਅਤੇ ਲਾਗਤਾਂ 'ਤੇ। ਲਿਸ ਦੀ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਬੰਧਤ ਧਿਰ ਨੂੰ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਜੂਦ ਸੀ
ਨੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਰੋਕ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਵਿਸਥਾਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਹੋਰ ਵੀ ਫੈਸਲੇ ਹਨ, ਜੋ ਉਸੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹਨ.[225]

ਇੱਕ ਗਲਤ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਜਾਂ ਵਰਤਮਾਨ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾਕਾਰ ਜੋ ਆਪਣੇ ਮੌਕਿਆਂ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਰਣਨੀਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਕਰਕੇ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਹ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਣਉਚਿਤ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਜਾਂ ਡਰਾਇੰਗ ਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ ਕਰੇ
ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਵਜੋਂ ਵਰਤ ਕੇ ਅਣਉਚਿਤ ਲਾਭ ਦਾ। ਕਾਲਾਭਾਰਤੀ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਬਾਜ਼ੀ ਬਨਾਮ ਹੇਮੰਤ ਵਿਮਲਨਾਥ ਨਾਰੀਚਨੀਆ 226 ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਬੇਅਸਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਅੰਤਰਿਮ ਉਪਾਅ ਵਜੋਂ ਰਾਹਤਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਰਹੇ ਰੁਝਾਨ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ

---

[225] ਇੰਡੀਅਨ ਕੌਂਸਲ ਫਾਰ ਐਨਵਾਇਰੋ-ਲੀਗਲ ਐਕਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, (2011) 8 ਐਸਸੀਸੀ 161, ਗ੍ਰਿੰਡਲੇਜ਼ ਬੈਂਕ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਸੀਆਈਟੀ, (1980) 2 ਐਸਸੀਸੀ 191, ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਵਰਮਾ ਬਨਾਮ ਯੂਪੀ ਰਾਜ, (1992) 2 ਐਸਸੀਸੀ 620। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮਾਰਸ਼ਲ ਸੰਨਜ਼ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ (ਆਈ) ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਸਾਹੀ ਓਰੇਟ੍ਰਾਂਸ (ਪੀ) ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਏਐਨਆਰ, (1999) 2 ਐਸਸੀਸੀ 325.

[226] (2010) 9 ਐਸਸੀਸੀ 437

ਅਤੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰੋ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਏ ਸਿਧਾਂਤ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਪਛਾਣਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫਾਇਦੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਨ
ਕਿਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਦੁਆਰਾ, ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਉਸਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ, ਸਥਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ; ਇਹ ਵਿਲੱਖਣ ਜਾਂ ਲੜੀਵਾਰ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਨੂੰ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰੇਗਾ - ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ
ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ। ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਪਹੁੰਚ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ, ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਜਿੱਥੇ ਦੋ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ (ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ)
ਉਸੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਤੋਂ ਉਜਾੜੇ ਜਾਣ ਲਈ) ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ
ਮੁਆਵਜ਼ਾ, ਜਿਸ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦੇਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ - ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਦਾ ਹੈ, ਦੂਜਾ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਇਕ ਜਾਂ ਕਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ, ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਜਨਤਕ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਕਿਹੜੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬੰਨ੍ਹ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਸੀ ਲਾਭ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਮਝੀ ਗਈ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਨਾਲ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ
24 (2). ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹਾ ਨਤੀਜਾ ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਕਦੇ ਵੀ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ; ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਲਾਭ ਦੀ ਉਚਿਤ ਪੂਰਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ।
ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾਸਵਾਮੀ ਵਿੱਚ ਐਸ. ਪੀ. ਡੀ. ਵੀ. ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਅਣਜਾਣੇ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਗਲਤੀ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਦੇ ਮਕਸਦ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਮਿਆਦ ਜਿਸ ਲਈ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਉਪਰੋਕਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਧਾਰਾ 24 (2) ਅਧੀਨ 5 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰਨ ਲਈ 24 ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

<u>ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 6 ਵਿੱਚ: ਕੀ ਧਾਰਾ 24 ਬਾਸੀ ਅਤੇ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕਰਦੀ ਹੈ</u>

ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 24 ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿੱਟਿਆਂ 'ਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਐਫ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ 24 ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਕੋਈ ਬਾਂਹ ਜਾਂ ਸਾਧਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ, ਜੋ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਜ ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਮਾਪਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਨਾ ਹੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਜੇ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਲਾਭਕਾਰੀ ਵਿਵਸਥਾ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਲਾਭਪਾਤਰੀ,
ਅਰਥਾਤ, ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਹਨ

227 (2006) 3 286

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ, ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਪਾਵਰ ਆਫ ਅਟਾਰਨੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਖਰੀਦਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਧਾਰਾ 24 ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਾਭ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ
ਧਾਰਾ 24 (2) ਅਤੇ ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ। v. ਯੂਨੀਅਨ
ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ 228.

ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਜਾਣਦੀ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 24 ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੈਂਡਿੰਗ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦਾਅਵੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਗੇੜ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਵੈਧਤਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ
ਪੁਰਸਕਾਰ ਪਾਸ ਕਰਨਾ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪੰਚਨਾਮਾ ਬਣਾਉਣਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਲ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ਾ ਅਜਿਹੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ/ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ/ ਪਾਵਰ ਆਫ ਅਟਾਰਨੀ ਧਾਰਕਾਂ ਕੋਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਾ 24 ਦਾ ਲਾਭ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਵੀ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਹੈ।

ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ ਪੈਸਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਫਿਰ ਵੀ, ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ
ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਧਾਰਾ 24 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਅਵੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਕਿ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ (ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ)
ਖਜ਼ਾਨਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਰਕਮ ਰੈਫਰੈਂਸ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਦੋਂ ਵਿਕਾਸ ਪੂਰਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ
ਧਾਰਾ 24 ਤਹਿਤ ਦਾਅਵੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਜਾਂ ਤਾਂ
ਕਬਜ਼ਾ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਮਹਾਵੀਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ। v. ਭਾਰਤ ਸੰਘ 229 ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਣ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਇੱਕ ਸਦੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ
ਪਹਿਲਾਂ, ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਰਾਇਸੀਨਾ ਹਿਲਜ਼ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਰਾਇਸੀਨਾ ਹਿਲਜ਼ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਹਰ ਕੋਈ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ 24 ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਲਾਭ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਹ

---

[228] 2019 (13) ਸਕੇਲ 698
[229] (2018) 3 ਐਸਸੀਸੀ 588

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਇਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕਦੇ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਏ ਵਿੱਚ ਉਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਰਤਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਅੱਜ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੜਕਾਂ, ਹਸਪਤਾਲਾਂ, ਟਾਊਨਸ਼ਿਪਾਂ, ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਆਦਿ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਕਈ ਗੇੜਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਈ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ,
ਵੈਧਤਾ 'ਤੇ ਇਸ ਆਡ਼ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਉਠਾਏ ਗਏ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ

ਬੀ

ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵੀ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ
1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 48 ਤਹਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਹੁਣ, ਦਾਅਵੇ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ / ਵਿਚੋਲੇ / ਪੀਓਏ ਧਾਰਕ ਅਜੇ ਵੀ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਐਕੁਆਇਰ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ।

ਸੀ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਨ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਕੇ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਲਈ ਦਲੀਲਾਂ ਉਠਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਾ 24 ਹੈ
ਪਿਛਲਾ ਕੰਮ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਪੰਜ ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ
ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇ ਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਡੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ
ਕਾਨੂੰਨੀ। ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਐਕੁਆਇਰ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ. ਜੇ ਕੋਈ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਮੌਜੂਦ ਹੈ, ਤਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਐਕਟ 2013 ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨਾਲ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ । ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਘਨ ਨਹੀਂ ਪਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ

ਅਤੇ ਪੁਣੇ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹਾਂ।
ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ, ਧਾਰਾ 24 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ
ਰਾਏ, ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੀ ਆੜ

ਵਿੱਚ ਸਿੱਟੇ ਕੱਢੇ ਗਏ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕਣ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ, ਜਾਂ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਕਈ ਗੇੜਾਂ ਵਿੱਚ, ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਹਿਰੀ ਜ਼ਮੀਨ (ਸੀਲਿੰਗ ਜੀ
ਅਤੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 1976 ਨੂੰ ਸਾਲ 1999 ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਦਾਅਵੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਸਲ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ਾ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਸਾਮ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਬਨਾਮ

ਏ ਭਾਸਕਰ ਜਯੋਤੀ ਸਰਮਾ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ 230, ਅਸਾਮ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਸਰੀਰਕ ਕਬਜ਼ਾ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ਹਿਰੀ ਜ਼ਮੀਨ (ਸੀਲਿੰਗ ਐਂਡ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 1976 ਦੀ ਧਾਰਾ 10 (5) ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ
ਸ਼ਹਿਰੀ ਜ਼ਮੀਨ (ਸੀਲਿੰਗ ਐਂਡ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 1976 ਦੀ ਧਾਰਾ 10 (6), ਧਾਰਾ 10 (5) ਤਹਿਤ ਬੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ; ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕੋਈ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ
ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ
ਐਕਟ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਸਵਾਲ ਵਿਚਾਰਨਾ ਪਿਆ ਕਿ ਕੀ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਸਰੀਰਕ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਸਾਮ ਰਾਜ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਬਜ਼ਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ
ਸੀ ਸਾਲ 1991, ਇਕਪਾਸੜ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ. ਇਹ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 10 (5) ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨਾ ਰੱਦ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਾਕਾਫੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਹਾ:

"15. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕਥਿਤ ਕਬਜ਼ਾ ਡੀ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 (5) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ
7-12-1991 ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਸਾਬਕਾ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਬੇਦਖ਼ਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਹ ਧਾਰਾ 10 (5) ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਬਹਾਲੀ ਦੀ ਮੰਗ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ
ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ 'ਤੇ ਕੋਈ ਫ਼ਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ਾ ਦੇਵੇਗਾ
ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਧਾਰਾ 10 (5) ਦੇ ਤਹਿਤ ਬੇਦਖ਼ਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ
ਅਜਿਹਾ ਕਬਜ਼ਾ ਦੇਣ ਜਾਂ ਸਮਰਪਣ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ 'ਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 (6) ਇਸ ਲਈ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਅਜਿਹੀ ਚੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤ ਸੀ, ਤਾਂ ਜੋ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪਛਾਣ ਜਾਂ ਸੀਮਾਵਾਂ
ਇਸ ਬਾਰੇ ਜਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਥਿਤੀ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਤੱਕ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਨੇ ਧਾਰਾ 10 (3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਾਧੂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਗੁਆ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਧਾਰਾ 10 (5) ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਅੰਦੋਲਨ ਕਰਨਾ ਲਾਹੇਵੰਦ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖ ਸਕਦੀ ਹੈ
ਉਸ ਦੀ ਦਲੀਲ ਕਿ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ
ਨਿਰਧਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਉਸ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਰੱਖਣਾ ਅਜੇ ਵੀ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਗਲੇ ਹੀ ਦਿਨ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਬੇਦਖਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ

---

230 (2015) 5 321

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

10 (5). ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਏ
ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਲੱਭਣਾ ਇੱਕ ਅਕਾਦਮਿਕ ਅਭਿਆਸ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 10 (5) ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਵੀ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਕਿ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਚਾਹੇ ਅੰਤਮ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲਾਭ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਧਾਰਾ 10 (5) ਦੀ ਕਥਿਤ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਅਸਲ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ਾ 7-12-1991 ਨੂੰ ਸਾਬਕਾ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਤੋਂ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੈ
ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 10 (5) 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਕੋਈ ਵੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਸੀ ਦੇ ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ
ਅਜਿਹਾ ਕਬਜ਼ਾ। ਜੇ ਮਾਲਕ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਕਬਜ਼ੇ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨਾ ਸਮੇਂ ਦੀ ਘਾਟ ਨਾਲ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਵੇਗਾ. ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ
ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 (5) ਕੋਈ ਹੋਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ, ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਡੀ
ਕਿਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨ ਦਾ ਲਾਇਸੈਂਸ ਇਸ ਲਈ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਅਸਲ ਪੱਖਪਾਤ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿਉਂਕਿ ਰੱਦ ਐਕਟ ਦੀ ਸੁਭਾਗੀ ਸਥਿਤੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਬਾਰੇ ਮੁੱਦਾ ਉਠਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ
ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨਾ।

ਇਸ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ
ਹਰੀ ਰਾਮ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ. ਅਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਯੂਪੀ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਹਰੀ ਰਾਮ, (2013) 4 ਐਸਸੀਸੀ 280 ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ਕੀ "ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ" ਸ਼ਬਦ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ
ਧਾਰਾ 10 (5) ਨੇ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਵਿਵੇਕ ਦਿੱਤਾ
ਧਾਰਾ 10 (6) ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਨਾ ਕਰਨਾ। ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਿ ਕੀ ਧਾਰਾ 10 (5) ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਸੰਭਾਵਿਤ ਕਬਜ਼ਾ ਖੋਹਣ ਨਾਲ ਕਬਜ਼ਾ ਖੋਹਣ ਦੇ ਐਕਟ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚੇਗਾ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਜੀ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ
ਜਾਵੇਗਾ, ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 10 (5) ਜੋ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਉਹ ਇੱਕ ਸਾਧਾਰਨ ਅਤੇ ਤਰਕਸੰਗਤ ਕਾਰਵਾਈ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 10 (6) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਬਜ਼ੇਦਾਰ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਤਾਕਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਜੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਦਸੰਬਰ 1991 ਵਿੱਚ ਸਾਬਕਾ ਮਾਲਕ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਬਾਰੇ ਸੰਸਕਰਣ ਸਹੀ ਹੈ, ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕਬਜ਼ਾ ਧਾਰਾ 10 (5) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੀ, ਦਾ ਕੋਈ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੇ ਐਕਟ ਨੂੰ ਖਰਾਬ ਜਾਂ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ
ਐਕਟ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਭਬਾਦੇਬ ਸਰਮਾ, ਸਾਬਕਾ ਮਾਲਕ,

ਧਾਰਾ 10 (5) ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ
ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਜਿਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਿੱਥੇ ਕਬਜ਼ਾ ਲਏ ਬਿਨਾਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ
ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਦਾ। ਇਹ
ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਲ 1991 ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਧਾਰਾ 10 (5) ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਅਜਿਹੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਸਮੇਂ ਦੀ ਬੀਤਣ ਨਾਲ, ਕਬਜ਼ਾ ਜਾਇਜ਼ਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਵੇਗਾ. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ,
ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 (5) ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਸਿਰਫ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਐਕਟ ਦੀ ਸੁਭਾਗੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਜੋ ਕੁਝ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਕੇ ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਉਠਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ।
ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਦਾਅਵਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ , ਅਤੇ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਉਠਾਏ ਗਏ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਪਿਛੇ ਹਟਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ
ਅਦਾਲਤ।

ਧਾਰਾ 24 (2) ਨੂੰ ਛੱਤਰੀ ਵਜੋਂ ਵਰਤਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਵਿਕਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ
ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਕਰਕੇ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਇਕੱਤਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਚੁਣੌਤੀ
ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦਾ ਪੰਚਨਾਮਾ ਤਿਆਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੁਬਾਰਾ ਦਾਖਲ ਹੋਣਾ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣਾ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਹੈ।
ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਨੂੰ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਧਾਰਾ 24 (2) ਸਿਰਫ ਪੰਜ ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸੁਸਤੀ/ ਅਸਫਲਤਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਆਸਾਨ ਹੈ ਕਿ ਸਰੀਰਕ
ਖੁੱਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਫਿਰ ਵੀ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਕਬਜ਼ਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਬਜ਼ਾ ਮਾਲਕ, ਅਰਥਾਤ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ,

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਤੀਜੀ-ਏ ਧਿਰ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ, ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਆਦਿ
ਨੇ ਦਖਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ
ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਬਾਰੇ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਵਿੱਚ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨਾਰਾਜ਼ਗੀ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀ ਹੈ,
ਅਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਦੇਰੀ ਬਾਰੇ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕਣ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਘਾਤਕ ਹੈ। ਜੇ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ
ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਵੇਸਟਿੰਗ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਕਈ ਦਹਾਕਿਆਂ ਦੇ ਬੀਤਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ।

ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ ਬਨਾਮ ਯੂ.ਪੀ. ਰਾਜ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.231 ਵਿੱਚ,
ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕਣ ਵਿੱਚ ਢਾਈ ਸਾਲ ਦੀ ਦੇਰੀ ਹੋਈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ
ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਸਿਰਫ ਲਾਚਾਂ ਦਾ।

ਟੀ.ਐਨ. ਰਾਜ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ. ਵੀ. ਐਲ. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.232 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਉਠਾ ਸਕਦੇ। ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ:

45. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਆਖਰੀ ਆਧਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ 3 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (ਬੀ) ਅਤੇ (ਸੀ) ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨਾ
ਈ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮ
ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 55 (1) ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਖਰਾਬ ਕਰਦੀ ਹੈ
ਧਾਰਾ 5-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐਲਾਨ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐਲਾਨ। ਉਪਰੋਕਤ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 5-ਏ ਤਹਿਤ ਇਤਰਾਜ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਕੁਲੈਕਟਰ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਨੋਟਿਸ ਦੇਵੇਗਾ।
ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਵਿਭਾਗ ਲਈ ਵੀ। ਇਹ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ
ਵਿਭਾਗ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕਰੇਗਾ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ,
ਸਬੰਧਤ ਵਿਭਾਗ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।
ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
ਇੱਥੇ ਸਬੰਧਤ, ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਜੋਂ ਆਪਣਾ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ। ਇਸ ਨੂੰ ਪੱਖਪਾਤ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ

---

231 ਏਆਈਆਰ 1984 ਐਸਸੀ 1020

232 (1996) 1 ਐਸਸੀਸੀ 250

ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਖਾਮੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਇਸ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਘੋਸ਼ਣਾ ਸਾਲ 1978 ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਸਿਰਫ ਸਾਲ 1982-83 ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਕੀ ਉਹ ਉੱਠੇ ਸਨ
ਇਹ ਇਤਰਾਜ਼ ਸਹੀ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਅਤੇ ਜੇ ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ
ਸੱਚਾ ਅਤੇ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ, ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ
ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਉਕਤ ਲੋੜ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ। ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਚੁੱਪ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਜਿਹੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਦਾਇਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਉਠਾ ਸਕਦੇ ਜਦੋਂ ਪੁਰਸਕਾਰ ਪਾਸ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਨ।

346. ਗ੍ਰੇਟਰ ਬੰਬਈ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟ ਕੰਪਨੀ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ 233 ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਦੇਰੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ:

"29. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਤ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬੇਲੋੜੀ ਦੇਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਸਾਰੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ
ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਕੁਆਇਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅੰਤਿਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ
ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਝਿਜਕਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਤਹਿਤ ਧਾਰਾ 4 (1) ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਘੋਸ਼ਣਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਅਖਤਿਆਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ
ਸਾਰੇ ਸਬੰਧਿਤ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿਹਾਰਕ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਲੈਣਾ। ਜਦੋਂ ਇਨਾਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ
ਉਸ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਜੋ ਧਾਰਾ ੨੨੬ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਪਦਾਰਥਕ ਕਾਰਕ ਹੈ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਹੈ
ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨਹੀਂ ਸੀ
ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੇ ਗਏ ਵਿਵੇਕ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ, ਜਿਸ ਨੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਲਾਚੇਜ਼ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

***

ਐਸ.ਬੀ. ਮਜੂਮਦਾਰ, ਜੇ. (ਸਹਿਮਤੀ) - ਮੈਂ ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਿਆ ਹਾਂ
ਮੇਰੇ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ ਕੇ. ਰਾਮਾਸਵਾਮੀ, ਜੇ. ਮੈਂ ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਨਾਲ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ 1 ਅਤੇ 2 ਬੱਸ ਤੋਂ ਖੁੰਝ ਗਏ ਸਨ

---

233 (1996) 11 ਐਸਸੀਸੀ 501

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਏ
ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਚੁਣੌਤੀ ਨਾ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਡੋਲ ਰਵੱਈਆ ਅਪਣਾਉਣਾ। ਇਸ ਲਈ, ਨਤੀਜਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

35. ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ
ਅਤੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ
ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ ੧੬ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਾਰੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਬੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਧੇਰੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਨਾਲ ਹੀ ਇਨਾਮ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਕੇ, ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ
ਬੰਬਈ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ
ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਜਾਣ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਸੌਂਪਣਾ। ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੀਆਂ
ਇਹ ਦੇਖ ਕੇ ਦੂਰ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਾਪਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਜਿਹੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਾਰੀ ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਮੇਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਡੀ
ਭਰਾ ਰਾਮਾਸਵਾਮੀ, ਜੇ. ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਹਨ ਕਿ ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਦੇਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੋਰ ਵੀ ਕਈ ਫੈਸਲੇ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਦੇਰੀ ਈ
ਮੁਕੱਦਮੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਹਤ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰਨ ਲਈ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।[234]

347. ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ।[235,] ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਮੁੜ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਐਫ ਧਾਰਾ 23-(1 ਏ) ਤਹਿਤ ਵਾਧੂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਰਿਮਾਂਡ 'ਤੇ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ।
ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਧਾਰਾ ੨੪ ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦਲੀਲ ਉਠਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚੁਣੌਤੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ:

---

[234] ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਜ਼ਿੰਕ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਭਾਟੀ ਅਤੇ ਹੋਰ, (2008) 3 ਐਸਸੀਸੀ 462 ਵਿੱਚ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ 10 ਸਾਲ ਦੀ ਘਾਤਕ ਦੇਰੀ ਹੋਈ। ਏ.ਪੀ. ਅਤੇ ਓ.ਆਰ. ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ
5. ਕੋਲਲੁਤਲਾ ਓਬੀ ਰੈੱਡੀ ਅਤੇ ਹੋਰ, (2005) 6 ਐਸਸੀਸੀ 493, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਛੇ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।
[235] (2017) 6 ਐਸਸੀਸੀ 787

"2. 19-12-2005 ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਐਕੁਆਇਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 3-12-2010 ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਮੁੜ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 16-10-2012 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਯੂ.ਪੀ. ਬਨਾਮ ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ [2012 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 7535, ਆਦੇਸ਼] ਮਿਤੀ 16-10-2012 (ਐਸ.ਸੀ.)]। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ:

ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਪੱਖਾਂ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਗੰਭੀਰ ਵਿਵਾਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਏ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੀ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਕੋਈ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ 26-11 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ-2010, ਜੋ ਕਿ ਵਕੀਲ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਆਪਣੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਗੁਆ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਨੂੰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ.

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਨਿਆਂ ਦੇ ਟੀਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਮਾਣਯੋਗ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਕੇਸ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਭੇਜਦੇ ਹਾਂ। ਮਾਮਲਾ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅੰਤਿਮ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਮਾਣਯੋਗ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਵੱਲੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਬੈਂਚ। ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੁੱਦੇ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਬੰਧਤ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨਾਲ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ।

ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ, ਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਆਪਣੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਬਾਰੇ ਇੰਨੇ ਦੁਖੀ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਿਆਜ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਰਿਮਾਂਡ 'ਤੇ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ, 1984 ਦੀ ਧਾਰਾ 23 (1-ਏ) ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਉਕਤ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੇ ਅਪੀਲਾਂ ਬਹਾਲ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਉਸੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ।

3. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਦਲੀਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਇਨਾਮ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਬਜ਼ਾ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਰੇਲਵੇ ਲਾਈਨ ਵਿਛਾਈ ਗਈ ਸੀ,

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਏ
ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਰਕੀਟ ਰੇਟ 'ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਯੂਪੀ ਰਾਜ, 2014 ਐਸਸੀਸੀ ਆਨਲਾਈਨ ਆਲ 8465 ਕੇਸ ਦੇ 30-5-2014 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਰਾਹੀਂ ਉਕਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਤਰਾਜ਼
ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਸੀ
ਅਤੇ 12-9-2005 ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਰਿਮਾਂਡ ਸਿਰਫ ਬੀ ਵਿੱਚ ਸੀ
ਕਾਨੂੰਨੀ ਲਾਭਾਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ। ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਐਕੁਆਇਰ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਫਲਾਤੂਨ ਬਨਾਮ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਗਵਰਨਰ, (1975) 4 ਐਸਸੀਸੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਸੀ
285, ਸਵੈਕਾ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀਜ਼ (ਪੀ) ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ, (2008) ਸੀ
4 ਐਸਸੀਸੀ 695, ਸਵਰਨ ਲਤਾ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ, (2010) 4 ਐਸਸੀਸੀ 532 ਅਤੇ ਬੰਦਾ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਬਨਾਮ ਮੋਤੀ ਲਾਲ ਅਗਰਵਾਲ, (2011) 5 ਐਸਸੀਸੀ 394. ਰਾਇਲ ਆਰਕਿਡ ਹੋਟਲ ਬਨਾਮ ਜੀ ਜੈਰਾਮ ਰੈਂਡੀ, (2011) 10 ਐਸਸੀਸੀ 608 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੇਸ ਵਜੋਂ ਵੱਖਰਾ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ
ਡੀ
ਇੱਕ ਉੱਘੇ ਖੇਤਰ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ:
(ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਕੇਸ, 2014 ਐਸਸੀਸੀ ਆਨਲਾਈਨ ਸਾਰੇ 8465 (ਐਸਸੀਸੀ ਆਨਲਾਈਨ ਪਾਰਸ 45-47)
"45. ਸਾਰੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ
ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਲਾਚੇਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਬਹੁਤ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਈ
ਇਕੱਲੇ ਪੱਥਰਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ.

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਮੁੱਖ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ 1993 ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 880 ਦਾਇਰ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹੈ
ਅਤੇ 1998 ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 401 ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ
ਮਿਤੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਸਾਨੂੰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ।

ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਮੁੱਚੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦਲੀਲਾਂ ਉਠਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ, ਅਸੀਂ ਜੀ
ਕਿਉਂਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਲਾਚੇਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਸਾਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਾਖਲ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ।

348. ਸਵੈਕਾ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ. v. ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ 236, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਅੰਤਿਮ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਲਾਰਸਨ ਐਂਡ ਟੂਬਰੋ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਲਾਰਸਨ ਐਂਡ ਟੂਬਰੋ ਲਿਮਟਿਡ ਵਿੱਚ। ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ।[237], ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਚੁਣੌਤੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ. ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਹੈਂਡਲੂਮ ਐਂਡ ਹੈਂਡਕ੍ਰਾਫਟਸ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਟਿਡ ਵਿੱਚ ਵੀ ਦੇਰੀ ਬੀ ਘਾਤਕ ਸੀ।
ਅਤੇ ਓ.ਆਰ. ਜੈਨ ਸਕੂਲ ਸੁਸਾਇਟੀ 238. ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ
ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਘੋਸ਼ਣਾ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਦੋ ਸਾਲ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਸੁਧਾਰ ਟਰੱਸਟ, ਉਦੈਪੁਰ ਬਨਾਮ ਭੇਰੂ ਲਾਲ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ 239 ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 5 ਤੋਂ 10 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਘਾਤਕ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਗਰ ਇਵੈਕੂਈ ਪਲਾਟ ਸ਼ਾਪਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਐਕੁਆਇਰ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਂਦੇ ਹੋਏ। ਅੰਡਰ ਸੈਕਟਰੀ, ਦਿੱਲੀ ਐਡਮਨ. (ਓ.ਆਰ.ਐਸ.[240]

349. ਅਜਿਹੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਫੈਸਲੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ, 6 ਮਹੀਨੇ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਦੇਰੀ ਕਾਰਨ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਹੈ
ਕਾਰਵਾਈ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 24 ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਜੋ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਆੜ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਜਾਂ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਉਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਤਰਕ ਦੇ ਕਾਰਨ (ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੰਨਿਆ ਹੈ
24 (2) ਇਹ ਸ਼ਬਦ "ਜਾਂ" ਨੂੰ 'ਅਤੇ' ਜਾਂ 'ਨਾ ਹੀ' ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਹੋ ਗਈ ਹੋਵੇ, ਭਾਵ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਜਾਂ
ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ), ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਦੋਵੇਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ, ਅਰਥਾਤ, ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ; ਸਮਾਪਤ ਹੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਹਨ। ਗਲਤੀ
ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਧਾਰਾ 24 (2) ਅਤੇ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

350. ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਜਲ ਨਿਗਮ ਅਤੇ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ v. ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਏਐਨਆਰ 241, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਬਾਰੇ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਉਪਾਵਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਅਸਫਲਤਾ ਜਾਂ ਵਿਵਹਾਰ
ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਛੋਟ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਸਮੇਂ ਦੀ ਕਮੀ ਅਤੇ

---

[236] (2008) 4 ਐਸਸੀਸੀ 695
[237] (1998) 4 ਐਸਸੀਸੀ 387
[238] (2003) 12 538
[239] (2002) 7 ਐਸਸੀਸੀ 712
[240] (1990) 2 268
[241] (2006) 11 464

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਦੇਰੀ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਸਮੱਗਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਏ ਰਬਿੰਦਰਨਾਥ ਬੋਸ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ 242 ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਬੀਤਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਾਸੀ ਮੰਗਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ:

"32. ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਬੀ ਨੂੰ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ
ਕਿ ਤਿਲੋਕਚੰਦ ਮੋਟੀਖੰਡ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ, ਜੋ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਾਜਬ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਕਰਦੇ ਹਨ।
ਦੇਰੀ। ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਰਵਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਸਲ ਸੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ। ਇਹ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਬਾਸੀ ਮੰਗਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇਗੀ। ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ ੩੨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਹੈ, ਪਰ
ਇਸ ਤੋਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਦਾ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ
ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਸਾਰੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਦੇਵੇ ਅਤੇ ਬੇਲੋੜੀ ਦੇਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਰਾਹਤ ਦੇਵੇ।

ਧਰੱਪਾ ਬਨਾਮ ਬੀਜਾਪੁਰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਦੁੱਧ ਉਤਪਾਦਕ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ ਲਿਮਟਿਡ 243 ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਦੇਰੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਮੱਗਰੀ ਈ ਸਬੂਤ ਗੁੰਮ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ, ਤਾਂ ਘਾਤਕ ਬਣੋ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1947 ਦੀ ਧਾਰਾ 10 (4ਏ) ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ 6 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਬਾਸੀ ਅਤੇ ਮਰੇ ਹੋਏ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ, ਸਮੇਂ ਦੀ ਬੀਤਜਾਣ ਅਤੇ ਸਬੂਤ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਅਜਿਹੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦਾ ਬਚਾਅ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।
ਗੁੰਮ ਹੋ ਗਿਆ ਜਾਂ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੋ ਗਿਆ। ਸਮੇਂ ਦੀ ਬੀਤਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਪਾਅ ਗੁਆ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ। ਦੇਰੀ ਘਾਤਕ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਤਰਕਹੀਣ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 10 (4ਏ) ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਬਾਸੀ ਅਤੇ ਮਰੇ ਹੋਏ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕਰਨ ਵਜੋਂ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ:

"29. ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਧਾਰਾ 10 (1) (ਸੀ) ਅਤੇ (ਡੀ) ਜੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ
ਆਈ.ਡੀ. ਐਕਟ ਨੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਐਕਟ ਧਾਰਾ 10 (1) (ਸੀ) ਜਾਂ (ਡੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਵਾਦ ਉਠਾਉਣ ਲਈ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਦੇਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਬਾਸੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਹਵਾਲਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

---

242 (1970) 1 84
243 (2007) 9 ਐਸਸੀਸੀ 109

ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਮੇਂ ਦੀ ਕਮੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਪਾਅ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਗੁਆ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਦੇਰੀ ਘਾਤਕ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਸਮੱਗਰੀ ਸਬੂਤ ਗੁੰਮ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ (ਨੇਦੁੰਗੜੀ ਬੈਂਕ ਲਿਮਟਿਡ ਰਾਹੀਂ)।

ਵੀ. ਕੇ.ਪੀ. ਮਾਧਵਨਕੁੱਟੀ, (2000) 2 455; ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ

ਪੰਜਾਬ ਰੋਡਵੇਜ਼, (2001) 1 ਐਸਸੀਸੀ 133; ਸਹਾਇਕ। ਕਾਰਜਕਾਰੀ

ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਵੀ. ਸ਼ਿਵਲਿੰਗ, (2002) 10 ਐਸਸੀਸੀ 167 ਅਤੇ ਐਸ ਐਮ ਨੀਲਜਕਰ

ਟੈਲੀਕਾਮ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ। ਮੈਨੇਜਰ, (2003) 4 ਐਸਸੀਸੀ 27). ਜਦੋਂ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 10 (1) (ਸੀ) ਜਾਂ (ਡੀ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਵਾਲੇ ਨੂੰ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਬਾਸੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸੀਮਾ ਦੀ ਕੋਈ ਮਿਆਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ,

ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਤਰਕਹੀਣ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 10 (4-ਏ) ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸੋਧ ਵਿੱਚ ਛੇ ਦੀ ਸਮਾਂ-ਸੀਮਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ

ਮਹੀਨਿਆਂ, ਸਾਰੇ ਬਾਸੀ ਅਤੇ ਮਰੇ ਹੋਏ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕਰਨ ਵਜੋਂ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ.

***

31. ਇਸ ਲਈ ਧਾਰਾ 10 (4-ਏ) ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦ ਜਾਂ ਬਾਸੀ ਜਾਂ ਮਰੇ ਹੋਏ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ, ਬਲਕਿ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 10 (4-ਏ) ਵਿੱਚ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਜੋ ਦਾਅਵੇ ਜੀਵਨ ਭਰ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਕਿਰਤ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਲਈ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਸ਼ਬਦ "ਜਾਂ ਮਿਤੀ " ਜੋੜ ਕੇ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ (ਕਰਨਾਟਕ)

ਸੋਧ) ਐਕਟ, 1987, ਜੋ ਵੀ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ, "ਉਸ ਨੂੰ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕਰਨ, ਬਰਖਾਸਤਗੀ, ਛਾਂਟੀ ਜਾਂ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਬਾਰੇ ਸੰਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਸਾਰੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ

7-4-1988 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੌਰਾਨ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ

ਉਪਾਅ ਲੱਭਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ 7-4-1988 ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤਗੀ। ਇਸ ਲਈ, "ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ (ਕਰਨਾਟਕ ਸੋਧ) ਐਕਟ, 1987 ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਜੋ ਵੀ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ" ਸ਼ਬਦ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 10 (4-ਏ) ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਲਈ 7-4-1988 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਬਨਾਮ ਲਕਸ਼ਮਣ 244, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਾਸੀ ਦਾਅਵਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਭਾਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ:

---

244 (2005) 8 709

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

"9. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਏ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਸਮਾਂ

ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ. ਪਰ ਕਿਉਂਕਿ ਅਰਜ਼ੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ, ਧਾਰਾ 137 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਸੀਮਾ ਐਕਟ, 1963 ਦੀ ਬਾਕੀ ਧਾਰਾ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣੀ ਪਵੇਗੀ।

ਹੈ

ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਜਾਂ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ 90 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਥਿਤੀ ਸਥਿਰ
ਵਧੀਕ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ
ਅਧਿਕਾਰੀ v. ਠਾਕੋਰਦਾਸ, (1997) 11 ਐਸਸੀਸੀ 412. ਇਹ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ: (ਐਸਸੀਸੀ ਪੰਨਾ 414, ਪੈਰਾ 3)

"3. ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਵਾਲਾ ਮੰਗਣ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਧਾਰਾ ਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ
ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 (2) ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 90 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 18 ਤਹਿਤ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਭੇਜਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਦੀ ਸੋਧੀ ਹੋਈ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) (ਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ
1-9-1970 ਤੋਂ 90 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਧਾਰਾ 18 ਅਧੀਨ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦੇਵੇਗਾ, ਜੋ ਉਹ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਉਪਰੋਕਤ 90 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ ਉਪ-ਧਾਰਾ 3 (ਬੀ) ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੁਆਰਾ, ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਕੋਈ ਮਿਆਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਉਸ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾ, ਪਰ ਇਹ ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲੇਖ ਨੇ ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦੀ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਦੀ ਐਫ਼ ਸ਼ਡਿਊਲ ਦੀ ਧਾਰਾ 137 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਾਕੀ ਲੇਖ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਇਹ ਵੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਿਆਦ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਅਰਜ਼ੀ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ 90 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ
18 (3) (ਬੀ), ਅਰਥਾਤ, ਉਹ ਤਾਰੀਖ ਜਿਸ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਸੀ
ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੂੰ। ਕਿਉਂਕਿ ਅਰਜ਼ੀ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੀਮਾ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ (1969) 1 ਐਸਸੀਸੀ873 ਦੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੇਰਲ ਐਸਈਬੀ ਬਨਾਮ ਟੀਪੀ ਕੁਨਹਾਲੀਅਮਮਾ, (1976) 4 ਐਸਸੀਸੀ 634 ਵਿੱਚ ਤਰਕ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਸੋਧ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ ਕੋਈ ਸਮਾਂ-ਸੀਮਾ ਨਹੀਂ ਸੀ
ਅਜਿਹੀ ਪਹੁੰਚ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਸੀ
ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਵੇ
ਇਨਾਮ ਜਾਂ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਛੇ ਹਫਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹਵਾਲਾ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ. ਪਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੂੰ ਵਧੇ ਹੋਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਆਪਣਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸਮਾਂ-ਸੀਮਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਿਆ।
ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰੇ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ
ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹਵਾਲੇ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਧੂ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣਾ ਹੈ।

353. ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾ ਸਕਦੀਆਂ,
ਜੋ ਸਮਾਪਤ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਾਅਵਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਸ਼ਚਤਤਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਖ਼ਾਸਕਰ ਜਦੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ
ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ. ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਸ਼ਚਤਤਾ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵੋਡਾਫੋਨ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਬੀ.ਵੀ. ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ 245. ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ 2013 ਦਾ ਐਕਟ ਨਵੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਦੇਰੀ ਜਾਂ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਦਲੀਲ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਲਾਚੇ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਹੋਵੇਗਾ
ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਇੱਕ ਅਡੋਲ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਰੋਕੋ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਕੋਲ ਨਾ ਜਾਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੀ ਹੈ
ਅਦਾਲਤ, ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸ ਦੀ ਹੋਲਡਿੰਗ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਅੰਦੋਲਨ ਕਰਨ ਲਈ, ਇੱਕ ਉਲਟ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦੇਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੀ ਹੈ. ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਸਿਰਲੇਖ ਰਾਜ ਕੋਲ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਦੇ ਉਲਟ ਹੋਵੇਗਾ।
ਏ.ਪੀ. ਸਟੇਟ ਫਾਈਨੈਂਸ਼ੀਅਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਗੁਰੂਵਾਰੇ ਰੋਲਿੰਗ ਮਿੱਲ 246 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਇਕੁਇਟੀ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਚੋਰੀਆਂ ਅਤੇ ਨਵੀਆਂ ਸੂਖਮਤਾਵਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਗਲਤ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੀਆਂ ਚੰਗੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦੀ ਲਾਲਸਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਦੀ ਕੋਈ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਬਚੀ ਹੈ।

[245] (2012) 6 ਐਸਸੀਸੀ 613

[246] (1994) 2 647

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਰੇਲਵੇ ਬੋਰਡ ਬਨਾਮ ਪਿਕਿਨ 247 ਵਿੱਚ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ
ਇੱਕ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ:

"... ਇਕੁਇਟੀ, ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਜਨਤਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਲਈ ਰਸਮੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨ (ਧੋਖਾਧੜੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਧੋਖਾਧੜੀ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ
ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਟਰੱਸਟ ਜਾਂ ਬੀ ਇਕੁਇਟੀ ਲਗਾ ਕੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰੇਗੀ।

ਅਸੀਂ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਖਤਮ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਐਕੁਆਇਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ' ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਧਾਰਾ 24 ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਕਾਰਨ ਦਿੰਦੀ ਹੈ
ਜੇ ਜਾਂ ਤਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਕਿ ਐਕੁਆਇਰ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ
ਮਥੁਰਾ ਪ੍ਰਸਾਦ ਬਾਜੂ ਜੈਸਵਾਲ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ. ਵੀ. ਡੋਸੀਬਾਈ ਐਨ.ਬੀ.
ਜੀਜੀਭੋਏ 248 'ਤੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਲਈ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਿਛਲੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬਦਲਾਅ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਵੱਖਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ; ਨਿਰਭਰਤਾ ਕੇਨਰਾ ਬੈਂਕ ਬਨਾਮ ਐਨਜੀ ਸੁਬਰਾਯਾ ਸੇਟੀ ਅਤੇ ਏਐਨਆਰ 249 'ਤੇ ਵੀ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਮਥੁਰਾ ਪ੍ਰਸਾਦ ਬਾਜੂ ਜੈਸਵਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੈ। (ਸੁਪਰਾ) ਨੂੰ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਅੱਗੇ

ਈ ਸੀ
ਅਨਿਲ ਕੁਮਾਰ ਗੁਪਤਾ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ 250 ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸੀ
ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਸੌਂਪਣ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਨੁਸਾਰ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਧਾਰਾ 17 ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ 'ਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਕੋਈ ਅਸਲ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ।
ਧਾਰਾ 4 ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 6 ਐਫ ਤਹਿਤ ਘੋਸ਼ਣਾ
ਧਾਰਾ 5-ਏ (1) ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ ੯ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਨੋਟਿਸ ਅਤੇ ਧਾਰਾ ੧੧ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਵੀ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਰਾਮ ਚੰਦ ਐਂਡ ਓਆਰਐਸ 'ਤੇ ਵੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। v. ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ 251 ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ
ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਥਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਦੇਰੀ ਕਰਨਾ ਵੀ ਜੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਵੇਗਾ।

---

[247] (1974) ਏਸੀ 765
[248] (1970) 1 ਐਸਸੀਸੀ 613
[249] (2018) 16 ਐਸਸੀਸੀ 228
[250] (2012) 12 ਐਸਸੀਸੀ 443
[251] (1994) 1 ਐਸਸੀਸੀ 4

356. ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਧਾਰਾ ੨੪ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਗਲਤ ਵਿਆਖਿਆ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹਨ। ਇਸ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰਾਜ ਨੂੰ (ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ) ਕਬਜ਼ਾ ਖੋਹਣ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਮਾਲਕੀ ਹੱਕ ਰਾਜ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਜੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਹੋਲਡਿੰਗਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਧਾਰਾ ੨੪ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਕਾਰਨ ਬੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੇ ਪੰਜ ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਬਜ਼ਾ ਹੈ ਨਾ ਤਾਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਾਰੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ 24 ਦਾ ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਹਵਾਲਾ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਬਜਾਏ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਵਿਧੀ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ, ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਵਿਆਜ ਜਾਂ ਉੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ. ਸਾਡੀ ਸੋਚੀ ਸਮਝੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 24 ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਸਮਾਪਤ ਹੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ 'ਤੇ

ਸਮਾਪਤ ਹੋਈ ਕਾਰਵਾਈ, 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਜਿਹੀ ਚੁਣੌਤੀ ਡੀ ਧਾਰਾ ੨੪ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਮਝੀ ਗਈ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ। ਗਲਤੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਜਾਂ ਸੁਸਤੀ ਕਾਰਨ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਹਨ।

ਸਾਡਾ ਇਹ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਨਿਆਂਇਕ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਚੁਣੌਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਨੂੰ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਬਜ਼ੇ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਧਾਰਾ ੨੪ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੀ ਜੋ ਪੂਰੀ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਮਥੁਰਾ ਪ੍ਰਸਾਦ ਬਾਜੂ ਜੈਸਵਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ। (ਸੁਪਰਾ) ਦਾ ਕੋਈ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਨਿਲ ਕੁਮਾਰ ਗੁਪਤਾ ਬਨਾਮ ਅਨਿਲ ਕੁਮਾਰ ਗੁਪਤਾ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਫੈਸਲਾ ਹੈ। ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ (ਸੁਪਰਾ)। ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈਆਂ (ਅਰਥਾਤ, ਮੂਲ ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਜਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪਹਿਲੂਆਂ) 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ; ਫਿਰ ਵੀ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 24 ਇਸ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ।

ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਰਾਮ ਚੰਦ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੈ। ਜੀ.ਵੀ . ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ (ਸੁਪਰਾ) ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਧਾਰਾ 24 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਦੇਰੀ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਬੰਗਾਲ ਇਮਿਊਨਿਟੀ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸ਼ਰਾਰਤ ਨਿਯਮ (ਜਾਂ ਹੇਡਨ ਦਾ ਸ਼ਰਾਰਤੀ ਨਿਯਮ) ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ

v. ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ (ਸੁਪਰਾ), ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬੇਲੋੜੀ ਦੇਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਪੂਰੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।
ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦੀ ਧਾਰਾ ੨੪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਕੇ ੨੦੧੩ ਦਾ ਐਕਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਸ਼ਰਾਰਤ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸਪੁਰਦਗੀ ਅਸਥਿਰ ਹੈ। ਧਾਰਾ 24 ਤਹਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ 5 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਵਿੰਡੋ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਹੈ,
ਅਤੇ ਜੇ 5 ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਦੇਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੋਈ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨਹੀਂ। ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਹੋਰ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ,

ਬੀ

ਪੂਰਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ, ਜੋ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਜਾਣਾ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸਿਰਫ
ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਾਂ ਨੂੰ ਬੇਲੋੜੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦਾ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਫਲ ਮਿਲੇਗਾ, ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਕਈ ਗੇੜਾਂ ਵਿੱਚ ਹਾਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ ੨੪ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਮਰੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਬਾਸੀ ਦਾਅਵਿਆਂ ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ ਹੋਏ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਉਹ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ
2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਧਾਰਾ 24 ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਉਂਦੀਆਂ, ਜਿੱਥੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਦਾਅਵੇ ਗੁਆਚ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੁਆਰਾ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਕੋਈ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ
ਧਾਰਾ 24 ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਬਾਸੀ ਡੀ ਅਤੇ ਮਰੇ ਹੋਏ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਅਸਾਧਾਰਣ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਭੁਗਤਾਨ
ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ, ਪਰ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਪਾਅ ਹੈ
ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਜੇ ਕੇਸ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ. ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ 'ਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇ ਨਾ ਕਿ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ।

ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ ੧੦੧ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ
2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਣਵਰਤੀ ਜ਼ਮੀਨ। ਧਾਰਾ 101 ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਅਸਲ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਮਾਲਕਾਂ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਜਾਂ ਲੈਂਡ ਬੈਂਕ ਦੇ ਲੈਂਡ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਬਦਲਾਅ ਦੁਆਰਾ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ
ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ 101 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"101. ਅਣਵਰਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਾਪਸੀ- ਜਦੋਂ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਕੋਈ ਜ਼ਮੀਨ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੱਕ ਅਣਵਰਤੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਅਸਲ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਮਾਲਕਾਂ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸਾਂ, ਜੀ ਨੂੰ ਜਾਂ ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਲੈਂਡ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ।

ਵਿਆਖਿਆ:- ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਮਕਸਦ ਲਈ, "ਲੈਂਡ ਬੈਂਕ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾ ਜੋ ਪਰਿਵਰਤਨ 'ਤੇ ਕੇਂਦ੍ਰਤ ਹੈ

ਸਰਕਾਰੀ ਮਾਲਕੀ ਵਾਲੀਆਂ ਖਾਲੀ, ਛੱਡੀਆਂ ਗਈਆਂ, ਅਣਵਰਤੀ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਅਤੇ ਟੈਕਸ ਅਪਰਾਧੀ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਉਤਪਾਦਕ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਵੇ।

ਧਾਰਾ ੨੪ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਧਾਰਾ ੧੦੧ ਅਣਵਰਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਧਾਰਾ 101 ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ
1894 ਦੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਾਪਤੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਮ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 101 ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਭਾਵਨਾ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਅਸਲ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਮਾਲਕਾਂ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸਾਂ ਜਾਂ ਲੈਂਡ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਦੇਣ ਦੀ ਹੈ। ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ੨੦੧੩ ਦੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੈ
ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ "ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਜ਼ਮੀਨ, ਇਸ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
ਵਰਤਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ". ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਉਦੋਂ ਵਾਪਰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਰਾਜ
ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਦਾ। ਧਾਰਾ ੧੦੧ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ੧੮੯੪ ਦੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 101 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਨਹੀਂ ਲਈ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਤਰਕ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਧਾਰਾ 24 (2) ਅਧੀਨ ਅਣਵਰਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਨਹੀਂ, ਬਲਕਿ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਪ੍ਰਭਾਵ।

ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਅਤੇ ਏ.ਐਨ.ਆਰ. (ਸੁਪਰਾ) ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਫੈਸਲੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਪੁਣੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ (ਸੁਪਰਾ) ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਹਨ
ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਲਾਜੀ ਨਗਰ ਰੈਜ਼ੀਡੈਂਸ਼ੀਅਲ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਹੋਰ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
ਇੰਦੌਰ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਬਨਾਮ ਸ਼ੈਲੇਂਦਰ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਨੇ . ਅਤੇ ਹੋਰ, (ਸੁਪਰਾ) ਰਾਹੀਂ, ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੂ ਅਤੇ ਕੀ 'ਜਾਂ' ਨੂੰ 'ਨਹੀਂ' ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ 'ਅਤੇ' ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਸੀ
ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਵੀ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ,
ਮੌਜੂਦਾ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ।

ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ:

1. ਧਾਰਾ 24 (1) (ਏ) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜੇ ਇਨਾਮ 1.1.2014 ਨੂੰ ਐਕਟ 2013 ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ,
ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੁਆਵਜ਼ਾ ੨੦੧੩ ਦੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਜੇ ਇਨਾਮ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਵਿੰਡੋ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ , ਤਾਂ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ

[ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.]

ਅਦਾਲਤ, ਫਿਰ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ
ਧਾਰਾ 24 (1) (ਬੀ) ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਪਬੰਧ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕਬਜ਼ੇ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਧਾਰਾ 24 (2) ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ 'ਜਾਂ' ਨੂੰ 'ਨਾ ਤਾਂ' ਜਾਂ 'ਅਤੇ' ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਾਲ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਤਹਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਉਦੋਂ ਵਾਪਰਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜ ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੀ ਤੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਜੇ ਕਬਜ਼ਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਹੈ
ਕੋਈ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਹੀਂ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਕੋਈ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਮੁੱਖ ਭਾਗ ਵਿੱਚ 'ਭੁਗਤਾਨ' ਸ਼ਬਦ
੨੦੧੩ ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਾ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੇ ਇਹ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਜ਼ਮੀਨ ਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਫਿਰ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਤਹਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਸਾਰੇ ਲਾਭਪਾਤਰੀ (ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕ) ਡੀ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ
2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ। ਜੇ ਭੂਮੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਐਕਟ 1894 ਦੀ ਧਾਰਾ 31 ਅਧੀਨ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਤਹਿਤ ਵਿਆਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਾ ਕਰਵਾਉਣ (ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ) ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਦਾ ਕਿ
ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਖਾਮੀ।
ਪੰਜ ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਹੋਲਡਿੰਗਾਂ ਨੂੰ ਈ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਮੁਆਵਜ਼ਾ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਤਹਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ "ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ" ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਜੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਲਈ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ
ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਾ ਕਰਵਾਉਣਾ। ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਧਾਰਾ ੩੧ (੧) ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਕਮ ਦਾ ਟੈਂਡਰ ਦੇ ਕੇ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਧੇਰੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਮੰਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਕਿ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ
2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ।

2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 24 (2) ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 24 (1) (ਬੀ) ਦਾ ਹਿੱਸਾ।

1894 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 24 (2) ਅਧੀਨ ਵਿਚਾਰੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ/ਐਚ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਹੈ

ਇੱਕ ਮੰਗ ਪੱਤਰ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ 1894 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਤਹਿਤ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਪਾਸ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵੰਡ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਵਿਨਿਵੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਧਾਰਾ 24 (2) ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।

ਧਾਰਾ 24 (2) ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਉਦੋਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਦੋਂ ਅਧਿਕਾਰੀ 1.1.2014 ਤੱਕ ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀ ਕੋਲ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜ ਸਾਲ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਦਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਮਿਆਦ
ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਨੂੰ ਸੀ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਗਣਨਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 24 (2) ਨਵੇਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ
ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਸਮਾਪਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ। ਧਾਰਾ 24 2013 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ, ਯਾਨੀ 1.1.2014 ਨੂੰ ਪੈਂਡਿੰਗ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਬਾਸੀ ਅਤੇ ਸਮਾਂਬੱਧ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਮਾਪਤ ਹੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਖੋਲ੍ਹਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ
ਜ਼ਮੀਨ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੇ ਢੰਗ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿਓ
ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਬਜਾਏ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਦੇ ਢੰਗ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਖੋਲ੍ਹਣਾ।

ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਉਚਿਤ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ।

ਦੇਵਿਕਾ ਗੁਜਰਾਲ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ।

ਬੇਦਾਅਵਾ: - ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ/ਨਿਆਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ/ ਨਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ATTESTED BY ME
Mrs. VAISHALI A. RAMDHAN
B.Sc. LL.B.
ADVOCATE & NOTARY PUBLIC (Govt. of India)
Uran, Navi Mumbai
Regd. No. 10519
Parties are Responsible for
Contents of Documen